RUDOLF STEINER

MYSTICA AETERNA

DIN ISTORIA ŞI CONŢINUTURILE SECŢIUNII CULTIC-COGNITIVE A ŞCOLII ESOTERICE 1904-1914

GA 265

Scrisori, documente şi conferinţe din 1906-1914,
precum şi adăugiri privind noua muncă
de cunoaştere cultică, din anii 1921-1924

CUPRINS

INTRODUCERE.....10

DESPRE SENSUL ELEMENTULUI CULTIC, DIN PERSPECTIVA ȘTIINȚEI SPIRITULUI.....10

I. DOCUMENTE PRIVITOARE LA ISTORICUL SECȚIEI CULTIC-COGNITIVE DIN CADRUL ȘCOLII ESOTERICE, 1904-1914 45

II. DOCUMENTE DIN CONȚINUTURILE SECȚIE CULTIC-COGNITIVE DIN CADRUL ȘCOLII ESOTERICE, 1904-1914 121

III. DOCUMENTE DESPRE UN NOU ÎNCEPUT DUPĂ PRIMUL RĂZBOI MONDIAL PÂNĂ ÎN 1923/24.....402

EPILOG.....438

CUPRINS PE LARG

Introducere: Despre sensul elementului cultic, din perspectiva științei spiritului (Hella Wiesberger)

Înțelegerea cultului își are originea în vederea spirituală / Idealul de a sacramentaliza întreaga viață / Gândirea spirituală drept comuniune spirituală și început al unui cult cosmic potrivit omenirii din prezent / Formele de cult create pentru diferite comunități

Două foi de notițe ale lui Rudolf Steiner (facsimile)

I

DOCUMENTE PRIVITOARE LA ISTORICUL SECȚIEI CULTIC-COGNITIVE DIN CADRUL ȘCOLII ESOTERICE, 1904-1914

Observații preliminare ale editorului

De ce a fost făcută legătura cu masoneria egipteană / Despre istoria externă premergătoare / Despre istoria internă premergătoare / Despre constituirea noului Serviciu Misraim / „Adormirea" cercului de lucru la izbucnirea Primului Război Mondial și luarea de poziție, condiționată de război, împotriva francmasoneriei / De ce Rudolf Steiner nu vroia să fie înțeles cercul său ca „societate secretă"

Scrisori și documente

Rudolf Steiner către A.W. Sellin Berlin, 15 august 1906

Completare la scrisoarea anterioară

A.W. Sellin către Rudolf Steiner. Trei rapoarte despre masoneria Memphis-Misraim, Hamburg, 12, 14, 20 decembrie 1904

Chitanță cu taxa de admitere în masoneria Memphis-Misraim pentru Rudolf Steiner și Marie von Sivers: Berlin, 24 noiembrie 1905 (facsimil)

Rudolf Steiner către Marie von Sivers: Nürnberg, 25 noiembrie 1905 Karlsruhe, 30 noiembrie 1905

Contract între Rudolf Steiner și Theodor Reuß, Berlin, 3 ianuarie 1906

Despre admiterea femeilor prin Marie von Sivers. Redactare nedatată de Theodor Reuß

Înştiinţare cu privire la convenţia din 3 ianuarie 1906, în „Oriflamme" (ianuarie-iunie 1906)

Rudolf Steiner către Michael Bauer, Berlin, 3 iulie 1906

Din două scrisori ale lui Emil Adrianyi către Rudolf Steiner, Nürnberg, 3 şi 8 septembrie 1906

Separarea celor trei Rituri Unite (Scoţian-Memphis-Misraim) în trei corporalităţi autonome. Înştiinţare de Theodor Reuß, în „Oriflamme" (iulie-decembrie 1906)

Numirea lui Rudolf Steiner ca Mare Maestru General al Ritului Egiptean de Misraim în Germania. Document de Theodor Reuß, 15 iunie 1907

Rudolf Steiner, cu privire la diferenţa dintre cultul cunoaşterii şi francmasonerie Berlin, 16 decembrie 1911 München, 30 august 1911 Basel, 25 septembrie 1912

Rudolf Steiner despre istoria secţiei de cultul cunoaşterii Din ***Cursul vieţii mele***

Completarea editorului

Marie Steiner despre istoria secţiei de cultul cunoaşterii: discuţie cu Kurt Englert-Faye, după însemnarea acestuia în jurnal, Dornach, 25 februarie 1933

Marie Steiner către C.S. Picht, Dornach, 25 februarie 1933

Dornach, 11 martie 1934

Marie Steiner, eseul „A fost Rudolf Steiner francmason?", 1934

II
DOCUMENTE DIN CONŢINUTURILE SECŢIEI CULTIC-COGNITIVE DIN CADRUL ŞCOLII ESOTERICE, 1904-1914
Texte pentru ritualuri. Lămuriri privitoare la ritualuri, la simbolica aranjamentelor, la Legenda Templului şi Legenda de Aur

Observaţii preliminare ale editorului

Despre sensul şi originea spirituală a cultului cunoaşterii / De ce cultul cunoaşterii a fost cultivat în uniune frăţească / Despre numele cercului de lucru / Despre pregătirea pentru admitere / Despre grade / Despre simbolica organizării încăperii / Despre vestimentaţie / Despre ritualuri / Despre lămuririle pentru cultul cunoaşterii şi simbolica organizării încăperii / Despre Legenda Templului şi Legenda de Aur, aşa cum au figurat în cadrul ritualurilor

Pregătirea pentru admitere. Documente şi notiţe din conferinţe

Note de la două ore ţinute de Rudolf Steiner, scrise de participanţi. Probabil, München, 1906 Köln, 7 mai 1912

Formulă de angajament

Texte de ritual

Text de ritual pentru deschiderea lojei

Text de ritual pentru închiderea lojei (cu 3 facsimile)

Text de ritual pentru admiterea în primul grad

Text de ritual pentru avansarea la al doilea grad

Text de ritual pentru ridicarea în al treilea grad (cu un facsimil)

O însemnare de participant referitor la acesta

Proiecte şi părţi din texte de ritual

Notiţe despre ritualul de admitere în primul grad (facsimil)

Proiect pentru ritualul de admitere în primul grad

Formulări pentru „Camera cugetării”

Formulări pentru „Iad”

Formulări pentru „Călătoria prin viaţă”

Însemnare pentru al treilea grad

Însemnare pentru al patrulea grad

Însemnare despre ceremonia de deschidere pentru al patrulea grad

Însemnare despre ritualul de admitere pentru al cincilea grad

Însemnare despre ceremonia de deschidere pentru al cincilea grad

Fragmente a căror destinaţie nu a putut fi atribuită
Meditaţie pentru al doilea grad
Meditaţie pentru al treilea grad (exerciţiul pentagramei)
Însemnare făcută de un participant (despre exerciţiul pentagramei)
Cu privire la textele de ritual (din ore de instruire şi conferinţe)
Despre cele trei cuvinte: „înţelepciune, frumuseţe, tărie”
Despre rugăciunea „Fraţi ai...”
Despre cele patru principii „Învaţă să taci...”
Despre formula de angajament (jurământ)
Despre cenuşă, sare şi apă
Despre maxima rosicruciană
Despre mantra „Pietrele sunt mute ...”
Despre semn, gest şi cuvânt
Despre cele şapte cuvinte din ritualul pentru avansarea în al doilea grad
Despre ceremonialul sicriului din ritualul pentru avansare la al treilea grad
Despre conţinuturile gradului al patrulea
De ce nu poate să aibă loc niciun ritual între 24 decembrie şi 6 ianuarie
Schiţe şi explicaţii cu privire la simbolica organizării încăperii
Schiţe pentru organizarea lojei după indicaţiile lui Rudolf Steiner, desenate de Elisabeth Vreede şi prevăzute cu explicaţii (facsimile)
Schiţă originală a lui Rudolf Steiner pentru un vas de tămâiere
Copie a unei alte schiţe
Imaginea vasului de tămâiere executat
Lămuriri privind simbolica organizării încăperii (din ore de instruire şi conferinţe)
Sala lojei sau a templului / Covorul / Cele trei altare / Cele trei lumini / Cei trei luminători de lângă altare / Ciocanul (TAO) / Triunghiul / Triunghiul cu ochiul / Unghiul drept / Compasul

şi rigla / Crucea (crucea cu trandafiri) la altarul estului / Crucea şi triunghiul în cosmos şi în om / Cele două coloane Iachin şi Boas sau Coloanele lui Hercule / Legenda de aur / Oglinda / Cele patru genuri fiinţiale elementare / Cartea lui Thot (Tarot)

Lămuriri cu privire la Legenda Templului

Redactarea Legendei Templului, aşa cum a fost transmisă în primul grad

O altă redactare a Legendei Templului

Curenţii de forţă ascendenţi şi descendenţi din macrocosmos şi din microcosmos şi Legenda Templului Probabil redactare a lui Rudolf Steiner

Îndrumare de meditaţie pentru începutul Legendei Templului

Lămuriri privitoare la începutul Legendei Templului din însemnări ale participanţilor de la ore de instruire

Lămuriri despre Marea turnată din aramă din însemnări ale participanţilor de la ore de instruire

Iniţierea individualităţii Hiram-Abiff prin Christos Iisus. Însemnări ale participanţilor de la ore de instruire (I-V)

Anexă: Despre cercetarea lui Rudolf Steiner privind personalitatea lui Hiram-Ioan (Hella Wiesberger)

III
DOCUMENTE DESPRE UN NOU ÎNCEPUT DUPĂ PRIMUL RĂZBOI MONDIAL PÂNĂ ÎN 1923/24

Observaţii preliminare ale editorului

Documente şi notiţe din conferinţe

Însemnare manuscrisă, probabil pentru Kristiania (Oslo), decembrie 1921

Dizolvarea festivă a cercului de lucru pentru cultul cunoaşterii din Norvegia, în decembrie 1921 Raport din amintire al unei participante

Oră esoterică de la Kristiania (Oslo), 18 sau 20 mai 1923 Raport din amintire al unei participante

Sugestie ca o completare la expunerea precedentă a lui Rudolf Steiner (cca 1923)

Trei ore esoterice cu conținuturi în conexiune cu lucrul anterior pentru cultul cunoașterii, ținute la Dornach pe 27 mai și 23 octombrie 1923, 3 ianuarie 1924. Însemnare din memorie a unui participant

Însemnări manuscrise ale lui Rudolf Steiner (și facsimile)

Două redactări ale lui Rudolf Steiner pentru Edith Maryon, în legătură cu ora esoterică din 27 mai 1923

EPILOG:

Marie Steiner, Însemnări pentru ceremonia de comemorare a împlinirii unui an de la moartea lui Rudolf Steiner, Dornach, 30 martie 1926

Note suplimentare

Registru cronologic al conferințelor menționate în text, cu indicații bibliografice

Din autobiografia lui Rudolf Steiner, ***Cursul vieții mele***

INTRODUCERE

DESPRE SENSUL ELEMENTULUI CULTIC, DIN PERSPECTIVA ŞTIINŢEI SPIRITULUI

(Hella Wiesberger)

Pentru a putea determina obiectiv raportul dintre modul de lucru al lui Rudolf Steiner din cadrul cultului cunoaşterii, despre care vorbesc documentele prezentate în acest volum, şi acţiunea sa în ansamblu este necesar să ţinem cont în cele ce urmează nu numai de istoria externă a acestei ramuri de activitate, ci în primul rând de concepţia sa cu privire la sensul şi semnificaţia aspectului cultic ca atare.

Conform cunoştinţelor antroposofiei, omenirea a trăit în timpuri străvechi în conştienţa instinctiv-clarvăzătoare a faptului că întreaga viaţă a lumii şi a omului este produsă, configurată şi purtată prin intermediul forţelor creatoare ale unei lumi dumnezeiesc-spirituale. Această conştienţă a slăbit tot mai mult pe parcursul timpurilor, până ce s-a pierdut cu totul prin gândirea raţională a timpului actual, orientată doar spre legile fizice ale lumii. Acest lucru a fost necesar, pentru că numai aşa omul a putut să devină independent, din punctul de vedere al conştienţei, de spiritualitatea creatoare a universului şi astfel să îşi poată cuceri simţul pentru libertate. Acum, sarcina dezvoltării omenirii constă în aceea de a-şi cuceri din nou, din intelectul liber, nedeterminat de spiritualitatea lumii, conştienţa privitoare la corelaţia cu spiritualitatea lumii.

Această cunoaştere a fost cea care a făcut să devină o dorinţă fundamentală a lui Rudolf Steiner faptul de a deschide o cale către cunoaşterea spiritului care să fie pe măsura gândirii raţionale moderne. De aceea prima teză antroposofică începe cu cuvintele: „Antroposofia este o cale de cunoaştere care doreşte

să conducă spiritualul din om către spiritualul din cosmos."[1] Mijloacele concrete pentru păşirea pe această cale se găsesc înfăţişate în multiple feluri în ansamblul operei sale, paradigmatic în operele fundamentale ***Filosofia libertăţii*** şi ***Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare?***.

Dacă în vechile culturi era de la sine înţeles faptul ca ceea ce putea fi trăit în interior dinspre spiritualitatea cosmică să fie cultivat în viaţa exterioară prin simbol şi activităţi de cult şi astfel să fie configurată viaţa socială, odată cu dispariţia conştienţei de a fi unit existenţial cu lumea dumnezeiesc-spirituală s-a pierdut şi înţelegerea pentru sensul aspectului cultic. Şi astfel, pentru gândirea raţională abstractă modernă, care îndeosebi pe parcursul secolului al XX-lea a devenit puterea spirituală care stăpâneşte tot mai mult şi mai mult peste întreaga lume, formele de cult transmise sunt considerate doar relicve de neînţeles ale timpurilor trecute. Chiar dacă necesităţile cultice existente nu vin din intelect, ci din alte straturi ale sufletului uman.

Cu aceasta se formulează întrebarea: Care ar fi putut fi motivele ce l-au determinat pe Rudolf Steiner, în calitate de gânditor cu totul şi cu totul modern, să cultive în Şcoala sa Esoterică forme de cult şi să mijlocească mai târziu forme de cult şi în alte contexte. Pentru a putea să răspundem într-un mod deplin valabil la această întrebare ar trebui să fie evidenţiată întreaga gamă adâncă şi largă a prezentărilor sale din ştiinţa spiritului, privitoare la esenţa şi la sarcina aspectului cultic pentru dezvoltarea omului, a omenirii şi a Pământului. Deoarece acest lucru nu este posibil aici, se poate indica doar asupra unor aspecte esenţiale legate de publicaţia de faţă.

[1] Vezi ***Teze antroposofice***, GA 26.

Înţelegerea cultului îşi are originea în vederea spirituală

Avem nevoie pentru viaţa noastră socială complicată, care ameninţă să răspândească un haos *pe* Pământ ... de armonia dintre cunoaştere, artă, religie şi moralitate.[2]

Concepţia fundamentală a lui Rudolf Steiner privitoare la aspectul cultic este înrădăcinată în vederea sa spirituală educată cu mijloace moderne de cunoaştere, în faţa căreia se revelează conţinutul spiritual al lumii ca „fundament primar şi principiu al întregii existenţe”[3] şi a cărui natură provoacă o trăire cunoscătoare, artistic-simţitoare şi religios-veneratoare. Atâta timp cât omenirea a trăit într-o clarvedere instinctivă, culturile erau purtate de o asemenea vedere spirituală, acordată uniform din perspectivă ştiinţifico-artistico-religioasă: „Ceea ce cunoştea omul, acelui lucru îi impregna substanţa; el făcea ca înţelepciunea sa să devină creatoare artistic. Iar datorită faptului că elevul misteriilor percepea că ceea ce învăţa era, în dimensiunea sa vie, divin-spiritualul care străbătea lumea, el îi oferea acestuia acţiunea sa cultică drept un gen de artă sfinţită, ce a fost metamorfozată şi a devenit cult.”[4]

Progresul omenirii a cerut ca această trăire unitară să se structureze separat în cele trei curente autonome: religie, artă şi ştiinţă. Pe parcursul evoluţiei ulterioare, cele trei s-au îndepărtat tot mai mult una de cealaltă şi au pierdut orice legătură cu originea lor comună.

Acest lucru a dus la faptul că viaţa culturală şi cea socială au devenit tot mai haotice. Pentru ca să poată deveni iarăşi active forţe de Înflorire care să ofere direcţie, cele trei „idealuri sfinte străvechi”, idealul religios, cel artistic şi cel al cunoaşterii,

---

[2] Ilkley, 5 august 1923 (GA 307)

[3] „Lumea ideilor este fundamentul primar şi principiu întregii existenţe”, începutul de la „Credo. Der Einzelne und das All” (Credo. Individul şi Cosmosul), tipărit în „Wahrspruchworte” (***Cuvinte de rostire adevărată***), GA 40.

[4] Berlin, 5 martie 1922, GA 80b.

trebuie configurate din nou pornind de la cunoaşterea modernă a spiritului. Acest lucru era considerat de Rudolf Steiner drept intenţia cea mai de frunte a antroposofiei, spre care indica îndeosebi cu ocazia unor evenimente importante din mişcarea antroposofică, aşa cum a fost, de exemplu, deschiderea primei manifestări din clădirea Goetheanum-ului.[5]

În sensul afirmaţiei rostite cu această ocazie: „Cel căruia natura începe să îi dezvăluie tainele ei evidente prin intermediul vederii spirituale, astfel încât el trebuie să le exprime sub formă de idei şi să le configureze în formă artistică, pe acela îl îmboldeşte interiorul său cel mai lăuntric spre venerarea în sens religios a celor văzute şi reţinute în configuraţie. Pentru el, religia devine trăirea care este o consecinţă a ştiinţei şi artei”[6], el s-a simţit de la bun început îndemnat să configureze trăirile vederii sale spirituale nu numai în direcţie ştiinţifică, ci şi înspre cea artistică: în direcţia unei realizări imaginative care conţine realităţi spirituale. Căci „imaginile se află în spatele tuturor lucrurilor ce ne înconjoară; la aceste imagini s-au referit toţi cei care au vorbit despre străfunduri spirituale” (Berlin, 6 iulie 1915, GA 157). Întrucât tocmai în privinţa vieţii sociale i se părea necesar să fie configurată esenţa dimensiunii spirituale nu doar în mod ştiinţific, ci şi vizibil în imagini, din acest motiv tot ceea ce caracterizează antroposofia în calitate de concepţie despre lume trebuia să fie prezent în imagine prin reprezentantul ei, construcţia Goetheanum-ului (Dornach, 23 ianuarie 1920, GA 288). După ce această configurare în imagine a concepţiei s-a pierdut datorită incendierii în noaptea de Anul Nou 1922, el a exprimat ceea ce avusese intenţia să pună în faţa lumii prin Goetheanum, în formula relativ lapidară:

„Goetheanum-ul a fost perceput ca un semn corporal pentru configurarea spre care tind cele trei interese principale ale omenirii în adâncurile sufletului uman. Aceste interese

[5] Dornach, 26 septembrie 1920.

[6] Autoreferat al alocuţiunii din 26 septembrie 1920, rostită cu ocazia deschiderii primului curs universitar de la Goetheanum, scris pentru „Waldorf-Nachrichten”, an. III, martie 1921.

principale sunt interesul pentru dimensiunea religios-morală, pentru cea artistică şi pentru cunoaştere."[7]

Configurarea interesului faţă de cunoaştere şi faţă de dimensiunea artistică este vizibilă clar. Dar cum stau lucrurile în privinţa interesului faţă de religie? Dacă acest lucru nu este perceptibil în acelaşi mod clar, atunci aceasta provine pe de o parte din caracterizarea religiei drept „dispoziţie" a sufletului uman pentru dimensiunea spirituală ce se află în spatele celor senzoriale (Mannheim, 5 ianuarie 1911, GA 127), pe de altă parte din afirmaţia, ce poate fi adesea întâlnită, că fiinţa antroposofiei, ce în sine acţionează în mod religios-moral, nu ar putea să apară formatoare de religie în sens *confesional*, că strădaniile din ştiinţa spiritului nu ar trebui să fie „un înlocuitor" pentru exerciţiul religios şi viaţa religioasă, că ştiinţa spiritului „nu" ar trebui să fie transformată „într-o religie", deşi ea poate să fie „în cea mai mare măsură" un „sprijin", o „infrastructură" pentru viaţa religioasă (Berlin, 20 februarie 1917, GA 175). Antroposofia, în calitate de ştiinţă despre dimensiunea suprasenzorială, împreună cu Societatea Antroposofică drept purtătorul ei în comunitate, nu ar trebui să fie legate de o anumită confesiune religioasă, deoarece antroposofia în esenţa ei este interreligioasă. Nici conţinutul ei central de cunoaştere, cunoaşterea importanţei spiritului lui Christos pentru dezvoltarea omenirii şi a Pământului, nu se bazează pe cea existentă în confesiunile religioase, ci pe ştiinţa iniţierii din care au reieşit cândva toate religiile. În acest sens, el caracterizează acest lucru drept un „nerv fundamental" al sarcinilor de cercetare din domeniul ştiinţei spiritului, de a prelucra conţinutul de adevăr suprasenzorial care este comun pentru *toate* religiile şi astfel „de a aduce pe Pământ o înţelegere reciprocă între fiecare din curentele religioase ce au provenit din iniţieri" (Berlin, 23 aprilie 1912, GA 133).[8] Din aceasta

[7] Într-o schiţă de concept pentru un articol despre Goetheanum-ul care a ars.

[8] Acest lucru aparţinea deja şi de ţelurile Societăţii Teosofice. (Punctul 2 al celor trei principii sună astfel: „Conducerea omului la o

rezultă ca o urmare logică faptul că, văzută din perspectivă antroposofică, exercitarea practică a religiei în cadrul unei confesiuni trebuie să fie o chestiune privată a fiecăruia în parte. Acest lucru se găseşte exprimat de la bun început şi în statutele Societăţii.[9]

Idealul de a sacramentaliza întreaga viaţă

Sacramentalitatea este o expresie a faptului că acţiunea umană este străbătută de dogoarea sfinţeniei.[10] Ceea ce a fost desfăşurat doar pe altarul bisericii, acest lucru trebuie să cuprindă întreaga lume.[11]

Capacitatea de a putea trăi modul în care este desfăşurată în aspectul cultic dimensiunea fiinţială spirituală în mod perceptibil prin simţuri ar trebui să dispară, pentru că aşa este condiţionat prin legea evoluţiei, că trebuie să se piardă forţe pentru a putea fi cucerite din nou pe o altă treaptă. Pentru aceasta, fiecare dezvoltare trebuie să decurgă într-un ritm structurat în şapte părţi: de la prima până la a patra treaptă în mod evolutiv, în schimb de la a cincea până la a şaptea treaptă în mod involutiv, adică retrograd. Asta înseamnă: treapta a treia, a doua şi prima trebuie să fie trăite încă o dată drept a cincea, a şasea şi a şaptea, dar acum împreună cu ceea ce a fost cucerit ca element nou până la a patra treaptă. Pentru omenirea pământeană, lucrul nou care trebuie cucerit constă în calitatea de a fi distinct sau calitatea de Eu, care se dezvoltă în faza de evoluţie în mod fizic din naştere şi moarte, iar în faza de involuţie trebuie să se spiritualizeze în libertate şi iubire. Partea de pe urmă cere însă să fie jertfit egoismul care a fost necesar

---

cunoaştere mai înaltă, prin cercetarea sâmburelui de adevăr al religiilor, ştiinţelor şi concepţiilor despre lume din toate timpurile şi popoarele.")

[9] Deja în statutele Societăţii Teosofice şi apoi şi în cele ale Societăţii Antroposofice se menţionează de la început faptul că nu este legată calitatea de membru de o anumită confesiune religioasă.

[10] Köln, 27 decembrie 1907, GA 101

[11] Dornach, 27 noiembrie 1916, GA 172.

pentru dezvoltarea calităţii de a fi distinct şi simţul pentru libertate.

Asupra acestei legi a dezvoltării micro-macrocosmice se indică în multiple feluri în ansamblul lucrărilor. Este exprimată deosebit de clar în următoarele notiţe, deoarece apare în diagrame (mai jos) şi meditaţie:

Însemnare manuscris într-un caiet de notiţe din anul 1903 (nr. arhivă 427).

Păşind te mişti prin puterea gândirii pe undele existenţei distincte şi urmezi şapte forţe de direcţionare sub conducerea adevărului: plăcerea te trage în jos, forţele de direcţionare punându-le sub stăpânirea necredinţei; spiritul te trage în sus, pe cele şapte ridicându-le la Soarele răsunător.

1. În existenţa distinctă descoperă legea: căci legea a ţesut-o primul din cei şapte în substanţă.

2. În mişcare descoperă viaţa: căci viaţa a turnat-o al doilea din cei şapte în substanţă.

3. În dorinţă descoperă persoana: căci persoana a impregnat-o cel de-al treilea în substanţă.

4. În gând descoperă-te pe tine: căci Eu-ului i-a dăruit cel de-al patrulea din cei şapte Sinea sa.

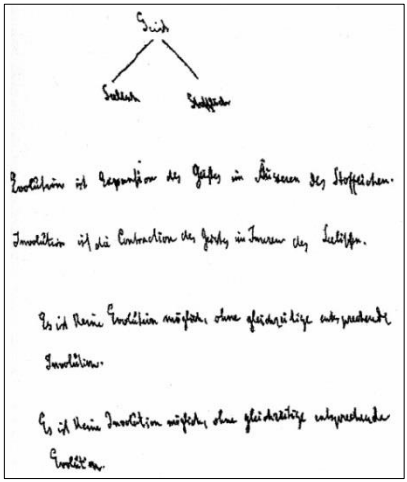
5. În dorinţa ta descoperă renunţarea: căci prin renunţare s-a jertfit al cincilea din cei şapte, pentru ca tu să fii Sine.

6. În mişcarea ta descoperă liniştea plină de har: căci liniştea plină de har a jertfit-o al şaselea din cei şapte, pentru ca tu să te mişti trăind ca Sine.

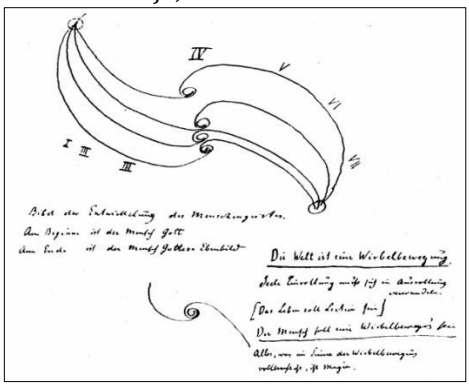
7. În existenţa ta distinctă descoperă legea ta eternă: căci ca lege eternă a creat cel de-al şaptelea din cei şapte Sinea ta în existenţă distinctă şi o va conduce în afara stării distincte în calitate de lege eternă.

Forţa pentru dezvoltarea retrogradă a fostă născută pentru omenire atunci când Spiritul lumii, Christos, cel care a produs procesul de evoluţie-involuţie ce aparţine de cosmos şi de umanitate, a apărut istoric în manifestare şi a devenit spiritul conducător al Pământului prin marea jertfă de pe Golgotha:

„... Faptul că omul poate să se dezvolte iarăşi înapoi ca să ajungă la o conştienţă a relaţiei sale spirituale [cu cosmosul], acest lucru îl datorăm Misteriului de pe Golgotha. Dar ceea ce îi datorăm Misteriului de pe Golgotha trebuie căutat dintr-o pornire interioară liberă. Creştinismul presupune libertate" (Dornach, 13 februarie 1920, GA 196).

Filă din caiet de notiţe, nr. arhivă 593

Filă din caiet de notiţe, nr. arhivă 712

După ce, începând cu timpul nostru, trebuie să intervină această dezvoltare retrogradă a conştienţei, rezultă ca fapt

necesar că elementul creştin de libertate trebuie încorporat şi în fiinţa cultului, în sacramental. Asta înseamnă că tot mai mult se va proceda în viitor aşa, încât nu va mai fi unul care să aducă jertfa pentru toţi ceilalţi, ci că unul şi cu celălalt vor trebui să trăiască în mod comunitar faptul că oamenii devin egali faţă de Christos, cel care a coborât în calitate de fiinţă solară pe Pământ (Dornach, 23 decembrie 1922). Libertate, individualism în dimensiunea religioasă, în sacramental, nu trebuie însă să însemne pentru ştiinţa spiritului faptul că fiecare om ar trebui să aibă propria sa religie – acest lucru nu ar duce decât la o totală fragmentare a omenirii în indivizi singulari –, ci că prin preluarea cunoştinţelor din ştiinţa spiritului va veni un timp, „chiar dacă este încă atât de îndepărtat", în care omenirea va fi cuprinsă tot mai mult şi mai mult de cunoaşterea lumii adevărate din interior. Iar prin aceasta „va domni consens, cu toate că există individualitatea, cu toate că fiecare va găsi adevărul în sine în mod distinct"; cu menţinerea deplină a libertăţii şi a individualităţii va fi realizată reunirea în contexte libere (Berlin, 1 iunie 1908, GA 102).

În acest sens s-a indicat tot mereu asupra faptului că ceea ce s-a desfăşurat până acum doar pe altarul bisericii trebuie să cuprindă întreaga lume, că toate activităţile trebuie să devină o expresie a dimensiunii suprasenzoriale. Îndeosebi începând de la Primul Război Mondial încoace s-a subliniat tot mai mult cât de important este pentru întreaga viaţă socială să ne găsim din nou într-o trăire armonioasă împreună cu universul, căci altfel omenirea este condamnată „tot mai mult să dezvolte dizarmonia în convieţuirea socială şi tot mai mult şi mai mult să semene peste lume substanţă de război". Nu se va ajunge din nou la forţe culturale aflate în urcare, atâta timp cât îndeosebi în ştiinţă şi tehnică, pe lângă o religie separată, i se slujeşte doar egoismului uman, atâta timp cât la masa de laborator şi de experimentare se cercetează şi se experimentează fără conştienţa plină de veneraţie pentru „marea lege a lumii". „Masa de laborator

trebuie să devină altar" este o formulare care se întâlneşte tot mereu.[12]

Faptul că pentru a se ajunge la aceasta va mai fi nevoie de un drum lung şi că de aceea ar trebui să fie exersată toleranţa, atât din partea celor care au de cultivat mai departe vechile forme, cât şi din partea celor care ar trebui să tindă spre cele viitoare, rezultă din următoarele afirmaţii:

„Bineînţeles, pe cât este de adevărat că în privinţa vieţii spirituale începe o perioadă cu totul nouă, tot atât de adevărat este şi faptul că drumul către Christos, care a fost cel corect timp de secole, va mai rămâne în continuare la fel pentru multe secole. Lucrurile trec treptat, treptat unul în celălalt. Dar ceea ce a fost corect mai devreme se va transforma încetul cu încetul în altceva, atunci când oamenii se vor maturiza pentru asta" (Karlsruhe, 13 octombrie 1911, GA 131).

„Aşa cum acela – care prin faptul că el consideră că a cuprins atât de profund în interiorul său spiritul Misteriului de pe Golgotha, pe Christos, încât poate să poarte cu acesta un «dialog» nemijlocit, am putea spune – trebuie să privească plin de înţelegere spre cei care au nevoie de normele pozitive ale unei confesiuni, de slujitorul lui Christos care le oferă tot mereu mângâiere cu cuvintele: Păcatele tale sunt iertate – tot aşa ar trebui, pe de altă parte, să fie toleranţi ceilalţi, care văd că există oameni ce se descurcă deja singuri. Acestea toate pot părea un ideal în timpul existenţei terestre, dar cel puţin antroposofului îi este permis să ridice privirea către un astfel de ideal" (Norrköping, 16 iulie 1914, GA 155).

Dar nu numai asupra semnificaţiei aspectului cultic pentru dezvoltarea individuală, ci şi pentru cea a întregii omeniri şi a Pământului s-a indicat. În conferinţele care au fost ţinute în timpul în care a fost fundamentată mişcarea de înnoire religioasă „Comunitatea Creştinilor" şi în care a fost făcută

[12] Heidenheim, 29 aprilie 1918, GA 182. Vezi şi Rudolf Steiner, ***Conducerea spirituală a omului şi a omenirii*** (1911) GA 15; Dornach, 27 noiembrie 1916, GA 172; Zürich, 9 octombrie 1918, GA 182; Dornach, 30 decembrie 1922, GA 219.

afirmaţia că în cult se află misteriile ce se vor revela „în deplina lor semnificaţie" doar în viitor, „ca misteriile timpului ce vine", a fost prezentat faptul că va veni un timp în care Pământul nu va mai fi; tot ceea ce umple astăzi ca substanţe regnurile naturii şi trupurile umane va fi spulberat în cosmos. Şi toate procesele care sunt produse prin tehnica maşinală vor aparţine de trecut. Dar datorită faptului că prin acte de cult „corecte", care reies dintr-o „cuprindere corectă a lumii spirituale", pot fi chemate înăuntrul acestor procese naturale şi culturale aflate în decădere fiinţe elementar-spirituale care au de-a face cu dezvoltarea în continuare a Pământului, Pământul va învia din nou din nimicire (Dornach, 29 septembrie 1922, GA 216).

O altă motivare – ce luminează adânc în dezvoltarea în comun a omenirii şi a cosmosului – pentru afirmaţia că în aspectul cultic se află misteriile viitorului, se deduce din acel rezultat al cercetării ştiinţei spirituale conform căruia dimensiunea divin-spirituală a cosmosului va revela în viitor, prin umanitatea liberă, devenită răspunzătoare de sine pornind din conştienţa de Eu, o altă fiinţă decât până atunci: „Nu va mai lumina prin omenire aceeaşi entitate care a fost prezentă drept cosmos aici. Divin-spiritualul va vieţui în cadrul trecerii prin umanitate a fiinţei pe care nu o revelase până atunci."[13] Pentru acest nou mod de revelare a fiinţei spirituale cosmice vor putea, aşadar, să ia naştere de-abia în viitor formele de cult corespunzătoare, deoarece esenţa unui cult autentic constă în faptul că „este copia tuturor acelor lucruri care se petrec în lumea spirituală" (Dornach, 27 iunie 1924, GA 236).

Premisa pentru toate acestea este spiritualizarea gândirii. Numai pornind de la aceasta se va putea ajunge să fie sacramentalizate toate activităţile vieţii. Atunci se vor modifica şi vechile ceremonii pornind de la cunoaşterea realităţilor spirituale, pentru că acolo unde avem realităţi nu mai avem nevoie de simboluri (Karlsruhe, 13 octombrie 1911, GA 131 şi

[13] Vezi ***Teze antroposofice*** (Scrierea „Viitorul omenirii şi activitatea lui Michael"), GA 26.

conferința pentru muncitori ținută la Dornach, 10 septembrie 1923, GA 350).

Ideea de modificare a ceremoniilor se adresează sacramentelor creştine, în care este conţinut sensul creştinismului conform concepţiei creştine tradiţionale, a căror origine este de căutat însă deja în misteriile antice. De-abia în secolul al XVI-lea – odată cu traducerea Vulgata (traducerea latină) a Bibliei, declarată a fi singura autentică de către Tridentinum (Conciliul de la Trento) în 1546 – a intrat în locul grecescului „mysterion" latinescul „sacramentum". Noţiunea de sacramente se găseşte însă în uzul lingvistic bisericesc deja de pe vremea părintelui bisericii Tertullian, sec. II-III. Privitor la număr, semnificaţie şi efect, concepţia era însă fluctuantă, până ce Biserica romano-catolică a stabilit la Conciliul de la Ferrara-Florenţa din 1439 numărul lor la şapte (botez, Cina cea de Taină, spovedanie, confirmare, căsătorie, hirotonisire, ultima ungere) şi a ridicat la rang de dogmă faptul că sacramentele sunt acţiuni introduse de Christos, ce constau dintr-un element vizibil (materia) şi din cuvinte ritualice (forma), prin care este transmis harul sfinţitor.

În schimb, dacă Biserica evanghelică recunoaşte doar două sacramente, botezul şi Cina cea de Taină, acest lucru provine, conform afirmației lui Rudolf Steiner din conferința ținută la Stuttgart în 14 iunie 1921 (GA 342), din faptul că pe timpul Reformei deja nu mai exista un simţ pentru constituţia numerică interioară a lumii. Căci gândul celor şapte sacramente ar fi provenit inițial din vechea cunoaștere a faptului că ansamblul dezvoltării omului este produs de procese de evoluţie şi de involuţie. Prin intermediul celor şapte sacramente trebuia, de aceea, să se adauge valorile contrare corespunzătoare la cele şapte stadii prin care omul trece în viaţă, incluzând elementul social, şi în care dezvoltă valori parţial evolutive, parţial involutive. Cele şapte stadii din viaţa omului sunt: naşterea, tăria (maturitatea), hrana, procrearea, redobândirea, rostirea, transformarea. Ele sunt caracterizate după cum urmează. Involuţia care este conţinută în forţele de naştere este procesul

morţii care începe odată cu procesul naşterii; el ar trebui să fie sfinţit prin sacramentul botezului. Întregul proces de maturizare, inclusiv maturizarea sexuală, ar trebui sfinţit prin sacramentul confirmării, în procesul desemnat drept „hrană" este vorba despre întruparea dimensiunii spiritual-sufleteşti în cea fizic-trupească, adică trebuie să fie realizat ritmul corect între spiritual-sufletesc şi fizic-trupesc, pentru ca sufletesc-spiritualul să nu coboare în animalic, dar nici să nu se piardă într-o spiritualitate străină de lume. Involuţia care se află în acest proces de evoluţie ar trebui sfinţită prin sacramentul Sfintei Cine de Taină. Legată de acest proces de pendulare ritmică între sufletesc-spiritual şi fizic-trupesc este posibilitatea de a pendula tot mereu şi înapoi în timp prin capacitatea de amintire. Pentru o dezvoltare completă este nevoie de amintirea experienţelor pământeşti trăite anterior. Involuţia care se află în capacitatea de amintire ce evoluează din fiinţa umană ar trebui sfinţită prin sacramentul spovedaniei, cel al cercetării conştiinţei, care presupune căinţa şi intenţia de a lăsa deoparte greşelile comise şi a lua asupra noastră sancţiuni corespunzătoare date de noi înşine sau de preot, astfel încât procesul de amintire să fie christificat şi în acelaşi timp ridicat la nivel moral. Cu aceste patru procese caracterizate s-a ajuns la capătul proceselor evolutive începând de la naşterea omului. Procesul de amintire reprezintă deja o puternică interiorizare, evoluţia se apropie deja de involuţie. Un proces natural de involuţie este moartea. Sacramentul corespunzător este ultima ungere. Aşa precum înainte, prin procesele de viaţă naturale corespunzătoare a fost stimulată fiinţa fizic-trupească, tot astfel trebuie acum ca prin procesul de ungere – care era considerat în vechea cunoaştere a naturii ca un proces de însufleţire – să fie stimulată viaţa spiritual-sufletească. „Trebuie, exprimat ca ritm, să dispară la moarte ceea ce este fizic-trupesc, iar spiritual-sufletescul să câştige din nou formă." Aceasta este ceea ce e numit „metamorfoză".

Deoarece odată cu moartea se epuizează viaţa individuală a omului, cele două stadii şi sacramente care mai lipsesc se

referă la ceva ce nu mai este de natură individuală. Este, pe de o parte, interrelaţionarea dintre om şi dimensiunea ceresc-spirituală, aşa cum e ea prezentă inconştient la fiecare om. Dacă lucrurile nu ar sta aşa, nu ar putea fi găsită niciodată calea înapoi. Dar se pare că este un proces de involuţie adânc ascuns în om, „şi mai ascuns decât ceea ce are loc în interiorul omenesc atunci când trece cu organismul său prin moarte", un proces care se pare că nu ajunge deloc în conştienţă pe parcursul vieţii individuale. Parcursul evolutiv care are drept corespondent acest proces de involuţie ar fi de văzut în sacramentul hirotonisirii, care corespunde cu ceea ce este numit „rostire".

Ceea ce ar fi de considerat al şaptelea lucru ar fi copia dimensiunii spiritual-sufleteşti în fizic-trupesc, aşa cum se exprimă în bărbat şi femeie: „Ar trebui spus că descinderea în viaţa terestră ar fi însemnată printr-o anumită limită. Femeia nu atinge această limită în mod deplin, bărbatul însă o depăşeşte. În aceasta constă de fapt contradicţia din fizic-trupesc." Aşadar, pentru că amândoi poartă în sine o anumită lipsă de desăvârşire, ar exista între ei o stare de tensiune dată în mod natural: „Dacă este căutată pentru aceasta valoarea evolutivă din cadrul sacramentelor, atunci o avem dată în sacramentul căsătoriei."

Acest gând fundamental al esoterismului creştin cu privire la aspectul sacramentelor – faptul că omul păşeşte în viaţă ca fiinţă nedesăvârşită, că dezvoltă valori parţial evolutive, parţial involutive, cărora trebuie să le fie adăugate prin intermediul sacramentelor valorile contrare pentru a face din el o fiinţă ce se dezvoltă pe deplin – se pare că nu a mai fost înţeles de când s-a început – „bineînţeles iarăşi pe bună dreptate" – să se discute despre aspectul sacramentelor. În ziua de astăzi ne-ar fi însă foarte necesar să ajungem la valori involutive.

Gândirea spirituală drept comuniune spiritual şi început al unui cult cosmic potrivit omenirii din prezent

Faptul că tot ceea ce constituie raportul nostru cu lumea se cunoaşte mai întâi drept cult cosmic în om, acesta este primul

început al lucrului ce trebuie să se întâmple, dacă este ca antroposofia să-şi îndeplinească misiunea în lume.[14]

Atunci când Rudolf Steiner începe de la comuniune cu spiritualizarea formelor de sacrament, acest lucru se arată iarăşi că este condiţionat de legea evoluţiei, prin faptul că în sacramentul comuniunii se află valoarea contrară involutivă faţă de întruparea sufletesc-spiritualului în fizicul omului. După ce ultima treaptă din procesul de întrupare a fost legarea gândirii de creierul fizic, trebuie să se înceapă cu dezvoltarea retrogradă, cu noua spiritualizare, şi pentru această gândire devenită fizică, pentru intelectualitate.

Deja de la prima publicaţie de carte proprie, în scrierea ***Linii fundamentale ale unei teorii a cunoaşterii în concepţia goetheană despre lume*** (1886), el a început din acest punct prin faptul că fundamenta din perspectivă gnoseologică modul în care în gândirea pură, adică lipsită de senzorialitate, este realizată o uniune cu spiritualitatea lumii, lucru care este desemnat apoi la un an după aceea prin expresia de «comuniune", referitoare la sacrament, când se spune:

„Cine admite că gândirea are o capacitate de percepţie ce trece dincolo de concepţia senzorială, acela trebuie să admită, de nevoie, şi obiectele care se află dincolo de simpla realitate perceptibilă senzorial. Obiectele gândirii sunt însă *ideile*. Prin faptul că gândirea ia în stăpânire ideea, ea se contopeşte cu fundamentul primar al existenţei lumii; ceea ce acţionează afară pătrunde în spiritul omului; el devine una cu realitatea obiectivă ridicată la cea mai înaltă putere a ei. *A deveni conştient de ideea ce se află în domeniul realităţii este adevărata comuniune a omului*. Gândirea are aceeaşi importanţă în ce priveşte ideile, precum are ochiul raportat la lumină, urechea raportată la ton. Este organul de recepţie."[15]

---

[14] Dornach, 31 decembrie 1922, GA 219.

[15] Vezi *Goethes naturwissenschaftliche Schriften* (Scrierile lui Goethe despre ştiinţele naturii), editate şi comentate de Rudolf Steiner, prefaţă la volumul II, p. IV (1887), GA 1b; pentru introducere, vezi GA 1.

Deoarece conţinutul antroposofiei nu este nimic altceva decât ceea ce a putut fi cercetat pe această cale în lumea realităţii ideatice, spirituale, şi care are caracter moral-religios conform naturii sale, este de la sine înţeles că şi la începuturile ei a fost rostit faptul că prin învăţăturile ei trebuie produsă sanctificarea, sacramentalizarea întregii vieţi până în organizările sale cele mai obişnuite, ba chiar că în aceasta se află chiar unul dintre motivele mai profunde pentru apariţia ei (Berlin, 8 iulie 1904, GA 90a). De asemenea, devine transparent motivul pentru care se spune în conferinţele din ***Comuniunea spirituală a omenirii*** (GA 219), atât de importante pentru corelaţia observată aici, că acea comuniune spirituală ce poate fi trăită în gândirea spirituală ar fi „primul început" al lucrurilor ce trebuie să se întâmple, dacă antroposofia este să-şi îndeplinească „misiunea ei în lume" (Dornach, 31 decembrie 1922, GA 219)

Modul în care poate să devină realitate comuniunea desfăşurată în spiritual pornind de la simbolul Cinei celei de Taină este caracterizat astfel în conferinţa ţinută la Kassel în 7 iulie 1909, GA 112: Omenirea se află de-abia la începutul dezvoltării creştine. Viitorul acesteia constă în faptul că Pământul ajunge să fie cunoscut drept corp al lui Christos. Căci prin Misteriul de pe Golgotha a fost creat în Pământ un nou centru de lumină; până înăuntrul atomilor lui a fost el umplut cu viaţă nouă. De aceea a putut să spună Christos la Cina cea de Taină, atunci când a frânt pâinea ce provine din grăuntele Pământului: „Acesta este trupul Meu!", iar când a dat sucul strugurilor, care provine din seva plantelor, a putut să spună: „Acesta este sângele Meu!" În continuare, cuvintele sunt: „Deoarece El a devenit sufletul Pământului, El a putut să spună către ceea ce este solid: Aceasta este carnea mea – iar către seva plantelor: Acesta este sângele meu! – Iar acei oameni care sunt în stare să cuprindă sensul corect al acestor cuvinte ale lui Christos, aceştia îşi fac imagini-gânduri ce atrag în pâinea şi în sucul strugurilor trupul şi sângele lui Christos, care atrag spiritul christic în ele. Iar ele se unesc cu spiritul lui Christos. *Astfel simbolul Cinei celei de Taină devine o realitate*."

Cu toate acestea, se spune mai departe: „Fără gândul care se leagă de Christos în inima umană nu poate fi dezvoltată nici o forţă de atracţie faţă de spiritul christic de la Cina cea de Taină. Însă prin această formă de gânduri este dezvoltată o asemenea forţă de atracţie. Şi astfel, pentru toţi cei ce au nevoie de simbolul exterior spre a desfăşura un act spiritual, şi anume unirea cu Christos, Cina cea de Taină va fi calea, drumul până acolo unde forţa lui interioară este atât de puternică, unde sunt atât de plini de Christos, încât pot să se unească cu Christos fără intermedierea fizică. Şcoala pregătitoare pentru unirea mistică cu Christos este Cina cea de Taină – şcoala premergătoare. Astfel trebuie să înţelegem aceste lucruri. Şi după cum totul se dezvoltă dinspre fizic spre spiritual sub influenţa creştină, atunci trebuie să se dezvolte lucrurile care au fost mai întâi prezente ca un pod: dinspre fizic spre spiritual trebuie să se dezvolte Cina cea de Taină, pentru a duce la unirea reală cu Christos. – Despre aceste lucruri se poate vorbi doar în aluzii, căci numai când sunt preluate în deplina lor demnitate sfântă sunt înţelese în sens corect."

În acelaşi sens se spune în conferinţa de la Karlsruhe din 13 octombrie 1911, GA 131 despre modul în care, atunci când omul reuşeşte prin aprofundarea cunoştinţelor lumilor mai înalte, prin exerciţii de concentrare şi meditare să se străbată în interiorul său cu totul de elementul spiritului, gândurile meditative ce trăiesc în el vor „fi acelaşi lucru, însă dinăuntru spre afară, aşa cum [a fost] semnul Cinei celei de Taină – pâinea sfinţită – dinspre afară". Friedrich Rittelmeyer relatează în cartea sa de amintiri *Întâlnirea vieţii mele cu Rudolf Steiner*, că la întrebarea: „Oare nu este posibil şi să primeşti trupul şi sângele lui Christos fără pâine şi vin, doar în meditaţie?" a primit răspunsul: „Acest lucru e posibil. Dinspre spatele limbii este acelaşi lucru."

În conferinţa ţinută la Dornach pe 31 decembrie 1922 (GA 219), prin cuvintele ce se referă la cunoaşterea spirituală care este „începutul unui cult cosmic ce este pe măsura omenirii din prezent" care „apoi poate să crească", se sugerează faptul că unirea cu spiritul lumii poate fi adâncită mai departe. În alte

contexte se găseşte indicarea faptului că pentru aceasta este nevoie de o anumită jertfă ce este de adus, prin care se poate ajunge atunci dincolo de trăirea generală a comuniunii spirituale, la cunoaşteri cosmice realmente concrete. Ceea ce este de jertfit aici este desemnat prin termenul tehnic de „jertfă a intelectului". Prin aceasta nu ar fi de înţeles însă în niciun caz renunţarea la gândirea ca atare, ci mai degrabă renunţarea la egoismul de a înţelege voinţa proprie din gândire, care ar consta din legătura arbitrară dintre gânduri. Detalii despre acest lucru sunt conţinute în două conferinţe din anul 1904 şi în două conferinţe din anii 1923 şi 1924.

Cele două conferinţe din anul 1904 sunt transmise însă numai într-o scriere ulterioară lacunară şi de aceea au rămas netipărite până în prezent. De aceea va fi prezentat aici literal acel lucru despre care e vorba. În conferinţa din 1 iunie 1904 se spune că pentru a putea citi în Cronica Akasha, pentru a putea cerceta evoluţia cosmică, sunt necesare anumite pregătiri, dintre care una ar consta din

„faptul că ne punem gândurile proprii la dispoziţia acestui principiu, acestei forţe şi acestor entităţi pe care în limbaj teosofic le numim Maeştri.[16] Căci în final trebuie să ne dea Maestrul îndrumările necesare pentru a putea citi în Cronica Akasha. Ea este scrisă în simboluri şi semne, nu în cuvintele unei limbi care există acum sau care a existat cândva. Atâta timp cât folosim doar acea forţă pe care o utilizează omul de obicei la gândire – şi fiecare om care nu a învăţat în mod expres acest lucru aplică această forţă – nu se poate citi în Cronica Akasha.

Când vă întrebaţi: «Cine gândeşte?», va trebui să vă spuneţi: «Eu gândesc». Legaţi obiectul şi predicatul împreună, atunci când formaţi o propoziţie. Atâta timp cât dumneavoastră înşivă sunteţi cel care leagă noţiunile în parte, atâta timp nu sunteţi în stare să citiţi în Cronica Akasha. Nu sunteţi capabili să

[16] Despre Maeştri, a se vedea volumul *Zur Geschichte und aus de Inhalten der ersten Abteilung der Esoterischen Schule 1904 bis 1914* (***Despre istoria şi conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, din 1904 până în 1914***), GA 264

citiți, pentru că legați gândurile dumneavoastră de propriul Eu. Trebuie însă să vă deconectați Eu-ul. Trebuie să renunțați la orice sens propriu. Trebuie pur și simplu să așezați înainte reprezentările pentru a lăsa să se alcătuiască legătura fiecărei reprezentări în parte prin forțe aflate în afara dumneavoastră, prin Spirit.

Este deci necesară renunțarea – nu la gândire, dar cu siguranță la a face noi legătura între gândurile în parte –, pentru a citi în Cronica Akasha. Atunci poate veni Maestrul și să vă învețe să lăsați să se alcătuiască gândurile dumneavoastră prin intermediul Spiritului, din afară, în ceea ce Spiritul universal al lumii poate să vă arate despre ceea ce s-a desfășurat în istorie. Atunci nu mai judecați dumneavoastră despre stările de fapt, ci atunci vă vorbește însuși Spiritul universal al lumii. Iar dumneavoastră puneți la dispoziția lui materialul dumneavoastră de gândire.

Acum trebuie să spun ceva ce trezește poate prejudecăți. Trebuie să spun ce este necesar astăzi ca pregătire, pentru a ajunge la decuplarea Eu-lui, pentru a putea citi în Cronica Akasha. Știți că este un lucru disprețuit în ziua de astăzi ceea ce au cultivat călugării în Evul Mediu. Și anume, ei au cultivat «jertfa intelectului». Călugărul nu a gândit așa precum cercetătorul de astăzi. Călugărul avea o anumită știință sfântă, sfânta teologie. Despre conținut nu era de luat vreo decizie. Se vorbea de aceea despre faptul că teologul din Evul Mediu trebuie să își folosească rațiunea pentru a explica și a apăra revelațiile date.[17] Aceasta a fost, oricare ar fi în ziua de astăzi atitudinea față de acest lucru, o școlire severă în jertfirea intelectului către un conținut dat. Dacă acest lucru este ceva rafinat sau ceva

[17] Privitor la cele două genuri de adevăr – adevărurile cunoașterii și alerevelației – din știința modernă despre spirit, a se vedea conferința de la Liestal, 16 octombrie 1916, în *Philosophie und Anthroposophie* (***Filosofie și Antroposofie***), GA 35, precum și în studiul lui Hans Erhard Lauer, „Erkenntnis und Offenbarung în der Anthroposophie" (Cunoaștere și revelație în antroposofie), Basel, 1958

reprobabil din perspectiva noţiunilor moderne, vrem să trecem cu vederea.

Această jertfă a intelectului pe care o aducea călugărul în Evul Mediu ducea la decuplarea judecăţii ce pornea de la Eu-ul personal, îl ducea în situaţia de a învăţa modul în care este pus intelectul în serviciul unui lucru mai înalt. La reîncarnare ajunge să se manifeste, aşadar, lucrul care a fost scos la iveală atunci prin această jertfa şi să facă din el geniul vederii. Dacă se adaugă atunci vederea mai înaltă, atunci el poate aplica această capacitate asupra stărilor de fapt ce se pot citi în Cronica Akasha" (Berlin, 1 iulie 1904, GA 92).

În conferinţa ţinută la câteva săptămâni după aceea se spune:

„Cu cât se înaintează mai departe pe calea de cunoaştere, cu atât mai mult trebuie să fie însuşită şi devoţiunea; se devine din ce în ce mai devoţional. Din această devoţiune curge apoi forţa pentru cunoaşterile cele mai înalte. Cine reuşeşte să renunţe la unirea gândurilor sale, acela ajunge la citirea scrierii din Cronica Akasha. Un lucru este însă necesar aici: să fi deconectat atât de mult Eu-ul personal, încât să nu ridice nici o pretenţie asupra faptului de a lega el însuşi gândurile.

Nu este deloc uşor să înţelegem acest lucru, căci omul ridică pretenţii asupra faptului de a uni predicatul cu subiectul. Atâta timp cât face însă aceasta, îi este imposibil să studieze realmente istorie ocultă. Dacă lasă să urce gândurile în mod altruist, dar şi în mod conştient şi clar, atunci intervine un eveniment care, dintr-un anumit punct de vedere, este cunoscut de fiecare ocultist, şi anume evenimentul că reprezentările, gândurile pe care le formase înainte conform propriului punct de vedere în propoziţii, în înţelegeri, acum se formează prin lumea spirituală însăşi, astfel încât nu el judecă, ci se face judecarea în el. Lucrurile stau atunci aşa, că el s-a jertfit pentru ca o Sine mai înaltă să vorbească spiritual prin reprezentările sale.

Acest lucru este – în exprimare ocultă – ceea ce în Evul Mediu era numită «jertfirea intelectului». Înseamnă renunţarea la propria mea părere, la propria mea convingere. Atâta timp cât

eu însumi leg gândurile mele, iar gândurile mele nu le pun la dispoziţia stăpânirilor mai înalte care ca şi cum ar scrie pe tabla intelectului, atâta timp nu pot să studiez istorie ocultă" (Berlin, 25 iulie 1904, GA 90a).

În cele două conferinţe de la Penmaenmawr, 31 august 1923 (GA 227) şi Praga, 5 aprilie 1924 (GA 239), apare din nou noţiunea de „jertfă a intelectului", şi anume în legătură cu rezultatul cercetării despre o poezie epico-dramatică din primele patru secole creştine, ce fusese pierdută. Această poezie se pare că a fost creată prin învăţătorii de misterii din acele timpuri, pentru că prevedea că oamenii din viitor îşi vor dezvolta intelectul tot mai mult şi mai mult, care le va aduce într-adevăr libertatea, dar le va şi lua clarvederea, lucru prin care urma să vină o criză grea peste ei, pentru că nu vor mai ajunge cu înţelegerea lor până la acele regiuni din care pot fi înţelese fundamentele propriu-zise mai profunde ale dezvoltării Pământului şi ale omenirii, precum şi semnificaţia cosmică a creştinismului. Aceste premise se pare că au produs la acei învăţători de misterii marea îngrijorare, dacă într-adevăr omenirea se va putea maturiza pentru ceea ce a venit în lume prin Misteriul de pe Golgotha şi de aceea au îmbrăcat într-o „dramă de misterii"[18], în această dramă epică ce s-a pierdut, învăţătura despre faptul că este nevoie de jertfirea intelectului pentru a-L putea înţelege pe Christos în semnificaţia sa cosmică. Se pare că era prezentat acolo în mod impresionant cum un tânăr erou cucerea, prin disponibilitatea sa de a aduce jertfa intelectului, clarvederea pentru semnificaţia cosmică a creştinismului. Iar acei învăţători de misterii ar fi vrut să pună în faţa omenirii, odată cu această compoziţie poetică – se pare că a fost cea mai mare pe care a produs-o Noul Testament – ca un fel de testament îndemnul pentru „sacrificium intellectus". Căci dacă trebuie să fie găsită legătura cu ceea ce a pătruns în omenire prin Misteriul de pe Golgotha, atunci acest „sacrificium"

[18] Sintagma „dramă-misteriu" şi-a notat-o Rudolf Steiner în carnetul său de notiţe, la conferinţa de la Praga din 5 aprilie 1924. Carnet de notiţe, nr. de arhivă 336.

ar trebui exersat, în fond, de toţi cei ce se străduiesc înspre viaţa spirituală, înspre învăţătură: „Peste fiecare om care vrea să devină învăţat, vrea să devină înţelept ar trebui să coboare atitudinea cultică, atitudinea de jertfă" (Penmaenmawr, 31 august 1923, GA 227 şi Praga, 5 aprilie 1924, GA 239). Căci „jertfa este legea pentru lumea spirituală" (Berlin, 16 februarie 1905, GA 53); „jertfă trebuie să fie, fără jertfă nu există devenire, nu există progres", se spune în notiţele de la o oră de instruire din Basel, din 1 iunie 1914 (GA 152).

Configurată artistic, „jertfa intelectului" se găseşte în a treia dramă-misteriu ***Păzitorul Pragului***. Într-un moment dramatic din punct de vedere spiritual, eleva spirituală Maria îşi asumă – sprijinită de învăţătorul spiritual Benediktus, care apare în mod caracteristic înveşmântat ca preot în cadrul acestui tablou care se desfăşoară în domeniul spiritual – în faţa lui Lucifer, reprezentantul forţelor egoiste, angajamentul de a ţine, pe viitor, iubirea de sine mereu departe de orice cunoaştere:

Niciodată nu vreau, pe viitor,
Să mă las găsită de acea beatitudine
Pe care o simt oamenii atunci când se maturizează gânduri.
Pentru serviciul de jertfă vreau să îmi înarmez inima,
Ca mereu numai spiritul meu să poată gândi, pentru ca gândind
Ale ştiinţei fructe pentru divinităţi să le jertfească.
Cunoaşterea îmi devine atunci sfinţire.

Din conferinţele din 1904 menţionate mai sus devine clar că jertfa pe care se angajează să o aducă eleva spirituală Maria este egală cu ceea ce este caracterizat acolo drept „jertfă a intelectului".

În afara indicaţiilor asupra spiritualizării sacramentului comuniunii în cadrul gândirii spiritualizate, se mai găsesc şi indicaţii asupra spiritualizării sacramentului botezului. Aceasta indică, spre deosebire de comuniunea spirituală ca eveniment individual ce se desfăşoară în interiorul omului, spre spiritualizarea muncii exterioare. Începuturi pentru acest lucru

ar putea fi făcute deja astăzi în educaţie şi învăţământ, atunci când fiecare copil va ajunge să fie considerat cândva din perspectiva faptului că aduce cu el în m[19] Într-un alt context se găseşte observaţia: „Ceea ce s-a desfăşurat înainte ca simbol al sacramentului botezului în cadrul misteriilor ar trebui să fie introdus astăzi în evenimentul exterior, în fapta exterioară. Spiritualizarea muncii umane, sacramentalizarea în evenimentul exterior, acesta este adevăratul botez."[20]

Formele de cult create pentru diferite comunităţi

Cultul îi leagă între ei pe oamenii care se unesc în cult.[21]

Măsura în care cultul acţionează în sensul formării de comunitate a fost prezentată în detaliu în anul 1923, atunci când devenise necesară o nouă organizare fundamentală a Societăţii Antroposofice, datorita faptului că luaseră naştere după Primul Război Mondial diferite mişcări de filiaţie şi datorită incendiului de la Goetheanum. Problema „formării de comunitate" devenise atunci deosebit de actuală, pe de o parte prin tineretul care se revărsa în cadrul Societăţii, care provenea în mare măsură din mişcarea de tineret ce se străduia în direcţia idealului de comunitate (mişcarea „Wandervogel" – Pasărea călătoare), pe de altă parte, prin mişcarea de înnoire religioasă „Comunitatea Creştinilor", care fusese fondată în toamna anului 1922, cu puţin timp înainte de incendiul de la construcţie. Această mişcare se formase după ce în 1920/21 nişte tineri teologi, majoritatea dintre ei studenţi, îl abordaseră pe Rudolf Steiner cu întrebarea dacă nu ar putea să-i sfătuiască şi să-i ajute şi pe ei în necesitatea lor de înnoire spirituală a profesiei religioase. Răspunsul său a exprimat faptul că el însuşi are de adus ştiinţa spiritului şi nu ar putea să acţioneze cumva ca fondator de religie; dar dacă ei ar desfăşura ceea ce aveau de gând, împreună cu un grup de 30 până la 40 de oameni cu acelaşi gând, atunci

[19] Dornach, 27 noiembrie 1916, GA 172.
[20] În notiţe de la o oră esoterică, Hamburg, 28 noiembrie 1910.
[21] Dornach, 3 martie 1923, GA 257

acest lucru ar însemna ceva foarte mare pentru omenire.[22] Căci el era convins de faptul că, pentru acei oameni care vor să caute calea către spiritual prin practica religioasă, înnoirea vieţii creştin-religioase era o adâncă necesitate. Şi astfel i-a dat acestei tinere mişcări – în orice caz nu ca fondator al ei, ci, aşa cum spunea el, în calitate de „persoană particulară" – în modul cel mai practic ajutorul cerut. El a oferit în conferinţe fundamentele pentru ceea „ce are nevoie o viitoare teologie" şi a dat, înainte de toate, „un cult valabil şi puternic din punct de vedere spiritual, care este umplut de substanţialitate din punct de vedere spiritual", căci o vindecare a vieţii religioase ar trebui să ia naştere printr-o formare sănătoasă de comunitate, care este dată la rândul ei doar într-un cult (Dornach, 31 decembrie 1922, GA 219 şi 3 martie 1923, GA 257).

După ce a apărut în Societatea Antroposofică o anumită nesiguranţă cu privire la raportul dintre cele două mişcări după înfiinţarea „Comunităţii Creştinilor", el s-a văzut pus în situaţia de a trata tema formării de comunitate şi a cultului. Pornind de la întrebarea dacă formarea de comunitate care a apărut prin „Comunitatea Creştinilor" ar fi singura posibilă în prezent, sau dacă s-ar lăsa găsită în cadrul Societăţii Antroposofice şi o altă posibilitate, el a înfăţişat cei doi poli posibili ai formării de comunitate prin intermediul cultului. În timp ce polul cunoscut din cultul religios constă în faptul că prin cuvânt şi acţiune sunt aduse jos, pe planul fizic, entităţi ale lumilor suprasenzoriale, la celălalt pol este vorba despre un „cult inversat", care ar putea lua naştere atunci când ne ridicăm către lumile suprasenzoriale printr-o străduanie comună către cunoaştere, în cadrul comunităţilor antroposofice de lucru. Dacă s-ar reuni un grup de oameni pentru a trăi în comun ceea ce poate fi revelat din lumea suprasenzorială prin intermediul antroposofiei, „atunci această trăire dintr-un grup de oameni este tocmai ceva diferit faţă de trăirea de unul singur". Dacă acest lucru ar fi trăit cu atitudinea

[22] Emil Bock în *Wir erlebten Rudolf Steiner. Erinnerungen seiner Schüler* (L-am întâlnit pe Rudolf Steiner. Amintiri ale elevilor săi), publicată de M.J. Krück von Porturzyn, ediţia I, Stuttgart, 1956.

corectă, atunci asta ar însemna un proces de trezire faţă de celălalt suflet uman şi o ridicare-de-sine la comunitatea spirituală: „Dacă această conştienţă este prezentă şi apar astfel de grupuri în Societatea Antroposofică, atunci în acest, dacă pot să spun aşa, cult inversat, în celălalt pol al cultului, este ceva formator de comunitate în sensul cel mai remarcabil", iar din aceasta ar putea să crească această „formare de comunitate specific antroposofică" (Dornach, 3 martie 1923, GA 257).

Această formă de trăire cultică ce este posibilă fără ceremonial în exterior se pare că se află pe linia cultului cosmic ce poate fi trăit prin cunoaştere spirituală. Cu toate acestea, Rudolf Steiner, dacă ar mai fi putut activa un timp mai îndelungat, ar fi creat şi un cult care să se desfăşoare în exterior, ca un fel de ajutor activ pe calea grea către cultul cosmic ce este de căutat în dimensiunea pur spirituală. Căci trăirea cultului cosmic în calitate de uniune spiritual-mistică a spiritului uman cu spiritualitatea lumii ar trebui să fie mereu căutată, dar ea poate, cel puţin în ziua de astăzi, să fie trăită, desigur, doar rareori în mod real. Acest lucru a fost sugerat şi de Rudolf Steiner odată, prin cuvintele: „Aduc aminte de faptul că un mare mistic al şcolii alexandrine a mărturisit la o vârstă înaintată că numai de puţine ori în viaţă a trăit acea mare clipă în care sufletul se simte matur să se adâncească în aşa fel, încât spiritul Celui nesfârşit să devină treaz şi să intervină acea clipă mistică în care Dumnezeu este trăit în piept de către omul însuşi. Acestea sunt clipe din amiaza zilei, în care soarele vieţii stă în cea mai înaltă poziţie, în care poate fi trăit aşa ceva, iar pentru cei care vor să aibă mereu la îndemână ideile lor abstracte, prin aceea că spun: Odată ce ai gânduri corecte, acest lucru trebuie să te conducă la dimensiunea supremă – pentru aceia, asemenea ore din amiaza vieţii, ce trebuie considerate un har al vieţii pământene, nu sunt un timp spre care vor să călătorească cu plăcere[23]; pentru astfel de abstractizanţi trebuie tot mereu să fie

[23] Se referă la o expresie a luminilor rătăcitoare din „Basmul despre şarpele verde şi frumoasa Lilie" de Goethe, la care făcea referire această conferinţă.

prezentă clipa în care să fie soluționate enigmele lumii" (Heidelberg, 21 ianuarie 1909, GA 68c).

Faptul că Rudolf Steiner a luat în considerare în anul 1923, anul noii configurări a Societății Antroposofice, să structureze iarăși și o formă de cult antroposofică, rezultă din două afirmații făcute de el în primăvara anului 1923. Una din ele a fost formulată la prezentarea cultului „inversat", în calitate de formă specific antroposofică a formării de comunitate. Aici a adăugat următorul lucru la prezentarea faptului că mulți oameni vin la Societatea Antroposofică și că nu caută numai cunoașterea antroposofică „in abstracto", ci, tocmai din impulsul epocii noastre a sufletului conștienței, ei caută și formări corespunzătoare ale comunităților: „Am putea spune acum: Societatea Antroposofică ar putea și ea să cultive un cult. Cu siguranță, ar putea să facă și asta; dar acest lucru aparține acum de un alt domeniu" (Dornach, 3 martie 1923, GA 257). Cealaltă afirmație a fost răspunsul la o întrebare ce i-a fost adresată într-o discuție personală, privitoare la un cult pentru mișcarea antroposofică. Cel care întrebase, Rene Maikowski, a reținut această discuție după cum urmează și a pus-o la dispoziție pentru a fi reprodusă:

„După fondare și la constituirea «Societății Libere», care luase naștere la sugestia lui Rudolf Steiner după adunarea delegaților de la sfârșitul lui februarie 1923 în Stuttgart și din al cărei comitet făceam parte, se vorbise aici, ca și în alte locuri din mișcare, în multe rânduri despre raportul dintre munca noastră și cea a Comunității Creștinilor, îndeosebi după conferința lui Rudolf Steiner din 30 decembrie 1922 (GA 219). În cercul nostru de colaboratori s-a ajuns la o discuție despre sarcinile noastre și modul nostru de lucru. Unii au constatat că ar avea o muncă mai ușoară Comunitatea Creștinilor, pentru că prin intermediul cultului ei ar avea o substanță spirituală portantă și astfel ar putea să vină în întâmpinarea necesității pentru o corelație nemijlocită cu dimensiunea spirituală, mai mult decât prin activitatea de conferințe la care se limita munca noastră înainte de toate. Astfel a apărut la unii prieteni întrebarea dacă nu ar

putea fi gândit faptul că s-ar putea da odată şi un cult pentru Societate. Părerile erau împărţite. Drept urmare m-am îndreptat cu această întrebare spre dr. Steiner însuşi – era în primăvara anului 1923 –, pe care aveam ocazia să îl însoţesc în repetate rânduri în călătorii. Spre uimirea mea, el a abordat gândul despre o activitate cultică pentru Societate ca fiind un lucru cu totul pozitiv. El a explicat că existase deja înaintea războiului şi ceva cultic. În viitor ar trebui însă să dobândească o altă configuraţie. Nu ar intra în discuţie nici forma Comunităţii Creştinilor. În continuare, el a caracterizat fundamentele de alt gen ale mişcării antroposofice şi ale Comunităţii Creştinilor. Fiecare mişcare ar reprezenta o cale diferită şi ar avea, parţial, Maeştri diferiţi. O activitate de cult în mişcarea antroposofică ar trebui să reiasă din acelaşi curent spiritual precum acţiunile din şcoală, să devină ca un fel de continuare a acelor lucruri care fuseseră date în formă şi conţinut în cadrul festivităţii de ofrandă din şcoală. Şi a arătat că va reveni asupra acestui lucru, de vreme ce fusese întrebat despre aceasta."

La această nouă configurare a cultului antroposofic de cunoaştere nu s-a mai ajuns însă. După moartea sa, Marie Steiner a încercat să creeze un fel de înlocuitor prin felul în care le-a dat un caracter artistico-cultic serbărilor organizate la Goetheanum, îndeosebi sărbătorilor anului.

Privind retrospectiv, se dovedeşte faptul că datorită necesităţilor care i-au fost înfăţişate lui Rudolf Steiner dinspre diferite cercuri de viaţă a luat naştere o bogăţie de texte pentru ritualuri.

Primele au luat naştere textele pentru ritualurile cultului inter-religios de cunoaştere, aşa cum fusese cultivat în cadrul Şcolii Esoterice din anul 1906 până la izbucnirea Primului Război Mondial în vara anului 1914.

Cu puţin timp înainte sau imediat după terminarea războiului (sfârşitul anului 1918) el fusese rugat pentru realizarea unei noi configurări a ritualurilor bisericeşti. Această rugăminte a venit de la un prieten antroposof elveţian, Hugo Schuster, care fusese cuprins atât de profund de prezentările pe

care le făcuse Rudolf Steiner despre Christos, încât fusese impulsionat să se îndrepte spre profesia de preot. Iar după ce fusese hirotonisit preot în cadrul bisericii vechi catolice – în care ritualurile erau citite deja pe atunci în limba germană –, el a primit de la Rudolf Steiner prin anii 1918/1919 un ritual de înhumare, iar în cursul primăverii din 1919 o nouă săvârşire a Messei.[24]

Şi alţi prieteni ai Antroposofiei care slujiseră ca preoţi au primit texte de ritual, ca urmare a faptului că au cerut acest lucru. Pastorul Wilhelm Ruhtenberg, care devenise cadru didactic la Şcoala Liberă Waldorf din Stuttgart, înfiinţată în 1919, a primit în 1921 un ritual pentru botez şi unul pentru cununie. Despre felul în care a avut loc acest lucru s-a transmis în modul următor:

„Deja din 1921 a fost adesea rugat «pastorul Ruhtenberg» de către prieteni antroposofi să îi cunune şi să le boteze copiii. Drept urmare a acestui fapt, l-a rugat pe Rudolf Steiner să îi dea un ritual de botez. După ce l-a primit, a simţit că *acea* sutană neagră cu *acele* bendiţe albe nu mai erau corespunzătoare şi a întrebat privitor la un nou veşmânt. Rudolf Steiner i-a desenat ceea ce a dorit şi a indicat pentru aceasta culorile. Cu ritualul pentru cununie s-a întâmplat, conform relatării lui Ruhtenberg, în modul următor: «Când a venit odată un mire la mine şi mi-a spus că dr-ul Steiner, pe care îl rugase să îl cunune, îl trimisese la mine, nu am vrut să îl las pe bărbat să se roage degeaba şi l-am cununat. Dar după aceea m-am dus la dr. Steiner şi i-am spus: «Domnule doctor, dacă îmi trimiteţi pe cineva pe care trebuie să îl cunun, atunci daţi-mi, vă rog, şi un ritual.» La câteva săptămâni după aceea, când stăteam cu clasa mea la ora de euritmie, s-a deschis uşa sălii; dr. Steiner s-a îndreptat către mine, mi-a înmânat câteva pagini şi mi-a spus: «Aici vă aduc ritualul pentru cununie.» Eu m-am pus imediat să mă adâncesc în ritual cu o curiozitate arzătoare. După oră, în camera de discuţii, am întrebat în legătură cu veşmântul pentru acest act. Mai aveam

[24] Vezi detalii în „Note suplimentare”.

încă la mine schiţa de la veşmântul pentru botez, iar dr. Steiner a scris lângă aceasta culorile pentru cununie; forma veşmântului a rămas aceeaşi."[25] Înainte de aceasta deja şi un alt cadru didactic, Johannes Geyer, care, de asemenea, fusese înainte preot, primise un ritual de botez pentru botezul unui copil pentru care fusese rugat de un prieten antroposof.

Şi pentru învăţământul religios creştin liber al şcolii Waldorf fuseseră configurate ritualuri, după ce îi fusese adresată lui Rudolf Steiner întrebarea dacă nu ar putea fi organizată pentru elevii învăţământului religios liber o ceremonie religioasă în zilele de duminică. Răspunsul a fost că acest lucru ar trebui să fie deja un cult. Astfel a luat naştere deja înainte de Anul Nou 1920 primul ritual, „Actul de duminică". Ca urmare a unor întrebări ulterioare, el a configurat celelalte trei acte: în perioada de Crăciun 1920 „actul de Crăciun"; în 1921 „festivitatea pentru tineri" – care înlocuia confirmarea bisericească; în primăvara anului 1923, pentru primele două clase de liceu, „festivitatea de ofrandă" – care echivala cu Messa de comuniune.

„Festivitatea de ofrandă" luase naştere după ce i se relatase lui Rudolf Steiner, într-o discuţie cu profesorii de religie din 9 decembrie 1922, că o elevă din clasele de liceu ar fi întrebat dacă ei nu ar putea primi un act de duminică ce să ducă dincolo de festivitatea pentru tineri. El a preluat această sugestie deosebit de gânditor şi a desemnat-o drept plină de o semnificaţie ce ducea departe; voia să o cântărească mai mult. O messă nu voia să introducă în actele care aveau de-a face cu învăţământul religios liber, dar se putea face ceva „asemănător cu o liturghie". La puţine luni după aceea, în martie 1923, a fost înmânat textul actului, iar în Duminica de Florii, pe 25 martie 1923, a putut să fie ţinută pentru prima oară „festivitatea de

[25] Din schiţa biografică „Wilhelm Ruhtenberg", în „Der Lehrerkreis um Rudolf Steiner în der ersten Waldorfschule" (Cercul cadrelor didactice din jurul lui Rudolf Steiner din cadrul primei şcoli Waldorf), Stuttgart, 1977, p.210 şi urm.

ofrandă" pentru elevii clasei a unsprezecea şi pentru cadrele didactice.[26]

În orice caz, asupra unei dorinţe exprimate în consiliul profesoral din 16 noiembrie 1921, privitoare la un act de duminică deosebit, numai pentru cadrele didactice, el nu a mai revenit niciodată.

Când a apărut întrebarea în şcoală, datorită acţiunii „Comunităţii Creştinilor" fondată în toamna anului 1922, dacă învăţământul religios liber şi „actele" ar mai fi îndreptăţite în continuare, Rudolf Steiner s-a exprimat fără echivoc în direcţia faptului că ambele genuri de învăţământ religios, cel creştin liber, precum şi cel al „Comunităţii Creştinilor" şi-ar avea caracterul propriu, ţelurile proprii şi deplina îndreptăţire pentru viitor. Atunci când câţiva părinţi au dorit să participe copiii lor la ambele genuri de învăţământ, el i-a lăsat să facă acest lucru – în măsura în care nu era o povară pentru sănătate. (Pe atunci învăţământul religios al Comunităţii Creştinilor nu era ţinut în şcoală, ci în spaţiile ei proprii.) Atitudinea fundamentală mereu constantă, de cea mai mare toleranţă în chestiuni religioase, reiese şi din felul în care a caracterizat diferenţa de ţel între cele două genuri de învăţământ religios: „Sensul interior al festivităţii noastre pentru tineret este ca omul să fie poziţionat cu totul în cadrul omenirii, nu într-o anumită comunitate religioasă; «Comunitatea Creştinilor», însă, îl poziţionează într-o anumită comunitate religioasă". Cu toate acestea – iar acest lucru l-a subliniat în repetate rânduri –, „nu poate să existe, de fapt, o discrepanţă între cele două, din perspectiva conţinutului"[27]. Iar atunci când din partea „Comunităţii Creştinilor", căreia i-a fost pus la dispoziţie ritualul „festivităţii

[26] Maria Lehrs-Röschl, în „Zur religiösen Erziehung. Wortlaute Rudolf Steiners für Waldorfpädagogen" (Despre educaţia religioasă. Cuvinte ale lui Rudolf Steiner pentru pedagogii Waldorf), Stuttgart, 1985.

[27] Vezi „Konferenzen mit den Lehrern der Freien Waldorfschule în 1919 bis 1924" (***Consfătuiri cu cadrele didactice din Şcoala Waldorf din Stuttgart, din 1919 până în 1924***), volumul I (introducere de Erich Gabert), GA 300a, p. 41.

pentru tineri" şi pentru domeniul ei de sarcini (confirmare), a fost formulată întrebarea dacă acest ritual nu ar avea nevoie pentru corelaţia lui sacramentală de câteva modificări, el ar fi dezvoltat într-un mod „plin de temperament" faptul că este tocmai „bogat în învăţăminte" să ştim ca să folosim acelaşi ritual „ca expresie a diferitelor corelaţii de viaţă".[28]

În mod asemănător s-a exprimat în contextul „festivităţii de ofrandă". Maria Lehrs-Röschl relatează în alt pasaj despre faptul că după prima desfăşurare a acestui act au fost colegi dintre cadrele didactice care au rugat să fie repetată ceremonia doar pentru cadrele didactice. Deoarece cei care desfăşurau actul înclinau să fie de părere că actul ar trebui să aibă loc numai pentru elevi cu participarea cadrelor didactice şi a părinţilor, ea ar fi fost rugată să-l întrebe pe Rudolf Steiner despre aceasta: „Eu l-am întrebat cu o formulare care arăta deja că eu sunt de părere că nu merge să faci ceremonia de ofrandă altfel decât pentru elevi. Rudolf Steiner m-a privit însă cu ochii larg deschişi (eu cunoşteam acest gest ca expresie a sa pentru o uimire surprinsă, uşor dezaprobatoare) şi a spus: «De ce nu? Acest act poate fi ţinut pretutindeni unde sunt oameni care îl doresc!»"

Pentru domeniul de sarcini al „Comunităţii Creştinilor" luaseră naştere treptat ritualurile care mai lipseau, pe lângă ofranda liturgică, „Actul de sfinţire a omului", nou configurată, şi ritualurile care îi fuseseră date şi care luaseră naştere deja mai devreme. Ritualul care fusese configurat ultimul era cel pentru instalarea Primului coordonator. A luat naştere cu puţin timp înainte de moartea lui Rudolf Steiner.

Bogăţia de ritualuri care a luat naştere astfel este cu atât mai uimitoare, cu cât Rudolf Steiner a afirmat el însuşi cândva că ar fi dificil să configurezi cultul: „Faptul că ceea ce este de gen cultic este în sine dificil de configurat puteţi deduce deja din aceea că de multă vreme tot ceea ce e de gen cultic a fost limitat la preluarea celor tradiţionale.... Toate formele de cult pe care le

[28] La întrebarea care a fost din nou formulată mai târziu, el a făcut modificările dorite. Au fost transmise de Emil Bock preoţilor „Comunităţii Creştinilor".

avem astăzi sunt, de fapt, străvechi, doar pe ici, pe colo reconfigurate cumva diferit." (Stuttgart, 14 iunie 1921, GA 342).

De aici rezultă faptul că cel care întreprinde configurarea cultului, dacă acesta este să fie o adevărată oglindire a proceselor ce se desfăşoară în lumea spirituală, trebuie să stea într-o relaţie suverană cu lumea spiritului. El va trebui însă să dispună şi de o capacitate de configurare artistică. Deoarece formele de cult, în calitate de oglindiri ale unor procese spirituale, nu trebuie nicidecum considerate ca nişte fotografii, ci sunt configuraţii autonome care se bazează pe mijloace fizice. O explicaţie în completarea acestui lucru pare să fie dată în următoarea afirmaţie: „Datorită faptului că omul se ridică în următoarea treaptă a existenţei, rezultă pentru el imagini pe care nu le mai aplicăm însă acum la fel ca pe gândurile noastre, întrebându-ne: cum corespund aceste imagini cu realitatea? –, ci lucrurile se arată în imagini care constau din culori şi forme; iar prin imaginaţie omul însuşi trebuie să afle enigma entităţilor care i se arată astfel în mod simbolic" (Berlin, 26 octombrie 1908, GA 107). În mod concret este ilustrat acest lucru odată în exemplul cultului pentru morţi, iar în continuare este făcută remarca: „El ar putea să fie şi mai complicat, dar în simplitatea sa, aşa cum este acum, poate să fie cucerit deja pentru omenire ceea ce trebuie cucerit prin aceasta" (Dornach, 27 iunie 1924, GA 236). Expresia „cucerit" indică la rândul ei asupra faptului cât de dificil trebuie să fie să configurezi cultul.

Simplitatea – o caracteristică ce se face remarcată în toate ritualurile sale – el a motivat-o odată prin faptul că un cult complicat nu i-ar mulţumi pe oamenii de astăzi şi de aceea ar trebui configurat „extrem de simplu" (Stuttgart, 14 iunie 1921, GA 342). Dar tocmai simplitatea dovedeşte iarăşi o capacitate puternică de configurare artistică. Desigur că arta şi cultul sunt strâns înrudite între ele din perspectiva originii lor, deoarece amândouă provin din aceeaşi regiune spirituală: „Odată cu evoluţia omenirii se dezvoltă ritualul, imagine vie a lumii spirituale, până în sferele producţiei artistice. Căci arta provine în acelaşi mod din lumea astrală – iar ritualul devine frumuseţe"

(Paris, 6 iunie 1906, GA 94). O întâmplare interesantă pentru acest context a fost transmisă de Emil Bock: „Atunci când mi-a fost permis să primesc astfel de la el, în primăvara anului 1923, ritualul pentru înmormântarea unui copil, el însuşi strălucea de fericire datorită acestui gen deosebit al creativităţii, care era în acelaşi timp arta supremă a receptivităţii. De două ori m-a abordat în acea zi – era cu ocazia unui simpozion – cu cuvintele: «Ce frumos e textul!»”[29]

Un alt aspect caracteristic rezultă şi din principiul esoteric al continuităţii, unul dintre laitmotivele sale esenţiale:

„Ceea ce aparţine de viitor să se odihnească pe ceea ce e trecut

Ceea ce e trecut să suporte ceea ce ţine de viitor

Pentru a întări existenţa prezentului”.[30]

Oriunde era cumva posibil, pentru menţinerea parcursului continuu al dezvoltării, el lega ceea ce era nou cercetat de ce era vechi transmis. La fel şi pentru configurările ritualurilor date de el. Faptul că era necesar să se ţină cont de curentul trecutului se regăseşte formulat odată în următorul fel: „Pentru a menţine continuitatea dezvoltării omenirii, în acest scop mai este astăzi încă necesar să se facă legătura într-o anumită măsură cu ritualul şi simbolica” (Dornach, 20 decembrie 1918, GA 186), deoarece în acestea mai e păstrat totuşi ceva ce poate fi din nou trezit şi va fi din nou trezit, dacă va fi fost găsită calea pentru a aduce din nou înăuntrul tuturor faptelor omeneşti forţa care porneşte de la Misteriul de pe Golgotha (Dornach, 29 septembrie 1922, GA 216). Iar înspre curentul viitorului care se revelează de-abia incipient în prezent indică cuvintele: „În timpul nostru este posibil să ajungi la simboluri doar dacă te adânceşti întru totul iubitor în tainele lumii; şi de fapt numai pornind de la antroposofie poate să crească astăzi un cult sau o simbolică”

---

[29] Emil Bock în „Wir erlebten Rudolf Steiner. Erinnerungen seiner Schüler” (L-am întâlnit pe Rudolf Steiner. Amintiri ale elevilor săi), publicată de M.J. Krück von Porturzyn, ediţia I, Stuttgart, 1956.

[30] Din „Zwölf Stimmungen” (Douăsprezece dispoziţii), în „Wahrspruchworte”, GA 40.

(Stuttgart, 14 iunie 1921, GA 342). În acelaşi sens se spune, într-o conferinţă despre diferite culte, faptul că astăzi ar trebui adus în cadrul unui cult ceea ce poate fi perceput, prin şcolirea modernă cu ajutorul ştiinţei spiritului, din cadrul legilor spiritualităţii lumii şi că prin construirea unui asemenea cult am putea să stăm „cel mult iarăşi la început" (Dornach, 10 septembrie 1923, GA 350, conferinţă pentru muncitorii de la construcţia Goetheanumului).

Privitor la legătura dintre elementele trecutului şi cele ale viitorului din cadrul configurării „actului de sfinţire a omului" pentru „Comunitatea Creştinilor" a fost indicat odată după cum urmează; „Acest cult ţine cont întru totul de dezvoltarea istorică a omenirii, aşadar poartă în sine, în multe din detaliile sale şi în multe lucruri care apar în totalitatea sa, o continuare a dimensiunii istorice; dar el poartă peste tot şi impacturile acelor lucruri care de-abia astăzi se pot revela din lumea spirituală pentru conştienţa suprasenzorială (Dornach, 3 martie 1923, GA 257).[31] Într-un mod asemănător s-a exprimat privitor la transpunerea textului messei pentru preotul Schuster care îl rugase „să aducă unele lucruri din ritualurile catolice acceptabile, nu în traducerea stranie în care este savurată astăzi de multe ori, ci să le aducă într-o formă care se afla, de fapt, iniţial în ele"; iar apoi asta a devenit totuşi „ceva nou", deşi era vorba doar despre o traducere. Şi despre ritualul de înhumare a spus în acelaşi context: „Sigur că trebuia să fie realizată legătura cu ritualurile de înhumare obişnuite. Dar datorită faptului că ritualul obişnuit nu a fost tradus lexicografic, ci corect, a ieşit ceva diferit din asta" (Stuttgart, 14 iunie 1921, GA 342).

Asupra unui aspect caracteristic al ritualurilor indică şi următoarea afirmaţie transmisă: „Se poate coborî în mod

[31] Cu această indicare asupra dezvoltării istorice sunt probabil cele patru părţi ale liturghiei creştine – evanghelia, ofranda, metamorfoza, comuniunea –, care reprezintă „calea celui ce urmează să fie iniţiat, provine din vechile misterii păgâne" (Dornach, 11 ianuarie 1919, GA 188; München, 4 noiembrie 1906, GA 94).

îndreptăţit din lumea spirituală doar *un* cult într-un timp."[32] Întrebarea despre modul în care diferitele forme de cult concordă cu acest cult posibil, ar putea să găsească un răspuns în sensul că acele culte care au fost date pentru diferitele cercuri de viaţă – cultul cunoaşterii pentru Şcoala Esoterică, acte pentru învăţământul religios liber din Şcoala Waldorf, cultul bisericesc pentru „Comunitatea Creştinilor" – trebuie să fie egale fiinţial în profunzime cu acest „un" cult. Acest lucru pare să fie confirmat printr-o altă afirmaţie care a fost transmisă de Emil Bock, conform căreia prin „ritualul de ofrandă" s-ar fi încercat să se dea ceea ce îi corespundea actului de sfinţire a omului din „Comunitatea Creştinilor", în măsura în care acest lucru poate fi exercitat prin laici, adică prin persoane care nu au fost hirotonisite preoţi. Maria Lehrs-Röschl leagă de aceasta, în alt loc, observaţia: „Lucrul care apărea tot mereu în dezvoltarea creştinătăţii drept dor şi strădanie către o preoţime laică – care a fost, în orice caz, tot mereu supravegheat şi în final dus la dispariţie –, acest lucru a aflat aici [prin ritualul de ofrandă] prin Rudolf Steiner o nouă depunere de germene." Din toate acestea poate deveni evident faptul că, pentru Rudolf Steiner, cultul esoteric al cunoaşterii, cultul religios liber şi cultul bisericesc nu se aflau în niciun fel de contradicţie între ele. Pe de o parte, deoarece pentru el, la fel ca peste tot, aşadar şi în chestiuni religioase, era valabilă ca regulă supremă libertatea fiecăruia în parte şi era considerat drept creştinism just doar ceea ce face posibilă „libertatea religioasă absolută" (Zürich, 9 octombrie 1918, GA 182). Pe de altă parte, pentru că numai prin extinderea aspectului cultic înăuntrul tuturor ramurilor de viaţă se poate păşi pe calea spre înaltul ideal, de a sacramentaliza întreaga viaţă. Premisa necesară pentru acest lucru este, însă, ca gândurile şi simţămintele spirituale „să străbată şi să spiritualizeze într-un mod la fel de plin de sacralitate interiorul,

[32] Carl Unger, *Zur Frage des Verhältnisses der Christengemeinschaft zur Anthroposophichen Gesellschaft* (Despre chestiunea raportului dintre Comunitatea Creştinilor şi Societatea Antroposofică), în *Schriften* II (Scrieri II), Stuttgart, 1964.

aşa cum în sensul cel mai bun al dezvoltării creştine interioare Cina cea de Taină a spiritualizat şi a christificat sufletul uman." Dacă acest lucru ar deveni posibil, iar conform lui Rudolf Steiner va deveni posibil, atunci vom fi păşit iarăşi mai departe cu o etapă în dezvoltare şi prin aceasta va fi fost „adusă din nou dovada reală" a faptului că creştinismul este mai mare decât forma sa exterioară (Karlsruhe, 13 octombrie 1911, GA 131).

I. DOCUMENTE PRIVITOARE LA ISTORICUL SECŢIEI CULTIC-COGNITIVE DIN CADRUL ŞCOLII ESOTERICE, 1904-1914

Am avut mereu respect faţă de ceea ce este istoric dat. În el trăieşte spiritul care se dezvoltă în devenirea omenirii. Iar din acest motiv am fost în favoarea faptului ca, pe cât posibil, lucrurile noi ce apar să se lege de ceea ce există din punct de vedere istoric.

Cine merge, ca şi mine, pe propriile sale căi, trebuie să lase ca unele neînţelegeri să se abată asupra lui.

(Cuvânt înainte la ediţia I, 1901, a scrierii ***Mistica în zorii vieţii spirituale a timpului nostru şi legătura ei cu concepţia modernă despre lume***, GA 7)

Observaţii preliminare ale editorului
Despre istoricul secţiei de cultul cunoaşterii

Aşa cum volumul *Zur Geschichte und aus den Inhalten der ersten Abteilung der Esoterischen Schule 1904 bis 1914* (***Despre istoricul şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, din 1904 până în 1914***) documentează faptul şi motivul pentru care Rudolf Steiner a afiliat la început prima secţie a Şcolii sale Esoterice, din motive de continuitate istorică, de şcoala deja existentă a Societăţii Teosofice, tot astfel volumul de faţă documentează de ce şi în ce mod a fost păstrată şi pentru a doua şi a treia secţie a ei – cercul de lucru pentru cultul cunoaşterii – continuitatea istorică faţă de un context care exista deja şi care lucra cu simbolica de cult.

După ce a devenit cunoscut faptul că era vorba despre așa-numita masonerie egipteană[33], el a fost etichetat din anumite direcții, în sens depreciativ, drept „francmason". Față de acest reproș a luat el însuși atitudine de două ori. O dată în scrisoarea din 15 august 1906, adresată către teosoful și francmasonul A.W. Sellin la puțin timp după afilierea formală și apoi în pasajul din autobiografia sa ***Cursul vieții mele***, care a fost redactat cu o săptămână înaintea morții sale (capitolul XXXVI). La atacurile care au avut loc din partea unor publiciști național-socialiști după moartea sa, a ripostat Marie Steiner-von Sivers, ce era cofondatoare și conducea împreună cu el cercul de lucru, cu un eseu căreia i-a dat titlul: „A fost Rudolf Steiner francmason?" Toate aceste documente și altele sunt cuprinse în prima parte a volumului de față, și anume în succesiune cronologică, cu excepția scrisorii către Sellin care, datorită conținutului sau fundamental edificator, a fost pusă la început.

Prin formularea ca întrebare pe care Marie Steiner-von Sivers a dat-o titlului eseului ei, este indicat deja faptul că aici există într-adevăr o problemă. Căci la această întrebare este de răspuns atât afirmativ, cât și negativ. Afirmativ, dacă se privește doar asupra faptului exterior al afilierii și nu asupra motivelor care l-au mișcat pe Rudolf Steiner la această acțiune. Negativ, pentru că, în ciuda afilierii formale, el nu s-a considerat niciodată „francmason" în sensul obișnuit, nu a avut nici un fel de legături cu francmasoneria regulară și nici nu a fost vreodată considerat de către aceasta drept aparținător de ea – deoarece masoneria egipteană e considerată neregulară.

Pentru a clarifica această contradicție aparentă și a permite să devină inteligibil faptul afilierii, urmează să fie abordată mai întâi întrebarea de ce tocmai cu masoneria egipteană s-a făcut legătura.

[33] Vezi Note suplimentare.

De ce a fost făcută legătura cu masoneria egipteană

Putem să parcurgem întreaga cultură modernă: ea ne apare ca o amintire a vechii culturi egiptene.... Vedem acest lucru chiar şi în principiul iniţierii.[34]

Masoneria egipteană provine, conform legendei originii ei, de la primul rege egiptean, legendarul Menes – în ebraică Misraim –, care a fost un fiu al lui Ham, biblicul fiu al lui Noe, care a luat în stăpânire teritoriul, i-a dat numele lui (Misraim = vechi nume al Egiptului) şi a organizat Misteriile Isis-Osiris. La începutul erei creştine, înţeleptul preot Ormus care a fost convertit la creştinism de Sfântul Marcu, a unit misteriile egiptene cu cele aparţinătoare de legea cea nouă. De atunci, ele au fost păstrate în calitate de înţelepciune masonică veche egipteană. În acest sens, ea a fost declarată, de cei care au adus ritul Misraim la începutul secolului al XIX-lea din Italia în Franţa, drept „rădăcină şi origine a tuturor riturilor francmasone"[35]. Conform lui Rudolf Steiner, regele Misraim a fost iniţiat, după ce cucerise Egiptul, în misteriile egiptene de atunci, ale căror taine mai proveneau încă din vechea

[34] Stuttgart, 16 august 1908, GA 105. În acest sens, şi în cele patru drame-misteriu ale lui Rudolf Steiner, în cele două scene de iniţiere dintr-un templu egiptean (tabloul al 7-lea şi al 8-lea din ***Trezirea sufletelor***), motivele de pornire pentru legătura de soartă dintre personalităţile care sunt configurate în cadrul dramelor-misteriu drept căutători moderni ai spiritului se află în perioada egipteană. A se vedea şi conferinţa ţinută la Dornach în 27 decembrie 1918, GA 187.

[35] Lennhoff/Posner, „Internationales Freimaurer-Lexikon" (Lexicon internaţional francmason), articolul „Misraim-Ritus" (Ritul Misraim); a se vedea şi prezentările lui Rudolf Steiner de la Berlin, din 16 decembrie 1911, la pagina 109 din acest volum. Şi francmasonul Joseph Schauberg indică, în lucrarea sa principală *Vergleichendes Handbuch der Symbolik der Freimaurerei mit besonderer Rücksicht auf die Mythologien und Mysterien des Altertums* (Ghid comparativ al simbolicii francmasoneriei, cu deosebita considerare a mitologiilor şi misteriilor Antichităţii), Schaffhausen, 1861, în volumul II asupra faptului că este corect, din perspectivă cultural-istorică, să se considere că simbolica masonă are origine egipteană.

Atlantidă. De aici începând, se pare că a existat o tradiţie continuă. Noua francmasonerie formează doar o continuare a acelor lucruri care au fost fundamentate atunci în Egipt (Berlin, 16 decembrie 1904, GA 93).

De tainele vechilor misterii aparţine experienţa nemuririi spiritului uman[36] şi chiar şi francmasoneria ocultă a vrut să mijlocească această experienţă. În această direcţie ar putea să se afle motivaţia mai profundă pentru afirmaţia lui Rudolf Steiner, conform căreia de aceea s-a legat de Ordinul Memphis-Misraim, pentru că acesta „pretindea" că se mişcă în direcţia francmasoneriei oculte. Căci în „Manifestul" acestuia din 1904 se spunea că posedă mijloace practice, transmise din vechi misterii, prin care cineva ar fi adus în stare, deja în această viaţă terestră, să îşi obţină „dovezi de pură nemurire".[37]

Dacă Rudolf Steiner se legase de acest curent pentru că a urmat îndatorirea faţă de continuitate, totodată el nu s-a gândit câtuşi de puţin să acţioneze în sensul ei. Căci el a susţinut de la bun început în modul cel mai categoric faptul că timpul modern trebuie să caute o înţelepciune *nouă* care este pe măsura lui, care decurge din cunoaşterea semnificaţiei Misteriului de pe Golgotha şi că o reală cunoaştere a nemuririi ar putea fi dobândită astăzi numai printr-o înţelegere mai profundă a Misteriului de pe Golgotha (Berlin, 6 mai 1909, GA 57).

---

[36] În acest context este interesant faptul că, după spusele lui Rudolf Steiner, tocmai „Cartea egipteană a morţilor" reprezintă singurul document al vechii înţelepciuni misteriale care s-a păstrat aproape în întregime. Astfel a fost transmis acest lucru verbal de egiptologul Gregoire Kolpaktchy, care a tradus „Cartea egipteană a morţilor" la sugestia lui Rudolf Steiner, căci acest lucru ar putea să îl facă doar unul care are nu doar cheia hieroglifică, ci şi cea ocultă. Vezi *Das ägyptische Totenbuch* (Cartea egipteană a morţilor), tradusă şi comentată de Kolpaktchy, Editura Otto Wilhelm Barth, 1970.

[37] Vezi conferinţa de la Berlin, din 9 decembrie 1904, GA 93, în care a fost discutat Manifestul Marelui Orient al „Masoneriei Unite Scoţiene, Memphis-Misraim" în legătură cu chestiunea nemuririi.

Necesitatea unei noi înţelepciuni a caracterizat-o odată astfel, în cadrul uneia din expunerile sale despre vechea înţelepciune egipteană:

„…Epoca noastră nu trebuie să nască o înţelepciune străveche, ci o înţelepciune nouă, care nu poate să indice numai înspre trecut, ci care trebuie să acţioneze profetic, apocaliptic, înspre viitor. Vedem o înţelepciune străveche păstrată în misteriile epocilor de cultură trecute; o înţelepciune apocaliptică, pentru care noi trebuie să depunem sămânţa, trebuie să fie înţelepciunea noastră. Avem nevoie iarăşi de un principiu de iniţiere, pentru ca legătura iniţială cu lumea spirituală să poată fi din nou alcătuită. Aceasta este sarcina mişcării mondiale antroposofice" (Stuttgart, 5 august 1908, GA 105).

Revelator mai este şi acel rezultat de cercetare din ştiinţa spiritului, conform căruia dinspre a treia epocă de cultură postatlanteană, cea egipteano-caldeeană, pornesc canale tainice către cea de a cincea perioadă postatlanteană, aflată în prezent:

„Putem să parcurgem întreaga cultură modernă: ea ne apare ca o amintire a vechii culturi egiptene.... Vedem acest lucru chiar şi în principiul de iniţiere. Căci atunci când viaţa modernă a trebuit să primească un principiu de iniţiere în rosicrucianism, ce era acesta? ... Acea consonanţă armonioasă de amintire egipteană în înţelepciune, cu impulsul christic de forţă" (Stuttgart, 16 august 1908, GA 105).

Într-un alt pasaj se vorbeşte direct despre antroposofie ca despre noua înţelepciune a lui Isis din noua perioadă de timp. Chiar şi o nouă Agendă despre Isis este dezvoltată, şi este sugerat în corelaţie cu aceasta faptul că în spatele sculpturii în lemn „Reprezentantul Unirii între Lucifer şi Ahriman", care trebuia să fie postată în prima construcţie a Goetheanum-ului în poziţie centrală şi trebuia să-i facă vizitatorului vizibil impulsul fundamental al antroposofiei în formă configurată artistic, s-ar mai afla şi o altă statuie, una „invizibilă": noua Isis, Isis ce aparţine de o perioadă nouă de timp (Dornach, 6 ianuarie 1918, GA 180). Şi asupra unei profunde relaţii între Misteriul lui Isis şi Misteriul Graalului, care include reapariţia christificată a fiinţei

egiptene a misteriilor, precum și asupra figurii lui Parzival drept „model pentru mișcarea noastră spirituală” se indică (Dornach, 6 ianuarie 1918, GA 180; Berlin, 6 februarie 1913, GA 62; Berlin, 6 ianuarie 1914, GA 148).

O altă motivare pentru faptul că tocmai cu masoneria egipteană a fost făcută legătura iese la iveală din rezultatul cercetării conform căreia omenirea de astăzi s-ar afla într-o poziție opusă față de cea veche egipteană. Căci așa cum omenirea veche egipteană ce avea orientare spirituală, prin faptul că mumifica forma umană, pregătea în istoria lumii intelectualitatea, gândirea legată de creierul fizic, tot astfel ar trebui omenirea de astăzi să-și însușească, pe lângă intelectualitate, din nou spiritualitatea pe calea ocolită ce duce printr-o manifestare analogă cu mumia egipteană, și anume vechile forme de cult. Acestea sunt de aceea o manifestare analogă cu mumiile egiptene, pentru că spre diferență de timpurile vechi, în care putea să fie perceput modul în care erau atrase entități spirituale prin acțiuni ritualice, acest lucru nu mai este cazul nici în loje și nici în biserici. În acțiunile acestora mai este la fel de puțină viață spirituală, precum în mumia egipteană era viața celui care fusese mumificat. Cu toate acestea, în aceste rituri mumificate s-a păstrat ceva ce ar putea fi din nou „trezit” și care va fi trezit din nou când va fi găsită odată calea pentru a aduce în toată făptuirea umană forța care pornește de la Misteriul de pe Golgotha (Dornach, 29 septembrie 1922, GA 216).

Chiar și aceste puține rezultate de cercetare din știința spiritului prezentate aici ne-ar putea permite să înțelegem destul de mult de ce Rudolf Steiner făcuse legătura pentru munca sa din cadrul cultului cunoașterii tocmai cu masoneria egipteană.

Despre istoria externă premergătoare

Vreau să știu considerat pasul meu doar din punctul de vedere al loialității oculte.[38]

Anul 1902 a fost marcat de trei evenimente cu privire la contextele teosofice. Rudolf Steiner şi Marie von Sivers au preluat conducerea secţiunii germane aflate în curs de organizare, din cadrul Societăţii Teosofice, fondată în 1875 prin H.P. Blavatsky şi alţii. Annie Besant, succesoarea lui Blavatsky la conducerea Şcolii Esoterice de Teosofie – însă pe atunci nu era preşedintă a Societăţii Teosofice –, a fost primită în aşa-numita francmasonerie mixtă.[39] John Yarker, membru de onoare al Societăţii Teosofice şi Mare Maestru General al Masoneriei Egiptene, al Ordinului Vechilor Francmasoni de Rit Memphis şi Misraim din Marea Britanic şi Irlanda, le-a acordat lui Theodor Reuß, Heinrich Klein şi Franz Hartmann, care aparţineau în Anglia atât de Ordinul francmasonic, cât şi de Societatea Teosofică, un document de fondare a acestui mod de instruire pentru Germania.[40]

Când se spune în autobiografia lui Rudolf Steiner că la câtva timp după fondarea secţiunii germane în 1902 i s-ar fi propus lui şi von Sivers conducerea unei societăți care lucra cu simbolica de cult a vechii înțelepciuni, această propunere nu venea, aşa cum s-ar putea presupune, din partea reprezentantului principal al Societăţii germane Memphis-Misraim, Theodor Reuß, ci, aşa cum relatează Marie Steiner în eseul „A fost Rudolf Steiner francmason?", din partea unei personalităţi care dobândise despre Rudolf Steiner impresia că înțelege mai mult despre lucrurile spirituale decât toţi masonii. În particular, ea a mai exprimat faptul că era vorba despre un ceh. Faptul că acesta trebuie să fi fost legat de Francmasoneria Memphis-Misraim rezultă din observaţia din ***Cursul vieţii mele***: „Dacă nu ar fi apărut oferta din partea societăţii sugerate, atunci

[38] Scrisoarea către Sellin din 15 august 1906.

[39] Vezi Note suplimentare

[40] Vezi Note suplimentare

aş fi decis organizarea unei activităţi simbolic-cultice fără legătură istorică."

Oferta s-ar putea să fi fost făcută prin 1903/04. Căci din mai 1904 a fost pregătită deja, printr-o serie de conferinţe corespunzătoare, o modalitate de lucru simbolic-cultică. Pe 15 septembrie 1904, Rudolf Steiner a făcut cunoştinţă la Hamburg, cu ocazia unei conferinţe pe care avea să o ţină acolo, cu francmasonul A.W. Sellin. La acesta trebuie să se fi interesat despre Ordinul german Memphis-Misraim, după cum rezultă din raportul acestuia din 12 decembrie 1904. Dar deja înainte să fi apărut acest prim raport al lui Sellin, Rudolf Steiner îl căutase pe Reuß din proprie iniţiativă. Căci în conferinţa sa ţinută la Berlin în 9 decembrie 1904 (GA 93), în care vorbea despre masoneria de grad înalt şi despre Ordinul Memphis-Misraim, se cita deja din organul de presă al acestuia, „Oriflamme", în timp ce Sellin mai vroia încă să se străduiască în această direcţie. Prima discuţie a lui Rudolf Steiner cu Reuß trebuie, aşadar, să fi avut loc între 15 septembrie şi 9 decembrie 1904. Discuţiile ulterioare nu pot fi datate. Pe 24 noiembrie 1905 s-au alăturat Rudolf Steiner şi Marie von Sivers Ordinului Memphis-Misraim. Negocierile privitoare la modalităţile pentru carta despre conducerea autonomă a unui cerc de lucru s-au întins însă până la începutul anului 1906. Contractul a fost încheiat pe 3 ianuarie 1906.

Faptul că Rudolf Steiner nu a numit în autobiografia sa numele de Reuß, ci numai numele de Yarker, partea adversă preferă să îl interpreteze ca şi cum el ar fi vrut să îşi mascheze relaţia cu Reuß, pentru că acesta a ajuns curând după aceasta să aibă un prost renume ca ocultist în cercurile francmasonilor. Acest lucru nu însă să fi fost motivul real, fie şi numai pentru faptul că în momentul redactării autobiografiei era deja de mult cunoscut în public faptul că documentul a fost emis de Reuß. Mai mult decât atât, aici s-ar putea să fi fost hotărâtor motivul continuităţii istorice. Căci Yarker – desemnat deja în conferinţa din 16 decembrie 1904 drept „persoană semnificativă" şi „excelent francmason" – era de pe atunci autoritatea reprezentativă a francmasoneriei egiptene în Europa şi figura

centrală în Societatea Teosofică. El era membru de onoare al acesteia, evident întrucât participase în mod decisiv la fondarea din anul 1875, aşa cum se spune în scrierea italianului Vincenzo Soro *La Chiesa del Paracleto* (Biserica Mântuitorului) (Todi, 1922, p. 334), ce se afla în biblioteca lui Rudolf Steiner: „La fondarea Societăţii Teosofice lucraseră împreună capetele cele mai alese ale francmasoneriei internaţionale, printre ei evidenţiindu-se John Yarker, prieten foarte apropiat cu Garibaldi şi Mazzini."[41]

Societatea Teosofică, la început cu un caracter pronunţat occidental, trebuia să devină deschizătoare de drum pentru popularizarea, necesară în timpurile moderne, a adevărurilor suprasenzoriale. Prin prima mare lucrare a fondatoarei ei, H.P. Blavatsky, *Isis dezvăluită* („Isis Unveiled", 1877) devenise publică o bogăţie de cunoştinţe din cadrul ocultismului vechi occidental. Pentru acest fapt, ea a primit din partea lui Yarker cel mai înalt grad de adopţie al masoneriei egiptene.[42] De asemenea, cei doi au negociat între ei cu privire la organizarea unui ritual pentru Societatea Teosofică.[43] Acest plan nu a fost însă realizat atunci. Când succesoarea lui Blavatsky, Annie Besant, a devenit mai târziu activă în domeniul de lucru simbolic-cultic, acest lucru a avut loc în cadrul unui alt curent masonic.[44]

---

[41] Luptătorul italian pentru libertate, Giuseppe Garibaldi (1802-1882) trebuie să fi devenit, conform lui Robert Ambelain, *Cérémonies et rituels de la maçonnerie symbolique* (Ceremonii şi ritualuri ale masoneriei simbolice), Paris, 1978, Mare Maestru al Francmasoneriei Memphis-Misraim din Italia în anul 1881, urmat de Giuseppe Mazzini (1805-1872). Cu privire la amândoi, a se vedea conferinţa lui Rudolf Steiner ţinută la Stuttgart în 9 aprilie 1924 (GA 240).

[42] La 24 noiembrie 1877. Poate că a fost o simplă coincidenţă, dar într-adevăr Rudolf Steiner şi Marie von Sivers şi-au desfăşurat afilierea lor personală la curentul Misraim tot la o dată de 24 noiembrie (1905).

[43] Josephine Ransom, „A short History of the Theosophical Society" (Scurtă istorie a Societăţii Teosofice), Adyar, 1938, p. 99 şi urm.

[44] Vezi, privitor la aceasta, Note suplimentare.

Rudolf Steiner a avut astfel motive întemeiate să numească în autobiografia sa doar numele lui Yarker, căci numai acesta – nu Reuß, care, ca reprezentant al Ordinului Francmasoneriei în Germania, întruchipa ceva cu care Rudolf Steiner nu putea lucra – semnifica tot ceea ce era de o valoare decisivă privind intenţiile lui Rudolf Steiner de continuitate istorică oferită.

Despre istoria internă premergătoare

Nu se primeşte o răsplată, ci o sarcină grea.[45]

O deosebită mărturie a modului în care pentru Rudolf Steiner a fost decisivă numai şi numai propria situaţie interioară ne-o oferă scrisoarea adresată Mariei von Sivers, scrisă pe 30 noiembrie 1905, la puţine zile după intrarea în masoneria Memphis-Misraim. Din aceasta rezultă că el nu acţionează după bunul său plac, ci în acord cu „puterile oculte", aşadar cu lumea spirituală şi că, „datorită faptului că deocamdată tuturor puterilor oculte li se pare lipsit de valoare" să alăture acestui ordin cercul său de lucru ce urmează să fie organizat, el nu ar putea încă să spună dacă lucrul ar putea fi făcut în general. Această întrebare pare să i se fi lămurit abia în ultimele săptămâni din an. Căci pe 2 ianuarie 1906 (GA 93), odată cu conferinţa despre arta regală în formă nouă, de acum prima conferinţă ţinută în comun pentru bărbaţi şi femei, a fost rotunjită constituirea interioară a cercului. Atunci când se spune în această conferinţă: „... şi chiar dacă astăzi francmasoneria poate fi desemnată doar drept caricatură a marii arte regale, noi nu trebuie să deznădăjduim în strădania de a trezi din nou forţele ce dormitează în ea; o muncă ce ne revine, într-un domeniu ce se desfăşoară în paralel cu munca teosofică", această afirmaţie dobândeşte o motivare mai detaliată printr-o afirmaţie rostită în cadrul unei conferinţe despre francmasonerie ţinută la Bremen, la puţin timp după aceea, pe 9 aprilie 1906. Conform

[45] Afirmaţie personală a lui Rudolf Steiner transmisă de Marie Steiner-von Sivers şi Klara Walther.

acesteia, există o relație interioară între teosofie și francmasonerie în măsura în care teosofia reprezintă latura mai ideatică, mai studioasă, iar partea masonic-cultică latura mai practică a lucrării esoterice.

Însă în timp ce în lumea francmasonă ceremoniile și acțiunile formelor de ritual nu mai sunt înțelese, teosofia ar putea să vorbească din nou despre adevărul interior al acestor ceremonii, despre spiritul care stă la baza ceremoniilor și simbolurilor.[46]

O altă mărturie pentru faptul că el nu acționa în mod arbitrar este afirmația sa verbală ce a fost transmisă, conform căreia sarcina de a salva Serviciul Misraim pentru viitor i-a revenit pe baza cercetărilor sale oculte de atunci, privitoare la curcubeu; nu se primește o răsplată, ci o sarcină grea.

În ce anume consta greutatea acestei sarcini se pare că nu a explicat în mod direct. Dar ea ar putea fi văzută în corelație cu acea afirmație cu greutate, făcută în conferințele de pregătire: „Eu mi-am rezervat faptul de a realiza o unificare între cei din neamul lui Abel și cei din neamul lui Cain" (Berlin, 23 octombrie 1905, conferința pentru bărbați, GA 93). Această intenție – de a depăși prin intermediul impulsului christic polarizarea care a avut loc la originea omenirii pământene, în cele două curente principale care tind în direcții opuse – nu a stat doar la baza muncii pentru cultul cunoașterii, ci a întregii sale activități.

Afirmația că sarcina îi revenise pe baza cercetării sale privitoare la curcubeu este motivată într-un anumit fel prin menționarea ei în cadrul conferințelor care au fost ținute în timpul în care era pregătit cercul de lucru pentru cultul cunoașterii. Aici se spune:

„Curcubeul are o semnificație deosebită în înțelepciunea ocultă. Cunoașteți curcubeul care apare după potop. Acum găsim acest simbol repetat în miturile nordice. [Un curcubeu duce din Walhalla spre Pământ.]

[46] Dintr-o notiță de Marie Steiner-von Sivers (notă din 9 aprilie 1906).

Aceasta înseamnă trecerea de la timpul atlantean la cel postatlantean. În timpul atlantean, aerul era mult mai dens, apa mult mai subtilă decât astăzi; un curcubeu nu era posibil în timpul acela. Era în realitate un regn al ceţurilor, un Niflheim. În nord creşte neamul omenesc dinspre mase de ceţuri. Din acest regn al ceţurilor trebuiau să se formeze masele de apă care au inundat continentul Atlantida. Un curcubeu nu a existat, aşadar, în perioada atlanteană. Cercetarea ocultă a investigat ce înseamnă această explicaţie" (Berlin, 5 mai 1905, GA 92).

Într-o conferinţă ţinută la o jumătate de an după aceasta, la întrebarea dacă despre Noe şi potop s-ar mai putea spune ceva mai mult, el a răspuns:

„Întrebarea referitoare la Noe are legătură cu cercetările mele oculte cele mai recente. Nimeni nu va găsi în Luzifer[47] ceva ce nu ştiam încă pe atunci când am scris articolul. Dar acum ştiu ceva mai mult. Acum mi-au devenit clare şi distincte condiţiile climatice. Am învăţat să înţeleg ceva ce aş fi prezentat deja pe atunci, dacă aş fi înţeles lucrul acesta pe atunci. Locul lui Noe l-am considerat pe atunci în sens alegoric. El îmi era o imagine pentru semnificaţia sufletească profundă. Dar acum ştiu că acest curcubeu din Biblie corespunde cu un fapt real.

Pe vechea Atlantidă existau alte condiţii climatice. Împărţirea în aer şi apă era altfel..., aşa încât se află faptul că pe vechea Atlantidă nu era încă posibilă formarea unui curcubeu. Astfel de condiţii au devenit posibile de-abia treptat, atunci când Atlantida s-a scufundat şi s-au ridicat noile continente. Acum, se sugerează [în Biblie] felul în care curcubeul apare din potop." (Berlin, 22 octombrie 1905, răspuns la întrebări.)

Dacă formulăm întrebarea: ce poate să aibă în comun sarcina de a salva Serviciul Misraim cu cercetarea asupra curcubeului, atunci rezultă un răspuns în cazul în care caracterizarea serviciului Misraim drept „acţiunea de unire a dimensiunii terestre cu cea cerească, a celei vizibile cu cea

[47] Este vorba despre revista „Luzifer", mai târziu „Lucifer-Gnosis" şi despre scrierile apărute în ea: ***Din Cronica Akasha***, GA 11; vezi articolul „Strămoşii noştri atlanteeni".

invizibilă" (Berlin, 16 decembrie 1911) este tradusă în imaginea unui arc de pod. Atunci devine imediat eligibilă corelaţia dintre cercetarea despre curcubeu şi Serviciul Misraim. Căci pe de o parte curcubeul a fost considerat dintotdeauna simbol al acestui pod ce se arcuieşte dinspre invizibil spre vizibil, iar pe de altă parte, intenţia fundamentală a lui Rudolf Steiner s-a îndreptat de la bun început în direcţia construirii unor astfel de poduri pentru toate domeniile.

Cum ar trebui să fie abordată construirea de poduri în domeniul artei, în contextul noului Serviciu Misraim, rezultă din scrisoarea către Marie von Sivers din 25 noiembrie 1905, în care se spune despre afilierea la vechiul curent Misraim, care avusese loc cu o zi înainte: „Ar fi acum sarcina de a aduna viaţa masonă din formele externalizate şi a o naşte din nou (...), a configura spiritul religios în formă frumoasă din punct de vedere senzorial."

Prima ocazie pentru acest lucru a apărut curând după aceea când, de Rusaliile din 1907, desfăşurarea congresului anual al Federaţiei Secţiunilor Europene ale Societăţii Teosofice era în sarcina Secțiunii Germane, iar acesta a fost configurat atunci după modelele, schiţele şi indicaţiile lui Rudolf Steiner, încât a putut fi mijlocită o trăire armonioasă din punct de vedere ştiinţifico-artistico-religios. Şi curcubeul a apărut în imaginile de sigilii din Apocalipsa lui Ioan, pictate după schiţele lui Rudolf Steiner şi anume, faţă de redările sale tradiţionale, ca un element *nou*. Iar prin reprezentarea scenică a *Dramei Sacre din Eleusis*, care înseamnă din punct de vedere cultural-istoric naşterea artei dramatice în Europa, trebuia, chiar şi numai într-o formă oricât de slabă, să fie realizată o „legătură cu vechea fiinţă a misteriilor"[48].

Această din urmă indicaţie conţine o nuanţă deosebită, prin transmiterea faptului că prin ritul Misraim trebuiau

[48] A se vedea *Bilder okkulter Siegel und Säulen. Der Münchner Kongreß Pfingsten 1907 und seine Auswirkungen* (***Imagini de sigilii oculte şi coloane. Congresul de la München de Rusalii 1907 şi efectele sale***), GA 284.

reînnoite Misteriile Eleusine.[49] Fondatoarea acestor cele mai vestite misterii ale Antichităţii, zeiţa Demetra, personifica pentru greci acelaşi lucru precum Isis pentru egipteni.

La puţini ani după congresul de la München de Rusalii 1907 a luat naştere prima dramă-misteriu a lui Rudolf Steiner şi s-a început ridicarea unei construcţii proprii pentru aceasta. După ce fuseseră create pentru aceasta în scurt timp o bogăţie de noi forme artistice, acestea au fost caracterizate, la fel ca însăşi ştiinţa spiritului, drept o „sinteză între cuprinderea cerului şi a Pământului”[17]. Aşadar, din nou – figurat vorbind – ca un pod. Mai târziu a folosit chiar el însuşi expresia de a face un pod. Pentru ilustrarea faptului cum chiar arta ar fi o reprezentantă remarcabilă spre realizarea unui pod între dimensiunea invizibilă şi cea vizibilă, pentru că ea face ca ceea ce rămâne de obicei sufleteşte în interior să fie observabil într-o întrupare exterioară, el a spus – privind retrospectiv asupra strădaniei sale de douăzeci de ani ca, împreună cu Marie Steiner-von Sivers, „să lase curentul ocult să se reverse în artă” – cuvintele: „Tot ceea ce a luat naştere aici în mişcarea antroposofică a luat naştere din impulsul de a întinde un pod încoace, dinspre spiritual înăuntrul fizicului.”[50]

Aşadar, dacă atât în spatele antroposofiei ca ştiinţă despre spirit, cât şi în spatele limbajului artistic de forme ce a fost creat din ea exista intenţia de a întinde un pod dinspre invizibil spre vizibil, atunci aceasta exista şi în spatele strădaniilor de a construi viaţa socială pe noi cunoştinţe. Acest lucru se poate citi tocmai în faptele legate de constituirea Noului Serviciu Misraim.

Despre constituirea Noului Serviciu Misraim

Aşadar, ceea ce am fondat eu nu are în sine nimic de-a face cu ceea ce se afirma înainte a fi „grade Memphis-Misraim” în Germania.[51]

---

[49] Conferinţă, Dornach, 20 septembrie 1916, GA 288.
[50] Conferinţă, Torquay, 20 august 1924, GA 243.
[51] Scrisoare către Sellin.

Constituirea s-a desfăşurat cu totul independent de negocierile care au fost duse cu Reuß cu privire la împuternicirea legală pentru conducerea autonomă şi cu totul independentă a unui cerc de lucru. Dacă negocierile nu ar fi dus la niciun rezultat, Rudolf Steiner şi-ar fi organizat cercul de lucru şi fără să ţină cont de continuitatea istorică. Pregătirile începuseră deja cu mult timp înaintea iniţierii negocierilor – şi anume imediat după ce, la mijlocul lui mai 1904, reglementase cu Annie Besant la Londra chestiunile exterioare cu privire la prima secţie a Şcolii Esoterice –: printr-o serie de conferinţe care s-au întins din 23 mai 1904 până pe 2 ianuarie 1906 (***Legenda Templului şi Legenda de Aur***, GA 93), şi printr-un curs ce conţinea 31 de conferinţe, ţinut din septembrie până în noiembrie 1905 (*Grundelemente der Esoterik* – ***Elemente fundamentale ale esoterismului*** – GA 93a).

Când şi cum a orientat Rudolf Steiner membrii secţiunii germane cu privire la intenţia sa de a organiza un mod de lucru în domeniul cultului cunoaşterii, despre aceasta nu există documente. Doar dintr-o scrisoare a unui membru din Leipzig[52] din 17 februarie 1905 se poate deduce că vorbise cu el despre faptul „că va încerca în următoarea perioadă să introducă învăţăturile oculte ale teosofiei în cadrul francmasoneriei", unde bineînţeles că era vorba despre francmasoneria ca şi chestiune şi nu ca organizaţie. Căci el se exprimase deja în conferinţa sa de la Berlin din 16 decembrie 1904 (GA 93): „Dacă auziţi ceva despre orientarea germană Memphis-Misraim, atunci nu trebuie să credeţi că acest lucru are deja o însemnătate pentru viitor. Este doar cadrul în care poate fi pus cândva un tablou bun." Mai departe este reţinut faptul că în încheierea conferinţei sale de la ramura din Berlin, din 16 octombrie 1905 (GA 90b), a anunţat că la adunarea generală a secţiunii germane, stabilită pentru 22 octombrie, vroia să vorbească despre întrebări în legătură cu francmasoneria şi că de aceea puteau să fie invitaţi pe cât de

[52] Rudolf Jahn, din 1905 până în 1908, conducător al ramurii din Leipzig.

mult posibil şi membri din afară. În adunarea generală el a anunţat apoi că în ziua următoare va vorbi „conform vechii uzanţe", care va fi depăşită mai întâi în concepţia teosofică, separat pentru domni şi pentru doamne, despre întrebări oculte în legătură cu francmasoneria. În continuare, cu aceasta pregătind tema zilei următoare, a vorbit despre raportul fundamental al Societăţii Teosofice cu ocultismul. În dimineaţa următoare (23 octombrie, GA 93) a urmat mai întâi pentru bărbaţi, apoi pentru femei o conferinţă despre francmasonerie şi dezvoltarea omenirii.

Două zile mai târziu, pe 26 octombrie, a fost dezvoltată – într-adevăr nu în corelaţie exterioară, dar cu atât mai mult interioară cu intenţiile muncii pentru cultul cunoaşterii – pentru prima oară, şi anume într-o conferinţă publică, legea socială principală a viitorului: că munca trebuie, pe de o parte, să fie eliberată de caracterul ei de marfă, prin faptul de a fi separată de plată, iar pe de altă parte că ea poate să fie astfel sacralizată ca o jertfă a fiecăruia faţă de totalitate. În viitor se va munci de dragul semenilor, pentru că ei au nevoie de produsul muncii noastre.[53]

Corelaţia dintre aşezarea în public a acestei legi sociale principale a viitorului şi începutul muncii pentru cultul cunoaşterii rezultă pe de o parte din semnificaţia gândirii în imagini pentru viaţa socială, pe de altă parte, din motivul care stă la baza muncii pentru cultul cunoaşterii, de a impulsiona înspre o acţiune socială altruistă, din auto-răspundere morală, aşa cum fuseseră date cândva din misterii îndrumările pentru

[53] Conferinţă ţinută la Berlin, pe 26 octombrie 1905 (GA 54), *Die soziale Frage und die Theosophie* (Chestiunea socială şi teosofia), tipărită în *Beiträge zur Rudolf Steiners Gesamtausgabe* (Contribuţii la ediţia de Opere complete ale Rudolf Steiner) nr. 88. În scrierea *Theosophie und soziale Frage* (Teosofia şi chestiunea socială) (astăzi Geisteswissenschaft und soziale Frage – ***Ştiinţa spiritului şi chestiunea socială***), care începea în numărul din octombrie 1905 al revistei ***Lucifer-Gnosis*** (GA 34), legea socială principală este tratată abia în continuarea a treia, care a apărut abia după un an, în septembrie 1906.

viaţa morală. Astfel se pot recunoaşte, în sensul cuvintelor lui Goethe „Nimic nu-i înăuntru, nimic nu-i afară, căci ce e înăuntru este şi afară", constituirea Noului Serviciu Misraim şi publicarea în acelaşi timp a legii sociale principale din viitor drept doi poli ce aparţin de unul şi acelaşi impuls. Intenţia de a întinde un pod poate fi percepută limpede aici.

Odată cu conferinţa ţinută în comun pentru bărbaţi şi femei, din 2 ianuarie 1906 (GA 93), despre arta regală în formă nouă, a fost rotunjită constituirea interioară. Într-o altă zi a urmat convenirea în scris cu Reuß, conform căreia Rudolf Steiner era îndreptăţit să organizeze un cerc de lucru simbolic-cultic autonom. Pentru primirea femeilor era autorizată Marie von Sivers, deşi femeile şi bărbaţii au avut de la bun început întotdeauna aceleaşi drepturi în cercul de lucru al lui Rudolf Steiner. Cu privire la aceasta, se găseşte în notiţele de la conferinţa despre francmasonerie ţinută la Bremen în 9 aprilie 1906, pe care le-a făcut pentru sine Marie von Sivers, următoarea notiţă lămuritoare: „Pentru că francmasonul vroia să ştie femeia ţintuită de familie, el a exclus-o din lojă. Pe planuri mai înalte s-a întâmplat ceva ce face să fie necesar ca acum femeia să fie atrasă în întreaga muncă de cultură. În colaborarea ocultă dintre bărbat şi femeie constă viitoarea însemnătate a francmasoneriei. Excrescenţele culturii masculine trebuie să fie înfrânate prin forţele oculte ale femeii."[54]

De la începutul anului 1906 s-a şi lucrat de acum, peste tot unde se aflau elevi esoterici ai lui Rudolf Steiner, pentru cultul cunoaşterii. Primele loje care au fost organizate au fost cele din Berlin, Köln, Leipzig, München şi Stuttgart. După admiterea celui

[54] Într-o scrisoare (fără dată) de la Paula Moudrá, o scriitoare din Boemia, care vorbise în noiembrie 1907 la Praga cu Rudolf Steiner pentru admiterea ei şi fusese solicitată de el să-i adreseze şi o cerere scrisă, se spune: „Aţi indicat asupra unui eveniment important în lumea astrală în noiembrie 1879, după care femeia este lăsată acum să vină la iniţiere. consider că este extrem de important că apropierea mea de dumneavoastră şi rugămintea pentru admitere au avut loc tocmai în noiembrie 1907."

de-al 100-lea membru la sfârşitul lui mai 1907, conducerea ritului Misraim din Germania a trecut asupra lui Rudolf Steiner, conform convenţiei. Începând de atunci, el a reprezentat spiritual şi istoric, din punct de vedere legal, cu totul singur Serviciul Misraim, până ce l-a declarat dizolvat după izbucnirea Primului Război Mondial în vara lui 1914. Până atunci fuseseră admişi aproximativ 600 de membri.

„Adormirea" cercului de lucru la izbucnirea Primului Război Mondial şi luarea de poziţie, condiţionată de război, împotriva francmasoneriei

O chestiune care trebuia să îi servească întregii omeniri, fără diferenţă de rasă sau de interese, devine dintr-una bună tocmai una proastă, dacă este făcut din ea un fundament de putere pentru grupuri omeneşti singulare.[55]

În prezentarea pe care o face Rudolf Steiner în autobiografia sa, ***Cursul vieţii mele***, despre organizaţia pentru cultul cunoaşterii, se spune că aceasta a adormit odată cu izbucnirea războiului în vara lui 1914, pentru că în ea, deşi nu exista nimic dintr-o societate secretă, ar fi fost totuşi considerată că este una. Marie Steiner relatează în scrierea ei „War Rudolf Steiner Freimaurer?" (A fost Rudolf Steiner francmason?) că el a declarat atunci organizaţia drept anulată şi ca semn pentru aceasta ar fi rupt documentul care se referea la ea.[56] Acest ultim gest probabil că a fost făcut pentru că lui îi devenise clar, prin izbucnirea războiului, că francmasoneria, în calitate de „lucru care a fost iniţial bun şi necesar", care trebuia să îi slujească fără nici o diferenţă întregii omeniri, a fost pusă prin *anumite*

[55] Din prefaţa lui Rudolf Steiner la cartea lui Karl Heise, *Entente-Freimaurerei und Weltkrieg* (Francmasoneria Antantei şi războiul mondial), Basel, 1919, retipărită în *Contribuţii la ediţia de Opere complete ale lui Rudolf Steiner*, nr. 24/25, Paşte 1969.

[56] A nu se confunda cu „Vertrag und brüderliches Übereinkommen (Contract şi convenţie frăţească).

societăţi occidentale secrete în serviciul „egoismului popoarelor şi al intereselor egoiste ale unor grupuri singulare de oameni”.[57]

Acest abuz în scopuri politice speciale era cel despre care considera că este şi el răspunzător pentru dezvoltarea catastrofală produsă prin războiul mondial în 1914 şi pe care îl condamna cu severitate, în conferinţele din anii de război, din 1914 până în 1918, se găseşte prezentat acest lucru în detaliu.[58] Pe atunci conta nespus de mult pentru el să contribuie cât mai mult posibil la formarea unei judecăţi despre fundalurile oculte care au condus la izbucnirea războiului şi mai ales la o clarificare deschisă a întrebării referitoare la vina pentru război. De aceea a şi scris o prefaţă la lucrarea *Entente-Freimaurerei und Weltkrieg* (Francmasoneria Antantei şi războiul mondial) de Karl Heise, atunci când a fost rugat de acesta. Oricât de bună sau de proastă ar fi această scriere, în orice caz a fost prima încercare de a dovedi cu documente exterioare tendinţele evidenţiate de Rudolf Steiner.

Condamnarea severă de atunci a tendinţelor politice speciale a anumitor societăţi secrete din Occident bineînţeles că nu se referea la chestiunea masonă ca atare. Acest lucru se confirmă, de exemplu, şi prin faptul că la scurt timp după încheierea războiului l-a sfătuit pe un membru al organizării sale simbolic-cultice „adormite” să se lase admis în francmasonerie. Acest lucru reiese din scrisoarea acestuia către Rudolf Steiner din 25 februarie 1919, în care se spune, printre altele: „Pe 13 februarie m-am lăsat admis în Ordinul francmason, urmând de asemenea sfatul dumneavoastră. Şi anume m-am alăturat lojei

---

[57] Vezi supra nota 25.

[58] A se vedea seria de şapte volume ***Kosmische und menschliche Geschichte*** (Istorie cosmică şi umană), îndeosebi „Zeitgeschichtliche Betrachtungen. Das Karma der Unwahrhaftigkeit” (***Consideraţii istorice. Karma lipsei de veridicitate***) GA 173, GA 174. Prima şi a doua parte „Mitteleuropa zwischen Ost und West” (***Europa Centrală între Est şi Vest***) GA 174a şi „Die geistigen Hintergründe des Ersten Weltkrieges” (***Fundalurile spirituale ale Primului Război Mondial***), GA 174b.

ioanite „De la Stâncă la Mare", care aparţine de Uniunea Marii loje naţionale din statele prusace, denumită „La cele trei Sfere ale Lumii", aceeaşi lojă de care aparţin şi prietenii noştri A.W. Sellin şi Kurt Walther, precum şi Hackländer din Wandsbeck. Sper că pe parcursul timpurilor îmi va fi dat să trezesc şi să menţin treaz în acest cerc interesul pentru ocultismul de orientare antroposofică. Fie ca în curând şi în comunitatea noastră ocultă să se facă posibilă reluarea întâlnirilor!"[59]

Toleranţa faţă de chestiunea masonă s-a exprimat iarăşi la câţiva ani după aceea, când a apărut întrebarea în 1923, cu ocazia formării Societăţii naţionale engleze, dacă bărbatul care era prevăzut pentru funcţia de secretar general putea fi într-adevăr luat în considerare, întrucât era francmason, iar Rudolf Steiner a răspuns la ea în modul următor:

„(...) Eu am spus întotdeauna când a fost vorba de a veni din vreo altă mişcare – deci în acest caz era vorba despre francmasonerie – înăuntrul mişcării antroposofice: Realmente nu este vorba despre ceea ce este cineva într-o altă mişcare, ci despre faptul că atunci când intră în această mişcare antroposofică el este un bun antroposof. Aşadar, realmente nu este vorba de faptul că cineva mai aparţine în afară de aceasta şi la o breaslă a pantofarilor sau a lăcătuşilor. Eu nu compar, eu spun doar lucrul principial: Faptul că aparţine de o breaslă de pantofari sau de lăcătuşi şi aşa mai departe nu depreciază neapărat în vreun fel ceea ce este antroposofie în el. Dacă este un bun antroposof, atunci acest lucru este cel care contează pentru mişcarea antroposofică. Dacă în afară de aceasta mai este

[59] Johannes Geyer, pe atunci pastor în Hamburg, începând din toamna anului 1919 cadru didactic la Şcoala Liberă Waldorf din Stuttgart. Din 1912 aparţinător de Şcoala Esoterică a lui Rudolf Steiner. Conform schiţei biografice din *Der Lehrerkreis um Rudolf Steiner în der ersten Waldorfschule* (Cercul de cadre didactice din jurul lui Rudolf Steiner în prima şcoală Waldorf), Stuttgart 1977, se pare că a susţinut în contexte francmasone numeroase conferinţe despre originile spirituale ale simbolicii francmasone din perspectiva antroposofiei lui Rudolf Steiner şi astfel şi-a câştigat o înaltă recunoaştere.

un francmason bun sau prost sau de mijloc, acest lucru nu o interesează deloc pe Societatea Antroposofică. (...) Ar fi o judecată lipsită de înţelegere dacă în general valoarea ca antroposof a unui membru s-ar face dependentă de faptul că el este francmason sau nu.

Am spus [deja odată] faptul că un număr de membri, chiar dintre cei mai vechi şi mai valoroşi, sunt francmasoni. Nici nu îmi pot închipui din ce ar putea să crească vreo oprelişte, pornind de la vreo formă a francmasoneriei, pentru apartenenţa la Societatea Antroposofică. Nici nu pot să-mi reprezint acest lucru. Găsesc că mişcarea antroposofică vrea să fie ea însăşi ceva. Nu-i aşa, ea nici nu ar putea fi roditoare în lume, dacă nu ar acţiona pozitiv din sine însăşi, – permiteţi-mi să folosesc această expresie – din sămânţa ei. Acest lucru contează, ce anume produce pozitiv. Cum arată acum lucrurile când se compară cu una sau cu alta, acest lucru nu contează. Dacă îmi cumpăr un costum, este vorba ca el să corespundă gustului meu, să provină din intenţiile mele. Ce are de-a face cu aceasta, dacă vine cineva şi spune: Costumul nu arată la fel ca acela pe care îl poartă celălalt. Nu este realmente deloc vorba de a îmbrăca haina celuilalt, ci pe a sa proprie. Căci nu îmbrăcăm, atunci când devenim antroposofi, francmasoneria. Deci este de fapt cu totul imposibil să emitem această judecată.

Dar altceva se află, desigur, în spatele unui asemenea lucru. După părerea mea, antroposofia tocmai că nu este – iertaţi-mă că spun asta aşa – chiar întotdeauna preţuită destul de mult de către membri. Există o astfel de tendinţă în omenirea din prezent, că mereu este preţuit mai mult lucrul care este mai vechi, care are mai multe acţiuni pe lângă el, care se poartă mai secretos şi aşa mai departe, iar ceea ce apare deschis şi cinstit este apoi estimat după măsura acţiunilor şi altele asemenea, care aşa îşi dau o prestanţă într-un mod nedefinit. Este un fel de desconsiderare a mişcării antroposofice, dacă este taxată astfel încât să se spună că poate să i se dăuneze prin faptul că unul sau altul dintre membri provine dintr-una sau alta din celelalte

mişcări. Căci ea ar trebui să fie îngrozitor de slabă dacă ar fi să fie deteriorată prin astfel de lucruri!”[60]

De ce Rudolf Steiner nu vroia să fie înţeles cercul său ca „societate secretă”

O societate secretă *nu* fusese creată cu aceasta.

Era aici vorba pentru Rudolf Steiner în primul rând nu de principiul de a ţine secret, ci mai mult de diferenţa fundamentală dintre modul său de lucru simbolic-cultic şi cel din aşa-numitele „societăţi secrete”. El a considerat că este o cerinţă principală faptul ca ceea ce exprimă simbolurile, semnele, gestul şi cuvântul etc. să poată să fie şi înţeles prin explicaţii corespunzătoare, provenite dintr-o reală vedere spirituală. Prin „explicare” nu ar fi de înţeles însă faptul că se spune că acest simbol înseamnă asta şi acel simbol înseamnă aceea, „căci atunci se poate pretinde orice chestie în faţa oricui”, ci învăţământul ar trebui să fie de aşa fel, încât „pentru început, din mersul dezvoltării Pământului şi al omenirii sunt dezvăluite tainele şi apoi din acestea se lasă să apară simbolica”, adică mai întâi trebuie să fi fost înţeles ceea ce poate cuprinde raţiunea: conţinutul ştiinţei spiritului.

În schimb, lucrul cu simpla privire asupra simbolicii, aşa cum este cultivat astăzi, de regulă, în societăţile oculte, ar fi o continuare ce nu mai e îndreptăţită a lucrurilor care au fost îndreptăţite în epocile anterioare. Căci atunci omul dispunea de o mai puternică sensibilitate a trupului său eteric, prin care putea să ajungă la o trăire interioară corespunzătoare. Pentru omul din epoca modernă a sufletului conştienţei, pentru care a devenit esenţială, în locul trupului eteric sensibil, raţiunea care este legată de creierul fizic, simbolurile, semnele, gesturile şi cuvântul trebuie să rămână ceva exterior; el nu le poate lega de sufletul conştienţei. Cu toate acestea, ele acţionează asupra trupului eteric, adică asupra inconştientului. A acţiona asupra inconştientului fără a trece mai întâi prin conştienţă nu este

[60] Londra, 2 septembrie 1923, GA 259.

permis în timpul nostru. Căci urmarea acestui lucru este că, „dacă se vrea, oamenii pot fi făcuţi unelte ascultătoare pentru tot felul de planuri, într-un mod cu totul de la sine înţeles. Căci atunci când prelucraţi trupul eteric fără ca omul să ştie, decuplaţi aceleaşi forţe pe care le-ar avea în rest în raţiunea sa, dacă nu îi daţi atunci raţiunii ceva ce astăzi trebuie să fie ştiinţa spiritului. Pe aceasta o decuplaţi şi faceţi atunci din asemenea frăţii un instrument pentru cei care vor să-şi urmeze planurile lor, ţelurile lor. Puteţi atunci să folosiţi în acelaşi timp asemenea frăţii, într-un fel, pentru a urmări oarecare ţeluri politice, sau puteţi să constituiţi dogma că «Alcyone» ar fi purtătorul fizic exterior al lui Christos Iisus.[61] Iar cei care sunt astfel pregătiţi se vor face instrumente pentru a purta asta în lume. Atunci nu e nevoie decât să fii în modul corespunzător necinstit şi nedrept, şi apoi se pot atinge tot felul de lucruri pe această cale, prin faptul că mai întâi îţi creezi instrumente.

Iar acum – nu-i aşa, lucrurile rezultă toate din adevărata cunoaştere –, cel care ştie cum se distinge a cincea perioadă postatlanteană de a patra perioadă postatlanteană – iar acest lucru se spune la noi tot mereu şi mereu –, acela ştie, doar, de ce trebuie să fie aşa, că mai întâi trebuie să fie prezentă cunoştinţa cu ştiinţa spiritului şi de-abia apoi poate să fie dată introducerea în simbolică. Acolo unde într-adevăr este luată în serios o

[61] Alcyone = nume din cadrul Ordinului, dat lui Jiddu Krishnamurti (1895-1986), pentru care a fost fondat Ordinul „Star of the East" de către Annie Besant şi C.W. Leadbeater. Krishnamurti, care pe atunci era foarte tânăr, a fost proclamat purtătorul pentru aşteptata nouă naştere a lui Christos ca învăţător al lumii, ce urma să vină. Ordinul s-a extins repede în toată lumea teosofică. Doar Rudolf Steiner a respins în mod energic acest lucru, ca pe o nerozie ocultă. De aceea secţiunea germană condusă de el a fost exclusă oficial din Societatea Teosofică în 1913. Krishnamurti a dizolvat apoi el însuşi Ordinul Steaua Orientului în anul 1929 şi s-a distanţat public de rolul care fusese gândit pentru el. Şi legătura sa cu Societatea Teosofică a desfăcut-o deoarece, conform concepţiei sale, pentru dezvoltarea spirituală orice organizaţie ar putea fi numai o piedică.

mişcare din ştiinţa spiritului, bineînţeles că este respectat acest mers al lucrurilor. Căci cel care a cunoscut chiar şi numai ceea ce scrie, de exemplu, în «Teosofia» mea sau în «Ştiinţa ocultă» şi a încercat să le priceapă, acela nu va putea niciodată să sufere vreun prejudiciu din cauza vreunei transmiteri de simboluri" (Berlin, 4 aprilie 1916, GA 167).

În spatele aversiunii epocii noastre faţă de aşa-numitele „societăţi secrete" ar putea să stea astfel, instinctiv, trăirea îndreptăţită a faptului că nu este legitim să foloseşti acţiuni de ceremonie pentru scopuri speciale. Rudolf Steiner a condamnat mereu acest lucru cu severitate, dar a şi subliniat atunci faptul că acest lucru nu este nicidecum valabil pentru toate uniunile, ci numai pentru *unele* oculte.

Pe baza celor prezentate şi a faptului că în activitatea sa simbolic-cultică totul era îndreptat spre aspectul general-uman şi spre capacitatea de a putea pătrunde în simbolica de cult într-un mod deplin conştient – de aceea şi denominaţia „cultul cunoaşterii" –, poate să se înţeleagă motivul pentru care voia să ştie că cercul lui nu este înţeles ca „societate secretă", în ciuda obligaţiei membrilor de a păstra secretul.

Scrisori şi documente

Rudolf Steiner către A. W. Sellin
Berlin W 30, 15 august 1906
Motzstraße 17

Mult onorate domnule Director!

În sfârşit îmi este posibil să vă scriu scrisoarea anunţată cu multă vreme în urmă. Înainte de toate vă rog însă – mă refer la câteva propoziţii din ultima dvs. scrisoare – să nu presupuneţi

la mine *niciodată* că aş putea să fiu *lezat* prin ceva. Vă rog să ştergeţi acest cuvânt cu totul din dicţionarul relaţiei noastre.[62]

Iar acum, fără nimic altceva, vreau să trec la subiect. Reţinerile menţionate de dvs. cu privire la o parte a activităţii mele oculte se bazează pe premise cu totul eronate. Iar în acelaşi fel sunt greşite lucrurile pe care probabil că le-aţi auzit povestite de alţii.

Să vorbim cu totul deschis: în activitatea mea ocultă am fost nevoit să preiau cu puţin timp în urmă ceva ce s-ar putea desemna, conform anumitor premise, drept ceva ce se mişcă în direcţia francmasoneriei oculte. Vă rog să luaţi acum fiecare din cuvintele şi expresiile mele în mod foarte *precis*. Nu folosesc anumite expresii pentru a învălui ceva, ci pentru a înfăţişa foarte *precis* faptele *reale*.

Aşadar, a existat în Germania un aşa-zis „Ordin Memphis şi Misraim", care *pretindea* că acţionează în modul în care stau lucrurile în direcţia indicată. Acest ordin se desemna drept organizaţie francmasonă. Iar el „*prelucra*" „grade", dintre care primele trei[63] corespund cu francmasoneria recunoscută. Cu această francmasonerie „recunoscută" nu au deocamdată nici cea mai mică legătură strădaniile *mele* oculte. Ele nu pot şi nu vor să intre în domeniul ei. Francmasoneria nu are nici cel mai mic motiv să se ocupe deocamdată cumva cu aceste strădanii.

Când am vrut, aşadar, să încep să acţionez în direcţia indicată, a stat în răspunderea mea ca, pentru anumite procese de pe planuri mai înalte, să introduc un ritual la cei care caută aşa ceva. Acest ritual nu poate fi altul decât *oglinda* acelui lucru care este un fapt pe planurile mai înalte. Acest ritual nu e altul decât ceea ce recunoaşte *ocultismul* de 2300 de ani, şi care a fost pregătit de Maeştrii rosicrucienilor pentru condiţii europene. Dacă se găseşte în *acest* ritual ceva ce a trecut în cele trei grade Ioan, acest lucru dovedeşte numai faptul că aceste grade Ioan au

---

[62] Sellin ceruse lămuriri în chestiunea Misraim (a se vedea scrisoarea sa către Marie Steiner, din 9 aprilie 1925). Scrisoarea menţionată de Rudolf Steiner nu este păstrată.

[63] Cele trei grade Ioan.

preluat ceva din ocultism. Sursa mea o constituie doar ocultismul şi „Maeştrii”.[64]

Acum aveam două căi. Fie să ignor cu totul aşa-numitul Ordin, fie să mă confrunt cu el. Primul lucru ar fi fost posibil numai într-un singur caz: dacă Ordinul ar fi refuzat o înţelegere. În celălalt caz ar fi fost neloial, în sensul anumitor concesii *istorice* pe care trebuie să le facă ocultismul.

Ceea ce am făcut, aşadar, vă spun cu condiţia deplinei dvs. confidenţialităţi.

Maestru General al acelui Ordin era un anume Theodor Reuß. Orice a făcut acesta în rest, nu intră în discuţie. Poate să fie orice. Era de luat în considerare doar *faptul* că el era Mare Maestru General al acelui Ordin, care pretindea să acţioneze în direcţia indicată. Cu acest fapt trebuia să mă confrunt. A trebuit ca, în acest scop, să îl caut pe numitul Theodor Reuß, pe care *nu îl văzusem niciodată înainte*, despre a cărui situaţie nu pătrunsese niciodată ceva pe vreo cale [la mine]. Bineînţeles că pentru mine ar fi fost uşor să mă informez despre aceste situaţii. Dar ele nu mă priveau *absolut* deloc.

Domnului Reuß i-am spus atunci ceea ce se lasă formulat în următoarele propoziţii: Eu nu vreau *nimic*, dar chiar absolut nimic de la Ordinul dvs. Eu voi acţiona însă într-o direcţie despre care Ordinul pretinde că este a lui. Acum contează faptul ca Ordinul să recunoască pentru el, nu pentru mine, că eu fac acest lucru în sensul gradelor pe care Ordinul le revendică drept ale sale. Eu pun doar condiţia ca Ordinul să nu îmi comunice *nimic* din ritualurile sale. Nimeni să nu poată spune vreodată: eu am primit ceva din partea Ordinului. Vreau să ştiu considerat pasul meu doar din punctul de vedere al loialităţii oculte. Şi nu are voie nimeni să primească un drept să îl interpreteze vreodată altfel.

Reuß a spus destul de scurt: că asta nu ar putea, pentru că asta l-ar face imposibil în Ordinul său. Eu am plecat, pentru

---

[64] A se vedea *Zur Geschichte und aus de Inhalten der ersten Abteilung der Esoterischen Schule 1904 bis 1914* (***Despre istoricul şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, din 1904 până în 1914***), GA 264.

început. Ce s-a întâmplat în mod obiectiv şi se va mai întâmpla, se întâmplă şi se va întâmpla cu sau fără Ordinul numit. După câteva zile, Reuß m-a solicitat pentru alte negocieri. El nu a formulat dinspre partea lui niciun fel de alte cerinţe decât ca, din punct de vedere *pur administrativ*, în sens practic, să recunosc dreptul său ca, pentru fiecare dintre cei care se îndreaptă în direcţia pe care Ordinul o consideră a fi a sa, să primească o taxă – nu alta decât cea obişnuită. Toate celelalte tratative s-au referit doar la formalităţi. Am constituit ceea ce era de constituit *fără* ca domnul Reuß să fi fost prezent – la orice ar fi avut loc. Domnul Reuß, de partea sa, a recunoscut tot ce am făcut. Eu, însă, am *ignorat* cu totul Ordinul în mod obiectiv. Pentru ca, după cum spunea el, să nu contravin regulii din Ordinul său, Reuß mi-a dat diplome şi ritualuri. Asta înseamnă că mi le-a adus în casă. A *cumpăra* toate acestea de la el, chiar dacă nu ar exista nici un alt motiv împotrivă, ar fi fost din partea mea cea mai mare *prostie*, pentru că în toate chestiile acelea nu era scris nimic ce nu s-ar putea cumpăra pentru bani foarte puţini de la oricare anticar. Faptul că Reuß primeşte pur şi simplu pentru fiecare membru taxa pe care o are de solicitat din punct de vedere *juridic*, este doar o recunoaştere loială a unui drept care îi revine, de altfel, indiferent ce se „întâmplă" cu el în rest.

Ce se întâmplă acum în „lojele" care, au fost constituite, asta bineînţeles că poate afla doar cine este membru în ele.[65] Eu însumi nu pot să spun despre asta decât câte ceva, foarte puţin. Dar acest lucru în mod obiectiv cu totul suficient. *Mai întâi*, că numele Reuß nu a fost rostit *niciodată* în aceste loje. În *al doilea rând*, că nimeni dintre cei introduşi de mine nu poate să dovedească o diplomă care să provină de la Reuß. În *al treilea rând*, nu s-a întâmplat niciodată ceva care ar leza cumva loialitatea faţă de francmasonerie. În *al patrulea rând*, fiecare a fost lămurit în legătură cu relaţia dintre chestiune şi masonerie. În sfârşit, *în al cincilea rând*: în cadrul „lojelor" noastre sunt *numai teosofi*. Dacă foşti membri ai numitului Ordin ar vrea să

[65] Sellin a devenit probabil membru abia mai târziu.

intre la noi, atunci ar trebui să dovedească faptul că poartă gradele pe drept, nu doar la nivel de taxe şi diplome, ci că le au în „interior".

Deci lucrul fondat de mine nu are în sine nimic de-a face cu ceea ce pretindea înainte în Germania să poarte „grade Memphis şi Misraim". Iar pe mine nici nu mă interesează, nici în cea mai mică măsură, nimic din cele ce se desfăşoară în jurul lui Reuß şi al Ordinului tovarăşilor lui. – Au venit chiar aici în casă oameni naivi pentru a prezenta în mod îngrijorat ceea ce ştiu despre Reuß sau chiar să mă „avertizeze". Dar toate acestea nu mă interesează, cu adevărat, nici în cea mai mică măsură. Şi nici faptul că persoane care au lăsat să le fie date înainte „grade" de către Reuß se simt păcălite şi acum sunt supărate. Eu înţeleg această supărare; dar nu e loial ca din această parte eu să fiu adus în joc, în general.[66]

Vedeţi dvs., mult stimate domnule Director: cât de mult este totul în ordine din partea mea. Dumneavoastră v-am răspuns pentru că m-aţi întrebat în mod loial. Ce este de făcut cu persoanele care doresc să atârne ceva de mine prin faptul că povestesc lucruri despre care nu au cum să ştie ceva, poate va arăta viitorul.

Astăzi am să vă spun acum şi ceva privitor la exerciţiile dvs.[67]

Un sincer salut cu totul al dvs.
Dr. Rudolf Steiner

[66] A se vedea, privitor la aceasta, scrisorile lui Emil Adrianyi.

[67] Această parte a scrisori este conţinută în volumul *Zur Geschichte und aus de Inhalten der ersten Abteilung der Esoterischen Schule 1904 bis 1914* (***Despre istoricul şi din conţinuturile primei secţiuni a Şcolii Esoterice, 1904 până în 1914***), GA 264.

Completare la scrisoarea anterioară către A.W. Sellin

Scrisoarea anterior reprodusă i-a fost pusă la dispoziţie Mariei Steiner de destinatarul A.W. Sellin după moartea lui Rudolf Steiner. În rândurile însoţitoare din 9 aprilie 1925 se spune cu privire la aceasta:

... Mă simt îndemnat să vă pun alături la dispoziţie două scrisori ale iubitului răposat, care pot să dobândească în viitor o însemnătate pentru istoria Societăţii Antroposofice. În orice caz, la dumneavoastră sunt mai bine păstrate decât la mine.[68]

Prima scrisoare, din 15 august 1906, care îmi este adresată, se ocupă cu „Mystica aeterna"[69], cu istoria naşterii ei şi este răspunsul la întrebarea pe care i-am adresat-o doctorului cu privire la aceasta.[70]

Această întrebare a fost pentru mine, care mă aflam pe atunci în mijlocul vieţii de lojă germană, cu atât mai importantă cu cât Reuß a fost atât de indiscret, încât a publicat în nr. 1, anul 5 al revistei sale „Oriflamme" textul acordării de permisiune din partea lui pentru fondarea unui Capitlu şi a unui Mare Consiliu al Masoneriei de Adopţie sub numele de „Mystica aeterna" şi să îl nominalizeze pe dr. Steiner ca locţiitor de Mare Maestru, pe dvs. ca Mare Secretară a acestei uniuni.

Această indiscreţie a lui Reuß, care trimisese numărul menţionat al revistei sale către numeroase loje francmasone, mi-a produs mai târziu mari neplăceri în uniunea francmasonă, pe care doar treptat, pe baza lămuririi date de domnul doctor în scrisoarea ce urmează, am putut să le depăşesc.

---

[68] A doua scrisoare este adresată unui alt destinatar şi se referă la alte contexte.

[69] Numele oficial al cercului de lucru pentru cultul cunoaşterii.

[70] O cerere scrisă nu există; se poate să fi fost adresată întrebarea şi verbal.

A. W. Sellin către Rudolf Steiner

Trei rapoarte despre masoneria Memphis-Misraim
I
Hamburg, 12 decembrie 1904[71]

Masonerie egipteană

Fondatorul așa-numitei masonerii egiptene este considerat Cagliostro.[72] Acesta fusese admis, conform propriei sale afirmaţii, la Londra în Uniunea francmasonă, lucru care nu este însă dovedit.

Pentru fondarea numitei modalităţi de instruire se pare că un anumit George Coston ar fi fost primul care i-a dat ideea şi hârtiile.

Cagliostro a încercat fondări de loje în Haga şi în Rusia, dar fără succes, în schimb a reuşit pe 8 octombrie 1779 la Straßburg să înfiinţeze prima sa lojă de rit egiptean. Aceasta a existat până în 1783.

În octombrie 1784, Cagliostro a creat la Lyon, cu 12 membri ai lojei francmasone de acolo, o lojă-mamă a masoneriei sale egiptene, sub numele „La sagesse triomphante" şi pe 5 iulie 1785 una în Paris.

Pe atunci crescuse atât de mult prestigiul lui Cagliostro, încât Convenţia francmasonilor care tocmai avea loc la Paris a oferit totul pentru a dobândi învăţătura de la el, deşi a vrut să o acorde pe aceasta doar cu condiţia ca acei iubitori de adevăr să fie obligaţi să jertfească întreaga lor arhivă masonă în flăcări. După îndeplinirea acestei condiţii, a vrut să le arate francmasonilor cum pot ei să fie capacităţi prin acţiuni şi stări de fapt, precum şi să cunoască prin percepţii senzoriale care este ştiinţa pentru care adevărata masonerie oferă simbolurile şi sugerează calea.

---

[71] O scrisoare însoţitoare la acest raport nu este prezentă.

[72] Vezi conferinţa de la Berlin din 16 decembrie 1904, GA 93.

Pe 21 noiembrie 1786 a avut loc demascarea lui Cagliostro în Loja Antiquity din Londra prin opticianul Mach şi cu aceasta prăbuşirea sistemului, la vârful căruia stătea el în calitate de mare kophta.

Acesta era accesibil pentru bărbaţi şi femei, consta dintr-o scară în trepte formată din 90 de grade şi promitea desăvârşire prin renaştere fizică şi morală pentru toţi cei care credeau în asta. (A se vedea Goethe, *Neue Schriften* (Scrieri noi), 1792, p. 243-284.)

Contele de Saint Germain a avut relaţii cu Cagliostro şi a adus sistemul acestuia, probabil în formă remodelată, la curţi germane princiare (Ferdinand von Braunschweig, Friedrich August von Braunschweig, Carl von Hessen ş.a.). În special Carl von Hessen, care s-a îngrijit de contele Saint Germain până la moartea sa, a fost foarte devotat, dovedind mare râvnă faţă de studii oculte, pentru care acesta oferise sugestiile. El a publicat, printre altele, în anul 1824, la Copenhaga, o „Declaraţie despre piatra zodiacală din Templul de la Dendera".

Ritul de Memphis sau cum se numea el însuşi, „Ordinul Francmason Oriental de Memphis", se pare că provine, conform legendei Ordinului, de la un Ormus sau Ormuzd convertit la creştinism prin Sf. Marcu în anul 46 d. Chr. şi de la o şcoală esenianã reunită sub conducerea lui. Se pare că deja în 1150 a fost transplantat la Edinburg prin cavaleri scoţieni şi a fost precursor al francmasoneriei de astăzi.

La Edinburgh înşuşi nu se ştie nimic despre această poveste, în schimb este cunoscut faptul că un anume Samuel Honis din Cairo a fondat în 1815 la Paris prima mare lojă cu acest mod de instruire, a existat însă numai până în 1816.

În 1838 a fost făcută o a doua încercare cu introducere a acestui mod de instruire, prin fondarea Lojei Osiris, dar care a dat iarăşi greş, căci deja în 1843 ordinul a fost dizolvat de poliţie.

În 1848 a urmat a treia încercare, şi anume atunci a fost împărţit ordinul în 90 de „grade ale cunoaşterii". Gradul suprem

(Sanctuaire) trebuia să nu aibă nicio influenţă asupra administraţiei şi să fie cu totul esoteric.

În 1851 a fost interzis ordinul în Franţa şi sediul administraţiei sale mutat la Londra. Acolo a făcut progrese mai bune şi a ridicat loje de filiaţie la Geneva, Bruxelles, New York şi în Australia. Cele 90 de grade ale sale au fost scăzute la 30; iar în această configuraţie s-a căutat introducerea lui în 1861 şi în Germania, însă acest lucru nu a reuşit, ca urmare a opoziţiei autorităţilor masone din marile loje vechi prusace.

În alte ţări, precum Anglia, Irlanda, Scoţia, Italia, România, Egipt, India de Est, Canada, Statele Unite ale Americii de Nord şi Australia s-a reuşit răspândirea lui, mai ales de când se contopise cu ritul Misraim.

Ritul Misraim sau şi ritul egiptean a fost adus la începutul secolului al XIX-lea din Italia în Franţa de neguţătorul evreu Michel Bedarride şi configurat acolo. Legenda Ordinului afirmă că Misraim, un fiu al lui Ham, s-ar fi dus în Egipt, l-ar fi luat pe acesta în stăpânire şi l-ar fi denumit după numele său (Misraim, adică Egipt).

De la el s-ar fi răspândit o străveche învăţătură secretă peste toate ţările şi timpurile şi ar fi fost folosită în toate şcolile de filosofie şi uniunile mistice secrete, de către cele mai diferite religii şi asociaţii de masoni, chiar dacă cu unele modificări, şi anume învăţătura despre Isis şi despre Osiris, despre natură şi despre creator.

Sistemul este împărţit în patru serii, dintre care prima este denumită cea simbolică, a doua cea filosofică, a treia cea mistică şi a patra cea ermetico-cabalistă.

Se disting 17 clase şi 90 de grade, care sunt însă împărţite inegal. Posesorii gradelor 87-89 sunt însărcinaţi cu administrarea seriei de la primele trei până la al 77-lea grad. Prinţul suveran al gradului al 78-lea este Chef peste a patra serie, iar gradul 90 este deţinut de necunoscutul Mare Suveran, stăpânul absolut, puterea supremă în ordin.

Falimentul fondatorului ordinului în Franţa, Bedarride, nu a împiedicat răspândirea în continuare a acestuia, lucru care în

literatura francmasonă, în care de obicei pentru organizaţiile interioare, şi anume pentru dovezile de cinstire care sunt de arătat în faţa celor superiori, rămâne doar batjocură şi dispreţ, este considerat ca o consecinţă a organizării model a exersării binefacerilor.

Despre răspândirea „Ordinului de Memphis şi Misraim" care acum era contopit, a fost vorba deja în alt loc.

La Hamburg el este reprezentat de puţini ani şi este menţionat în cartea de adrese după cum urmează: A. & A. Schottischer (33°) und A. & P. Ritus von Memphis und Misraim (95°). Kapitel „Phönix zur Wahrheit" Nr. 3 im Tale[73] von Hamburg. Lojă de lucru în fiecare a doua joi din lună. Symb. (St. Joh.) Loja „Phönix" în O. Hamburg.

Lojă de lucru în fiecare prima, a treia şi a patra joi din lună.

Lucrul şi jurisdicţia Marelui Orient şi a Sanctuarium-ului suveran pentru Germania în Berlin. Reprezentant prietenesc pentru America: Franz Held, Borgfelde, Henriettneallee 18. Întrebările sunt de adresat primului secretar M. Lupschewitz, Dillstraße 4 sau la trezorierul A. Paasch, St. G. Steindamm 68/11.

Ordinul nu este recunoscut de Uniunea Marii Loje, dar se străduieşte să atragă la el în mod individual fraţi prin diferite genuri de învăţătură de aici, şi anume prin răspândirea unei reviste care se pare că aproape conţine numai lucrări de dr. F. Hartmann. Voi încerca să fac rost de această revistă.

A.W. Sellin

[73] „Tal" = desemnare pentru autorităţi francmasone

II

Hamburg, 14 decembrie 1904

Mult Stimate Domnule Doctor!

Pentru început am mai aflat următoarele despre cunoscuta Mare Lojă:

Ea a fost fondată acum aproximativ doi ani la Berlin sub numele de „Groß-Orient des Schottischen und Angenommenen 33° Ritus und Souveränes Sanktuarium des Adler- und Pelikan-Ritus 95° von Memphis und Misraim" (Mare Orient al Ritului 33° Scoţian şi Acceptat şi Sanctuarium Suveran al Ritului Vulturului şi Pelicanului 95° de Memphis şi Misraim) şi le-a semnalat constituirea ei, conform ordinei, marilor loje de alte învăţături care există, lucru la care acestea nu au reacţionat însă.

Din anunţul ei oficial către corporaţiile masone din Germania rezultă următorul lucru:

Noul Mare Orient a fost creat la îndemnul unor francmasoni germani, care au fost primiţi în străinătate în loje cu acest gen de învăţătură.

Suveranul Mare Maestru General fr. John Yarker, 33°, 90°, 96° a emis pentru fr. dr. Franz Hartmann, 33°, 95° (primit în uniune în Loja Washington nr. 12, Orient Georgetown, America), Heinrich Klein 33°, 95° (primit în Uniune în Loja Pelerinilor nr. 238 în Orient London) şi Theodor Reuß 33°, 96° (primit în Uniune în Loja Pelerinilor nr. 238 din Londra) şi fraţilor uniţi cu aceştia o cartă pentru constituirea unui Mare Orient şi a unui Sanctuarium Suveran al ritului pentru Imperiul german.

Conducător Spiritual Suprem şi Mare Maestru Onorabil al acestuia este fr. dr. Carl Kellner, 33°, 90°, 96° (primit în Uniune în Loja Humanity din Viena), director la Kellner Partington Paper Pulb-Fabriken din Hallein, Liverpool, Manchester etc. şi membru în K.K. Industrierates (Consiliul imperial şi regal pentru industrie) din Viena.

Reuß poate fi contactat la adresa Berlin W. În Columbia-Bureau, Equitable-Palast, Leipzigerstrasse 101/102.

Majoritatea celor 33, respectiv 95 de grade sunt de considerat „trepte de cunoaştere", care sunt prelucrate în scris şi presupun un studiu al diferitelor sisteme religioase şi filosofice. Taxe de avansare nu sunt încasate.

În gradele înalte ale acestui mod de instruire sunt prezente secrete, conform unui manifest al Marelui Orient[74], „care îi parvin Ordinului prin transmitere verbală de la părinţii întregii francmasonerii adevărate, de la bărbaţii înţelepţi ai Orientului şi sunt transmise mai departe doar verbal".

Bineînţeles – se spune în manifest – că succesul acestui învăţământ practic, pentru ajungerea la acest secret, depinde însă întru totul de candidatul însuşi.

Acei fr. care găsiseră secretul l-au păstrat ca pe o proprietate preţioasă, pe care au cucerit-o ei înşişi, iar pentru a nu fi înţeleşi greşit de oamenii obişnuiţi sau chiar batjocoriţi, l-au ascuns sub simboluri, aşa cum mai facem şi în ziua de astăzi.

Gradele noastre înalte îi dau fratelui posibilitatea – cu ajutorul acestor simboluri – de a ajunge la o dovadă sigură despre nemurirea omului. El are nevoie de convingerea că trăieşte în continuare după moarte, pentru a putea fi cu adevărat fericit în această viaţă. De aceea şi misteriile tuturor religiilor şi şcolilor de înţelepciune s-au ocupat cu această întrebare, drept sarcina cea mai înaltă şi mai nobilă a lor. Biserica face şi ea acest lucru, însă ea îl trimite pe căutător pe calea harului. Ordinul nostru pune însă în cadrul posibilităţii fiecărui căutător ca, prin intermediul unor mijloace practice, să se unească cu conştienţa lumii, cu forţa creatoare primară, în mod conştient şi de la sine voit, deja în viaţa aceasta.

Noul Mare Orient editează o revistă intitulată „Oriflamme", care este editată de Max Perl în Berlin. Dr. Franz Hartmann se pare că oferă majoritatea contribuţiilor pentru aceasta. Eu am

[74] Acest manifest este tipărit şi discutat de Rudolf Steiner în conferinţa ţinută la Berlin, 9 decembrie 1904, GA 93.

cunoscut doar „Historische Ausgabe der Oriflamme" (Ediția istorică Oriflamme) din anul 1904. Aceasta începe cu salutul „Pace, toleranță, adevăr!" și le reproșează apoi francmasonilor necunoașterea lor privitoare la dezvoltarea și adevărata ființă a francmasoneriei. Căci Findel se pare că nu este deloc demn de încredere în calitate de istoric francmason; însă exemplele prezentate pentru dovedirea acestei afirmații sunt puțin sau deloc valabile.

Autorul repudiază teoria apariției francmasoneriei din rândul vechilor zidari lucrători și afirmă că își are originea la cavalerii templieri. Dovezi de înscrisuri nu ar fi însă de adus, pentru că a fost *interzis* în modul cel mai sever să se facă vreo însemnare scrisă despre adunări sau despre apartenența la corporalitățile masonice sau rosicruciene care cultivau tradiția cavalerilor templieri. Dovezile existente pentru această conexiune cu templierii se pare că le sunt transmise doar inițiaților.

Corectitudinea acestei afirmații desigur că nu poate fi controlată, iar menținerea unei asemenea secretomanii de factură istorică, în timpul nostru care îndeamnă către deschiderea către public, este cel puțin de neînțeles.

Din fericire, apariția Ritului 33° scoțian, în măsura în care el se raportează la documente ale lui Friedrich cel Mare (sistemul Charleston), este desemnată drept o mare minciună a Ordinului și dată explicația că în sistemul unit cu Ordinul Memphis și Misraim ar fi vorba despre sistemul legal al fr. Cerneau.[75]

[75] Sellin, a cărui lojă proprie lucra pe atunci conform ritului Cerneau, indică aici asupra opoziției dintre cele două sisteme scoțiene 33° (Cerneau și Charleston). Prin sistemul creat pe la 1801/02 în Charleston/SUA, se pare că au fost modificate prin documente falsificate ritualurile inițiale, care proveneau de la Cerneau (1763-1829). În „Ediția istorică Oriflamme menționată de Sellin, care a fost co-editată de Yarker, se spune că privitor la Ritul scoțian se lucrează după sistemul Cerneau de dinainte, cel îndreptățit.

Dar pentru că noul Ordin poartă, conform fiinţei sale celei interioare, o impregnare întru totul teosofică, *astfel* voi îndrepta spre el o atenţie cu totul deosebită, şi chiar voi căuta un contact direct faţă de conducătorii săi.

Dacă va fi să dobândesc convingerea că el poate să-i slujească mişcării teosofice, atunci va putea să fie discutată între noi ocazional chestiunea despre modul în care se poate întâmpla acest lucru cel mai bine.[76]

În anexă vă trimit conferinţa mea din lojă, „Fürstliche Brüder" (Fraţi princiari), dar vă rog să mi-o trimiteţi curând înapoi, pentru că este un element dintr-o întreagă serie de conferinţe şi probabil că trebuie să mai revin odată asupra lui.

Cu sinceră salutare
Al dvs. cel mai supus
A.W. Sellin

III

Hamburg, 20 decembrie 1904

Cu referire la scrisoarea mea din 14 ale lunii curente vă trimit cu aceasta ultimul caiet din „Oriflamme", care conţine o contribuţie a dr-ului Franz Hartmann, ce s-ar putea să fie interesantă pentru dvs.

În caietul din septembrie 1903 al revistei „Oriflamme" găsesc următoarea comunicare ciudată:

„În America de Nord, 50.000 de femei aparţin de Ordinul Eastern Star (Steaua Orientului), care este compus numai din soţii, fiice şi văduve de francmasoni. În Londra a fost fondată în acest an, prin cunoscuta teosoafă, doamna Annie Besant, care a

[76] Rudolf Steiner probabil că îi va fi dat o orientare lui Sellin în mod verbal, cu privire la faptul că între timp intrase deja singur în contact cu Ordinul. De aici se explică şi de ce în scrisoarea din 15 august 1906 nu face nicio referire la strădaniile lui Sellin din 1904. Vezi, privitor la aceasta,

fost primită în Paris în Uniunea francmasonă, o așa-numită «lojă mixtă» și încuviințată de la Paris."

Notița din urmă este de înțeles în mod just așa, că „loja mixtă" fondată la Londra de doamna Annie Besant a primit de la Paris un document de înființare.[77]

Aveți ceva cunoștință privitor la aceasta?

„Loje mixte" există de-abia din 1893. Pe atunci, Maria Deraismes din Paris a fost cea care a primit pe 14 martie 16 femei în Uniunea francmasonă și a fondat loja scoțiană „Le droit humain".

Aceste „loje mixte" sunt la fel de puțin recunoscute de marile noastre loje germane, precum lojele Memphis și Misraim și lojele de adopție, așa cum sunt active în Ordinul Steaua Orientului.

Tare mult mi-ar plăcea dacă mi-ați trimite înapoi caietul anexat, precum și cele două pagini de la uniune și conferința mea. Sper că vă va permite timpul dvs., când veți fi aici în ianuarie, să îmi acordați timp pentru un dialog despre întrebări personale, care se referă la dezvoltarea mea interioară.

Cu salutare frățească și cele mai bune dorințe pentru festivitatea ce urmează, al dvs. cu înaltă prețuire și unit în fidelitate,

A.W Sellin

[77] Vezi Note suplimentare.

Chitanţă cu taxa de admitere pentru Rudolf Steiner şi Marie von Sivers, Berlin, 24 noiembrie 1905, emisă de Theodor Reuß, semnată de Max Heilbronner.

Rudolf Steiner către Marie von Sivers (extrase[78])

I

Nürnberg, 25 noiembrie 1905

...Acum ai văzut tu însăţi ieri, cât de puţin a mai rămas din instituţiile esoterice de odinioară, care *totuşi* au fost cândva o amprentă fizionomică a lumilor superioare. Cu adevărat, cele trei grade simbolice: învăţăcel, calfă, meşter ar trebui să exprime cele trei trepte pe care omul se găseşte *în spirit* pe sine însuşi, adică Sinele său în *cadrul* tipului uman. Iar gradele înalte ar trebui să sugereze ridicarea treptată, prin care omul devine un constructor la templul omenirii. Iar aşa cum organismul uman în modul în care a devenit, adică aşa cum trupurile astral, eteric şi fizic sunt un microcosmos al lumii trecutului, tot astfel templul care urmează să fie ridicat de masonerie în înţelepciune, frumuseţe şi tărie trebuie să fie copia macrocosmică a unei înţelepciuni sufleteşti, frumuseţi sufleteşti şi forţe sufleteşti interioare, microcosmice.

În materialism, omenirea a pierdut conştienţa vie despre toate acestea şi forma exterioară le-a fost transmisă adesea unor oameni care nu au niciun acces la viaţa interioară.

Ar fi acum sarcina de a aduna viaţa masonă din formele externalizate şi a o naşte din nou, unde desigur că viaţa renăscută ar trebui să producă şi *noi* forme. Acesta ar trebui să fie idealul nostru: a crea *forme* ca expresie a vieţii interioare. Căci dintr-un timp care nu poate să vadă forme şi să le creeze văzând, spiritul e nevoit să se vaporizeze într-o abstracţiune lipsită de fiinţă şi realitatea trebuie să se contrapună acestui

[78] Completă în *Briefwechsel und Dokumente 1901-1925* (***Scrisori şi documente 1901-1902***), GA 262.

spirit care este doar abstract, sub formă de agregare substanţială fără spirit. – Dacă oamenii sunt în stare să înţeleagă realmente formele, de ex. naşterea sufletescului din eterul norilor de la Madona Sixtină: atunci în curând nu va mai exista pentru ei nici un fel de materie fără spirit. – Iar pentru că faţă de mase mai mari de oameni sunt spiritualizate forme, dar pot fi arătate doar prin intermediul religiei, atunci munca din viitor trebuie să se îndrepte către: configurarea spiritului religios sub o formă frumoasă din punct de vedere senzorial. Dar pentru aceasta este nevoie mai întâi de adâncirea în conţinuturi. Teosofia trebuie să aducă mai întâi *această* adâncire. Până ce omul nu intuieşte că în foc, în aer, în apă şi în pământ trăiesc spirite, el nici nu va avea o artă care să redea aceste înţelepciuni în formă exterioară...

II

Karlsruhe, 30 noiembrie 1905

... Chestiunea francmasonă vrem să o facem doar cugetat, fără să ne precipităm. Reuß nu este un om pe care să te poţi sprijini cumva. Trebuie să ne fie clar faptul că *precauţia* este atât de neapărat necesară aici. Avem de-a face în realitate cu un „cadru", nu mai mult de atât. În momentul de faţă, nu se află nimic în spatele chestiunii. Puterile oculte s-au retras *cu totul* de la ea. Iar eu pot să spun deocamdată numai faptul că încă nici nu ştiu dacă nu cumva într-o zi nu va trebui totuşi să spun: acest lucru nici nu e permis să fie făcut. De aceea te rog ca nu cumva să discuţi totuşi nimic altceva decât ceva cu totul provizoriu cu oamenii.[79] Dacă într-o zi am fi nevoiţi să spunem: aici nu putem să mergem împreună cu ei, atunci nu putem să fim prea tare angajaţi, înainte de asta. În chestiunea asta sunt parţial în joc motive personale, parţial motive de vanitate. Iar din faţa

[79] „Cu oamenii" s-ar putea să facă referire la acei membri care ştiau deja despre intenţiile privitoare la această chestiune.

amândurora fug puterile oculte. Un lucru este sigur, că deocamdată tuturor puterilor oculte li se pare lipsit de valoare să facem așa ceva. Dar ceva sigur nu pot să spun nici *astăzi* despre asta. Dacă observăm la următoarea discuție cu Reuß ceva incorect, atunci mai putem încă să facem ceea ce este potrivit....

Contract între Rudolf Steiner și Theodor Reuß

Text după originalul scris de mână de Reuß, datat Berlin, 3 ianuarie 1906

MARE ORIENT AL VECHIULUI RIT SCOȚIAN ACCEPTAT
SANCTUARIUM SUVERAN AL ORDINULUI VECHILOR FRANCMASONI DE RITUL MEMPHIS ȘI MISRAIM

- Biroul Marelui Maestru General
- Berlin, S.W. 47, la ..... 190...
-

Contract și convenție frățească

Între Theodor Reuß, Mare Maestru General Suveran ad vitam, 33.°, 90.°, 96.° și singurul conducător al Ordinului Vechilor Templieri Francmasoni de Rit Scoțian, Memphis și Misraim pentru Imperiul German, și fr. dr. Rudolf Steiner, secretar general al Societății Teosofice și președinte al Templului mistic și al Capitlului „Mystica aeterna" 30.°, 67.°, 89.° din Berlin, a fost încheiat și semnat astăzi următorul contract și convenție frățească.

Fr. dr. Steiner primește prin aceasta de la Theodor Reuß, cu respectarea condițiilor care sunt stabilite în acest contract, îndreptățirea ca, la alegerea lui și fără a trebui să obțină înainte aprobarea fr. Theodor Reuß, să admită un număr nelimitat de membri ai Societății Teosofice sau și de persoane care nu aparțin de Societatea Teosofică, în Capitlul său și în Templul său Mistic „Mystica aeterna" din Berlin, în Ordinul Vechilor Templieri Francmasoni de Rit Scoțian, Memphis și Misraim

pentru Imperiul German şi să îi perfecţioneze pe aceştia până la al 30-lea grad A. & A.

Fr. dr. Steiner se obligă, în schimb, ca pentru fiecare candidat pe îl admite în numitul Ordin, respectiv îl perfecţionează în grade, să plătească la fr. Theodor Reuß o taxă de patruzeci de mărci (40 mărci)[80], pentru care candidatul respectiv, când a fost înălţat în gradul al 18-lea, primeşte o diplomă pentru acest grad, întocmită de Theodor Reuß.[81] Această taxă este scadentă şi plătibilă către Theodor Reuß în ziua admiterii unui candidat. Plata acestei taxe poate fi amânată de Theodor Reuß în cazuri deosebite. Un candidat este însă membru al numitului Ordin şi are dreptul la o diplomă de grad sau de membru numai când taxa sus-numită a fost realmente plătită către fr. Theodor Reuß. Dacă un membru mai doreşte în afară de diploma pentru gradul al 18-lea şi alte diplome pentru alte grade, atunci întocmirea pentru fiecare altă diplomă costă câte 10 mărci (zece mărci), care sunt de plătit înainte de întocmire către Theodor Reuß. Privitor la utilizarea taxelor sau banilor plătiţi de fr. dr. Steiner pentru sine sau pentru candidaţii şi membrii lui către Theodor Reuß, nici fr. dr. Steiner, nici membrii admişi de el sau aparţinători de organizaţia sa nu au dreptul la un control, asta înseamnă că ei nu au dreptul să ceară socoteală cu privire la utilizare. Fr. dr. Steiner nu are dreptul să elibereze autonom diplome pentru Ordin sau pentru Theodor Reuß. Pe timpul absenţei sale din Berlin, fr. Theodor Reuß îl numeşte pe fr. dr. Steiner locţiitor de Mare Maestru General şi Mare Secretar General în Sanctuarium-ul Suveran. Această numire intră în vigoare în ziua în care fr. dr. Steiner va fi adus patru candidaţi în numitul Ordin şi şi-a fondat Capitlul său. Fr. dr. Steiner are însă, deocamdată, în calitate de locţiitor de Mare Maestru General, doar jurisdicţie asupra membrilor care au fost aduşi de el însuşi la numitul Ordin. Asupra acestora el exercită

[80] Suma obişnuită pentru admitere; pentru cartă trebuiau plătite, confort comunicării din ziarul vienez francmason (1929, nr. 7/8), 1500 de mărci.

[81] Astfel de diplome nu au fost date niciodată

însă până la gradul 30.° A. & A. jurisdicţia exclusivă, iar când aceştia depăşesc gradul 30.° A. & A. ei intră sub jurisdicţia fr-lui Th. Reuß. Când fr. dr. Steiner va fi plătit la fr. Theodor Reuß pentru al o sutălea (100-lea) candidat taxa de patruzeci de mărci (40 M.) stipulată în acest contract, fr. Theodor Reuß îl numeşte în funcţie pe fr. dr. Rudolf Steiner drept Mare Maestru General 33.°, 90.°, 96.° pentru Imperiul German, cu jurisdicţie peste o seamă de organizaţii ale Ritului şi Ordinului care există în Imperiul German. La socotirea numărului denumit de o sută de candidaţi trebuie să fie numărate şi femeile aduse în Ordin de sora v. Sivers şi fr. dr. Steiner. Toate ritualurile, catehismele, cărţile, obiectele de lojă tipărite trebuie să fie plătite în plus de fr. dr. Steiner.

Fr. dr. Steiner se obligă să obţină întreaga vestimentaţie masonă pentru membrii săi exclusiv de la domnişoara Marta Gierloff, în schimbul unei sume stabilite. Fr. dr. Steiner se obligă să nu admită sau să accepte nicio persoană care a fost exclusă, s-a retras sau a fost suspendată din Marea Lojă Simbolică din Leipzig sau de către fr. Theodor Reuß (s.s.). În plus, fr. dr. Steiner se obligă să nu recunoască nicio lojă sau o altă organizaţie sau autoritate francmasonă din Germania sau să intre în legătură cu acestea, care sunt dizolvate sau suspendate de Sanctuarul S. sau care s-au dezis de S.S., respectiv de fr. Theodor Reuß.

Fr. dr. Steiner pierde imediat toate drepturile şi gradele în Sanctuarul S. şi în numitul Ordin, în cazul în care acţionează contrar acestor două ultime lucruri stabilite. Bineînţeles că fr. dr. Steiner are dreptul să utilizeze un sigiliu de funcţie şi hârtie de scrisori cu numele Ordinului, ca aceea care este folosită de fr. Reuß însuşi. Ca sigiliu de funcţie, fr. dr. Steiner utilizează sigiliul care este adăugat la acest contract ca amprentă.

Astfel făcut, citit, aprobat şi semnat la 3 ianuarie 1906, înregistrat la trei ianuarie o mie nouă sute şase.

În Berlin (sigiliu)	Groß-Lichterfelde Theodor Reuß .-. 33.°, 90.°, 96.° (sigiliu)

Observaţie ulterioară a editorului

Dintre toate condiţiile acestui contract, pentru Rudolf Steiner conta numai ca el să fie legal îndreptăţit să admită membri conform alegerii sale, pentru care trebuia plătită taxa regulamentară şi că, după admiterea celui de-al 100-lea membru, Ritul Misraim urma să fie reprezentat de el singur. A se vedea cu privire la aceasta scrisoarea sa către A.W. Sellin din 15 august 1906, din volumul de faţă.

Facsimil: Finalul Contractului şi convenţiei frăţeşti

Despre admiterea femeilor prin Marie von Sivers

După un suport de text manuscris, nedatat şi nesemnat, al lui Theodor Reuß

Vechiul ordin al francmasoneriei egiptene pentru femei

Preşedintă de onoare J. H. Prinţesa Maria de Rohan,

Membru de onoare doamna dr. Maria v. Kellner,

Mare Maestru General doamna colonel Alice Leighton Cleater,

Secretar General domnişoara Marie von Sivers

Sediul principal în Berlin

După ce prin publicarea interesantă din „Woche" (Săptămâna) (a se vedea caietul 33, p. 1453) a devenit cunoscut în Germania faptul că în Anglia, ţara-mamă conservatoare a francmasoneriei moderne, găsesc admitere şi femei în Ordinul francmason, în cercuri germane de femei se evidenţiază dorinţa vie de a obţine ca şi în Anglia, Franţa, Spania, America, India etc. şi în Germania acces la francmasonerie pentru femei.

De aceea se face prin aceasta cunoscut faptul că doamne cu stare şi rang, cu venituri independente pot afla admitere într-o corporaţie de grad înalt a masoneriei de adopţie, numită Vechiul Ordin al Francmasoneriei Egiptene pentru Femei, dacă acestea se adresează la domnişoara v. Sivers, Motzstraße 15, Berlin W. Acest Ordin francmason pentru femei acordă aceleaşi grade precum organizaţiile sale surori din America, Franţa, Anglia etc. Mme. H.P. Blavatsky, fondatoarea mişcării teosofice moderne din Europa, a primit pe 24 noiembrie 1877 gradele acestui ordin. Cererile trebuie însoţite de un plic cu adresa şi timbrat.[82]

Înştiinţare cu privire la convenţia din 3 ianuarie 1906, publicată în „Oriflamme"[83]

CAPITLUL ŞI MARELE CONSILIU „MYSTICA AETERNA" din BERLIN

Fr-lui dr. Rudolf Steiner, 33°, 95°, din Berlin şi fraţilor şi surorilor uniţi cu acesta le-a fost acordată permisiunea de a fonda în Berlin un Capitlu şi un Mare Consiliu al masoneriei de adopţie sub numele de „Mystica aeterna". Fr. dr. Steiner a fost numit locţiitor de Mare Maestru cu jurisdicţie asupra membrilor

[82] Nu s-a putut afla dacă acest text a fost publicat.

[83] „Organ oficial al Uniunii Vechilor Francmasoni de Rit Scoţian, Memphis şi Misraim. Mare Orient în Germania", an. 5, caietul 1, ianuarie-iunie 1906.

admişi sau de admis de către el. Sora Marie von Sivers a fost inclusă ca Mare Secretar General pentru lojele de adopţie.

Berlin, Paşte 1906		
	Theodor Reuß, Henry Klein, Max Heilbronner, Paul Kirmiss, Maximilian Dotzler, Ernst Pfreundtner, Dr. Lauer, Andreas Ullmer, Joseph Brucker,	33.°, 90.°, 96.° 33.°, 90.°, 95.° 33.°, 90.°, 95.° 33.°, 90.°, 95.° 33.°, 90.°, 95.° 33.°, 90.°, 95.° 33.°, 90.°, 95.° 33.°, 90.°, 95.° 33.°, 90.°, 95.°

Rudolf Steiner către Michael Bauer (extras)

Berlin, 3 iulie 1906

... Din cauza lui Reuß chiar nu trebuia Adrianyi[84] să se agite, cel puţin nu în măsura în care mă priveşte pe mine. Căci pe mine Reuß mă interesează tot atât de puţin pe cât de puţin mă interesează cei care au format loje cu Reuß. Cu toate acelea nu am nimic de-a face. Eu am avut doar de intrat cu Reuß în confruntare în mod loial. De altfel este nespus de ciudat că acum oamenii dau năvală peste Reuß, care totuşi înainte nu a lăsat să li se acorde grade pentru nimic – desigur nu mă refer la aspectul material. Dar nu ar trebui să creadă nimeni despre mine că am de-a face ceva cu un asemenea comerţ de grade. ...

[84] Maghiarul Emil Adrianyi (1865) a trăit de la începutul secolului la Nürnberg. Francmason, teosof şi pentru scurt timp, înainte să se certe cu Reuß, Mare Secretar al Ordinului Memphis-Misraim; mai târziu scriitor francmason însemnat.

Din două scrisori ale lui Emil Adrianyi către Rudolf Steiner

I

Nürnberg, 3 septembrie 1906

... Regret din suflet că timpul nu v-a permis să îmi puteţi dărui *nederanjat* ascultare pentru scurt timp, cu ocazia repetatelor dvs. vizite la Nürnberg, lucru pe care l-am rugat pe domnul Bauer să vi-l transmită. Mi-ar fi plăcut să vă cer părerea dvs. deschisă şi cinstită despre o anumită chestiune, despre care se vorbeşte acum foarte des în legătură cu numele dvs. Personal, sunt foarte curios în legătură cu modul în care sunt judecate de dvs. unele evenimente ce stârnesc mare uimire în anumite cercuri. Totodată, nu găsesc nicio explicaţie pentru modul în care e posibil pentru *conducătorul Ş.E*. Societăţii Teosofice din *Germania* să fi putut intra în legătură cu asemenea oameni, chiar şi numai al căror nume trebuie să fie nespus de compromiţător pentru renumele unei „Societăţi Teosofice", deoarece Societatea nu s-a sfiit, doar, ca din cauza unor delicte de magie neagră asemănătoare să îndepărteze fără multe formalităţi din mijlocul ei pe unul dintre cei mai vechi membri şi care este peste tot cunoscut prin lucrările sale?[85]...

[85] Se referă la aşa-numitul „caz Leadbeater". Vezi volumul *Zur Geschichte und aus de Inhalten der ersten Abteilung der Esoterischen Schule 1904 bis 1914* (***Despre istoricul şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice din 1904 până în 1914***), GA 264, p. 263 şi urm., precum şi *The Elder Brother. A Biography of Charles Webster Leadbeater* by Gregory Tillet (Fratele mai vârstnic. O biografie a lui Charles Webster Leadbeater, de Gregory Tillet), Londra, 1982.

II

Nürnberg, 8 septembrie 1906

Confirm cu cele mai adânci mulţumiri primirea preţioasei dvs. scrisori din 4 ale lunii şi iau cunoştinţă cu plăcere de conţinutul ei.[86]

Faptul că, de la apariţia caietului 1/6 din „Oriflamme", numele dvs. este numit mereu în legătură cu Reuß şi a fost tratat rău şi în presa francmasonă, îşi are probabil motivul în aceea că, aşa cum depune mărturie acest „Oriflamme", dvs. aparţineţi, doar, de Ordin şi de Sanctuarul lui, precum şi de „Mystica aeterna". Cum judecă aceste publicaţii restul conţinutului din „Oriflamme", puteţi să deduceţi din următoarea copie a unei notiţe din corespondenţa lojei din Braunschweig.[87]

Deja în interesul S.T. regret acest lucru şi v-aş sfătui cu drag să puneţi la dispoziţie şi publicaţiilor masone declaraţia dvs., că nu aveţi nimic în comun cu Reuß, mai ales că despre Reuß va fi în curând iarăşi ceva de citit.

Este vorba aici nu numai de prestigiul dvs. propriu, ci şi de bunul renume al unor persoane care ar trebui să conteze pentru dvs. mai mult decât făcătoria de Ordine a lui Reuß, care exploatează persoana dvs. ca punct de referinţă.

Deoarece aţi fost atât de amabil încât să îmi sugeraţi părerile dvs. pe scurt despre lucrurile pentru care este acuzat Reuß, vreau să vă dau de ştire cu aceeaşi deschidere despre opinia *mea*, ce am dobândit-o – atât din scrisori mai vechi ale lui Reuß, din cea mai recentă declaraţie a lui Dotzler, cât şi dintr-un studiu temeinic al Ritului Cerneau Memphis şi Misraim –, că Ordinul lui Reuß însuşi nu cunoaşte, nu posedă sau nu are de dat, nici nu dă în străinătate absolut nicun fel de „exerciţii". Exerciţiile pe care Reuß le-a făcut cunoscute pentru un cerc intern de elevi aleşi de el, au fost concepute de el însuşi (se pare

---

[86] Această scrisoare a lui Rudolf Steiner este, din păcate, necunoscută.

[87] [4]Nu s-a mai păstrat.

că după ce s-a sfătuit cu dr. Kellner), respectiv ca imitare a TS. [Theosophical Society], au fost comasate cu actualul „A. Pr. Ritus" [Alter Primitiver Ritus] (Anticul Rit Primitiv), lucru prin care a fost făcută posibilă reclama cu „unificarea conştientă cu forţa creatoare primară".[88] O îndreptăţire obiectivă pentru acordarea de „exerciţii" oculte nu are Ordinul lui Reuß; în acea direcţie s-ar putea aduce cu greu o dovadă incontestabilă. În orice caz, eu am însă părerea personală că S.T. nu ar fi avut nevoie de ajutorul unui Reuß privitor la asemenea exerciţii.[89] Deoarece cel numit a împărţit „exerciţiile" sale fără nici un fel de avertisment asupra lor (ca de exemplu cele din partea doamnei Blavatsky din volumul III al lucrării sale *Secret Doctrine*) şi fără a insista asupra necesităţii unei conduceri morale a vieţii („Alocuţiunea către elevii gradului ocult", care aparţine acum de acestea, a fost concepută în această direcţie de către *mine*, pentru a repara această lipsă), iar succesele sale, în loc să se manifeste pe plan devachanic, deocamdată se manifestă pe plan astral printr-un fel de apariţii mediumnice, eu am ajuns imediat după primirea primului „exerciţiu" la presupunerea că Reuß este şi în acest domeniu fie un *ignorant*, fie un patron îngrozitor de necugetat. La aceasta se adaugă faptul că, la multe persoane care sunt foarte înalt *dezvoltate* din punct de vedere moral, exerciţiile nu au avut *niciun fel de* succes, chiar după luni de zile. ...

[88] Despre aceasta este vorba în Manifestul ediţiei istorice a „Vereinigte Schottische, Memphis- und Misraim-Maurerei" (Masoneria Unită Scoţiană, Memphis şi Misraim). A se vedea textul în conferinţa lui Rudolf Steiner ţinută la Berlin, pe 9 decembrie 1904, în volumul ***Legenda Templului şi Legenda de Aur***, GA 93.

[89] Se pare că Adrianyi nu știa că Rudolf Steiner nu avea nevoie să primească exerciţii din vreo parte.

Înştiinţare din partea lui Theodor Reuß cu privire la separarea celor trei Rituri Unite (Scoţian, Memphis, Misraim) în trei corporalităţi autonome

în „Oriflamme", an. 5, nr. 2, iulie-decembrie 1906

EDICT al Marelui Maestru General Suveran al Riturilor Unite ale Francmasoneriei Scoţiene, Memphis şi Misraim 33° = 95°, în şi pentru Germania Z. R. D. A. B. A. W.![90]

Marele Consiliu General Suveran al Vechilor Rituri Deus meumque jus. – Exitus acta probat. – Spes mea în Deo est.

Salut frăţesc pe toate punctele triunghiului!

Noi, Albert Karl Theodor *Reuß*, 33.°, 90.°, 96.°, Mare Maestru General Suveran ad Vitam al Ordinului Riturilor Unite ale Francmasonilor Scoţieni, Memphis şi Misraim din şi pentru Imperiul German, Mare Comandor General Suveran, Mare Suveran Absolut, Pontif Suveran, Maestru de Ordin Suveran al Francmasonilor Templieri Orientali, Magus Supremus Soc. Frat. R.C., S.-. L.-. 33.°, Termaximus Regens I.O. etc. etc., dăm de veste prin aceasta şi spre ştiinţă că *noi ne-am* aflat mişcaţi, *prin puterea* domniilor şi îndreptăţirilor putere încredinţate şi transmise *nouă*, să separăm unul de altul, în prelucrare şi administrare, cele trei rituri francmasone supuse jurisdicţiei noastre în Germania şi în ţările vorbitoare de limbă germană şi *să ridicăm* cele trei rituri *la nivel de trei corporalităţi francmasone autonome*.

Începând din 24 iunie 1907 E.V. vor exista, drept urmare, în Germania sub jurisdicţia noastră supremă:

Consiliul Suprem al Ritului Scoţian, Vechi şi Acceptat 33° pentru Imperiul German.

Marele Consiliu General (90.°) al Ritului Egiptean de Mizraim.

Sanctuarul Suveran (95.°) al Ritului Antic şi Primitiv de Memphis.

---

[90] = Zum Ruhme des allmächtigen Baumeisters aller Welten! (Spre renumele omnipotentului Maestru Constructor al tuturor lumilor).

Pentru fiecare rit în parte numim câte un Mare Maestru General în funcţie, cu jurisdicţie asupra corporalităţilor care îi sunt subordonate. Fiecare autoritate mare emite propriile legi de administrare, care nu este permis să contravină legilor fundamentale generale ale riturilor. Marele Maestru General ad Vitam rămâne ultimă instanţă decizională în toate chestiunile legate de ritual şi de personal. Marii funcţionari ai fiecărei Autorităţi Mari sunt aleşi anual în şedinţă secretă de către funcţionarii Capitulilor şi ai Marilor Consilii reuniţi, cu majoritate de trei pătrimi. Drepturile şi îndatoririle Marilor Maeştri Generali în funcţie şi toate celelalte determinări sunt stabilite în Constituţia din 8 septembrie 1906 E.V.

Dat în Sanctuarul nostru în a 10-a zi a lunii septembrie A.D. 1906, A.O. 788.

(L.S.)
Theodor Reuß, N.P.U. 33.°, 90,°, 96°.
M.M.G.S. ad Vitam pentru Imperiul German

Numirea lui Rudolf Steiner ca Mare Maestru General al Ritului Egiptean de Misraim în Germania

Text după manuscrisul original scris de Theodor Reuß, datat 15 iunie 1907

Masoneria de rit Memphis şi Misraim Ordinul Templierilor Orientali şi al Rosicrucienilor esoterici Z.-. R.-.D.-.A.-.B.-.A..W.-.![91]

Salut frăţesc pe toate punctele triunghiului! Către toţi cei ce sunt vizaţi!

Ca îndeplinire a celor stabilite în convenţia frăţească din 3 ianuarie 1906 E.V şi a Edictului din 10 septembrie A.D. 1906, A.O. 788, publicat în „Oriflamme", caietul 2, anul 5, 1906, E.V, în virtutea drepturilor şi puterilor ce mi-au fost acordate prin patentul din 24 septembrie 1902, E.V îl numesc cu aceasta pe

S. E. Fr. -. Dr. Rudolf Steiner, 33.0 90.0 96.0 din Berlin ca autonom.

[91] = Zum Ruhme des allmächtigen Baumeisters aller Welten! (Spre renumele omnipotentului Maestru Constructor al tuturor lumilor).

Mare Maestru General în funcţie al Marelui Consiliu General Suprem al Ritului egiptean (90°) de Misraim în Germania precum şi al Lojelor de Adopţie ale Francmasoneriei Egiptene în Germania, cu dreptul şi obligaţia de a conduce Ordinul conform determinărilor convenţiei din 3 ianuarie 1906 E.V.

Dat în Sanctuarium-ul nostru, la cincisprezece iunie A.D. 1907, A.O. 789, Londra şi Berlin.

Theodor Reuß, 33.° 90.° 96.°
Mare Maestru General Suveran ad Vitam
Henry Klein 33.° 95°
Mare registrator general

Rudolf Steiner, cu privire la diferenţa dintre cultul cunoaşterii şi francmasonerie

Însemnări din memorie ale participanţilor la ora de instruire de la Berlin, 16 decembrie 1911

S-ar vrea să se spună [s-ar putea spune] că aici ar fi vorba de o organizaţie ce aparţine de ceea ce în general este numit „francmasonerie", dar nu este aşa. Oricât de secretos ar fi fost desfăşurată francmasoneria în timpuri anterioare, ea a rămas totuşi în toate timpurile ceva exterior. Căci într-adevăr francmasoneria a păşit iniţial în lume printr-o trădare din şcolile de misterii, iar de aici provine faptul că se găsesc şi aici multe simboluri pe care le găsim în francmasonerie. Din şcolile de misterii au ajuns aceste simboluri, prin elevi care nu erau pătrunşi destul de valoarea şi semnificaţia lor, în societăţi ce erau într-adevăr secrete pentru lumea exterioară, dar niciodată nu au putut acele societăţi secrete, care sunt cunoscute sub numele general de francmasonerie, să înţeleagă şi să explice adevărata profunzime a simbolurilor, pentru că sacralitatea simbolurilor în sine aduce cu ea faptul că ele nu pot fi înţelese corect în afara templului ocult.[92]

[92] În completare la aceasta, următoarea afirmaţie din conferinţa ţinută la Köln, pe 27 decembrie 1907, GA 101: „V-aţi înşela cu totul dacă aţi înţelege greşit timpul dinainte, cu profunda lui înţelepciune din şcolile oculte, sau aţi considera cumva că el este depăşit în vreun

Până acum, curentul nostru ocult a mai purtat încă pentru lume numele francmasoneriei, pentru că din punct de vedere ocult trebuie pe cât posibil să fie făcută legătura cu ceea ce există, dar începând de acum acest nume va cădea pentru templul nostru, iar întreprinderile noastre urmează să fie numite „Serviciu Misraim". Acest lucru să fie prescurtat, atunci când se va voi sugerarea serviciului nostru ocult, cu literele „M.D." (Misraim-Dienst = Serviciul Misraim – n.tr.). Desemnarea „F.M" [Francmasonerie] trebuie să dispară acum definitiv, atât pentru lumea exterioară, cât şi pentru toate organizaţiile pe bază francmasonă, o francmasonerie în mişcarea noastră nu este prezentă. Dacă ne-ar întreba cineva dacă de mişcarea noastră aparţine şi o francmasonerie, se poate nega acest lucru, fără a exprima un neadevăr. Ceea ce este întreprins aici este un serviciu ocult, numit Serviciul Misraim, lucru care vrea să spună atât: acţionarea pentru unificarea terestrului cu cerescul, a vizibilului cu invizibilul.

Serviciul Misraim era deja cunoscut în vechiul Egipt şi aparţinea de cel mai des [practicat] serviciu ocult din şcolile de misterii. Acelaşi serviciu este întreprins şi în templul nostru, cu adăugarea completărilor şi reformelor pe care le-a îndeplinit Marcu. Acel Marcu despre care e vorba aici este acel elev al lui Petru, unul din cei doisprezece apostoli, care a scris Evanghelia după Marcu pe când se afla în Egipt în calitate de episcop de Alexandria. Împreună cu un iniţiat egiptean a reglementat din nou serviciul (cultul) ocult, pe care noi îl cunoaştem acum drept Serviciu Misraim.

Din însemnări din memorie ale participanţilor la ora de instruire de la München, 30 august 1911

Prin Marcu şi Ormus, amândoi ucenici (apostoli) ai lui Christos după învierea sa, au fost reconfigurate misteriile şi ritualurile.

---

fel de înţelepciunea noastră modernă. Acolo unde vă apare înţelepciunea ocultă în semne şi simboluri, acolo ea se arată întotdeauna aşa, că este de confirmat prin privirea ocultă nemijlocită a clarvăzătorilor."

Din însemnări din memorie ale participanţilor la ora de instruire de la Basel, 25 septembrie 1912

Ceea ce trebuie să fie înţeles aici este că această mişcare ocultă nu poate fi comparată cu nici o alta din lume. Prezentul nostru aduce cu sine faptul că există numeroase curente oculte sau pe jumătate oculte, dar trebuie totuşi înţeles faptul că mişcarea aceasta a noastră nu este permis să fie pusă pe o linie cu alte mişcări şi că cei care se lasă admişi în aceasta trebuie să simtă răspunderea pentru sarcina care le este dată prin acest fapt.[93]

Rudolf Steiner despre istoria secţiei de cultul cunoaşterii

Din ***Cursul vieţii mele*** (capitolul XXXVI)[94]

Nu intră, de fapt, în cadrul acestei autobiografii prezentarea unui gen de activitate care s-a născut în sânul Societăţii Antroposofice în aşa fel încât noi nici nu ne-am gândit că ea ar putea avea vreo legătură cu viaţa publică. O voi caracteriza, totuşi, deoarece şi din această direcţie a pornit conţinutul unor atacuri îndreptate împotriva mea.

La câţiva ani după ce ne începusem activitatea în cadrul Societăţii Teosofice, un anumit cerc ne-a încredinţat, Mariei von Sivers şi mie, conducerea unei societăţi de felul celor ce s-au păstrat până în zilele noastre şi care menţin vechile simboluri şi actele cultice în care era întruchipată „vechea înţelepciune". Mie nici nu-mi trecea prin gând să activez în sensul acestei societăţi. Întreaga antroposofie trebuia să vină din propriile ei izvoare de cunoaştere şi adevăr. Nu trebuia să mă îndepărtez nici măcar cu

---

[93] Însemnările care urmează aici, de la expuneri în legătură cu greutăţile de atunci cu Societatea Teosofică, sunt tipărite în volumul *Zur Geschichte und aus de Inhalten der ersten Abteilung der Esoterischen 1904 bis 1914* (***Despre istoricul şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, din 1904 până în 1914***), GA 264.

[94] Apărut mai întâi ca a LXVIII-a urmare în revista „Das Goetheanum", nr. 12 din 22 martie 1925, cu o săptămână înaintea morţii lui Rudolf Steiner.

un pas de acest scop. Eu am respectat întotdeauna realitatea istorică dată. În ea trăiește spiritul care evoluează în devenirea omenirii. Și din această cauză eram și eu de părere că, oriunde există posibilitatea, noul trebuie să pornească de la realitatea istorică dată deja. Am acceptat, așadar, diploma societății amintite mai sus, care se situa pe linia curentului reprezentat de Yarker. Ea avea formele francmasonice ale așa-numitelor grade superioare. Eu nu am luat nimic, dar absolut nimic de la această societate, în afară de dreptul pur formal de a iniția eu însumi o activitate simbolic-cultică pornind de la tradițiile istorice.

Conținutul „actelor" care au fost oficiate în cadrul creat de mine *nu avea legătură istorică* cu nici un fel de tradiție. În posesia acestei diplome formale, noi am practicat *numai* acțiuni care reprezentau imagini simbolice ale cunoașterii antroposofice. Și aceasta s-a făcut la cererea membrilor. Pe lângă prelucrarea ideilor în care erau îmbrăcate cunoștințele spirituale pe care le dădeam, ei doreau ceva să vorbească în mod nemijlocit văzului inimii. Și eu am vrut să răspund acestui gen de cerințe. Dacă nu s-ar fi ivit oferta pe care mi-a făcut-o societatea amintită, aș fi inițiat o activitate simbolic-cultică fără legătură cu tradiția istorică.

Dar prin aceasta *nu* fusese creată o „societate ocultă". Celui care se apropia de această activitate i se spunea în modul cel mai clar posibil că nu aderă la un ordin, ci că va lua parte la nişte acte ceremoniale, la un fel de demonstrație, de redare simbolică a cunoștințelor spirituale. Dacă, totuși, unele forme au ajuns să semene cu cele prin care în ordinele tradiționale erau primiți noi membri sau cei vechi erau avansați la grade superioare, nici acest lucru nu a avut sensul unei activități în cadrul unui asemenea ordin, ci numai *pe acela* de a ilustra prin imagini sensibile o înălțare spirituală în trăiri sufletești.

Că nu era vorba aici de nici o activitate în cadrul vreunui ordin existent și nici de transmiterea unor lucruri pe care asemenea ordine obișnuiau să le transmită, o dovedește faptul că la acțiunile ceremoniale organizate de mine au luat parte membri ai celor mai diferite ordine și că în aceste acțiuni ei *chiar*

au găsit cu totul altceva decât în propriile lor ordine[95]. Odată cineva care asistase pentru prima oară la noi la o astfel de acţiune a venit la mine imediat după încheierea ei. Această personalitate avea un grad foarte înalt în cadrul unui anumit ordin. Sub impresia celor trăite la noi el voia să-mi dea insignele ordinului lor. Mi-a spus că, după ce trăise un conţinut spiritual autentic, nu mai putea merge în continuare pe un drum care se împotmolise într-un pur formalism. Eu, însă, am clarificat lucrurile. Pentru că antroposofiei nu-i este permis să smulgă niciun om din raporturile de viaţă în care el se află. Ea trebuie să le dea ceva în plus, dar nicidecum să le ia ceva. Aşa că persoana respectivă a rămas în sânul ordinului, dar a luat parte în continuare la ceremoniile noastre simbolice[96].

Este lesne de înţeles faptul că, instituind ceremonii de felul celei descrise, oamenii le înţeleg greşit. Fiindcă multora apartenenţa exterioară la o anumită orientare le pare mai importantă decât conţinutul care le este comunicat acolo. Şi aşa se face că unii dintre participanţi au vorbit despre aceste lucruri ca şi cum ar fi făcut parte dintr-un ordin. Ei n-au înţeles faptul că la noi li se demonstrau, *în afara oricărui ordin*, nişte lucruri care altfel erau date numai în cadrul ordinelor.

Şi pe acest tărâm noi am rupt cu vechile tradiţii. Noi am lucrat aşa cum trebuie să se lucreze când se cercetează în mod primar conţinutul spiritual, în condiţiile trăirii sufleteşti deplin lucide.

Faptul că, mai târziu, unele acte semnate de Marie von Sivers şi de mine, când am luat legătura cu organizaţia istorică a lui Yarker, au constituit puncte de plecare pentru tot soiul de calomnii, este ceva care, pentru a putea crea asemenea calomnii,

---

[95] Aici era însă vorba întotdeauna de personalităţi care erau legate de ştiinţa spiritului a lui Rudolf Steiner.

[96] Poate fi vorba numai despre Herman Joachim († Berlin, fiu al renumitului violonist Joseph Joachim şi fin al lui Herman Grimm), deţinea una dintre cele mai înalte poziţii conducătoare în Marea lojă naţională a francmasonilor din Germania. Vezi necrologul pentru Rudolf Steiner în *Unsere Toten* (***Morţii noştri***), GA 261.

tratează lucrurile cele mai rizibile cu grimasa seriozității. Semnăturile noastre le-am pus sub nişte „formulare". A fost respectată procedura obişnuită[97]. Iar când ne-am pus semnăturile, eu am spus cu toată claritatea: toate acestea sunt o formalitate şi ceea ce eu voi organiza nu va prelua *nimic* de la organizaţia lui Yarker.

E de la sine înţeles că ulterior, după ce s-a întâmplat ce s-a întâmplat, se poate spune că ar fi fost cu mult mai „inteligent" din partea noastră să nu fi intrat în legătură cu nişte organizaţii care mai târziu au fost folosite pentru a ne calomnia. Dar aş vrea să observ, cu toată modestia, că la vârsta la care eram pe atunci, eu mă mai număram printre oamenii care, dacă au de-a face cu semeni de-ai lor, presupun că aceştia merg pe drumuri drepte, nu pe unele strâmbe. De altfel, nici faptul că vedeam în spirit n-a schimbat cu nimic încrederea mea în oameni. Nu trebuie să se facă abuz de facultatea de a privi în lumea spirituală, spre a afla intenţiile ascunse ale semenilor, dacă nu doresc ei înşişi acest lucru. De altfel, cunoscătorului spiritual îi este interzis să facă cercetări în interiorul altor suflete, exact aşa cum nimănui nu-i este permis să deschidă în mod neîndreptăţit o scrisoare străină. De aceea el stă în faţa oamenilor cu care are de-a face întocmai ca orice om care nu are cunoaşterea spirituală. Există, totuşi, o deosebire între unul şi celălalt, şi anume că cercetătorul spiritual consideră că celălalt are intenţii oneste, până când nu constată contrariul şi că acela stă bănuitor în faţa întregii lumi. În acest din urmă caz este imposibilă o colaborare socială între oameni pentru că aceasta nu se poate baza decât *pe încredere, nicidecum pe neîncredere*.

Aceste ceremonii care redau printr-o simbolistică cultică conţinuturi spirituale au fost o binefacere în viaţa multora dintre membrii Societăţii Antroposofice. Pentru că şi pe acest tărâm, ca în tot ceea ce întreprindem prin activitatea noastră antroposofică, era exclus tot ceea ce nu intra în cadrul conştienţei absolut lucide şi nu putea fi vorba de nici o magie

[97] Vezi, privitor la aceasta, „Completarea editorului" de mai jos.

neîndreptăţită, de sugestie sau de ceva asemănător. Dar membrii societăţii primeau ceea ce, pe de o parte, vorbea puterii lor de a înţelege idei şi, pe de altă parte, sub o formă care permitea inimii lor să urmărească aceste idei prin percepţie directă. Pe mulţi acest lucru îi ajuta, la rândul lui, să se deprindă mai bine cu natura acestor idei. Odată cu izbucnirea războiului a dispărut posibilitatea de a continua să oficiem astfel de ceremonii. Cu toate că nu aveau nimic din caracterul unei societăţi secrete, ele ar fi putut fi luate drept aşa ceva. De pe la jumătatea anului 1914 această ramură simbolic-cultică a mişcării antroposofice şi-a încetat, aşadar, activitatea.

Faptul că dintre cei care au participat la aceste ceremonii absolut ireproşabile, pentru cel ce priveşte lucrurile cu bunăvoinţă şi simţul adevărului, unii au devenit acuzatori înverşunaţi, se numără printre acele anomalii care apar în atitudinea oamenilor, lipsiţi de autenticitate interioară, dar care se apropie de unele mişcări spirituale cu conţinut spiritual autentic. Ei se aşteaptă la lucruri pe măsura trivialităţii vieţii lor sufleteşti şi întrucât, bineînţeles, nu le găsesc, se ridică împotriva unei organizaţii căreia i se alăturaseră la început – dar cu o sinceritate inconştientă.

O societate ca aceea antroposofică nu putea să se formeze decât în armonie cu cerinţele sufleteşti ale membrilor ei. Nu putea fi afişat program abstract, care să spună: în cadrul Societăţii Antroposofice se va face cutare şi cutare lucru, ci trebuia să se lucreze din realitatea însăşi. Dar această realitate sunt tocmai necesităţile sufleteşti ale membrilor. Antroposofia ca şi conţinut al vieţii s-a plăsmuit din propriile ei izvoare. Ea a păşit în faţa lumii contemporane drept creaţie spirituală. Mulţi dintre cei care aveau o înclinaţie interioară spre ea au căutat să colaboreze cu alţii. Astfel societatea a ajuns să fie formată din nişte personalităţi, dintre care unele căutau mai mult elementul religios, altele pe cel ştiinţific, iar altele pe cel artistic. Iar ceea ce era căutat, trebuia să poată fi găsit.

Completarea editorului

„Formularul" semnat de Rudolf Steiner şi Marie von Sivers nu este disponibil în original. Originalul care a fost dat mai departe de Reuß a fost distrus, conform relatării unei martore oculare. Dar pentru că există copii ale acestuia urmează aici redarea formulării *negarantate* a unei astfel de copieri, pentru a nu fi expuşi reproşului unei omisiuni tendenţioase:

„Angajament şi obligaţie. Eu, subsemnatul semnatar cu propria mână, mă angajez şi promit cu aceasta în mod festiv să respect şi să urmez cu fidelitate legile şi obiceiurile Vechiului şi Primit. Rit al M. şi M. O.T.O.[98], să ajut după cele mai bune puteri să fie reprezentat O., să păstrez cu severitate secretul obişnuit, să intervin şi să mă îngrijesc pentru menţinerea Secţiunii Suverane pentru Imperiul German şi să îl recunosc pe Marele Gen. Suv., ad vitam, dr. Th. Reuß, în calitate de apărător vizibil al .-. secretului nostru, precum şi ca instanţă supremă şi ultimă în toate .-. lucrurile. Mă angajez în continuare că nu voi permite nimănui să mă hipnotizeze sau să mă mesmerizeze sau să mă transpună în vreun alt fel într-o astfel de stare pasivă, încât cineva, fie că e o persoană profană sau o altă persoană, fiinţe sau forţe, m-ar putea determina prin intermediul acestui lucru să pierd controlul asupra gândurilor mele, voinţei mele sau faptelor mele, pentru ca secretele care mi-au fost încredinţate să nu poată fi trădate nici în acest mod prin vina mea şi slăbiciunea mea. Dacă va fi să încalc vreodată acest angajament al meu, fie ca sufletul meu să călătorească fără linişte prin incomensurabilul spaţiu – timp – fără sfârşit. Iehova cel etern, ascultă cuvintele mele şi ajută să îmi îndeplinesc angajamentul. Berlin d. 24.11.05. Rudolf Steiner."

[98] = Ordo Templis Orientis (Ordinul Oriental al Templierilor). A pune în legătură degenerarea ulterioară a acestui ordin cu Rudolf Steiner, pentru oricine îi cunoaşte viaţa şi opera, se află în afara oricărei discuţii.

Marie Steiner despre istoria secţiei de cultul cunoaşterii

Dintr-o discuţie cu Kurt Englert-Faye după însemnarea acestuia în jurnal, Dornach, 25 februarie 1933

La doamna dr. Steiner. Am rugat-o să îmi povestească situaţia exactă privitoare la relaţia dr-ului Steiner cu francmasoneria, deoarece trebuia să îmi fie clar acest lucru pentru a putea să mă opun afirmaţiei din partea masonă: că dr. Steiner ar fi fost francmason şi că după aceea, când a fost pus în posesia „secretelor", ar fi decăzut din drepturi, pentru a le combate.

Ea mi-a dat următoarea prezentare a situaţiei:

În conferinţele sale despre cele mai diferite obiecte ale antroposofia, dr. Steiner a înfăţişat, printre altele, şi unele lucruri care sunt conţinute într-un anumit mod şi în transmitere francmasonă, fără a ţine cont sau să facă referire la acestea, [ci] din propria sa cercetare a spiritului; căci numai rezultate ale propriei sale munci de cercetare considera că e îndreptăţit să prezinte. Acum, printre multitudinea de oameni care s-au adunat treptat în grupurile Societăţii, existau şi personalităţi care erau membri ai unor loje francmasone, o parte din ei ocupau chiar destul de înalte. Aceştia recunoşteau „autonomia", din forţa căreia vorbea dr. Steiner, precum şi superioritatea ştiinţei sale. Ei au mers la el şi l-au rugat, în calitate de „Maestru" al lor, să înnoiască şi strădania către spirit pe măsura necesităţilor de conştienţă actuale, care fusese vie în ceea ce a fost transmis în francmasonerie ca impuls iniţial.

S-a apropiat, aşadar, această cerinţă din afară, dinspre lume către dr. Steiner, ca o sarcină karmică ce vroia să fie soluţionată, nimic altceva decât ce s-a întâmplat la vremea respectivă cu sarcina de a colabora la Arhiva Goethe din Weimar şi de a edita scrierile de ştiinţele naturii ale lui Goethe în cadrul marii ediţii din Weimar. Şi tot aşa precum dr. Steiner nu a practicat filologia lui Goethe în cercetarea sa despre Goethe, ci a dezvoltat mai departe şi a dus mai departe tendinţele din cadrul ideilor şi gândurilor lui Goethe, într-o „înnoire" spirituală pe

măsura timpului şi mai potrivită cu conştienţă, tot astfel el a luat sâmburele fiinţial al impulsului francmason de odinioară şi a lăsat forţele sale formatoare să se dezvolte mai departe, corespunzător cu legile spirituale ale timpului nostru. Oriunde intervine ştiinţa spiritului legându-se de ceva ce există, nu este vorba niciodată de preluarea unei tradiţii, ci de realizarea unei succesiuni spirituale. Introducerea înnoirii a avut loc şi în acest caz cu respectarea formelor date, aşa cum fusese şi cazul în situaţia potenţării goetheanismului până ce a ajuns ştiinţa modernă despre spirit. Văzut din afară, dr. Steiner lucra la Weimar în acelaşi peisaj şi cu aceleaşi mijloace ca şi filologii lui Goethe, dar în interior se petrecea ceva cu totul diferit. Aceia conservau, el însă metamorfoza. Aşa cum Rudolf Steiner am putea spune că era legitimat ştiinţific pentru Weimar (în afară de titlul său de doctor) prin recomandarea lui Karl Julius Schröer, aşa a fost necesar şi privitor la masonerie „să se lege de ceva existent", aşa cum spunea el însuşi adesea mai târziu. Asta înseamnă, în cazul de faţă, că a dobândit o cartă, îndreptăţirea, legitimarea exterioară „istorică" pentru a putea să fie activ în acest domeniu. (Un procedeu care este în felul său comparabil cu dobândirea gradului de doctor la orice universitate din prezent, pentru a putea beneficia de toate drepturile care sunt legate de acesta.)

Intermediarul de la care a fost cumpărată carta a fost un anume Reuß. Era o potrivire de un caracter real-simbolic, faptul că decadenţa francmasoneriei istorice s-a prezentat şi personal *aşa* ca acest Reuß, care atunci reprezenta instituţia în calitate de reprezentant oficial, pe deplin recunoscut şi îndreptăţit.[99] De-abia mai târziu a fost Reuß ostracizat de francmasoni ca înşelător şi şarlatan.

Dobândirea cartei a fost singurul contact care a avut loc între dr. Steiner şi societatea francmasonilor. Rudolf Steiner

[99] Aici e de precizat că Reuß era recunoscut doar de Yarker, însă nu şi de francmasoneria regulară.

însuşi nu a fost niciodată francmason şi nu a primit niciodată vreo directivă din acea parte.

Faptul că francmasonii înfăţişează parţial desfăşurarea evenimentelor în alt fel nu schimbă nimic din fapte şi ar putea să îşi aibă motivaţia în aceea că lor, în calitate de administratori ai unei înţelepciuni „moarte", transmise, le este la fel de antipatică autonomia spirituală şi suveranitatea lui Rudolf Steiner, cum este goetheanismul dezvoltat mai departe până la ştiinţa spiritului pentru administratorii moştenirii literare a lui Goethe, care ulterior s-au străduit, de asemenea, să-l discrediteze pe dr-ul Steiner în calitate de editor al scrierilor de ştiinţele naturii.

Marie Steiner către C.S. Picht din Stuttgart, editorul revistei „Anthroposophie", în legătură cu eseul, War Rudolf Steiner Freimaurer?"(A fost Rudolf Steiner Francmason?), Dornach, 11 martie 1934

... Dar trebuie oare toţi francmasonii să fie trădători? Cum e oare cu Friedrich cel Mare, feldmareşalul Blücher, Wilhelm şi împăratul Friedrich, cu nenumăraţi alţi prinţi şi generali germani? Trebuie oare toţi aceştia să fie puşi la stâlpul infamiei şi odată cu ei nenumăraţi alţii încă în viaţă, care au aparţinut de cercuri germane de francmasoni?

Primul care imediat la izbucnirea războiului a distrus documentul primit, care îi dădea dreptul să lucreze autonom, a fost Rudolf Steiner. El a declarat această muncă drept dizolvată în mod irevocabil. În ce a constat ea? În explicarea din perspectiva ştiinţei spiritului a simbolurilor şi a unor trăsături fundamentale ale ceremonialului. Pentru a putea face asta în mod cinstit, a trebuit să aibă un drept să o facă. Dreptul i-a fost adus în întâmpinare prin soartă, pentru că au fost câţiva masoni care erau de părere că dobândesc prin aceasta o îmbogăţire a cunoaşterii lor lacunare. Domnul care purta titlul de Mare Maestru, care avea dreptul să emită un astfel de document, nu era de aşa fel încât Rudolf Steiner să vrea să menţină cu el relaţii în continuare. Astfel a fost condiţia lui Rudolf Steiner: niciun fel

de relaţii de vreun gen, în afara plăţii taxelor obligatorii. Iar acest lucru a fost foarte în regulă pentru domnul acela.

Ceea ce vor însă să facă detractorii din acest fapt, care este descris în ***Cursul vieţii mele***, aceasta este apartenenţa la asemenea asociaţii care au intenţii politice, ba chiar unele al căror ţel este nimicirea Germaniei. Este o minciună neruşinată, iresponsabilă. Dar oare ce se poate face altceva, într-o lume în care minciuna este atât de puternică, decât să fie numită cu propriul ei nume?

Singura dată când Rudolf Steiner a participat la o sărbătoare masonă au fost funeraliile pentru Joachim, iar atunci a fost atâta armată în jur, dar şi doamne, încât asta chiar că nu este suficient pentru a fi acuzat de maşinaţiuni antistatale. (...)

Se pot oare combate afirmaţii care sunt neîntemeiate? Un domn Huber îl numeşte în cartea sa pe domnul Reuß drept inspirator al lui Rudolf Steiner.[100] Dacă eu aş afirma că Mefistofel este inspiratorul domnului Huber, atunci nu ştiu dacă ar putea să îmi aducă documentele necesare pentru a-mi dovedi că nu aşa stau lucrurile. Probabilitatea există însă, că acest lucru stă aşa până la un anumit grad, nu a existat însă niciodată o inspiraţie a dr-ului Steiner prin domnul Reuß.

Dr. Steiner a trebuit să-şi câştige dreptul exterior de a salva de la totala corupere un anumit conţinut spiritual care era exprimat în simboluri venerabile, prin faptul că – să zicem – Mefistofel a luat în stăpânire aceste lucruri prin oameni care

---

[100] Engelbert Huber, *Freimaurerei. Weltmacht hinter den Kulissen* (Francmasonerie. Puterea mondială din culise), Stuttgart, 1934. În carte este formulată afirmaţia că Rudolf Steiner ar fi fost însărcinat de Theodor Reuß să alcătuiască un ritual pentru Ordinul Memphis-Misraim din Germania. Acest lucru este contrazis de la sine de documentele volumului de faţă. Drept completare la acest lucru este observaţia lui Rudolf Steiner din conferinţa de la Dornach din 11 octombrie 1915: „Şi acest lucru s-a întâmplat, că frăţii oculte mi-au făcut una sau alta dintre propuneri; şi anume când o frăţie ocultă foarte renumită mi-a făcut propunerea să particip la răspândirea unui ocultism, care se numeşte şi rosicrucian, am lăsat-o fără răspuns."

sunt supuşi influenţelor lui şi sunt înfipţi în asociaţii francmasone. Cineva care vede prin asemenea lucruri încearcă să protejeze şi spiritualitatea de furtul prin puteri rele, iar pentru asta aduce multe jertfe. Rudolf Steiner a fost primul care a arătat înspre anumite intenţii politice ce se află în spatele anumitor uniuni secrete, şi în faţa cărora membrii multor aşa-numite societăţi secrete, cum ar fi, de exemplu, Ordinul francmason, stau fără să bănuiască nimic.[101] De aceea a fost necesară lămurirea obiectivă, nu însă şi urmărirea calomniatoare, care vede fantome şi urmăreşte ea însăşi scopuri politice cu aceasta.

Majoritatea francmasonilor germani stau cu siguranţă în faţa intenţiilor cu totul ascunse ale câtorva cercuri fără să bănuiască nimic şi fără să creadă. Şi simţirea lor se va întoarce împotriva dr-ului Steiner, pentru că a rostit câteva cuvinte serioase, de atenţionare. Astfel trebuie cunoscătorul să se expună la ura tuturor cercurilor şi să lase să răsune asupra lui strigătul „răstigniţi-l".

Şi francmasoneriei i se reproşează blasfemie şi negarea lui Christos. Întreaga muncă de-o viaţă a dr-ului Steiner serveşte sarcinii de a apropia impulsul lui Christos de înţelegerea umană, de a-l face din nou viu, într-un timp în care materialismul ameninţa să îl sufoce şi a implicat mişcarea celor fără Dumnezeu. În aceasta se află desigur o dovadă împotriva anumitor afirmaţii. Dar trebuie să faci efortul să studiezi asemenea dovezi.

Într-un studiu serios şi conştiincios al operelor lui Rudolf Steiner se află dovada cea mai impresionantă împotriva tuturor lucrurilor care sunt adunate despre el ca neadevăruri din partea duşmanilor înverşunaţi.

---

[101] Vezi, îndeosebi, conferinţele din anii de război 1916/194 *Zeitgeschichtliche Betrachtungen* (***Consideraţii istorice***), două volume, GA 173/74.

Marie Steiner

Trei proiecte pentru eseul „War Rudolf Steiner Freimaurer?" (A fost Rudolf Steiner francmason?)

I

Este foarte greu să faci afirmaţia că dr. Steiner nu a avut nimic de-a face cu mişcarea francmasonă. Dr. Steiner spune cele ce sunt de luat în considerare pentru aceasta la pagina ... din ***Cursul vieţii*** sale.

Mişcarea francmasonă însăşi este o mişcare fragmentată în multe organizaţii şi ajunsă la decadenţă, care a provenit iniţial din acele curente care mai aveau încă o legătură cu vechea înţelepciune din misterii. Curentul iniţial a fost deviat în multe parcursuri secundare şi canale. Ele au parcurs diferite şi au deviat căi destul de departe de ţelul lor iniţial, de strădania către cunoaştere.

Strădania dr-ului Steiner a fost acum de a descoperi iarăşi izvoarele curate ale învăţăturilor esoterice, a le lăsa să se purjeze în parcursul lor istoric în faţa privirii noastre sufleteşti, a le elibera de dărâmăturile care s-au depus treptat în ele, pentru a arăta cum, în ciuda dărâmăturilor şi a tulburării periodice, forţele originare curate şi-au căutat tot mereu căi noi, pentru a lăsa să le parvină oamenilor acţiunea lor învigorantă, ce condiţionează progresul. În punctul central al devenirii din istoria spirituală a omenirii, Rudolf Steiner pune Misteriul de pe Golgotha, cu forţa pe care o cunoaştem din scrierile şi conferinţele sale. Întreaga înţelepciune veche din misterii tindea către acest punct culminant; întreaga înţelepciune de misterii ce a urmat, nou învigorată, renăscută prin acest curent de forţă, smulsă din adumbrire, se lupta pentru mijloace, pregătea căile prin care nu doar în mod religios să poată fi satisfăcut dorul inimii omenirii, ci şi treptat să poată fi dezvoltată în cadrul omenirii înţelegerea pentru impulsul lui Christos.

Acestei sarcini şi-a dedicat Rudolf Steiner viaţa în cea mai mare măsură. El a acţionat în toate trei domeniile în mod creativ şi dătător de impuls, care înainte, în timpul culturilor inaugurate

prin misterii, erau o unitate: cel religios, cel artistic, cel ştiinţific. Tuturor oamenilor care au cerut sfat şi ajutor în aceste domenii pentru căutarea şi strădania lor, pe acestea le-a dat, fără diferenţă de contexte sociale din care ar fi venit. Mulţi francmasoni ce se străduiau cu seriozitate au recunoscut fericiţi că în antroposofia reprezentată de Rudolf Steiner a fost dată o lumină care le deschidea o înţelegere pentru unele lucruri care le erau oferite în lojele lor în imagine şi semn în calitate de ritual preluat prin tradiţie. Au început să înţeleagă mai bine ce s-ar vrea să se spună cu aceasta. Au existat şi unii care sufereau foarte puternic din cauza manifestărilor ispitirilor în care căzuseră unele organizaţii la care soarta i-a condus. Ei s-au uitat în jur pentru ajutor. Dintr-un asemenea impuls s-a apropiat de Rudolf Steiner rugămintea de a face încercarea unei fondări care ar putea, liberă de orice amestecătura adunată de-a lungul secolelor, să elaboreze principiile fundamentale curate ale străduaniei esoterice. Felul în care a avut loc acest lucru a rezultat din condiţiile existente, care erau extrem de nesatisfăcătoare. Dacă organizaţii se împotmolesc, atunci neajunsul oamenilor care acţionează în ele poartă vina pentru acest lucru, îndeosebi al celor puşi la vârful lor. Acest lucru a fost cazul aici într-un mod destul de înspăimântător, iar Rudolf Steiner nu a vrut să aibă nimic de-a face cu asociaţii care stăteau sub o asemenea conducere.

Aceasta a fost condiţia pe care a pus-o atunci când a acceptat să realizeze o afiliere documentată istoric, prin care se obliga să achite contribuţii financiare, drept contraparte pentru libertate absolută şi autonomie în configurarea unei munci care avea scopul să tragă treptat vălurile ce întunecau din faţa obiceiurilor simbolice care acum trebuiau să fie cuprinse de forţele luminoase ale conştienţei. Aşadar, ceea ce a făcut mereu prin antroposofia sa: în dezbrăcarea treptată de învelişurile mistice şi în construirea solidă a forţelor raţiunii care se potenţau prin raţiune ajungând la înţelepciune, a fost să îndeplinească îndatorirea pentru cunoaştere a omului din prezent.

El a făcut prin aceasta ceva ce considera că este îndatorirea sa faţă de omenire. Pentru el însuşi era o împovărare nouă, o jertfă adusă. Dar *fiecare* jertfă are şi un efect pozitiv în sens spiritual, prin faptul că i se desluşesc noi izvoare de cunoaştere celui care preia cu bună voinţă povara. Şi poate că Rudolf Steiner nu ar fi putut să rostească unele cuvinte avertizatoare, bazate profund pe adevăr, faţă de pericolele organizaţiilor secrete actuale, dacă nu ar fi cuprins acest lucru, chiar şi de departe, în studiul său general al manifestărilor sociale actuale. Aceasta l-a determinat să sublinieze şi mai sever, şi mai limpede decât înainte, că uniunile secrete nu mai *puteau* să existe în ziua de astăzi, că starea actuală de dezvoltare a omenirii nu mai suportă acest lucru.

La fel ca orice ştiinţă, şi ştiinţa spiritului cere o construcţie graduală, o dezvoltare treptată a forţelor raţiunii pentru a ajunge la cunoaşterea spiritului. În acest sens nu se aşteaptă de la începător şi de la noul-venit să aibă o capacitate de cuprindere pentru treptele mai înalte ale cunoaşterii. Ele trebuie să i se desluşească treptat conştienţei sale, precum domeniile mai înalte ale matematicii, care pentru începător sunt şi ele încă un secret.

Opera lui Rudolf Steiner este una oferită public omenirii, care duce treptat la cunoaşterea mai înaltă. Ea stă extinsă în faţa noastră aici, în scrierile, conferinţele şi creaţiile sale artistice şi nu are nimic de-a face cu organizaţii secrete, şi nici cu unele masone. De mult sunt depăşite explicaţiile, pe care le-a dat pentru semne şi simboluri venerabile, de către rezultatele cercetării în spirit pe care le-a lăsat moştenire în nenumărate opere, pentru conştienţă umană a raţiunii şi Eu-ul omului, care este chemat la trezie, care vrea trezia.

II

Cine ar face efortul să studieze fără prejudecăţi lucrările lui Rudolf Steiner, acela ar vedea curând că aici se vesteşte o cunoaşte despre lucruri spirituale, care într-adevăr nu are nevoie să caute după alte izvoare decât cele care se desluşesc în faţa propriului interior. Cunoaşterea din şcoală şi universitate a fost asimilată de el în mod cuprinzător, cunoaşterea despre raporturile multiple ale vieţii şi ale corelaţiilor sale sociale au adus ochiul treaz pentru lucrurile vieţii şi multele relaţii în care l-a pus viaţa. Ele s-au apropiat de el, el nu le-a căutat, nu avea nevoie să le caute, căci el a fost căutat pentru că avea mai mult de dat decât alţii şi pentru că dădea cu iubire, niciodată cu aroganţă şi cu reţinere. Ceea ce se apropia de el, el nu respingea; chiar dacă era de valoare mai mică, „cântărea doar binele din suflete şi lăsa răul să-şi găsească ispăşirea în cursul dreptăţii lumii”[102]. Dar faţă de acţiunea răului trăgea o limită strictă şi nu îl lăsa să descompună cercurile pe care trebuia să le îngrijească.

Din această atitudine sufletească se explică, pe de o parte, grozava sa toleranţă şi blândeţe, disponibilitatea sa de ajutor şi milă nemărginită şi, pe de altă parte, refuzul său ferm faţă de toate elementele constant dăunătoare.

Cu acestea am încercat să sugerez motivul pentru care nu poftea imediat în faţa uşii pe cineva care nu îi plăcea din punct de vedere moral, iar, în măsura în care depindea de el, nu acorda spaţiu de joc pentru influenţa acestuia. Dimpotrivă, el căuta ca pe calea acţiunii pozitive să conducă pe căi bune ceea ce apucase pe căi greşite sau ameninţa să o apuce. De aceea se împovăra cu viaţa din cadrul Societăţii Teosofice şi nu a refuzat înfiinţarea unei ramuri autonome a masoneriei de grad înalt, care i-a fost propusă în baza cunoaşterii sale mai înalte. Marele Maestru al acelui Ordin a făcut o impresie cu totul neplăcută; cu el nu se putea avea de-a face decât să se plătească taxele uzuale în acele

[102] Cuvinte ale Marelui Maestru în a doua dramă-misteriu a lui Rudolf Steiner, ***Încercarea sufletului*** (1911).

cercuri. A fost o ceremonie scurtă, după care a fost emis documentul, pe care Rudolf Steiner l-a rupt la începutul războiului.

Poate că această afiliere care a avut loc doar pe hârtie i-a dat totuşi posibilitatea să vadă unele lucruri mai bine în interior, lucru pe care l-a exprimat apoi în repetate rânduri în conferinţele sale, ca avertisment şi pentru a conduce formarea de judecăţi pe căile corecte. În exterior nu s-a aflat niciodată în vreo legătură cu vreun Ordin; niciodată nu a existat vreo şedinţă comună, niciodată o discuţie comună. De aceea este un neadevăr obiectiv, dacă într-o carte precum ... de Huber[103] şi în scrieri de asmuţire de calibru inferior se indică asupra legăturii lui Rudolf Steiner cu masoneria într-un mod tendenţios. Sunt enumerate toate acele titluri grozave. Ei bine, pe acestea nu le-a căutat, aşa e doar obiceiul mason, de a se acoperi cu titlurile supreme, suverane, ilustre etc., asta aparţine de tradiţie, de convenţie şi este în sine plăcut în ziua de astăzi, mai ales că pentru majoritatea a mai rămas doar această coajă goală. Dar tocmai de aceea contează pentru un om serios şi un cunoscător să salveze sâmburele care este strivit şi pietrificat de această coajă. Pentru Rudolf Steiner a contat doar sâmburele. De aceea i-a fost şi absolut indiferent în ce măsură diferitele Ordine se recunoşteau sau nu; dacă cea care i-a propus documentul era o aşa-numită organizaţie secundară, lojă de colţ sau nu. El nu vroia să aibă de-a face cu nici o organizaţie. Aceasta a fost condiţia urmărită cu strictețe, la care s-a supus domnul Reuß cel împodobit cu multe titluri, care a fost întru totul tratat, conform caracterului său, cu distanţă şi cu mănuşi spălate.

Rudolf Steiner a ştiut de la alţii că timpul masoneriei medievale şi moderne a trecut. El a păşit în faţa lumii cu dezvăluirea adevărurilor oculte, pentru că omul are nevoie de ele şi pentru că acţiunea pe ascuns a dus la nereguli. În venerabilele simboluri se află însă o forţă şi nu este nevoie să

[103] Engelbert Huber, *Freimaurerei. Weltmacht hinter den Kulissen* (Francmasonerie. Puterea mondială din culise), Stuttgart, 1934.

renunţăm la ele din cauza manifestărilor de decadenţă exterioare. Ele se pot salva, de exemplu, şi menţine pentru omenire prin intermediul artei. Asta a făcut Rudolf Steiner. În scrierile sale dramatice de misterii, în clădirea sa, în câteva opere ale elevilor săi, această metamorfoză a devenit viaţă şi astfel a fost făcuta rodnică pentru omenire. În aceasta constă valoarea de eternitate adevărurilor care trebuie salvate din decăderea formei exterioare. În metamorfoză, continuitatea. În aceasta constă îndreptăţirea modului de acţiune a lui Rudolf Steiner, care i s-a înfăţişat ca îndatorire.

Caracterul tendenţios al minciunilor care sunt legate de această campanie de discreditare este evident. Masonii s-ar putea să aibă un motiv, care din punctul lor de vedere este îndreptăţit, de a lupta împotriva dr-ului Steiner şi au şi făcut-o cu toată puterea. Întoarcerea armelor – poate că şi aici şi-au băgat mâinile – este o manevră îndemânatică, ce s-ar putea să folosească la unele scopuri întunecate. Nu avem nevoie să ne sfiim de lumina deplină în această chestiune.

III

Dacă cineva a recunoscut şi a exprimat la timpul potrivit faptul că timpul pentru francmasonerie a trecut, atunci acela e Rudolf Steiner. Acest lucru nu îl afirmă doar lucrarea vieţii sale – antroposofia –, nu doar că el o exprimă artistic în drama sa (reprezentanţii societăţii oculte predau simbolurile lor şi depun funcţiile)[104], ci şi faptul că în primele zile după ce izbucnise războiul el a rupt documentul primit, ca semn şi pentru confirmarea acestei opinii a lui, că au trecut timpurile în care masoneria ar mai putea să fie recunoscută. Pentru a avea şi în faţa conştiinţei sale dreptul la un asemenea refuz, el a avut îndatorirea să nu se dea la o parte din faţa atingerii cu ea. Şi cât de scurtă a fost această atingere – refuzată imediat când şi-a

[104] A se vedea a treia dramă-misteriu a lui Rudolf Steiner, ***Păzitorul Pragului***, tabloul 10 (1912).

dezgolit caracterul găunos. Cu asemenea afirmaţii nu trebuie vizaţi acei membri demni de preţuire aflaţi în rândurile lor, care ––––– [aici textul se întrerupe].

MARIE STEINER
A fost Rudolf Steiner Francmason?[105]

Opera lui Rudolf Steiner indică faptul că în timpuri străvechi au existat misterii, iniţieri, prin care sufletele umane erau ridicate către participarea la viaţa spirituală. De la ele provin impulsurile ce au condus prin efectele lor la marile culturi ale Antichităţii care ne-au devenit cunoscute. Acolo a fost cultivată cunoașterea secretă, ştiinţa spiritului, care în acele timpuri se afla într-o mare înflorire şi care avea ca exprimare exterioară religiile politeiste. Sfetnicii regilor şi personalităţile conducătoare care erau alese pentru noi formaţiuni culturale au provenit din acestea. În cadrul devenirii, trecerii şi coliziunii popoarelor, comorile lor de înţelepciune au format legătura unificatoare. Rezultatele fiecărei culturi erau păzite şi păstrate pentru progresul omenirii şi transmise mai departe din generaţie în generaţie. Ele au format un al doilea curent, pe lângă cel care se revărsa în jos din izvoare spirituale, care însă se estompa pentru conştienţa majorităţii oamenilor în aceeaşi măsură în care ştiinţa despre lucrurile fizice dobândea cuprins şi precizie. Sufletul a pierdut amintirea despre originea lui. A venit timpul în care nu doar un popor singular, ci întreaga omenire ar fi ajuns la decadenţă, dacă nu s-ar fi desfăşurat *evenimentul christic*.

Prezentarea în întregul ei cuprins a semnificaţiei evenimentului christic pentru revigorarea omenirii este sarcina căreia Rudolf Steiner i-a dedicat viaţa sa. Pentru aceasta a trebuit să tragă din toată ştiinţa pe care şi-au cucerit-o oamenii

[105] Apărut în „Anthroposophie. Zeitschrift für freies Geistesleben" (Antroposofie. Revistă pentru viaţă spirituală liberă), an. 16, caiet 3, aprilie-iunie 1934, Stuttgart, editată de C.S. Picht.

până acum şi să lumineze în toate domeniile acestei ştiinţe, cele evidente, cât şi în cele secrete. De acele secrete aparţineau vechile misterii cufundate: aici trebuia ca dărâmăturile, în sens figurat, sub care se aflau, să fie în acelaşi fel date la o parte precum fac arheologii la vechile aşezăminte de temple îngropate. Înainte de toate era însă important să salveze ceea ce mai străbătea încă drept substanţă vie în cunoaşterea misteriilor, ce se sprijinea pe tradiţia veche, dar care în reprezentanţii săi umani se rigidiza tot mai mult sau decădea. Înţelepciunea străveche, fără revigorare prin intervenţia christică, fără înţelegere pentru acest cel mai mare dintre misterii putea să ducă pe parcursul timpului doar la rătăciri.

Rudolf Steiner avea o înţelegere cuprinzătoare a acestor corelaţii, prin intermediul ştiinţei spiritului fundamentată filosofic şi dezvoltată organic de el. De aceea a considerat că este sarcina lui ca în timpurile noastre, în cazurile în care, din asemenea cercuri care – prin tradiţie sau pe baza unei noi sugestii – cultivă o ştiinţă a spiritului străveche, s-a apropiat de el solicitarea de a le face accesibilă ştiinţa sa, el să trateze această cerere nu respingător, ci cercetător. El nu a căutat niciodată asemenea cercuri, dar acolo unde ele l-au rugat pentru lămurire şi îndrumare, el nu a ezitat să le-o acorde. Acesta era pentru el serviciu faţă de umanitate.

Strădaniile din partea unor reprezentanţi ai Societăţii Teosofice, cărora le-ar fi plăcut să îl vadă în rândurile lor, el le-a refuzat la început în mod decis, pentru că Societatea Teosofică lucra în direcţie unilateral orientalizatoare, iar în multe cazuri se mişca în ape ştiinţific-diletante sau psihic-fenomenaliste. Îndeosebi, însă, îi lipseau fundamentele pentru cunoaşterea adevăratului esoterism christic. De-abia când teosofii *germani* au vrut să fondeze o secţiune *autonomă* sub conducerea lui şi astfel şi pe baza esoterismului occidental *creştin* el a simţit îndatorirea de a nu se sustrage din faţa acestei rugăminţi.

Atunci când, după un şir de ani, preşedinta de mai târziu a Societăţii Teosofice, Annie Besant, a încercat să împiedice această acţiune pentru un creştinism viu, a avut loc separarea şi

înființarea Societății Antroposofice. Detaliile acestui proces sunt înfățișate de Rudolf Steiner în autobiografia sa *Mein Lebensgang* (***Cursul vieții mele***).

Cealaltă propunere a venit din acea parte care cultivă conform tradiției un esoterism creștin medieval, pe baza vechii înțelepciuni a misteriilor. Ea pune mare preț pe faptul că se întinde continuitatea ei istorică până în timpurile în care a fost cultivată cunoașterea ocultă în vechile temple egiptene. În încrengăturile ei multiple care au luat naștere în decursul secolelor, aceste cercuri au preluat apoi de la cele mai diferite curente mistice ceea ce li se părea corespunzător spiritual și stimulativ, îndeosebi prin impulsurile cruciadelor, ale asociațiilor meșterilor constructori etc. Ele s-au menținut sub diferite denumiri, de Uniuni de Francmasoni, Ordine ale Iluminaților etc. Ele s-au îndepărtat însă pe parcursul timpului, majoritatea lor, tot mai mult și mai mult de cunoașterea și de țelurile lor inițiale, au căzut apoi în raționalism și adesea în ateism și au devenit treptat asociații parțial politice, parțial de afaceri, parțial cu scop de binefacere. Tot mai mare a devenit dezamăgirea celor care s-au lăsat admiși în acele uniuni pentru a dobândi acolo cunoaștere despre spirit. Tot mereu s-au apropiat de Rudolf Steiner astfel de persoane dezamăgite, pentru a-i spune că de-abia acum, prin *știința sa spirituală prezentată în public*, ar fi găsit accesul la ceea ce se ascunde în spatele simbolurilor, pe care nimeni de la ei nu le-ar înțelege. Mulți se plângeau că s-ar sluji neadevărului, pentru că se rostesc formule uzitate, care vesteau despre credința într-un spirit dumnezeiesc – dar în același timp se stătea cu totul sceptic în fața acestor conținuturi. Și putea fi întâlnit un mare dor de a trăi ceva din acea seriozitate care trebuie să fi fost unită cu vechile obiceiuri cultice. Se arăta francmasoneria ca un curent al trecutului aflat în decădere, al cărei organism exterior putea fi cuprins de puteri contrare, ba chiar era deja în mare parte cuprins.

Dar ceea ce se păstrase ca adevăr în aceste străduanii vechi de mii de ani, conținutul lor spiritual, care nu putea fi făcut mort, putea și trebuia să slujească în formă metamorfozată pentru

reînnoirea omenirii. Aceasta era sarcina în faţa căreia s-a văzut pus Rudolf Steiner, când din cadrul acelor cercuri i-a fost făcută propunerea de a înfiinţa o organizaţie autonomă printr-o afiliere documentată istoric-legal. Această propunere a fost animată prin intermediul *unui* om cu strădanie spirituală, care dobândise opinia că Rudolf Steiner ar şti mai multe *despre* lucrurile spirituale decât ei toţi împreună. Propunerea a fost făcută apoi oficial dintr-o parte care cu siguranţă se gândea mai mult la foloase practice, iar faţă de punctele de vedere spirituale avea o poziţie nespus de indiferentă. Nu era sarcina lui Rudolf Steiner să scotocească în trecutul acestui om, deoarece el nu avea intenţia să menţină relaţii cu el. Ca nedemni de funcţia lor se arată adesea nu numai reprezentanţi cu titluri ai unor societăţi secrete, ci şi ai unor instituţii bisericeşti şi de alt gen. Faptul că – aşa cum rezultă acum din scrierile lor – diferitele Ordine francmasone nu se recunosc reciproc este o situaţie pe care desigur o au în comun şi cu alte organisme înfiinţate de oameni, a căror cercetare cere mult timp şi efort, precum şi perspicacitate juridică. Rudolf Steiner trebuia însă să ia în considerare ceea ce este de importanţă decisivă pentru fiecare reprezentant al adevărurilor spirituale: afilierea istorică la un curent spiritual străvechi-venerabil, chiar dacă pe parcursul timpurilor s-a metamorfozat în formele sale, pentru a-l proteja pe acesta de decadenţă, în măsura posibilităţilor. Conţinutul său de adevăr putea, dacă el se arăta de acord, să fie trezit din nou la o nouă viaţă şi, corespunzător cu forţele de cunoaştere ale timpului, să fie puse în slujba progresului omenirii. În limbajul sufletului conştienţei puteau să reînvie vechile simboluri, în posibilităţile de revelare ale artei să cuprindă întreaga omenire.

Rudolf Steiner a pus o condiţie. El urma să îndeplinească afilierea istoric-legală în cadrul gradului care i-a fost oferit, prin care putea să ducă mai departe munca în mod autonom, – dar cu aceasta trebuiau să fie epuizate relaţiile. Nici o singură altă pretenţie nu era permis să fie emisă, nici cu privire la colaborare, nici la relaţii umane, sociale sau organizatorice. Nimic decât o formalitate exterioară, în niciun fel obligatorie, nu

trebuia îndeplinită, nici o singură lucrare împreună nu trebuia să aibă loc! – Cercul nou-înfiinţat, deplin autonom, care se recruta din asemenea teosofi care aveau un dor de a se apropia şi în acest mod de esoterismul occidental, lua cunoştinţă de vechile simboluri, mai întâi în semnificaţia lor imagistică, apoi tot mai mult şi mai mult conform fiinţei interioare, până ce erau prelucrate prin conştienţă. Ele erau astfel smulse din simţirea umbrită, mistică şi făcută accesibilă pentru viaţa artistică şi ştiinţifică. *Atunci când a izbucnit războiul, în august 1914, Rudolf Steiner a declarat dizolvat cercul de lucru astfel înfiinţat, care se reunise sub numele de „Mystica aeterna", şi a rupt, ca semn pentru aceasta, documentul care făcea referire la acest lucru*[106]. *Niciodată nu s-au mai reunit în acest mod*.

Prin aceasta este prezentat exact ce stă la baza faptului aparent contradictoriu, şi anume că: din partea unor oameni se afirmă că Rudolf Steiner ar fi fost un frate de grad înalt, din partea altora că el nu ar fi aparţinut niciodată de francmasonerie. Rudolf Steiner într-adevăr nu a avut niciodată o relaţie cu Ordine de francmasoni. El stă cu totul străin faţă de aceste comunităţi şi este chiar combătut puternic de ele, căci de la începutul acţiunii sale teosofic-antroposofice a dezvăluit în învăţătura lui ceea ce acelea consideră că sunt secretele lor, care

---

[106] Pentru oricine pătrunde în literatura francmasonă şi pentru care contează adevărul, ar trebui să iasă în evidenţă faptul că Rudolf Steiner nu este deloc abordat vreodată în ea (făcând abstracţie cu totul de respingeri directe), precum şi modul cum sunt reprezentate scrierile sale în marea *Bibliographie der freimaurerischen Literatur* (Bibliografia literaturii francmasone) de Wolfstieg, 4 volume, 1911-1926, care sub 54.320 de numere a cuprins toate conţinuturile bibliotecilor din lojele francmasone, iar din scrierile sale sunt doar trei exemplare întâmplătoare (din peste 200 din publicaţiile sale sub formă de carte!). – Totodată, un „expert"ar trebui să aibă cunoştinţă de faptul că asemenea denumiri precum Misraim, Memphis, O.T.O. (Ordin Oriental al Templierilor) [a se vedea „Note suplimentare", asupra „masoneriei egiptene"] şi altele asemenea, pe care documentul le enumeră şi care pentru Rudolf Steiner erau învelişuri jefuite de fiinţa lor, de mult au devenit doar nişte simple nume.

le conferă greutate şi reputaţie. El *dezvăluie ştiinţa esoterică*, pentru că omenirea are nevoie de ea, pentru că este o necesitate a timpului. El *desluşeşte însă în acelaşi timp înţelegerea pentru ea*. Pentru a umple cu viaţă nouă vechile simboluri într-un mod îndreptăţit, într-un cerc de lucru afiliat la curentul istoric şi constituit din punct de vedere al formalităţilor, el a îndeplinit un contract extern şi a stat cu totul deoparte de relaţiile cu vreunul dintre fraţii francmasoni. Aşadar, expresia „frate de grad înalt", cu care duşmanii aruncă cu plăcere în jur, de vreme ce nu le mai este posibil să îl facă evreu, de facto induce în eroare. Deoarece Rudolf Steiner nu a stat în nici un fel de relaţii cu vreun Ordin francmason, dar această denumire trebuie să trezească aparenţa ca şi cum ar fi aparţinut de aceste organizaţii, scopul acestora este o înşelătorie care să facă atmosferă. Prin această înşelătorie trebuie atins faptul ca oamenii să nu se confrunte cu ştiinţa spiritului fundamentată şi dezvoltată de Rudolf Steiner. Căci dacă ar face acest lucru, *atunci ar deveni foarte curând evidentă opoziţia faţă de francmasonerie*. Rudolf Steiner a prezentat ştiinţa sa despre spirit într-un mod cu totul public, în cunoştinţa faptului că alcătuirea sufletească de astăzi a oamenilor nu mai poate să fie în interior în favoarea secretomaniei şi că secretul trebuie să devină revelat.

În ea a făcut posibilă o adevărată înţelegere pentru creştinism şi a dat calea şi metoda cu care omul de astăzi poate să-şi îndeplinească îndatoririle vieţii sale printr-o cunoaştere a faptelor spirituale. Va fi de importanţă decisivă, pentru soarta următoarelor parcursuri de timp, felul în care această ştiinţă a spiritului a lui Rudolf Steiner, care nu este cultivată în cercuri secrete şi din punct de vedere al puterii politice, ci în deplină deschidere publică, va fi preluată în conştienţa prezentului.

Marie Steiner
născ. v. Sivers

II

DOCUMENTE DIN CONȚINUTURILE SECȚIEI CULTIC-COGNITIVE DIN CADRUL ȘCOLII ESOTERICE, 1904-1914

TEXTE PENTRU RITUALURI
LĂMURIRI PRIVITOARE LA RITUALURI,
LA SIMBOLICA ARANJAMENTELOR,
LA LEGENDA TEMPLULUI ŞI LA LEGENDA DE AUR

Următoarele două puncte trebuie să fie mereu în conştienţă:

1. Orice învăţătură ocultă este fondată pe corespondenţa dintre macrocosmos şi microcosmos. De aceea multe învăţături se află în strânsă corelaţie cu trupul fizic al omului.

2. Toate ritualurile şi ceremoniile oglindesc:

a. Istoria cosmică a omului începând de la Lemuria

b. Dezvoltarea umană începând din timpul prenatal.

c. Dezvoltarea spirituală a omului, ca o coborâre în iad şi urcarea sa către munţii lui Dumnezeu

(Din însemnări ale participanţilor, fără indicarea locului şi a datei)

Observaţii preliminare ale editorului

Despre sensul şi originea spirituală a cultului cunoaşterii

Este cu totul imposibil să faci progrese reale cu privire la avansarea în lumi mai înalte, fără a trece prin treapta cunoaşterii imaginative.[107]

Motivul templului la Goethe, precum şi la Rudolf Steiner este acela de fi un vas pentru cultul suprasenzorial, pe care

[107] Din *Die Stufen der höheren Erkenntnis* (***Treptele cunoașterii superioare***), GA 12.

Goethe îl lasă să fie îndeplinit de cei trei regi, pe care Rudolf Steiner îl lasă să fie rostit la cele trei altare.[108]

Un motiv decisiv pentru care se lucrează în general cu simbolica de cult constă în cunoaşterea ce există de la bun început a faptului că evenimentele din lumea superioară care se învecinează nemijlocit cu cea fizică – cea astrală sau imaginativă – se exprimă în imagini simbolice care corespund în acelaşi fel cu faptele astrale precum ceea ce e văzut în lumea fizică are corespondenţă cu faptele fizice. În acest sens, munca simbolic-cultică este de evaluat drept un mijloc practic pentru a se putea familiariza cu lumea astrală. Rudolf Steiner a subliniat categoric odată faptul că în niciun alt mod decât prin reprezentări simbolice nu se poate pătrunde în lumile mai înalte. Cuvintele sale sunt: „Domneşte în diferitele curente oculte din prezent adesea opinia ca şi cum în timpul nostru ar putea şi pe altă cale decât prin aplicarea reprezentărilor imaginative şi simbolice să existe un urcuş în lumile mai înalte. Iar la oamenii din prezent este legat de o anumită frică, ba chiar de aversiune, urcuşul în lumea astrală cu ajutorul semnelor simbolice sau al altor mijloace de educaţie oculte. Dacă este formulată întrebarea: Sunt îndreptăţite asemenea stări de frică? – atunci se poate spune: Da şi nu. – Într-o anumită privinţă sunt îndreptăţite, într-o altă privinţă sunt cu totul şi cu totul nelalocul lor, pentru că în lumile mai înalte nu poate nimeni să urce realmente, fără a trece prin lumea astrală." (Köln, 29 decembrie 1907, GA 101.)

Pentru afirmaţia cu privire la originea spirituală a cultului cunoaşterii, din scrisoarea din 15 august 1906: „Acest ritual nu poate fi altul decât oglinda acelui lucru care este un fapt pe planurile mai înalte", se găseşte o completare esenţială în unele

---

[108] E.A. Karl Stockmeyer, un apartenent la cercul de lucru pentru cultul cunoașterii, în eseul său „Über die Einheit von Tempel und Kultus im Zusammenhang mit der Goetheanum-Bauidee" (Despre unitatea dintre templu şi cult în corelaţie cu ideea construcţiei Goetheanumului), cuprins în *Bilder okkulter Siegel und Säulen. Der Münchner Kongreß Pfingsten 1907* (***Imagini de sigilii şi coloane oculte. Congresul de la München de Rusalii 1907***), GA 284.

conferinţe din anul 1924, în care acest aspect al planurilor mai înalte este înfăţişat astfel: „La sfârşitul secolului al XVIII-lea şi începutul celui de-al XIX-lea plutește, de fapt învecinându-se nemijlocit, foarte aproape – sigur că în sens calitativ – de lumea fizic-senzorială, un eveniment suprasensibil care reprezintă acţiuni de cult suprasenzoriale, dezvoltări puternice de imagini ale vieţii spirituale ...", care au luminat în imagini miniaturale în spiritul lui Goethe şi au fost configurate de către el în „Basmul despre şarpele verde şi frumoasa Lilie" (Dornach, 16 septembrie 1924, GA 238). Unul dintre motivele centrale ale acestui basm este templul cu cei trei regi, reprezentanţii înţelepciunii, frumuseţii, domnia sau tăriei; caracterizaţi de către Rudolf Steiner şi drept reprezentanţi ai iniţierii: regele de aur pentru capacitatea de reprezentare, regele de argint pentru capacitatea de cunoaştere a sentimentului obiectiv, regele de fier pentru capacitatea de cunoaştere a voinţei (Berlin, 24 octombrie 1908, GA 57). În acord cu aceasta sunt cele trei altare cu slujitorii lor, atât în cultul cunoaşterii, cât şi în scenele din templu ale dramelor-misteriu. Iar când se spune mai departe în scrisoarea din 15 august 1906 că ritualul recunoscut de ocultism de 2300 de ani[109] a fost pregătit pentru condiţiile europene de Maeştrii „rosicrucienilor", atunci corelaţia faţă de cultul suprasenzorial reiese din următoarele cuvinte: „Rosicrucienii (spuneau): Configurează lumea în aşa fel, încât să conţină în ea înţelepciune, frumuseţe şi tărie, iar atunci se oglindeşte în noi înţelepciune, frumuseţe şi tărie. Dacă ai folosit timpul pentru aceasta, atunci tu însuţi pleci de pe acest Pământ cu oglindirea înţelepciunii, frumuseţii şi a tăriei. Înţelepciunea este oglindirea lui Manas; frumuseţea, cucernicia, bunătatea sunt oglindirea lui Budhi; tăria este oglindirea lui Atma.... Nu prin comoditate inactivă ajunge omul mai departe pe Pământ, ci prin faptul că îi întrupează Pământului înţelepciune, frumuseţe şi tărie" (Berlin, 25 octombrie 1905, GA 93a).

[109] Conform unei însemnări de Günther Schubert, Rudolf Steiner a exprimat faptul că toate acestea provin de la Melchisedek.

Basmul enigmatic al lui Goethe, aşa cum e numit adesea, a apărut la sfârşitul secolului al XVIII-lea (1795). Un secol mai târziu, în 1899, când s-a încheiat aşa-numita Kali Yuga, perioada de timp întunecată din punct de vedere spiritual, şi iarăşi trebuia să înceapă o perioadă de timp luminoasă din punct de vedere spiritual, Rudolf Steiner a luat decizia de anvergură, în sensul cuvintelor „A sosit timpul!", care au fost decisive pentru întregul curs al evenimentelor din basmul lui Goethe, de a aduce ca prezentare publică dimensiunea esoterică ce trăia în el.[110] Şi fidel faţă de legea esoterică, de a păstra continuitatea, el a făcut legătura cu basmul despre şarpele verde şi frumoasa Lilie, cu ale cărui imagini el trăise meditativ de 20 de ani. La aniversarea a 150 de ani de la naşterea lui Goethe, pe 28 august 1899, el a publicat eseul „Revelaţia secretă a lui Goethe" şi, după un an, în toamna lui 1900, a continuat interpretarea apocalipsei lui Goethe începută acolo, într-o conferinţă ţinută în faţa teosofilor berlinezi şi a devenit acum „cu totul esoteric"[111] După douăzeci de ani, în seara dinaintea întâiului eveniment din construcţia primului Goetheanum, aşa-numitul prim curs universitar, el a desemnat – privind retrospectiv asupra dezvoltării mişcării antroposofice – această conferinţă drept „celula primară" a ei (Dornach, 25 septembrie 1920, GA 250).

Cu aceasta, bineînţeles că nu putea fi vorba doar de faptul că odată cu această conferinţă şi-a făcut începutul exterior mişcarea antroposofică, ci, în mod neexprimat, faptul că atunci se începuse realizarea cerinţei care stătea în punctul central al

---

[110] şi [111] ***Cursul vieţii mele*** (capitolul XXX), GA 28. Marie Steiner a notat într-carnet de notiţe (nr. arhivă 21): „Când Rudolf Steiner a păşit pentru prima oară printre oameni cu intenţia de a ridica vălurile de pe esoterism, el a luat ca punct de pornire basmul lui Goethe şi a vorbit despre altarele înţelepciunii, frumuseţii şi tăriei. Pe acestea le-a pus în templele dramelor sale misterii şi ne-a vorbit din nou şi aprofundat despre semnificaţia lor. Şi din nou le-a pus în şcoala noastră esoterică şi ne-a lăsat să ne apropiem tot mereu de aspectele gândirii, simţirii şi voinţei, care sunt o expresie a acestor altare."

basmului lui Goethe, de a aduce misteriile – templelor – din ascunziș în deplina lumină a zilei, adică în fața publicului. Căci în acest sens mai profund fusese dezvoltată știința spirituală antroposofică, în calitate de vestitoare a epocii luminoase din punct de vedere spiritual, care pornise pentru omenire. Și de aceea în ultimul an al activității sale de conferențiere a fost făcută de către Rudolf Steiner afirmația ce avea atât de mare greutate în contextul prezentării cultului suprasenzorial: „Ce este antroposofia din perspectiva realității ei? Da, dragii mei prieteni, dacă străbateți cu privirea prin toate minunatele imaginațiuni maiestuoase care erau prezente în prima jumătate a secolului al XIX-lea ca un cult suprasensibil [deja și la sfârșitul secolului al XVIII-lea] și traduceți aceasta în noțiuni umane, atunci aveți antroposofie" (Dornach, 8 iulie 1924, GA 237).

Astfel trage o linie dreaptă de la perceperea cultului în lumea suprasensibilă – care fără îndoială are legătură cu străvechiul ritual pregătit de Maeștrii rosicrucienilor pentru condiții europene – trecând prin basmul lui Goethe, la traducerea acestor imagini ale vieții spirituale în noțiunile științifice ale antroposofiei și la configurarea cultului cunoașterii.

În acest sens a fost extras de Rudolf Steiner cultul cunoașterii cu cele trei altare ale sale, conform Mariei Steiner, drept semn și sigiliu al acțiunii sale, „din adâncurile templului în care au stat de când au existat misterii" și predate „omenirii".

De ce cultul cunoașterii a fost cultivat în uniune frățească

Nu este unul cu celălalt și al treilea, ci ceva cu totul nou, care ia naștere prin uniune.[112]

Pentru un răspuns la întrebarea de ce se lucrează cu simbolica de cult în uniuni frățești, trebuie ținut cont de anumite fapte spirituale. Primul este ființa unor asemenea uniuni, pe care Rudolf Steiner o caracterizează astfel în conferința sa despre frăție și lupta pentru existență, care a fost ținută în Berlin pe 23

[112] Din conferința de la Berlin, 23 noiembrie 1905, GA 54.

noiembrie 1905 (GA 54), cu o zi înaintea intrării sale în masoneria Memphis-Misraim:

„Uniune înseamnă posibilitatea ca o ființă mai înaltă să se exprime prin membrii uniți. Acesta este un principiu general în tot ce e viață. Cinci oameni care sunt împreună, care gândesc și simt împreună în mod armonios sunt mai mult decât 1 + 1 + 1 + 1 + 1, ei nu sunt doar suma din cei cinci, după cum corpul nostru nu este doar suma din cele cinci simțuri, ci trăirea la un loc; trăirea întrepătrunsă a oamenilor înseamnă ceva cu totul asemănător precum trăirea întrepătrunsă a celulelor corpului uman. O entitate nouă, mai înaltă este în mijlocul celor cinci, ba chiar între doi sau trei. «Acolo unde doi sau trei sunt uniți în numele Meu, acolo sunt în mijlocul lor.» Nu este unul cu celălalt și al treilea, ci ceva cu totul nou, care ia naștere prin uniune. Dar ia naştere numai atunci când fiecare în parte trăiește în celălalt, când fiecare în parte extrage forța sa nu doar din sine însuși, ci și din ceilalți. Dar aceasta se poate întâmpla numai atunci când trăiește în mod altruist în celălalt. Astfel sunt uniunile umane așezăminte tainice în care se coboară entități spirituale mai înalte, pentru a acționa prin oameni în parte, așa cum sufletul acționează prin componentele corpului.

În epoca noastră materialistă nu se va crede asta ușor, dar în concepția din știința spiritului nu este doar ceva imaginativ, ci real în cel mai înalt grad. De aceea cel care cercetează știința spiritului nu vorbește doar despre lucruri abstracte atunci când vorbește despre Spiritul poporului sau despre Sufletul poporului sau despre Spiritul familiei sau despre Spiritul unei alte comunități. De văzut nu se poate vedea acest spirit care lucrează într-o uniune, dar aici este și este aici prin iubirea frățească a personalităților care acționează în această uniune. Așa cum corpul are un suflet, așa are o breaslă, o frăție și ea un suflet, și repet încă o dată că asta nu e doar o expresie imaginativă, ci e de luat ca deplină realitate.

Vrăjitori sunt oamenii care acționează împreună în frăție, pentru că trag ființe mai înalte în cercul lor. Nu mai este nevoie să se facă apel la mașinațiunile spiritismului, atunci când se

acţionează împreună cu iubire frăţească într-o comunitate. Fiinţe mai înalte se manifestă aici. Dacă renunţăm la noi în frăţie, atunci această renunţare, această dizolvare în totalitate este o oţelire, o întărire a organelor noastre. Dacă apoi acţionăm sau vorbim ca membru al unei asemenea comunităţi, atunci nu acţionează sau vorbeşte în noi sufletul singular, ci spiritul comunităţii. Acesta este secretul progresului omenirii viitoare, de a acţiona pornind dinspre comunităţi. Aşa cum o epocă o înlocuieşte pe cealaltă şi fiecare îşi are propria sa sarcină, aşa este şi cu epoca medievală în raport cu a noastră, cu epoca noastră în raport cu cea viitoare. În viaţa practică nemijlocită, la fundamentarea artelor utile, au acţionat frăţiile medievale. O viaţă materialistă a arătat de-abia după ce îşi primiseră fructele, dar dispăruse mai mult sau mai puţin fundamentul lor pentru conştienţă, şi anume frăţia, după ce principiul abstract al statului, viaţa spirituală abstractă, păşise în locul unei simţiri reale întrepătrunse. Este obligaţia viitorului de a fonda iarăşi frăţii, şi anume pornind din spiritual, din cele mai înalte idealuri ale sufletului. Viaţa oamenilor a produs cele mai variate uniuni, a produs o înfricoşătoare luptă pentru existenţă, care astăzi a ajuns chiar la punctul său culminant. Concepţia despre lume din perspectiva ştiinţei spiritului vrea să formeze cele mai înalte bunuri ale omenirii în sensul principiului frăţiei, iar în acest fel vedeţi atunci că mişcarea mondială din perspectiva ştiinţei spiritului pune în toate domeniile acest principiu al frăţiei în locul luptei pentru existenţă. O viaţă de comunitate trebuie să învăţăm să ducem. Nu este permis să credem că unul sau altul ar fi în stare să desfăşoare una sau alta.

Desigur că fiecare ar dori să ştie cum se unesc între ele lupta pentru existenţă şi iubirea frăţească. Asta e foarte simplu. Trebuie să învăţăm să înlocuim lupta prin muncă pozitivă, lupta, războiul să le înlocuim prin ideal. Se înţelege astăzi doar foarte puţin încă ce înseamnă asta. Nu se ştie despre ce luptă se vorbeşte, căci în viaţă se mai vorbeşte doar de lupte. Avem aici lupta socială, lupta pentru pace, lupta pentru emanciparea

femeii, lupta pentru pământ şi spaţiu şi aşa mai departe, peste tot unde ne uităm vedem luptă.

Concepţia despre lume din perspectiva ştiinţei spiritului se străduieşte doar în direcţia de a pune în locul acestei lupte munca pozitivă. Cel care a pătruns cu trăirea în această concepţie despre lume, acela ştie că nu duce la un rezultat real lupta din niciun domeniu al vieţii. Căutaţi să introduceţi în viaţă, să scoateţi în evidenţă ceea ce se arată în experienţa dvs. şi din cunoaşterea dvs. ca lucru corect, fără a-l combate pe oponent. Bineînţeles că poate fi doar un ideal, dar trebuie să fie prezent un astfel de ideal, care este astăzi de introdus în viaţă ca principiu din perspectiva ştiinţei spiritului. Oamenii care se alătură unor oameni şi implică forţa lor pentru toţi, aceştia sunt cei care oferă fundamentul pentru o dezvoltare benefică înspre viitor. Societatea Teosofică [respectiv Antroposofică] vrea să fie ea însăşi un model în această privinţă, nu este de aceea o societate de propagandă ca altele, ci o societate frăţească. În ea se acţionează prin munca fiecărui membru în parte. Trebuie doar înţeles corect acest lucru odată. Acela acţionează cel mai bine, care nu vrea să îşi impună părerea, ci ceea ce vede în privirea confraţilor lui; cel care cercetează în gândurile şi sentimentele semenilor şi se face servitorul lor. Acela acţionează cel mai bine în cadrul acestui cerc, care poate să facă în aşa fel în viaţa practică încât să nu cruţe propria părere. Dacă încercăm să înţelegem în acest fel că cele mai bune forţe ale noastre izvorăsc din uniune şi că uniunea nu este de menţinut doar ca principiu abstract, ci este de activat înainte de toate în mod teosofic la fiecare strângere de mână, în fiecare clipă a vieţii, atunci vom merge înainte. Doar că nu trebuie să avem vreo nerăbdare în această înaintare."

Un alt fapt spiritual din care este fundamentată o conlucrare în comunitate asupra simbolicii de cult este aceea că forţele de gândire dezvoltate asupra simbolicii de cult autentice, dacă sunt gândite un timp îndelungat, se potenţează în aşa fel, încât în timpuri ulterioare devin realitate exterioară. În acest fel este realizat progresul. Căci totul se întâmplă pornind dinăuntru,

nu din afară: „Ceea ce este gând şi simţire într-un timp, este în timpul următor formă exterioară. Iar individualităţile care conduc dezvoltarea omenirii trebuie să planteze cu multe mii de ani înainte în omenire formele de gânduri care apoi trebuie să devină realitate fizică exterioară. Aici aveţi funcţiunea formelor de gânduri care sunt stimulate prin astfel de imagini simbolice precum Arca lui Noe, Templul lui Solomon, până la cele patru figuri apocaliptice om, leu, taur, vultur.... Imagini care îl conduc pe om atunci când se dedică lor ... pentru a avea parte de lumea care se învecinează nemijlocit cu a lui", se spune în conferinţa ţinută la Köln, pe 28 decembrie 1907 (GA 101), în care, ca exemplu principal pentru aceasta, este înfăţişat felul în care prin reprezentările despre Arca lui Noe şi Templul lui Solomon este produsă transformarea corpului uman.

Prin aceste cunoştinţe ale ştiinţei spiritului dobândeşte şi următoarea afirmaţie despre francmasonerie un fundal concret: „Dacă mă întrebaţi pe mine în ce constă de fapt francmasoneria, atunci trebuie să vă spun în cuvinte abstracte: francmasoneria constă în faptul că membrii ei gândesc cu câteva secole înainte evenimentele care trebuie să ducă lumea înainte", dintre care însă deja o mare parte sunt deja realizate (Berlin, 2 ianuarie 1906, GA 93).

Dacă se slujeşte astfel prin conlucrare frăţească, simbolic-cultică, pentru progresul general, atunci se slujeşte şi pentru progresul fiecăruia în parte. Asupra acestui lucru indică faptul menţionat de Rudolf Steiner, că o conştienţă reală despre nemurire este legată de frăţia practică, pentru că legea care este decisivă pentru reala conştienţă despre nemurire sună astfel: Numai toate acele lucruri contribuie la dezvoltarea conştienţei despre nemurire, la o continuă trăire în spirit plină de conştienţă deplină, pe care nu pentru el singur reuşeşte să le facă omul în vederea atingerii acesteia (Berlin, 23 decembrie 1904, GA 93).

A realiza idealuri cere, după cum se ştie, multă răbdare. Despre aceasta vorbea Rudolf Steiner lămuritor şi consolator într-o oră de instruire, în modul următor:

Oră de instruire, Berlin, 28 octombrie 1911

Poate că există printre dvs. [câțiva] care se simt apăsaţi pentru că nu pot să transforme deja în viaţă ceea ce au învăţat aici, în muncă exterioară, astfel că pot doar să preia tot mereu învăţături spirituale şi acum trebuie să se întrebe: Nu sunt eu oare un om care savurează în mod spiritual? La aceasta ne dau acest răspuns înţelepţii Maeştri ai Orientului: Prin faptul că preluăm învăţăturile spirituale are loc ceva ce este şi pentru eternitate. Dezvoltarea spirituală a omenirii nici nu ar putea fi condusă mai departe prin „Spiritele timpurilor dinainte" – fie că sunt oameni care au trăit înainte, fie divinităţi care au păşit înaintea noastră în dezvoltarea Pământului –, dacă nu ar exista suflete în care să poată revărsa aceste învăţături. Este ca şi cu sămânţa unei plante: atâta timp cât mai este încă în floare sau înăuntrul ovarului, nu are nicio valoare; de-abia când ajunge în pământ poate să se deschidă. De mult mai mare însemnătate pentru dezvoltarea Pământului sunt oamenii care lasă ca opere de artă cum este Madona Sixtină, *Faust* şi aşa mai departe să acţioneze asupra lor, decât artistul însuşi. Dacă Raffael ar fi pictat doar Madona [Sixtină] şi nimeni altcineva nu ar fi văzut-o vreodată, atunci asta ar fi avut însemnătate doar pentru el, dar nu şi pentru eternitate. Numai prin faptul că oamenii lasă să acţioneze asupra lor opere de artă sau alte produse ale spiritului se produce ceva ce va dura mai mult decât Pământul şi va fi luat mai departe în starea de Jupiter. Creatorul nu este cel mai important lucru, mult mai importanţi sunt privitorii, cititorii şi aşa departe. Dacă unul care creează o operă de artă sau scrie o carte primeşte stimulul pentru aceasta din lumea spirituală, atunci, până în clipa primirii, şi pentru el are o însemnătate eternă. Dar imediat ce începe să lucreze cu stiloul sau pensula, el lucrează doar pentru ceea ce e mărginit în timp, lucrul are doar pentru el însemnătate. Tot ce este produs înspre interiorul lumii decade sub temporal. Numai ceea ce este stimulat în sufletele umane rămâne. Cea mai mare pondere nu este, aşadar, tocmai acolo unde am presupune că ar fi, conform judecăţii intelectuale obişnuite. Faptul că Evangheliştii au scris Evangheliile a fost de

însemnătate pentru ei, dar nu ar însemna nimic pentru eternitate dacă nu ar fi existat nenumărate inimi asupra cărora aceste Evanghelii să fi acționat. Nesfârșit de mult mai bine este să citeşti o carte bună din vremurile dinainte şi să o laşi să acționeze asupra ta, decât să scrii tu însuți o carte proastă. Cine crede că trebuie să realizeze ceva în lume trebuie să aştepte până ce karma lui îl cheamă la una sau alta din lucrări. Iar cine a avut, de exemplu, o viziune spirituală şi se întreabă dacă trebuie să o comunice lumii, poate să folosească pentru aceasta următorul criteriu: Dacă comunicarea îi produce bucurie, atunci cu siguranţă trebuie să se abțină. Numai ceea ce produce dureri la comunicare are o valoare. Umoriştii care se bucură de inspirațiile lor nu oferă nimic ce ar putea avea o semnificație pentru omenire; doar cei care au trăit cu durere prin prostia oamenilor şi s-au ridicat din aceasta la umorul lor produc ceva permanent pentru istorie. Nimic în afară de „dăruirea față de lumea spirituală" nu poate să configureze o operă în mod fructuos în lume.

Oamenii pot să fi adunat comori şi să simtă nevoia să le folosească iarăşi spre binele omenirii, dar fără înţelegere ocultă este imposibil să ştii dacă una sau alta dintre organizațiile filantropice va sluji după scurt timp spre binele sau spre nefericirea oamenilor. Oricâtă muncă samariteană am întreprinde şi oricât de mulți oameni am ferici, s-ar putea – iar fără dăruirea menționată către lumea spirituală este chiar foarte probabil – ca de exemplu deja pentru copiii acelor oameni, aşadar pentru următoarea generație să se producă o mare nenorocire.

Aici, în loja noastră, pentru că oamenii participă cu gândurile lor aici, se petrece mai mult pentru binele lumii decât prin toată munca filantropică. Valorile fizice sunt nimicite prin faptul că sunt folosite pentru sine însuşi; valorile spirituale, în schimb, sunt create prin faptul că sunt preluate. Astfel creatorul însuşi nu este deloc cel important. Dacă am merge în Cronica Akasha în perioada lui Raffael, Michelangelo şi aşa mai departe şi am fi atenți numai la aceştia, atunci nu am obține o imagine

corectă. Tot aşa dacă la cercetarea timpului atlantean am fi atenţi în Cronica Akasha doar la ceea ce era în sufletele marilor conducători din misterii – lucru care de altfel este foarte dificil –: se vede ceea ce e corect de-abia când suntem atenţi la ceea ce a fost trezit prin ei în inimile şi sufletele elevilor lor.

Cine este capabil să scrie o carte mediocră este apoi de la sine şi capabil să înţeleagă o carte bună din trecut şi va produce nesfârşit mai mult folos din aceasta decât cu scrierea unei cărţi mediocre.

Astfel că nu este o savurare nepermisă, dacă membrii se străduiesc să preia în ei ceea ce este oferit aici. Fără această primire prin membri nu ar putea să fie făcut nimic pentru dezvoltarea spirituală ulterioară a oamenilor. Atunci ar trebui oamenii să decadă cu totul în materialism; generaţiile viitoare ar fi bolnave la trup şi la suflet. Copiii care sunt născuţi printre noi nu ar găsi în atmosfera spirituală gândurile de care au nevoie pentru dezvoltarea lor corectă, dacă nu ar exista cercuri în care este preluată cunoaştere spirituală, chiar dacă nu este purtată în afară. Materialismul păcătuieşte atât de mult, încât nici nu putem face destul de mult în această direcţie, încât exagerarea nici nu este posibilă. Şi dacă s-ar studia de zece sau de o sută de ori mai mult decât este realmente cazul, nici atunci nu ar fi încă prea mult pentru a echilibra ceea ce este păcătuit în lume prin materialism.

Despre numele cercului de lucru

A fost un „cult al cunoaşterii".

Cercul de lucru, din motive interne, nu avea un nume propriu-zis pentru Rudolf Steiner. De aceea a fost prescurtat odată „FM" (Francmasonerie), odată „ME" (Mystica aeterna), mai târziu, la dorinţa expresă a lui Rudolf Steiner, „MD" (Misraim-Dienst (Serviciu Misraim)). Pentru publicaţia de faţă a fost aleasă desemnarea folosită mai târziu de Rudolf Steiner, „Erkenntniskult" (Cultul cunoaşterii), pentru că prin aceasta se exprimă cel mai bine esenţialul intenţiilor sale. Era în anul 1923, când a răspuns la o întrebare ce i-a fost adresată de preoţi de la

„Comunitatea Creştinilor", cu privire la raportul dintre cultul lor şi cultul esoteric dinainte:

„Cultul dinainte era pur demonstrativ. Era un cult al cunoaşterii cu grade. Primul grad aducea cunoaşterea omului pământean, arăta omul din perioada lemuriană până în prezent, în imaginaţiune. Al doilea grad realiza legătura cu lumea spirituală, al treilea, tainele de la poarta morţii şi aşa mai departe. A fost acest cult unul atemporal, supraconfesional şi interreligios; numai un anumit grad avea caracter creştin. Utilizarea acestui cult a trebuit să fie întreruptă, pentru că nu mai putea să rămână clarificat faţă de lumea exterioară caracterul demonstrativ."[113]

Deja înainte ca Rudolf Steiner să desemneze în cadrul acestui răspuns la întrebare cultul drept „cult al cunoaşterii", el indicase în conferinţa sa de la Dornach din 30 decembrie 1922 asupra semnificaţiei cunoaşterii pentru aspectul cultic, cu cuvintele: „Căci tot ceea ce are caracter cultic trebuie să se dizolve în final, dacă lipseşte coloana vertebrală a cunoaşterii".

Despre pregătirea pentru admitere

Cine lua legătura cu organizaţia, aceluia i st spunea în modul cel mai limpede că nu se alătură unui Ordin, ci că, în calitate de participant la acţiuni ceremoniale, va trăi un fel de transpunere în senzorial, o demonstraţie a cunoştinţelor spirituale. Dacă ceva se desfăşura sub formele în care în Ordinele obişnuite erau admişi membri sau erau avansaţi în grade mai înalte, atunci nici aceasta nu avea sensul de a conduce un astfel de Ordin, ci numai acel sens de a ilustra urcarea spirituală în trăiri sufleteşti prin imagini perceptibile senzorial.

Un exemplu pentru felul în care era căutată admiterea se găseşte într-o scrisoare a conducătoarei muncii din München, Sophie Stinde, care îi comunica lui Rudolf Steiner la 24 februarie 1908, printre altele: „Contesa H. doreşte să devină membru al

[113] Transmis de Emil Bock pentru preoţii „Comunităţii Creştinilor".

F.M., vroia să vă întrebe însă înainte, la Stuttgart, dacă ar putea să intre deja la următoarea dvs. venire sau dacă consideraţi că ar fi mai bine să mai aştepte. Deoarece nu a ajuns să vă întrebe la Stuttgart în persoană, eu am propus să vă întreb eu pe dvs. Deoarece avem desigur admiteri, am putea să o admitem şi pe ea, în cazul în care nu consideraţi că este prea devreme pentru Cnt. H. D-şoara L. a fost cu puţin timp înainte la noi şi a repetat că ea şi dr. W. ar dori să fie admişi în martie. Şi d-şoara Kr. şi domnul R. au repetat dorinţa. (...) Planul de lucru ni-l gândisem astfel: Pe 17 seara lojă. Pe 18 dimineaţa 0E. – Seara publ. Bărbat şi femeie. Pe 19 dimineaţa admitere FM. Am fi pus admiterea cu siguranţă înainte de instruire, pentru că ştim că dvs. aţi dori mai degrabă aşa, dar pentru că pe 19 seara este conferinţă publică trebuie de data aceasta să le separăm, deoarece admiterea va fi totuşi una foarte întinsă."

În funcţie de câţi candidaţi erau admişi, admiterile durau adesea ore în şir; admiteri individuale erau realizate numai ca excepţie, înaintea admiterii propriu-zise avea loc o oră de pregătire, în care candidaţii erau orientaţi cu privire la sarcini şi îndatoriri. Despre prezentări ale lui Rudolf Steiner în cadrul unor asemenea ore de Pregătire sunt păstrate doar două însemnări. În cazuri de excepţie erau configurate festiv şi astfel de adunări preliminare, aşa cum se poate deduce dintr-o scrisoare a lui Rudolf Steiner către Sophie Stinde din 10 iunie 1908, în care se spune: „Vor fi admişi St-ii în FM de data aceasta. Nu o să meargă ca luni să fie făcută o *scurtă* serbare preliminară dimineaţa pentru FM. St. are dorinţa cea mai fierbinte ca tocmai de ziua în care împlineşte 50 de ani să fie admis. Admiterea poate să fie bineînţeles abia marţi – o zi după ziua lui de naştere – dar s-ar putea pe scurt – poate *fără* dotarea lojei – luni, de făcut festivitate preliminară a admiterii, care ar fi configurată în mod deosebit."

Despre grade

Un adevăr îl ştii sau nu îl ştii – De aceea principiul democratic este imposibil în chestiuni de cunoaştere.[114]

Despre îndreptățirea de a lucra în grade se spune într-una din conferinţele ţinute în timpul pregătirii cercului: „Adevărul nu este ceva despre care se poate avea opinii. Un adevăr îl ştii sau nu îl ştii _____ Pe cât de puțin se poate discuta dacă suma unghiurilor dintr-un triunghi are atâtea sau atâtea grade, la fel de puțin se poate discuta despre adevăruri mai înalte. De aceea principiul democratic este imposibil în chestiuni de cunoaştere" (Berlin, 16 decembrie 1904, GA 93).

În acest sens era construit în grade cercul de lucru pentru cultul cunoaşterii. Un participant a transmis acest lucru după cum urmează: „Era o instituție în care erau grade diferite, la care participanţii erau avansați în funcție de faptul că sufletele lor erau îndreptățite să acceadă, prin karma lor, la conținutul acestor grade. Avansarea la un grad mai înalt se desfăşura parțial în forme care erau exersate în mod asemănător şi în societăți oculte, de exemplu în francmasonerie – dar nu în imitarea unor asemenea ordine, ci pentru că rezultau din cercetarea spirituală.... Este uşor de înțeles că în urcarea la grade mai înalte impulsurile esoterice curgeau tot mai bogate, şi că în cei aproape zece ani de activitate – şi anume până la izbucnirea războiului – pentru unii participanţi trăirile din aceste ore însemnau ceva grozav de profund pentru dezvoltarea vieţii lor sufleteşti."[115]

În total existau nouă grade, care se structurau în trei şi şase, lucru prin care s-au format două secţii sau clase, care împreună cu aşa-numita „OE" formau cele trei secţii sau clase ale Şcolii Esoterice, aşa cum a existat din 1904 până în 1914. În primele trei grade, ponderea o aveau actele cultice, în următoarele şase grade, de care aparţineau, conform celor

[114] Berlin, 16 decembrie 1904, GA 93.

[115] Adolf Arenson, în „Rundbrief an die Mitglieder der Anthroposophischen Gesellschaft" (Scrisoare-circulară către membrii Societății Antroposofice), octombrie 1926.

transmise, doar puțini, era în principal realizată instruirea. În ce măsură nouă grade corespund cu un număr posibil astăzi într-o adevărată instruire secretă, a fost înfățișat după cum urmează:

...Acum este foarte important să știm că pe baza a trei grade se construiește orice înfrățire ocultă. În primul grad, dacă simbolica este folosită în mod just, și prin just înțeleg bineînțeles ceea ce tocmai am sugerat pentru perioada noastră a cincea postatlanteană, sufletele ajung atât de departe, încât au o trăire interioară exactă despre faptul că există o cunoaștere independentă de cunoașterea obișnuită fizic-senzorială. Și ar trebui ca la primul grad să posede o anumită cantitate dintr-o asemenea știință independentă de fizic. Aproximativ aceasta ar trebui să știe oricine se află în primul grad astăzi, în cadrul perioadei a cincea postatlanteene, lucru care stă scris aproximativ așa în scrierea mea *Geheimwissenschaft* (***Știința ocultă***). Ar trebui să știe – adică în mod viu în interior – oricine se află în al doilea grad ceea ce scrie în cartea: *Wie erlangt man Erkenntnisse der höheren Welten?* (***Cum se dobândesc cunoștințe despre lumile superioare?***). Iar cine este în al treilea grad și primește deja simbolurile pline de semnificație: semn, gest și cuvânt ale celui de-al treilea grad, acela știe ce înseamnă: să trăiești în afara trupului propriu. – Aceasta ar fi regula, asta ar fi ceea ce trebuie atins....

Dar apoi există persoane care ajung la așa-numitele grade înalte, la grade mai înalte. Ei bine, acesta este desigur un domeniu în care se strecoară îngrozitor de multă vanitate, căci există fraternități în care se poate ajunge până la nouăzeci sau peste nouăzeci de grade. Acum gândiți-vă odată ce înseamnă asta: să porți un grad de Ordin atât de înalt cu tine! Treizeci și trei de grade are, pur și simplu printr-o greșeală care provine dintr-o necunoaștere grotescă, așa-numitul sistem scoțian de grade înalte, care se construiește pe cele trei grade care se desfășoară în așa fel, cum am înfățișat. Așadar, aici există cele trei grade care, după cum vedeți, au semnificația lor adâncă. Dar după aceste trei grade mai urmează încă alte treizeci. Acum puteți să vă gândiți, dacă deja la al treilea grad se atinge

capacitatea de a se trăi în afara trupului propriu, ce înaltă ființă ești dacă se mai parcurg încă treizeci de grade după aceea. Dar acest lucru se bazează pe o greșeală grotescă de cunoaștere. Căci în științele oculte se citește altfel decât în sistemul decimal: se citește așa, că nu se citește după sistemul decimal, ci după respectivul sistem al numerelor care tocmai sunt luate în considerare. Deci când se scrie: al 33-lea grad, atunci acest lucru înseamnă în realitate, după sistemul numerelor care sunt de luat în considerare: 3 ori 3 = 9.... Numai pentru că oamenii nu pot citi, ei citesc 33 în loc de 9.

Ei bine, dar noi vrem să facem abstracție de această vanitate. Mai sunt oricum încă șase grade care se construiesc pe aceste trei grade, de socotit ca grade îndreptățite. Iar ele dau, atunci când sunt parcurse, deja ceva foarte semnificativ. Dar ele nu pot să fie parcurse deplin, de fapt, în prezent. Este pur și simplu imposibil. Ele nu pot deloc să fie parcurse integral, pentru că omenirea din perioada a cincea postatlanteană încă nu este atât de departe încât toate acestea pot fi realmente parcurse, ce sunt de parcurs aici. Căci nu a ieșit încă atât de mult din lumile spirituale ca – nu vreau să spun cunoaștere, dar ca activare a cunoașterii. Acestea de-abia urmează să iasă." (Berlin, 4 aprilie 1916, GA 167.)

Despre simbolica organizării încăperii

Căci într-adevăr francmasoneria a păşit iniţial în lume printr-o trădare din şcolile de misterii, iar de acolo provine faptul că se găsesc şi aici multe simboluri pe care le găsim în francmasonerie.[116]

Organizarea lojei sau a templului este transmisă cu exactitate doar pentru primele două grade, dar s-ar putea să fi fost la fel, în principal, cel puțin pentru gradul al treilea: pereți drapați în negru, care la actul de final, la încheierea rosicruciană,

[116] Oră de instruire ţinută la Berlin pe 16 decembrie 1911

erau transformaţi în unii de un roşu strălucitor.[117] Pe peretele dinspre est se afla, într-un pătrat de stofă albastră, un soare strălucitor cu un triunghi în mijloc. De tavan era atârnată o lampă de care era fixată la al doilea grad o literă „G" din carton aurit sau tablă.[118] Podeaua era acoperită cu un covor cu model alb-negru de tablă de şah. La marginile covorului mare stăteau trei altare: la est altarul înţelepciunii (Maeştri), la sud altarul frumuseţii (2 paznici), la vest altarul tăriei (1 paznic).[119] Fiecare slujitor la altar purta un toiag de crainic, probabil ca în dramele misterii. Lângă fiecare altar stătea un mare luminător. Pe partea din faţă a fiecărui altar era aplicat un fir cu plumb din tablă aurită. Mai aparţinea de fiecare altar o lumină de lumânare, chibrite, o foarfecă pentru lumânare, un stingător pentru lumânare, precum şi un ciocan şi o mistrie. De altarul estului aparţinea o cupă, aşa-numita „Sfânta-Sfintelor"; de altarul sudului, un butoi pentru afumat, cu tipsie şi un vinclu; de altarul vestului, două impasuri, un măsurător de ţol şi un cap de mort.

La altarul estului se afla o cruce cu o coroană de spini, care era înlocuită la actul de final, la încheierea rosicruciană, cu o coroană de trandafiri roşii. În apropiere stătea un altar ceva mai mic, cu o Biblie deschisă la capitolul 13 din Evanghelia după Ioan, pe care erau aşezate un triunghi şi o mistrie confecţionate din tablă aurită şi care erau întrepătrunse. La acest altar trebuia jurat la început că nu vor trăda secretele templului. Corespundea acest lucru cu o străveche tradiţie în contexte oculte.

După ce şi aici se făcuse legătura cu cele vechi, mai târziu s-a renunţat la aceasta, după cum s-a transmis prin participanţi.

---

[117] Transformarea din negru în roşu o indicase Rudolf Steiner şi pentru „noaptea de Paşte" din Faust de Goethe, pusă în scenă de el şi de Marie Steiner.

[118] Este transmis faptul că „G" avea diferite semnificaţii, cum ar fi de exemplu „gnoză" sau „geometrie".

[119] La altarul din est acţionau întotdeauna Rudolf Steiner şi Marie von Sivers împreună, în timp ce la celelalte altare erau tot alţi ocupanţi.

Pentru Rudolf Steiner, omul timpului modern trebuia să fie pus tot mai mult şi mai mult şi în viaţa esoterică în propria sa răspundere morală.

La nord, în afara covorului mare, stăteau cele două coloane rotunde Iachin şi Boas, numite şi coloanele lui Hercule. Cea din stânga (Iachin) era de culoare cărămizie; deasupra se afla o piatră cioplită, de formă cubică (albastră). Cea din dreapta (Boas) era de culoare albastru închis; deasupra avea o piatră necioplită (roşie). Între cele două coloane stătea tabla cu simboluri denumită în schiţa făcută de Elisabeth Vreede drept „covorul mic", aşa cum este folosită şi în lojele francmasone în general (aşa-numitul Tapis, Tableau). Participanţii îşi aveau locul pe latura de nord şi de sud a spaţiului lojei.

La al treilea grad figura – la fel ca în anumite scene din templu în dramele-misteriu – un al patrulea altar la nord; de asemenea şi un sicriu.

Schiţele pentru ornamentarea de la primul şi al doilea grad, precum şi schiţele cu detalii şi lămuririle provin de la olandeza Elisabeth Vreede.

Despre vestimentaţie

Cu privire la aceasta nu există date autentice. Este transmis faptul că era purtată blana de şorţ (şorţul mason, blana de miel) şi că Rudolf Steiner purta o Alba (veşmântul lung şi alb de preot), peste care îi era pusă, la schimbarea culorii încăperii din negru în roşu, o mantie roşie.

Despre semnificaţia simbolică a unor astfel de veşminte, vezi explicaţiile din conferinţa pentru muncitori din 4 iunie 1924 (GA 353), redată la sub „Semn, gest şi cuvânt".

Despre ritualuri

Tot ceea ce a fost înfăţişat din punct de vedere al conţinutului în „acţiuni"... era fără atingere istorică faţă de vreo tradiţie. În posesia diplomei formale au fost cultivate doar asemenea lucruri care au rezultat ca ilustrare a cunoaşterii antroposofice.

Tot ce este păstrat ca texte de ritualuri este cuprins în a doua parte a acestui volum. Este transmis faptul că, dincolo de aceasta, ar mai fi avut loc una sau alta dintre acţiunile ritualice mai mici: de exemplu, la gradul al patrulea aşa-numitul botez al focului. În faţa unei flăcări de sulf arzătoare îi era dat respectivului acel nume care îi revine în lumea spirituală;[120] cu totul singular se pare că au existat şi cununii. Însă pentru aceste mici ceremonii nu sunt păstrate texte. Probabil că nu au existat deloc pentru acestea, respectiv nu era nevoie de un text de ritual.

În deplina lor totalitate nu se lasă reconstituite ritualurile, în măsura în care erau determinate nu doar de cuvinte, ci şi, în mod la fel de esenţial, de acţiuni, obiecte, îmbrăcăminte şi aşa mai departe. Dar tocmai despre acestea nu s-au păstrat suficiente date autentice.

La începutul anului 1913, după ce în contextul separării de Societatea Teosofică şi fondării Societăţii Antroposofice autonome unii membri părăsiseră cercul de lucru pentru cultul cunoaşterii şi se pare că trădaseră câte ceva din acesta, Rudolf Steiner a anunţat că prin aceasta a devenit necesar să fie modificate ritualurile. În notiţele de la ora de instruire pentru toate gradele, ţinută la Berlin pe 8 februarie 1913, se spune: „Prin această trădare a devenit necesar să modificăm ritualul nostru şi să îl metamorfozăm în aşa fel, încât – în timp ce semnificaţia rămâne esenţial aceeaşi – ritualurile vor suna totuşi altfel decât înainte, astfel că nu vor răsuna împreună cu cele ale celorlalţi.” Un alt participant a notat afirmaţia în modul următor: „Am vorbit despre cei care s-au desprins. Pentru ca ei să nu se joace cu gândurile lor în munca noastră de aici, este necesar să modificăm ritualul.” Pentru această modificare anunţată nu s-a păstrat niciun suport de text original. Prin intermediul unui participant a fost totuşi transmisă măsura în care cuvintele rostite la cele trei altare au cunoscut o anumită modificare.

[120] O ceremonie de botez cu apă exista la primul grad, din volumul de faţă.

Evenimente ritualice aveau loc numai în asemenea locuri în care stăteau la dispoziţie încăperi corespunzătoare, precum în centrele antroposofice din Berlin, Hanovra, Köln, München, Stuttgart ş.a., dar şi în alte ţări.[121]

Despre lămuririle pentru cultul cunoaşterii şi simbolica organizării încăperii

Teosofia este adevărul interior al acestor ceremonii, ea spune ceea ce aceste ceremonii arată, ea are spiritul acestor semne şi cópii.[122]

Orele de instruire sau de învăţare, în care erau explicate ritualurile şi simbolica de ornamentare şi erau prezentate rezultate generale din cercetarea ştiinţei spiritului, aveau loc între începutul ritualic şi încheierea ritualică a unei adunări. Existau însă şi ore de instruire fără ritual; în majoritatea lor pentru un grad, uneori pentru mai multe, uneori şi pentru toate gradele împreună.

Deoarece în timpul unor asemenea ore nu era permis să se scrie, trebuie ţinut cont de faptul că toate însemnările transmise au fost făcute ulterior din memorie şi sunt, drept urmare, fragmentare sau chiar numai ca scurte menţiuni, iar din punct de vedere stilistic, precum şi eventual al conţinutului, nu sunt nicidecum întotdeauna pe măsura lui Rudolf Steiner.

În documentaţia de faţă au fost preluate toate acele notiţe care se referă nemijlocit la cultul cunoaşterii, la simbolica ornamentării, precum şi la Legenda Templului şi Legenda de Aur. Deoarece aceste date se găsesc larg răspândite, ele au fost extrase pentru o mai bună privire de ansamblu şi ordonate în funcţie de noţiunile din domeniile la care se face referire. În anumite cazuri, pentru care nu există lămuriri din ore de instruire, au fost incluse prezentări din conferinţe generale

---

[121] Din suporturi de text aflate în Arhiva Rudolf Steiner-Nachlassverwaltung (Administraţia moştenirii lui Rudolf Steiner) reiese că trebuie să fi existat traduceri ale textelor de ritual ale lui Rudolf Steiner (cel puţin parţial) în engleză şi franceză.

[122] Din notiţe ale Mariei Steiner de la conferinţa ţinută la Bremen pe 9 aprilie 1906.

ţinute mai târziu.[123] Nu au fost preluate, în schimb, notiţele despre prezentări generale din ştiinţa spiritului, deoarece acestea se găsesc, în mare parte într-o redare mai bună, pentru că se bazează pe notări stenografice concomitente, în acea parte a activităţii de conferenţiere care există deja tipărită în ediţia de *Opere complete*.

Despre Legenda Templului şi Legenda de Aur, aşa cum au figurat în cadrul ritualurilor

Natura lui Hiram este în noi toţi; trebuie să o aducem la înviere în noi.[124]

Legendele, în calitate de configurări imaginative ale unor adevăruri esoterice, joacă un mare rol în toate învăţăturile secrete, deoarece asemenea imagini adună la un loc o sumă nemăsurată de reprezentări şi nu acţionează doar asupra intelectului, ci şi asupra simţămintelor omului. În acest sens, cele două legende au avut o mare semnificaţie, pentru că imaginile lor redau avansarea, ce era considerată drept model, a individualităţii lui Hiram pe cărarea ocultă.

Legenda Templului – despre care se spunea odată că cel care o preia preia ceva „ce formează gândirea sa într-un anumit mod conform legităţilor, iar gândirea conform legităţilor este cea care contează”[125] – figura în două feluri. Partea care indica evoluţia omenirii era transmisă la admiterea în primul grad, drept conţinut de meditaţie; încheierea legendei, care se referea la moartea şi învierea lui Hiram, forma o parte a ritualului de ridicare la gradul al treilea. Legenda era tratată tot mereu în orele de instruire. Însemnările transmise sunt cuprinse la un loc în pasajul „Lămuriri despre Legenda Templului”. Datele conţinute acolo, privitoare la reîncarnări ale lui Hiram Abiff, au nevoie de o completare, deoarece ele formează doar o parte din ceea ce *se poate numi* cercetarea despre Hiram făcută de Rudolf Steiner în domeniul reîncarnării. Această completare este

[123] Dovezi pentru simbolica din istoria culturii se găsesc la Joseph Schauberg, *op.cit*.

[124] Vezi pasajul „Lămuriri despre Legenda Templului”.

[125] Berlin, 15 mai 1905, GA 93.

adăugată ca anexă la pasajul „Lămuriri despre Legenda Templului".

Legenda de Aur – desemnată, într-una din lămuririle transmise, drept „a doua" legendă a maeştrilor – figura simbolic prin cele două coloane rotunde, Iachin şi Boas. Textul acestei legende şi lămuririle transmise cu privire la aceasta se găsesc de aceea în pasajul „Lămuriri privitoare la simbolica organizării încăperii".

PREGĂTIREA PENTRU ADMITERE

Oră de pregătire

Notiţe ale participanţilor de la două expuneri ale lui Rudolf Steiner

I

Fără indicarea locului şi a datei, probabil, München, 1906 (Vezi, privitor la aceasta, conferinţa ţinută la Berlin pe 8 octombrie 1906, GA 96)

Cunoaşterea teosofică este accesibilă pentru omenire de-abia de câteva decenii, dar încă de când oamenii au gândit şi au tins către cele supreme, au formulat întrebări referitoare la lumea primordială, la ţelul vieţii, de atunci există o teosofie. Dar nu întotdeauna a fost adusă teosofia în faţa lumii aşa cum este adusă de aproximativ 30 de ani încoace. Au existat întotdeauna mici cercuri de iniţiaţi, frăţii oculte sau secrete, ai căror membri ştiau mult mai mult decât putea fi comunicat în public. Popoarele, omenirea în totalitate, trebuia să primească doar fructele cunoaşterii iniţiaţilor. Lumea nu îi recunoştea ca atare, ea recunoştea doar efectele. Se ştia numai că acela şi acela e tâmplar, celălalt lăcătuş, un altul poate era un om de stat de rang mai înalt. Asemenea persoane pot să întreprindă în lume acţiuni de asemenea gen, despre care lumea din afară să nu observe nimic. Un cuvânt din partea acestor iniţiaţi avea în interior mult mai multă semnificaţie decât putea intui lumea.

Ceea ce lumea numeşte mărimi istorice nu erau cele mai mari. Acestea trăiau retrase. Astfel, de exemplu, în secolul al XVIII-lea, făcuse în treacăt cunoştinţă cu Rousseau un astfel de iniţiat ocult. Cuvintele pe care le-a rostit acela, el nu le-a considerat ca ceva deosebit, dar ele au acţionat ocult. Dacă lui Rousseau i s-a aprins o lumină, el a răspândit-o în cărţi; el însuşi nu era iniţiat, ci iniţiatul stătea în spatele lui.

Un alt exemplu: Cum a ajuns Jakob Böhme, sărmanul pantofar, la o cunoaştere atât de uimitoare? În biografia sa, oamenii citesc pe deasupra anumitor lucruri importante. Aici este scrisă următoarea mică istorisire. Micul Jakob stătea ca învăţăcel în magazinul meşterului său, al instructorului său, care tocmai lipsea. Îi era interzis să vândă ceva, el trebuia doar să păzească magazinul. O personalitate fascinantă, care a avut un puternic efect asupra micuţului, a intrat şi a rostit doar puţine cuvinte. După plecarea ei, Jakob s-a auzit chemat pe nume de trei ori din faţa magazinului: Jakob, într-adevăr eşti astăzi mic, tu vei deveni cândva mare. Ţine minte asta. – Acest lucru a rămas de neşters în amintirea lui Böhme.

Pe ici pe colo a vorbit cineva cu câte un om de stat; cuvintele care erau aparent nesemnificative au exercitat o putere de vrajă. Contează cuvintele corecte. Acestea sunt mijloace prin care au acţionat iniţiaţii. Ei trebuiau să dea gândul, impulsul. De exemplu: Cineva primise o scrisoare care conţinea o cerere. Această persoană era foarte înclinată i să întreprindă ceva; trebuia să primească impulsul pentru aceasta. Dacă înţelegea să citească, putea să găsească lucruri ciudate în acea scrisoare, în care aparent nu era nimic deosebit. Trebuiau lăsate deoparte patru cuvinte, tot într-al cincilea se afla sensul mai adânc. Acestea erau cuvintele care puteau să acţioneze.

Astăzi trebuie găsite alte căi. În clipa în care ar fi fost trădat acest lucru, cuvintele îşi pierdeau valoarea. Acestea erau mici lucruri elementare ale secretelor.

Un învăţat german, care era iniţiat, a fost Tritheim von Sponheim, învăţătorul lui Agrippa von Nettesheim. În lucrările sale se găseşte teosofie, dacă se lasă deoparte anumite cuvinte

de la începutul şi de la sfârşitul propoziţiei. Acest lucru a fost necesar, pentru că era permis să fie iniţiaţi doar anumiţi oameni în parte, care aveau suficient de multă pregătire. Cunoaşterea nu trebuie să fie aviditate de cunoaştere, ci trebuie să fie transpusă în faptă.

Teosofia pentru aceasta este aici, ca să procedeze practic în lume, să pătrundă în viaţa de stat şi cea socială. Cel ce urma să fie iniţiat rebuia să se supună la probe drastice, pentru a se dovedi dacă era demn să fie iniţiat. Numai cine depăşea probele era iniţiat treptat. Această metodă s-a lăsat deoparte în timpurile recente. Acum sunt instruite învăţăturile elementare în mod public. Acestea sunt doar începutul înţelepciunii profunde. Tot mai mult îi va fi dat lumii, publicului mai mare, din înţelepciunea dumnezeiască. Înţelepciunea teosofică este cunoaştere străveche, doar modul pregătirii este nou.

Ceea ce vom auzi este un bun al cunoaşterii ce le aparţine tuturor celor care îşi făceau o imagine despre cele ce se petrec în lumea spirituală, nu prin speculaţii, ipoteze, ci prin stări de fapt.

De la spirit provine toată cunoaşterea. Înainte, religia era mijlocul cel mai eficient. Religiile au oferit de mii de ani înţelepciunea şi cunoaşterea. Acum sunt numeroşi oamenii care vor să ştie. Prin cunoaştere, nu prin credinţă, vrem să urcăm. Astăzi există o scindare între ştiinţă şi religie, cunoaştere şi credinţă. Cauza propriu-zisă datorită căreia a devenit necesară teosofia este arta tipografiei. Odată cu popularizarea cunoaşterii senzoriale a venit acea scindare. Aici au intervenit iniţiaţii şi au făcut o punte peste abis.

II

Köln, 7 mai 1912

Cine nu se uneşte cu lumea spirituală se aseamănă cu un somnambul care, fără conştienţă, desfăşoară tot felul de lucruri în somn prin intermediul unor forţe mai înalte (subconştiente). Sunt doi prieteni, unul se simte întotdeauna proaspăt şi puternic, dimineaţa plin de forţă pentru muncă, celălalt adesea

istovit şi fără vlagă. Într-o zi, cel puternic îi spune celui slab: Nu-i de mirare că dimineaţa te simţi îngrozitor, căci noaptea mergi mereu afară şi lucrezi timp de mai multe ore la biroul tău. – Şi, într-adevăr, uitându-se au găsit tema pe care o avea de rezolvat cel slab, rezolvată pe birou.

În inconştient, omul a fost condus de forţe mai înalte, pentru a face ceea ce se simţea prea slab să facă în viaţa de trezie.

Ceva asemănător au realizat confesiunile religioase pentru omenire. Fără să îi vină în conştienţă, ea a fost condusă prin puteri conducătoare în lumile spirituale şi la cunoştinţe spirituale. Bineînţeles, un lucru nu a fost atins, care se întâmpla în timpuri mult mai vechi, ca lucrurile cele mai obişnuite să fie într-o anumită măsură hărăzite din punct de vedere spiritual. Nici o piatră nu era prelucrată fără un anumit ritm, bătaie cu bătaie, iar acest ritm era perceput ca un ecou al muzicii sferelor din partea lumilor mai înalte.

Din aceste lucruri există astăzi doar rămăşiţe firave, de exemplu când la ţară grâul este treierat în mod ritmic. Contează la toate aceste lucruri atitudinea. Să luăm, de exemplu, copiii care se bucură de sărbătoarea de Crăciun. Li s-a spus: noaptea vine tainic îngerul Crăciunului sau Moş Crăciun şi pune la loc obiectele dăruite. Atunci, copilul îmboldit de un spin materialist, se preface că doarme şi pândeşte cum părinţii – persoane care trăiesc pe plan *fizic* – aşază lucrurile. Credinţa sa în entităţi spirituale mai înalte este distrusă. Dar lucrul poate fi privit şi din perspectiva părinţilor. Aceştia se pot simţi ca intermediari, prin care puteri mai înalte lasă ca darurile şi binefacerile să se reverse către copii.

Căci în ziua de astăzi lumea este des-dumnezeită şi este greu să vorbeşti despre conducere şi stăpânire dumnezeiască a lumii, dacă ne gândim la cei care au construit şi au condus „Titanicul”.[126]

[126] Pachebotul englez „Titanic” se scufundase cu scurt timp înainte de această alocuţiune, la data de 15 aprilie 1912, în timpul călătoriei sale inaugurale, după o ciocnire cu un aisberg în Atlanticul de

Dar puterile mai înalte au fost active mereu şi pe planul fizic, pentru a permite să se reverse forţe spirituale în viaţa umană, mai ales în misterii. Aici s-ar putea merge înapoi în timp până la Atlantida; dar să vorbim odată despre misteriile postatlanteene. Aici erau adunaţi elevi, ca să fie introduşi treptat, treptat în tainele cosmosului şi ale dezvoltării omenirii. Elevii erau prelucraţi aici în aşa fel, încât năvăleau asupra lor frica şi sperietura. Unii deveneau prin aceasta liberi, curajoşi şi puternici şi dobândeau deja în această încarnare legătura cu lumea suprasenzorială, ceilalţi însă, care erau copleşiţi şi care se dovedeau prea slabi, aceştia simţeau: Tu eşti acum prea slab încă pentru a urca în lumile suprasenzoriale, dar vei avea totuşi un câştig de la acea încercare de a ajunge în lumile mai înalte, atunci când vei păşi prin poarta morţii. Mai târziu, astfel de mari iniţiaţi precum Ormus şi Marcu, redactorul Evangheliei după Marcu, i-au transmis omenirii fructele impulsului lui Christos în cadrul misteriilor; apoi călugării Culdee, care au tăinuit în domurile gotice înţelepciunile spirituale.[127] Şi tot mereu au existat frăţii oculte, care, sub tot felul de nume de acoperire, au condus pe planul fizic oamenii în lumile mai înalte. Astfel, de exemplu, frăţia arturiană, de care aparţinea Parzival şi care mai târziu a acţionat sub numele frăţiei rosicruciene.

Masa rotundă a lui Artur reprezenta forţele tinereşti ale naturii, care apoi în frăţia Graalului a îndeplinit metamorfoza în forţe spirituale conştiente. Aici avem legătura vechii înţelepciuni oculte cu cea nouă, christică. Pentru că legenda spune că lui Lucifer i-ar fi căzut o piatră din coroană la căderea din cer şi că această piatră a fost prelucrată, devenind potirul Graalului, cupa

---

Nord, având la bord aproximativ 1500 de oameni. Exista o convingere atât de mare privitoare la siguranţa vaporului, încât nu s-a ţinut cont de avertismentul pentru aisberg. Vezi Walter Lord, *Die Titanic-Katastrophe* (Catastrofa Titanicului), München, 1977.

[127] Culdee = asceţi vechi irlandezi, începând din secolul al VIII-lea în tovărăşii spirituale, cărora le este atribuită o mare influenţă asupra francmasoneriei, a artei construcţiei şi a obiceiurilor. Vezi Joseph Schauberg, *lucr. cit.*, vol.I, p. 503.

sfântă şi nobilă, în care a fost adunat sângele lui Christos de pe Golgotha.[128]

Omul care era matur venea prin conducerea puterilor mai înalte, aşa ca Parzival, la întrebarea decisivă care îi deschidea poarta către iniţiere.

Astăzi există o mare rezistenţă, tocmai din partea unor cercuri cucernice, creştine, care caută un urcuş în lumile mai înalte cu ajutorul impulsului christic, împotriva unor asemenea frăţii oculte. Ca faţă de Satana întrupat se împotrivesc acestui lucru, pentru că se spune că astfel l-ar pierde pe Christos. Aici nu se află doar rea-voinţă sau o aversiune principială împotriva aspectului ocult, ci cunoaşterea simţită estompat, întru totul corectă, că numai acela îl găseşte pe Christos în lumile mai înalte, care îl aduce cu el ca amintire de pe planul fizic. Căci numai aici poate să fie cuprins Christos şi este foarte corect că asemenea oameni, care păşesc în lumile mai înalte neîntăriţi, fără să aibă habar şi cunoaştere despre Christos, se pot rătăci acolo.

În frăţia noastră ocultă este, ca în toate, o ierarhie în locul democraţiei, deoarece nu poate să decidă un referendum ce este adevărul, ci despre aceasta pot să îşi spună o părere numai asemenea oameni cărora puterile spirituale le-au dăruit singura cunoaştere corectă. Este cucerită o îndumnezeire a muncii şi a vieţii, o lumină a înţelepciunii şi o căldură a iubirii, şi fiecare recunoaşte în celălalt, în calitate de frate cu aceeaşi străduinţă, sâmburele fiinţial dumnezeiesc.

În cele trei grade de jos se trăieşte simbolic tot ceea ce poate fi cucerit în calitate de cunoaştere a lumii entităţilor şi forţelor mai înalte. În cele şase de mai sus se face apoi cunoştinţă mai intimă cu forţele oculte înseşi.

[128] Despre raportul gradelor superioare ale francmasoneriei faţă de saga Sfântului Graal, vezi conferinţa de la Berlin din 2 ianuarie 1906, GA 93.

Formulă de angajament

Două suporturi de text scrise de Rudolf Steiner, din carnetul de notiţe nr. arhivă 611

I

Încerc să îmi fac inteligibil modul în care pot găsi în Serviciul Misraim dezvoltarea Sinei mele şi să mă apropii de taina sfântă care cere tăcere reverenţioasă. Să încerc vreau, prin grijă pentru sanctuarul simbolic, să le deschid semenilor mei cultivarea acestei dezvoltări, iar prin păstrarea sensului gradelor de adevăr să înţeleg natura interioară a bunului de înţelepciune umană.

Să încerc vreau, să-mi păzesc Sinea faţă de toate influenţele care ar putea să-i micşoreze libertatea sa deplin conştientă şi s-o jefuiască prin hipnoză, sugestie etc. pe vreo treaptă a vieţii, de forţa luminii interioare şi determinarea de sine.

Sufletul poate să găsească ţel şi determinare în împărăţia duratei, direcţie şi creştere în împărăţia timpului: numai când se străduieşte pe această cale.

Eu percep că acestea le sunt vestite ca învăţătură celor pe care îi aud numiţi cei cunoscători, care ar fi să aibă cheia pentru taine ascunse.

II

Eu _____ născut la _____ domiciliat în _____ mă angajez şi promit cu acestea să respect şi să urmez cu fidelitate regulile autenticului şi adevăratului Serviciu Misraim; să păstrez cu severitate taina sfântă, să mă îngrijesc şi să mă angajez după puteri pentru menţinerea Sanctuarium-ului şi să îl recunosc fără reţinere pe Marele Maestru General drept instanţă supremă de decizie în toate chestiunile legate de Misraim. Mă angajez şi promit în continuare că nu mă voi lăsa transpus într-o stare de lipsă de libertate prin hipnoză, sugestie etc., astfel încât tot ce va

acţiona cândva în viaţa mea să mă găsească în stare de trezie, pentru ca prin mine să nu poată fi trădate niciodată tainele marelui Serviciu către cei ce stau în afară.

Dacă va fi să îmi încalc vreodată acest angajament solemn al meu, atunci fie ca sufletul meu să călătorească fără odihnă, fără ţel şi determinare în spaţiu, fie ca el să fie fără direcţie în timpul nemăsurat.

Pentru acest lucru mă angajez faţă de înţelepţii Maeştri ai răsăritului, fie ca ei să îşi fixeze ochiul pe faptele mele.

TEXTE DE RITUAL

Text de ritual pentru deschiderea lojei[129]

Text după manuscrisul original al lui Rudolf Steiner

Carnet de notiţe, nr. arhivă 611 completat cu câteva date privitoare la parcursul ritualului, din însemnări ale participanţilor

Maestru (la dreapta altarului din est):

	Care este prima îndatorire a masonului în lojă?

Administrant (la stânga altarului din est):

	Să vadă dacă loja este acoperită. (Este de verificat dacă loja este acoperită, adică dacă la poarta lojei nu se află vreun profan sau fraţi şi surori de alte grade şi dacă uşile sunt închise cu grijă.) Loja este acoperită.
Maestru:	Dacă loja este acoperită în modul prescris, munca noastră poate să înceapă.
Maestru:	Bătaie de ciocan (de trei ori): Înţelepciunea să conducă construcţia noastră (aprinzând lumină)

[129] Aceste cuvinte erau valabile atât pentru primul, al doilea, cât şi pentru al treilea grad, cu mici modificări pentru fiecare grad.

Al 2-lea paznic (sud):	Bătaie de ciocan (de trei ori): Frumuseţea să o împodobească (aprinzând lumină)
Primul paznic (vest):	Bătaie de ciocan (de trei ori): Tăria să o ducă la îndeplinire (aprinzând lumină)
Maestru:	Frate (Soră) al 2-lea paznic, locul tău constant în lojă?
Răspuns:	În sud.
Maestru:	De ce eşti găzduit acolo?
Răspuns:	Pentru ca să fiu Soarele în meridian şi să chem surorile şi fraţii la muncă, pentru ca templul să fie construit.
Maestru:	Frate (Soră) primul paznic, locul tău constant în lojă?
Răspuns:	În vest.
Maestru:	De ce eşti găzduit acolo?
Răspuns:	Pentru ca să fiu Soarele în apus şi să dau surorile şi fraţii, după munca depusă, iarăşi în viaţa profană, după ce au obţinut în lojă forţă şi tărie pentru munca exterioară.
Maestru:	Unde este locul Maestrului în lojă?
Administrant:	În est.
Maestru:	De ce este Maestrul găzduit acolo?
Administrant:	Aşa cum Soarele răsare în est pentru a lumina şi a învigora ziua, aşa are de umplut Maestrul demn de veneraţie munca dinăuntrul lojei cu lumină şi viaţă. Vorbind către ceilalţi: Maestrul demn de veneraţie va rosti rugăciunea care va pune la inimă sensul frăţiei, ridicaţi-vă şi ascultaţi-o în semnul gradului ...:

Maestru:	*Fraţi ai timpului dinainte*, lucrarea voastră să devină înţelepciunea noastră; noi luăm compas şi riglă din mâinile voastre. Munca voastră executată, să fie forţa sufletului nostru, să fie forţa mâinilor noastre. *Fraţi ai prezentului*, pentru că sunteţi mai înţelepţi decât noi, lăsaţi să lumineze înţelepciunea voastră în sufletele noastre, pentru ca noi să devenim revelatori ai gândurilor voastre dumnezeieşti. *Fraţi ai viitorului*, pentru că purtaţi planul construcţiei în voinţa voastră, să se reverse tăria voastră în membrele noastre, pentru ca noi să devenim trup pentru marile suflete.
Maestru:	Bătaie de ciocan
Cel din stânga (Administrant):	
	Sarcină îmi este în ordinea Serviciului Misraim ca vouă, surori şi fraţi ai mei, să vă atrag atenţia asupra bătăii sfântului semn al lui T (Tau). În ora plină de semnificaţie aţi primit, cu legătura pe ochi, sensul său sfânt. Din aceasta voi ştiţi că el vă spune cum, în cel mai lăuntric loc al fiinţei voastre, răsună numele sublim al lui Dumnezeu. Misteriile nobile ale lumilor le include tonul lui T. Ceea ce din est trebuie să vă devină învăţătură va întări forţa lui T în interiorul vostru. Ceea ce vă este dat drept cuvânt al spiritului în T, trebuie să devină fiinţă a propriei voastre fiinţe. La inimă vă va fi pusă calea sfântului T dinspre altarul estului: înscrieţi-vă cuvântul care apoi este rostit către voi.
Maestru:	Bătaia lui T
Al doilea paznic (sud):	Sarcină îmi este în ordinea Serviciului Misraim ca pe voi, surori şi fraţi ai mei, să vă chem la

	muncă. Ceea ce muncitorul la construcţia Templului Omenirii numeşte „frumuseţea”, fie să inspire sarcina mea. Muncă trebuie să efectuaţi la construcţia care în inimi îşi vede pietrele sale, în gânduri bine măsurate membrele sale de legătură şi în forţa voinţei chitul său. Priviţi în lumea care învigorează inimile voastre; a cărei înţelepciune şcoleşte simţurile voastre; ale cărei forţe de seminţe hrănesc voinţa voastră. O expresie frumoasă a fiinţelor spirituale ascunse sunt toate acestea. Preluaţi în interiorul vostru forţele acestor fiinţe şi va curge ca „frumuseţe” în afară ceea ce vouă vă trăieşte în interior. La inimă vi se va pune calea către această frumuseţe din[spre] altarul estului: înscrieţi-vă cuvântul care este rostit atunci către voi.
Maestru:	Bătaia lui T
Primul paznic (vest):	Sarcină îmi este în ordinea Serviciului Misraim ca pe voi, surori şi fraţi ai mei, să vă eliberez de la muncă. Ceea ce muncitorul la construcţia Templului Omenirii numeşte „tărie”, fie ca să inspire sarcina mea. Munca învăţată trebuie să o lăsaţi să acţioneze, atunci când către viaţa exterioară părăsiţi poarta acestui templu; din inimile voastre trebuie să curgă în cealaltă omenire ceea ce poate să formeze inimi ca să devină pietre de construcţie ale marelui templu; din gândurile voastre trebuie să acţioneze ceea ce poate să creeze membre de legătură pentru această construcţie; din voinţa voastră trebuie să se reverse ceea ce poate să fie chitul pentru pietrele acestui templu. Faceţi numai, ceea ce vine din autenticitatea inimii voastre, spre ceea ce vă conduce grija gândurilor voastre, spre ce aţi oţelit forţa voinţei voastre. Voi înşivă deveniţi

	copie a imaginii voastre primare prin aceasta; iar tăria va veni de la voi, cea care configurează lumea. La inimă vă va fi pusă calea către această tărie din[spre] altarul estului. Înscrieţi-vă cuvântul care este rostit atunci către voi.
Administrant (est):	Învaţă să taci, iar ţie îţi va fi puterea.
Al 2-lea paznic (sud):	Renunţă la putere şi ţie îţi va fi voinţa.
Primul paznic (vest):	Renunţă la voinţă şi ţie îţi va fi simţirea.
Maestru:	Renunţă la simţire şi ţie îţi va fi cunoaşterea.

Instruire (Legenda Templului)[130]

Text de ritual pentru închiderea lojei [131]

Loja este închisă în mod triplu:

1. Cu încheierea masonică (aceleaşi cuvinte cu modificările necesare corespunzătoare ca la deschiderea lojei).

2. Cu încheierea magică (latină).

3. Cu încheierea rosicruciană.

Maestru:	Bătaie de ciocan (de trei ori): Înţelepciunea să conducă construcţia noastră (stingând lumină)
Al 2-lea paznic (sud):	Bătaie de ciocan (de trei ori): Frumuseţea să o împodobească (stingând lumină)
Primul paznic (vest):	Bătaie de ciocan (de trei ori): Tăria să o ducă la îndeplinire (stingând lumină)

[130] În funcţie de situaţie, urma în locul instruirii ritualul pentru admiterea în gradul 1 sau pentru trecerea în gradul 2 sau pentru ridicarea în gradul 3.

[131] Putea fi folosit pentru gradul 1, gradul 2 sau gradul 3.

Maestru:	Frate (Soră) al 2-lea paznic, locul tău constant în lojă?
Răspuns:	În sud.
Maestru:	De ce eşti găzduit acolo?
Răspuns:	Pentru ca să fiu Soarele în meridian şi să chem surorile şi fraţii la muncă, pentru ca templul să fie construit.
Maestru:	Frate (Soră) primul paznic, locul tău constant în lojă?
Răspuns:	În vest.
Maestru:	De ce eşti găzduit acolo?
Răspuns:	Pentru ca să fiu Soarele în apus şi să dau surorile şi fraţii, după munca depusă, iarăşi în viaţa profană, după ce au obţinut în lojă forţă şi tărie pentru munca exterioară.
Maestru:	Unde este locul Maestrului în lojă?
Administrant:	În est.
Maestru:	De ce este Maestrul găzduit acolo?
Administrant:	Aşa cum Soarele răsare în est pentru a lumina şi a învigora ziua, aşa are de umplut Maestrul demn de veneraţie munca dinăuntrul lojei cu lumină şi viaţă. Vorbind către ceilalţi: Maestrul demn de veneraţie va rosti rugăciunea care vă pune la inimă sensul frăţiei, ridicaţi-vă şi ascultaţi-o în semnul gradului ...:
Maestru:	*Fraţi ai timpului dinainte*, lucrarea voastră să devină înţelepciunea noastră; noi luăm compas şi riglă din mâinile voastre. Munca voastră executată, să fie forţa sufletului nostru, să fie forţa mâinilor noastre. *Fraţi ai prezentului*, pentru că sunteţi mai

	înţelepţi decât noi, lăsaţi să lumineze înţelepciunea voastră în sufletele noastre, pentru ca noi să devenim revelatori ai gândurilor voastre dumnezeieşti. *Fraţi ai viitorului*, pentru că purtaţi planul construcţiei în voinţa voastră, să se reverse tăria voastră în membrele noastre, pentru ca noi să le devenim trup marilor suflete.
Maestru:	Bătaie de ciocan
Cel din stânga (Administrant):	
	Sarcină îmi este în ordinea Serviciului Misraim ca vouă, surori şi fraţi ai mei, să vă atrag atenţia asupra bătăii sfântului semn al lui T (Tau). În ora plină de semnificaţie aţi primit, cu legătura pe ochi, sensul său sfânt. Din aceasta voi ştiţi că el vă spune cum în cel mai lăuntric loc al fiinţei voastre răsună numele sublim al lui Dumnezeu. Misteriile nobile ale lumilor le include tonul lui T. Ceea ce vă este dat din est trebuie să vă devină învăţătură va întări forţa lui T în interiorul vostru. Ceea ce vă este drept cuvânt al spiritului în T trebuie să devină fiinţă a propriei voastre fiinţe. La inimă v-a fost pusă calea sfântului T dinspre altarul estului: înscrieţi-vă cuvântul care a fost rostit către voi.
Maestru:	Bătaia lui T
Al 2-lea paznic (sud):	Sarcină îmi este în ordinea Serviciului Misraim ca pe voi, surori şi fraţi ai mei, să vă chem la muncă. Ceea ce muncitorul la construcţia Templului Omenirii numeşte „frumuseţe”, fie să inspire sarcina mea. Muncă trebuie să efectuaţi la construcţia care în inimi îşi vede pietrele sale, în gânduri bine măsurate membrele sale de

	legătură şi în forţa voinţei chitul său. Priviţi în lumea care învigorează inimile voastre; a cărei înţelepciune şcoleşte simţurile voastre; ale cărei forţe de seminţe hrănesc voinţa voastră. O expresie frumoasă a fiinţelor spirituale ascunse sunt toate acestea. Preluaţi în interiorul vostru forţele acestor fiinţe şi va curge ca „frumuseţe" în afară ceea ce vouă vă trăieşte în interior. La inimă v-a fost pusă calea către această frumuseţe dinspre altarul estului: înscrieţi-vă cuvântul care a fost rostit către voi.
Maestru:	Bătaia lui T
Primul paznic (vest):	Sarcină îmi este în ordinea Serviciului Misraim ca pe voi, surori şi fraţi ai mei, să vă eliberez de la muncă. Ceea ce muncitorul la construcţia Templului Omenirii numeşte „tărie", fie ca să inspire sarcina mea. Munca învăţată trebuie să o lăsaţi să acţioneze, atunci când către viaţa exterioară părăsiţi poarta acestui templu; din inimile voastre trebuie să curgă în cealaltă omenire ceea ce poate să formeze inimi ca să devină pietre de construcţie ale marelui templu; din gândurile voastre trebuie să acţioneze ceea ce poate să creeze membre de legătură pentru această construcţie; din voinţa voastră trebuie să se reverse ceea ce poate să fie chitul pentru pietrele acestui templu. Faceţi numai, ceea ce vine din autenticitatea inimii voastre, spre ceea ce vă conduce grija gândurilor voastre, spre ceea ce aţi oţelit forţa voinţei voastre. Voi înşivă deveniţi copie a imaginii voastre primare prin aceasta; iar tăria va veni de la voi, cea care configurează lumea. La inimă v-a fost pusă calea către această tărie dinspre altarul estului. Înscrieţi-vă cuvântul care

	a fost rostit către voi.
Administrant (est):	Învaţă să taci, iar ţie îţi va fi puterea.
Al 2-lea paznic (sud):	Renunţă la putere şi ţie îţi va fi voinţa.
Primul paznic (vest):	Renunţă la voinţă şi ţie îţi va fi simţirea.
Maestru:	Renunţă la simţire şi ţie îţi va fi cunoaşterea.

Încheierea magică

După manuscrisul original al lui Rudolf Steiner. Desemnările scrise în paranteze rotunde au fost adăugate conform însemnărilor participanţilor.

(Salz)

In isto sale sit sapientia et ab omni corruptione servet mentes nostras et corpora nostra, per Hochmael et in virtute Ruach-Hochmael, recedant ab isto fantasmata hylae, ut sit sal coelestis, sal terrae et terra salis, ut nutrietur bos triturans et addat spei nostrae cornua tauri volantis. Amen.

(Asche)

Revertatur cinis ad fontem aquarum viventium et fiat terra fructificans, et germinet arborem vitae per tria nomine, quae sunt Nezah, Hod et Iesod in principio et in fine per Alpha et Omega, qui sunt in spiritu Azoth! Amen.

(Wasser, Sah und Asche mischend)

In sale sapientiae aeternae et in aqua regenerationis et in cinere germinante terram novam, omnia fiant per Elohim Gabriel, Raphael et Uriel in saecula et aeones. Amen.

(Ex Deo nascimur. In Christo morimur. Per Spiritum sanctum reviviscimus)

(Exorcismus des Wassers)

Fiat firmamentum in medio aquarum et separet aquas ab aquis, quae superius sicut quae inferius, et quae inferius sicut quae superius at perpetranda miraculum unius. Sol ejus pater est, luna mater, et ventus hanc gestavit in utero suo, ascendit a

terra ad coelum et rursus a coelo în terram descendit. Exorciso te, creatura aquae, ut sis mihi speculum Dei et vivi in operibus ejus et fons vitae et ablutio peccatorum. Amen.

Încheierea magică, cuvintele în germană

Dacă au fost rostite şi cuvintele în limba germană nu este transmis. Ruach = spirit, aer; Hockma, Nezah, Hod, Yesod = sephiroth ale Cabalei. Azoth (conform Blavatsky, „Entschleierte Isis" – Isis dezvăluită) desemnare a alchimiştilor pentru „principiul creator al naturii (lumina astrală)".

Salz

Weisheit sei in diesem Salz, und es bewahre vor aller Verderbnis unsere Geister und unsere Leiber durch Hochmael und durch die Kraft Ruach-Hochmael; verschwinden mögen die sämtlichen Illusionen des Stoffes und da sei das Salz des Himmels, das Salz der Erde und die Erde des Salzes, damit sich bilden könne der Arbeitsstier und zu ihm treten die Hörner des wollenden Widders. Amen.

Asche

Es komme zurück die Asche zur Quelle der Lebenswasser, und die fruchttragende Erde entstehe und die Bäume des Lebens sollen keimen durch die drei Namen Nezah, Hod und Jesod, im Anfange und am Ende, durch Alpha und Omega, die im Geiste sind des Azoth. Amen.

Mischen

Im Salz der ewigen Weisheit und im Wasser der Wiedergeburten und in der Asche der wiedererstandenen neuen Erde bilde sich «Alles» durch Elohim Gabriel, Raphael und Uriel, in Jahrhunderten und Jahrtausenden. Amen.

Exorcismus des Wassers

Es bilde sich das Feste inmitten der Wasser und trenne Wasser von Wasser, das Obere sei wie das Untere; und das Untere sei wie das Obere; und entstehen mögen die Wunder des *Einen*. Die Sonne ist dessen Vater, der Mond dessen Mutter, der es in seinem Schoße trägt und es steige auf von der Erde zum Himmel, und wieder nieder steige es vom Himmel zur Erde. Ich

beschwöre dich, Geschöpf des Wassers, sei mir der Spiegel des lebendigen Gottes în dessen Werken und die Quelle des Lebens und der Läuterer in allen Hindernissen. Amen.

Încheierea magică

Din diferitele traduceri germane care sunt păstrate este redată cea aflată în scrierea Mariei Steiner, deoarece este de presupus că ea îşi are originea la Rudolf Steiner:

Sare

Înţelepciune să fie în această sare şi să păzească de toată stricăciunea spiritele noastre şi trupurile noastre prin Hochmael şi prin forţa Ruach-Hochmael; fie ca să dispară toate iluziile substanţei şi aici să fie sarea cerului, sarea Pământului şi Pământul sării, pentru ca să se poată forma taurul de lucru şi la el să păşească coarnele berbecului voitor. Amin.

Cenuşă

Fie ca să vină înapoi cenuşa la izvorul apelor vieţii şi Pământul purtător de roade să ia naştere şi copacii vieţii fie să germineze prin cele trei nume Nezah, Hod şi Iesod, la început şi la sfârşit, prin Alfa şi Omega, care sunt în spiritul lui Azoth. Amin.

Amestecare

În sarea înţelepciunii eterne şi în apa renaşterilor şi în cenuşa noului Pământ reînviat fie ca să se formeze „Totul" prin Elohim Gabriel, Rafael şi Uriel, în secole şi milenii. Amin.

Exorcism al apei

Fie ca să se formeze solidul în mijlocul apelor şi să separe apa de apă, ceea ce e sus să fie precum ceea ce e jos; iar ceea ce e jos să fie ca ceea ce e sus; şi fie să ia naştere minunile *Unuia*. Soarele este tatăl lui, Luna mama lui, care îl poartă în poala ei şi fie să urce de la Pământ la cer, şi din nou să coboare de la cer la Pământ. Eu te conjur, creatură a apei, să îmi fii oglinda Dumnezeului viu în lucrările sale şi izvorul vieţii şi limpezitorul în toate piedicile. Amin.

Încheierea rosicruciană [132]

Text după manuscrisul original al lui Rudolf Steiner Carnet de notiţe, nr. arhivă 6978

Pietrele sunt mute; Eu am pus cuvântul creator etern în ele şi l-am ascuns; caste şi ruşinoase îl ţin ele în adâncuri.

M. Pr. [Materia prima]

Plantele trăiesc şi cresc; Eu am lăsat cuvântul creator etern al forţei Soarelui să se reverse în ele, ele îl poartă în jos, în adâncuri.

M. S. [Materia secunda]

Animalele simt şi voiesc; Eu am configurat trăind în ele cuvântul creator etern; ele îl formează în adâncuri.

M.T. [Materia tertia]

Omul gândeşte şi acţionează; Eu las cuvântul creator etern să sufere în el şi să se bucure în el; el trebuie să îl poarte în înălţimi.[133]

S.T. [Spiritus tertius]

Sufletul cunoaşte şi se dăruie; Eu las cuvântul creator etern al forţei Soarelui să se ridice în el revărsându-se; el (sufletul) conduce zborul lui în înălţimile înţelepciunii şi ale cucerniciei.

S.S. [Spiritus secundus]

Spiritul iubeşte desprinzându-se universul; Eu vorbesc în Spirit cuvântul meu creator etern, trezind şi eliberând în curăţie lumea; liniştit se revarsă el (cuvântul)[134] în înălţimile luminii eterne.

S.P [Spiritus primus]

K.A.P. [Konx Aum Pax][135]

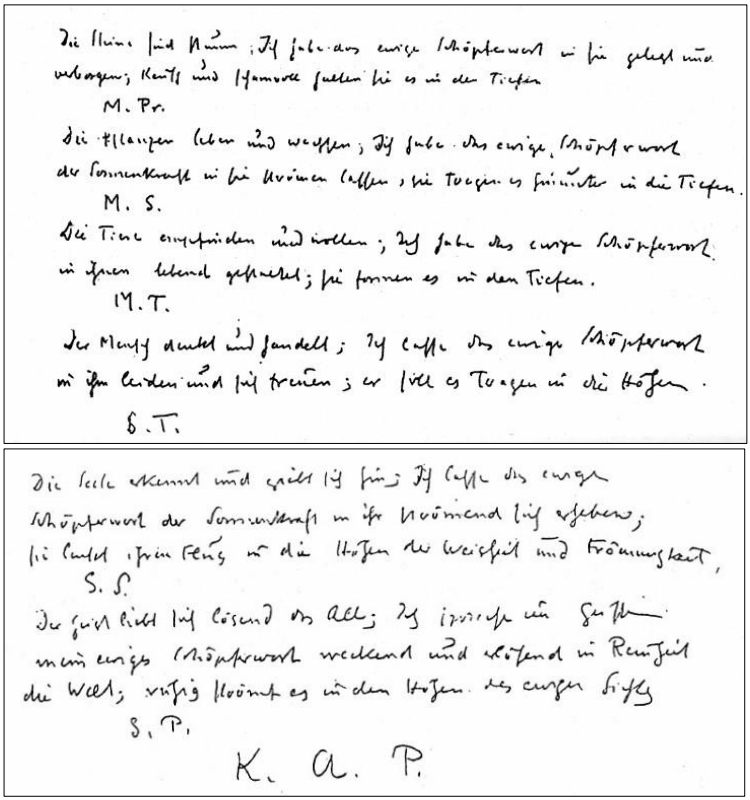
---

[132] Vezi şi manuscrisul din anul 1923

[133] În acest moment erau transformate perdelele negre în unele roşii.

[134] În limba germană, „spirit" şi „cuvânt" au genuri diferite şi se poate distinge despre care este vorba. Acelaşi lucru e valabil şi pentru celelalte formulări (n.tr.).

[135] [8]Conform unei însemnări de la un participant.

Încheierea rosicruciană, varianta veche

Filă din carnet de notiţe, nr. arhivă 6977

Pietrele sunt mute – Eu am aşezat cuvântul creator în ele şi l-am ascuns; caste şi ruşinoase îl ascund ele.

anaramaya

Plantele trăiesc – Eu am lăsat să se reverse în ele cuvântul creator etern al forţei Soarelui; ele îl poartă în jos.

pranamaya

Animalele simt – şi vor – Eu am configurat cuvântul creator etern în ele trăitor; ele îl formează în adâncuri.

Omul gândeşte şi acţionează – Eu las cuvântul creator etern în el lăstărind să se bucure şi să sufere; el (omul) îl învigorează în adâncuri.

manomaya

Sufletul cunoaşte şi se dăruie – Eu las cuvântul creator etern să se ridice în el revărsându-se; el (sufletul) îşi conduce zborul în înălţimile înţelepciunii şi ale cucerniciei.

vijnanamaya

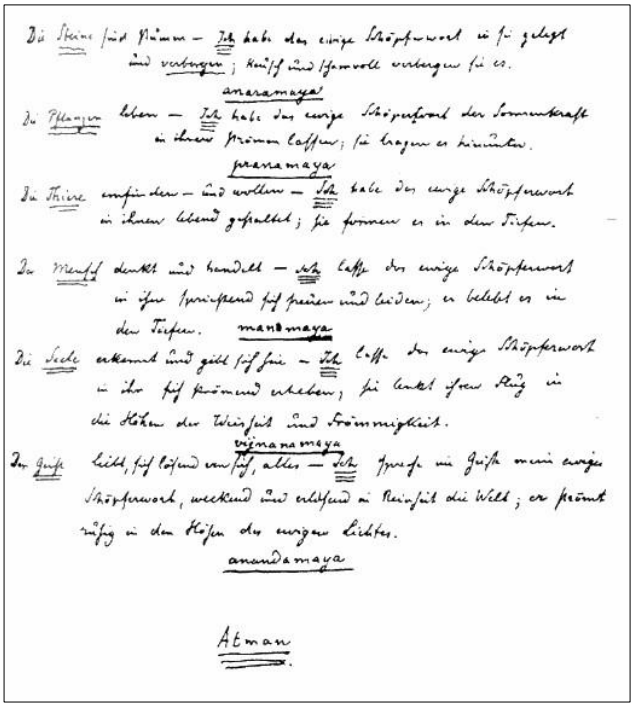
Spiritul iubeşte, desprinzându-se de sine, totul – Eu vorbesc în spiritul meu cuvânt creator etern, trezind şi eliberând în curăţie lumea; el (spiritul) se revarsă liniştit în înălţimile luminii eterne.

anandamaya

Atman

Despre desemnările în sanscrită:

anaramaya [desigur annarasamaya]	sens literal:	făcut din hrană solidă şi lichidă
pranamaya	”	făcut din forţă de viaţă
manomaya	”	făcut din spirit
vijnanamaya	”	făcut din conştienţă
anandamaya	”	făcut din extaz

Die Steine sind stumm – Ich habe das ewige Schöpferwort in sie gelegt und verborgen; kunstvoll und sinnvoll verborgen sind es.

annamaya

Die Pflanzen leben – Ich habe das ewige Schöpferwort der Sonnenkraft in ihrem stummen Lassen; sie wachsen und blühen.

pranamaya

Die Tiere empfinden – und wollen – Ich habe das ewige Schöpferwort in ihrem lebend gespaltet; sie kommen und gehen in den Trieben.

Der Mensch denkt und handelt – Ich lasse das ewige Schöpferwort in ihm sprechend sich freuen und leiden; er belebt es in den Trieben. manomaya

Die Seele erkennt und gibt sich hin – Ich lasse das ewige Schöpferwort in ihr sich stumm erheben; sie trägt ihren Flug in die Höhen der Weisheit und Stummigkeit.

vijnanamaya

Der Geist leidt, sich lösend und los, allen – Ich spreche im Geiste mein ewiges Schöpferwort, weckend und erlösend in Reinheit die Welt; er strömt ruhig in den Höhen des ewigen Lichtes.

anandamaya

Atman.

Încheierea rosicruciană, proiect

Filă din carnet de notiţe, nr. arhivă 6976

Muţenia devine vorbitoare – *Eu* las cuvântul meu creator etern să murmure în tăcere – eu îl iau, păstrându-l cast şi ruşinos în inima mea.

Viaţa şi creşterea amuţesc – *Eu* las cuvântul meu creator etern să se reverse fără ton prin ele; virginal îl poartă ele în sus.

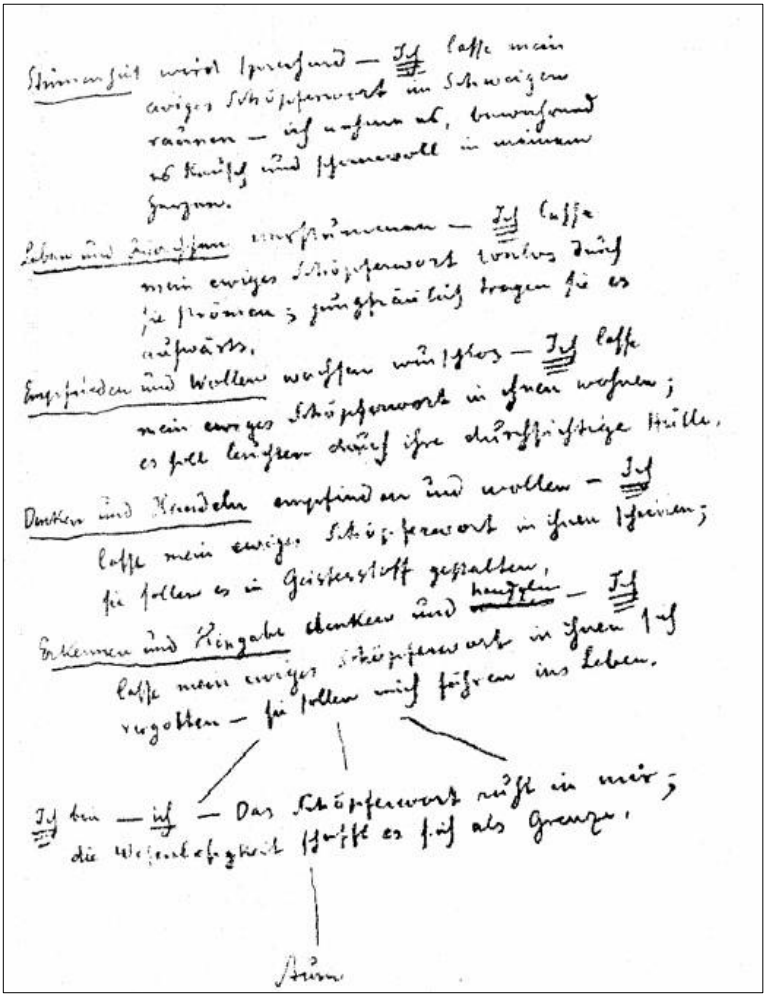
Simţirea şi voinţa cresc fără dorinţă – *Eu* las cuvântul meu creator etern să locuiască în ele; el trebuie să lucească prin învelişul lor transparent.

Gândirea şi acţiunea simt şi vor – *Eu* las cuvântul meu creator etern să lucească în ele; ele trebuie să îl configureze în substanţă de spirit.

Cunoaşterea şi dăruirea gândesc şi acţionează – Eu las cuvântul creator etern în ele să se îndumnezeiască – ele trebuie să mă conducă în viaţă.

Eu sunt – eu – Cuvântul creator odihneşte în mine; lipsa de fiinţă şi-o creează ca graniţă.

Amin

Varianta valabilă din 1913 a cuvintelor rostite la cele trei altare

După redactarea unui participant

Est

În serviciul lui Michael este obligaţia mea ca, vouă, surori şi fraţi ai mei, să vă atrag atenţia asupra semnului său sfânt. În timp pământean semnificativ aţi primit sensul lui sfânt. Din acesta ştiţi că el vă spune cum răsună în cel mai lăuntric loc al fiinţei voastre numele sublim al lui Dumnezeu. Ale lumii sublime misterii le include tonul semnului sfânt.

Ceea ce v-a devenit din Est ca învăţătură, va întări forţa lui Michael în interiorul vostru.

Ceea ce v-a fost dat drept cuvânt al spiritului în semnul sfânt, să devină fiinţă a propriei voastre fiinţe.

La inimă v-a fost pus drumul semnului sfânt dinspre altarul estului, înscrieţi-vă cuvântul, care atunci va fi rostit către voi ...

Sud

În serviciul lui Michael este obligaţia mea ca pe voi, surori şi fraţi ai mei, să vă chem la muncă. Ceea ce muncitorul la construcţia Templului Omenirii numeşte frumuseţe, fie ca să inspire sarcina mea. Muncă să realizaţi la construcţia care îşi vede în inimile voastre pietrele de construcţie, în gânduri bine măsurate elementele sale de legătură, şi în forţa voinţei chitul. Priviţi în lumea care este în jurul vostru, a cărei viaţă mişcă inimile voastre, a cărei înţelepciune educă gândurile voastre, ale cărei forţe solare hrănesc voinţa voastră. O expresie frumoasă a fiinţelor spirituale ascunse sunt toate acestea. Preluaţi în voi forţele acestor fiinţe şi va curge ca frumuseţe în afară ceea ce vă trăieşte în interior.

La inimă v-a fost pus prin Marele nostru Maestru dinspre altarul estului drumul către această frumuseţe; înscrieţi-vă cuvântul care atunci va fi rostit către voi ...

Vest

În serviciul lui Michael este obligaţia mea ca pe voi, surori şi fraţi ai mei, să vă eliberez de la muncă. Ceea ce muncitorul la construcţia Templului Omenirii numeşte tăria, fie ca să inspire sarcina mea. Munca învăţată să o lăsaţi să acţioneze, atunci când părăsiţi către viaţa din afară poarta acestui templu.

Din inimile voastre să curgă în omenire ceea ce poate forma inimi ca să devină pietre de construcţie ale marelui templu. Din gândurile voastre să acţioneze ceea ce poate să creeze membre de legătură pentru această construcţie. Din voinţa voastră să se reverse ceea ce poate să fie chitul pentru pietrele acestei construcţii. Faceţi numai, ceea ce vine din autenticitatea inimii voastre, spre ceea ce vă conduce grija gândurilor voastre, pentru ceea ce aţi oţelit forţa voinţei voastre.

Voi înşivă deveniţi copie a imaginii voastre primordiale prin aceasta şi tăria va veni de la voi, cea care configurează lumea.

La inimă v-a fost pus drumul către această tărie prin Marele nostru Maestru dinspre altarul estului; înscrieţi-vă cuvântul care atunci va fi rostit către voi ...

Text de ritual pentru admiterea în primul grad

Text după manuscrisul original al lui Rudolf Steiner[136]

Carnet de notiţe, nr. arhivă 612

De la cel care trebuie admis se preiau toate obiectele din metal care au genul de valoare ce este determinată prin condiţiile lumii exterioare: obiecte de podoabă, bani etc. El este ridicat astfel din raportul cu lumea fizică şi legitatea ei. El trebuie să se simtă desprins de valoarea pe care nu i-o dă forţa propriului suflet.

Apoi, cel de admis este condus la poartă, însoţit de personalitatea care îl introduce. Înaintea porţii i se leagă o legătură peste ochi. La bătaia personalităţii care îl introduce (..-

[136] Diferitele punctuleţe în text, conform suportului de text original.

[137]) se ţese între personalitatea care introduce şi cea care primeşte în spaţiul interior următoarea discuţie:

Întrebare: Răspuns:	Cine bate năvalnic la poarta noastră? Un bărbat liber (o femeie liberă), care vrea să fie primit(ă) în templul mistic al înţelepciunii, frumuseţii şi tăriei, pentru ca, în comunitate cu fraţii mai vechi ai omenirii, să aducă jertfă şi să îi servească spiritului.
Întrebare: Răspuns:	Cum îl (o) cheamă? Nume.
Întrebare: Răspuns:	Cine garantează pentru el (ea)? Numele a doi garanţi.
Întrebare: Răspuns:	Sunt îndeplinite toate condiţiile? Ele sunt îndeplinite.
Primitorul:	El (ea) să intre.

Cel ce este de admis este condus, prin intermediul celui care îl introduce, în spirale în „spaţiul cunoaşterii de sine". Aici el este apostrofat printr-un mistic mai în vârstă în modul următor:

Astfel suntem aşadar la locul potrivit. Eu vin din cosmos de la Steaua Câinelui. Acest suflet l-am întâlnit pe drumul care duce dinspre nord. El s-a desprins de trupul lui. El a ajuns la poarta morţii. Aşadar, ascultă, tu, suflete, acum de spiritul care vrea şi poate să te conducă la deplina ta demnitate umană. Deoarece nu mai eşti ataşat cu simţuri şi cu o raţiune care îşi trage forţele dintr-un trup, privirea ta nu mai întâlneşte în mediul tău obiectele şi procesele prin care spiritul, pe care trebuie să îl combat de la începutul primordial al Pământului, îţi fură libertatea şi vrea să te facă doar o componentă slujitoare a propriei sale fiinţe. În mediul tău nu trăieşte nimic din creaţia sa, pe care trebuia mereu să o întâlneşti în trupul senzorial atunci când îţi îndreptai privirea în afară. Astfel picura oponentul meu

[137] ..- = scurt scurt lung.

fiinţa ta în sufletul tău; tu nu erai tu însuţi; tu erai umplut în interior de fiinţa sa. Acum poţi ca tot ce ai trăit să scoţi din tine însuţi; acum poţi să fii domn, singur domn în lumea care se creează din interiorul tău. Aşa te vei şti abia acum în întregime, vei trăi în demnitatea ta de om. Simte-te, aşadar. Să vrei să fii tu însuţi. Dacă te înţelegi deplin, atunci nici nu poţi altfel decât să găseşti patria ta în lumea în care eu te-am condus. Astfel pătrunde cunoscător de sine aici, unde totul tace în jurul tău, dinspre creaţia oponentului tău în propria ta lume. –––––

Rămâne acum o vreme deplină tăcere. Domneşte linişte fără sunet ....

Aceasta este întreruptă după un timp prin lovituri puternice (..-).

Misticul care tocmai a vorbit, continuă:

Deja se apropie oponentul meu, pe care îl combat de la începutul primordial al Pământului. El vrea să mă împingă de la locul acesta. El este acela care vrea să facă din sufletul tău o componentă a entităţii sale. Dacă îl urmezi, vei pierde demnitatea ta de om. Sclav al fiinţei sale vei deveni. Dar pentru acest moment trebuie să mă dau deoparte din faţa lui. Să nu îi cazi pradă, tu, suflete!

Misticul, care îndeplineşte serviciul la altarul estului, începe acum să vorbească:

Eu am cunoscut la tine, tu, suflete, că ispitirile spiritului, care mă combate de la începutul primordial al Pământului, ţi-au dat înclinaţia pentru cuvintele sale. El te-a putut aduce totuşi la simţământul că ar fi bine pentru demnitatea ta de om să îl urmezi. Eu, spiritul din est, stau acum aici în faţa ta. Oponentul meu a trebuit să se dea la o parte din faţa mea. În jurul meu stau judecătorii înfricoşătoarei judecăţi a morţilor. Eu îi întreb: Ce trebuie să se întâmple cu sufletul pe străfundul căruia văd înclinaţia către acel spirit care mă combate de la începutul primordial al Pământului?

Misticii din jur răspund:

Trebuie adus acest suflet în iad.

Misticul-servitor al estului:

Să fie adus acest suflet în iad.

Drept urmare, cel (cea) care e de admis este dus iarăşi în cerc spiralat într-o încăpere ce reprezintă iadul. Se aude căderea unor lanţuri; şi închiderea unui lacăt, atunci când cel de admis a ajuns în încăpere.

Misticul din est vorbeşte acum:

Tu, suflete, tu eşti în locul în care dorul sufletului tău poate deveni împlinire. Tu eşti în propria ta lume. Tu nu te vei mai lovi de acum încolo niciodată cu privirea ta de o creaţie care nu provine din propriul tău suflet. Tu vei trăi cu totul în propria ta lume şi vei putea să fii singurul domn din ea. Dar să ştii că vei trăi înăuntrul tuturor eternităţilor în lumea ta izolată. Nimic însă şi din tot ceea ce ţi-a devenit drag şi scump în lumea în care te-am condus nu vei putea să regăseşti vreodată. Tu nu vei afla în eternităţi nimic despre fiinţe pe care le-ai îndrăgit, pe care ai fi vrut cu drag să le ajuţi. Ele nu vor putea să afle, în continuare, nici cel mai mic lucru de la tine. Tu nu vei şti în tot viitorul nimic decât numai despre tine însuţi. Şi vei cunoaşte astfel şi tăcerea, singurătatea care te vor înconjura fără sfârşit din afară. Şi să ştii că, cu cât mai departe vei trăi doar în tine, cu atât mai îngrozitoare va fi viaţa ta. Tu vei privi într-o eternitate viitoare goală, în care nu vei putea savura decât propria ta entitate! Această viaţă cu perspectiva în eternitate va fi tot mai plină de groază, cu cât mai departe trăieşti astfel înspre ea. La aceasta te-a condamnat înclinaţia ta faţă de oponentul meu; judecătorii înfricoşătoarei mele judecăţi a morţilor au adus doar în cuvinte lucrul la care te-a condamnat propriul tău suflet. — Dar mie îmi e permis, datorită harului care străluceşte şi din est, să-ţi prezint acum încă o dată ceea ce ai trăit pe Pământ. Poate vine sufletul tău la altă înclinaţie, dacă tu, înarmat cu înţelegere pentru tot ce ţi-a promis oponentul meu şi pentru ce trebuie să impun eu aici asupra ta, mai vezi încă o dată ce ai devenit. De aceea te conduc prin trecutul tău pământesc şi voi prezenta în faţa sufletului tău ceea ce ţi-au acordat pe parcursul tău pământesc mesagerii mei din est, astfel încât ai putut să devii ceea ce eşti acum. Eu i-am trimis, aceşti mesageri înţelepţi ai mei; fie ca acum să îţi aducă

încă o dată la auz ceea ce au desăvârşit la tine în parcursul tău pământesc.

Se aud iarăşi lanţurile răsunând cu putere, şi lacătul (iadului) deschizându-se cu zgomot puternic.

Un mistic chemat pentru aceasta strigă cuvintele:

Să înceapă acum călătoria înapoi prin viaţă.

În timp ce cel (cea) de admis este condus(ă) din nou pe căi spiralate, misticul chemat pentru aceasta, care a rostit şi cuvintele dinainte, rosteşte următoarele:

1. Omul umblă prin întreaga sa viaţă în întuneric; doar cunoaşterea spiritului poate să îl smulgă din întuneric.

2. Dacă sufletul este mânat doar de curiozitate sau dorinţă de cunoaştere către spirit, el nu va găsi spiritul. Căci numai asemenea fiinţe găsesc spiritul, care cunosc faptul că nu îşi aparţin sieşi, ci lumii, şi care drept urmare simt în ei îndatorirea de a se face cât mai desăvârşiţi posibil drept componentă a întregului lumii. Îndatorirea cunoaşterii spiritului: pe aceasta să o simţi.

3. Dacă nu vrei să pătrunzi atât de adânc în suflete omeneşti, încât toate diferenţele pământeşti să dispară din faţa privirii tale, şi să vezi toţi oamenii aşa cum se înfăţişează fără diferenţe, unul la fel ca ceilalţi, nu poţi să ajungi la cunoaştere; căci aceasta este atinsă doar de acela care vede toţi oamenii egali, fără diferenţele pe care le-a imprimat asupra lor lumea cufundată în întuneric. –

4. Dacă sufletul nu este înclinat să îşi ţină în faţă slăbiciunile şi erorile în observare clară, el nu va găsi drumul către cunoaşterea spiritului; căci fiecare greşeală nerecunoscută este o piedică ce se pune în faţa cunoaşterii.

După ce cel de admis a auzit aceste patru propoziţii în timpul mersului său spiral[at], sunt puse în drumul lui trepte pe care trebuie să urce. Ajuns pe treapta cea mai de sus, el este lăsat să cadă pe cealaltă parte. În timpul acestui urcuş şi acestei căderi, sunt rostite următoarele cuvinte de către misticul chemat pentru aceasta:

Tu căutai şi pe drumul tău de până acum să găseşti lumina pentru sufletul tău; însă ai urcat pe înălţimea cărării vieţii în întuneric în sus. Acest urcuş îţi aduce imaginativ în percepţie urcuşul tău în întuneric. Tu poţi să atingi numai prin conducerea luminii primite de la spirit înălţimea vieţii în mod corect; fără aceasta, tu trebuie să te prăbuşeşti, aşa cum te-ai prăbuşit acum.

După aceasta, cel de admis este condus la cele două coloane care se află la poarta de intrare a acelei încăperi ce simbolizează vechea ţară atlanteană. În faţa acestor coloane este pus cel de admis; iar misticul chemat pentru aceasta rosteşte următoarele:

Tu ai parcurs cu privirea sufletului tău încarnările invers, pe care le-ai trăit începând de la marea catastrofă atlanteană. Acum ai ajuns în epoca acestei catastrofe. Tu stai la Coloanele lui Hercule, care conduceau cândva din est către nord-vest în vechea ţară atlanteană. Gândeşte-te la faptul că ai străbătut alte încarnări anterioare în această ţară atlanteană. Pe acestea le-ai trăit în condiţii cu totul diferite decât cele de mai târziu, din timpul postatlantean. Ţara atlanteană era configurată astfel, încât solul pământesc era umplut cu aburi denşi de neguri de apă. În lăuntrul negurii de apă permanente trăiai într-o formă umană cu totul diferită decât mai târziu, în timpul postatlantean. În acesta, aerul devenise liber de umplutura permanentă cu negură de apă. Drept pentru care întreaga percepţie şi trăire a omului devenise altfel. Timpul postatlantean este proba de aer a omenirii; păşirea prin încarnările timpului atlantean, proba de apă a omenirii. În timpul probei de aer, mesagerii bunului spirit din est au lăsat să se reverse în întreaga viaţă a sufletului tău principiile simple, dar profund semnificative auzite de tine. Aceste principii sunt impulsuri care conduc toate sufletele către bine, pe care înţelepţii din Orient le-au văzut în faţa lor mereu ca în litere de aur în scrierea lumii; prin ele au vrut să ducă sufletul tău către mântuire. Dar a amestecat, în tot ce era străbătut de aceste impulsuri, oponentul meu care mă combate impulsurile sale, care i-au implantat mereu mântuirii stricăciunea. Dacă ai putea să îţi îndrepţi acum privirea către est şi ţi-ar apărea

realitatea în spirit, ai vedea în înălţimi luminoase vulturul meu, care ar vrea să îţi aducă înţelepciunea estului. Dar sub el ai vedea vulturul pleşuv al oponentului meu, care a influenţat gândirea ta aşa încât înţelepciunea a trebuit să îţi devină forţă consumatoare, care te nimiceşte în acel grad în consumarea membrelor tale, în care cauţi tu să atingi înţelepciunea în gândirea pământească.

Dacă ai putea să îţi îndrepţi privirea sufletească spre sud, ai vedea în înălţimi de lumină îngerul meu, care trebuia să îi aducă simţirii tale revelaţia frumuseţii; oponentul meu, însă, îţi arată dedesubt bufniţa, care trebuie să amestece în revelaţia frumuseţii spirituale forţele care, atunci când stă noaptea în somn în afara trupului, implantează pornirea ce se opune la frumuseţe şi vrea să ducă simţirea ta de la revelarea spiritualului. Dacă ai putea să îţi îndrepţi privirea sufletească spre vest, ai vedea în înălţimi luminoase leul meu, drept mesagerul care ar fi putut să îţi doteze sufletul cu forţa care provine din spirit şi care te-ar face tare din punct de vedere spiritual; dar sub leul meu ai vedea corbul negru al oponentului meu, care îi implantează sufletului tău pornirea de a acoperi mereu forţa spirituală prin tăria fizică.

Astfel nu a putut sufletul tău niciodată, în timp ce străbătea încarnările postatlanteene, să aibă neamestecat ceea ce vroiau să îţi dea mesagerii înţelepţi ai spiritelor progresiste ale lumii. Ei l-au primit amestecat cu darurile aducătoare de nenorocire ale oponentului meu, care mă combate de la începutul primordial al Pământului.

După aceasta intervine iarăşi acel mistic care l-a condus pe cel de admis în „încăperea cunoaşterii de sine". El spune următoarele:

Este timpul catastrofei atlanteene, în care ai intrat cu privirea sufletească în timp ce călătoreai înapoi. Acesta e timpul în care spiritul nu mă poate aduce deplin la tăcere, cel pe care trebuie să îl combat de la începutul primordial al Pământului. Astfel pot acum să îi şi spun sufletului tău ceea ce ai primit de la mine în încarnările tale postatlanteene. Fără mine nu ai fi

dobândit niciodată ştiinţa pe care gândirea ta şi-a însuşit-o în observarea liberă a fiinţelor pământeşti şi a proceselor pământeşti. Căci el, cel care îi indică direcţia ordinii combătute de mine a lumii, vroia să îi infuzeze gândirii tale doar înţelepciunea sa; el vroia să trăiască în gândirea, simţirea şi voinţa ta. În tine vroia să trăiască doar el însuşi; tu trebuia să îl înfăţişezi în viaţa ta numai pe el. Vorbirea ta trebuia să răsune doar de slava lui. Eu am străbătut vorbirea ta în aşa fel cu entitatea mea, încât poţi sa exprimi vorbind impulsurile tale de gândire, simţire şi voire. Eu l-am îndemnat pe fratele meu, care la fel ca mine combate celălalt spirit de la începutul primordial al Pământului, ca tu să îţi poţi menţine pe Pământ în scriere ceea ce sub conducerea unică a celuilalt spirit ar fi putut să trăiască doar în cuvântul străbătut de el, şi care ar fi trebuit să piară odată cu cuvântul. Astfel judecă ce te-a făcut, pe parcursul încarnărilor postatlanteene, să fii ceea ce eşti. Judecă, ce ai fi astăzi fără vorbirea care poate să exprime nu numai ceea ce e suprasenzorial, ci, prin mine, şi ce e senzorial, ce ai fi astăzi fără scriere. Eu sunt aducătorul culturii pământene, fără mine ai fi copie a unui spirit dumnezeiesc; dar nu un om pământean liber, înfăţişându-se pe sine.

După ce este rostit acest lucru, apare iarăşi celălalt mistic vorbind, care a mai vorbit înaintea acestuia din urmă:

Acesta spune acum următoarele:

Eu vreau să conduc acum sufletul tău printre Coloanele lui Hercule în vechea ţară atlanteană. În ea vei vedea în imagine sufletească ceea ce ai trăit în încarnările tale atlanteene dar ceea ce ai uitat cu totul, în timp ce te-ai obişnuit să consideri condiţiile pământene în felul în care ţi-a devenit posibil prin influenţarea oponentului meu. De-abia în timpul postatlantean şi în ultima epocă atlanteană a devenit remarcabil de mare influenţa sa. Înainte domnea în sufletul tău influenţa mea. Tu stăteai pe atunci, în viaţa negurilor de apă, mai aproape de fiinţa mea decât mai târziu. Astfel vei putea măsura, prin ceea ce a păşit în viaţa ta, ce reprezintă ea pentru tine; şi ce poate să îţi fie spiritul căruia eu îi slujesc. – Pentru percepţia ta de atunci,

înţelepciunea vorbea din toate lucrurile şi procesele celor trei regnuri ale naturii cufundate în negura de apă. În prezent, sufletul tău cunoaşte doar vorbirea articulată plină de sens, din gura umană. Nu vorbesc o limbă plină de sens: izvorul, undele apei, frunzele ce se răsucesc în vânt ale copacilor din pădure. Dar asta făceau în vechiul timp atlantean. Iar sufletul tău se putea sfătui cu toate fiinţele naturii. El mai stătea aproape de „înţelepciunea lumii" în timpul probei de apă a omenirii. – Iar când sufletul mergea în sine, când îşi retrăgea atenţia de la ceea ce exprima din toate lucrurile fiinţa lor, atunci când omul se retrăgea în singurătate şi unde nu lucrurile vorbeau, acolo sufletul auzea un ton fundamental sau intermediar, care răsuna prin toate. Atunci când sufletul auzea acest ton, atunci se revărsa în el, odată cu tonul, întreaga căldură a domniei lumii şi se revărsa în el lumina forţelor creatoare de lume. Sufletul se umplea cu înţelepciunea atotdomnitoare. El spunea, simţind ce era acolo: „Marele Spirit vorbeşte". Sufletul devenea pios şi venerator atunci când simţea în el curgând „marele Spirit" vorbind. Astfel vorbea marele Spirit .....; şi precum în ecou, rugând şi venerând vorbea cu marele Spirit sufletul; .....; astfel era dialogul sufletului cu marele Spirit în vechiul timp atlantean: .....

Sufletul tău a uitat acest dialog; eu i-am adus aminte de el.

Acum însă ajungi, cu mersul tău înapoi prin viaţa Pământului, treptat-treptat acolo unde spiritul stătea foarte aproape, cel pe care celălalt îl combate de la începutul primordial al Pământului. Eu am aşezat în acest loc, în acest loc la care se poate ajunge doar cu interiorul sufletului, această încăpere de templu. Când legătura va fi luată de pe ochii tăi, vei fi înconjurat de imaginile care îi arată sufletului tău ceea ce te-a înconjurat în clipa în care ai păşit din lumea spirituală pentru prima oară într-o încarnare terestră. Vei putea să „alegi" încă o dată. Când sufletul tău a ales pentru prima oară, în impulsurile dezvoltării lui el le-a preluat pe cele ale oponentului meu. Datorită acestui lucru a trebuit să îi fie învăluite tainele existenţei spiritului.

Acum cel de admis este condus în încăperea propriu-zisă a templului, care este cu totul cufundată în întuneric.

Misticul care serveşte la altarul estului rosteşte acum cuvintele asemănătoare cu un angajament, care trebuie să îi aducă în conştienţă sufletului direcţia umblării lui prin spaţiu şi timp.

La acestea se adaugă cuvintele pe care sufletul trebuie să le simtă în el, pentru a şti cum trebuie să se simtă faţă de fiinţa primului grad:

Eu mă angajez şi promit să mă comport fără duplicitate, fără slăbiciune şi fără echivoc, în sensul spiritului primului grad ocult şi în acest sens mă voi comporta şi faţă de cei care stau în afara acestui grad. Dacă va fi să nu [mă] comport în sensul celor ce îmi promit astfel mie însumi, atunci se va împlini la sufletul meu ceea ce eu însumi va trebui să permit prin cunoaştere, cu deplină conştienţă, ...

Misticul care serveşte la altarul estului vorbeşte mai departe:

Tu, suflete, gândeşte-te că ai lăsat în faţa porţilor acestei încăperi tot ce îşi dobândeşte valoarea de la lumea exterioară, în care odată cu mine acţionează şi oponentul meu. Aici nu poţi să ajungi la nimic prin toate acestea, aici poate să acţioneze doar sufletul tău, care nu se serveşte de nimic din toate acestea pentru a acţiona. Ceea ce ţie îţi poate servi pentru a acţiona se exprimă în veşmântul simbolic care îţi este pus acum prin ajutoarele mele.

Îi este pus celui de admis veşmântul simbolic al primului grad.

În încăperea cu totul cufundată în întuneric este aprinsă acum o lumină. Cel care [stă] lângă Misticul care serveşte la altarul estului primeşte această lumină în mâna sa şi se poziţionează aproape, în faţa celui de admis. În spatele acestuia stă un alt mistic desemnat pentru aceasta.

Misticul din est spune:

Ce caută în această încăpere sufletul?

Misticii din jur răspund în cor:

Lumina Spiritului.

Misticul din est spune:

Lumina Spiritului îi va apărea acestui spirit atunci când va pătrunde prin atitudinea justă în tot ce vorbeşte aici către el.

În această clipă, misticul care stă în spatele celui de admis îi ia acestuia legătura de pe ochi; lumina rămâne aprinsă doar pentru câteva clipa; apoi o stinge misticul care o poartă.

Cel de admis este în încăperea cu totul cufundată în întuneric.

La aceasta se adaugă nemijlocit actul de deschidere legat de aprinderea luminilor din est, sud şi vest.––––

După aceasta are loc declararea şi comunicarea semnelor şi cuvintelor simbolice, care prin aceasta trebuie să îi devină conştiente celui de admis, în sensul de procese ale trupului eteric uman, astfel încât prin comunicarea lor el să se poată simţi ca o componentă a primului grad.

Apoi cel de admis este condus în faţa altarului estului prin doi mistici desemnaţi pentru aceasta. Misticul care serveşte estul ia semnul _____; se adaugă doi mistici din gradele mai înalte; aceştia încrucişează peste fruntea celui de admis simbolurile lor asemănătoare cu nişte săbii: misticul estului spune:

În n.d.w.M.d.O. [În numele înţelepţilor Maeştri ai Orientului] şi kr.d.G.m.w. [prin puterea cu care] eu îi servesc, eu te scriu în cartea primului grad al celor care tind aici către lumina misticii eterne.

Cel de admis este condus de misticii desemnaţi pentru aceasta către locul care îi este indicat.

Este întreruptă acum acţiunea şi introdusă o acţiune de instruire, în timpul acesteia, un mistic ce instruieşte îi comunică celui de admis:

1. Legenda care interpretează simbolic evoluţia omenirii.
2. Un semn al scrierii oculte.[138]

[138] O însemnare a Mariei Steiner sună astfel: „Acum am ca obligaţie comunicarea de semn, gest şi cuvânt al primului grad. – Semn, gest şi cuvânt nu sunt doar semne de recunoaştere, ele nu au doar o

După această instruire, acţiunea este din nou reluată, pentru a termina întregul cu acea încheiere triplă, simbolică, care sfârşeşte toate acţiunile primului grad.

Text de ritual pentru avansarea la al doilea grad

Text după manuscrisul original al lui Rudolf Steiner
Carnet de notiţe, nr. arhivă 613

Cel de introdus este condus de misticul desemnat pentru aceasta în faţa porţii „încăperii de lămurire". Se bate la aceasta (..- ..- ..-)[15] După aceasta, următoarea discuţie între misticul conducător, care stă în afară, şi cel primitor, care stă înăuntru:

[15] Conform unei însemnări a unui participant, bătaia avea loc la graful 1 o dată, la gradul 2 de două ori şi la gradul 3 de trei ori.

Cine bate?

Un apartenent la primul grad al acestui curent spiritual, care este permis să fie trecut în al doilea grad.

Cum îl cheamă?

Se spune: Fratele (Sora) −−−−−

Sunt îndeplinite toate condiţiile?

Ele sunt îndeplinite (respectiv, Maestrul a emis o dispensă).

La acestea, se deschide uşa şi cel de admis este condus mai întâi în „încăperea de lămurire" în faţa unui foc ce arde cu flăcări luminoase. La acesta stă un mistic desemnat pentru aceasta, care vorbeşte [drept Lucifer] următoarele cuvinte:

Priveşte în acest foc. Aşa cum îl vezi şi cum îţi este desigur cunoscut, l-am făcut eu. Spiritul estului, pe care trebuie să îl combat de la începutul primordial, a vrut altfel. El vroia să îi imprime doar trăsăturile sale ale regnului elementar. Acolo trebuie să devoreze toate afectele, pasiunile, impulsurile care

semnificaţie profund simbolică, ci un efect magic şi o valoare magică. O veche zicere masonică spune pe bună dreptate: Celui care îi sunt familiare semnul, gestul şi cuvântul, aceluia i se construieşte templul; celui care îi sunt însă necunoscute acestea, acela rămâne în viaţă veşnic orb."

deviază numai puţin de la linia dreaptă a ordinii generale a lumii. Aşa cum acţionează asupra trupului tău fizic, dacă ai introduce acum degetul în el, aşa ar acţiona mereu asupra particularităţii tale sufleteşti. Numai pentru aceasta ar fi el, dacă ar fi condus după intenţiile iniţiale ale acestui spirit. Eu, însă, i l-am sustras. Eu l-am comprimat din forma sa elementară la densitatea fizică; prin aceasta a devenit elementul binefăcător din dezvoltarea culturală fizică a omenirii, care ţie ţi-a devenit astfel, tu, suflete. Gândeşte-te ce ai fi devenit tu, ca om, pe parcursul dezvoltării Pământului, fără foc. Dacă înţelegi acest lucru, atunci ştii şi ce anume sunt eu pentru tine şi cum trebuie să te ţii de mine dacă nu vrei să devii infidel faţă de dimensiunea ta umană, dacă nu vrei să o pierzi.

Gândeşte-te aşa, că în mine nu a fost răutatea cea care s-a revoltat împotriva ordinii generale a lumilor, care era predeterminată înaintea intervenţiei mele, ci şi o jertfă pe care am adus-o în faţa dimensiunii tale umane. Eu m-am făcut pentru demnitatea ta oponent al acestei ordini a lumilor, pentru tine am luat asupra mea tot ce a trebuit să impună oponentul meu datorită faptei mele.

După aceasta, cel de admis este condus în faţa unei a doua construcţii asemănătoare cu un altar, la care deocamdată nu vede nimic. Misticul desemnat pentru aceasta rosteşte [drept Ahriman] următoarele:

Gândeşte-te, o, suflete, în ce ar fi vrut şi ar fi putut spiritul estului, pe care trebuie să îl combat de la începutul primordial, să te facă numai. El vroia să implanteze în sufletul tău fiinţa ta. Vroia să umple sufletul tău cu totul cu această fiinţă. Acestui lucru a trebuit să mă pun eu de-a curmezişul. Prin fapta mea, simţurile tale întâlnesc în cercul tău pământesc fiinţele multiple ale regnului animal, vegetal şi mineral, întâlnesc elementele, comprimate prin mine, ale aerului, apei, pământului, întâlnesc corporalitatea fizică a Soarelui şi a Lunii şi splendoarea largului spaţiu stelar. Ceea ce îţi vine în întâmpinare în lumea fizică în calitate de multitudine în înţelepciune, frumuseţe şi tărie: nu ţi s-ar putea revela, dacă eu nu aş fi intervenit în ordinea generală

a lumilor. Întreaga lume a mediului tău ar trebui să fie, sub conducerea singură a oponentului meu, doar o oglindă nesfârşită, din care tu te-ai fi revelat faţă de tine doar pe tine drept copie a fiinţei *sale*. Oriunde ai fi privit, fie în sus sau în jos, fie spre dreapta sau spre stânga, fie în faţă sau în spate, peste tot nu ai fi văzut nimic altceva decât *aceasta*:

În această clipă i se ţine în faţă celui de introdus o oglindă în care îşi priveşte propriul chip, în timp ce răsună cuvintele:

Cunoaşte-te pe tine însuţi.

După aceasta, cel de introdus este condus în „încăperea estului". Aici privirea sa este direcţionată spre est, iar misticul care serveşte estul rosteşte următoarele:

Tocmai a stat în faţa privirii tale sufleteşti puternicul meu oponent. El poate să se înghesuie mereu la sufletul uman, atunci când evoluţia trece de la ciclu la ciclu prin stările ei intermediare. Tu ai fost pus în privire sufletească înaintea începutului evoluţiei tale pământene, când ai fost condus înapoi în viaţă la introducerea ta în primul grad. Aici ai putut cunoaşte felul în care ai intrat tu din înălţimi spirituale şi din mediu spiritual, pentru prima oară într-o încarnare terestră. Acesta a fost un timp de trecere în evoluţie. Către raţiunea ta a vorbit puternicul meu oponent. Dacă laşi să acţioneze această raţiune a ta, atunci cuvintele sale nu pot să-ţi apară altfel decât *adevărate*. Nu poţi să contrazici cuvintele sale; şi dacă aş vrea *eu* să mă apropii de tine doar cu contrazicere prin raţiune, atunci nici *eu* nu aş putea să fac nevalabil ceea ce a vorbit el. Căci în locul în care stătea el şi în celălalt în care stai tu acum, încetează să fie valabilă singură cumpănirea raţională. Găseşti posibilitatea, de a fi în mod just aici, *doar* dacă poţi să înţelegi ce vei auzi acum de la mine. A vorbit *către tine* oponentul meu? Te-a convins *pe tine*, acum că de fapt a convins *sufletul tău*?

Înţelege: tot ce s-a desfăşurat aici în mod fizic este doar aparenţă. El a stat în faţa ta în imagine fizică; tu l-ai ascultat în imaginea ta fizică. Şi totuşi sunt toate acestea doar aparenţă. El nu a vorbit deloc *cu tine*. El a vorbit doar cu acea parte a fiinţei

tale pe care a plantat-o în sufletul tău treptat, treptat de la începutul primordial al Pământului. El a vorbit doar către acela din tine care *în tine este el însuşi*.

El s-a convins doar pe sine însuşi în tine.

Gândeşte-te la aceasta şi vei găsi posibilitatea să mă înţelegi şi pe mine, care vreau să vorbesc cu acea parte a fiinţei tale care nu este *el*.

Dar cuvintele sale îţi sunt mai simpatice decât ale mele. El vorbeşte în tine către ceea ce eşti deja, către ceea ce vrei să recunoşti drept propria ta fiinţă; eu trebuie să vorbesc către acela *din tine* care încă mai trebuie să devii; eu trebuie ca, înainte să mă poţi înţelege, să îţi solicit să înveţi să te cunoşti, prin întărire sufletească interioară, în acea parte a fiinţei tale care într-adevăr eşti, dar despre care nu ştii încă. Eu trebuie să îţi solicit să te prelucrezi încă mai întâi. Deci urcă, aşadar, înţelegând în sus la tine însuţi şi mă vei găsi pe mine în tine.

În faţa celui de introdus stau trepte pe care trebuie să urce. În timpul urcuşului, misticul care serveşte estului rosteşte următoarele cuvinte:

Formă
Forţă
Număr
Armonie
Cuvânt
Gând
Eu

Caută în tine forţa acestor cuvinte în succesiunea lor în şapte trepte şi vei găsi în întărire sufletească interioară cheia care îţi indică drumul în cel de-al doilea dintre gradele oculte.

Apoi acelaşi mistic vorbeşte mai departe:

Gândeşte-te, o, suflete, dacă înţelegi ceea ce s-a apropiat acum de tine, eşti înarmat cu o nouă înţelegere a lumii, cu o înţelegere care nu are valabilitate doar în sfera de acţiune a existenţei senzoriale, care este valabilă şi acolo unde spirite interacţionează cu spirite.

Înţelege acest limbaj şi poţi deveni dintr-un elev al lumii spirituale, un *tovarăş* al entităţii spirituale.

După aceasta se realizează o deschidere a acţiunii cu procedeul de deschidere al primului grad.

Acum urmează comunicarea de semn, gest şi cuvânt, în sensul de forţe interioare de mişcare ale trupului eteric, către cel ce e de introdus.

Apoi este ordonată îmbrăcămintea simbolică în sensul celui de-al doilea grad.

După aceasta vorbeşte misticul din est:

Toţi cei care din vechime au devenit conştienţi de semnificaţia acestui grad ocult au depus *faţă de sufletul lor* legământul:

Eu mă angajez şi promit ca, fără slăbiciune, fără echivoc şi fără duplicitate să tratez just în sufletul meu tainele acestui al doilea dintre gradele oculte şi că le voi ascunde faţă de toţi cei ce stau în afară şi care aparţin doar de primul grad. Dacă va fi să rup acest angajament al meu, atunci vreau să permit ca .....

După aceasta, cel de introdus este apropiat de altarul estului de către doi mistici desemnaţi pentru aceasta. Doi mistici ai gradelor mai înalte se apropie în stânga şi în dreapta; încrucişează peste fruntea sa săbiile lor simbolice.

Misticul estului vorbeşte:

Î.N.d.w.M.d.O.u.K.d.Gew. [În numele înţelepţilor Maeştri ai Orientului şi prin puterea] cu care eu îi servesc, eu te scriu în cartea celui de-al doilea grad al celor care tind aici către lumina misticii eterne.

Se transformă acum actul într-un act de instruire. În timpul acestuia, un mistic ce instruieşte prezintă unul din mijloacele – o imaginaţiune legendară, de exemplu –, care sunt potrivite ca, prin aplicare în meditaţie, să facă posibil pentru suflet drumul celui de-al doilea grad.

Apoi urmează a treia încheiere a întregului act, în simbolica celui de-al doilea grad.

Text de ritual pentru ridicarea în al treilea grad
Text după manuscrisul original al lui Rudolf Steiner
File din caiet de notiţe, nr. arhivă 6981-6987

I. Introducere

Al treilea grad îl are acela care a dobândit o simţire a faptului că trăirile interioare ale omului se lasă observate dintr-un punct de vedere aflat în afara fiinţei umane, aşa cum în rest faptele naturii se lasă observate dinspre punctul de vedere aflat în fiinţa umană. Pentru un punct de vedere aflat în afara omului, lumea exterioară dinainte încetează să acţioneze ca lume de percepţie. Ea devine trăire interioară, cum sunt înainte gândurile, sentimentele şi impulsurile de voinţă. Şi se deschide în faţa omului o lume exterioară cu totul nouă. O lume exterioară care apare ca expresie a gândirii, simţirii şi voinţei unor fiinţe spirituale pe care omul le trăieşte ca fiind acum în el, aşa cum a trăit înainte gândirea, simţirea şi voinţa sa în el însuşi. „Eu sunt", care înainte era doar ca un punct de gândire, devine trăire interioară bogată, în care îşi desfăşoară activitatea lor fiinţe spirituale în conlucrare organică; iar această activitate porneşte de la o multitudine, direcţionată spre o unitate, drept ţel al ei; iar acest ţel este – omul. Omul învaţă să se cunoască pe sine însuşi dintr-o perspectivă aflată în afara lui. Pentru aceasta este necesar să dezvolte un simţământ despre felul în care este trăirea lui atunci când nu este trăirea lui, ci se revelează introdusă în procesul natural continuu. „Memento mori" conţine indicaţia asupra unei comutări a conştienţei. Prin această comutare ia naştere în suflet un sentiment al felului în care poate să îi fie, atunci când întregul prezent al trăirii lui devine trecut, devine *amintire*. Un *alt* prezent trăieşte acum în suflet. Şi aşa cum în viaţa obişnuită conştienţa se simte ca subiect şi o exterioară ca obiect, aşa apare acum o conştienţă ca trăire, pentru care un nou prezent este subiect şi viaţa omenească obişnuită, ca trecut, este obiect. Această comutare a conştienţei este de schematizat în modul următor:

Conducerea sufletului către această comutare a conştienţei, cuprinsă în cuvinte, se află în următoarele propoziţii:

1. Gândeşte sfârşitul

2. Gândeşte-te la moarte

3. Gândeşte, cum tot ce e trupesc este trecător.

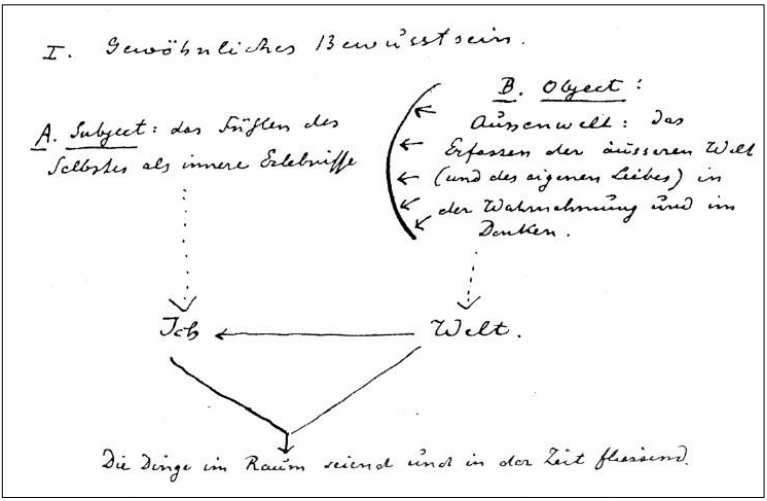
Aceste trei propoziţii nu pot fi, de fapt, deloc cuprinse de conştienţa I.[18] Ele pot să aibă un sens pentru această conştienţă doar atunci când aceasta vrea să se înşele în legătură cu propria sa trăire.

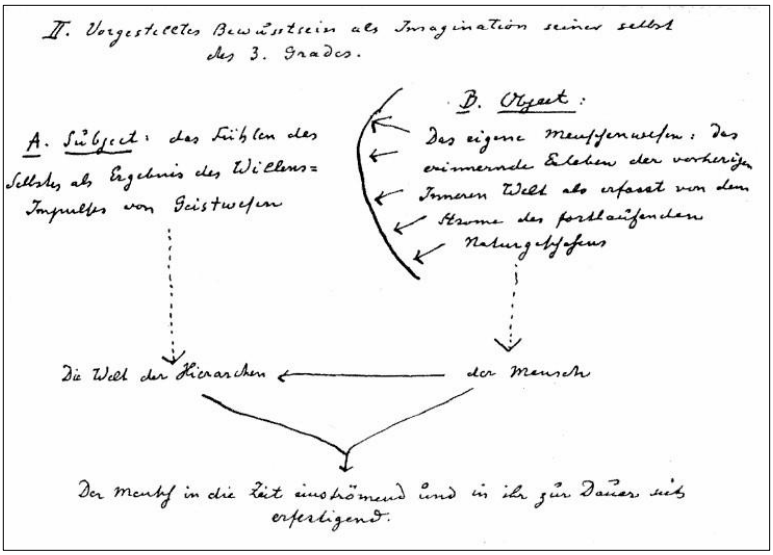
[18] Vezi facsimilul de mai jos.

Căci 1. Această conştienţă nu poate să se gândească la propriul ei sfârşit. Un asemenea gând poate fi cuprins numai atunci când cu adevărat se gândeşte fără gând. Faţă de gândirea *trăită*, îndemnul: „Gândeşte sfârşitul" este la fel de lipsit de sens ca acesta: smulge-ţi ochiul, ca să îl ţii în faţa ta şi să te poţi uita la propriul tău ochi.

2. „Gândeşte-te la moarte": moartea încheie gândirea aşa cum este ea pentru conştienţa I. Cerinţa este aşadar pentru *această* conştienţă cea cu totul lipsită de sens: gândeşte-te că nu gândeşti. Aşa ceva poate să *creadă* conştienţa că gândeşte, atunci când îşi închipuie că mai are încă un obiect al gândirii chiar şi atunci când încetează să gândească.

3. „Gândeşte, cum tot ce e trupesc este trecător." Asta înseamnă pentru conştienţa I „Nu gândi". Căci conştienţa I nu poate să „gândească" fără trupesc. Odată cu gândul la trupesc dispare gânditul însuşi.

Aşadar, când un om aude aceste trei cerinţe adresate lui, atunci trebuie să îşi spună, dacă rămâne raţional: aici se vorbeşte aşa cum este o imposibilitate pentru conştienţa I a mea. Aici, conştienţa I a mea nu are nicio posibilitate de înţelegere.

Dacă a prelucrat bine impresiile celui de-al doilea grad, el formulează următoarele cerinţe faţă de gândirea sa: Această gândire vrea să aibă la fiecare gând o trăire. Ea nu îşi permite să gândească atunci când gândul nu poate fi trăire. Ea îşi spune: cum să gândesc sfârşitul, dacă nu mai pot trăi gândind atunci când sfârşesc cu gândirea. Cum să mă gândesc la moarte, de vreme ce moartea aş putea-o vedea doar în gândirea ce moare? Cum să gândesc aspectul trecător al trupescului, de vreme ce trebuie să gândesc cu trupescul; aşadar, fără trupesc gândirea mea piere?

Cine nu a trăit gradul al doilea poate să creadă că gândeşte cele trei propoziţii de mai sus cu conştienţa I, pentru că această conştienţă are ca obicei să separe gândul de *existenţa* gândului. Prin aceasta, această conştienţă îşi permite să mai gândească şi acolo unde nu mai trăieşte existenţa gândului. De aceea, această conştienţă I nu cunoaşte trăirea de interior a faptului că un gând se face prin propria sa natură un non-gând şi astfel se pulverizează în ţăndări de gânduri nesfârşit de mici. Însă aşa trebuie să îi fie conştienţei I atunci când, trecută prin gradul al 2-lea, aude cele trei propoziţii care se gândesc pentru conştienţa I numai fără de gând, dar nu se lasă gândite *trăind*.

Astfel stă omul în faţa sfârşitului conştienţei I. El a măsurat această conştienţă. Înainte a fost un punct, de la care păreau să pornească raze în toate părţile, adică ce apărea ca şi cum gândirea nu ar avea sfârşit, în toate părţile.

Acum se cuprinde gândirea conştienţei I drept cerc ce este închis în sine. Şi care trebuie spart dacă este să se întâmple un progres în continuare.

În cele dinainte este caracterizată starea sufletească în care trebuie preluat ceea ce este conţinut al introducerii în gradul al treilea.

Deschiderea este parcursă ca pentru gr. 3.

O însemnare a unui participant sună astfel:

de 3 ori ciocănit

1. Cine bate?

2. O soră (Un frate) din gradul al doilea, care doreşte să fie primit în gradul al treilea.

3. Sunt îndeplinite toate condiţiile?

4. Marele Maestru i-a acordat dispensă.

Apoi:

Cel de introdus este condus prin poartă. Lui îi răsună în întâmpinare mai întâi:

„Memento mori."

Apoi, în timp ce este condus mai departe în încăpere, care este întunecată atât de mult încât nu poate să vadă limpede ce este în ea:

„Gândeşte sfârşitul."

Apoi:

„Gândeşte-te la moarte."

Apoi:

„Gândeşte că tot ce e trupesc la tine este trecător."

În timp ce cel de introdus aude aceste cuvinte, el este condus înainte într-un arc de cerc şi răsucit în aşa fel, încât nu poate să vadă dispozitivul asemănător cu un sicriu, de-a lungul căruia este purtat. Încă pe când se află la poartă i se pune la piept un obiect ascuţit (tijă de cupru cu vârf) şi i se atrage atenţia: „Ceea ce se întâmplă acum trebuie nu doar să auzi şi să înţelegi, ci să trăieşti simţind în străfundul sufletului."

Acum stă cel de introdus în aşa fel cu spatele faţă de sicriu, încât nu îl poate vedea.

Vorbeşte acum slujitorul. În timp ce până acum a vorbit cel care stă pe lângă slujitorul estului.

Slujitorul estului:

„Pe când Hiram Abiff desăvârşise construcţia templului său, el trebuia să pătrundă în interior, pentru a vedea dacă totul era în bună ordine. A făcut acest lucru. Când văzuse totul, a vrut să meargă din nou în aer liber. A căutat pentru ieşire poarta de vest. Dar acolo stătea unul din cei trei conjuraţi. Aceştia trei erau conjuraţi pentru că maestrul nu le putuse da cuvântul de meşter

şi gradul de maestru, pentru care el considera că nu sunt maturi. Unul din conjuraţi, din vest – (el trebuie să fie reprezentat cu locţiitor prin servitorul vestului) – i-a dat maestrului Hiram Abiff cu un poloboc o lovitură pe tâmpla stângă, astfel că maestrului i-a curs sângele, datorită rănii, pe umăr în jos. – (Această acţiune este desfăşurată figurat prin servitorul vestului.) – Maestrul a căutat, drept urmare, ieşirea prin poarta de sud. Dar acolo stătea cel de-al doilea dintre conjuraţi. El cere – (aşa cum şi la primul trebuie să fie cazul) – de la maestru grad şi cuvânt, pe care acesta nu i le poate da. Atunci acest al doilea conjurat a ridicat mistria şi i-a aplicat maestrului o lovitură la tâmpla dreaptă, astfel că acestuia i-a curs sângele pe umărul drept un jos. – (Acţiunea este desfăşurată simbolic prin servitorul sudului.) – Ca urmare, maestrul a căutat să ajungă în aer liber printr-a treia dintre porţi. Atunci s-a repetat procesul cu al treilea conjurat. Acesta a cerut grad şi cuvânt, pe care maestrul nu putea să i le dea. Drept urmare, al treilea i-a dat cu rigla o lovitură pe frunte, astfel că maestrul a căzut la pământ. Dar înainte să moară – (procesul este înfăţişat simbolic prin servitorul estului) – el a putut să arunce triunghiul de aur, pe care stătea scris străvechiul cuvânt al maestrului, într-o fântână adâncă de la poartă, astfel încât cuvântul este pierdut. Atunci a murit Hiram Abiff. Tu eşti însuşi Hiram Abiff. Sufletul tău este. După aceasta, cei trei trădători au luat leşul, l-au dus de acolo şi l-au îngropat într-un loc singuratic. Aşa cum ţi se întâmplă ţie acum" –

Este desfăşurată acum o îngropare simbolică – cu locţiitor prin servitorul vestului – în mantie neagră –; prin servitorul sudului – în mantie roşie –; prin servitorul estului – în veşmânt alb sau mantie albă.

Când cel de introdus este culcat acum în sicriu, răsună mai întâi o bătaie de clopot[139] după care (prin slujitorul estului) cuvintele:

[139] Prin lovirea unei plăci rezonatoare (conform însemnării unui participant).

„Sufletul maestrului parcurge acum drumul invers prin timpurile pământeşti, prin ţara spiritelor. El aude muzica sferelor. El le aude în timpul în care în parcursul lumilor Pământul s-a desprins de Soare şi de Lună şi a devenit un corp al lumilor. Sufletul maestrului era deja acolo. Tu auzi lovitura acum, o vei auzi în deplină realitate cândva. Şi mai departe merge sufletul tău înapoi în parcursul lumilor. Într-acolo unde Pământ, Soare şi Lună mai erau unite. Sufletul tău era acolo.

(Răsună *trei* bătăi de clopot.)

Tu auzi, aşadar, sunetul sferelor. Tu îl vei auzi cândva din nou, în realitate.

Şi mai departe merge sufletul tău înapoi în parcursul lumii. Într-acolo unde Pământul mai era încă Soare. Unde era înconjurat de planete, o planetă printre planete, cele şapte împreună cu ele formând – tu auzi aceasta în răsunetul sferelor.

(Răsună *şapte* bătăi de clopot.)

Tu vei auzi aceasta cândva din nou, în realitate.

Şi mai departe merge sufletul tău înapoi în parcursul lumii. La punctul în care Pământul era Saturn, înconjurat de cele douăsprezece domnii stelare. Era marea oră de la miezul nopţii existenţei, acolo unde eternitatea trece şi devine timp.

(Răsună *douăsprezece* bătăi de clopot.)

Tu o auzi pe ea, marea oră de la miezul nopţii existenţei. Tu o vei auzi cândva în realitate."

După ce au fost rostite acestea, cel care stă în stânga slujitorului estului ia cuvântul cu privire la următoarele:

„Deoarece tovarăşii lui Solomon remarcaseră că Hiram Abiff nu era prezent, au trimis doisprezece dintre ai lor să îl caute pe maestru. Au găsit într-un loc singuratic o movilă de mormânt proaspăt săpată, pe care au recunoscut-o după o creangă de kassia ce se afla pe ea."

Este considerată simbol al nemuririi.

(Această creangă a fost pusă pe scriu după îngropare.)

„Ei au început să sape."

(Acum se face de către cei prezenţi o procesiune în jurul sicriului.) În acest timp se rostesc următoarele, de către ajutorul servitorului din est:

Vezi, privitor la aceasta, însemnarea participanţilor de mai jos.

„La fel precum Hiram să fie el *nou-născut*."

(În acest timp este iluminat sudul, în timp ce înainte era întunecat.)

„La fel precum Hiram să fie el *învingător asupra morţii*."

(În acest timp este iluminat vestul.)

„La fel precum Hiram să îi *lumineze* lumina din est."

(În acest timp este iluminat estul.)

(Acum este deschis sicriul. Servitorul estului ia mâna celui de introdus.) El vorbeşte:

„Cu gestul de leu al maestrului te ridic din mormântul tău."[140]

Apoi:

„Eu te găsesc aşa, că oasele s-au desprins din trupul tău."

Apoi i se şopteşte în ureche celui de introdus:.....

La aceasta, ajutorul slujitorului din est rosteşte:

„Ceea ce ai parcurs acum în mod simbolic a trebuit să treacă astfel *odată* pe lângă sufletul tău. Însă tu trebuie să păstrezi asta desigur în cea mai adâncă amintire a ta. Tot mereu trebuie să reînvie în meditaţia ta. Nu prin faptul că reflectezi despre această trăire imaginativă poate să acţioneze în sufletul tău, ci prin faptul că tu înnoieşti procesul tot mereu imaginativ în amintire şi trăieşti cu totul în el. Imaginea va avea forţa ca tu să găseşti calea să vezi lucrurile lumii, propria ta viaţă şi întreaga viaţă, din acel punct în care *nu* trupul, ci în care spiritul stă. Tu ai perceput gestul – acesta este repetat. – Tu ai auzit

[140] Despre simbolul leului se spune în conferinţa de la Berlin, din 16 februarie 1905, GA 53, că „principiul uman din alchimie, care se străduie mai întâi în particularitate, (este) reprezentat ca leu care, devenit liber de particularitate, de pofte şi pasiuni, are voie să se unească cu crinul [spiritualul]." Vezi şi conferinţa de la Berlin din 2 martie 1915, GA 157.

cuvântul – (acesta este din nou şoptit la ureche – pe silabe: prima silabă în urechea stângă – apoi a doua silabă de către celălalt în urechea dreaptă a celui dintâi – după aceea a treia silabă iarăşi în cealaltă ureche a celuilalt de către primul – apoi în întregime de la celălalt la primul.)

Mai primeşte semnul." (Acesta este arătat.)

Ca avertizare deosebită se mai adaugă:

„Nu cu capul să înţelegi imaginea profund semnificativă în care tu însuţi ai fost întreţesut şi [în] care tu trebuie să mai fii adesea întreţesut în amintire; înţelege-o cu întreaga ta fiinţă, astfel încât să intre viețuind în această fiinţă a ta; ca tu să poţi învăța să cunoşti simțământul care rezultă atunci când eşti cu aceasta întru totul una şi mai trăieşti şi ţeşi în aceasta cu totul pentru o vreme, atunci când deja este lăsată să dispară din conştienţa ta. Atunci va dobândi imaginea pentru tine acel succes, prin faptul că trăieşti ce înseamnă să cunoşti lucrurile şi pe tine însuţi şi întreaga viaţă din punctul de vedere al spiritului." –

Mai urmează apoi din partea unui frate instructor o alocuţiune, care nu trebuie să fie o interpretare a imaginii introducerii, ci care trebuie să marcheze gânduri ce conduc sufletul în aceeaşi direcţie precum imaginea. Trebuie să fie conţinut în această cuvântare faptul că sufletul a fost deja la fiinţa evoluţiei lumii, înainte să se fi format sistemul solar actual. Faptul că a fost format acest sistem solar de către înaltele forţe ale lumilor, pentru desfăşurarea în continuare a forţelor deosebite ale omului. Cum se poate simţi legat de Christos omul, ca fiinţă spirituală în sistemul solar, fără trufie, este caracterizat.

Apoi actul se încheie cu ceremonia gradului al 3-lea. –

Despre ritualul de admitere în al treilea grad

Însemnare făcută de participant, din care rezultă că în acest ritual figura un al patrulea altar (la nord).

După ce răsunaseră sunetele de clopot, se spune:

(Către maeştrii prezenţi):

„Haideţi să căutăm acum mormântul lui Hiram Abiff."

(Urmează o procesiune.)

„Aici este mormântul lui Hiram Abiff. O creangă de salcâm plantez eu pe acest mormânt, ca semn pentru faptul ca sinea ta mai înaltă să trăiască afară din sinea ta de jos, aşa cum această creangă de salcâm trăieşte din mormântul tău."[141]

(După aceasta vorbeşte unul):

„Memento mori! Gândeşte-te la moarte, gândeşte că tot ce este muritor la tine nu eşti tu."

(Apoi vorbeşte Marele Maestru General):

„Nou-născut să fie el, precum cândva Hiram Abiff."

(Acest lucru este rostit din nou de către unul dintre Maeştri, care stă la altarul de nord.)

(Marele Maestru General vorbeşte).

„Lumina să îi lumineze din est, aşa cum odinioară lui Hiram Abiff."

(Iarăşi de unul dintre Maeştri, cel care stă la altarul de vest, rostit din nou.)

(Marele Maestru General vorbeşte):

„Învingător să fie peste moarte, aşa precum odinioară Hiram Abiff."

(Iarăşi de unul dintre Maeştri, cel care stă la altarul de sud, a rostit din nou.)

(Acum se apropie Marele Maestru General de sicriu; acesta este deschis şi Marele Maestru General rosteşte):

„Cu gestul de leu al Maestrului te ridic eu din acest mormânt."

(El îl ridică afară şi rosteşte către el, cu ton scăzut, cuvântul Maestrului):

„M.. b.. a.." [Mach ben ach] Oasele se desprind din carne – cu gestul Maestrului.

[141] Salcâm = kassia

PROIECTE ŞI PĂRŢI DIN TEXTE DE RITUAL

Notiţe despre ritualul de admitere în primul grad

În carnetul de notiţe cu nr. arhivă 611
Chl.Culd: – [= ? culdeeni, comunitate monahală irlandeză]

Camera cugetării:
Temă: În casa Tatălui meu sunt multe locuinţe ...
„Nu eu, ci Christos care este în mine —"

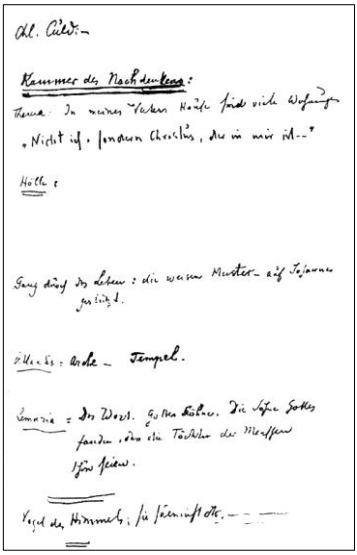
Iad:

Călătoria prin viaţă: Maeştrii înţelepţi – pe Ioan sprijiniţi.

Atlantida: Arca – Templul.

Lemuria: Cuvântul. Fiii lui Dumnezeu. Fiii lui Dumnezeu au găsit că fiicele oamenilor sunt frumoase.

Păsările cerului: ele nu seamănă, totuşi ——

Chl. Culd:–

Kammer der Nachdenkens:

Thema: In meines Vaters Hause sind viele Wohnungen
„Nicht ich, sondern Christus, der in mir ist--"

Halle:

Gang durch das Leben: die weisen Meister – auf Johannes gestützt.

Atlantis: Arche – Tempel.

Lemurien: Das Wort. Gottes Söhne. Die Söhne Gottes fanden, daß die Töchter der Menschen schön seien.

Vogel des Himmels: sie säen nicht etc. — —

Proiect pentru ritualul de admitere în primul grad
Însemnare în carnetul de notiţe nr. arhivă 612

Cugetare:	Eu mă simt Sustras vieţii A simţurilor mele percepţie stinsă Activitatea raţiunii anulată Nimic în jurul meu Eu în nimic Singurătate Tăcere Lipsă de fiinţă
Lucifer:	Tu eşti în tine Tu eşti în regatul tău sufletesc domnul tău Tu poţi să îţi fii ţie însuţi totul Învaţă să te cunoşti Simte-te O lume este a ta. O lume cu totul spirit. O lume plină de valoare.
J'as[1]:	*Lovitură*

Ispăşirea acestei simţiri:

	Perspectivă în eternitatea singurătăţii.
Iertarea:	Conducere înapoi în lumea mesagerilor greşit înţeleşi. – Ştiinţă – prin încarnări: scriere. – Două coloane. –
Atlantida:	Vorbire
	T.

Vultur: consumând din trup – trezia de zi
Bufniţă: străbătând noaptea –
Corb: întunecând cultura –

Este neclar ce trebuie să exprime această prescurtare; eventual ar putea să însemne „Jehovas” (al lui Iehova).

Formulări pentru „Camera cugetării

a) Text după un suport de curs vechi, scris la mașină

Tu ședzi în Camera cugetării. Această acțiune simbolică trebuie să-ți arate că în această clipă trebuie să îți aduci aminte cum ar trebui să cunoască omul, liniștit, fără vreo impresie din afară, tot mereu prin adâncire în lăuntrul său, că el trebuie să formeze o personalitate ferm închisă, cu simțiri, gânduri și impulsuri de voință decise. Numai ca atare poate el să-și găsească drumul în calitate de cetățean al planetei noastre pământești. Un Eu ferm închis trebuie să fii. Pentru ca să-ți fie clar acest lucru precum și să fii lămurit asupra chestiunii, dacă la o nouă cugetare matură vrei să fii admis în uniunea noastră, frații și surorile adunați aici îți lasă un timp pentru cugetare. După o lovitură de ciocan puternică, tu vei răspunde cu un Da clar, dacă îți păstrezi intenția de a fi admis.

b) Text după un manuscris original al Mariei Steiner

Voi ședeți în mod figurat în Camera cugetării, aceasta ca semn pentru faptul că în această clipă trebuie să aruncați o privire adâncă în interiorul vostru, în punctul central al ființei voastre, căci aceluia care pășește pe calea ocultă trebuie să-i fie clar că trebuie să scoată la iveală, cu privire la senzațiile, sentimentele, părerile și impulsurile de voință, totul din cel mai adânc punct central al propriei sale ființe. Numai acel om care găsește astfel punctul ferm de sprijin în sine însuși poate să fie un cetățean al planetei noastre pământești. Cu aceasta, punctul central al ființei sale este legat ferm de punctul central al planetei sale și el găsește împreună cu misiunea Pământului propria sa dezvoltare. La toate treburile vieții trebuie să-și ia impulsurile sale din senzația, simțirea, gândirea și voința libere. Pentru ca pe acestea să vi le clarificați printr-o adâncă privire în interiorul vostru și încă o dată să cugetați temeinic la întrebarea dacă vreți să rămâneți la decizia voastră luată, de a fi admiși în comunitatea noastră, voi ședeți în mod simbolic în această

Cameră a cugetării. Va fi pentru scurt timp liniște deplină în jurul vostru, atunci trebuie să vă sfătuiți singur cu privire la aceste două lucruri. Când va fi întreruptă liniștea de o lungă bătaie de ciocan și, dacă vă păstrați intenția voastră, îmi veți răspunde la întrebarea mea cu un Da clar auzibil.

Formulări pentru „Iad"

Text după un manuscris original al Mariei Steiner

Voi ședeți acum în mod simbolic în Iad. Aceasta ca semn pentru faptul că în viață pătrund forțele suferinței, durerii, ale răului, în același fel ca cele ale idealului, ale bucuriei, ale binelui. Cine păşeşte pe cărarea ocultă trebuie să-şi lămurească faptul că trebuie să păşească în faţa acestor forţe ale iadului la fel de nepărtinitor ca şi în faţa forţelor cerului. În mod liber poate să tindă către bine doar acela care poate să aleagă şi rău. Ca să vă lămuriți faptul că drumul vostru duce și prin forțele iadului – [pentru aceasta] este această ședere simbolică în Iad.

Formulări pentru „Călătoria prin viață"

Text după un manuscris original al Mariei Steiner

Aceasta a fost Călătoria prin viață. Ați fost conduși în mod simbolic pe un drum pe care îl veți cunoaște mai târziu în realitate. Pornirea am luat-o de la acel punct în care stăteați înainte de a căuta admiterea în această comunitate. Este punctul în timp al prezentului în care trăiți. De aici începând ați păşit înapoi prin lungi spaţii de timp, prin timpuri şi rase, în care sufletele voastre, care trăiesc acum în trupurile voastre, erau întrupate în alte trupuri din alte timpuri, din alte popoare. Noi trăim acum în cadrul rasei din prezent, înaintea ei a mers cea greco-latină, rasa egipteano-babiloniano-asiriană, rasa protopersană şi rasa indiană. În toate aceste rase au fost întrupate sufletele voastre. Iar acum staţi între două coloane, Coloanele lui Hercule. Dacă odinioară se păşea prin acestea de la est la vest, se ajungea în vechea ţară antlanteană, care a fost ştearsă de marea inundaţie, fapt rămas în legendele şi miturile diferitelor popoare ca potopul. Şi aici au fost întrupate deja

sufletele voastre în trupuri atlanteene. Dar erau în condiţii de viaţă cu totul diferite, deoarece condiţiile Pământului din jurul vostru erau cu totul diferite de cele de mai târziu. Nu la fel ca după revărsarea apelor erau împărţite ploaia şi strălucirea Soarelui în aer, ci aerul mai era încă umplut de mase dense şi grele de neguri de apă. Acest lucru a avut drept efect faptul că viaţa sufletească a devenit altfel după revărsare. Omul înţelege înţelepciunea totală a naturii din jurul lui atunci când aerul este străbătut de apă, de apele înţelepciunii. Nu sunete nearticulate îi sunt atunci şopotul izvorului, foşnetul copacilor din pădure, şuierul valurilor apei, rostogolirea tunetului, ci expresii pline de înţelepciune ale spiritului care se unduia prin realitate. De-abia odată cu retragerea apei din aer trebuie să audă omul legile şi regulile acţiunii sale, regulile conlucrării sociale împreună cu alţii, prin intermedierea gurii umane. Reguli şi legi au existat de-abia în timpul postatlantean. Tot ce se întâmplă cu voi aici are o profundă semnificaţie simbolică. Faptul că aţi fost conduşi înapoi înseamnă că aţi parcurs acum invers, în mod simbolic, parcursul pe care în realitate au mers sufletele voastre înainte, prin rasele şi timpurile numite mai sus. Şi aţi fost conduşi cu ochii legaţi, pentru că partea cea mare din omenire a parcurs acest timp în întuneric. Dar ea a fost condusă de individualităţile mai dezvoltate, de înţelepţii Maeştri ai Orientului. Lor le luminau înainte, ca într-o scriere de aur, marile principii care au pătruns la urechea voastră în timpul acestei călătorii simbolice. În sensul acestor principii au condus omenirea Maeştrii înţelepţi ai Orientului: Omul umblă în întreaga sa viaţă prin întuneric, doar cunoaşterea poate să îl ducă la lumină. Acela care este împins către cunoaştere doar de curiozitate, acela nu poate niciodată să ajungă la cunoaştere, căci simpla curiozitate nu este satisfăcută prin cunoaştere. Cine face o diferenţă între un om şi alt om, acela nu poate ajunge la cunoaştere, căci cine vrea să străbată până la adevărata cunoaştere, acela nu are voie să facă o diferenţă între un om şi alt om. Cine nu vrea să privească în ochi greşelile şi erorile sale cu deplină cunoaştere de sine, acela nu poate să ajungă la cunoaşterea lumii, căci la cunoaşterea spiritului ajunge

doar acela care se lămureşte mai întâi cu privire la greşelile şi erorile sale.

După aceste principii de aur au condus înţelepţii Maeştri ai Orientului omenirea, v-au condus pe voi. Voi eraţi mai aproape de divinitate la punctul de pornire al drumului decât astăzi, căci omul a coborât din existenţa spirituală în cea materială şi va trebui să urcaţi fiecare dintre paşii pe care i-aţi coborât; dar nu în întuneric, ci în lumina cunoaşterii oculte. Tot ce aţi întâlnit la coborâre va trebui să întâlniţi la urcare iarăşi, în ordine inversă, dar în claritate senină, luminoasă. De aceea urcuşul vostru va trebui să aibă loc sub influenţa principiilor auzite, ale înţelepţilor noştri Maeştri ai Orientului.

Călătoria prin viaţă merge acum mai departe prin cele două Coloane ale lui Hercule, în vechea ţară atlanteană.

Aveţi acum să vă reprezentaţi faptul că sunteţi în vechea ţară atlanteană, unde sufletele voastre erau întrupate în vechile trupuri atlanteene. Aveţi să vă gândiţi că sunteţi înconjuraţi din toate părţile de mase dense, grele, de negură de apă. Acest lucru are ca efect faptul că tot ce e în jurul vostru vorbeşte un limbaj articulat, aşa precum mai târziu gura umană. Sufletele voastre puteau să înţeleagă pe atunci înţelepciunea care vorbea aici din şopotul izvoarelor, din clipocitul valurilor apei, din şuierul vântului în pădure, iar dacă sufletul vostru vroia să ştie dimineaţa ce avea de făcut, atunci nu avea nevoie să asculte de o lege sau de o regulă din gură umană, ci asculta vorbirea elementelor şi percepea regulile înţelepte. Iar dacă vroia să ştie marile evenimente ale existenţei, atunci i le spunea pe acestea rostogolirea tunetului. Totul, totul vorbea un limbaj clar perceptibil. Iar dacă sufletul devenea cu totul liniştit în el însuşi, când îşi deturna atenţia de la şopotul izvoarelor, de la clipocitul valurilor apei şi şuierul vântului în pădure, atunci auzea sufletul un ton fundamental sau intermediar, care răsuna prin toate, toate. Fie îl auzea când devenea liniştit în sine însuşi, sau când mergea afară în singurătate, unde nu era de auzit nimic altceva. Peste tot putea să îl audă în vechea Atlantidă, în nord, sud, est, vest. Iar când îl auzea, el simţea că marele Spirit vorbea cu el, cel

care se unduia prin toate, marele Spirit, cel care stăpânea în apele înţelepciunii. Iar astfel percepea sufletul tonul marelui Spirit: Tao – şi atunci devenea sufletul tăcut şi venerator şi dădea înapoi în rugăciune tonul către marele Spirit: Tao. Astfel vorbea sufletul cu marele Spirit T T (mai tare) T T (mai încet), iar sufletul nu percepea atunci doar acest ton – el simţea în adâncă înţelepciune toate fiorurile lumii, de care aceasta era străbătută.

Şederea în Camera cugetării şi în Iad este numită în mod simbolic proba Pământului, pentru că sufletul trebuie să se ştie strâns legat de punctul central al Pământului în timpul existenţei lui materiale din prezent. Următoarea preumblare prin aerul lipsit de apă aduce aminte în mod simbolic de proba de aer a omenirii, iar acum vi se aduce aminte în mod simbolic de marea probă de apă a omenirii din perioada atlanteană. Toate religiile şi concepţiile despre lume care erau construite pe înţelepciunea ocultă şi-au păstrat, în imaginea simbolică a botezului cu apă sau a probei de apă, amintirea acestei mari probe de apă a omenirii. Iar pentru că omul trebuie să întâlnească iarăşi aceleaşi puncte, pas cu pas, la urcuşul lui în claritate luminoasă senină, asemenea confesiuni şi concepţii despre lume desfăşoară atunci, în cadrul admiterii în comunitatea lor, în mod simbolic botezul cu apă. Căci din nou trebuie să fie condus omul prin cărarea ocultă până acolo încât să perceapă în jurul lui, din elemente, înţelepciunea. Această comunitate urmează să vă conducă la o astfel de unitate cu comunitatea apelor. De aceea am de îndeplinit asupra voastră acest botez simbolic cu apă, ca semn al admiterii în comunitatea noastră.

Eu te botez cu apa înţelepciunii, ca semn al admiterii în uniunea noastră.

Călătoria prin viaţă merge şi mai departe în trecuturi îndepărtate, primordiale, în acele domenii ale Pământului în care sufletele voastre erau întrupate în suflete, după ce tocmai coborâseră din poala dumnezeirii. Pe atunci nu eraţi încă înconjuraţi de mase de negura de apă, ci Pământul mai era încă învăluit în toate substanţele sale în mase calde, fierbinţi de abur.

Primele voastre trupuri erau constituite din materiile vechii ţări de foc, Schal Male. Şi eraţi înconjuraţi de aburi fierbinţi şi de mase de ceaţă. Pe atunci, când sufletul vostru era tocmai coborât din poala dumnezeirii, el nu era numai intens legat de înţelepciunea elementelor din jurul său, ci şi în mod magic de voinţa elementelor. El consta, din punctul de vedere al substanţei sale, din aceeaşi voinţă a dumnezeirii din care proveniseră şi elementele de foc din jurul său. Iar în mod magic acţiona voinţa voastră asupra acestor elemente. Când voinţa voastră era molcomă şi membrele voastre de atunci treceau peste masele, de foc, atunci elementele se îmblânzeau. Dar când voinţa voastră devenea sălbatică, atunci elementele turbau în tumulturi sălbatice. Iar pentru că voinţa unor mase mari de oameni a devenit rea, ea a dus întregi mase de teritorii în turbare furtunoasă şi prin voinţa rea a omului însuşi s-a scufundat Schal Male. Doar o parte dintre oameni s-a salvat în Atlantida. Aceasta a fost marea probă de foc a omenirii, care se apropie acum de voi în mod simbolic.

(Lumini)

Călătoria prin viaţă s-a sfârşit. (aşezat pe scaun)

Clar trebuie să vă faceţi faptul că prin cărarea ocultă trebuie să fiţi conduşi din nou în sus la poala dumnezeirii din care aţi coborât. Acest urcuş este legat de anumite condiţii pe care omul le are de îndeplinit. El trebuie să lase nebăgat în seamă tot ce îl aduce înainte în strădania sa din lumea exterioară. Aici îl aduc înainte descendenţa, înrudirea de sânge, rangul, titluri şi demnităţi, bani şi bunuri şi proprietate. Toate acestea sunt lipsite de valoare pe cărarea ocultă. Căci tot ce provine din descendenţă, înrudirea de sânge, bani, bunuri şi proprietate se sfârşeşte odată cu acestea ... Etern este singur lucrul spre care vă străduiţi prin forţele proprii ale sufletului vostru – ale sărmanului vostru suflet, cum obişnuim să spunem. De aceea trebuie să vă gândiţi, în cercul surorilor şi fraţilor voştri, goi şi dezbrăcaţi faţă de tot ce serveşte la strădania exterioară. Îmbrăcaţi trebuie să fiţi doar cu haina simbolică a

masonului, a cărei profundă semnificaţie vă va fi dezvăluită apoi. Sora venerabilă îi va îmbrăca celui nou de admis haina simbolică a masonului.

Acum a venit momentul în care veţi fi pentru prima oară văzători în cercul surorilor şi fraţilor. Ca semn pentru faptul că vreţi să întreprindeţi conştient, în claritate senină toţi acei paşi în sus către poala dumnezeirii, pe care i-aţi coborât în pelerinajul vostru de până acum pe Pământ

Ce doresc aceste femei şi aceşti bărbaţi

Lumină
(Formule –––––––––––––– rugăciune etc.)

Angajamentul general

Acum ai să îmi depui angajamentul deosebit pentru primul grad al masonului ocult, aici la altarul estului.

Genunchiul stâng pe această treaptă, genunchiul drept îndoit în unghi drept, mâna pe acest document sfânt al neamului omenesc, Evanghelia după Ioan, deschisă, îmi rosteşti angajamentul primului grad mason după mine: ––––––––––––––

Însemnare pentru al treilea grad

Text după manuscrisul original al lui Rudolf Steiner
Filă din carnet de notiţe, nr. arhivă 6969

Întrebare:	Învăţat-am eu, că veneraţia este cea mai importantă dintre virtuţile care îl împodobesc pe mason la construcţia Templului Omenirii. Dar nu ştiu încă să aplic veneraţia. De aceea întreb astăzi: câte dintre veneraţii există, o Maestre?
Răspuns:	.....
A 2-a întrebare:	Cum pot învăţa prima dintre veneraţii?
A 3-a întrebare:	Cum pot învăţa a doua dintre veneraţii?
A 4-a întrebare:	Cum pot învăţa a treia dintre veneraţii?

A 5-a	Ce au de îndeplinit surorile şi fraţii ca urmare a unei astfel de vorbiri despre „marea învăţătură despre veneraţii” din al 3-lea grad?

Fragmente şi proiecte pentru ritualurile gradelor mai înalte

Însemnare pentru al patrulea grad[142]

Realităţile macrocosmosului sunt consoanele
Diferite sentimente
Ceea ce e cuprinzător, care e deschis într-o parte: b
Trebuie să se înveţe să se simtă felul în care diferitele vocale ce se află în om se includ în ceea ce e exterior. – Să se înveţe să se simtă vocalizarea propriului interior şi să fie adaptată în diferite feluri la lumea exterioară.

Vocale

Soare	i	|
Lună	a	V
Venus	e	⊙
Mercur	o	☿
Marte	u	pumn
Jupiter	ö	(
Saturn	ü	suprapunere strictă a mâinilor

Vocalele dau tot ce e nevoie să se ştie despre om.
Ele dau cheia interioară către macrocosmos.

Ceea ce dă – dăruieşte – încălzeşte	☉
Ceea ce ia – oglindeşte	☾
Ceea ce odihneşte în sine, conduce, ce este	♄

142 Manuscrisul original nu este prezent. Text după copia scrisă de mână de Berta Reebstein, secretara Mariei Steiner, într-un carnet de notiţe care conţine doar copii ale unor texte originale ale lui Rudolf Steiner.

melancholic	♄
Ceea ce e plin de forţă, conducător, îndrumător	♂
Ceea ce e pasional, constrângător, agresiv	☉
Ceea ce e iubitor, blând, gingaş	♀
Ceea ce e intermediator, conciliant	☿

i	– năzuinţă către dumnezeire
ei	– sfială sfântă în faţa dumnezeirii
a	– sublimitatea dumnezeirii
ä	– ceva mai puţin demn
o	– cuprinderea dumnezeirii
ö	– sfială faţă de cuprindere

Însemnare despre ceremonia de deschidere pentru al patrulea grad[143]

Text după manuscrisul original al lui Rudolf Steiner; începând de la „Mare Maestru: Dă-mi semnul" după manuscrisul original al Mariei Steiner.

Filă din carnet de notiţe, nr. arhivă 6970/71

Al IV-lea Grad

Întrebare:	Cum este pregătit acest Capitlu înalt?
Răspuns:	Prin aceasta că se vede dacă toate uşile sunt cu grijă închise şi nici profani, nici învăţăcei, calfe sau maeştri ioaniţi nu sunt prezenţi.
Ordin:	Acest lucru este de executat.
Michael:	Cu salutul cel mai respectuos este adusă de mine vestea că este acoperit Capitlul în toate părţile.
Mare Maestru:	Deoarece totul e pregătit, este deschis Capitlul.
	Dialog
Mare	Indicaţi cu sabia către cele patru direcţii.

[143] Din ritualul de admitere nu este păstrat nimic.

Maestru:	
Michael:	Marele Maestru a introdus Capitlul prin apelarea celor 4.
Mare Maestru:	Scrie cele 4.

pământ gnomi	apă undine	aer silfide	foc salamandre

Mare Maestru:	Dă-mi semnul.
Michael:	(Policele drept pe frunte, mâna dreaptă în sus, faţa către cer)
Mare Maestru:	Dă-mi cuvântul sfânt.
Michael:	Adonai.
Mare Maestru:	Dă-mi parola.
Michael:	Cavaret.
Mare Maestru:	Ce înţelegi tu în calitate de cavaler al înaltului al 4-lea grad?
Michael:	Să desfrunzesc creanga de kassia.
Mare Maestru:	Ce înseamnă aceasta?
Michael:	Să dizolv materia grosieră în părţile cele mai fine.
Mare Maestru:	Ce îţi este ţie acum una dintre coloane?
Michael:	Soarele.

Mare Maestru:	Ce îţi este ţie cealaltă coloană?
Michael:	Luna.
Mare Maestru:	De ce este aceasta?
Michael:	Pentru că Soarele şi Luna împreună formează creanga de cassia, adică structurează materia mai fină făcând-o grosieră.
Mare Maestru:	Ce este acum mântuirea ta?
Michael:	Să îi ascult pe înalţii Maeştri ai pre-umanităţii.
Mare Maestru:	Ce eşti tu, aşadar?
Michael:	Frater latae observatiae.

Însemnare pentru ritualul de admitere în al cincilea grad

Text după manuscrisul original al lui Rudolf Steiner.
Filă din carnet de notiţe, nr. arhivă 6973

Cruce rozalie sau „Cavaler de Vultur şi Pelican"
Cine bate?
Un frate, maestre, care doreşte să fie admis în comunitatea Cavalerilor Crucii cu Trandafiri.
De ce rang este el?
Este francmason.
(Vorbire despre semnificaţia celui de-al 18-lea grad)[144]
De unde veniţi dvs.?

[144] Această propoziţie ce stă în paranteză este o introducere scrisă de mâna Mariei Steiner. Pe marginea filei mai este consemnat de mâna ei: „Un frate de la Crucea roşie [rozalie?] şi din Babilon, care vrea să fie admis drept cavaler al Crucii rozalii şi în Ordinul Vulturului şi al Pelicanului."

Din Iudeea.
Pe ce drum aţi luat-o?
Prin Nazareth.
Din ce neam sunteţi?
Din neamul lui Iuda.
Care sunt semnele?
I N R I[145]

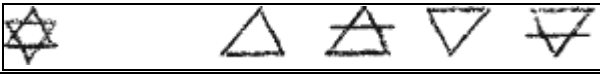
Redactare a actului de deschidere pentru al cincilea grad

Text după manuscrisul original al Mariei Steiner
Filă din carnet de notiţe, nr. arhivă 6971/72
Royal Arch
Al 5-lea grad

Mare Maestru:	Venerabilii mei fraţi, ceea ce a făcut a 6-a zi de creaţie dintr-a 5-a, aceasta să ne umple nouă sufletul. Sarcina ta?
Michael:	Să văd dacă uşile sunt închise în toate părţile, dacă înaltul Capitlu este acoperit, ca niciun profan, niciun mason ioanit şi niciun mason în aşteptare să nu fie prezent.
Mare Maestru:	Îndeplineşte-ţi sarcina.
Michael:	(face aceasta): Venerabilului Mare Maestru i se vesteşte de către mine că înaltul Capitlu poate să lucreze în cel mai adânc secret, sub totală acoperire.
Mare Maestru:	În ce ţel stă acţiunea noastră?
Michael:	În cele 4.

[145] Aceste litere s-ar putea să fie vorba despre expresia ermetică „Igne natura renovatur integra" (Prin foc se înnoieşte natura în întregime).

Mare Maestru:	Care sunt cele 4?
Michael:	Învaţă să taci, iar ţie îţi va fi puterea. Renunţă la putere şi ţie îţi va fi voinţa. Renunţă la voinţă şi ţie îţi va fi simţirea. Renunţă la simţire şi ţie îţi va fi cunoaşterea.
Mare Maestru:	Unde ajungi prin acestea 4?
Michael:	La cunoaşterea celor 7.
Mare Maestru:	Desenează-le pe cele 7.
Michael:	(desenează)
	 sare sulf mercur pământ apă aer foc

Mare Maestru:	În ce anume le vezi pe cele 7 realizate?
Michael:	În cele 4.
Mare Maestru:	Numeşte-le pe cele 4.
Michael:	Astralul, animalul, vegetalul, mineralul.
Mare Maestru:	Ce le leagă pe cele 4?
Michael:	Cuvântul pierdut le leagă pe cele 4.
Mare Maestru:	Cum cunoşti cuvântul pierdut?
Michael:	În semn.
Mare Maestru:	Desenează-l
Michael:	

Mare Maestru:	Dă semnul Capitlului.
Michael:	(îl dă)
Mare Maestru:	Care este gestul?
Michael:	În *patru*.
Mare Maestru:	Cuvântul sfânt?
Michael:	Eu sunt cel ce sunt. Iahv[e]
Mare Maestru:	Parola Capitlului?
Michael:	Resurrectus.
Mare Maestru:	Care e sarcina ta?
Michael:	În sarea curată, prin focul curăţitor al sulfului să formez sufletul mercurial.

Fragmente a căror destinaţie nu a putut fi atribuită

Însemnare manuscrisă a lui Rudolf Steiner

Filă din carnet de notiţe, nr. arhivă 6974

De unde vii tu?

Din Loja Sf. Ioan.

Ce se face în L.-. Sf. Ioan?

Se ridică acolo templul virtuţii şi se sapă acolo închisori pentru vicii.

Ce aduci de acolo?

Bunăstare, progres şi bunăvoinţă întregii omeniri –

Ce te gândeşti să faci aici?

Să îmi înving pasiunile, să îmi supun voinţa şi să fac noi progrese.

Ocupă-ţi locul, fr.-. meu, şi fii bine-venit în acest aşezământ unde sunt luate în primire cu conştienţă razele luminilor tale. –

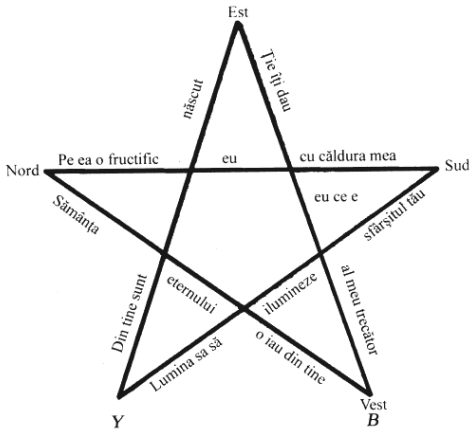
Meditație pentru al doilea grad

După însemnări realizate de participanți
De te apropii de mine cu adevărat dor de cunoaștere,
Atunci vreau să fiu la tine.
Eu sunt germenele și izvorul lumii tale vizibile,
Eu sunt suma luminii în care trăiești sufletește,
Eu sunt stăpânitoarea spațiului,
Eu sunt producătoarea ciclurilor de timp,
Pe mine mă ascultă foc, aer, lumină, apă și pământ.
Percepe-mă ca origine nesubstanțială a întregii substanțe.
Iar pentru că sunt pe Pământ fără consort, atunci
Numește-mă „Maya".
A doua treaptă:
Eu sunt Isis
Eu sunt fiica lui Saturn
Eu sunt sora lui Osiris
Eu sunt eleva lui Hermes
Zeul Mercur
Eu sunt mama lui Horus
Care a fost născut
Cu creștetul sub Sirius.

Meditație pentru al treilea grad

După manuscrisul original al lui Rudolf Steiner Însemnarea făcută de participant mai poartă ca titlu „Eu-ul îi vorbește trupului fizic".

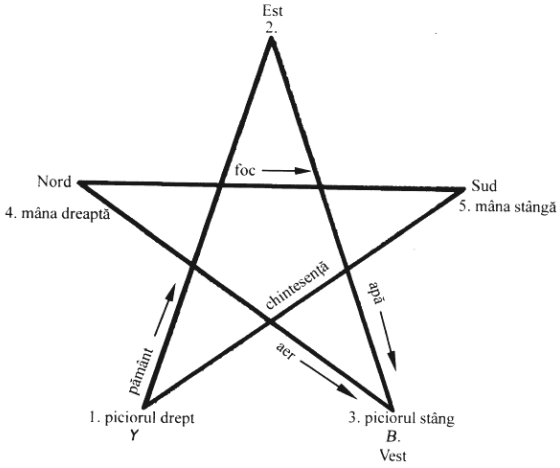
Din tine sunt născut	Y.	Pământ
Ție îți dau eu ce e al meu trecător	B.	Apă
Sămânța eternului o iau din Tine	M.	Aer
Pe ea o fructific cu căldura mea		Foc
Lumina sa să ilumineze sfârșitul tău	Quinta essentia.	

Meditaţie pentru al treilea grad

Însemnare făcută de un participant

1. = piciorul drept la frunte, mijloc între sprâncene
2. = frunte până la piciorul stâng
3. = piciorul stâng la mâna dreaptă
4. = mâna dreaptă prin inimă la mâna stângă
5. = mâna stângă la piciorul drept

Texte distincte ale lui Rudolf Steiner în scrierea Mariei Steiner-von Sivers

Înțelepciunea a trebuit să te conducă, atâta timp cât ai construit la acest templu, care este aici imagine pământeană a curentului spiritual de viață. *Apa-lumină* îți este acum această înțelepciune, să te conducă, deoarece sufletul tău desfășoară semințele înțelepciunii.

Frumusețea a trebuit să decoreze munca ta, atâta timp cât ai construit la acest templu, care este aici imagine pentru creație de formă ce se îngrădește pe sine: *sare dizolvantă* îți este acum această frumusețe, deoarece sufletul tău dizolvă învelișurile seminței tale sufletești.

Tăria a trebuit să desfășoare munca ta, atâta timp cât ai construit la acest templu, care este aici o imagine a puterilor de existență ce creează: *foc formator*, la care se întoarce cenușa trupului tău, îți este în viitor această tărie, deoarece spiritul tău se unește cu spiritele lumilor, pentru a crea marele templu al existenței.

Frați ai timpului dinainte, înțelepciunea voastră a pătruns prin apele regnului elementar și i-a dat surorii noastre veșmânt pământesc, pentru ca să poată revela în lume ceea ce sufletul ei a acceptat înaintea timpului.

Frați ai prezentului, în conducerea voastră înțeleaptă a căutat sora noastră să vină, pentru ca la partea ei să devină revelate gândurile voastre dumnezeiești.

Frați ai viitorului, în planul construcției voastre vreți să introduceți sufletul surorii noastre, pentru ca ea să se reverse mai departe în forța voastră, în trupul marelui vostru suflet.

Iar tu, soră, care te-ai unit cu noi, pentru a năzui către vederea înălțimilor de lumină eternă, forțele tale care se revarsă aici în altă formă de existență, lasă-le să curgă înăuntrul aceste forțe în munca noastră, acționează cu noi în Sanctuarium-ul vieții spirituale: noi, însă, suntem de nedespărțit în sufletele noastre de al tău.

Unu, Unitar, Unitate.

Pregătit prin tăcere, este rostit cu învelişul celor primite de sus.

Pentru *înţelepciune* să se facă purtător se angajează masonul [rosicrucian] faţă de Dumnezeul său în sufletul spiritului său. Un templu al acestui Dumnezeu vede el în învelişul uman al fiinţei sale. Pentru a se face formator al acestui templu se angajează el. Nimic nu vrea el să gândească, ce ar avea să se ruşineze faţă de înţelepciune. Pluteşte în faţa ochilor lui sloganul:

Cugetarea mea să te caute peste tot pe tine, spirit dumnezeiesc.

Pentru *frumuseţe* să se facă servitor se angajează masonul [rosicrucian]; faţă de frumuseţe se angajează, pentru că în poala ei numai poate să prospere viaţa Dumnezeului în sufletul său. Evită simbol pg. 248 masonul [rosicrucian] o aparenţă care contrazice existenţa; el caută în aparenţa existenţei adevărată întrupare. Respiră în respiraţia sa sloganul:

Vorbirea mea trebuie să te reveleze pe tine, suflet dumnezeiesc.

Tăria vrea să şi-o facă înveliş masonul [rosicrucian]; se angajează la tărie, pentru că numai prin focul ei poate să se maturizeze fiinţa Dumnezeului în inima sa. Caută să fugă simbol pg. 248 masonul [rosicrucian] de slăbiciune, care doar paralizează tot progresul mântuirii; el caută tăria care pregăteşte cu sabie de foc cu două tăişuri calea pentru tot progresul.

Bate în inima sa sloganul:

Bătaia mea de inimă să te întărească pe tine, voinţă dumnezeiască.

I.
Mă poartă solul Pământului;
Mă înveleşte aerul Pământului;
În jurul meu văd stâncile munţilor;
În jurul meu înfloreşte haina de plante a lumii Pământului;
Trăieşte senzaţie în regnul animalelor,
Care precum în mii de forme particulare
Descompune plinătatea propriei mele fiinţe.
Spre tot mai înalt a se configura simt forţă,
Pe om îl face singură această străduanie nobilă.

II.
Din solul Pământului este el născut.
Din aerul Pământului este el învigorat,
Cu stâncile munţilor este el înrudit,
Cu haina de plante este existenţa sa întreţesută,
Regnul animalelor poartă forţa spiritului său;
Dar ca într-o minune armonioasă
Alcătuite sunt pământ, stânci, viaţă în el.
Scufunda-se-va solul Pământului sub el.
Purtător de moarte va fi cercul aerului.
Prăbuşi-se-vor stâncile munţilor,
Veşteji-se-va haina de plante,
Amorţită va fi a animalelor viaţă.
El, însă, va purta fructul existenţei de Pământ
La o nouă creaţie de lumi în timp îndepărtat.
Pentru a simţi al acestui ţel eternă valoare
Creează *înţelepciunea* în fiecare gândire,
Receptează *frumuseţea* în fiecare suflare de viaţă,
Se maturizează *tăria* în fiecare puls al sângelui.

Voi, înţelepţi M.d.O. [Maeştri ai Orientului], noi păşim în spirit în faţa voastră cu dorinţa curăţată, ca al inimii centru să tacă în exprimarea celor din exterior şi să ardă în focul unui nou interior. Lăsaţi să germineze în noi focurile fundamentale, care

topesc aici şi unesc elementele templului, ce trebuie să fie un car[146] demn pentru fiinţa ta dumnezeiască.

Vechiul templu îl va naşte pe cel nou.

Fie ca cei trei să lase să ia naştere un nou car din semnele noastre.

Fie ca cei Trei să o facă roditoare pe Audhumla[147]

Vorbeşte cel care şade aici în mijlocul stelelor înţelepciunii:

Va veni un timp, când inteligenţa şi plăcerea senzorială a omului vor fi pustii şi fără fiinţă. Şi neroditoare va fi forţa cărnii şi paralizată va fi fiica creierului. Iar ceea ce printre oameni au fondat gândirea senzorială şi simţirea senzorială se va usca precum se uscă marea în dogoarea consumatoare. Dar va înflori revelaţia stelelor înţelepciunii. Mie îmi aparţine ceea ce ai transformat în argint, ceea ce ai păstrat ca aur, – aşa vorbeşte cel care stă acolo în mijlocul stelelor înţelepciunii.

Mai luminoasă va fi revelaţia noului templu decât cea a primului, şi pe sine însuşi se va fi găsit Eu-ul în Eu.

Cel de introdus în faţa porţilor: M.M.

Gândeşte-te că trebuie să te descurci în tărâmuri unde nu ai fost niciodată:

Vest = Ahriman : El vrea să fie tu.
Sud = Lucifer : El vrea să fie tu
Est = aur. △
Predat izvoarelor tale
1.3.7.12.

Apă

---

[146] „Car" ar putea să indice asupra viziunii lui Ezechiel despre carul tronului dumnezeiesc, „Merkaba", de care era legată în mistica ebraică o învăţătură secretă deosebită.

[147] Audhumla = în mitologia nordică, vaca ce a luat naştere din gheaţa primordială; vezi conferinţa de la Berlin din 7 octombrie 1907, GA 101.

In nomine Elohim et per spiritum aquarum viventium, sis mihi in signum lucis et sacramentum voluntaris.

Fum

Per serpentum aneum sub quo cadunt serpentes ignei, sis mihi.

Suflare

Per firmamentum et spiritum vocis, sis mihi.

Pământ

In sale terrae et per virtutem vitae aeternae, sis mihi.

Silfide

Spirit al luminii, Spirit al înţelepciunii, a cărui suflare determină forma tuturor lucrurilor – Pătrunde până la noi

Undine

Rege al mării, care are cheia cerului, noi te chemăm –––––––––

Salamandre

Tată nemuritor, etern, necreat [al] lumea[lumii]

Rege invizibil, condu-ne la claritate.

Însemnare manuscrisă de Rudolf Steiner din carnetul de notiţe, nr. arhivă 611

Verde urcă din mama glie
Cu lucitoarele culori ale florilor
Va acoperi Spiritul solar
Ceea ce răsare viu din sol.
Haină este ceea ce lăstăreşte din Pământ
Mantie este ceea ce creează Spiritul solar
Trăind în interior ocroteşte suflet
Întărind sufletul străbate spirit.
Spirit veţi vedea voi, surori, voi, fraţi
Numai atunci când percepeţi,
Ceea ce de vestit fiinţei voastre cel mai lăuntric
Are cuvântul înţelepţilor Orientului.
Luaţi cuvântul spiritului.

Cei care i-au servit de la începutul primordial
vă vor trimite forţa lor
prin înţelepciune, frumuseţe şi forţă.

CU PRIVIRE LA TEXTELE DE RITUAL

Despre cele trei cuvinte „înţelepciune – frumuseţe – tărie"

Din conferinţa de la Berlin, 2 ianuarie 1906, GA 93

Dacă vreţi să cuprindeţi cultura de astăzi şi să vă adânciţi în ea, atunci veţi afla că ea se împarte în trei domenii: în domeniul înţelepciunii, domeniul frumuseţii şi domeniul tăriei. În aceste trei cuvinte este de fapt conţinut întregul cuprins al culturii spirituale. De aceea ele sunt numite şi cele trei coloane ale culturii umane. Ele sunt acelaşi lucru precum cei trei regi din „Basmul despre şarpele verde şi frumoasa Lilie", scris de Goethe: regele de aur, cel de argint şi cel de aramă. Cu aceasta are legătură faptul că francmasoneria este numită „arta regală". Astăzi sunt separate unele de altele aceste trei domenii culturale. Înţelepciunea este cuprinsă în esenţă în ceea ce numim ştiinţă; frumuseţea este esenţial încarnată în ceea ce numim artă; iar ceea ce este numit tărie, în exprimare francmasonă, este cuprins în convieţuirea socială structurată, organizată a oamenilor în stat. Toate acestea masonul le cuprinde la un loc drept raportul voinţei cu aceste trei elemente: înţelepciune, frumuseţe, tărie.

(...) Dacă cei care înţeleg realmente ceva despre asta vorbesc de aceste idealuri, atunci la astfel de oameni este vorba de ceva foarte precis; de ceva atât de precis, care este într-un asemenea raport cu parcursul evenimentelor din următoarele secole precum gândul unui constructor care construieşte o fabrică faţă de această fabrică, atunci când este construită.

Din conferința de la Bremen, 9 aprilie 1906

Masonerie liberă este tot ce are loc cu ajutorul înțelepciunii, frumuseții, tăriei. Construirea corectă a templului pământesc este cea vizată, nu numai interiorul omului. Se construiește la interior și la exterior.

Masonul se străduiește îndeosebi să se aducă pe sine atât de departe, încât să fie un demn colaborator la construirea omului (și a Pământului). Sensul vieții pământene este să reconfigurăm, să prelucrăm planeta noastră. Tot mai mult intervine munca omenească în Pământul nostru.

Ce va fi Pământul cândva? O construcție pe care omul o desăvârșește. Iar îndatorirea fiecărui om este să conlucreze la această construcție. În construcția templului trebuie construite trei forțe, altfel ia naștere un haos, iar coloanele pe care se odihnește acest templu sunt înțelepciune, frumusețe, tărie.

Înțelepciune, atunci când își înnobilează spiritul; frumusețe, când își înnobilează simțirea; tărie, atunci când își înnobilează voința.

De aceea sunt considerate aceste trei coloane fundamentul oricărei acțiuni.

Din ora de instruire de la Hanovra, Crăciun 1911

Înțelepciunea, frumusețea, tăria sunt prezente, de fapt, doar în lumea spirituală, aici jos este doar oglindirea lor. Cine rostește cuvintele înțelepciune, frumusețe, tărie, acela ar trebui să se gândească la faptul că exprimă cu aceasta o confesiune de credință. „Eu cred într-o lume astrală", spune el, atunci când rostește cuvântul „înțelepciune"; „eu cred într-un Devachan inferior", înseamnă atunci când rostește cuvântul „frumusețe"; „eu cred într-un Devachan superior", spune el, atunci când rostește cuvântul „tărie". Oglindirea înțelepciunii aici jos este adevărul, a frumuseții este cucernicia și a tăriei este virtutea.

Despre rugăciunea „Fraţi ai ...”

Din ora de instruire de la München,
12 decembrie 1906

Cu rugăciunea noastră „Fraţi ai timpului dinainte ...” arătăm că ne legăm cu munca de fraţii trecutului, de fraţii prezentului şi de fraţii viitorului, care sunt Mahatma.

Din ora de instruire de la Hanovra, Crăciun 1911

Trebuie să ştim, să simţim înăuntrul zidurilor templului nostru, că odată cu aceste simboluri care ne înconjoară se revarsă asupra noastră forţele înţelepţilor Maeştri ai Orientului. Dacă ridicăm privirea la cei care ne-au condus pe parcursul întregii dezvoltări a omenirii de la începutul primordial al lumii prin dezvoltarea de Saturn, Soare, Lună până la dezvoltarea Pământului, până la momentul nostru de acum, atunci ne îndreptăm rugându-ne, solicitând ajutor pentru dezvoltarea noastră actuală, către cei pe care ii numim „fraţi ai timpului dinainte”. Şi ne rugăm aşadar: „Fraţi ai timpului dinainte ...”. Dacă ridicăm privirea către cei care ne conduc spiritual în prezent, atunci ne rugăm: „Fraţi ai prezentului...”. Iar pe cei care vor fi în viitor conducătorii omenirii îi apelăm drept „Fraţi a viitorului...”.

Din ora de instruire de la Hanovra,
11 decembrie 1911

Înţelepţii Maeştri ai Orientului sunt entităţi care aparţin de mai înalte şi care acţionează în aceeaşi măsură în trecut, în prezent şi în viitor, şi pe care ni-i reprezentăm la rostirea rugăciunii noastre ca aflându-se deasupra noastră.

Din ora de instruire de la München,
5 septembrie 1912

Prima rugăciune ne diferenţiază de toate celelalte strădanii asemănătoare care se bazează pe documente sau pe un

bun al înţelepciunii moştenit din vechime. Noi nu ne raportăm la asemenea lucruri; noi ne legăm doar de munca făcută, de ceea ce a fost realmente realizat.

În timpul ce urmează, pe lângă alte lucruri care vor fi întreprinse împotriva noastră, se va încerca să fie suspectată şi denigrată şi mişcarea noastră ocultă, de aceea trebuie să ştim acest lucru, la ce anume ne afiliem. În spiritual există o asemenea comunitate ca a noastră, dar ea are acolo numai atâta îndreptăţire, în măsura în care sunt suflete ce se recunosc ca aparţinătoare de ea, ca aparţinătoare de adevăr. Iar cine consideră că ceva nu e just la acest lucru, acela nici nu trebuie să participe. Noi nici nu ridicăm pretenţia că suntem vreun Ordin, nici o mişcare rosicruciană, ci strădania noastră se îndreaptă spre reprezentarea adevărului în aşa fel, încât nu emitem pretenţia că înţelepciunea este a noastră, ci vrem să ne însuşim făptuirea, ceea ce s-a revărsat din aceasta sub formă de înţelepciune.

Înţelepciunea este aici. A existat un bun al înţelepciunii aparţinător omenirii, aşa cum este arătat în „Păzitorul Pragului" de către Marele Maestru General [tabloul 1.]. Iar ce poziţie anume este de luat faţă de aceasta, adică modul în care se avansează în viaţa ocultă, acest lucru ni-l arată Maria în a doua scenă cu Thomasius. Mai comod ar fi, desigur, să fie dată o reglementare pentru toţi, dar ar trebui arătat deja odată în mişcarea noastră occidentală cum merg pe calea iniţierii persoane de un gen deosebit precum un Thomasius, un Strader, un Capesius şi o Maria.

„Compasul şi rigla" înseamnă: Obiceiurile voastre le preluăm noi.

Asemenea rugăciuni conţin în cuvinte tot ce e nevoie, tot astfel „Dramele-misteriu". Fiecare lucru este acolo la locul lui şi plin semnificaţie ocultă. Nimic, nimic nu este pus şi rostit tocmai aşa cum este, dintr-un alt motiv decât cel al semnificaţiei şi forţei sale spirituale.

Oponenţii dimensiunii spirituale, cum este, de exemplu, un Haeckel, poartă spiritualul ascuns în adâncime în ei, iar furia şi

mânia sunt direcţionate de fapt împotriva lor înşişi. Pentru că nu se pot apropia în timpul vieţii de viaţa lor sufletească subconştientă, ei se arată după moarte cu totul altfel faţă de dimensiunea spirituală şi sunt cel mai uşor de chemat, de exemplu, în şedinţe spiritiste.

Nietzsche este aici foarte interesant. El s-a putut despărţi cu greu de partea sa materială. De aceea i-a oferit văzătorului o vedere atât de particulară deja în boala sa: omul Nietzsche, această personalitate particulară, stând întins pe canapea şi aura din jurul lui.[148] Scindarea Eu-lui se exprimă la asemenea personalităţi: în timp ce conştienţa este materialistă, subconştientul este spiritual.

„Fraţi ai viitorului": Nici noi nu avem un nume, pentru că Lucifer este naş pentru orice fondare în exterior a unei uniuni sau societăţi.

Din conferinţa de la Bremen,
9 aprilie 1906

A fi învăţăcel înseamnă: a relua ceea ce au realizat fraţii noştri în timpul anterior; a fi calfă înseamnă: a avea voie să trăieşti împreună cu fraţii mai vârstnici ai omenirii; a fi maestru înseamnă: a avea voie să conlucrezi la construirea templului.

Din conferinţa de la Berlin,
29 ianuarie 1906, GA 96

Nu degeaba a fost fondată, aşa cum am spus adesea, în ultima treime a secolului al XIX-lea Societatea Teosofică. Modul şi felul în care ea caută spiritualul se distinge totuşi în mod esenţial de alte curente, care şi ele se străduiesc să dobândească dovezi pentru nemurirea omului. Este o mare diferenţă între căutarea eternului, aşa cum este găsit în Societatea Teosofică, şi

[148] Se referă la impresia lui Rudolf Steiner, când a putut să îl viziteze odată pe Nietzsche care era bolnav. Vezi, privitor la aceasta, ***Cursul vieţii mele***.

căutarea eternului în alte curente direcţionate asupra spiritului. În realitate, mişcarea teosofică nu este nimic altceva decât configurarea populară a frăţiilor oculte ale mileniilor trecute, care se ţes tainic în jurul lumii. Eu am menţionat deja faptul că cea mai remarcabilă, cea mai mare frăţie a Europei a fost fondată în secolul al XIV-lea drept Frăţia Rosicruciană. Această Frăţie Rosicruciană este de fapt izvorul, aşezământul de pornire pentru toate celelalte frăţii pe care le-a dobândit cultura Europei. În aceste frăţii era cultivată înţelepciunea ocultă în mod strict secret. Dacă ar fi să vă caracterizez ceea ce vroiau să atingă oamenii care erau uniţi în aceste frăţii diferite, atunci ar trebui să vă spun: acele învăţături de înţelepciune înalte şi sublime şi acea muncă de înţelepciune care erau cultivate în aceste frăţii oculte, dintre care Frăţia Rosicruciană era cea mai remarcabilă, îl aduceau pe om să devină conştient de sâmburele etern al fiinţei sale. Ei îl aduceau pe om în situaţia de a găsi corelaţia cu lumea mai înaltă, cu acele lumi care se află deasupra noastră şi de a privi la conducerea fraţilor noştri mai vârstnici, la conducerea acelora care trăiesc sub noi, şi care au ajuns la o treaptă pe care dvs. cu toţii o veţi atinge într-un timp ulterior. Noi îi numim pe aceia fraţi mai vârstnici din motivul că ei, grăbindu-se înaintea dezvoltării generale, au atins mai devreme această poziţie înaltă: aşadar certitudinea sâmburelui etern al fiinţei, trezirea acestuia, astfel ca omul să poată vedea dimensiunea eternă, aşa precum omul obişnuit vede lumea senzorială. Pentru a ajunge la acest lucru, acesta trebuie să urmeze pe fraţii mai vârstnici, care trăiesc peste tot printre noi. Aceşti fraţi mai vârstnici sau maeştri, marii conducători ai omenirii, au fost ei înşişi mereu conducătorii supremi şi înainte-stătători supremi ai înţelepciunii oculte sublime, prin care omul devine conştient de sâmburele etern al fiinţei sale.

Despre cele patru principii „Învaţă să taci ...”
Ora de instruire de la Berlin,
26 iunie 1906[149]

Întâlnirile masoneriei se divid în unele în care se lucrează la realizarea deplină a ritualului şi în altele care se ocupă cu instruirea ce stă, ca schelet, la baza întregii masonerii şi învaţă despre lucruri pe care fiecare ocultist ar trebui să şi le scrie adânc în suflet, ca punct central al fiinţei oculte.

Adesea se fac reprezentări cu totul greşite despre modul în care se pătrunde (intră) în lumea ocultă. Există chiar o literatură extinsă despre acest lucru, dar despre lucrurile oculte cu adevărat profunde nu a fost totuşi trădat (publicat) niciodată ceva; despre acestea nu se găseşte scris nimic acolo. Ceea ce este cel mai important nu a fost totuşi făcut public niciodată. De aceea va lua naştere nemulţumire, de regulă, după lectura unor asemenea cărţi.

Intimităţile propriu-zise au fost înfăţişate drept semne. Ele au valoare doar pentru acela care ştie să le învigoreze dinăuntru spre afară. Majoritatea îşi folosesc prost timpul de instruire în ocultism, pentru că ei cred că s-ar putea pătrunde (şi) prin vrăjitorie exterioară în lumea ocultă.

Există timpuri în care este deosebit de periculos să pătrunzi în lumea ocultă prin vrăjitorie exterioară. Aceasta a fost situaţia în epoca atlanteană, în a patra sub-rasă, la turanienii primordiali. Acolo s-a dezvoltat magia neagră propriu-zisă. De aceea au trebuit preoţii să ţină secretă o parte a înţelepciunii. Cealaltă epocă este timpul nostru de astăzi. Noi suntem cea de a cincea sub-rasă din epoca ariană [post-atlanteană].Toate mijloacele exterioare sunt astăzi înclinate mai degrabă să-i aducă în jos pe oameni. De aceea este necesar ca un număr de

[149] Deoarece Rudolf Steiner era mereu în călătorie de la începutul lui ianuarie, s-ar putea să fi fost vorba aici de prima oară de instruire. Dacă atunci a avut loc şi ritualul, nu este cunoscut. Textele scrise în paranteze rotunde sunt variante din diferitele suporturi de text.

oameni să se familiarizeze cu drumurile intime care conduc în lumea spirituală.

Dacă omul este să își dea seama care sunt mijloacele corecte pentru a ajunge în lumea spirituală, el trebuie să cunoască mai întâi piedicile. Patru principii trebuie el (să învețe) să cunoască, pentru a ajunge prin evitarea piedicilor în lumea spirituală.

Primul principiu sună astfel:

Ceea ce ai exprimat cu cuvinte, asupra acelui lucru ai pierdut puterea în adâncul cel mai profund al sufletului tău.

Aşadar, cel mai bun mijloc pentru a pierde forţa este: să vorbeşti mult. De aceea nu s-a vorbit înainte deloc de forţe oculte în cadrul frăţiilor. Cine vorbeşte mult despre asta, pierde o parte a forţei pe care o caută. De aici vine puterea tăcerii. Dacă omul e guraliv, trebuie să se gândească bine la asta.

Acea parte a puterii au oferit-o frăţiile astăzi, care se află în învăţăturile teosofiei. De ce pot astăzi să fie comunicate anumite lucruri? Înaintea anului 1879, acest lucru nu ar fi fost posibil; atunci s-a decis însă ceva, ce a făcut posibil acest lucru.[150] Înainte de 1879 ar fi însemnat ca frăţiile oculte în general să se dezmembreze dacă nu s-ar fi întâmplat nimic altceva. Pentru *acea* parte care a fost comunicată, ele s-au şi dezmembrat. Ele trebuie să aibă ceva în fundal, ce nu comunică încă, ceva nou, mai înalt.

Închipuiţi-vă ce rezervor de forţă vă înmagazinaţi prin lucrurile pe care le ţineţi sub tăcere. De aceea trebuie să fie o comunicare ca un fel de resemnare, ca o jertfă; căci atât cât comunică omul, atât taie din creanga pe care stă. Dispoziţia trebuie să fie departe, cu totul departe de orice fanatism sau necesitate de comunicare. Atâta timp cât aveţi această

[150] În trei suporturi de text diferite se spune „1879”, în altul „1875”. Corect ar trebui să fie „1879”, căci 1875 este într-adevăr anul fondării Societăţii Teosofice, dar mai degrabă ar putea fi vorba despre evenimentul din lumea spirituală: prăbuşirea spiritelor întunericului, în anul 1879. Vezi, privitor la aceasta, ***Prăbuşirea spiritelor întunericului. Fundamentele spirituale ale lumii exterioare***, GA 177.

necesitate, ea înseamnă o slăbire a rezervorului dvs. de forţă. Cine apare ca propagandist, ca agitator, greşeşte întregul ţel pe care şi-l pune singur.

Mişcarea teosofică o discutăm noi, masonii, cu totul obiectiv. Ea este prima care a apărut în mod agitator. Dacă cineva are în sine învăţătura, noţiunea învăţăturii, în aşa fel încât ea nu doar stă ferm în el, ci bolboroseşte în el, atunci ea este pentru el trezitoare de forţe. Cine nu are despre o asemenea carte cum este *Învăţătura ocultă* de H. P.B. [H.P. Blavatsky] sau ***Teosofia*** mea sentimentul de a fi cutremurat în aşa fel încât acţionează ca un foc, acela trebuie să o citească încă o dată şi tot mereu, până ce a interiorizat-o cu totul, chiar dacă trebuie să o citească de o sută de ori şi mai mult.

Aşa este cu învăţăturile teosofice – deşi sunt atât de necesare, pentru că fără ele cultura nu ar putea să meargă mai departe, deoarece cultura are nevoie de ele – care sunt atât de periculoase, atunci când sunt vestite în public în adunări ş.a.m.d., pentru că acolo maturitatea şi imaturitatea şed împreună. Acest pericol trebuie însă să fie; nu se poate duce mai departe cultura fără ca ea să ceară jertfe. Dar precauţia trebuie să o cultivăm, să nu le punem oamenilor demoni în urechi şi să domolim fiecare propoziţie în aşa fel, încât să nu devină o forţă înfocată.

Ocultişti există astăzi şi au existat întotdeauna în lume. Dacă cineva a vrut să vină la ei înainte, era întotdeauna ca un fel de coincidenţă. Dar coincidenţă sigur că nu există. Dar se călătorea şi săptămâni în şir pentru a-l vedea pe unul ca acesta şi a-l întreba. Acela era un raport cu totul diferit faţă de astăzi, când învăţătorii oculţi păşesc în faţa oamenilor sau călătoresc la ei.

Aceasta era o parte a forţei, să ştii: Ceea ce exprimi cu cuvinte, aceasta ai pierdut ca putere. – Este vorba de a face din vorbirea despre asemenea lucruri un serviciu de jertfă; atunci însă creşte forţa. Nimic nu e mai bun pentru ocultist, decât dacă se obişnuieşte să tacă mult. Bârfa la o cafea şi la un pahar, dedarea cu voluptate vorbitului provoacă pe planul astral demonii să se comporte deşănţat. Cine este clarvăzător poate să vadă acest lucru, iar dintr-un punct de vedere mai înalt acest

lucru este mult mai rău decât a te comporta deşănţat aici, pe planul fizic.

Vorbirea a devenit astăzi un mijloc pentru distrugerea progresului uman. Dacă vă gândiţi la ce anume este citit doar cu scopul de a fi satisfăcut – aceste produse nenumărate ale poeţilor şi poetelor (poeteselor) moderni –, atunci puteţi să vă spuneţi ce de forţe distructive se află în lume. Astăzi ar fi de atins cel mai mare progres prin faptul că se citeşte şi se tipăreşte mai puţin.

Al doilea principiu este acela că este ucisă voinţa prin ceea ce există ca putere. Presupuneţi că cineva apare cu o intenţie deosebită. El vine dintr-un colţ de lume singuratic, nu are relaţii cu nimeni şi încearcă să îndeplinească o faptă într-un spaţiu străin. El nu are niciun fel de putere, dar voinţa sa este cea mai puternică. Într-un domeniu de putere este paralizată voinţa iniţială, pentru că ea îi este atunci repede (deja dinainte) estompată. Din punct de vedere ocult, acela care are cea mai multă putere în lumea exterioară are cea mai mare paralizie în voinţa interioară. De aceea preferă un ocultist mai degrabă să umble prin lume cu o funie cu trei noduri, decât să fie un rege. Cineva care a cucerit lipsa de putere nu ar schimba locul cu cineva care are de comandat peste un mare regat. Căci dacă el ar face altceva decât ce e spre binele acestui regat, el ar face nerozii. Cine are o mare avere trebuie să o administreze; el este frânat în privinţa voinţei sale. Ceea ce are ca putere, îi dăunează voinţei sale.

Un exemplu frumos despre ceea ce se poate atinge în acest fel îl oferă englezul Oliphant.[151] El a fost un bărbat foarte, foarte bogat şi a aruncat deoparte tot ce poseda; l-a dat la fundaţii de binefacere etc. şi s-a dus sărac în America, unde şi-a câştigat pâinea cu munca mâinilor sale. Când îşi economisise câte ceva, el şi soţia lui s-au mutat la muntele Carmel şi şi-au construit acolo

[151] Laurence Oliphant (1829-l888), diplomat englez, scriitor, jurnalist. Biografie de Margaret Oliphant: W. Oliphant, „Memoir of the Life of Laurence Oliphant" (Memorii din viaţa lui Laurence Oliphant), Londra, 1891.

o colibă. Acolo a început să îi dicteze soției sale, iar ea a redactat cele mai minunate lucruri[152] – care pot fi citite –, care s-au revărsat în el din lumea spirituală. Apoi a murit soția sa. Acum a încercat să scrie el însuși. Dar acest lucru funcționa doar atunci când se așeza în coliba în care locuise cu soția lui.

Aici se producea un act spiritual particular, care apărea ca urmare a aruncării puterii lumești. Se pierde voința prin puterea exterioară și se câștigă cu atât mai multă voință, cu cât mai puțină putere se posedă.

Al treilea principiu sună astfel: Se pierde cu atât mai mult din viața interioară, cu cât mai mult se voiește. Voința ucide viața. Atâta cât se voiește, atâta moare din viața interioară, așa încât fiecare lucru pe care îl vrem este în același timp o piedică pentru viața noastră interioară, pentru dezvoltarea noastră spirituală. De aceea va fi necesar să dezvoltăm dispoziția de a ne limita în voința proprie la ceea ce cere lumea de la noi; nu din pornire interioară [să vrem]. În viața ocultă se avansează atunci când voința se limitează la ceea ce e necesar. Din nimic nu veți avea mai mult, decât dacă supuneți voința în mod conștient, din niciun alt motiv decât că puteți să supuneți voința. Trebuie însă să învățăm ca acolo unde supunem o voință să nu neglijăm îndatoririle noastre.

Al patrulea principiu este acela că viața interioară, prin simțire și senzație, ucide gândul. – Dacă simțiți cu ușurință mare durere și mare bucurie, cu cât mai mult dezvoltați această viață interioară, cu atât mai mult ucideți puritatea gândului. Cine vrea să gândească în mod obiectiv trebuie să excludă corect viața interioară. Fiecare scurgere de viață interioară ne ucide puritatea gândului.

Dacă vrem să avem gândul în spiritualul pur, trebuie să ucidem viața interioară. Cine vrea să aibă viața, trebuie să ucidă voința. Cine stea să aibă forța voinței, trebuie să ucidă puterea.

---

[152] Au fost scrise două lucrări: *Sympneumata* (1885) și *Scientific Religion* (1888). Vezi, de asemenea, conferința de la Londra din 24 august 1924 (GA 240).

Cine vrea să aibă puterea, trebuie să ucidă vorbitul. Pentru a avea gânduri de clarvedere, trebuie să plutim, ca un Dumnezeu în beatitudine, peste plăcere şi suferinţă. Pentru a reglementa deciziile de voinţă trebuie să depunem puterea, iar pentru a reglementa în mod corespunzător puterea trebuie să învăţăm să tăcem.

La francmason prima şcolire ocultă constă în faptul că el se sfătuieşte în interior cu sine, privitor la modul în care poate să îndeplinească cele patru principii:

Prima: Învaţă să taci, pentru a fi puternic.
A doua: Învaţă să vrei, prin faptul că renunţi la putere.
A treia: Învaţă să simţi, prin faptul că renunţi la voinţă.
A patra: Învaţă să gândeşti, prin faptul că renunţi la simţire.

Despre aceste principii trebuie cugetat, precum şi despre posibilităţile care există în propria viaţă pentru a realiza aceste lucruri.

Aceste principii aparţin de înţelegerea pentagramei:

Cele cinci vârfuri corespund în mod ocult în aşa fel cu anumite lucruri, încât înseamnă ceea ce devine omul, fie la observarea acestor principii, fie prin dezvoltare. Această pentagramă devine precum o cheie pentru lumea ocultă, atunci când este folosită.

Nimeni nu e nevoie să se gândească la figură atunci când se dezvoltă în sensul celor patru propoziţii. Dacă omul a priceput ce se află în cele patru maxime, atunci aceasta devine o hieroglifă şi înseamnă tot atât precum o (înseamnă o adevărată) cheie pentru lumea spirituală.

Dacă s-a început să fie învăţată tăcerea, o a doua hieroglifă ce se începe a fi învăţată este hexagrama:

Despre formula de angajament (jurământ)

O lămurire cu privire la aceasta, din cadrul unei ore de instruire, nu a fost transmisă; cu toate acestea, Rudolf Steiner a prezentat în conferința ținută la Dornach pe 26 noiembrie 1916 (GA 172), de unde își are originea această tradiție ocultă:

Oamenii știu însă astăzi destul de puțin despre trecut. Înainte de toate, oamenii nu știu de ce sunt transmise anumite lucruri. Știu doar faptul că sunt transmise, dar de ce sunt transmise, asta abia dacă mai știu oamenii astăzi. Este transmis, de exemplu, – iar acest lucru poate fi citit și în tot felul de cărți exoterice, și chiar în cărți francmasone – faptul că au existat misterii în timpurile vechi, că misteriile erau, am putea spune, o organizație secretă și că în misterii acest lucru are deja legătură cu cuvântul, că au existat secrete, care erau realmente secrete, și în sens exterior. Adică: Celui care găsise accesul la misterii, aceluia i se transmiteau anumite lucruri pe care era obligat să le comunice doar acelor oameni care, iarăși, erau cu el în mod comunitar în aceste misterii, și era în aceste timpuri vechi o regulă strictă de a nu trăda aceste comunicări despre misterii. Această regulă este exprimată în așa fel, încât aparține de ceea ce e cel mai condamnabil, se spunea, dacă cineva rostește un secret din misterii în fața unei urechi neinițiate; dar tot astfel aparține de ceea ce e cel mai condamnabil dacă un nechemat stă și ascultă o taină din misterii. Iar această concepție, ce era cultivată în misterii, era tratată în sensul cel mai sever atunci când misteriile existau în sens vechi. De ce era așa oare? De ce se întâmpla așa?

Eu v-am subliniat adesea următorul lucru: Omenirea s-a modificat pe parcursul dezvoltării Pământului, iar o intervenție importantă a fost, în cadrul evoluției, în timpul în care a trecut Christos prin Misteriul de pe Golgotha. Dacă s-ar vrea

prezentarea unei caracteristici dintre cele esenţiale ale acestei evoluţii, pe lângă altele pe care le-am prezentat deja, atunci ar trebui să se spună: Dacă am merge înapoi prin timpul greco-latin, şi anume dacă trecem dincolo de secolul al IV-lea înainte de Christos, la secolele al V-lea, al VI-lea, al VII-lea – aşadar putem să rămânem chiar şi în timpul greco-latin, dar am găsi şi mai mult dacă am trece în cel egipteano-caldeean sau chiar în cel protopersan –, atunci găsim peste tot faptul că ceea ce era rostit de om avea pentru ceilalţi oameni o semnificaţie cu totul diferită decât după aceea, de exemplu în secolele al VII-lea, al VIII-lea după Misteriul de pe Golgotha. Cuvântul pe care îl rostea unul către celălalt avea o semnificaţie cu totul diferită în timpul în care mai erau prezente încă vechile trăsături atavice ale sufletului, care încă mai conduceau chiar la clarvederea atavică, decât astăzi, decât mai târziu. Atunci, cuvântul avea, dacă mă pot exprima astfel, prin propria sa forţă interioară, un fel de valoare sugestivă, căci se afla în cuvânt mult din forţa dumnezeiesc-spirituală moştenită. Atunci când omul vorbea, mereu vorbea în afară împreună în cuvântul său, într-o anumită măsură, îngerul din ierarhiile mai înalte.

Puteţi să vă reprezentaţi din aceasta faptul că ele, comunicările din acele timpuri vechi, care aveau loc prin intermediul cuvintelor, erau ceva cu totul diferit decât astăzi. Noi nici nu avem vreo posibilitate să vorbim cu cuvinte în acest mod, deşi cunoaştem toate aceste secrete, aşa cum s-a vorbit în timpurile vechi, pentru că trebuie să vorbim prin ceea ce au devenit cuvintele prin intermediul limbajului. Căci în cuvinte avem semne convenţionale. Astăzi nu mai putem să mergem la un om şi cu aceeaşi forţă, cu care se mai putea vorbi încă în secolele al III-lea, al IV-lea, al V-lea înainte de Christos, prin cuvintele „Îngerul tău te iubeşte” să inducem un frison uşor prin suflet, care era forţă de vindecare. Astăzi nu se mai poate face acest lucru, din cuvinte a fost luată vechea lor valoare sugestivă, forţa lor. Curgea forţă omenească de comunitate de la suflet la suflet în timpuri vechi, prin faptul că oamenii vorbeau unii cu alţii. Aşa cum noi, când suntem împreună într-o sală, respirăm

aerul comun, aşa trăia în ceea ce vorbeau oamenii unii cu alţii o forţă spirituală a dimensiunii comune în timpuri vechi. În evoluţia ulterioară a omenirii s-a pierdut acest lucru. Cuvântul a devenit tot mai dez-dumnezeit.

Dacă vă duceţi acest lucru în faţa ochilor, în faţa ochiului spiritual, atunci vă veţi putea spune şi faptul că puteau exista cuvinte şi combinaţii de cuvinte, formule de cuvinte foarte precise care aveau un efect mai mare decât alte cuvinte ce erau rostite în general. Iar aceste formule de cuvinte, care aveau un efect ce trecea cu mult peste aspectul obişnuit, erau transmise în misterii. Acum puteţi să pricepeţi faptul că nu era permis să fie trădate, deoarece omului care cunoştea aceste formule îi era dată o putere mai înaltă peste ceilalţi oameni, de care nu era permis să se abuzeze. Este un adevăr absolut real că atunci când preotul ebraic al Templului exprima ceea ce în viaţa obişnuită era numit doar „cuvântul", dar care tocmai pentru că avea o anumită compoziţie de sunete, atunci când îl rostea în modul corect – întrucât în acele vechi timpuri era aşa, că în fiecare compoziţie de sunete se afla forţa –, la oamenii cărora le vorbea intervenea într-adevăr faptul că în jurul lor era o altă lume, din punct de vedere spiritual, dar această spiritualitate era reală.

Şi astfel puteţi înţelege că nu era doar o infracţiune să rosteşti formulele misteriale faţă de cel pentru care nu era permis, deoarece prin aceasta era exercitată o stăpânire asupra lui, care era neîndreptăţită, ci şi că era dezaprobat să asculţi, căci erai chiar expus pericolului de a te pune cu totul sub stăpânirea celuilalt. Lucrurile nu sunt aşa de abstracte cum vor anumiţi oameni să le prezinte astăzi, ci lucrurile sunt concrete şi reale, şi timpurile s-au schimbat, iar această schimbare a timpurilor trebuie ascultată. Începând de la Misteriul de pe Golgotha, cuvintele nu mai au această semnificaţie, căci dvs. înţelegeţi: adevărata libertate nu ar fi putut să ia naştere între oameni, dacă ar fi păstrat cuvintele această semnificaţie; căci oamenii ar fi fost, într-o anumită măsură, mereu numai rezultatul limbajului, din perspectivă

sufletească. Cuvintele au trebuit să piardă această forţă interioară. Dar o altă forţă a intrat în dezvoltarea Pământului, care, dacă găsea un raport corect cu omenirea, putea să înlocuiască pentru oameni iarăşi, treptat, ceea ce venea înainte din cuvinte. Vechii oameni învăţau să gândească din cuvintele lor, şi nu existau în vechile timpuri alte gânduri decât cele care veneau din cuvinte. Dar numai atunci putea să vină din cuvinte forţa gândurilor, când cuvintele erau aşa cum le-am înfăţişat. Această forţă nu mai era prezentă în epoca ce a urmat. Dar atunci a venit acea fiinţă care putea să le dea gândurilor, dacă aceste gânduri se umplu cu ea, din nou această forţă, acea fiinţă care putea să spună: „Eu sunt cuvântul", – iar aceasta este Christos. Doar că oamenii trebuie mai întâi să găsească drumul pentru a-L face pe Christos viu în sufletul lor.

Despre cenuşă, sare şi apă
Din ora de instruire de la München,
12 decembrie 1906

Prin procesul de ardere, prin faptul că s-a precipitat cenuşă, a venit spiritul pe Pământ. Prin faptul că s-a precipitat sarea, a venit înţelepciunea pe Pământ. Amândouă trebuie iarăşi să fie spălate cu apele vieţii.

Ora de instruire de la Berlin,
februarie 1908, fără data zilei

Este important să învăţăm să înţelegem tot mai bine formulele folosite în lojă, pentru ca să putem urmări cu tot mai multă înţelegere ceremoniile de care aparţin ele.

Cenuşa, sarea şi apa au o semnificaţie profundă. În perioada atlanteană timpurie, aerul era umplut cu apă şi razele soarelui nu puteau fi văzute decât neclar prin negura densă. În această negură din afara trupurilor fizice trăiam noi, spiritele care de atunci am intrat în corpul uman. Dar pe atunci eram în exterior şi conduceam aceste corpuri [din afară].

Tot ce este dur şi dens pe Pământ s-a cristalizat pornind de la această atmosferă de apă. Pe atunci, apa nu era atât de densă cum e astăzi, iar aerul era mai dens, în schimb. Însă treptat, apa s-a coborât pe suprafaţa Pământului şi a lăsat în urmă atmosfera în calitate de aer, în timp ce apa a trecut într-o stare mai densă. Acest lucru este simbolizat prin sarea în stare dizolvată.

Sarea este înţelepciune; din aceasta a provenit Ruach Hochmael.

Pe atunci nu existau oase în corpul uman. Dar când treptat, treptat s-a cristalizat atmosfera, sarea care s-a separat a format oasele acolo unde înainte fuseseră doar curenţi magnetici.

Moartea este înfăţişată foarte corect printr-un schelet cu o coasă. Căci oasele reprezintă partea relativ remanentă a corpului uman, acea parte după care va fi format corpul următoarei încarnări. Ele reprezintă viitorul, în timp ce părţile moi reprezintă trecutul, ceea ce se scurge de la viaţă. Oasele cu sângele lor şi cu limfa reprezintă viitorul, deoarece Eu-ul dobândeşte acolo o poziţie fermă, unde sunt formate globulele de sânge.

La începutul perioadei pământene, Pământul nu era umplut de nimic altceva decât de fiinţe umane. Pe atunci a apărut omul mai întâi. În timp ce el s-a dezvoltat mai departe, au rămas unii în urmă, care au format regnul animal. Printre aceştia au fost unii incapabili să se dezvolte mai departe şi au format regnul vegetal. Iar în final au rămas unii din regnul vegetal în urmă, pentru a forma mineralele, aşa cum se vede la naşterea cărbunelui. Aceştia rămaşi în urmă sunt produşi prin cristalizare. Pentru a se dezvolta mai departe, trebuie să fie menţinute instrumentele fluide (mobile), astfel încât substanţele dense, care se aglomerează (substanţele care se coagulează) să poată fi excretate.

Despre zicerea rosicruciană

Probabil este vorba aici de o redactare a lui Rudolf Steiner, pentru care însă nu există un original. Text după un suport de text cu însemnarea „F.M."

Din dumnezeire este născut omul. Au acţionat entităţi sublime la construirea lui, forţe cosmice au fost acestea, şi astfel el a fost construit dinspre cosmos, el a crescut din cosmos.

Prima stare a dezvoltării, în care se poate indica asupra acţiunii acelor forţe cosmice, a fost aceea care este numită starea vechiului Saturn. Atunci au început aceste forţe să acţioneze în spaţiu şi în timp, astfel că în spaţiu a luat naştere vechiul Saturn şi s-a desfăşurat dezvoltarea vechiului Saturn în timp. Nu exista pe atunci încă niciun sistem solar cu planete, exista doar un corp de căldură, înconjurat de cele douăsprezece semne ale Cercului Zodiacal, care şi-au revărsat forţele în acest corp de căldură, aşa ca din circumferinţă într-un punct central comun. Dinspre acest punct central acţionau alte forţe în întâmpinarea lor, însă forţele ce acţionau spre înăuntru erau mai puternice şi, datorită acestui fapt, a luat naştere tendinţa către aspectul centripet în această dezvoltare. Dacă mineralele de astăzi de pe Pământul nostru sunt considerate aşa cum se disting din punct de vedere spiritual, atunci poate fi găsit aici acelaşi efect, doar că aici avem de-a face cu materia pământeană densă. Din îndepărtări de lumi, apropiindu-se din diferite laturi acţionează forţe spirituale asupra unui punct comun din spaţiu, şi ia naştere în acest punct central piatra sau mineralul. Din acest punct vin forţe în întâmpinarea acestei acţiuni, dar forţele ce se revarsă înăuntru sunt cele mai puternice. Astfel a luat naştere atunci, prin acţiunea celor douăsprezece imagini zodiacale din mediul înconjurător asupra unui punct din spaţiu, prima întrupare a Pământului de astăzi, în calitate de sferă de căldură, în calitate de vechiul Saturn. Pentru că aceste forţe care acţionau înspre punctul central erau preponderente, a luat naştere o densificare în continuare şi un fel de împărţire. S-au format mai multe puncte în acel punct central în timpul dezvoltării ulterioare, şi aşa a constat în final întreaga planetă din multe asemenea

puncte de forţă, care luaseră naştere prin acţiunea forţelor cosmice sau a fiinţelor spirituale în cosmos. În aceste puncte centrale înseşi acţionau iarăşi fiinţe spirituale, ele le învigorau pe acestea şi le formau în aşa fel, încât puteau să fie ca substrat pentru ceea ce mai târziu a ajuns să fie om. Acolo a fost înzestrat deja omul cu forţele care, acţionând mai departe în viitor, puteau să îi dea trupul fizic în care locuieşte astăzi în calitate de om pământean conştient de sine. Acolo a primit şi substratul pentru ceea ce îşi va forma mai târziu, în calitate de om spiritual, prin propria forţă. S-a pus atunci, pe vechiul Saturn, germenele pentru viaţa în fizic şi în spirit, a fost fundamentat un punct central fizic şi unul spiritual pentru fiinţa umană. Când această dezvoltare era avansată până la un anumit punct, forţele spirituale s-au retras în acţiunea lor, a intervenit un fel de noapte a planetei, o stare de linişte, iar când a venit următoarea zi, Pământul a ieşit la iveală în noua lui întrupare în calitate de vechiul Soare.

Dezvoltarea a mers mai departe. Legându-se de starea de Saturn antemergătoare, s-a repetat totul în alte condiţii, apoi s-a adăugat ceva nou. Punctele centrale, care luaseră naştere atunci pe vechiul Saturn, au ieşit iarăşi în starea de vechiul Soare. Prin forţele centripete care mai acţionau încă, vechiul Soare era mai restrâns, în calitate de corp ceresc, decât vechiul Saturn. El se densificase mai mult şi era şi spaţial mai puţin extins. Ca centru fizic nu avea nevoie să-şi reverse forţele aşa în spaţiu, el putea să se adune mai mult şi să păstreze ceva pentru sine ca proprie forţă interioară a fiinţei sale. Pe aceasta a putut-o revela în aşa fel, încât a putut să trimită în întâmpinarea acţiunii Cercului Zodiacal ceva, ce ieşea din el însuşi în lumina pe care o iradia în mediul său. Tocmai prin densificarea cu privire la aspectul fizic era prezentă posibilitatea de a ceda ceva din sine, ce acţiona în mod spiritual. Astfel era şi cu punctele centrale distincte de pe vechiul Saturn. Prin forţă proprie au putut să iradieze din sine, a devenit posibilă o lăţire a fiinţei lor în mediu, lucru care poate fi desemnat drept creştere în lumină. În dezvoltarea noastră pământeană de astăzi este activă o forţă asemănătoare în regnul

vegetal, doar că aici [se] desfăşoară în materie pământeană densă. Aşa cum plantele de astăzi cresc din sămânţa lor înspre lumina Soarelui, aşa a luat naştere pe vechiul Soare o creştere, o lăţire de sine şi o apariţie în lumină, din punctele centrale în lumea înconjurătoare. Nu doar acţionau pe vechiul Soare din mediu forţele celor douăsprezece imagini stelare, ci el însuşi trimitea ceva în întâmpinarea acestor forţe, în lumina care iradia. Şi creşteau din el, ca substrat, acele planete pe care le cunoaştem astăzi în alte condiţii în sistemul nostru solar fizic. Aşa cum se pot revela din lumina albă cele şapte culori printr-o frângere de raze, aşa s-au structurat atunci, ca substrat, ca puncte strălucitoare din lumina solară însăşi, aceste planete.

Acţionau din nou în punctele centrale fiinţe spirituale şi le formau pe acestea în aşa fel, încât au devenit predispoziţia pentru ceea ce omul cunoaşte astăzi drept trupul său de viaţă sau trupul eteric. I s-a dat omului şi substratul pentru ceea ce el îşi va însuşi mai târziu în calitate de Spirit al vieţii. Principiul creşterii, al lăţirii, a fost dezvoltat atât în punctul central fizic, cât şi în cel spiritual al fiinţei umane în starea de dezvoltare vechiul Soare, căci aşa cum trupul eteric dă posibilitatea creşterii pentru trupul fizic, aşa este desemnat prin noţiunea de Spirit al vieţii ceea ce poate fi numit circumferinţa, mediul pentru punctul central spiritual al omului spiritual, în care el se revelează.

Acţiona forţa centripetă, care fusese activă în dezvoltarea Saturn, mai departe în starea vechiul Soare. Prin aceasta a luat naştere densificarea, astfel că sfera de căldură devenise o sferă de gaz. Prin această forţă s-au împărţit şi fiinţele şi au devenit diferite unele faţă de altele. Prin forţa centrifugă însă, Soarele iradia în afară şi erau şi fiinţele în stare să păşească din forma lor determinată, să crească.

După ce această dezvoltare a avut loc o perioadă de timp, a venit iarăşi o pauză de odihnă, prin faptul că forţele cosmice s-au retras în activitatea lor. Apoi a apărut Pământul din noaptea lumii în noua lui întrupare ca vechea Lună şi s-a repetat ceea ce existase în cele două stări de dezvoltare premergătoare, în alte condiţii. Întărirea, contractarea corpului lumii şi a punctelor

centrale distincte sau trupuri ale fiinţelor a mers tot mai departe, iar prin aceasta a devenit posibilă o mai puternică revelare de forţe interioare. Forţele centripete şi cele centrifuge acţionau amândouă şi căutau să ajungă la un echilibru. Prin aceasta au luat naştere oscilaţii masive. Pe de o parte, se arăta acţiunea forţei centripete în densificarea vechii Luni şi în punctele centrale distincte care se separau tot mai mult de mediu. Pe de altă parte, forţa centrifugă îşi găsea expresie în posibilitatea de a revela tot mai mult forţe spirituale dinspre punctele centrale înspre mediu. Acţionau aceste două forţe în aşa fel, încât în timpul dezvoltării vechii Luni au dus la o criză. A apărut în corpul lumii un fel de scindare. O parte a vechii Luni, în care îşi exercitau îndeosebi influenţa lor forţele centrifuge, s-a separat de cealaltă parte, în care au rămas active îndeosebi forţele centripete. A luat naştere prin aceasta un corp cosmic care îşi trimitea forţele îndeosebi spre afară şi se revela în mediu, iradiind în forţa sa spirituală ca lumină, ca Soare, şi un alt corp cosmic care era expus unei densificări în continuare, şi pe care se desfăşura dezvoltarea în continuare a acelor fiinţe care mai târziu au devenit oameni pământeni, drept vechea Lună.

Prin această contracţie, trupurile fiinţelor au devenit tot mai dense şi mai mult dependente de ele însele şi a luat naştere şi posibilitatea de a revela forţe interioare mai puternice. Prin acest lucru a putut să rezoneze în fiinţe ceea ce acţiona asupra lor din afară, ele au putut să răspundă la aceasta într-un anumit fel. A luat naştere atunci un ton, care răsuna în afară din interiorul fiinţelor şi era o repetare a tonului care venea înspre ele din mediul înconjurător. Vechea Lună devenise o sferă apoasă, datorită densificării ce continua, iar trupurile fiinţelor se densificaseră de asemenea. Dinspre Soare strălucea către Lună tot mereu lumină, iar acele forţe care tindeau către spiritualizare şi rafinare a materiei erau conţinute în aceasta. În partea mai fină a vechii Luni, care se separase ca Soare, merseseră cu ea [forţe] spirituale şi au lăsat în urmă partea mai grosieră. Din afară acţiona acest spiritual asupra părţii care tindea către densificare şi iradia lumină şi viaţă înăuntrul ei. Partea mai

grosieră se învârtea în calitate de veche Lună în jurul acestei surse de lumină. Aşa se întâmpla şi cu punctele centrale distincte de pe vechea Lună. La separare, partea care trebuia să se spiritualizeze mai departe şi dezvolta îndeosebi forţa centrifugă în sine, mersese cu Soarele, iar partea care trebuia să se densifice mai departe şi forma în sine forţa centripetă, a rămas cu vechea Lună şi s-a densificat, ajungând la starea apoasă. Trupurile fiinţelor erau pe vechea Lună, aspectul spiritual prin care erau vivifiate se afla în afara acestor trupuri pe Soare şi îşi iradia lumina sa de acolo înăuntrul acestor trupuri. În regnul animal, aşa cum se revelează astăzi în dezvoltarea Pământului, e de găsit ceva ce corespunde cu această acţiune, numai că este adaptat la condiţiile pământene. La animal, spiritualul propriu-zis, care vivifiază trupul fizic al animalului, nu este de găsit în animalul însuşi. Există un punct central spiritual în exteriorul formelor de animale, din interiorul căruia este iradiată în afară viaţa în animale. Pe Pământul de astăzi este aşa, că un întreg gen de animale este vivifiat printr-o dimensiune spirituală comună, în aşa fel încât poate fi gândit acest spiritual ca punct central, iar specia de animale ca arie, care înconjoară acest punct şi care primeşte viaţă de acolo. Astfel înconjura vechea Lună Soarele ei şi era vivifiată dinspre acest punct central spiritual. Prin faptul că aceste forţe spirituale se separaseră de Lună şi acţionau din afară, prin faptul că Luna se învârtea în jurul Soarelui a luat naştere în timpul dezvoltării lunare mişcarea, iar aceasta s-a evidenţiat şi pentru punctele centrale distincte. Fiinţe spirituale le-au format la rândul lor pe acestea în aşa fel, încât au devenit capabile să fie, ca substrat, ceea ce omul cunoaşte astăzi ca trup astral al său. În trupul astral uman se află în mişcare continuă senzaţiile şi sentimentele care sunt stimulate în el prin mediu. Cu aceste sentimente şi senzaţii el răspunde la tonul care vine la el din lumea exterioară. A fost predispusă, din punct de vedere spiritual, tot în timpul dezvoltării lunare, acea componentă prin care devine posibilă înţelegerea spirituală, faptul de a răsuna împreună cu înţelepciunea lumii în spirit, astfel încât omul se

simte unit cu aceasta. Aşa cum omul lasă să curgă prin trupul său astral curentul senzaţiilor ce se unduiesc în sus şi în jos, îl reţine în el şi trimite ceva în direcţia lui astfel încât poate să reacţioneze prin aceasta în mod conştient, tot aşa se revarsă lumina înţelepciunii lumii în sinea sa spirituală, şi îi este posibil să preia această lumină în sine şi sa o iradieze în mod conştient înapoi. Prin faptul că vechea Lună se scindase în calitate de corp cosmic, astfel că existau două corpuri cosmice care se influenţau reciproc, a luat naştere mişcarea şi astfel simţirea conştientă. Influenţele mergeau de la un corp cosmic la altul. Acţiunile Soarelui asupra Lunii erau percepute aici drept forţe care veneau din afară, şi tot astfel era cu acţiunile Lunii *care* se îndreptau către Soare. Acolo unde se întâlneau forţele Soarelui cu forţele Lunii era provocată o trăire conştientă. Atunci a intervenit *un* fel de aglomerare şi a luat naştere o graniţă acolo unde forţa ce se revărsa înăuntru se întâlnea cu forţa ce îi venea în întâmpinare. Acolo era, pentru fiecare fiinţă de pe Lună, limitarea câmpului în care putea trăi ceva în mod conştient, acolo înceta posibilitatea de a-şi revela forţele mai departe în afară, acolo ea venea cu forţa ei proprie în întâmpinarea forţelor ce se revărsau înăuntru. Conştienţă aveau fiinţele care mai târziu au devenit oameni pe Pământ, în timpul vechii dezvoltări lunare; conştienţă de sine nu aveau încă, pentru că trăiau încă întru totul în mediu, cu acesta. Ei nu aveau nicio trăire proprie şi puteau doar să lase să răsune în ei ceea ce li se revela din lumea exterioară.

Când dezvoltarea lunară ajunsese la o anumită maturitate, puterile spirituale care provocaseră toate acestea s-au retras. Forţele Soarelui şi ale Lunii s-au neutralizat. Soarele şi Luna se uniseră iarăşi treptat şi a intervenit o stare de odihnă. Apoi a apărut Pământul ca nou corp al lumii din această noapte a planetei. Mai întâi s-au repetat stările de dezvoltare anterioare, în condiţii noi. Pământul a parcurs un timp în care, privitor la aspectul fizic, era un corp de căldură ca şi odinioară vechiul Saturn. Atunci s-au format iarăşi treptat punctele centrale distincte, sub acţiunea forţei centripete. Apoi a venit un timp în

care Pământul a devenit sferă de gaz şi a exercitat influenţă forţa centrifugă, ca odinioară pe vechiul Soare. Au început iarăşi punctele centrale să trimită raze de la sine; aceasta era starea solară pe Pământ. După aceea a urmat o repetare a stării lunare pe Pământ. S-a separat atunci Soarele de cealaltă parte a corpului lumii şi a lăsat în urmă Pământul, în care rămăseseră forţele lunare. Din nou merseseră cu Soarele acele forţe care tindeau către spiritualizare, ele iradiau de aici lumină şi viaţă în interiorul corpului cosmic care se densifica acum mai departe. Odată cu Soarele au mers şi planetele şi au rămas numai forţele lunare unite cu Pământul. În punctele centrale distincte era aşa, că şi aici mersese împreună cu Soarele o parte ce tindea către spiritualizare şi de aici îşi iradia forţa, în timp ce partea mai grosieră rămăsese pe Pământ. A intervenit apoi o stare în care s-a repetat ceea ce se desfăşurase pe vechea Lună. Tot mai mult s-au densificat Pământul şi trupurile fiinţelor. Forţele centripete erau preponderente. Apoi a intervenit însă o fază nouă, care a luat naştere prin faptul că în această dezvoltare a Pământului nu rămăsese în urmă doar vechea Lună, ca şi atunci în timpul vechii dezvoltări lunare, ci că se adăugase o nouă forţă, forţa propriu-zisă a Pământului. Această forţă a Pământului acţiona aşa, că se revela ca o forţă unificatoare între forţele solare şi lunare, care putea să le aducă pe amândouă în armonie şi echilibru. Când densificarea a mers tot mai departe, pentru că numai forţele lunare mai erau unite cu Pământul, această forţă pământeană a avut drept efect un fel de echilibrare, prin faptul că s-a separat de forţele lunare. Cu aceste forţe, Pământul a lăsat Luna în urmă şi a rămas astfel pentru sine între cele două forţe ale Soarelui şi ale Lunii, impulsurile care tindeau către spiritualizare şi cele care tindeau către densificare. De amândouă este influenţat, pe amândouă le poartă în sine, prin propria sa forţă îşi menţine echilibrul. La omul pământean de astăzi se poate evidenţia în Eu-ul său o forţă asemănătoare, căci aşa cum Pământul este intermediarul între forţele Soarelui şi ale Lunii, tot astfel este Eu-ul în om componenta de legătură între spiritual şi material, lucru prin care amândouă se pot uni în el. Pământul este şi

poziţionat în aşa fel în spaţiul cosmic, încât se mişcă în jurul lui Luna cu influenţa sa de rigidizare, şi Soarele din care se revarsă către el lumina spirituală. Ca închis într-un înveliş este Pământul prin forţele Lunii; forţele Soarelui vin către el dintr-un punct central mai îndepărtat, ce se află mult dincolo de acest înveliş. Aşa este şi Eu-ul uman încorporat în învelişurile sale, dar din afară străluceşte către el lumina spirituală înăuntru, din depărtări cosmice.

În cele două forţe care acţionaseră una asupra celeilalte în timpul dezvoltării lunare devenise activă o a treia forţă, care se revela în aşa fel, încât acţiona în direcţie verticală asupra celorlalte două. Prin aceasta lua naştere în mişcare în general ceva nou, care poate fi desemnat drept mişcare proprie. În dezvoltarea Pământului poate fi găsită expresia fizică a acestui lucru în rotaţia Pământului în jurul propriei sale axe. Pe vechea Lună, cele două forţe, acolo unde se întâlneau, produceau un fel de conştienţă prin aglomerare. Acum a luat naştere prin întâlnirea lor cu această a treia forţă o dublă aglomerare şi prin aceasta a devenit limitată şi închisă conştienţa generală, astfel încât devine dependentă de ea însăşi. Datorită acestui fapt se poate adânci până la conştienţa de sine, întrucât se poate cuprinde pe sine însăşi, astfel încât este pus germenele pentru conştienţa de Eu. Aceleaşi forţe au acţionat asupra trupurilor fiinţelor şi atunci fiecare dintre aceste trupuri a fost mai mult dependent de sine însuşi. Ele au dobândit o mişcare pentru sine, aşa cum o avea Pământul, şi tocmai prin această mişcare a luat naştere o densificare în continuare. Trupurile au devenit mai închise în sine, astfel că a devenit posibilă o proprie viaţă interioară în cadrul acestor trupuri. Densificarea în continuare a trupurilor nu mai era provocată doar prin forţele lunare ca înainte, ci prin mişcarea proprie, prin forţele pământene înseşi, iar aceste forţe pământene erau suma tuturor acelor lucruri care au premers în cele trei stadii de evoluţie anterioare şi se transformaseră în al patrulea, starea pământeană propriu-zisă.

Din nou au fost entităţi spirituale cele care i-au făcut posibilă omului această conştienţă de sine, prin faptul că în

timpul dezvoltării pământene au acţionat în aşa fel, încât au putut să îi dea substratul pentru conştienţa de Eu, pentru ca omul să poată învăţa să îşi spună sieşi „Eu". Punctul fizic central (sau trupul) pe Pământ era locuit de omul însuşi, iar sub conducerea fiinţelor mai înalte a fost dezvoltat acesta treptat, ajungând să fie trupul uman fizic, aşa cum se distinge astăzi. Forţa interioară, care a fost substratul pentru conştienţa de Eu, a putut să ajungă să se desfăşoare doar într-un trup fizic care, stând pe sine însuşi, era separat de mediul înconjurător din punct de vedere al formei. Treptat s-a dezvoltat mai departe trupul fizic uman; dar i-a fost impregnat omului deja mai devreme substratul pentru Eu. Aşa cum sfera de căldură a vechiului Saturn se densificase până a ajuns o sferă de gaz în calitate de vechi Soare, dar apoi a putut să iradieze în spaţiul cosmic de la sine forţă spirituală proprie sub formă de lumină, şi cum apoi în vechea dezvoltare lunară a intervenit o densificare în continuare până la nivel apos, pe de altă parte a devenit posibilă şi revelarea forţelor mai interioare în răsunet şi în mişcare, tot astfel a apărut în cadrul dezvoltării Pământului o altă densificare, până la starea de Pământ şi astfel a fost posibilă o următoare revelare de forţe interioare, care s-au arătat sub formă de viaţă, viaţă interioară proprie înăuntrul pământescului. Pe vechiul Saturn fusese totul conţinut în marea de căldură întunecată, pe vechiul Soare strălucea totul în lumină, pe vechea Lună se cutremura totul în răsunet şi pe Pământ trăieşte totul o viaţă proprie interioară.

Atunci când a apărut repetarea stărilor de dezvoltare planetară anterioare, atunci Pământul era pentru început într-o stare de foc; omul trăia în elementul focului, iar trupul său fizic era constituit de asemenea din acest element. Omul îşi dezvolta pe atunci în principal voinţa şi prin aceasta putea să influenţeze acel element. Deja pe atunci i-a fost impregnat substratul pentru conştienţa de Eu. Mai târziu el plutea în jurul Pământului în elementul aerului, pe atunci trupul său era şi în stare gazoasă; şi a venit un timp în care a trăit în negura de abur de apă, pe atunci şi trupul său era pe măsura acestui element al apei. El dezvolta

pe atunci în principal sentimentele şi putea astfel să acţioneze asupra elementelor. În acel timp, Eu-ul omului nu trăia încă în trupul fizic. El se afla în afara acestui trup, deşi era legat de el. De-abia în timpul care este numit cel postatlantean era trupul fizic densificat în continuare până la elementul de pământ propriu-zis şi devenise posibil ca Eu-ul uman să locuiască în trupul fizic. Numai atunci trăia omul de fapt pe Pământ. Atunci a putut să-şi dezvolte în principal gândirea şi prin aceasta să acţioneze asupra elementului pământesc însuşi.

Astfel s-a dezvoltat omul ajungând ceea ce este astăzi. Ieşind din dumnezeire s-a născut, în marea ţesătură a lumilor el este întreţesut şi toate forţele lucrează înspre faptul ca el să fi fost construit dinspre marele cosmos. Pentru el s-a format întregul sistem solar, s-a metamorfozat în cele patru faze, pe care noi le numim întrupări ale Pământului: ca vechiul Saturn, vechiul Soare, vechea Lună şi ca Pământul însuşi. Numeroase fiinţe au trebuit să se jertfească pentru ca el să poată deveni. Omul vede unele dintre aceste fiinţe întrupate în jurul său în regnurile naturale mai joase pe Pământ, pe altele le percepe ca forţe care acţionează în interiorul lui. Trebuia să existe fiinţe care pe parcursul celor trei întrupări anterioare ale Pământului şi pe Pământul însuşi tot mai repetă treapta de Saturn, alte fiinţe trebuia să existe care în timpul dezvoltării pământene să repete treapta de Soare, altele care repetau treapta de Lună, astfel că pot să acţioneze şi să trăiască în regnul mineral, cel vegetal şi cel animal pe Pământ. Astfel există fiinţe care acţionează în interiorul uman precum fiinţe rămase în urmă pe vechea Lună, pe vechiul Soare şi pe vechiul Saturn. Pe cât de puţin omul ar putea să trăiască fizic şi să existe fără cele trei regnuri naturale mai joase, la fel de puţin se poate dezvolta ca fiinţă de Eu conştientă de sine fără aceste forţe sau fiinţe rămase în urmă, în interiorul său. Omul percepe acţiunea acelor fiinţe care au rămas în urmă pe treapta de Lună ca forţe ce frânează în trupul său, care se manifestă în pofte şi afecte, care sunt de gen inferior şi care acţionează şi în regnul animal. Fiinţe care au rămas în urmă pe treapta de Soare acţionează în trupul său eteric drept forţe

care frânează, care îl leagă de obiceiuri şi moduri de gândire însuşite. În această acţiune este conţinut ceva din genul plantelor. Căci precum planta porneşte în creşterea ei tot mereu frunze noi, tot mereu repetă acelaşi lucru până acolo unde, prin intermediul astralului, este produsă o modificare ajungând la floare, tot astfel acţionează obiceiurile şi modalităţile de gândire asumate, într-o continuă repetare, tot mai departe în om, iar ceva nou trebuie şi aici să fie produs prin forţele trupului astral, prin sentimente şi senzaţii. Fiinţele care au rămas în urmă pe treapta Saturn şi acţionează în interiorul uman îşi revarsă forţele în trupul fizic drept forţe care frânează, care produc separarea de mediu, un sentiment de a fi pentru sine şi a sta pe sine însuşi. Prin aceasta, omul devine predispus să se perceapă drept punct central personal şi este stimulat să vrea, să gândească şi să simtă doar pentru sine, prin faptul că foloseşte mediul său drept scop pentru aceasta. O asemănare există aici cu acea forţă care acţionează în regnul mineral înspre punctul central, unde se formează apoi prin densificare mineralul fizic, căci ia naştere prin această forţă şi o densificare şi o închidere în om, prin faptul că îl propulsează înapoi asupra lui însuşi. Aşa cum aceste forţe au acţionat atunci, pe vechiul Saturn, pe vechiul Soare şi pe vechea Lună, aşa acţionează acum în interiorul omului şi el le poartă în sine ca forţe care frânează şi în acelaşi timp stimulează, aşa cum şi Pământul le poartă în sine.

Când omul începe în epoca postatlanteană să trăiască pe Pământ în trupul său fizic cu conştienţa sa de Eu, atunci el trece din acel moment până în epoca noastră prin diferite perioade de cultură şi în fiecare dintre aceste perioade de cultură el trece printr-o anumită dezvoltare. Astfel, se lucrează în prima cultură, cea veche indiană, îndeosebi la trupul eteric, în a doua, cultura veche persană, se lucrează la trupul senzaţiilor sau astral, în a treia, cultura egipteano-caldeeană, la sufletul senzaţiei şi într-a patra, cultura greco-latină, la sufletul raţiunii al omului. În timpul acestei a patra epoci de cultură, pe când omul era cufundat cel mai adânc în materie, astfel că privirea sa pentru lumea spirituală era cu totul închisă, a apărut ceva cu totul

deosebit, care trebuie desemnat drept cel mai mare, cel mai important eveniment din dezvoltarea Pământului.

Când Soarele s-a separat din Pământ şi Lună, atunci au mers împreună [cu] el forţele care tindeau către spiritualizare şi au iradiat de acolo lumină şi viaţă înăuntrul Pământului. I-a fost luat însă prin aceasta Pământului ceva ce fusese legat de el la început. Dezvoltarea Pământului a putut avansa fără aceste forţe – şi tocmai pentru că acestea iradiau de afară lumină şi viaţă înăuntru – până la un anumit punct. Aşa s-a întâmplat şi cu fiinţele care trăiau pe Pământ ca oameni. O viaţă interioară proprie au putut să dezvolte în ei până la un anumit grad, dar şi lor li se pierduse ceva spiritual odată cu separarea Soarelui. Pe când omul se formase devenind ceea ce putea să devină ca om pământean, atunci când îşi construise trupul fizic cu ajutorul fiinţelor mai înalte în aşa fel încât el putea deveni templul pentru ceva dumnezeiesc-spiritual, atunci a coborât şi Dumnezeu şi a locuit în acest templu. Forţele spirituale ale Soarelui s-au unit din nou cu Pământul şi astfel i-a fost dată şi omenirii posibilitatea pentru o continuare a dezvoltării în spirit. Numeroase fiinţe dumnezeiesc-spirituale se jertfiseră pentru ca omul să poată deveni şi să se dezvolte; construiseră multe forţe cosmice la el. Acum sosise momentul în care pentru omenire trebuia adusă cea mai mare jertfă, când cea mai înaltă fiinţă spirituală, Dumnezeu însuşi, care îşi oglindea viaţa sa spirituală în forţele Soarelui, a coborât pe Pământ pentru a trăi acolo într-un trup uman şi a lăsa forţele sale să curgă în Pământ. Acolo i-au fost date Pământului forţele solare şi în tot ce trăia pe Pământ s-a impregnat ceva spiritual. De la nivelul de om pământean conştient de sine putea acum omul să se ridice la o fiinţă spirituală conştientă de sine. Eu-ul său muritor a devenit un sâmbure nemuritor, care trăieşte în lumina solară spirituală.

Se petrece în dezvoltarea omului în parte şi a întregii omeniri ceva asemănător ca în dezvoltarea Pământului. Omul trece după naşterea fizică printr-o naştere a trupului său eteric şi a trupului său astral, abia apoi este el independent de mediul său şi poate să dezvolte Eu-ul mai departe în sine. El formează

atunci sufletul senzaţiei, sufletul raţiunii, în care Eu-ul se exprimă în mod deosebit, precum şi sufletul conştienţei în care Eu-ul se ridică peste el însuşi, pentru a dezvolta Sinea spirituală. Tocmai în timpul în care omenirea formează sufletul raţiunii, în perioada de cultură greco-latină, acea componentă în care Eu-ul se poate manifesta în mod deosebit, atunci dobândeşte acest Eu al umanităţii un nou impuls spiritual, prin faptul că Dumnezeu coboară pe Pământ şi trăieşte în mijlocul omenirii. Abia atunci a putut omenirea să se avânte în sus la o viaţă spirituală mai înaltă. Omenirea pământeană a putut să se ridice peste ea însăşi, i-a fost dată posibilitatea Eu-ului omenirii de a se dezvolta ca să ajungă un Eu dumnezeiesc.

Aşa cum omul în parte este născut mai întâi cu privire la trupul său fizic, mai apoi cu privire la trupul său eteric şi trupul astral şi cum de-abia după aceea Eu-ul ajunge să se evidenţieze în el, tot astfel a fost născut Pământul mai întâi în privinţa aspectului fizic dinspre cosmos drept vechiul Saturn, apoi eteric drept vechiul Soare, apoi astral drept vechea Lună şi de-abia în starea de Pământ, acolo a putut să se desfăşoare dezvoltarea Eu-ului. Aşa poate fi gândit vechiul Saturn drept expresie a naşterii omului cosmic, al macrocosmosului pe planul fizic, dezvoltarea solară drept perioada în timpul căreia este format în macrocosmos trupul eteric, dezvoltarea lunară drept formarea trupului astral şi Pământul drept perioada de dezvoltare a măreţului, puternicului Eu al lumilor. În mijlocul acestei dezvoltări coboară Eu-ul cosmic, mai înalt, din sfere spirituale şi se uneşte cu dezvoltarea pământeană ce se continuă. Se coboară spiritul macrocosmosului în Eu-ul lumilor.

Aşa se oglindeşte dezvoltarea cosmică în om şi îşi găseşte expresia în el. Abia pe Pământ este el născut din cosmos drept fiinţă conştientă de sine şi stă în puterea dezvoltării sale în continuare ca el să înveţe să înţeleagă impulsul spiritual care îi este dat, pentru ca să poată trăi în interiorul său din nou ceea ce Spiritul lumilor a trăit în faţa omenirii pe Pământ.

Precum floarea din planta omenirii, s-a deschis o individualitate umană faţă de lumina spirituală a Soarelui, cu

mult timp înainte ca aceste forţe solare să se fi unit iarăşi cu Pământul. Ea a ştiut prin aceasta ce mare eveniment stătea înainte în dezvoltarea Pământului şi cum trebuia să fie produs printr-un intermediar care, crescut dinăuntrul omenirii, s-ar dărui faţă de lumina Soarelui cu întreaga sa fiinţă, astfel ca ea să îl poată cuprinde întru totul. Propria sa fiinţa trebuia să o jertfească, pentru ca fiinţe solare sublime să i se reveleze pe Pământ. Ca sămânţă ascundea acea individualitate această cunoaştere în interiorul ei. Iar atunci când a venit timpul, atunci a crescut dinăuntrul omenirii către spiritul Soarelui, ca o floare vie, o fiinţă umană. A putut să preia în sine forţele solare spirituale, prin faptul că şi-a jertfit cele trei învelişuri trupeşti marelui spirit, astfel încât acesta a putut să se cufunde în jos şi să trăiască într-un trup uman pe Pământ. Aşa cum planta începe să moară după rodire, tot astfel acel trup era dedicat morţii atunci când s-a împlinit acest eveniment. Iar când a curs pe Golgotha sângele din rănile acestui trup, atunci s-a coborât sămânţa acelei flori înăuntrul Pământului, ca nou impuls pentru viaţa spirituală, care trebuia să se dezvolte mai departe în omenire. Astfel a fost aşezat în fiecare om acest impuls ca un germene spiritual, care ajunge să se desfăşoare mai departe în el atunci când sufletul uman este stimulat ca prin noi senzaţii şi sentimente să lase să crească din el o floare care poate fi fructificată de lumina spirituală a Soarelui. Se desfăşoară din punct de vedere spiritual acelaşi proces în suflet care se petrece cu forma fizică a plantei atunci când planta se retrage în ea însăşi într-un fel de sentiment de ruşine şi începe să se veştejească. Astfel simte şi sufletul uman, în care s-a coborât lumina spirituală, în sentimentul adânc de ruşine propria lui lipsă de desăvârşire, iar această senzaţie îi dă îndemnul pentru a pătrunde în propriul interior. Când omul a simţit odată această lumină spirituală în sufletul său, atunci ea luminează în interiorul său şi el învaţă prin aceasta să se vadă aşa cum este el în realitate. Atunci el merge pe drumul pe care trebuie, de altfel, să meargă atunci când îşi părăseşte învelişurile sale trupeşti la moarte. El se cufundă în aceste învelişuri, ca om personal începe

să moară. Omul moare în calitate de personalitate distinctă şi pătrunde cu trăirea treptat în marea fiinţă a lumilor. Astfel poate să spună: „În Christos mor eu". Odată cu noul impuls spiritual intră omul mai întâi în trupul său astral. Acolo îi vin în întâmpinare acele fiinţe care acţionează în calitate de fiinţe rămase în urmă pe treapta lunară, ele se arată în toate sentimentele, impulsurile şi senzaţiile care sunt de natură inferioară. Ele stau cu o treaptă mai jos sub dezvoltarea Eu-lui, prin faptul că aparţin de dezvoltarea lunară. De aceea nici nu sunt străbătute de forţa conştientă a Eu-lui şi sunt de gen animal. Tot ce acţionează în trupul astral uman drept sentimente şi senzaţii subconştiente, nestrunite, el le găseşte acolo o lume care se înfăţişează în faţa lui ca o lume exterioară. Prin faptul că se poziţionează astfel conştient faţă de lumea sa interioară, el dobândeşte puterea de a depăşi aceste fiinţe, de a le elibera din interiorul său şi a le modifica treptat. Şi mai adânc coboară omul în interiorul său în trupul eteric. Acolo găseşte o lume pe care şi-a format-o prin modul de gândire cu privire la ceea ce şi-a însuşit din mediul său în privinţa tradiţiilor şi obiceiurilor. Acolo acţionează în trupul eteric fiinţe care au rămas în urmă pe treapta solară, ele frânează dezvoltarea sa cu privire la gândirea conştientă liberă şi autonomă. Şi pe acestea le va elibera treptat şi le va reconfigura în fiinţe de lumină pline de înţelepciune, prin intermediul impulsului spiritual pe care l-a primit. Dacă omul coboară apoi mai departe înăuntrul trupului său fizic, atunci află o întreagă lume de forţe care acţionează acolo în voinţa sa, în calitate de fiinţe rămase în urmă pe treapta Saturn. Ele îi întăresc voinţa cu privire la aspectul personal şi o conduc pe aceasta către punctul central personal. Şi pe aceste fiinţe le poate elibera prin lumina spirituală care se revarsă în interiorul său dintr-un punct central, ce se află în afara personalităţii sale şi de care se simte totuşi legat în mod intens. Astfel se trăieşte omul în învelişurile sale trupeşti, pentru început ca acea fiinţă până la care s-a dezvoltat până atunci. Un nou punct central a luat naştere pentru el, dinspre care el se poate privi pe sine. El ştie că dezvoltarea acelor trei învelişuri trupeşti, în care a trebuit să coboare, aparţine de stări de dezvoltare anterioare ale Pământului şi că de aceea trebuie să-şi găsească în

sufletul său acea forţă care trebuie să fie dezvoltată îndeosebi în timpul dezvoltării pământene şi pentru care a fost pus substratul în suflet. Această forţă este cea care îl face să fie o fiinţă cu Eu conştientă de sine, astfel că poate să coboare în mod conştient în sine însuşi. Se dezvoltă sămânţa de plantă treptat, până ajunge la forma de plantă şi se coace până la o existenţă proprie autonomă în cadrul acestei forme. Omul păşeşte cu trupul viu prin poarta morţii, prin faptul că se face independent de învelişurile sale trupeşti. Atunci găseşte în interiorul său germenele spiritual care a fost pus în sufletul său prin impulsul christic. Luminează în întâmpinarea lui din propria sa entitate lumina christică, şi aşa cum sâmburele seminţei maturizate se cufundă în pământ după ce planta a murit, aşa cade acest germene spiritual din personalitatea strâmtă şi se adânceşte în marea lumină a lumilor. Atunci luceşte din interiorul Pământului în afară, în întâmpinarea omului, acea lumină care s-a unit cu Pământul începând de la evenimentul de pe Golgotha. Atunci poate să îşi spună: în Christos mor eu, renăscut însă voi fi pentru o existenţă mai cuprinzătoare. – Iar el simte şi trăieşte în sine semnificaţia cuvintelor: Cine îşi va pierde viaţa pentru mine, acela o va păstra.

Aşa cum omul este născut dinspre macrocosmos ca microcosmos, ca fiinţă cu Eu conştientă de sine, aşa parcurge el din nou drumul înapoi, prin faptul că treptat începe să trăiască din nou înăuntrul macrocosmosului cu conştienţa sa de Eu. Puterile spirituale s-au retras treptat de la om, după ce îi aduseseră toate darurile lor de jertfă, pentru ca el să îşi găsească acum singur drumul către urcuşul spiritual, astfel încât să pătrundă trăind în mod conştient şi de bună voie din nou în cadrul spiritualului.

Omul trăieşte aceste fiinţe spirituale mai întâi prin faptul că se simte strâns unit cu marea Mamă a Pământului, din care este născut ca om distinct, de care el însă aparţine şi cu care a fost mult mai intens legat în timpul stărilor de dezvoltare anterioare. Aceste stări el le trăieşte drept dezvoltarea vechiului Saturn, a vechiului Soare şi a vechii Luni. Omul coboară în propriul său interior şi trăieşte aici fiinţele care acţionează în

cele trei învelişuri ale sale: în trupul său astral, eteric şi fizic, apoi găseşte punctul central propriu-zis al propriei sale fiinţe, aici îi străluceşte în întâmpinare lumina lui Christos. Apoi mai coboară şi înăuntru în acele stări ale dezvoltării Pământului unde au fost formate cele trei învelişuri care sunt trupul astral, eteric şi fizic al Pământului şi trăieşte aici fiinţele spirituale care au legătură cu această dezvoltare şi îşi revarsă aici forţele. Apoi păşeşte sufletul uman tot mai departe şi trăieşte acea forţă spirituală care s-a cufundat în timpul dezvoltării Pământului în Pământ, drept lumina lui Christos.

Ca un măreţ tablou este percepută această întreagă dezvoltare cosmică, în care omul este întreţesut şi el. Se desfăşoară totul în jurul lui, se trăieşte şi se ţese în el însuşi această întreagă dezvoltare. Precum un punct de focalizare, în care se întâlnesc fiinţele şi forţele care sunt active în acea dezvoltare, se percepe el pe sine însuşi, forţele se revarsă în el şi din el, el însuşi este produsul acelor forţe. În aceste acţiuni el găseşte un centru ferm, ca un punct central lăuntric, în jurul căruia se grupează totul, iar acest punct central este entitatea christică, centrul dezvoltării macrocosmice şi microcosmice. Ca un nou punct central, din care curge totul, spre care se revarsă totul, îi străluceşte în întâmpinare izvorul întregii vieţi, întregii evoluţii, drept spirit dumnezeiesc ce stă în spatele tuturor lucrurilor, care a acţionat înainte ca să existe lucrurile. Şi aşa cum el se simte încorporat în calitate de om pământean în dezvoltarea Pământului, aşa se cunoaşte drept fiinţă spirituală în acest izvor primordial dumnezeiesc al întregii vieţi. În interiorul sufletului trăieşte forţa lui Christos, în sâmburele spiritual conştient de sine, în forţa de Eu. Dincolo de învelişurile trupeşti, ea se trăieşte drept spirit al tuturor lucrurilor, Spiritul Sfânt, drept o forţă de Eu mai înaltă, care este centrul adevărat, netrecător al întregii existenţe.

Când omul se cunoaşte astfel drept fiinţă spirituală în acest spirit total, atunci poate simţi semnificaţia cuvintelor din zicerea rosicruciană: „În Sfântul Spirit sunt renăscut”, căci drept nouă fiinţă stă aici faţă de omul său dinainte, o fiinţă care mai

întâi trebuie să-şi însuşească trăsăturile şi capacităţile de care are nevoie în această viaţă spirituală, aşa cum un copil trebuie să înveţe să îşi folosească organele sale trupeşti în lumea fizică. Şi din nou trebuie să trăiască această fiinţă spirituală în sine cele trei forţe spirituale care se revelează în dezvoltarea cosmică drept simţire, gândire, voinţă, drept iubire, înţelepciune, forţă. Căci precum copilul învaţă mai întâi să stea şi să meargă, aşa trebuie omul să înveţe să găsească direcţie şi drum în lumea spirituală. Acest lucru poate fi însuşit numai cu sentimentul, prin faptul că se poziţionează faţă de toate în mod iubitor. Atunci trebuie să înveţe să cunoască adevărul prin faptul că învaţă să înţeleagă înţelepciunea lumilor care răsună în el, că lasă să răsune în el sunetele din lumea spirituală şi intuieşte semnificaţia lor, aşa cum copilul învaţă să înţeleagă limba. Atunci învaţă el treptat să cunoască adevărata viaţă în spirit, prin faptul că în el însuşi trăieşte un centru de la care pornesc propriile sale impulsuri de voinţă şi de viaţă, astfel încât el însuşi se poate revela în vorbire şi în fiinţa sa. De aceea rosteşte Christos Iisus cuvintele: „Eu sunt calea, adevărul şi viaţa. Nimeni nu ajunge la Tatăl decât prin mine." Nimeni nu poate să străbată către originea spirituală adevărată a întregii existenţe, la Tatăl, dacă nu şi-a format în spiritul său aceste trei forţe şi nu le uneşte în mod corect.

Se reprezintă dezvoltarea omului în acel simbol care aparţine de zicerea rosicruciană cu profundă semnificaţie, în crucea neagră cu trandafirii roşii. Percepe omul acest simbol drept ceva viu, în care trăiesc şi ţes forţele spirituale care l-au construit, aşa cum s-a născut el din dumnezeire. Atunci însă ştie că dezvoltarea în continuare a sufletului său este posibilă prin efortul forţelor sale proprii. El ştie că nu numai sângele său trebuie să devină curat precum seva de plantă

roşie a trandafirilor, că şi crucea neagră trebuie să se metamorfozeze, prin faptul că îşi purifică natura de înveliş şi creşte dincolo de aspectul pur personal atunci când se dedică faţă de ceva nesfârşit mai mare. Atunci el moare în Christos, iar în faţa sufletului său se transformă crucea întunecată, neagră

într-o cruce luminoasă, strălucitoare. Trandafirii roşii se extind într-un cerc nesfârşit, atunci când sufletul pătrunde trăind tot mai mult în macrocosmos, până ce se percepe el însuşi ca fiind acest cerc. În macrocosmosul atotcuprinzător se trăieşte atunci omul într-o nouă existenţă.

Atunci, în mod tainic, se transformă culorile simbolului, trandafirii se arată verzi, crucea albă. Sufletul poate să intuiască deplina semnificaţie numai prin faptul că percepe forţa care se revarsă în întâmpinarea sa. Ca şi din sfere spirituale mai înalte strălucind în întâmpinarea sa, vede şi cunoaşte sufletul acest simbol sfânt. Sever şi plin de forţă se arată ca un îndemn pentru lucru constant, pentru ca odată să fie atins marele ideal pe care fiecare om în parte îl poate realiza, atunci când este renăscut în Sfântul Spirit.

Despre mantra „Pietrele sunt mute ...”

Despre această mantră nu au fost transmise niciun fel de lămuriri în legătură cu lucrul la cultul cunoaşterii. Dar în conferinţa ţinută la Leipzig pe 13 octombrie 1906 (GA 97) au fost făcute următoarele prezentări, care se referă la conţinutul mantrei:

V-am vorbit înainte despre faptul că în fiecare om dormitează forţe ce pot fi dezvoltate şi care îl ridică la o treaptă de existenţă mai înaltă. Aşa cum lumea fizică este percepută prin organe fizice, aşa poate fi percepută lumea suprasenzorială prin organe suprasenzoriale. Pe atunci au fost indicate mijloacele, chiar dacă numai fragmentar, prin care omul se poate face văzător. Astăzi vrem, pentru a conduce prezentarea către tema noastră, să menţionăm anumite mijloace care sunt utilizate în cadrul şcolirii interioare.

Pe fiecare treaptă sunt de urmat noi îndrumări. Nu ajunge numai ceea ce este discutat astăzi, dar se adaugă. Pe drumul către discipolat este dată o îndrumare care are scopul ca omul să se obişnuiască să dobândească un raport foarte precis cu lumea suprasenzorială, un raport moral. Pe prima treaptă trebuie să îşi clarifice omul faptul că, aşa cum el este o fiinţă simţitoare, şi

animalele sunt ființe simțitoare. Dar cum omul are un suflet individual, așa grupurile de animale au un suflet al genului. Astfel au toți leii, toți rechinii, toate broaștele ș.a.m.d., împreună un suflet. Altfel spus: în timp ce omul are sufletul ca interior, sufletele animalelor, adică firile sufletești de legătură ale animalelor, ajung până în lumea astrală, iar acolo sunt sufletele de comunitate ale grupurilor de animale. Dacă îi faci rău omului, atunci numai el singur percepe asta. Dar dacă este lezat leul, acest lucru îl simte sufletul de grup, care nu trăiește pe planul fizic, ci pe planul astral.

Școlirea are acum intenția de a dobândi un raport, un raport de simțire față de sufletele animalelor pe planul astral. Pentru aceasta, un exemplu: În anumite regiuni, vechii germani considerau calul obiect de venerație. Ei așezau un craniu de cal drept simbol pe casele lor. Alegerea unui astfel de simbol arată că stăteau într-un raport foarte precis cu calul. De unde provenea acest lucru? Calul a luat naștere de-abia într-un un anumit timp. La mijlocul epocii atlanteene a apărut această specie de animale, bineînțeles în mod treptat. Acest lucru a avut loc în același timp cu dezvoltarea deșteptăciunii. Chiar dacă omul nu își lămurea în mod deosebit acest lucru în noțiuni, el avea o atracție față de cal, ce se poate compara cu dragostea față de iubită. Arabul mai are și astăzi un raport deosebit față de calul său. Unele indicații se găsesc în mitologie. Astfel, deșteptăciunea lui Odiseu a născocit un cal de lemn. În acest sens va dobândi omul o senzație pentru sufletul genului diferitelor animale. Dacă acest lucru va trece în conștiență, atunci începe să se desfășoare raportul cu planul astral.

În acest fel poate lua naștere și un raport moral față de lumea plantelor. Ocultistul nu vede numai frumusețea plantei, ci simte ceva precum un chip zâmbitor sau trist. Există un mare câștig de pe urma acestui simțământ moral. Dacă formați un astfel de raport moral, atunci intrați în relație cu regiunea inferioară a planului Devachanic.

Și pentru lumea moartă a pietrelor se poate forma o percepție fină. Roca are un suflet de grup pe planul

Devachanului, așa cum animalul are un suflet de grup pe planul astral. În Devachan trăiesc sufletele mineralelor. De aceea nu sunt tangibile pentru om. Așa cum musca, în timp ce zboară deasupra mâinii noastre, nu bănuiește că în spatele acesteia se află un suflet, așa nu știu oamenii că pietrele au suflet.

Deci dacă pietrele au suflet, atunci veți înțelege și felul în care poate lua naștere un raport moral față de ele. Un trup uman, un trup animal are pofte, pasiuni și impulsuri. Trupul plantei nu mai are pofte, dar mai are impulsuri. Trupul pietrei nu are nici poftă, nici impuls, de aceea el pune în fața noastră, a oamenilor, un ideal, în măsura în care pornirile noastre trebuie spiritualizate. Iar în viitorul îndepărtat al omenirii acest lucru va fi atins: trupuri fără poftă și impulsuri vor avea oamenii. Cândva, omul va fi asemănător cu un diamant, el nu va mai avea impulsuri interioare, ci acestea sunt stăpânite în exterior.

Piatra înfățișează deja astăzi această castitate, ea este materie fără pofte. Această stare de lipsă de poftă trebuie să o formeze elevul ocult deja de pe acum. În acest sens, piatra se află poziționată deasupra animalului, plantei și omului. O altă formulă rosicruciană începe cu această formulare: Eu am așezat cuvântul creator etern în piatră – cast și virginal păstrează piatra acest cuvânt creator în adâncurile existenței fizice.

Dacă o asemenea simțire față de piatră se poate potența până la experiență spirituală, devii clarvăzător în părțile cele mai înalte ale Devachanului.

Despre semn, gest și cuvânt

Cea mai detaliată explicație care există o dă răspunsul la o întrebare despre francmasonerie și scopul ei, într-una din conferințele pentru muncitorii de la construcția pentru Goetheanum. De aceea este așezat aici înainte acest răspuns la întrebare, din cadrul conferinței de la Dornach, 4 iunie 1924 (GA 353):

Francmasoneria de astăzi, ea este de fapt, am putea spune, doar umbra acelui lucru care a fost cândva. Eu am vorbit și aici deja cu diferite ocazii despre faptul că în vremuri foarte vechi

ale dezvoltării omenirii nu existau asemenea şcoli ca astăzi şi nici asemenea biserici şi nici asemenea instituţii de cultură, ci toate erau una. În vechile misterii, aşa cum era numit acest lucru, era în acelaşi timp şcoala, instituţia de cultură şi religia. Acestea s-au despărţit de-abia mai târziu. Astfel că, de fapt, pentru regiunile noastre central-europene am putea să spunem chiar că de-abia în secolele al XI-lea, al XII-lea a devenit astfel; înainte erau mănăstirile, aş spune, o amintire din vechile timpuri. Dar în timpuri foarte vechi era aşa, că şcoala, biserica şi instituţiile de cultură erau una. Era însă aşa, că în misterii era luat mult mai în serios ceea ce se făcea acolo, decât sunt luate lucrurile astăzi, de exemplu, în şcolile noastre şi chiar şi în bisericile noastre.

Căci situaţia era atunci aşa, că o lungă perioadă de timp a trebuit să fie cineva pregătit, până ce a avut voie să înveţe. Astăzi decide, în fond, dacă se poate învăţa ceva sau nu, în realitate, un principiu care nu are nimic de-a face cu învăţarea. Nu-i aşa, astăzi decide de fapt numai aspectul că pentru cel care trebuie să înveţe se poate face rost de bani sau nu se poate face rost de bani! Acest lucru sigur că este ceva ce nu are nimic de-a face cu capacităţile pe care le are respectivul. Şi iarăşi cu totul altfel era situaţia în timpurile vechi. Atunci erau căutaţi în întreaga omenire aceia – aveau o privire mai bună decât astăzi şi pentru acest lucru – care erau cumva cei mai capabili. Desigur că lucrul acesta a decăzut aproape peste tot, pentru că oamenii sunt nişte egoişti; dar principiul era iniţial acesta, că erau cautaţi aceia care aveau capacităţi. Iar aceia erau mai întâi îndreptăţiţi să poată învăţa spiritual – nu doar prin antrenament şi prin dresură şi prin elemente, aşa cum se instruieşte astăzi, ci aceia puteau învăţa în mod spiritual.

Această învăţare spirituală este legată însă de faptul că se învaţă în timpul pregătirii să se dezvolte capacităţi foarte precise. Trebuie doar să vă gândiţi că atunci când prindem ceva în viaţa obişnuită avem de fapt o senzaţie grosieră despre acel lucru; iar lucrul cel mai exterior pe care îl realizează oamenii astăzi este faptul că pot să distingă uneori între ele substanţe cu simţirea, că

palpează astfel lucrurile şi disting ceva în simţire. Dar oamenii sunt astăzi în simţirea lor – vreau să spun, în simţirea pur fizică – destul de grosieri; ei disting între căldură şi frig. Cel mult, se întâmplă ca oamenii care sunt vizaţi să ajungă la o simţire mai fină. Aceştia sunt, de exemplu, orbii. Există orbi care învaţă ca, atunci când trec pe deasupra hârtiei, să simtă formele de litere. Fiecare literă este puţin îngropată în hârtie. Dacă simţământul din degete este fin dezvoltat, se pot simţi deja literele întrucâtva. Aceştia sunt singurii oameni care învaţă astăzi să simtă mai fin ceva, să perceapă mai fin ceva. De regulă, senzaţia nici nu este formată, dar se învaţă nespus de mult dacă se dezvoltă foarte fin tocmai simţirea din vârful degetelor şi din degete. Astăzi omul nu distinge căldura şi frigul doar prin simţământ. Da, asta poate să facă şi astăzi, pentru că astăzi poate citi termometrul; acolo îi devin vizibile diferenţele fine din căldură şi frig. Dar termometrul a fost inventat şi el în decursul timpului. Înainte, oamenii aveau doar simţământul lor. Atunci era dezvoltată în mod deosebit la început, în cadrul pregătirilor din misterii, tocmai simţirea, îndeosebi în degete şi în vârfurile degetelor. Şi era astfel că se învăţa să se simtă în modul cel mai fin.

Cine era aşadar, de fapt, în misterii cel care fusese pregătit mai întâi să perceapă foarte fin? Ei bine, ceilalţi oameni nu puteau să perceapă atât de fin. Presupuneţi acum că undeva, într-un alt loc, era un misteriu. Oamenii călătoreau mult în Antichitate; ei călătoreau aproape la fel de mult ca noi şi uneori suntem uimiţi de cât de repede călătoreau. Ei nu aveau tren; dar călătoreau pentru că erau mai sprinteni, pentru că puteau să meargă mai repede, oboseau mai puţin, mergeau şi ceva mai bine şi aşa mai departe. Şi acum se întâlneau pe drum, asemenea oameni. Da, când îşi dădeau mâna două astfel de persoane care puteau să simtă cu finețe, atunci observau acest lucru unul la celălalt şi se spunea atunci: Ei se recunosc după percepţia lor mai fină. Aceasta este ceea ce este numit gestul – gestul, când era apucat celălalt în timpurile vechi şi se observa că acela avea o percepţie mai fină.

Acum, mai departe, domnii mei, gândiţi-vă numai la al doilea lucru: Atunci când se recunoştea faptul că unul avea o

simţire mai fină, atunci se mergea mai departe, căci se învăţa şi mai mult. În timpurile vechi nu se scria atât de mult ca astăzi; se scria de fapt numai foarte rar şi numai ceea ce era considerat drept cel mai, cel mai sfânt. În orice caz, există şi în Antichitate deja un fel de corespondenţă; dar şi această corespondenţă era mai mult în tot felul de semne. Şi astfel au luat naştere multe semne pentru tot felul de lucruri. Căci era şi aşa, că oamenii care nu aparţineau de misterii, deci care nu erau înţelepţii, aşa cum erau numiţi, atunci când călătoreau, călătoreau doar în împrejurimi mai restrânse; ei nu ajungeau foarte departe. Dar învăţaţii, înţelepţii, aceştia călătoreau foarte mult. Atunci ar fi trebuit să cunoască de fapt nu numai toate limbile, ci toate dialectele. Desigur că e greu, chiar dacă provii numai din Germania de nord, să stăpâneşti dialectul elveţian. Dar acum exista pentru aceşti oameni din misterii, pe lângă limba pe care o vorbeau, pentru toate lucrurile care îi interesau, anumite semne. Ei făceau semne. Astfel, de exemplu, să zicem că se forma mai departe gestul obişnuit, pe care îl avem deja în simţire: Eu pricep –; sau: Asta nu-i nimic, ce-mi spui tu mie –; sau: Noi doi ne înţelegem bine. – Se desena crucea înăuntru. Astfel că exista un limbaj de semne deplin dezvoltat chiar printre vechii înţelepţi şi se aşeza tot ce se ştia în aceste semne. Astfel că puteţi să înţelegeţi: Toţi acei oameni care erau în şcolile înalte de atunci, în misterii, aveau pentru toate anumite semne. Să spunem, de exemplu, că vroiau să reţină acum aceste semne; de-abia atunci le desenau. Astfel au luat naştere semnele desenate.

Este destul de interesant faptul că astăzi mai există anumite scrieri care permit să se recunoască limpede că au reieşit din semne. Aceasta e, de exemplu, vechea scriere a indienilor, sanscrita. La ea se vede peste tot că totul a provenit din linia curbă şi din cea dreaptă. Linii curbe: nemulţumire faţă de ceva, antipatie; linii drepte: simpatie. Gândiţi-vă numai: Unul ştie că liniile drepte înseamnă simpatie, că liniile curbe înseamnă antipatie. Acum vreau să îi comunic ceva. Pentru asta am şi eu semnul meu. El vrea să îmi spună ceva; asta poate să meargă pentru început destul de bine, dar mai târziu povestea

poate să meargă prost. Vedeţi dvs., aici mai merge bine; mai târziu el desenează o linie şerpuită: aici poate să meargă prost. Şi astfel aveau pentru toate semne precise. La aceste semne sau cu aceste semne se înţelegeau iarăşi aceia care erau în misterii. Astfel că pe lângă gest aveau şi semnul.

Acum, ceva foarte deosebit se vedea înainte în cuvinte. Vedeţi dvs., dacă astăzi omul rosteşte cuvinte, atunci el nu mai are de fapt niciun fel de idee ce e cu cuvintele. Dar se mai poate percepe totuşi ceva, ce există deja înăuntrul sunetelor. Veţi putea percepe cu uşurinţă, dacă cineva se află cumva într-o situaţie de viaţă şi începe să zică: A – atunci asta are de-a face cumva cu uimirea. A – litera A este uimire. Acum adăugaţi la aceasta litera R: înăuntrul acesteia se află rostogolirea, razele: R = iradierea. A = uimirea, R = rostogolirea, iradierea.

Acum noi ştim în orice caz ceea ce tocmai am spus despre razele de soare. Dar şi dacă razele de soare sunt aparente, dacă nu sunt o realitate: pare aşa, ca şi cum ele s-ar revărsa. Acum gândiţi-vă că cineva vrea să spună: Acolo sus este ceva, acel lucru aruncă spre mine, aici, pe Pământ ceva ce, atunci când îmi apare dimineaţa, produce uimire. Uimirea o exprimă prin A, dar faptul că vine de sus, cu R; asta o exprimă aşadar prin: RA. Da, aşa l-au numit vechii egipteni pe zeul Soarelui: Ra! În fiecare din aceste litere domneşte tocmai o simţire în ele, iar noi am alcătuit literele în cuvinte. Era, aşadar, o trăire foarte extinsă înăuntru. Acest lucru este astăzi de mult uitat. Aşa ceva se poate percepe la diferite lucruri. Luaţi de exemplu: I. Aceasta e ceva ca un fel de bucurie liniştită; eşti împăcat cu ceea ce afli, ce percepi: I. De aceea şi râsul este exprimat cu: hihi. Aceasta e o bucurie liniştită. Aşa are fiecare literă ceva precis în sine însăşi. Şi există o cunoaştere prin care se pot de-a dreptul forma cuvintele, atunci când există înţelegere pentru sunetele care se află înăuntrul cuvintelor.

Acum veţi spune un lucru, domnii mei: Da, atunci ar putea să existe, de fapt, dacă lucrurile ar fi aşa, doar o singură limbă! – Iniţial a şi existat în cadrul omenirii o singură limbă; atunci când mai aveau o percepţie pentru aceste sunete, pentru aceste litere,

a existat doar o singură limbă. Limbile au devenit atunci diferite, când oamenii s-au împrăştiat. Dar iniţial oamenii au perceput acest lucru, iar în misterii se instruia de-a dreptul cum se percep sunetele, literele şi se alcătuiesc în cuvinte. De aceea exista o limbă proprie în misterii. Această limbă, pe aceasta o vorbeau toţi între ei, – ei nu vorbeau între ei dialectele, dar această limbă o înţelegeau toţi. Atunci când unul spunea Ra, celălalt ştia că acesta e Soarele. Dacă, de exemplu, unul spunea: E – simţiţi numai: eu mă înfricoşez cumva, asta nu îmi convine; E = am o frică uşoară, aşa ceva ca o frică! Acum, luaţi L: asta e aşa ca şi cum ceva dispare, ca şi cum ceva se scurge, iar EL, da, asta e ceva ce curge şi prin care ne înfricoşăm, prin care ne e frică. Aşa era numit în Babilon El = Dumnezeu. Aşa era desemnat totul după acest principiu. Sau luaţi Biblia: Atunci când spuneţi: O – aceasta e o uimire, o uimire subită, pe care nu o putem stăpâni. La A – acolo avem o percepţie pe care o îndrăgim, o uimire care ne e dragă; O – acolo am vrea să ne dăm înapoi; H, Ch este respiraţia. Astfel că putem spune: O = uimire ce se dă înapoi; H = respiraţie; I = acolo se indică asupra lucrului, te bucuri de el, e bucurie liniştită – I. Şi M, asta este: am vrea să mergem noi înşine înăuntru. Simţiţi, atunci când rostiţi M: M – acolo merge respiraţia în afară şi simţim că alergăm pur şi simplu după respiraţie; M este aşadar: a te îndepărta. Acum să le punem pe acestea la un loc: El, asta am văzut deja, este spiritul care vine în vânt, El; O – aceasta este uimirea care înapoi, H = respiraţia; acesta este aşadar deja spiritul mai fin, care acţionează ca respiraţie; este bucuria liniştită; M = aceasta este dăruirea. Aici aveţi Elohim, cu care începe Biblia; aici aveţi aceste sunete înăuntrul lui. Astfel că putem spune: Ce este Elohim? – Elohim sunt în vânt fiinţe, de care avem ceva teamă, în faţa cărora ne tragem puţin înapoi, care însă prin respiraţie, spre bucuria oamenilor, în dăruirea omului au bucurie: Elohim. Şi astfel este iniţial de studiat în cuvinte după sunete, după litere ceea ce înseamnă de fapt cuvintele. Oamenii nici nu mai simt astăzi deloc cum e acest lucru de fapt.

Cum se spune aici, în Elveţia, la pluralul de la „Wagen” (căruţă)? Se spune oare şi aici: „Wagen” sau se spune „die Wägen”? (Răspuns: Die Wagen!)[153] „Die Wagen” se mai spune. Aici este aşadar deja amestecat; iniţial era: „der Wagen, die Wägen”! La plural avem în cele mai diferite feluri; de exemplu avem: „der Bruder, die Brüder” (frate). Dar asta probabil că este aşa şi în Elveţia! Că doar nu spuneţi: die Bruder? Aşadar: „der Bruder, die Brüder”. Sau să spunem: „das Holz, die Hölzer” (lemn). Că probabil nici aici nu se spune: die Holzer. „Das Holz, die Hölzer”. Vedeţi, domnii mei, atunci când este format pluralul atunci se formează trema: a se transformă în ä, u în ü, o în ö. De ce se întâmplă asta? Da, trema, aceasta exprimă faptul că lucrul devine neclar! Dacă văd un frate, atunci e clar aici ca o persoană; dacă văd mai mulţi fraţi, atunci devine neclar, atunci trebuie să îl disting deja pe unul de celălalt, iar dacă nu pot sa fac asta, devine neclar. Trebuie să te uiţi la fiecare în parte. Faptul că devine neclar este exprimat peste tot prin tremă. Aşadar, unde este undeva o tremă într-un cuvânt, acolo este ceva neclar.

În limbă se află aşadar ceva, din care se poate cunoaşte de fapt întregul om; aici este întregul om. Şi aşa au şi exprimat oamenii, la fel ca în literele pe care le scriau, faptul că în aceste semne se află anumite semnificaţii. „A” era întotdeauna uimire. Aşadar, când vechiul evreu scria aşa א , atunci îşi spunea: Cine este uimit în lumea pământeană? Animalele nu sunt uimite de fapt, numai omul. De aceea el l-a denumit pe om în general: uimirea. Atunci când îl scria pe Aleph al său, pe א, ebraicul „A”, atunci asta însemna însă şi „omul”.

Şi astfel a fost că fiecare literă însemna în acelaşi timp un anumit lucru sau o fiinţă. Acest lucru îl ştiau, iarăşi, acei oameni care erau în misterii. Aşadar, când unul călătorea şi îl întâlnea pe altul şi aveau o cunoaştere comună, atunci se cunoşteau după cuvânt. Astfel că se poate spune: În vechile timpuri era aşa, că persoanele care învăţau ceva, adică cei care ştiau multe, se

[153] Acest răspuns este greşit; se spune în germana elveţiană „Wäge”, cum presupunea Rudolf Steiner.

recunoşteau unii pe alţii după gest, senin şi cuvânt. Da, însă, domnii mei, acolo era ceva înăuntru! Acolo era realmente în acelaşi timp întreaga calitate a învăţăturii înăuntru în acest semn, gest şi cuvânt. Căci prin faptul că se învăţa să se simtă, era învăţată distingerea obiectelor. Prin faptul că aveau semnele, se avea o imitare a tuturor acelor lucruri care erau taine ale naturii. Iar în cuvânt se învăţa să se cunoască omul interior. Astfel încât se poate spune aşadar: În gest aveau percepţia; în semn aveau natura şi în cuvânt aveau omul, uimirea sa interioară sau tremurul său de retragere, bucuria sa ş.a.m.d. Aveau aşadar natură şi om şi le-au redat în semn, gest şi cuvânt.

Acum, pe parcursul dezvoltării omenirii a luat naştere acel lucru care s-a separat pe de o parte în universitate şi mai târziu în şcoli şi pe de altă parte în biserici şi în artă. Toate trei nu au mai înţeles ce anume era prezent iniţial; şi cu totul s-a pierdut gest, semn şi cuvânt. Numai cei care au observat apoi: Măi să fie, bătrânii ăştia înţelepţi, dar ei aveau prin aceasta o anumită putere, prin faptul că ştiau acest lucru! Aceasta este o putere îndreptăţită, pe care o are un om atunci când ştie ceva, căci atunci vine spre binele semenilor săi; dacă nimeni nu s-ar pricepe să facă o locomotivă, atunci omenirea nu ar avea niciodată o locomotivă! Aşadar, când unul ştie ceva, atunci este spre binele oamenilor; aceasta este o putere îndreptăţită. Mai târziu însă, oamenii şi-au însuşit pur şi simplu puterea, prin faptul că au copiat semnele exterioare. Întocmai cum aceste sau alte semne au însemnat ceva cândva în trecut, iar mai târziu s-a pierdut semnificaţia, aşa au pierdut toate acestea semnificaţia. Şi s-au format atunci, aş spune, prin maimuţăreala vechilor misterii, tot felul de lucruri în care aveţi lucrurile doar în mod exterior. Ce au făcut oamenii? Aceia nu mai aveau percepţia fină, dar au convenit un semn, cu care să se recunoască. Ei îşi dau mâna într-un anumit fel, din care unul ştie: acela aparţine de această uniune. Aşa s-au recunoscut după gest. Apoi mai fac în vreun fel anume un semn. Semnul şi gestul sunt diferite, în funcţie de faptul că unul e în primul sau al doilea sau al treilea grad. După aceasta se recunosc atunci oamenii. Dar nu este în

ele nimic mai mult decât un semn de recunoaştere. Şi tot aşa au pentru fiecare grad anumite cuvinte, pe care le pot rosti în anumite uniuni francmasone; ei au, să zicem pentru primul grad, de exemplu – dacă se vrea să se ştie: Care este cuvântul? –: Iachin. Se ştie că el a învăţat cuvântul Iachin în loja francmasonă, altfel nu ar fi în primul grad în cadrul ei. Acesta este doar un slogan. Şi tot aşa face apoi semnul şi aşa mai departe.

Ei bine, de fapt acest gen de francmasonerie s-a dezvoltat de-abia când tot restul din misterii fusese uitat; şi au fost imitate câteva din vechile lucruri care nu mai erau înţelese. Astfel că ceea ce a preluat francmasoneria în materie de cult adesea nu mai este înţeles astăzi de francmasoni; nici semn, gest şi cuvânt nu înţeleg, pentru că nu ştiu nimic din toate acele lucruri despre care este vorba acolo. Ei nu ştiu, de exemplu, că atunci când rostesc cuvântul celui de-al doilea grad: Boas, că B înseamnă ca o casă; O este, aşa cum v-am spus, această uimire reţinută; A: aceasta este uimirea plăcută; S este semnul pentru şarpe. Cu aceasta aţi exprimat: Noi recunoaştem că lumea este ceea ce este, o mare casă pe care a construit-o marele meşter constructor al lumii, despre care trebuie să te uimeşti atât temător, cât şi plăcut şi în care există şi răul, şarpele. – Da, aşa ceva s-a ştiut în timpurile vechi; acolo era privită natura după aceste lucruri, era omul privit după aceste lucruri. Astăzi rostesc fără habar în anumite uniuni francmasone cei care au gradul al doilea cuvântul „Boas". Tot astfel, nu-i aşa, dacă la al treilea grad persoanele au pus degetul pe artera pulsului, atunci aceasta era realmente o cunoaştere a faptului că respectivul avea o perceptibilitate fină. Acest lucru era observat după felul şi modul cum era aşezat degetul pe artera de puls. Acest lucru a devenit mai târziu gestul pentru al treilea grad. Oamenii mai ştiu astăzi numai, când vine unul şi ia mâna în aşa fel-acesta e un francmason. Aşadar, în aceste lucruri este de fapt ceva vechi, venerabil, mare, ceva în care se află întreaga calitate a învăţăturii dinainte; acest lucru este acum transpus aşadar cu totul în formalitate, s-a stins în nimicnicie. Aşa că astăzi uniunea francmasonă are asemenea lucruri; ea are şi ceremonii, un cult:

aceasta este încă din timpurile în care totul era arătat şi într-un cult, în ceremonii, pentru ca să fie mai pătrunzător pentru oameni. Francmasonii mai fac şi astăzi acest lucru. Astfel că în această privinţă interioară, ordinul francmason realmente nu mai are nicio semnificaţie.

Dar era totuşi atât de plictisitor pentru mulţi oameni atunci când au fost organizate asemenea uniuni, să participe acolo la ce se întâmpla; căci de fapt lucrurile degenerau într-un fel de joacă. Era nevoie, aşadar, de ceva ce a fost turnat, vărsat din nou înăuntrul francmasoneriei. Iar prin aceasta a luat naştere faptul că atunci francmasonii au devenit mai mult sau mai puţin politici, sau au răspândit iarăşi învăţături iluministe mai mult sau mai puţin religioase. Învăţătura romană, netrecută prin iluminism, era administrată de la Roma. Acea învăţătură care stătea faţă în faţă cu Roma a fost atunci răspândită de francmasonerie. De aceea sunt Roma, cultul roman şi francmasoneria cei mai mari oponenţi. Acest lucru nici nu mai are legătură cu ceea ce a fost cultul, semnul, gestul şi cuvântul la francmasoni, ci acest lucru s-a interpus. În Franţa, uniunea nu era numită uniune, ci „Orient de France", pentru că totul este luat din Orient – „Grand Orient de France", aceasta este marea uniune francmasonă franceză. Celelalte, semn, gest şi cuvânt, acestea sunt numai pentru ca oamenii să ţină împreună, acestea sunt semnele, de recunoaştere. Cultul comunităţii este cel unde se adună la ocazii deosebit de festive; aşa cum se adună ceilalţi în biserică, aşa se adună aceşti francmasoni la ceremonii care provin de la vechi misterii. Acest lucru ţine oamenii împreună.

Era, şi îndeosebi în Italia, obiceiul în anumite timpuri, când s-au format uniuni politice secrete, cu anumite ceremonii, semn şi gest, să se recunoască şi să se adune. Uniuni politice, asociaţii politice s-au legat mereu de această ştiinţă veche a misteriilor. Iar în ziua de astăzi este iarăşi foarte ciudat: dacă mergeţi astăzi, de exemplu, în anumite regiuni poloneze şi austriece, găsiţi afişe; pe aceste afişe sunt semne ciudate şi litere ciudate, care apoi se unesc în cuvinte; mai întâi nu se ştie ce înseamnă acest afiş – dar un asemenea afiş, care este expus

peste tot în ziua de azi în regiuni poloneze şi austriece, acesta este semnul exterior pentru o uniune care este formată printre tineri de către anumite elemente naţionaliste. Aici se procedează cu aceleaşi lucruri. Este acest lucru de fapt larg, larg răspândit, iar oamenii ştiu foarte bine că semnul are şi o anumită putere mare. Există uniuni, cele populare germane, de exemplu, ele au un vechi semn indian: doi şerpi încolăciţi, sau şi, dacă vreţi, o roată, care s-a modificat apoi într-o cruce cu cârlig. Ei au aceste semne astăzi ca insignă. Iar dvs. veţi auzi în multe rânduri că această cruce cu cârlig este considerată iarăşi un semn pentru anumite cercuri populare şoviniste. Acest lucru se întâmplă din cauză că s-a moştenit faptul: prin asemenea semne au exprimat bătrânii domnia lor. Şi aşa a fost mereu în mare măsură la uniunea francmasonă. Uniunea francmasonă există de fapt pentru a ţine împreună anumiţi oameni, iar asta o face prin ceremonii, prin semn, gest şi cuvânt. Iar apoi urmăreşte ţeluri secrete, prin faptul că toţi cei care sunt uniţi prin aceste ceremonii, semn, gest şi cuvânt păstrează anumite secrete. Bineînţeles, ţeluri secrete se pot urmări doar dacă nu le ştiu toţi; şi aşa este la uniunile francmasone, că ei urmăresc numeroase ţeluri politice sau culturale şi altele asemenea.

Acum însă mai puteţi spune încă un lucru, domnii mei. Vedeţi, dvs., persoanele care sunt unite în uniuni francmasone nu sunt nicidecum de combătut pentru faptul că fac acest lucru, ci uneori au cele mai bune şi mai nobile intenţii; ei au doar concepţia: Oamenii nu pot fi câştigaţi pentru aşa ceva prin alte moduri decât prin asemenea uniuni, şi de aceea au majoritatea uniunilor francmasone iarăşi scopul de a face acte de binefacere în mare. Acest lucru e frumos, să faci acţiuni de binefacere şi umanitare. Acest lucru este iarăşi ceva ce este practicat în mare măsură de aceste uniuni. De aceea nu este de mirare dacă francmasonul poate să indice mereu asupra faptului că nespus de multe lucruri umanitare şi de binefacere extraordinare sunt subvenţionate şi fondate tocmai de uniunile francmasone. Doar că trebuie să îţi spui: în epoca de astăzi, toate asemenea lucruri nu mai corespund cu timpurile. Căci, nu-i aşa, ce anume trebuie

să respingem astăzi în principal la asemenea lucruri? Trebuie să respingem izolarea. Ia naştere prin aceasta destul de curând o aristocraţie spirituală, care nu trebuie să existe. Iar principiul democratic, care trebuie tot mai mult şi mai mult să se afirme, acesta i se opune de fapt întru totul uniunii francmasone, tot astfel precum şi preoţimii închise. Astfel că se poate spune, aşadar: Aşa stau lucrurile, că cel care mai poate înţelege astăzi ce este conţinut în anumite ceremonii francmasone pentru primul, al doilea şi al treilea grad, în ceea ce francmasonii înşişi adesea nu înţeleg ei înşişi, poate să recunoască faptul că adesea ele fac referire la o înţelepciune foarte veche; dar acest lucru nu are mare semnificaţie. Marea semnificaţie o are faptul că astăzi se întâlnesc la multe asociaţii, uniuni francmasone, tocmai multe strădanii politice sau sociale de alt gen, de binefacere. Dar până la cuţite se luptă biserica catolică şi francmasonii. Acest lucru s-a format însă şi numai pe parcursul timpului.

Acum, asemenea lucruri bineînţeles că pot să fie foarte uşor interpretate greşit. Şi a apărut şi acest lucru: Francmasonii au o anumită vestimentaţie la ceremoniile lor; ei au, de exemplu, un şorţ din blană de miel, blana de şorţ din miel. Aici au spus unii: Francmasoneria nu este de fapt nimic altceva decât o joacă de-a meşteşugul mason (zidar, în lb. engleză – *n. tr.*), pentru că masonul are o blană de şorţ. Dar asta nu e adevărat. Iar blana de şorţ care este aici, ea este întru totul aici – şi a fost întotdeauna la origine din piele de miel, nu doar treptat a ajuns aşa –, pentru a arăta că cel care se află în asemenea uniuni nu trebuie să fie un tip furios cu privire la pasiuni; trebuie aşadar să fie acoperite părţile genitale cu şorţul său, iar acesta este semnul pentru asta. Deci era vorba aici totuşi despre ceva ce exprima în semne caracterul uman. Şi aşa este cu foarte multe semne care se află şi în îmbrăcăminte.

Există apoi şi grade mai înalte, unde este purtat un veşmânt cu totul asemănător cu al unui preot; aici fiecare lucru în parte înseamnă ceva. De exemplu, v-am spus că omul mai are în afară de trupul fizic şi un trup eteric. Şi tot astfel precum preotul are o haină albă de in, un veşmânt ca o cămaşă, pentru a

exprima trupul eteric, aşa au şi anumite grade înalte ale francmasonilor o asemenea îmbrăcăminte, iar pentru trupul astral – el este colorat – au o togă, o îmbrăcăminte ce se pune deasupra; ele exprimă toate aceste lucruri. Iar mantia care era atunci legată de coif, aceea exprima puterea Eu-lui.

Toate aceste lucruri fac referire înapoi la obiceiuri vechi, foarte pline de sens, semnificative, care astăzi şi-au pierdut semnificaţia. Dacă cineva îndrăgeşte francmasoneria, atunci să nu considere că este de dispreţuit ceea ce am spus eu. Eu am vrut doar să explic cum stau lucrurile. Bineînţeles că poate să existe un ordin francmason care uneşte în el oameni extraordinar de buni şi aşa mai departe. Iar în timpul de astăzi acest lucru poate să devină deosebit de important. Cu adevărat, ceea ce învaţă omul în majoritatea cazurilor, atunci când devine medic sau jurist – da, acestea nu îi cuprind inima. Şi de aceea încă mulţi jurişti şi medici devin francmasoni autentici, pentru că atunci cel puţin au festivitatea vechilor ceremonii şi ceva la care nu mai trebuie să se gândească mult, dar care totuşi mai este ceva: semn, gest şi cuvânt, care indică însă asupra faptului că omul nu trăieşte doar în aspectul material exterior.

Din oră de instruire de la Berlin,
16 decembrie 1911

Semnul, gestul şi cuvântul nu sunt doar semne de recunoaştere, ci au o valoare ocultă profundă.[154]

[154] Semnul şi gestul erau altfel pentru fiecare grad; ele nu sunt transmise în mod autentic. În notiţele de la ora de instruire ţinută la München în 5 septembrie 1912 se zice că la admitere în gradul 1 se mai spunea: „Semnul pentru gradul 1 va fi în viitor expresia pentru cunoaşterea de sine sau pentru ceea ce se înţelege prin «Cunoaşte-te pe tine însuţi!».” – „Cuvântul” pentru gradul 1 era Ioachin, pentru gradul 2 Boas, pentru gradul 3 Mach ben ach. Privitor la semn, gest şi cuvânt, a se vedea şi *Gegenwärtiges und Vergangenes im Menschengeiste* (***Prezent şi trecut în spiritul uman***) (conferinţa a 4-a), GA 167.

Semnul la care se formează unghiul drept între police şi palma întinsă are de-a face cu mâna în calitate de organ de cunoaştere. Deja în ultimul ciclu s-a vorbit despre faptul că mâinile şi picioarele sunt organe de cunoaştere, şi anume mai bune decât creierul.[155]

Creierul fizic este ca şi cristalizat din trupul eteric, precum gheaţa din apă. Se poate percepe o corelaţie intensă între aceste două „creiere" şi felul în care creierul fizic este de fapt un fel de aparat de oglindire pentru ceea ce se petrece în creierul eteric. Acest lucru este trăit îndeosebi atunci când te străduieşti foarte mult cu lucruri care se referă la planul fizic, sau dacă vrei să produci în tine reprezentări ale unor amintiri: atunci este întotdeauna – fie că ştim de asta sau nu – afectat trupul eteric, dar îndeosebi şi creierul fizic, care stă ca un buştean în creierul eteric şi împiedică faptul de a putea urma mobilitatea creierului eteric. Se simte atunci foarte clar că nu creierul eteric este cel care oboseşte; *acesta* ar putea produce până în eternitate gânduri şi amintiri, dar creierul fizic nu face faţă, acţionează ca un corp străin în trupul eteric. Datorită acestui fapt se simte cu atât mai mult oboseala creierului fizic. – Şi chiar dacă am putea să gândim tot mai departe cu creierul eteric, totuşi ne-am îmbolnăvi; corelaţia normală ar fi ruptă, partea fizică ar deveni ca şi moartă. Este posibil să străpungi paralelismul dintre creierul fizic şi cel eteric în măsură mai mare.

În creierul nostru avem aşadar o expresie foarte fidelă a creierului eteric cu funcţiunile şi procesele sale. La mâinile trupului eteric uman, corelaţia cu organele fizice este alta. Tot astfel precum creierului şi mâinilor le corespund anumite procese eterice ale trupului eteric, dar între mâinile fizice şi sarcina lor şi ceea ce le corespunde în trupul eteric este o diferenţă mult mai mare decât între capul fizic şi partea eterică a acestuia. Ceea ce fac mâinile este mai mult o îndeplinire pur senzorială, iar ceea ce pot face organele eterice ale mâinilor

---

155 8 A se vedea *Exkurse in das Gebiet des Markus-Evangeliums* (***Excursuri în domeniul Evangheliei după Marcu***) (conferinţa a 7-a), GA 124.

găseşte doar foarte puţin revelaţia *sa* şi expresia sa în ceea ce fac mâinile fizice. Aceste mâini eterice sunt în trupul eteric sau elementar adevărate organe spirituale. O acţiune spirituală mult mai înaltă, mai intuitivă este întreprinsă tocmai prin acele organe [eterice] care stau la baza mâinilor şi află doar o expresie lacunară în mâinile trupului fizic. Aceste organe eterice conduc deja în lumea suprasenzoriala şi pot să realizeze observaţii în aceasta. Într-un mod mai paradoxal am putea spune: creierul uman este cel mai nepotrivit organ de percepţie pentru lume; mâinile – în sens eteric – sunt organe de cunoaştere mult mai semnificative şi mai îndemânatice decât creierul. Pe drumul către iniţiere nu se învaţă deosebit de mult, dacă se învaţă să se treacă de la folosirea creierului fizic la cea a creierului eteric.

Ceea ce au de îndeplinit mâinile se găseşte în corelaţie cu petalele de lotus din regiunea inimii, care îşi emană forţele în aşa fel încât pleacă de la inimă în mâini şi aşa fac din mâna eterică un organ spiritual de cunoaştere. A învăţa să înţelegi aceste diferenţe oferă o noţiune despre pătrunderea cu trăirea în iniţiere. Nu acest lucru e important, să simţim cum creierul fizic umple creierul eteric, ci să simţim cum organe cu totul diferite pot lua naştere în om. Ceea ce a fost mai întâi ca substrat în omul senzorial-fizic, precum mâinile, se transformă în omul interior, astfel că poate să trăiască altceva cu aceasta.

Dacă punem mâinile pe laringe, astfel încât policele mâinii drepte să fie la ureche şi palma întinsă sa fie sub bărbie la înălţimea laringelui, atunci excludem curenţii eterici ai capului şi configurăm restul organismului drept organ de cunoaştere.

În acest mod este spiritualizată cunoaşterea, iar dacă stăm vertical în această poziţie este un mijloc de ajutor pentru a putea prelua cunoştinţe într-un mod spiritual. Laringele stă în legătură cu gândirea pe care omul a dezvoltat-o în timpul stării lunare. Gândirea cu creierul este un produs al Pământului şi poate să atingă doar lumea simţurilor, nu şi lumea spiritului.

Cu gestul pe care îl facem atunci când formăm cu policele un unghi drept, întreprindem de asemenea ceva foarte semnificativ. Este decuplat prin aceasta în relaţia de la om la om

ceva, care în timpul nostru materialist are loc în modul cel mai brutal. Şi anume, noi facem curenţii mai fini şi transformăm astfel relaţiile noastre faţă de lumea exterioară. Dacă atingem un anumit loc din spatele palmei cu policele astfel îndoit, cei doi curenţi se unesc la un loc şi astfel putem să desfăşurăm o influenţă binefăcătoare, cu răspândire largă în direcţia binelui.

În lumea senzorială nu există cauze, acestea trăiesc doar în lumea suprasenzorială. Aici există doar semne. Acestea trebuie să învăţăm să le cunoaştem în templul nostru, pentru a învăţa să le aplicăm şi să le folosim în sens bun. Anatomia proastă – oricât de prostesc ar suna asta, este totuşi corect, chiar dacă în timpul nostru trebuie să îi fie recunoscut anatomiei dreptul la existenţă – este de părere că inima pompează sângele. Dar sângele este impulsionat în realitate prin curenţi din trupul eteric. Inima este doar semnul că în locul acela se adună la un loc curenţi eterici. Astfel sunt, de exemplu, muşchii noştri semne pentru mişcarea care ia naştere într-adevăr în trupul astral în calitate de ton. Fără muşchi nu am putea şti nimic despre mişcare, ei ne oglindesc mişcarea. Întregul nostru corp este un aparat de oglindire în fiecare din părţile sale.

Cuvântul sfânt [JACHIN] nu este rostit, ci spus pe litere, aşa cum s-a explicat la admitere. Este un cuvânt din limba originară, şi cine face schimb cu el în gând cu un alt om poate să transmită cu acesta forţe vindecătoare de la un om la celălalt. Când cineva este copleşit de suferinţă, sau dacă întâlnim pe cineva care are de luptat cu o stare intensă de rău sau de boală, atunci punem în interior întrebarea: Cunoşti cuvântul sfânt? – o îndreptăm în gând către celălalt, în timp ce ne reprezentăm că celălalt dă răspunsul – desigur, toate acestea în gând –, şi aşa facem schimb cu el, cu literele şi cele două silabe. Cu aceasta trece curentul de la un laringe la celălalt şi pot fi influenţaţi oamenii în modul cel mai favorabil, fără ca libertatea lor să fi fost afectată.

Semnul reglementează raportul omului cu lumea exterioară; gestul reglementează raportul de la om la om; iar

cuvântul acţionează aducător de mântuire, vindecător asupra semenilor noştri.

Din ora de instruire de la Berlin,
6 februarie 1913

Ceea ce facem şi gândim noi aici în calitate de oameni şi mişcările pe care le facem, acestea sunt ceea ce au făcut divinităţile înainte, pentru a lăsa să ia naştere această lume a noastră. Germeni spirituali pentru viitor trebuie depuşi prin munca şi ritualul din lojele noastre M.E. Magia nu este ceva ce îndeplineşte acţiuni arbitrare, desfăşoară obiceiuri ciudate, ci magia este acel lucru care pregăteşte viitorul omenirii şi al lumilor.

Despre cele şapte cuvinte din ritualul pentru avansarea în al doilea grad

Din ora de instruire de la Kristiania (Oslo)
octombrie 1913, fără data zilei
Cele şapte cuvinte:

formă armonie	forţă cuvânt Eu	număr gând

trebuie să acţioneze în noi precum căldura şi lumina. Trebuie să medităm asupra lor separat, ca şi duşi de pe lume. Omul trebuie, pentru a merge mai departe, să şi creadă realmente că acele capacităţi ce se află în el trec dincolo de ceea ce este el în acest moment. Puteţi să aveţi încredere în sufletul vostru, în capacitatea lui de dezvoltare. Omul poate mai mult decât poate astăzi; el se va dezvolta spre atingerea acelui lucru care este ţelul său.

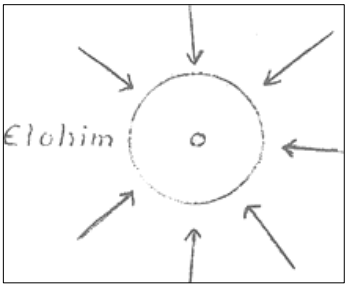
Despre ceremonialul de la sicriu din cadrul ritualului de avansare la al treilea grad

Ora de instruire de la Köln
12 mai 1913

Cine a participat la admiterea în al treilea grad la ceremonia de la sicriu, acela nu poate să preia semnificaţia ei în interiorul său dacă îşi reprezintă în aşa fel templul în care ne aflăm, ca şi cum s-ar afla în mod obişnuit pe Pământ, şi simbolurile ca şi cum ar fi făcute din obiecte pământene. Vrem să ne închipuim că templul este ca şi desprins de Pământ, aşa cum, de exemplu, într-un recipient de sticlă se creează vid atunci când extragem de jos cu pompa aerul din recipient; de jur-împrejur este aer, din recipientul de sticlă este absorbit tot aerul. Sau putem să spunem că este aşa ca şi cum din Pământ ar fi luată o bucată şi aceasta ar fi cu totul izolată de restul Pământului – desigur, în sens simbolic. Aşa şi estul, vestul, sudul din templul nostru sunt în sens spiritual. Tot ce aparţine de templul nostru este suprapământean, iar întreprinderile din acesta trebuie considerate drept suprapământene.

Ce înseamnă moartea pe care o parcurgem la admitere? Atunci când Elohim au decis la începutul dezvoltării Pământului să creeze oameni, a fost intenţia lor să facă oamenii cu totul după asemănarea lor, astfel încât fiecare componentă a naturii umane să corespundă cu una ce aparţinea de Elohim. Ei vroiau să se oglindească pe sine în omenire. Acest lucru nu s-a întâmplat însă pe Pământ, aşa cum îl cunoaştem noi, ci într-o sferă pe care *acum* ar trebui să o desenăm de jur-împrejurul Pământului, aşa cum este inelul lui Saturn în jurul lui Saturn. Dinspre spaţiul lumilor au acţionat Elohim asupra acestei sfere şi s-au oglindit în omenirea pe care o creaseră. Iar oamenii, la rândul lor, priveau în jos asupra unui punct de la mijlocul sferei şi se vedeau oglindiţi acolo. Acesta eşti tu – astfel puteau să îşi spună sieşi. Dacă nu ar fi apărut Lucifer, atunci asta ar fi rămas mereu aşa. Oamenii ar fi trăit o tinereţe eternă, şi conştienţa pe

care ar fi avut-o despre sine ar fi fost conştienţa acelui lucru pe care îl vedeau pe Pământ drept acel „Tu eşti”.

Dar când a apărut Lucifer cu activitatea sa, şi el a vrut să se oglindească în omenire şi asta a şi făcut, prin faptul că a intrat în cel mai lăuntric loc din om şi s-a emis ca raze pe sine însuşi, dinspre acolo. În locul frumosului şi al sublimului în care se văzuse omul până atunci, a apărut doar ceva urât şi fără formă. Precum şarpele care se încolăceşte în jurul pomului în povestea despre paradis, aşa se arăta oglindirea lui Lucifer. Pentru a-l proteja de faptul ca omul să se vadă în urâţenia lui Lucifer, Elohim au comprimat sfera şi l-au aruncat pe om pe Pământ.

Aşa cum era omul pe atunci, aşa ar fi rămas mereu un sugar, căci în sugar mai acţionează şi acum forţele constructive ale Elohim-ilor. Omul ar fi preluat hrană în sine prin faptul că ar fi absorbit substanţa din plante şi animale, care pe atunci erau şi ele cu totul altfel decât astăzi. Nici în conştienţa sa, nu ar fi ajuns omul dincolo de conştienţa de sugar.

Pentru a le face posibilă oamenilor conştienţa de sine, Elohim au aşezat moartea în toate procesele de pe Pământ. Totul pe Pământ a fost supus astfel morţii, şi acum aceste forţe acţionează în aşa fel, încât prin distrugerea pe care o poartă în sine ele dau în acelaşi timp forţa de a depăşi distrugerea şi astfel de a ajunge la o stare mai înaltă. Noţiunea noastră despre moarte este, la fel ca aproape totul de pe planul fizic, opusul noţiunii adevărate. Numai prin moarte ne este făcut posibil să ne întoarcem iarăşi în acel raport în care stăteam înainte faţă de divinităţi şi de lumea spirituală. În noi trebuie să moară ceva

înainte să putem găsi din nou corelaţia corectă. Iar simbolul sicriului poate fi înţeles numai dacă îl cuprindem în acest sens.

Prin gândirea noastră omorâm încontinuu anumite părţi ale creierului nostru. Aşa este legată o ucidere de tot ce face omul după vârsta de sugar. Simbolul sicriului înseamnă deci că trebuie să ne gândim la acest fapt, că întreaga viaţă este legată de moarte. Aşa şi hrana noastră nu este un proces de construire pentru trupul nostru, ci un proces de distrugere, căci nimic din substanţele de hrănire nu este preluat în trup, ci acestea acţionează spre bine doar atunci când forţele morţii acţionează asupra lor şi distrug mâncărurile pe care le preluăm în noi. Dacă nu are loc acest lucru, atunci organismul nostru are de suferit; astfel serveşte întreaga hrănire ţelurilor opuse faţă de ceea ce gândeşte ştiinţa despre acest lucru. Ea foloseşte la stimularea acelor forţe care distrug substanţele nutritive şi tocmai prin aceasta îl construiesc pe om. Tot astfel este şi cu plantele medicinale: Numai atunci când sunt capabile să cheme forţele distrugătoare ale morţii, deci când acestea pot să distrugă remediul, el acţionează ca remediu. Şi tocmai de aceea mijloacele chimice, metalice acţionează atât de puternic, pentru că produc procesul de distrugere cel mai repede şi mai uşor.

Şi cum ar fi fost cu Misteriul de pe Golgotha, dacă omul nu ar fi coborât pe Pământ şi ar fi trebuit să cunoască acolo moartea? Misteriul s-ar fi desfăşurat totuşi, şi anume pe Pământ, iar omul ar fi privit *dinspre* sfera sa, iar tot ceea ce ar fi ajuns să fie distrus acolo i-ar fi dat omului conştienţa despre sine însuşi. El nu ar mai fi spus: Tu eşti –, ci: Eu sunt –, şi aşa ar fi ajuns omul într-un mod suprasenzorial la conştienţa sa de sine. Prin (influenţa) acţiunea lui Lucifer coborârea lui Christos şi Misteriul de pe Golgotha au fost întârziate cu o întreagă perioadă de dezvoltare (din perioada a patra până la a cincea) şi tot atât de mult timp va dura de aceea pentru noi, până ce vom fi dobândit înţelegerea corectă pentru el (şi anume la mijlocul perioadei a şasea).

Noi ştim că de aproximativ trei decenii s-a deschis pentru om o nouă posibilitate prin apariţia lui Michael. Înainte a

acţionat, începând din secolul al XV-lea, arhanghelul Gabriel, şi anume asupra creierului nostru, în aşa fel încât am fost capacităţi să formăm (să preluăm) reprezentări despre natură, pe care am putut să le transformăm în ştiinţă. Raţiunea noastră a fost îndrumată să îşi formeze reprezentări despre natură şi a construit pe acestea legi pe care le-a considerat drept legile adevărate. Gabriel este acel arhanghel care acţionează asupra forţelor de reproducere şi asupra sugarului. Acţiunea sa din secolele al XV-lea, al XVI-lea a constat din faptul că o parte a acestor forţe a cuprins creierul şi a construit în el un organ prin care au putut fi preluate legile naturii de către oameni – nu formate dinspre înăuntru, cum se crede, ci preluate din afară. Aşa cum sugarul strigă, aşa a strigat omul legile naturii înspre lume, cu la fel de puţină conştienţă a naturii ei interioare propriu-zise, precum este sugarul conştient atunci când strigă.

Acum a fost înlocuit Gabriel prin Michael, iar sarcina sa este să ne dea reprezentări despre suprasenzorial care poartă în sine ceea ce e adevărat şi etern. Iar teosofia este mijlocul ajutător pentru transformarea gândirii noastre în aşa fel, încât să putem găsi în noi aceste reprezentări şi cu aceasta să putem urca din nou dincolo, deasupra Pământului. Forţele lui Michael sunt legate de forţele solare; ele prelucrează în aşa fel organul din creier, încât pot să apară în om ca nişte fulgere de lumină, care îi arată ceea ce este mai profund în spatele legilor naturii. În orice moment poate să vină această trăire la om. Perioada în care trăieşte omul acum este o perioadă de aşteptare. Trebuie să fie luată atitudinea că se poate aştepta până ce vin la noi reprezentările mai înalte, care ne vor aduce cunoaşterea eternului.

Din conferinţa de la Stuttgart, 14 iunie 1921, GA 342

Vedeţi, dumneavoastră, omul este constituit astfel în viaţa sa temporală dintre naştere şi moarte, încât are în el forţele care îl ucid încontinuu. Acestea sunt forţele care îl întăresc, care sunt active prin faptul că ia naştere sistemul osos, care în formarea

lor bolnăvicioasă duc la scleroză, la gută, la diabet şi aşa mai departe. Aceste forţe le are omul în el, aş zice, drept forţe de densificare. Acesta este un lucru; celălalt sistem de forţe pe care îl are omul în sine este acela care îl întinereşte încontinuu. Este sistemul de forţe care se exprimă îndeosebi atunci când se decade în pleurezie, în stări febrile, în tot ceea ce îl arde pe om. Eu am numit în concepţia antroposofică despre lume forţele de densificare forţe ahrimanice şi forţele care duc la febră, deci care sunt forţe de căldură, forţele luciferice. Amândouă forţele trebuie să fie ţinute în om într-un echilibru continuu. Dacă nu sunt ţinute în echilibru, atunci ele îl duc pe om trupeşte, sufleteşte şi spiritual la o extremă distructivă oarecare. Dacă forţele de febră nu sunt ţinute încontinuu în echilibru din punct de vedere fiziologic prin forţele de densificare (salinizare), atunci omul va ajunge în mod necesar la scleroză sau la febră. Dacă omul dezvoltă doar forţele raţiunii, dacă este înclinat către intelectualism, el cade pradă ahrimanicului; dacă el dezvoltă doar elementele de foc, pasiunea, aspectul emoţional, atunci cade pradă lucifericului. Şi aşa stă omul mereu între două polarităţi şi trebuie să menţină echilibrul.

Gândiţi-vă însă cât de dificil este să menţii echilibrul. Pendulul care trebuie să stea în echilibru tinde mereu către o bătaie. Există aceste trei tendinţe: tendinţa spre echilibru, tendinţa spre căldură şi tendinţa spre densificare din om. El trebuie să se menţină vertical; astfel că omul poate fi văzut ca o fiinţă care caută încontinuu să se menţină vertical, în opoziţie faţă de cele trei forţe care îi periclitează încontinuu viaţa.

Acest lucru este reprezentat de al treilea grad al francmasoneriei, prin faptul că reprezintă omul cum e ameninţat de trei puteri nesupuse ce se apropie de el, care tocmai că îi ameninţă viaţa; iar la privirea asupra acestui triplu pericol în care stă omul – lucru ce este reprezentat simbolic aşa că francmasonul care este de iniţiat în al treilea grad (se face în diferite feluri, cea mai simplă formă este aşa: un om este prezentat într-un sicriu, trei ucigaşi se furişează, care vor să îl omoare) este învăţat o conştienţă a faptului că omul stă în

fiecare clipă în pericol de moarte şi că trebuie să se ridice –, omul trăieşte în mod simbolic, în această îmbrăcăminte, într-un real act de cult, cu adevărat ceremonios, ceva important, ce are legătură cu viaţa. Şi aşa este realmente, că trebuie încercat să se cunoască viaţa, iar atunci din viaţă rezultă simbolurile. Francmasoneria are de fapt laturile ei umbroase în faptul că aceste simboluri sunt folosite, că sunt întreprinse acte de cult – în masoneria albastră, în primele trei grade, în masoneria de grad înalt mai există încă multe alte lucruri – şi că acest ceremonial este creat din tradiţii străvechi, dar că nu mai este înţeles. Nu mai există niciun fel de corelaţie cu originile pe care am vrut să vi le prezint acum într-o mică schiţă. Oamenii se uită doar la ceremonial şi acest lucru este cel periculos: ei rămân agăţaţi de ceremonial, ei nu sunt conduşi înăuntrul ceremonialului pentru a ajunge prin ceremonial la ceea ce e spiritual.

Despre conţinuturile gradului al patrulea
Din ora de instruire de la Berlin,
10 februarie 1913

De treizeci şi trei de ori este legat omul cu sineitatea. Această sineitate trebuie să o depăşim prin Eu-ul nostru. Ancorată este această sineitate în trupul uman în cei 33 de curenţi din măduva spinării. Clarvăzătorul vede cum pornesc de la trupul eteric şi trupul astral curenţi în revărsare, care apoi se pot exprima în mişcările membrelor, care sunt reţinute pe jumătate în organele de vorbire, în laringe şi aici formează sunetul şi apoi sunt reţinute rigid în capul omului, în creier şi calotă craniană, în lobii creierului. Creierul: simbolurile pentru aceasta în lojă...

Începând cu mâna stângă: J	– o tendinţă în afară.
Sunetul J	– ochiul drept îndreptat spre nedefinit.
Întindere = A	– amândoi ochii spre nedefinit.

Cuprindere = O	– de privit ferm asupra unui punct precis.
Încrucişare = E	– de pus mâna dreaptă peste mâna stângă, tot astfel piciorul drept de încrucişat peste cel stâng, aşa cum nervii optici sunt încrucişaţi în capul uman.
Mâna făcută cupă = AO	– de îndoit corpul în semicerc.
Pumn sau prindere fermă = U	

Nu trebuie să executaţi mişcările, ci să frânaţi mişcarea, să presaţi membrele ferm de trup, dar să simţiţi acelaşi lucru ca şi cum aţi desfăşura mişcările.

Noi înşine suntem cuvântul creator pierdut.

Cuvântul sfânt este de folosit doar în semn.

Unde stăm noi?

Sub semnul lui Patru.

Numeşte-le pe cele patru:

pământ	apă	aer	foc
			

Cele patru se înţeleg şi sub forma celor patru maxime, care sunt rostite mereu în lojă şi pe care le cunoaştem:

Învaţă să taci, iar ţie îţi va fi puterea.

Renunţă la putere şi ţie îţi va fi voinţa.

Renunţă la voinţă şi ţie îţi va fi simţirea.

Renunţă la simţire şi ţie îţi va fi cunoaşterea.

Cele patru completate la cele şapte: sare sulf mercur

Acum este descompus cuvântul sfânt din nou în cele patru:

pământ gnomi	apă nixe	aer silfide	foc salamandre
			

Una dintre coloane este Soarele, cealaltă Luna; amândouă rezultă în Pământ.

De ce nu poate să aibă loc nici un ritual între 24 decembrie şi 6 ianuarie

Din ora de instruire de la Hanovra,
Crăciun 1911

Motivul pentru care în zilele dintre 24 decembrie şi 6 ianuarie, ziua de apariţie a lui Christos, nu are loc niciun ceremonial la adunările frăţiei noastre oculte este acela că cei pe care noi ăi numim înţelepţii Maeştri ai Orientului se retrag în acest timp în sanctuar, pentru a aduna acolo forţele care sunt date apoi dinspre ei atât întregii omeniri, cât şi frăţiei noastre oculte, în tărie nouă.

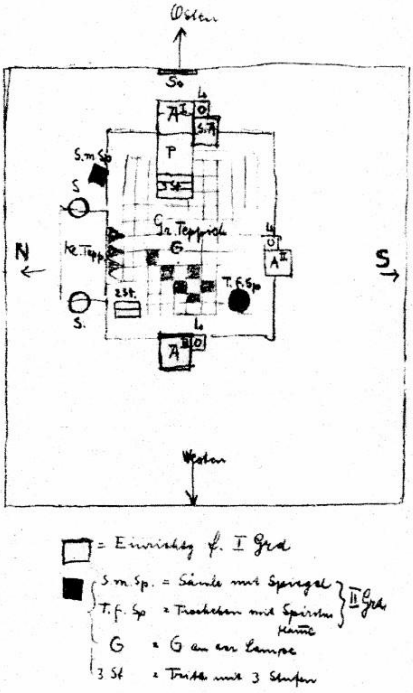
Din ora de instruire de la Hanovra,
31 decembrie 1911

A fost indicat deja asupra faptului că în zilele dintre 24 decembrie şi 6 ianuarie nu pot avea loc nici un fel de adunări oculte la care să se folosească ritualul. În cele treisprezece zile pline de semnificaţie, care se încheie cu naşterea spirituală a lui Christos, înţelepţii Maeştri din Orient se retrag pentru a dobândi forţele pe care le lasă să se reverse asupra omenirii în restul timpului din an, şi care pentru noi sunt înţelepciunea după care trebuie să ne orientăm.

SCHIȚE ȘI EXPLICAȚII PRIVIND SIMBOLICA ORGANIZĂRII ÎNCĂPERII

În cele ce urmează sunt redate toate îndrumările autentice ale lui Rudolf Steiner care s-au păstrat. Schița de mai jos, privitoare la organizarea templului pentru primul și al doilea grad și schițele anterioare sunt redarea sub formă de facsimil a schițelor realizate de Elisabeth Vreede după îndrumările lui Rudolf Steiner, cu privire la anumite obiecte. Mai jos este redat în mărime naturală unul din simbolurile de sabie, așa cum erau folosite la admiterea în primul rând redau schițe ale lui Rudolf Steiner pentru un vas pentru tămâie, iar pagina 335 execuția acestuia.

Schiță și explicație pentru obiecte de cult
Organizarea templului pentru gradele 1 și 2

[Kl. Teppich = covor mic, tapiserie;
Gr. Teppich = covor mare;
S = coloană; AI, AII, AIII = Altare I, II, III;
So = Soare
□ = Aranjamente pentru gradul 1
▌S.m.Sp. = Coloană cu oglindă gradul 2
T.f.Sp. = Coloană cu simboluri
G = Litera G pe lampă
[2 St. = 2 paşi]
[3 St. = 3 paşi]

Schițe pentru organizarea lojei

Explicații scrise de Elisabeth Vreede cu privire la schițe (traduse din olandeză)

A.d.O. [Altar des Ostens – Altar al Estului]

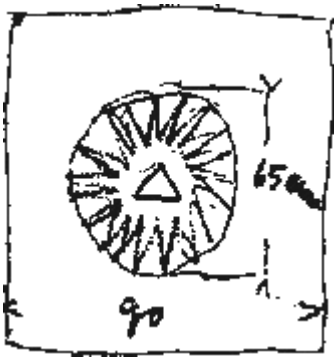
Cruce cu coroana de spini (schiță) în magazine catolice. Cununa [din trandafiri?] trebuie să stea la dispoziție agățată într-un cui în cadrul altarului. Crucea trebuie să fie atât de mare, încât să rămână loc pentru Sfânta Sfintelor [potir]. Diametrul cununii 45 cm. La Sfânta Sfintelor: ciocan (a se vedea vestul).

S.a. Schwuraltar – Altar de jurământ

Biblia deschisă la Ioan, cap. 12 / Pe aceasta triunghi și mistrie întrepătrunse / (din tablă, aurit) desen a se vedea la sud (mistrie) / Forma mistriei exact așa cum o are masonul (zidarul – n.tr.) autentic. / Mici suporturi de lumânare. / Chibrite! / Foarfecă pentru tăiat vârfurile lumânărilor.

P = În fața altarului o mică ridicătură (P) pe care stă Maestrul

S. Deasupra altarului, Soarele: fundal albastru (stofă mai puternic striată, Soare din batic galben-maroniu deschis, △ ca decor pentru perdea)

L = luminători (la fiecare altar. A se vedea schiţa pentru est)

În faţa Sfintei Sfintelor: o tipsie / cu margine înaltă. Poate să aibă înăuntru pereţi / despărţitori, dar nu e nevoie.

Pe altar o bucată de pâslă. De restul face rost doctorul.

A.d.S. [Altar des Südens – Altar al Sudului]

Vas de afumare, normal, din biserică. / Vas pentru tămâie, de orice fel, formă indiferentă / vinclu

A.d.W. [Altar des Westens – Altar al Vestului]

2 compasuri. Metru, orice mărime / Cap de mort (mulaj din gips)

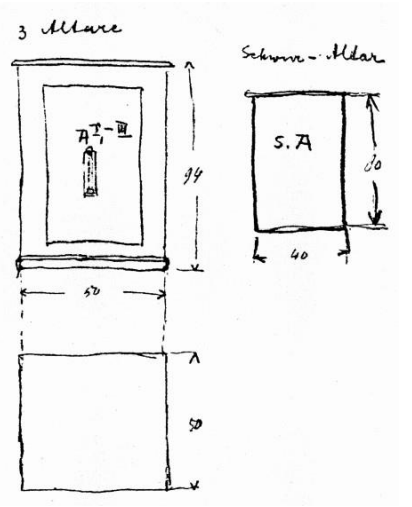
Coloane după bunul plac. Albastru închis şi roşu cărămiziu / Pe cele două coloane: o piatră prelucrată şi o piatră neprelucrată de formă cubică

Covor mare (alb/negru ca o tablă de şah). Din pâslă / Lăţime 1,80 / Lungime 3,10

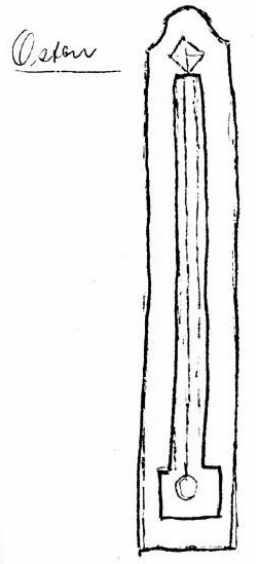
I° Lacăt şi lanţ. Scară cu două trepte

II° Scară cu trei trepte / Coloană cu oglindă

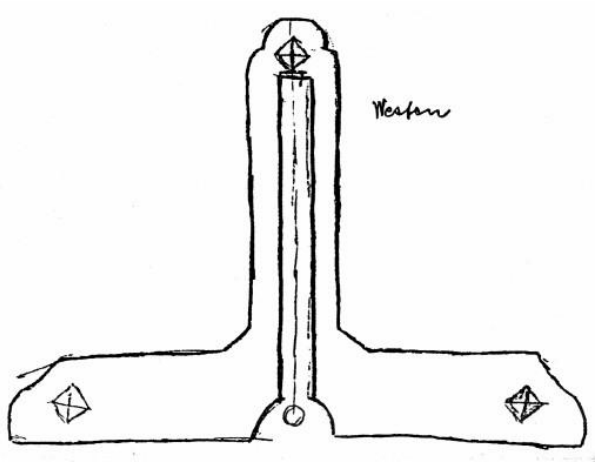
De tavan: lampă („Lampa eternă” din biserică) / G din carton sau tablă aurită

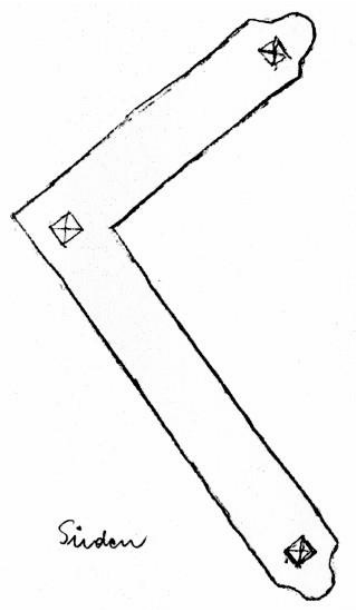
Măsuri pentru altare

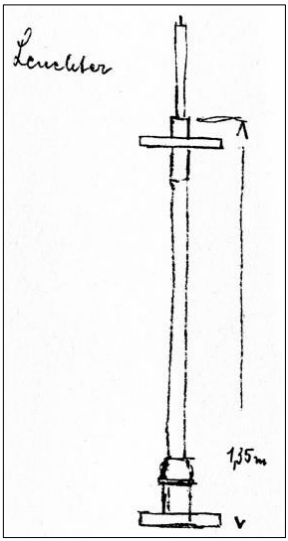
Fir cu plumb pentru latura din față a altarelor, înălțime 18 cm

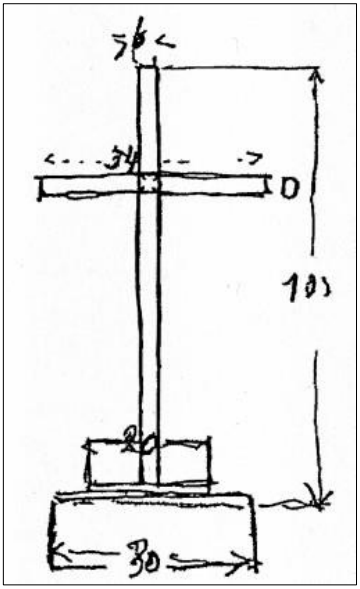
Fir cu plumb pentru altarul vestului

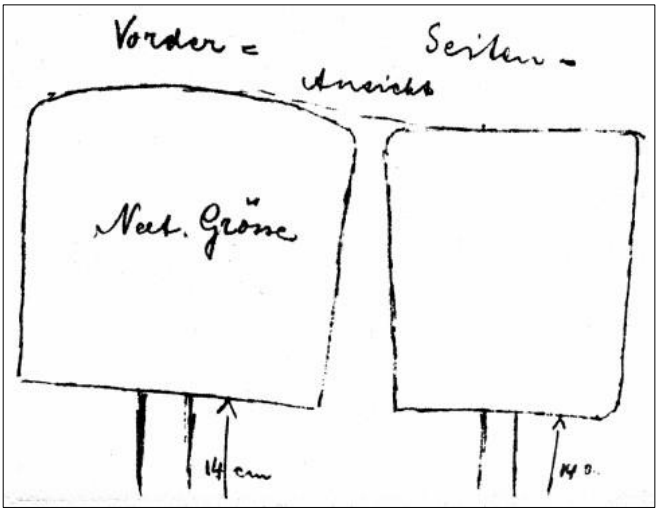
Echer

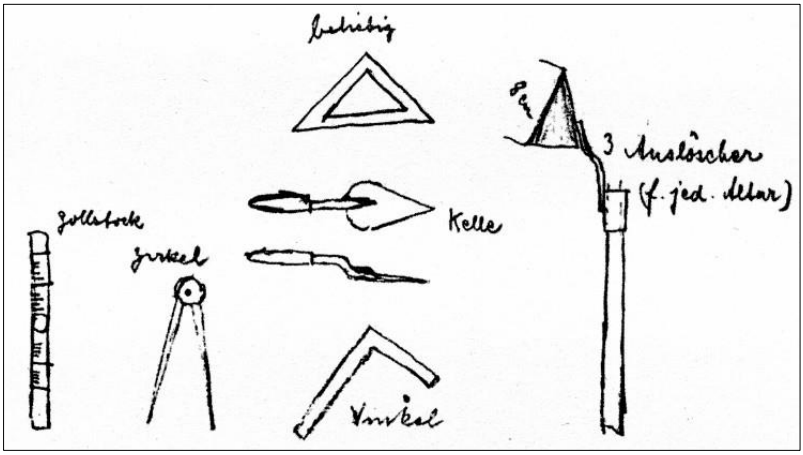
Sfeşnic

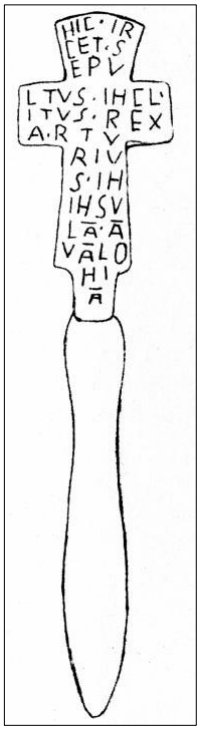

Cruce

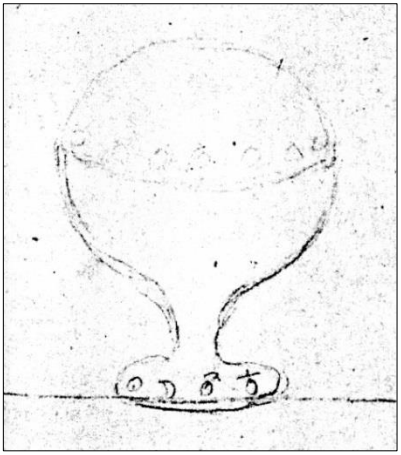

Vorder =
Seiten =
Ansicht
Nat. Größe
14 cm

Ciocan

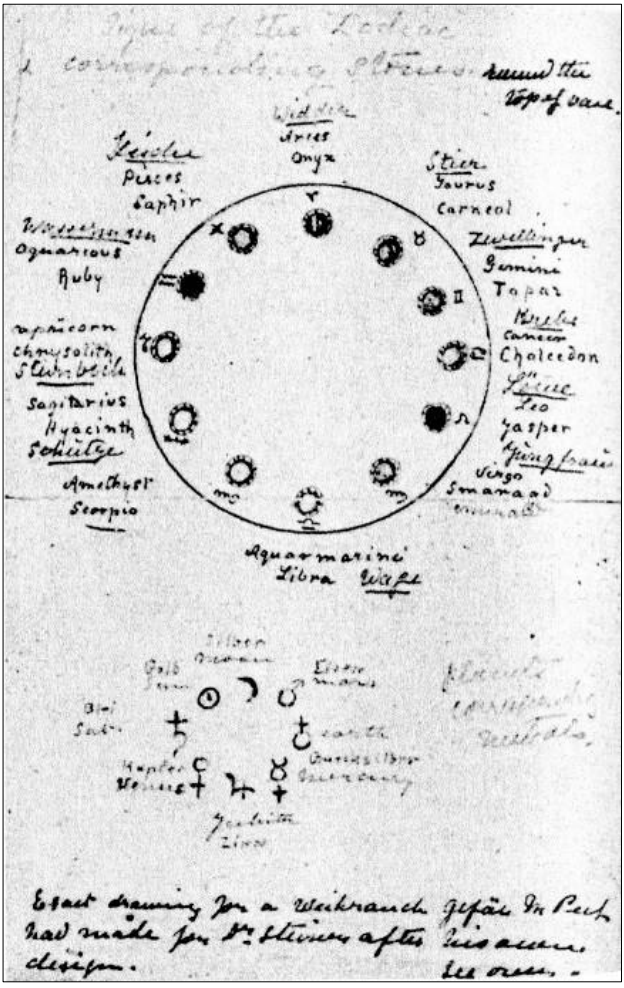

Dreieck
3 Anschläge
(f. jed. Adar)
Zollstock
Zirkel
Kelle
Winkel

Sabie, înălţime 18 cm

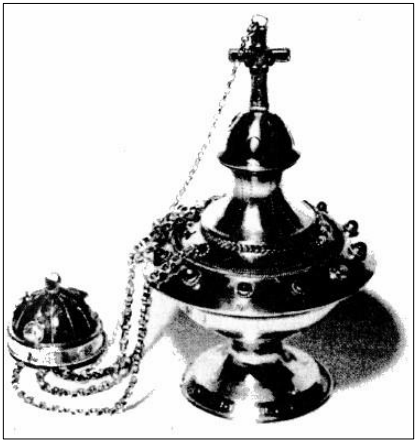

Schiță originală de Rudolf Steiner pentru un vas de tămâiere din argint. Pe picior sunt gravate semnele pentru Soare, Lună, Marte și Venus. Pe marginea părții de sus sunt pietrele Cercului Zodiacal. Vasul, probabil, era destinat secțiunii pentru cultul cunoașterii din Anglia.

Copia desenului anterior. Originalul lui Rudolf Steiner nu s-a păstrat. Sus: Semnele Zodiacului și pietrele corespunzătoare,

pe marginea vasului. Mijloc dreapta: Planetele corespunzătoare metalelor. Jos: Chiar desenul pentru vasul de tămâie făcut de M. Peets pentru dr. Steiner după propriul său desen.

Cădelniţă din argint. Suportul emailat în albastru. La marginea cea mai de jos s-a gravat: „Rudolf Steiner Februar 1911". Executată de un aurar necunoscut. Înălţime: aprox. 16 cm.

Sala lojei sau a templului
Din ora de instruire de la München,
12 decembrie 1906

Fiecare obiect ce se poate vedea în lojă are o semnificaţie; fiecare cuvânt ce este rostit, fiecare ritual care este executat are semnificaţia sa, care indică asupra unui proces din evoluţia lumilor. (...) Loja însăşi este templul lumilor.

Din ora de instruire de la Berlin,
16 decembrie 1911

Când suntem împreună într-un templu ocult, atunci trebuie să fim conştienţi de faptul că ne aflăm într-un loc foarte deosebit, care ne închide cu totul faţă de lumea exterioară. Un

loc sfânt este acela în care fiecare obiect care se află în el are o semnificaţie deosebită şi ocultă. (...) Fiecare obiect care este prezent într-un templu complet nu are doar o semnificaţie deosebită, ci el şi *trebuie* să fie acolo şi are scopul să stimuleze şi să producă ceea ce face posibil să atragă curentul acelor entităţi către templul nostru, pe care le numim înţelepţii Maeştri ai Orientului. Acest curent îl revarsă ei apoi asupra noastră şi astfel suntem noi capacitaţi să preluăm acele învăţături spirituale care tocmai sunt necesare pentru dezvoltarea omenirii. Fără o astfel de preluare nu ar putea fi făcut nimic pentru dezvoltarea spirituală a omenirii. De aici trebuie să se reverse cele primite mai departe, către ceilalţi oameni.

Din ora de instruire de la Berlin,
17 decembrie 1911

Deja adesea a fost spus faptul că simbolurile şi ritualurile templului nostru nu sunt create arbitrar, ci au o corelaţie profundă cu constelaţii cosmice şi corespund cu legi care doar încet şi treptat ne pot fi dezvăluite. Ele sunt date mai departe din secol în secol, pornind de la misteriile celor mai vechi timpuri, pentru ca să poată servi drept canalele corecte pentru curenţii spirituali pe care le revarsă înţelepţii Maeştri ai Orientului asupra noastră. Este imposibil, de aceea, să fie explicate sau pricepute pe cale exoterică.

Din ora de instruire de la Köln,
12 mai 1913

Tot ce aparţine de templul nostru este supraterestru, şi lucrările din acesta trebuie considerate drept suprasenzoriale.

Din ora de instruire de la Kassel,
10 mai 1914

Templul este o imagine oglindită, atât a omului, cât şi a lumii. Toate aceste relaţii sunt exprimate în el.

Din ora de instruire de la Basel,
1 iunie 1914

Templul trebuie să înfăţişeze jertfa pe care vor să o aducă spiritele. Jertfa trebuie să fie, fără jertfă nu există nici o devenire, nici un progres. Vrem să jertfim intelectul nostru şi să îl oferim lui Christos, pentru ca şi pe el să îl înşiruie Christos în coroana de perle pe care poate să şi-o răsucească din jertfe sfinte pe care le-a adus pentru dezvoltarea omenirii.[156]

Covorul
Din ora de instruire de la München,
12 decembrie 1906

Covorul, acesta este planul lumilor, pătratele sunt câmpurile de raze negre şi albe din el. Tabla de şah şi jocul de şah sunt un rest din ştiinţa ocultă în viaţa profană.

Cele trei altare[157]

[156] În note foarte fragmentare de la lecţia de instruire se arată că „o singură aptitudine umană a ajuns la un stadiu foarte important în epoca noastră. Infinit de mult va depinde pentru omenire cum este folosită această facultate. Noi ne aflăm mereu în faţă cu cel mai mare pericol de a fi lipsiţi de intelectul nostru de către Ahriman, dacă nu învăţăm să facem propriul fel de a gândi". Cuvintele: „noi va trebui să sacrificăm intelectul nostru".

[157] Cele trei altare simbolizează şi cele trei căi posibile în lumea spirituală. Vezi, privitor la aceasta, de ex., conferinţa de la Köln, 30 noiembrie 1906, GA 97. De asemenea, în „Chymische Hochzeit Christiani Rosenkreutz anno 1459" (Nunta chimică a lui Christian Rosenkreutz anno 1459) se spune că *patru* drumuri stau deschise, dar nici unui muritor nu i-ar fi permis să ajungă la ţel pe cel de-al patrulea. Dacă, conform însemnării unui participant, în ritualul pentru ridicarea în al treilea grad a stat un al patrulea altar la nord, atunci probabil în acelaşi sens ca în „Basmul despre şarpele verde şi frumoasa Lilie" al lui Goethe şi în prima dramă-misteriu a lui Rudolf Steiner, „Poarta

Din ora de instruire de la München,
12 decembrie 1906

Locul Maestrului este în est (Jupiter – înţelepciunea). În sud stă slava, cucernicia, frumuseţea (Venus). În vest este Vulcan, tăria.

Din ora de instruire de la Köln,
12 mai 1913
Est, vest, sud sunt în sens spiritual în templul nostru.

Din ora de instruire de la Köln,
10 mai 1914

Dinspre est se revarsă forţele raţiunii către Pământ. Dinspre acolo este străbătut Pământul de curenţii forţelor sfinte ale raţiunii. Aceştia sunt redaţi de exemplu în Altarul (estului); acolo este capul Pământului. Să ne îndreptăm spre sud: De acolo iradiază forţele sfinte ale inimii, forţele iubirii şi ale dedicării înspre Pământ. Dinspre vest se revarsă voinţa sfântă în Pământ, care se revarsă prin membre, din care curg acţiunile.

Dacă ne reprezentăm templul nostru în meditaţie, atunci vrem să ne gândim la faptul că Altarul estului reprezintă capul, Altarul sudului inima, Altarul vestului membrele Pământului şi trebuie să simţim cum curg în est forţele raţiunii, în sud forţele inimii şi ale iubirii, în vest forţele de voinţă şi se revarsă la un loc în mijlocul templului. Atunci ne vom îndrepta către aceste altare şi ne vom ruga ca aceste forţe să se reverse în noi şi să ne străbată unduind şi întăritor.

---

iniţierii", unde în templul subteran se cufundă în sine acest al patrulea rege, care stă la nord, atunci când templul urcă la lumina zilei.

Cele trei lumini
Din ora de instruire de la Berlin,
16 decembrie 1911

Cele trei lumini care ard acum indică drept simbol cele trei principii mai înalte care luminează în întuneric în fiinţa noastră mai înaltă. Ele reprezintă şi înţelepciunea, frumuseţea şi tăria, ale căror cuvinte (nume) au fost rostite când au fost aprinse înainte luminile pe altarele estului, sudului şi vestului. Lumina înţelepciunii o vom găsi dacă ne străduim mereu pentru adevăr în gândirea noastră, dacă învăţăm să cunoaştem faptul că trebuie să apară în noi un nou gen de gândire, că în gândurile noastre trăiesc gânduri ale lumii. Trebuie să devenim conştienţi de faptul că se „gândeşte în noi" şi că ceea ce este gândit în noi sunt revelaţii ale unor entităţi spirituale care vor să ne aducă înţelepciunea. Dinspre lumea astrală curge către noi înţelepciune trăitoare, ţesătoare, mişcătoare, iar datorită faptului că lăsăm ca gândirea noastră să fie străbătută de înţelepciune putem să receptăm înţelepciunea acelor entităţi spirituale şi sufletul nostru va ajunge la înţelepciune.

Frumuseţea se revarsă în noi atunci când dobândim adevărata cucernicie. Dacă sufletul nostru se poate deschide în admiraţie şi dăruire faţă de frumosul care este în jurul nostru, atunci acest frumos devine expresia fiinţelor spirituale care revelează cu aceasta limbajul lor şi vor să se facă inteligibile pentru noi. Doar o cucernicie intensă, adevărată poate sa ne dezvăluie adevărata frumuseţe. Căci vă este dvs. tuturor cunoscut faptul că în lumea spirituală (astrală) se pot arăta sub masca frumuseţii diavoli în figură de îngeri. Dar dvs. ştiţi şi faptul că acest lucru este posibil doar atunci când în sufletul nostru nu domneşte acea curăţie care face pereche cu o cucernicie intensă. În Devachanul inferior sunt de găsit acele fiinţe care trimit frumuseţea lor în jos asupra noastră, în imagini şi figuri cu adevărat frumoase.

Forţă sau tărie curge din Devachanul superior asupra noastră în jos şi va întări fiinţa noastră interioară dacă

transformăm forţa noastră în virtute, în virtute activă. Virtutea adevărata, activă ia naştere atunci când transformăm toate trăsăturile care se ivesc în fiinţa noastră inferioară prin forţa voinţei noastre, astfel încât devin forţe care pot să acţioneze în calitate de forţe spirituale în lume.

Din ora de instruire de la Berlin,
17 decembrie 1911

Vedem aici flăcările pe altare, care reprezintă înţelepciunea, frumuseţe şi tăria. Sunt simboluri foarte profunde, pe care le putem regăsi şi în om.

Unde este de găsit înţelepciunea în figura umană? Ea nu este de găsit în exterior, ea este ascunsă în figură, şi anume aşa, încât în momentul de faţă nu este adaptata la stadiul actual al dezvoltării, astfel că figura nu formează un întreg unitar. Înţelepciunea este de reprezentat în modul următor:

Altfel este, pe de altă parte, cu frumuseţea, care găseşte expresia ei deplină în mâinile umane, atunci când acestea se ridică în sus în atitudine întinsă, încât mijlocul este format de cap. În mâini se găseşte simbolul frumuseţii, iar acesta este reprezentat astfel:

Sensul mâinii este să fie frumoasă, nu să fie puternică; braţul poate să fie tare şi musculos, dar jos se încheie sub forma mâinii umane care tinde către frumuseţe.

Tăria o găsim în ceea ce este opus faţă de mâini, în picioare. Niciun ocultist nu va putea să vadă ceva frumos în picioare, iar cine doreşte să vadă aşa ceva în viaţa obişnuită, acela nu vede nimic altceva decât caricatura frumosului. Picioarele reprezintă forţa sau tăria, ele trebuie să fie

corespunzătoare pentru a purta întregul corp. Acest lucru este reprezentat în modul următor:

Astfel găsim în figura omului aceste trei simboluri importante, care sunt numite în ocultism cele „trei mume ale lumii", pe care şi Goethe le numeşte aşa în al său *Faust*.

Din ora de instruire de la Hanovra,
31 decembrie 1911

Unul din cele mai importante simboluri îl reprezintă cele trei flăcări, care stau pe altarele estului, vestului şi sudului şi asupra cărora trebuie să fie îndreptată mai întâi atenţia noastră. În ele trebuie să vedem simbolurile înţelepciunii, frumuseţii şi tăriei, dar prin acestea nu trebuie să înţelegem înţelepciunea lumească, frumuseţea lumească şi forţa lumească.

Înţelepciunea nu este de găsit pe planul fizic. Oricine stă în viaţa ocultă trebuie să îşi propună să nu rostească niciodată cuvântul „înţelepciune" cu gândul că ar fi înţelepciunea lumească ce ne întâmpină, de exemplu, din ştiinţele exterioare sau la care facem în general referire cu privire la calitatea de a fi un învăţat. Um om învăţat nu este înţelept; un om înţelept nu e nevoie să fie unul învăţat, poate să fie chiar un om foarte naiv; dar un om înţelept este cel care păstrează înţelepciunea în inima sa, care vorbeşte şi simte ca din inima sa: eu văd Dumnezeul meu acţionând în acea petală; un om înţelept simte şi percepe Dumnezeul său în întreaga creaţie şi se simte unit pe sine însuşi cu creaţia şi cu dumnezeirea. Să ne gândim însă la faptul că prin aceasta nu se spune că trebuie să fii panteist pentru asta; trebuie să ne reprezentăm o corelaţie mult mai intensă la un astfel de înţelept, un sentiment inexprimabil de a fi adăpostit în dumnezeirea lumii, care îi aduce liniştea şi beatitudinea din fiinţa sa.

O astfel de înţelepciune trebuie să ne însuşim, ea trebuie să pătrundă în întreaga noastră fiinţă atât de puternic, încât să nu ne mai fie posibil să gândim că nu suntem înconjuraţi şi îngrijiţi mereu şi încontinuu de spiritul lumilor, astfel încât liniştea interioară şi siguranţa să nu ne mai poată părăsi.

Asemenea senzaţii şi sentimente vor curge în noi pornind dinspre lumea astrală, care constă din înţelepciune vie, curgătoare, mişcătoare, ce formează fundalul, izvorul naturii care ne înconjoară şi care străbate întreaga lume fizică. De acolo trebuie să ne adăpăm forţa de a deveni înţelepţi. În lumea fizică însăşi, ea nu este de găsit.

Frumuseţea, care este simbolizată prin a doua flacără, nici ea nu are nimic în comun cu frumuseţea din lume; ea nu se referă la nici un singur obiect lumesc. Pentru a intui ceva din această frumuseţe trebuie să ne îndreptăm privirea asupra cerului înstelat al nopţii şi să ne adâncim cu interiorul nostru cu totul în el, astfel să simţim cum în spatele lui domnesc fiinţe spirituale. O cucernicie adâncă, intensă trebuie să ne umple atunci. Sau dacă trăim un apus de soare şi simţim atunci cum coboară sfera strălucitoare în jar purpuriu încet sub orizont, astfel încât umbrele devin tot mai lungi şi mai lungi şi în final natura din jur este învăluită cu totul în întuneric, atunci trebuie iarăşi să străbată o profundă cucernicie intensă prin fiinţa noastră şi să se identifice atât de puternic în sufletul nostru cu forţa dumnezeiască, încât atunci va lumina şi va străluci în sufletul nostru Soarele interior, aşa cum poate să strălucească la elevul esoteric Soarele de la miezul nopţii înăuntrul zilelor întunecoase de Crăciun şi pot fi văzute fiinţele spirituale în frumuseţea lor sublimă, în întreaga lor măreţie. În acest sens trebuie să gândim atunci când vorbim despre frumuseţe şi aceste gânduri trebuie să transforme noţiunea de frumuseţe.

Frumuseţea este de găsit în Devachanul inferior; de acolo se revarsă din entităţi asupra noastră în jos, în imagini şi figuri frumoase. Dar pe acest plan se mai găseşte şi în ceea ce e urât, şi anume tocmai în ceea ce este adesea numit „frumos” pe Pământ. Fiecare minciună o găsim acolo drept ceva urât. Chiar ceva

frumos putem găsi în această lume, dar care se bazează doar pe iluzie, pe amăgire. Găsim acolo, de exemplu, figuri şi forme minunate, chiar şi figuri de îngeri care au fost create prin magicieni negri, cu care aceştia se învăluie ca şi cu un văl, pentru a ascunde cu acestea propriile lor ţeluri egoiste. Se poate ca cineva să fi ajuns deja destul de departe în viaţa esoterică şi într-o anumită viaţă să se ocupe cu arte magice sau magie neagră, iar atunci astfel de oameni se pot arăta pe planul Devachanului inferior în astfel de figuri de îngeri, înveliţi în veşminte frumoase. Nu domneşte, deci, în acest domeniu o frumuseţe absolută, adevărată, ci doar cucernicia autentică, intensă poate să dezvăluie în faţa noastră adevărata frumuseţe devachanică.

A treia flacără simbolizează forţa, iarăşi nu ceea ce cunoaştem drept forţă în lumea fizică; dar această forţă din Devachanul superior trebuie să curgă înăuntrul lumii fizice şi să se desfăşoare acolo în om drept „virtute activă". Aceasta este virtutea care constă în faptul că încontinuu lăsăm personalitatea noastră să se retragă, că ne combatem egoismul, îndeosebi atunci când acesta se manifestă în faptul că vrem să strălucim cu darurile noastre. Această virtute trebuie să fie cea care ne lasă să devenim conştienţi că odihnim în dumnezeire, că suntem doar o parte neînsemnată a desăvârşirii adevărate, mari, astfel că simţim de-a dreptul cum toată vanitatea şi trufia sunt ceva ireal, aşa încât ar fi chiar o prostie să vrei să fii mândru de ceva.

Îndeosebi la începutul drumului lor ocult devin oamenii adesea trufaşi sau vanitoşi şi mândri. De exemplu, atunci când încep sa observe mici succese la ei înşişi se simt imediat înălţaţi peste alţii. Dar acesta nu e drumul pentru a ajunge la virtutea activă. Nici acela nu va găsi drumul, care caută doar să le comunice altora cunoştinţele sau forţele, care vrea să instruiască despre ceea ce a primit el însuşi ca învăţăminte mai înalte, şi dacă se lasă apoi venerat prin cei cărora le transmite ceva. Aceste non-virtuţi sunt mari piedici, pe care şi le pune omul însuşi în drum. Dar şi ceilalţi, care aduc în acest mod veneraţie în întâmpinare, pun aceste piedici în drumul esoteristului. Prin faptul că combatem aceste non-virtuţi în lumea fizică şi ne păzim

încontinuu să le cădem pradă, prin faptul că exersăm „virtutea activă", forţa care este de găsit în Devachanul mai înalt drept o sumă de entităţi spirituale înalte va curge în noi în calitate de forţă spirituală şi va întări fiinţa noastră interioară.

Devachanul superior			forţă
Devachanul inferior		frumuseţe	
Lumea astrală	înţelepciune		
Omul în lumea fizică	adevăr în gândire	adevărata cucernicie	virtute activă

Cei trei luminători de lângă altare

Din ora de instruire de la München,
12 decembrie 1906

Cei trei luminători care stau aici sugerează: Jupiter, Venus şi Vulcan. „Îngeri", „fiinţe luminoase" se numesc luminătorii în limbaj ocult. Şi în Apocalipsă sunt desemnaţi îngerii ca luminători.

Ciocanul (TA O)

Din ora de instruire de la München,
12 decembrie 1906

Ciocanul reprezintă tonul primordial al naturii: Tao.

Din ora de instruire de la Basel,
septembrie 1912

T nu este numele lui Dumnezeu, ci el semnifică prezenţa lui Dumnezeu.

Din conferinţa de la Berlin,
16 noiembrie 1905, GA 54

(...) Dacă privim înspre Asia, mai găsim pentru început resturile ce au rămas dintr-o religie străveche, ceea ce nici nu mai poate să fie considerată drept religie, de fapt, în sensul

nostru de astăzi. Găsim această religie în cultura stranie chinezească. Eu nu vorbesc despre religia lui Confucius, nu despre cea care a găsit o răspândire sub forma budismului în India şi China, ci doresc să vorbesc despre resturile religiei chineze străvechi, ale religiei Tao. Aceasta este religia care îl îndreaptă pe om spre Tao. Tao este tradus drept ţel sau drum. Dar nu se dobândeşte o reprezentare clară despre fiinţa acestei religii dacă ne ţinem doar de această traducere. Tao exprimă şi a exprimat deja înainte cu milenii, pentru o mare parte a omenirii, lucrul suprem spre care oamenii puteau să ridice privirea, despre care gândeau că lumea, întreaga omenire va ajunge odată acolo, lucrul suprem pe care omul îl poartă în sine în germene şi care se va dezvolta cândva ca floare matură din natura umană cea mai lăuntrică. Un străfund sufletesc adânc, ascuns şi, în acelaşi timp, un viitor sublim înseamnă Tao. Cu veneraţie sfioasă este nu numai rostit Tao, ci şi gândit Tao de către cel care ştie despre ce e vorba acolo. Religia Tao se bazează pe principiul dezvoltării şi ea spune: Ceea ce astăzi este în jurul meu este un stadiu care va fi depăşit. Mie trebuie să îmi fie clar ca această dezvoltare în care mă aflu are un ţel, că mă voi dezvolta mai departe spre un ţel sublim şi că în mine trăieşte o forţă care mă îndeamnă să ajung la marele ţel, Tao. Dacă simt această forţă mare în mine şi dacă simt că toate fiinţele se îndreaptă cu mine către acest ţel, atunci această forţă îmi este forţa de cârmire care îmi suflă în întâmpinare din vânt, îmi răsună în întâmpinare din piatră, îmi luceşte în întâmpinare din fulger, îmi sună în întâmpinare din tunet, care îmi trimite lumina ei de la Sore. În plantă ea apare ca forţă de creştere, în animal ca senzaţie şi percepţie. Ea este forţa care va aduce la iveală formă după formă până la acel ţel sublim, tot mereu şi mereu, prin care eu mă ştiu una cu întreaga natură, care din mine este expirată şi inspirată odată cu fiecare respiraţie, care este simbolul spiritului suprem ce se dezvoltă, pe care o percep ca viaţă. Această forţă o percep ca Tao. – În această religie nu se vorbea pentru început deloc despre un Dumnezeu de dincolo, nu se vorbea despre ceva ce

este în afara lumii, ci despre ceva prin care se poate găsi forţă pentru progresul omenirii.

Tao era perceput în acel timp în mod just, pe când omul mai era unit cu izvorul primordial dumnezeiesc, îndeosebi la populaţia Atlantidei. Aceşti strămoşi ai noştri nu aveau încă o raţiune atât de înalt dezvoltată, o asemenea inteligenţă ca omenirea de astăzi. În schimb, aveau o conştienţă mai asemănătoare cu visul, o viaţă de reprezentare ce urca mai instinctiv şi o viaţă de gânduri puţin socotitoare. Reprezentaţi-vă viaţa de vis, dar potenţată, astfel că este plină de sens şi nu haotică, şi gândiţi-vă o omenire din al cărui suflet urcă asemenea imagini ce anunţă senzaţiile care sunt în propriul suflet, care redau tot ce este exterior în jurul nostru. Trebuie să ne reprezentăm lumea sufletească a acestor oameni primordiali cu totul altfel decât a noastră de astăzi. Astăzi omul tinde spre formarea unor gânduri şi reprezentări cât mai exacte posibil despre mediul înconjurător. Omul primordial, în schimb, îşi forma reprezentări simbolice, figurative, care apăreau în el însuşi pline de viaţă. Dacă păşiţi astăzi în faţa unui om, atunci încercaţi să vă faceţi înainte de toate o noţiune despre faptul că este un om bun sau rău, unul deştept sau prost, şi încercaţi să dobândiţi o noţiune care îi corespunde în mod cât mai sec omului exterior. Acest lucru nu a fost niciodată cazul la omul primordial al Atlantidei. În el urca o imagine, nu o noţiune a raţiunii. Dacă întâlnea un om rău, atunci urca în el o imagine care era estompată şi întunecată. Percepţia nu devenea însă noţiune. Cu toate acestea, el se orienta, se comporta după această imagine. Când avea o imagine luminoasă, frumoasă în faţa lui, care stătea ca un vis în faţa sufletului său, atunci ştia că putea să arate încredere faţă de o asemenea fiinţă. Şi dobândea frică faţă de o imagine, când urca în el în culori negre, roşii sau maro. Adevărurile nu apăreau încă raţional şi intelectual, ci ca inspiraţie. El simţea aşa, ca şi cum divinitatea care acţiona în aceste imagini ar fi fost în el însuşi. El vorbea de divinitatea care se anunţa prin bătaia vântului, în foşnetul pădurii, precum şi în imaginile vieţii sufleteşti interioare, atunci când se simţea

îmboldit să privească în sus spre un viitor sublim al omenirii. Iar asta numea el Tao.

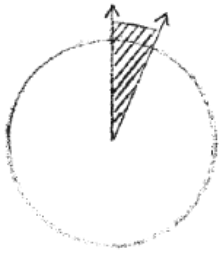
Omul din prezent, care a înlocuit această omenire primară, stă într-un mod diferit faţă de puterile spirituale. El a pierdut forţa vederii nemijlocite, care într-o anumită privinţă este mai estompată şi mai adumbrită decât a noastră, şi a câştigat în schimb treapta de dezvoltare a reprezentării intelectuale şi raţionale, care într-o anumită privinţă este mai înaltă, dar în altă privinţă este situată mai jos. Datorită acestui fapt, omul de astăzi stă mai sus decât omul primordial, pentru că posedă o raţiune ascuţită, pătrunzătoare; dar el nu mai percepe corelaţia vie cu forţele Tao active dumnezeiesc ale lumii. Prin aceasta, el are lumea, aşa cum se revelează în sufletul său, iar de cealaltă parte forţele raţiunii. Atlanteanul a simţit imaginile care trăiau în el. Omul de astăzi aude şi vede lumea exterioară. Aceste două lucruri, exteriorul şi interiorul, stau faţă în faţă şi el nu mai simte cum trece o bandă de la una la alta. Acesta este marele sens al dezvoltării omenirii. De când masele de pământ au urcat din nou, după ce undele oceanelor inundaseră continentele, din acele timpuri tânjeşte omenirea să găsească din nou banda între ceea ce simte şi percepe în interior şi ceea ce se înfăţişează în faţa ei afară, în lumea senzorială. De aici îşi are cuvântul religare = religie îndreptăţirea lui. Nu înseamnă nimic altceva decât că ceea ce a fost cândva unit şi acum este despărţit să fie din nou legat, să se lege iarăşi lumea şi Eu-ul. Diferitele forme ale confesiunilor religioase nu sunt nimic altceva decât mijloacele, drumurile despre care instruiesc marii înţelepţi, pentru a găsi din nou această legătură. De aceea sunt ele atât de diferit configurate, pentru ca să devină inteligibile în forma aceasta sau aceea pentru oamenii fiecărei trepte de cultură....

Triunghiul
Din conferinţa de la Stuttgart,
14 iunie 1921, GA 342

Dacă luăm în considerare poziţia ieşită din comun a omului în cosmos, atunci rezultă înainte de toate mai multe linii importante. Mai întâi linia paralelă cu suprafaţa Pământului, orizontala. În al doilea rând, ceea ce diferenţiază omul faţă de animal, faptul că linia coloanei vertebrale stă vertical pe orizontală. Cu aceasta aţi desenat două formaţiuni; mai întâi orizontala şi în al doilea rând unghiul drept. Dacă suntem conştienţi de semnificaţia pe care o are orizontala, care creează în fond animalitatea, şi care este semnificaţia unghiului drept pentru poziţionarea omului în cosmos, atunci legăm anumite reprezentări de orizontală şi de unghiul drept, care pot deveni astfel simboluri.

Francmasoneria, care vrea să caracterizeze fiinţa omului, are bolobocul şi unghiul drept printre simbolurile sale. Şi celelalte simboluri sunt întru totul imitate după forţele cosmosului. Cum sunt ele formate după forţele cosmosului, acest lucru vi se poate arăta încă din următoarele consideraţii.

Vedeţi dvs., dacă ne gândim aici Pământul: omul se mişcă pe Pământ, să zicem că aşa – vreau să o desenez aşadar radical –, atunci este aşa că omul îşi are aici în verticală direcţia sa şi că felul în care el se uneşte cu punctul central al Pământului este un triunghi.

Aveţi din nou triunghiul ca simbol în cultul francmasonilor. Totul din această francmasonerie este luat, în primul grad, de la configuraţia omului. Aici vedeţi formarea

simbolicii. Simbolica este acolo unde apare în esenţa ei, nu gândită arbitrar. La simbolică se ajunge numai dacă este studiată pe baza realităţii. Simbolica este fundamentată în cosmos, ea este undeva prezentă. Aşa este şi cu cultul.

Triunghiul cu ochiul
Oră de instruire de la Berlin,
2 octombrie 1910

Prin Ahriman nu putem deloc să vedem în alt fel decât vedem astăzi. De exemplu vedem la plante numai exteriorul, frunzele, celulele şi aşa mai departe, dar nu şi forţa de viaţă dinăuntru. Pentru a depăşi acest văl al lui Ahriman, trebuie să ofere o uşurare ceea ce este dat în lojă.

Nu există niciun punct în spaţiul cosmic în care să nu existe forţe care să acţioneze în om. Acum trebuie spus ceva grotesc, care poate fi spus numai într-o asemenea comunitate ca aceasta de aici, unde totul este considerat drept ceva sfânt: Nu există nimic care să fie atât de diferit la fiecare om în parte cum este creierul. Se vorbeşte despre faptul că la un copac nu există două frunze care să fie egale. Şi mai diferite între ele sunt creierele oamenilor. Din punctul de vedere al clarvederii, în creierul eteric sunt multe, multe puncte lucitoare, iar acelea sunt diferite la toţi oamenii. Dacă s-ar putea fotografia aceste puncte lucitoare, lucru care sigur că nu este posibil, deoarece se află în dimensiunea eterică, atunci am recunoaşte în această imagine astfel dobândită cerul înstelat – fără planete. Ca o semisferă este creierul. Dacă ne-am apropia suficient de mult, am regăsi fiecare dintre aceste constelaţii ale punctelor lucitoare de la diferiţii oameni odată pe cerul înstelat.

Creierul omului este partea sa cea mai nobilă. El este legat prin forţe spirituale cu partea superioară, am putea spune, a cosmosului. Mai în jos ajungem la semnele Cercului Zodiacal. Acestea sunt legate cu cele 12 coarde nervoase ale organelor senzoriale. Cu cât mai înaltă este provenienţa forţelor, cu atât mai diferită este acţiunea lor; cu cât mai apropiat de Pământ îşi

au punctul de pornire, cu atât mai uniformă este acţiunea lor. La Soare nu contează pentru noi dacă el stă fix sau dacă se mişcă, pentru noi, oamenii, contează că ne trimite forţele lui din est, apoi din sud şi apoi din vest. Iar felul în care acţionează el asupra noastră l-am văzut ieri la discutarea altarelor. Din est: înţelepciune, care ne-a creat; din sud: frumuseţe, în care se revelează totul; din vest: forţa, tăria cu care trebuie să acţionăm noi mai departe în viaţă.

Toate părţile trupului nostru fizic sunt configurate din forţele mai înalte. Una din cele mai minunate părţi este ochiul (ochiul este desenat pe tablă). Atma, Budhi, Manas au lucrat asupra lui. Noi trebuie să ştim că forţele acestora se află ascunse în ochi. (Aceste trei forţe sunt redate în triunghi.) Ce putem face cu ochiul? Putem să îl mişcăm spre dreapta, spre stânga, în sus, în jos. Cu Eu-ul nostru putem asta. El acţionează din afară asupra ochiului. Acest lucru trebuie sugerat în aceste raze care merg în afară de la triunghi. Dar pe ce anume cade privirea sa? Pe vălul pe care Ahriman l-a întins peste toate. De redat în liniile norilor. Pe Lună am primit în structură trupul astral, în spatele acestuia acţionează Ahriman. Astfel înseamnă aceste linii de nori trupul astral. Înăuntrul trupului eteric s-a acţionat deja în aşa fel pe Soare, încât ochiul să poată deveni cândva un asemenea instrument. Cu cât mai departe se află faţă spiritual, cu atât mai dens este trupul. În norii denşi se sugerează trupul eteric. De asemenea şi în trupul fizic s-a acţionat deja pe Saturn, pentru ca să devină cândva un asemenea ochi. Trupul fizic este lucrul cel mai dens, mai întunecat la om, aici în desen negrul întunecat al tablei.

Dacă ne punem această imagine destul de des în faţa sufletului, atunci va trezi forţe sufleteşti. Aşa ca acest desen (ochi cu triunghi) arată de fapt ochiul uman. Doar că prin cadrul osos a devenit puţin altfel. Forma e modificată puţin prin creştere.

Trebuie să lăsăm să acţioneze, asupra sufletului nostru, tot ce primim în lojă ca simboluri şi învăţături. Dar nu putem asta dacă nu simţim că prin preluarea în templu am devenit un alt

om. Altfel trebuie să stăm în faţa vieţii. Această imagine, triunghiul cu ochiul, acţionează asupra noastră noaptea, dar şi tot ceea ce vedem în jurul nostru în haosul multicolor, de exemplu toate acele obiecte dintr-un magazin, afişele îngrozitoare de pe aviziere şi aşa mai departe. Iar dacă lăsăm toate acestea să acţioneze în noi la fel ca până acum, atunci acţiunea simbolurilor pur şi simplu se pierde.

Dacă preluăm aici cu entuziasm toate aceste simboluri şi învăţături, atunci vorbeşte ceea ce este mai bun în noi. Dacă ne întoarcem la viaţa exterioară şi lăsăm să năvălească în noi haosul de impresii la fel ca până acum, atunci apare o scindare în noi. Atunci vrea să ni se pară ca şi cum ar fi fost o credinţă oarbă în autoritate cea la care ne-am fi supus în templu, în timp ce totuşi era ce avem noi mai bun în noi ceea ce se simţea aici – doar că nu ştim asta atunci. Şi astfel iau naştere conflictele la care unii sunt supuşi.

Doamna de lume nu trebuie să rămână doamnă de lume în acelaşi sens. Dacă trebuie să participe la această întreagă viaţă de doamnă datorită poziţiei sociale sau din alte motive, atunci trebuie să o facă. Ea nu trebuie însă să o facă în acelaşi sens, cu aceleaşi sentimente. Dacă trebuie să participe la o bârfă la cafea, atunci trebuie să o facă, desigur din convingerea îndatoririi. Teosofia nu trebuie să ne îndepărteze de viaţă, ci trebuie să ne facă adecvaţi pentru aceasta, – dar cu alte simţăminte trebuie să o facă.

Aici nu se intenţionează o predică moralizatoare, ci lucrul pe care doresc să îl exprim este acesta: Fiecare trebuie să-şi facă o îndatorire din faptul ca la această bârfă la o cafea ş.a.m.d. să nu vorbească despre teosofie. Nu la mâncare, nu cu ocazii obişnuite – iar mâncatul este o ocupaţie obişnuită – să vorbească despre teosofie. Cu un cuvânt: Să nu sporovăiască despre teosofie peste tot unde se întâlnesc ocazional, căci atunci devine o vorbărie. Dacă vrem să vorbim despre asta, atunci vorbim numai când întâlnim în mod special. Un *lucru sfânt* trebuie să ne fie teosofia, şi astfel trebuie să fie tratată şi nu aşa printre altele.

Ceremoniile care au fost parcurse până acum pot, cu excepţia celor două coloane, să fie înţelese din primul grad. Ceea ce urmează acum, încheierea, este de înţeles de-abia după timp îndelungat.

Unghiul drept
Din ora de instruire de la Köln,
7 mai 1912

În conferinţe esoterice sunt date inspiraţiile din lumea spirituală, iar mijloacele inspiratoare pentru a ajunge sus, în lumea spirituală, acelea ne sunt comunicate în M.E.

Un astfel de mijloc este unghiul drept în semnificaţia sa profundă.

Ceea ce au făcut divinităţile trecutului în lojele lor şi din care a devenit tot ce există în prezent, acestea trebuie să le facem acum pentru creaţii ale viitorului în spaţiile noastre.

Compasul şi rigla
Crucea (crucea cu trandafiri) la altarul estului

Din ora de instruire de la München,
12 decembrie 1906

Să luăm în considerare crucea cu trandafiri: lemnul crucii, acesta este ceea ce e mort, trandafirii sunt viaţa care lăstăreşte din el.

Din ora de instruire de la Berlin,
8 februarie 1913[158]

Dacă esoteristul îşi îndeplineşte exerciţiile cu regularitate şi se adânceşte în Legenda Templului sau în marile imagini cosmice care ne sunt date în teosofie, sau în „Morgenröte" (Roşul zorilor de zi) a lui Jakob Böhme şi în celelalte simboluri aşa cum sunt date în acest templu, atunci va observa că poate fi aşa, ca şi cum creierul său, la un anumit moment dat, nu ar fi capabil să gândească mai departe, ca şi cum i-ar fi pusă o graniţă gândirii sale. Cam aşa trebuie să simtă şi să trăiască în interior esoteristul. Omul obişnuit are uneori aceleaşi simţăminte, ca şi cum creierul său refuză să îl servească, dar el nu ajunge la trăirea şi conştientizarea acestui fapt. Oamenii îşi dorm de fapt întreaga lor viaţă; nu numai prin faptul că dorm noaptea, dar şi ziua sunt adormiţi în privinţa evenimentelor celor mai importante, pentru că sunt dedaţi cu totul impresiilor pe care le primesc de la simţuri. Toţi cei care, într-un timp important ca acela de astăzi, s-au îndreptat împotriva lucrului pe care ar fi putut să îl realizeze drept curent spiritual, cei care – oricât de deştepţi erau ei în sine – totuşi refuzau să preia spiritualul, aşadar care s-au dedat cu totul materialismului, aceia s-au îndreptat după moartea lor tot aşa împotriva a tot ce e spiritual şi acolo au format o anumită ură, pe care au aruncat-o apoi ca forţă (sau forţe) iarăşi înapoi în lumea fizică. Începând din secolul al XVI-lea, acest lucru a fost de fapt mereu aşa, în fond, iar acele sentimente de ură se fac observabile în lumea fizică şi au acolo efectul lor. Căci lumile nu sunt separate între ele, ele se întrepătrund.

Am vorbit şi despre felul în care la moartea lui Christos Iisus pe Golgotha trupul fizic a pătruns în substanţele fizice ale Pământului şi cum din acesta a răsărit pentru oameni individuali forţa pentru ca în primele secole de după Christos să parcurgă

[158] Vezi, privitor la aceasta, conferinţele ***Trepte premergătoare Misteriului de pe Golgotha***, GA 152.

martiriul. La timpul său, şi trupul eteric al lui Christos, în calitate de substanţă eterică, s-a dizolvat în Pământ şi prin acest lucru s-a deschis pentru anumite individualităţi posibilitatea de a prelua în sine această substanţă eterică, iar prin aceasta au putut avea loc anumite lucrări prin aceste individualităţi aici, pe Pământ.

Şi trupul astral al lui Christos a ajuns la un anumit timp în substanţa (aura) astrală a Pământului şi cu aceasta au putut fi îmbrăcate la rândul lor învelişuri astrale umane, care au dus la manifestarea anumitor evenimente pe Pământ. Iar acum le va putea fi comunicată oamenilor substanţa de Eu. Căci chiar dacă Iisus din Nazareth şi-a părăsit la botez cele trei învelişuri ale sale, totuşi a rămas şi o parte a substanţei de Eu la învelişuri, şi aşa a fost introdusă şi această forţă în Pământ.[159]

Lucrul nou care le va fi revelat (comunicat) acum treptat oamenilor este o amintire sau o repetiţie a ceea ce a trăit Pavel la Damasc. El a văzut figura eterică a lui Christos. Dar faptul că aceasta urmează să devină vizibilă pentru noi provine din faptul că în lumea eterică s-a desfăşurat ca un nou Misteriu de pe Golgotha. Ceea ce a avut loc aici, în lumea fizică, la răstignire ca urmare a urii oamenilor care nu înţelegeau, acest lucru s-a repetat acum pe plan eteric prin ura oamenilor care au pătruns după moarte în lumea eterică în calitate de materialişti.

Să ne ţinem încă o dată în faţa sufletului felul în care la Misteriul de pe Golgotha a fost ridicată o cruce din lemn mort, pe care atârna trupul lui Christos. Iar apoi să privim acel lemn al crucii în lumea eterică drept lemn lăstăritor, înmuguritor, lemn verde, viu, care prin flăcările urii s-a carbonizat şi la care mai apar doar cei şapte trandafiri înfloriţi, reprezentând natura înşeptită a lui Christos, şi atunci avem acolo imaginea celui de-al doilea Misteriu de pe Golgotha, care s-a desfăşurat acum în lumea eterică. Iar prin această moarte, această a doua moarte a lui Christos, a devenit posibil să vedem acel trup eteric în viitor.

---

[159] Vezi, privitor la aceasta, conferinţele ***Principiul economiei spirituale în legătură cu problema reîncarnării***, GA 109.

Densificarea, partea moartă a trupului eteric al lui Christos Iisus o vor vedea oamenii.

Din ora de instruire de la Berlin,
8 februarie 1913,
notițe scrise de altă mână

Crucea cu trandafiri este simbolul pentru a doua moarte a lui Christos, din secolul al XIX-lea, pentru moartea trupului eteric prin armata materialiștilor. Urmarea acestui fapt este că în secolul al XX-lea poate fi văzut Christos așa cum v-am înfățișat adesea, și anume în trup eteric.

Notițe de la o oră de instruire,
fără indicarea locului și a datei

În Atlantida, tot ce oamenii aveau în jurul lor în natură avea un limbaj perceptibil. Înțelepciunea (conținută în ape) răsuna către ei în al lor Tao. În „Tautropfen ” (picătura de rouă) avem în limba noastră aceeași desemnare precum cuvântul Tao este pentru ceea ce le-au revelat apele înțelepciunii oamenilor. „Tau”[160] (rouă) înseamnă pe latină: „ros”, iar crucea: „crux”. „Ros-crux” desemnează ambele același lucru: semnul Tao, crucea și rouă de pe plante. Aceasta este semnificația esoterică a crucii cu trandafiri.

Crucea și triunghiul în cosmos și în om

Text după un suport de text fără indicarea locului și a datei, cu consemnarea manuscrisă a lui Rudolf Steiner „Esoterişti”. Probabil este vorba despre o redactare a lui Rudolf Steiner, al cărei original nu este însă descoperit.

Patru figuri mărețe, sublime stau în spațiul cosmic, fiecare către una din cele patru direcții. Așa formează ele crucea

[160] Vezi, pentru aceasta, explicația de la p. 272 ș.u. și p. 345, lecția esoterică de la München, din 1 iunie 1907, în *Zur Geschichte und aus den Inhalten der ersten Abteilung der esoterische Schule 1904 bis 1914* (***Din istoria și din conținuturile primei secțiuni a Școlii esoterice. 1904-1914***), GA 264.

cosmică. Ele îndrumă şi conduc procesele lumii şi sunt servitorii Unuia, care este viaţa Soarelui. În timpul fiecăreia dintre zilele cosmice ele sunt inspirate pe rând de Spiritul Soarelui. Ele sunt forţele primordiale care se oglindesc în cele trei forţe ale gândirii, simţirii şi voinţei în cosmos şi în sufletul uman. Cel care este cel mai puternic conţine în sine forţele celorlalţi trei, el este cel mai desăvârşit, prin el pot să fie de-abia văzuţi şi înţeleşi ceilalţi. El este slujitorul direct al marelui Spirit al Soarelui şi conduce viitorul, pentru ca el să devină prezent. Razele luminii sale le aduc cunoaştere sufletelor omeneşti. Anunţând o nouă zi luminează lumina sa dinspre est.

Fiecare dintre aceste patru figuri conduce îndeosebi câte una din stările de dezvoltare planetare ale Pământului. Cele trei, care sunt forţele primordiale ce se oglindesc în voinţă, gândire, simţire, au condus stările planetare trecute ale Pământului, care sunt desemnate drept vechiul Saturn, vechiul Soare şi vechea Lună. Cea de a patra conduce îndeosebi acea stare care este numită starea de Pământ propriu-zisă. De aceea conţine în ea forţele celorlalte trei, care repetă acţiunea lor pe Pământ, şi le aduce în echilibru prin faptul că adaugă propria sa forţă. Pe partea sa dreaptă, în direcţia nordului, stă cel care este legat îndeosebi de dezvoltarea saturniană. Lumina sa luminează în luciu albăstrui, mai palid decât cea a celorlalţi. Figură sublimă, severă, el este numit cu numele de Uriel. În direcţia vestului stă cel care se află în legătură cu dezvoltarea solară. În strălucire aurie luminează lumina sa. Figură sublimă, plină de forţă, el este desemnat cu numele de Rafael. În direcţia sudului stă cel care este legat de dezvoltarea vechii Luni. În lumină albă argintie străluceşte fiinţa sa. Figură sublimă, iubitoare, el este desemnat cu numele de Gabriel. Cel de-al patrulea, care conţine în sine forţele celorlalţi şi adaugă propria sa forţă, iradiază lumina sa dinspre est în nuanţă de roz şi în strălucire aurie. El conduce şi îndrumă dezvoltarea Pământului şi acţionează de aceea înspre înăuntrul viitorului. Figură sublimă, victorioasă, care poartă în sine trăsăturile celorlalţi trei, el este desemnat cu numele de Michael. Aşa stau aici cei patru arhangheli puternici şi conduc

procesele lumii. Fiecare dintre ei este legat cu una dintre cele patru componente din om, căci în fiecare din stările planetare a fost dezvoltată una dintre aceste componente ca substrat. Cel de-al patrulea conduce formarea Eu-ului uman. El este cel mai strâns legat de omenire şi este slujitorul direct al puternicului Spirit al Soarelui. Tocmai în timpul dezvoltării Pământului a coborât această fiinţă puternică pe Pământ în încarnarea sa pământeană şi s-a legat de Pământ şi de viitoarea lui dezvoltare. Trei stări de dezvoltare planetare au fost, cea de-a patra este, iar în viitor vor mai urma altele trei. În timpul acestora va fi format pe trepte mai înalte în mod desăvârşit ceea ce este dezvoltat în primele trei stări ca predispoziţie. Cu forţele Eu-ului său, pe care omul şi le-a însuşit în dezvoltarea Pământului sub influenţa puternicului arhanghel Michael şi prin forţa lui Christos, care a fost aşezată în el, el va fi capabil să formeze în sine componente mai înalte, în timpul acestor trei stări planetare care urmează. Trei componente mai înalte va putea el să dezvolte, el le va forma însă în interiorul său. Din cele patru componente va lăsa să crească în afară trei, drept o trinitate mai înaltă. În afara omului, în cosmos, această trinitate mai înaltă este deja prezentă, dar omul trebuie să o atragă treptat, astfel ca ea să se interiorizeze în el.

Aşa cum cele patru componente ale omului stau în relaţie cu cei patru arhangheli, sub a căror influenţă ele au fost predispuse, aşa există puteri cosmice care sunt legate de cele trei componente mai înalte ale naturii umane. Stările viitoare de dezvoltare planetară vor fi de asemenea conduse şi îndrumate de entităţi spirituale sublime. Ele nu stau în cele patru direcţii ale spaţiului precum cei patru arhangheli care formează crucea cosmică, ca şi cum s-a fi îndepărtat unii de alţii dinspre un punct central comun, ci sunt legaţi în aşa fel unii de alţii, încât formează un triunghi, strălucitor auriu. În acel „Eu sunt cel care a fost aici, cel care este aici, cel care va fi aici" ei unesc cele trei puncte ale timpului: trecut, prezent şi viitor şi le ţes pe acestea într-o unitate. Înăuntrul celor patru ele vor revărsa forţa lor, prin faptul că nu stau lângă cei patru, ci deasupra celor patru.

În timpul dezvoltării pământene se alătură forţa celui de-al patrulea la cele trei premergătoare şi prin acest al patrulea sunt înzestraţi cei trei cu forţe mai înalte. Iar acest al patrulea va fi intermediarul prin care trinitatea mai înaltă se poate revela în activităţile sale; prin el poate să lumineze înăuntru în cei patru noua lumină spirituală care este viaţă, aşa cum şi la om a patra componentă, Eu-ul, are în sine forţele care vor forma cele trei componente mai înalte, Sine spirituală, spiritul vieţii, om spiritual, şi le transpun în activitate.

La punctul de cotitură al dezvoltării planetare, în starea a patra, de Pământ, a fost dat primul impuls pentru ca forţele trinităţii mai înalte să poată acţiona în continuare înăuntrul celor trei următoare. Aceeaşi forţă care trăia în Christos Iisus pe Pământ şi care s-a legat de Pământ atunci când Cuvântul a devenit carne va acţiona mai departe în mod întreit în următoarele stări planetare, în a cincea, a şasea şi a şaptea care sunt desemnate drept starea Jupiter, Venus şi Vulcan. Cele trei componente mai înalte ale omului stau în legătură cu aceste trei forţe. Pe Pământ i-a fost dat Eu-ului uman prin forţa christică posibilitatea de a dezvolta în sine aceste componente în viitor. În următoarea stare planetară, starea de Jupiter, omul se va lega prin formarea Sinei spirituale de acele forţe care se revelează în cosmos drept „Sfântul Spirit". El va avea parte de acest Sfânt Spirit prin Sinea sa spirituală. În starea planetară următoare, starea de Venus, el se va uni prin formarea spiritului vieţii cu forţele care se revelează cosmic drept „Fiul". Prin formarea spiritului vieţii, el va fi Fiul însuşi. Iar în ultima stare planetară, starea de Vulcan, el se va uni prin dezvoltarea omului spiritual cu forţele cosmice care sunt desemnate drept „Tatăl". În calitate de om spiritual el va deveni una cu Tatăl, el va fi în Tatăl şi Tatăl va fi în el.

Astfel a dezvoltat atunci omul în sine forţele triunghiului de aur. Atunci se va revela în el, prin faptul că va răsuna în el cuvântul creator dumnezeiesc, care şi-a revărsat forţa în acest triunghi. Acest cuvânt dumnezeiesc a fost începutul tuturor lucrurilor; el îşi aşezase forţa sa, viaţa sa, în toate lucrurile. În

dezvoltarea lumii, el se pierduse treptat pentru oameni, căci tot mai puţin puteau oamenii să îl audă răsunând în interiorul lor şi în lumea exterioară. În multe silabe şi litere disparate părea să se fi împărţit şi nimeni nu putea pentru început să înţeleagă corelaţia dintre aceste litere. Nimănui nu-i era posibil să alcătuiască din silabe un cuvânt care era ton viu, creator în sine. Ascuns în cele mai profunde izvoare ale existenţei odihnea triunghiul de aur, pe care a rămas păstrat acest cuvânt. Acolo era înscris. Pentru oameni era pentru început inaccesibil. Dar odată, când tonul cuvântului părea să fi rezonat cu totul, când întunericul a fost cel mai profund, atunci el s-a revelat din nou pentru omenire şi a arătat forţa sa. De atunci a rămas în interiorul omului un răsunet ca o amintire a tonului său. Prin aceasta a devenit posibil ca omul să îl regăsească cândva în interiorul său şi în lumea exterioară. Fiecare om devine un căutător al cuvântului, atunci când începe să formeze în sine componentele mai înalte, să construiască în sine triunghiul de aur. Atunci îl va găsi odată. Şi aşa cum formează în sine treptat trinitatea mai înaltă, până ce ea poate să se reveleze într-o unitate, aşa va învăţa să buchisească silabă după silabă, până ce răsună viu în propriul său suflet şi el cuprinde cuvântul creator dumnezeiesc în fiinţa sa.

Cele două coloane Iachin şi Boas sau
Coloanele lui Hercule / Legenda de Aur

Sensul celor două coloane a fost lămurit mereu prin Legenda de Aur sau a lemnului crucii (pentru prima oară în conferinţa de la Berlin din 29 mai 1905, GA 93). Din acest motiv, Legenda de Aur şi lămuririle date cu privire la ea sunt incluse aici.

Legenda de Aur

Text după manuscrisul original al lui Rudolf Steiner
Filă din carnet de notiţe, nr. arhivă 6954
Adam avea doi fii
Cain = omul ce se străduia din sine
Abel = cel care construia pe revelaţie

Abel a căzut prin fapta lui Cain. Moştenirea lui Abel i-a revenit lui Seth. Seth a ajuns până la intrarea în paradis. Acolo

nu

a fost reţinut prin heruvimul cu spada de foc. Acesta este simbolul pentru faptul că Seth a fost protopărintele preoţimii iniţiate. Lui i-a dat atunci heruvimul trei sâmburi (omul mai înalt = atma – budhi – manas).

După ce a murit Adam, Seth a pus, conform îndrumării heruvimului, cei trei sâmburi în gura lui Adam.

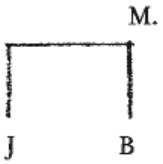
Rugul în trei părţi care a crescut din acesta avea în sine scrierea de foc

Ejeh – asher – Ejeh (Eu-sunt-Eu)

Moise a scos din acesta creanga din două părţi, din care a format un toiag.

David a plantat acest toiag în pământ pe Muntele Sion.

Solomon a luat din acesta lemnul din care a făcut poarta de intrare a templului astfel

Putea să treacă prin ea doar cel pur.

Leviţii, în lipsa lor de înţelegere, au cufundat aceste trei bucăţi în lacul Bethesda.

Pe timpul lui Christos, evreii au pus lemnul ca bârnă peste pârâul Chedron.

Peste acesta a păşit Christos după ce a fost luat prizonier noaptea pe Muntele Măslinilor.

Iar din aceasta a fost apoi făcută şi crucea.

Text după manuscrisul original de Marie Steiner

Adam avea doi fii:

Cain, reprezentantul omenirii active, conştiente de sine, şi Abel, reprezentantul acelei omeniri care primeşte toate darurile sale drept cadou superior şi revelaţie.

Conştienţa de sine trebuie să meargă prin vină. Cain îl ucide pe Abel. Darurile lui Abel îi revin lui Seth.

Când Seth păşise din nou în paradis după a doua cădere în păcat (a Evei şi a lui Cain), el a văzut cum

Pomul cunoaşterii şi Pomul vieţii

se uniseră.

Pomul cunoaşterii înseamnă cunoaştere omenească.

Pomul vieţii înseamnă înţelepciune revelată de Dumnezeu.

Heruvimul cu sabia de foc i-a dat atunci lui Seth trei sâmburi; în ei erau germenii pomilor reuniţi.

După moartea lui Adam, Seth i-a pus cele trei grăunţe în gură; din acestea a crescut un rug şi în mijlocul acestuia era de citit „numele lui Dumnezeu":

Ejeh asher ejeh = Eu sunt Eu

Din tufiş, Moise şi-a format toiagul. Acest toiag era veşnic verde şi a fost păstrat mai târziu în Chivotul Legământului.

David a plantat toiagul în pământ la Sion;

Solomon a făcut din lemnul lui

trei coloane.

Aceste trei coloane au fost postate la intrarea în templu.

Acestea sunt: Jachin, Boas şi M.

Leviţii au luat coloanele şi le-au aruncat în lacul Bethesda. Pe timpul lui Christos, coloanele au fost îndepărtate din lac şi puse sub formă de pod peste pârâul Chedron.

Iisus a mers peste acest pod către Muntele Măslinilor.

Apoi a fost făcută crucea sa din acesta.

Lămuriri privitoare la Legenda de Aur

Deoarece sunt transmise lămuriri despre orele de instruire numai în mod lacunar, sunt redate mai întâi acelea care au fost date în timpul Congresului de Rusalii 1907 de la München, cu privire la cele două coloane amplasate acolo.

Din conferinţa de la München,21 mai 1907, GA 284

Ce înseamnă acum cele două coloane pentru rosicrucieni? Dacă vrem să explicăm aceste două coloane care stau aici în faţa

noastră trebuie să pornim de la aşa-numita Legendă de Aur. Aceasta spune:

Atunci când Seth, fiul lui Adam – cel care luase locul lui Abel – a fost matur pentru acest lucru, el a avut voie să arunce o privire în paradis, a avut permisiunea să treacă pe lângă îngerul cu sabia ce se învârtejea în foc, să intre în aşezământul din care fusese izgonit omul. Acolo a văzut Seth ceva cu totul deosebit. El a văzut cum cei doi pomi, cel al vieţii şi cel al cunoaşterii, stau încolăciţi unul în jurul celuilalt. De la aceşti doi pomi încolăciţi a primit Seth trei sâmburi, i-a luat cu sine şi i-a pus în gură tatălui său, Adam, după ce acesta murise. Din mormântul lui Adam a crescut atunci un pom puternic. Acest pom i se arăta câte unuia care avea simţuri psihice ca strălucind în jar de foc, iar acest jar de foc se arcuia la un loc, pentru cel care putea vedea, formând literele J B, literele cu care încep două cuvinte pe care nu am permisiunea să le rostesc aici, al căror sens este însă: „Eu sunt cel care a fost; Eu sunt cel care este; Eu sunt cel care va fi." În trei componente se împărţea acest copac. Seth a luat lemn din el şi a fost folosit în diverse feluri în evoluţia lumii. Un toiag a fost făcut din el; toiagul vrăjit al lui Moise, spune legenda. A fost acelaşi lemn din care au fost formate bârnele de la templul lui Solomon. Acolo au rămas atâta timp cât oamenii au înţeles vechile taine. Apoi a fost aruncat lemnul într-un iaz în care în anumite timpuri erau vindecaţi paralitici şi orbi. După ce fusese iarăşi scos, el a format podul peste care a mers Mântuitorul când a păşit pe drumul său către cruce. Iar în final a fost formată, aşa spune legenda, crucea însăşi, pe care a fost răstignit Mântuitorul, din lemnul acestui pom care crescuse din gura lui Adam după ce îi fuseseră puse în gură seminţele pomilor încolăciţi unul în jurul celuilalt, al vieţii şi al cunoaşterii.

Sens profund simbolic are această legendă. Amintiţi-vă odată de acel proces, de acea metamorfoză la care trebuie să se gândească elevul atunci când parcurge a patra treaptă a şcolirii rosicruciene: la producerea pietrei înţelepţilor. Noi ne amintim că acolo este vorba de o anumită tratare a sângelui nostru roşu. Să ne gândim la semnificaţia acestui sânge roşu, nu doar pentru

că ne indică acest lucru expresia lui Goethe „sângele este o sevă cu totul specială", ci pentru că ocultismul a instruit despre acest lucru în toate timpurile. Aşa cum apare acest sânge roşu, el este un rezultat al respiraţiei cu oxigen. Numai pe scurt putem indica asupra acestui lucru. Dacă ni se indică în legendă şi în Biblie asupra unui moment atât de important, asupra faptului că Seth a pătruns din nou în paradis, atunci trebuie să ne aducem aminte prin ce a fost adus omul din paradis. El a fost adus afară din paradis, vechea stare a omului în poala lumii spirituale mai înalte, prin următorul lucru, care este deja sugerat în Biblie drept procesul fizic care merge în Paralel cu coborârea. Cei care vor să înţeleagă Biblia trebuie să înveţe să o considere în sens literal. Se spune: „Dumnezeu i-a suflat în nări omului suflare de viaţă şi omul a devenit un suflet viu." Această insuflare a suflării a fost un proces care este exprimat aici în mod figurat, care s-a extins pe un timp de milioane de ani. Ce înseamnă el?

Au existat în dezvoltarea omenirii în configurarea trupului fizic timpuri în care în trupul uman încă nu existau plămâni, astfel că nu putea încă să fie inspirat oxigenul. Au existat timpuri în care omul plutea mai mult sau mai puţin în elemente fluide, când avea un organ, un fel de băşică de înot, din care s-a dezvoltat mai târziu plămânul. Această băşică de înot de atunci s-a modificat devenind plămânul, şi putem să urmărim procesul modificării. Dacă facem acest lucru, atunci el se arată ca acel proces pe care Biblia îl exprimă cu imaginea: Iar Dumnezeu i-a insuflat omului suflarea vie, şi omul a devenit un suflet viu. – De-abia cu această insuflare a respiraţiei a devenit posibilă producerea sângelui roşu. Astfel este corelată coborârea omului cu producerea pomului de sânge roşu din interiorul său.

Gândiţi-vă că omul ar sta în faţa dvs. şi aţi putea să urmăriţi numai curgerea sângelui roşu: aţi avea în faţa dvs. un pom roşu viu. Despre acesta spune esoteristul creştin: El este pomul cunoaşterii. Omul l-a smuls la sine, a savurat din pomul de sânge roşu. Construirea pomului roşu din sânge, care este adevăratul pom al cunoaşterii: acesta este păcatul. Iar Dumnezeu l-a izgonit pe om din paradis, ca să nu savureze şi din

pomul vieţii. Noi mai avem încă un alt pom în noi, pe care vi-l puteţi reprezenta tot aşa ca pe celălalt. Dar acesta are sânge roşu-albăstrui. Acest sânge este substanţă de moarte. Pomu roşu-albăstrui îi fusese implantat omului în acelaşi timp cu celălalt. Pe când omul odihnea în poala dumnezeirii, atunci dumnezeirea din el era capabilă ca ceea ce înseamnă viaţa sa şi cunoaşterea sa, să le încolăcească una în jurul celeilalte – iar în viitor se află momentul în timp în care omul va fi capabil în sine însuşi, prin conştienţa sa lărgită, să transforme sângele albastru în cel roşu; atunci va fi în el însuşi izvorul pentru faptul că este pomul albastru al sângelui un pom al vieţii. Astăzi el este un pom al morţii. – Aşa trăieşte în aceasta imagine o privire în retrospectivă şi o privire în perspectivă!

Vedeţi că în om sunt îmbrăţişaţi un pom de sânge roşu şi unul roşu-albăstrui. Sângele roşu este expresia Eu-lui, este latura inferioara a cunoaşterii de Eu, sângele albastru este expresia morţii. Ca pedeapsă a fost adăugat la pomul roşu al cunoaşterii pomul de sânge albastru drept pom al morţii. Într-un viitor îndepărtat, acest pom al morţii va fi transformat în pomul vieţii, aşa cum iniţial era un pom al vieţii. – Dacă vă reprezentaţi omul aşa cum stă în faţa dvs., întreaga sa viaţă se bazează în prezent pe interacţiunea dintre aceşti doi pomi.[161]

Faptul că Seth a avut permisiunea să păşească din nou în paradis înseamnă că era un iniţiat şi a avut voie să privească înapoi asupra stării dumnezeiesc-spirituale în care cei doi pomi erau încolăciţi unul în jurul celuilalt. – Iar trei sâmburi din pomii încolăciţi a pus în gura lui Adam, din aceştia a luat naştere un

[161] O prezentare a corelaţiei dintre cele două coloane cu naşterea şi moartea se mai găseşte şi în conferinţa de la Kassel din 7 iulie 1909, GA 112; şi reprezentarea picturală din marea cupolă a primului Goetheanum (în triplul motiv „I – A – O" deasupra arcului scenic) indică asupra acestui aspect. A se vedea „Zwölf Entwürfe für die Malerei der Großen Kuppel des ersten Goetheanum" (Douăsprezece proiecte pentru pictura cupolei mari din primul Goetheanum), o mapă artistică, Dornach, 1930, precum şi Hilde Raske, „Das Farbenwort" (Cuvântul culorii), Stuttgart, 1983.

pom împărţit în trei. Asta înseamnă: pomul care creşte din om, Manas, Budhi, Atma, aceste trei părţi care constituie partea de sus a omului, se găsesc ca substrat în el. În legendă este aşadar sugerat modul în care în substratul omului, deci deja în Adam, este trinitatea dumnezeiescului, cum creşte în afară şi cum, pentru început, o vede doar iniţiatul. Omul trebuie să parcurgă mersul dezvoltării sale. Toate lucrurile care s-au desfăşurat în dezvoltarea omenirii şi care conduc la iniţiere, ni le exprimă legenda mai departe.

Pornind de la cunoaşterea faptului că în noi odihneşte pomul întreit, pomul Eternului, care se exprimă în cuvintele: „Eu sunt cel care a fost – Eu sunt cel care este – Eu sunt cel care va fi!" dobândim forţa care ne duce înainte şi care ne dă în mână toiagul vrăjit. De aici şi toiagul vrăjit al lui Moise; de aici este luat lemnul pomului care creşte din sâmbure, pentru templul înţelepciunii; din el este cioplită crucea, acel semn al iniţierii, care înseamnă depăşirea componentelor inferioare din om prin cele trei superioare.

Astfel arată această legendă cum priveşte iniţiatul asupra unei stări viitoare, în care vor fi încolăciţi pomul cunoaşterii – pomul de sânge roşu – şi pomul vieţii – pomul de sânge roşu-albăstrui unde se vor încolăci în omul însuşi. Acum îşi scrie în inimă cel care vrea să se dezvolte, ceea ce vor să ne spună cele două coloane – coloana roşie, pe de o parte, sugerând coloana de sânge roşu; cea roşu-albăstruie, sugerând coloana de sânge albastru. Astăzi sunt cele două separate. De aceea stă în sală în stânga coloana roşie şi în dreapta coloana roşu-albăstruie. Ele vor să ne îndemne să depăşim starea din prezent a omenirii, să conducă drumul nostru către punctul în care, prin conştienţa noastră lărgită, se vor încolăci într-un mod care este numit: J – B. Coloana roşie este desemnată cu J, coloana roşu-albăstruie cu B.

Zicerile de pe coloane vă vor aduce în conştienţă ceea ce are legătură cu aceste coloane în parte. Pe coloana roşie stau scrise cuvintele:

Im reinen Gedanken findest du
Das Selbst, das sich halten kann.

Wandelst zum Bilde du den Gedanken,
Erlebst du die schaffende Weisheit.
În gândul pur tu găseşti
Sinea care se poate ţine.
De transformi în imagine gândul,
Tu trăieşti înţelepciunea creatoare.

Cine meditează în legătură cu acestea, îi inoculează prin forţa gândului său acea forţă în coloana sa de sânge roşu, care duce la ţel: la coloana înţelepciunii.

În coloana vieţii se inoculează forţa de care are nevoie atunci când ne dedicăm gândului care stă scris pe cealaltă coloană, cea albastră:

Verdichtest du das Gefühl zum Licht,
Offenbarst du die formende Kraft.
Verdinglichst du den Willen zum Wesen,
So schaffest du im Weltensein.
De comprimi sentimentul până devine lumină,
Tu revelezi forţa formatoare.
De concretizezi voinţa până devine fiinţă,
Tu creezi în existenţa lumii.

Unele cuvinte se referă la cunoaştere, celelalte la viaţă. Forţa formatoare „se revelează" mai întâi, în sensul primei ziceri; „magică" devine de-abia în sensul celei de a doua ziceri. Urcuşul de la simpla forţă de cunoaştere la acţiunea magică se află în trecerea de la forţa zicerii de pe prima coloană la forţa celei de pe a doua.

Astfel vedeţi dvs. cum este corelat cu idealurile şi ţelurile elevului rosicrucian tocmai ceea ce înseamnă aceste simboluri, cele două coloane. În anumite societăţi esoterice sunt postate şi aceste două coloane. Esoteristul va lega întotdeauna de ele acel sens care tocmai v-a fost prezentat.[162]

---

[162] În conferinţa de la Dornach din 29 decembrie 1918, GA 187 se găseşte indicat faptul că nu mai pot fi postate în modul corect coloanele în societăţile secrete de astăzi şi nici nu mai trebuie să fie postate, pentru că postarea corectă se arată doar la iniţierea realmente trăită în interior. În afară de aceasta nici nu ar putea să fie postate în

Din ora de instruire de la München,
12 decembrie 1906

A doua legendă a maeştrilor[163] ne povesteşte cum Seth, fiul lui Adam, care este iniţiat ca înţelept preot, are permisiunea să păşească din nou în paradis, ia de acolo trei seminţe, i le pune în gură tatălui său, Adam, după ce acesta murise şi din care creşte apoi rugul proaspăt. Din lemnul său este luat toiagul cu care îşi face Moise minunile; este rugul aprins în care Domnul îi apare lui Moise. Din lemnul acestuia este făcută poarta de la Templul lui Solomon: două coloane cu bârna deasupra, care au fost aruncate în lacul Bethesda, producând forţa de vindecare a acestuia. Acest lemn a fost pus peste râul Chedron, peste care a trecut Christos după trădarea de pe Muntele Măslinilor. Şi din această bârnă a fost alcătuită crucea lui Christos.

Sângele roşu şi sângele albastru înseamnă coloana înţelepciunii şi coloana tăriei.

Pe aceste două coloane trebuie să poată sta omul. Pomul vieţii şi pomul cunoaşterii stăteau în paradis încolăciţi, formând un singur pom. Iar pomul vieţii şi pomul cunoaşterii devin pentru înţelept, pentru iniţiat din nou *un singur* pom; el trebuia să fie separat în doi pomi, pentru om.

Scrierea care i-a apărut lui Moise în rugul aprins: Ejeh asher ejeh! sună în traducere: Eu sunt cel ce sunt; Eu am fost cel ce voi fi!

Cu naşterea şi cu moartea a cumpărat omul cunoaşterea sa. Îngerul Gabriel este cel care, cu sabia de foc, în calitate de păzitor al pragului paradisului, îl păzeşte pe acesta.

Ora de instruire pentru al 2-lea grad, Berlin,
decembrie 1911, fără data zilei

---

aşa fel cum se arată în realitate, atunci când omul îşi părăseşte trupul la moarte sau în cadrul iniţierii.

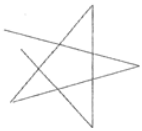
[163] Prin prima legendă a maeştrilor este desemnată Legenda Templului.

Aşa i-a apărut lui Adam îngerul în paradis sub smochin. Ca pe al său – a îngerului imagine – vedea Adam acest semn şi Adam şi-a promis că nu vrea să se rătăcească de la puterea care este documentată în J.B.

Şi întotdeauna găsea Adam forţă şi beatitudine atunci când vizita locul în care fusese posibilă apariţia.

În perioada lemuriană, el a făcut totuşi acel lucru şi s-a rătăcit de la puterea J.B. prin Lucifer, care a adus ispita. Iar când Adam a vizitat după aceea din nou aşezământul apariţie: îngerului, atunci a simţit acolo numai sperietură despre propria sa entitate. Pentagrama prăbuşită, deschisă într-o parte (deci) inversă, în acest semn i-a apărut acum lui Adam îngerul, ameninţând cu sabia de foc, iar Adam a fugit.

Însemnări ale participanţilor, fără indicarea locului şi a datei

Adam avea doi fii, Abel şi Cain.

Abel înseamnă înţelepciunea, Cain, tăria.

Cain l-a răpus pe Abel.

Lui Adam i s-a mai născut un fiu: Seth.

Seth înseamnă cucernicie, care trebuie să unească înţelepciunea cu tăria.

Adam a murit, iar Seth i-a pus în gură trei sâmburi. Din aceşti sâmburi au lăstărit trei crengi dintr-un trunchi. Acesta a crescut. Rugul cu spini în care i-a apărut Iehova lui Moise crescuse din acest trunchi. Cele două coloane ale Templului lui Solomon au fost făcute din acest lemn. Şi-au dat însă seama că pentru cel de-al treilea trunchi, care trebuia să unească cele două coloane, nu era loc, el nu se potrivea nicăieri. Atunci l-au aruncat în lacul Bethesda. Când a venit Domnul, el a dat o forţă în lac, şi trunchiul a ieşit iarăşi la iveală. El a fost ridicat şi pus ca pod peste râul Chedron. Peste acest pod a mers apoi Domnul pe drumul către Golgotha. Crucea pe care o purta era şi ea sculptată din acel lemn şi el s-a prăbuşit sub povara ei.

Bârna transversală care trebuie să unească este principiul cucerniciei, al iubirii, al frumuseţii. În timpul precreştin nu era loc pentru aceasta în lume. Când a venit Christos Iisus, ca purtător al lui Budhi, forţa sa a putut să ridice această bârnă din apa – planul astral – în care odihnea. Peste un râu s-a făcut o punte cu ea (drumul către lumile mai înalte). El a păşit peste aceasta pe drumul său de suferinţă, atunci când s-a adus drept jertfă omenirii. Acest lucru a putut să se întâmple numai prin iubire, iubire curăţită, purificată; de aici, drumul peste această bârnă.

Crucea a fost şi ea tăiată din acest lemn. Sub iubirea sa pentru omenire a avut el de dus şi de suferit. Dar în el erau unite iubirea şi cunoaşterea. De aceea jertfa sa a fost una deplină, eternă, iar cele trei trunchiuri ale înţelepciunii, frumuseţii, tăriei erau unite, căci pentru frumuseţe fusese găsit locul. În viitor, cele trei trunchiuri, care curseseră separat precum trei curenţi, la fel ca trei curenţi care curg iarăşi la un loc vor creşte împreună şi vor ajunge în unitate la acţiune deplină.

Seth îi uneşte pe fraţii ce se duşmănesc, Abel şi Cain.

Legătura dintre înţelepciune şi tărie este cucernicie sau iubire sau frumuseţe.

Despre sensul care stă la baza numelor coloanelor, vezi sub „Semn, gest şi cuvânt”.

Un aspect istoric privitor la semnificaţia celor două coloane a fost dezvoltat în conferinţa ţinută la Berlin pe 20 iunie 1916 (conferinţa a treia din ciclul „Weltenwesen und Ichheit" (***Fiinţa cosmică şi calitatea de Eu***), GA 169), după cum urmează:

Este realmente aşa că ne mişcăm prin întreaga viaţă precum Soarele se mişcă prin cele douăsprezece constelaţii. Noi păşim în viaţa noastră prin faptul că, într-o anumită măsură, conştienţa noastră răsare pentru simţuri la una din coloanele lumii şi apune la cealaltă coloană a lumii. Pe lângă aceste coloane trecem atunci când trecem pe cerul înstelat, într-o anumită măsură, de la partea de noapte în partea de zi. Asupra acestui lucru căutau aşadar şi aceste societăţi oculte sau simbolice să indice mereu, prin faptul că numeau Iachin coloana naşterii, pe lângă care trece omul atunci când intră în viaţa părţii de zi. Trebuie să căutaţi această coloană în final pe cer. Iar ceea ce este în timpul vieţii dintre moarte şi o nouă naştere, lumea exterioară, sunt percepţiile simţului tactil extins peste întreaga lume, unde nu palpăm ci suntem palpaţi, unde simţim cum fiinţele spirituale ne ating peste tot, în timp ce aici noi atingem celelalte lucruri. În timpul vieţii dintre moarte şi noua naştere trăim înăuntrul mişcării, astfel că simţim această mişcare în aşa fel, ca şi cum aici în noi o globulă de sânge sau un muşchi şi-ar simţi mişcarea proprie. În macrocosmos ne simţim mişcând între moarte şi o nouă naştere, simţim echilibrul şi în viaţa întregului ne simţim înăuntru. Aici este viaţa noastră în pielea noastră închisă, acolo însă ne simţim înăuntrul vieţii generale, totale şi ne simţim în fiecare poziţie dându-ne nouă înşine echilibrul nostru. Aici ne dă forţa gravitaţiei Pământului şi constituţia noastră corporală specială echilibrul, şi de regulă nu ştim nimic despre asta de fapt. De fiecare dată simţim echilibrul în viaţa dintre moarte şi o nouă naştere. Acesta este un simţământ nemijlocit, cealaltă latură a vieţii sufleteşti. Omul intră prin Iachin în viaţa pământească, fiind asiguraţi de către Iachin: Ceea ce este afară în macrocosmos, aceasta trăieşte acum

în tine, tu eşti acum un microcosmos, căci asta înseamnă cuvântul „Iachin”: În tine dumnezeiescul revărsat peste lume.

Boas, cealaltă coloană: intrarea prin moarte în lumea spirituală. Ceea ce este însumat prin cuvântul Boas înseamnă aproximativ: Ceea ce am căutat până acum în mine, tăria, pe aceasta o voi găsi revărsată peste întreaga lume, în ea voi trăi. – Dar se pot înţelege asemenea lucruri numai când se pătrunde în ele prin cunoaştere spirituală. În frăţiile simbolice, ele sunt sugerate simbolic. Mai mult sunt sugerate în perioada noastră a cincea postatlanteană din acel motiv, ca să nu se piardă cu totul pentru omenire, ca să poată veni mai târziu din nou oameni care vor înţelege ceea ce este păstrat prin cuvânt.

Dar vedeţi dvs., tot ceea ce se trăieşte în mod exterior în lumea noastră, acest lucru este iarăşi o copie pentru ceea ce este prezent afară, în macrocosmos. Aşa cum viaţa noastră sufletească este un microcosmos în sensul în care vi l-am sugerat, aşa şi viaţa sufletească a omenirii este într-o anumită măsură formată înăuntru din macrocosmos. Iar pentru timpul nostru este foarte semnificativ faptul că primeşte, într-un anumit sens, cele două copii ale celor două coloane despre care am vorbit, livrate în istoria noastră. Aceste coloane înfăţişează viaţa în mod unilateral, căci numai în starea de echilibru dintre cele două este viaţa. Nici Iachin nu este viaţa, căci este trecerea de la spiritual la trup, nici Boas nu e viaţa, căci este trecerea de la trup la spirit. Echilibrul este ceea ce contează. Iar acest lucru îl înţeleg oamenii atât de greu. Oamenii caută mereu una dintre laturi, mereu extrema, ei nu caută echilibrul. De aceea stau, într-o anumită măsură, două coloane realmente şi pentru timpul nostru ridicate, dar noi trebuie, dacă înţelegem corect timpul nostru, să trecem de-a dreptul prin mijloc, să nu fantazăm nici despre una din coloane, nici despre cealaltă cum că ar fi într-o anumită măsură forţa fundamentală a omenirii, ci să trecem de-a dreptul prin mijloc! Trebuie să cuprindem realmente ceea ce este prezent în realitate, nu să clocim în acea viaţă fără gânduri în care clocește materialismul de astăzi. De căutaţi coloana Iachin astăzi, atunci o aveţi în prezentul nostru, coloana Iachin

este prezentă într-un bărbat foarte important, care nu mai trăieşte acum, care a murit deja, dar ea este prezentă: Ea e prezentă în tolstoism.

Gândiţi-vă la faptul că în *Tolstoi* a apărut un bărbat care, în fond, vroia să îi abată pe toţi oamenii de la viaţa exterioară, vroia să îi îndrume cu totul înspre aspectul interior – am vorbit în timpul de început al mişcării noastre antroposofice despre Tolstoi –, care vroia să îndrume cu totul doar spre ceea ce se petrece în interiorul omului. Deci spiritul din acţiunea exterioară nu îl vedea Tolstoi, o unilateralitate care mi s-a exprimat deosebit de caracteristic pe când am vorbit atunci – era una dintre primele conferinţe din anii de început, care au fost ţinute aici – despre Tolstoi. Această conferinţă a putut să îi fie arătată lui Tolstoi atunci încă printr-o persoană care era împrietenită cu noi. Tolstoi a înţeles primele două treimi, ultima treime nu a mai înţeles-o, pentru că acolo se vorbea despre reîncarnare şi karma; asta nu înţelegea. – El reprezenta unilateralitatea, deplina estompare a vieţii exterioare. Şi cât de nesfârşit de dureros se simte faptul că el reprezintă o astfel de unilateralitate! Să ne gândim la contrastul uriaş care există între concepţiile lui Tolstoi, de care este stăpânită o mare parte a intelectualilor Rusiei, şi ceea ce se rostogoleşte de altfel dinspre acolo acum, în aceste zile. O, este unul dintre cele mai îngrozitoare contraste care pot fi gândite vreodată! Aceasta este unilateralitate.

Cealaltă, coloana Boas, se exprimă şi istoric în timpul nostru. Ea reprezintă de asemenea o unilateralitate. Este căutarea dimensiunii spirituale doar în lumea exterioară. Cu câteva decenii în urmă a apărut în America, dincolo, unde aş spune că a apărut antipodul lui Tolstoi în Keely, în faţa sufletului căruia stătea idealul de a construi un motor care nu este mişcat nici prin abur, nici prin electricitate, ci prin acele unde pe care omul însuşi le stârneşte în tonul şi în vorbirea sa. Gândiţi-vă la un motor care este în aşa fel organizat, încât este pus în mişcare prin acele unde pe care le stârnim, de exemplu, în vorbire, sau le putem stârni ca om în general cu viaţa noastră sufletească. Era încă sub formă de ideal, slavă Domnului că atunci era un ideal,

căci ce ar fi ieşit din războiul ăsta dacă acest ideal al lui Keely s-ar fi realizat atunci într-adevăr! Dacă se realizează cândva, atunci se va vedea de-abia ce înseamnă acordarea la un loc a vibraţiilor în forţă mecanică exterioară. Aceasta e cealaltă unilateralitate. Aceasta este coloana Boas. Printre cele două trebuie să se treacă.

În simbolurile care sunt păstrate sunt conţinute multe, multe. Timpul nostru este chemat să înţeleagă aceste lucruri, să pătrundă în aceste lucruri. Contrastul care va fi simţit cândva între tot ce este cu adevărat spiritual şi ceea ce se va rostogoli dinspre vest când va fi realitate motorul lui Keely, acesta va fi încă un contrast cu totul diferit decât cel care constă acolo între concepţiile lui Tolstoi şi ceea ce se rostogoleşte dinspre est. O, despre asta nu se poate vorbi mai departe!

Dar este necesar să ne adâncim treptat puţin în tainele mersului devenirii omenirii, ca să înţelegem cum este exprimat realmente în înţelepciunea oamenilor pe parcursul mileniilor în mod simbolic sau altfel, ceea ce cândva devine realitate în diferite trepte. ...

Oglinda[164]

Dintr-o oră de instruire fără indicarea locului şi a datei.

Când omul îşi vede oglindirea, el nu se vede cu adevărat. Căci ceea ce vede nu este cu adevărat omul. Spiritual este omul în afara entităţii sale fizice. Ceea ce vede sunt razele reflectate spiritual, care cad asupra lui din lumea spirituală. Omul reflectă în acelaşi fel lumina spirituală precum reflectă un obiect lumina soarelui. Ceea ce vede omul despre sine în oglindă este o oglindire a adevăratei sale fiinţe. Totul din jurul nostru este oglindire a lumii spirituale. În timpuri străvechi, înaintea aşa-numitei căderi în păcat, omul nu a privit în afară ca acum. Atunci el a văzut spiritual în interior. Acest lucru se întâmpla aşa: El inspira o substanţă spirituală care era în jurul lui. Atunci avea în el ceea ce înainte era afară: substanţa spirituală. Aceasta se

[164] Figurează în ritual pentru avansarea la gradul 2.

oglindea atunci în el. De exemplu acolo, unde a luat naştere ochiul mai târziu, era o mică lumină spirituală şi aşa mai departe. Prin aceasta dobândea el cunoaşteri interioare. În afară nu vedea nimic. Şi aşa era cu toate simţurile de mai târziu. Aceasta era starea paradisiacă a omului. Acest paradis interior l-a pierdut prin influenţa luciferică. De-abia atunci a început să se vadă ca fiinţă fizică – din afară –, când ochii săi au fost deschişi spre afară. Iar el se ruşina de acest lucru în faţa lui Dumnezeu, în care sălăşluise înainte. El devenise ca şi dezbrăcat sufleteşte în faţa dumnezeirii.

Cele patru genuri fiinţiale elementare[165]

München, 12 decembrie 1906

Cele patru genuri fiinţiale elementare care se revarsă prin spaţiul lumii se numesc:

1. gnomi, care trăiesc în pământ;
2. undine, care se întrupează în apă;
3. silfide, pe care ni le avem de reprezentat trăind în aer şi
4. salamandre, pe care ni le avem de reprezentat trăind în foc.

Ora de instruire de la Basel,
24 septembrie 1912

Se înţelege de la sine că noi, atunci când ne-am supus o perioadă mai îndelungată de timp dezvoltării noastre oculte, în sensul că am executat în spiritul corect exerciţiile şi meditaţiile noastre, trebuie să ajungem odată şi în punctul în care ne este acordată o privire în lumea spirituală. Acest moment va apărea pentru fiecare om odată, dacă lăsăm să acţioneze asupra noastră cu adevărată seriozitate şi cu adevărată dedicaţie tot ce ne este prezentat aici drept ritual şi simboluri în faţa ochilor, în legătură cu exerciţiile noastre zilnice. Pentru unul vine mai devreme,

[165] Prin ce simboluri erau exprimate acestea, nu a fost transmis.

pentru altul mai târziu, dar pentru fiecare om va fi odată prezent.

Între secolele al XVI-lea şi al XIX-lea era foarte dificil să ajungi în lumile spirituale. Nu se putea ajunge pe atunci mult prea departe, decât până la anumite imaginaţiuni care dădeau într-adevăr un anumit simţământ, un sentiment pentru lumi de existenţă mai înalte, dar nu intermediau nicio revelaţie nemijlocită din lumea spirituală. În prezentul nostru, începând de la ultima treime a secolului al XIX-lea, a fost însă şi mai dificil să faci smucitura care aduce omul din trupul său fizic în lumea spirituală. Dar cine a reuşit să urce în aşa fel, atunci este mai uşor în ziua de astăzi decât înainte să trăiască multe în lumea spirituală.

Pe parcursul secolului al XX-lea vor începe oamenii să-şi dezvolte organele lor care dormitează şi prin acestea li se va revela pentru început ceea ce se află nemijlocit deasupra lumii fizic-senzoriale, ceea ni se vesteşte prin natură. Cineva se va afla, de exemplu, la mare sau oriunde în apropierea apei; atunci se va uita la apă şi nu o va mai descrie doar din exterior ca o compoziţie de hidrogen şi oxigen, ci se va percepe natura apei cu totul altfel. Se va recunoaşte în ea o sumă

uriaşă de fiinţe elementare, care străbat apa şi care, în fond, *sunt* apa. Căci apa este locul de manifestare, elementul sufletesc al acestor fiinţe elementare. Din acestea a luat naştere şi cuvântul „element".

Aceste fiinţe elementare au existenţa lor în apă şi, de asemenea, şi pier în ea, şi anume când se adaugă un alt element, „focul". Căldura produce un proces de uscare şi lasă apa să se ridice sub formă de abur de negură sau de umiditate sau şi de nori. În cadrul acestui proces observă clarvăzătorul cum fiinţele elementare sunt ca şi paralizate, ba chiar ca şi ucise. Dacă apa este din nou răcită sau dacă masele de neguri care urcă se formează din nou în nori denşi, din care loveşte fulgerul, care prăvăleşte ploaie peste pământ, atunci el vede cum aceste fiinţe ca şi cum revin la viaţă, ba chiar sunt nou-create. La procesul de paralizare şi de moarte, care are loc la încălzirea şi evaporarea

apei, aceste fiinţe elementare ca şi cum ar da de la ele seminţe care iarăşi lăstăresc la răcirea şi densificarea apei. Nenumărate cantităţi de naşteri de fiinţe elementare sunt legate de o ploaie care se revarsă pe pământ, iar noi putem să trăim în aceasta influenţa binefăcătoare a acestor fiinţe care sunt nou-create.

Despre cât de binefăcător şi de înviorător poate să acţioneze apa asupra organismului uman ne-a oferit cea mai bună dovadă arta vindecării în ultimele decenii, dar a şi trebuit să afle că această forţă, folosită în exces sau greşit, poate duce la daune. Acolo unde este folosită apa caldă (fierbinte), există necesitatea de a amorţi sau a anula acţiunea fiinţelor elementare. La folosirea de apă rece există necesitatea de a simţi forţa care incită viaţa tuturor acestor fiinţe ce se află în devenire.

Încă multe altele va observa cel care a devenit clarvăzător. Pentru el vor apărea norii, care pentru ochiul obişnuit există la o furtună drept nori negri, ameninţători, presaţi la un loc, ca nori luminoşi, strălucitori. Iar când din norul de ploaie loveşte fulgerul şi se revarsă ploaia, atunci el vede lumina care se revarsă pe pământ. Aceasta este ce trăiau oamenii drept actul de a bea băutura Soma. Ei aveau o corelaţie cu lumea elementară, iar pentru ei cobora odată cu ploaia şi lumina pe pământ.

Clarvăzătorul mai vede şi alte fiinţe elementare, fiinţe care iarăşi se află pe o altă treaptă de dezvoltare. Aceste fiinţe umplu aerul pe care îl inspirăm cu fiecare respiraţie şi pe care (fără a ne fixa aici pe noţiuni de chimie) iarăşi îl expirăm ca pe ceva mort, după ce e folosit de noi. Pentru percepţia obişnuită, aerul inspirat este aerul viu şi cel expirat aerul morţii sau cel ucigător. Privit din perspectivă spirituală, inspirarea este însă moartea fiinţelor elementare ale aerului, iar cu expirarea ele revin la viaţă. Astfel străbat aceste fiinţe întregul nostru organism şi au conlucrat de la bun început la construirea acestuia.

Acum vrem să ne punem întrebarea, care este sarcina deosebită pe care o au în evoluţie aceste fiinţe elementare ale apei şi care este cea a elementului de aer. În epoci de dezvoltare de mult trecute, pe când omul mai avea o cu totul altă alcătuire a componentelor sale superioare decât acum, aceste fiinţe

elementare acţionau şi cu totul altfel. Omul nu avea pe atunci ceea ce noi numim limbajul. În organele de respiraţie se află incluse organele vorbirii, care ne fac posibilă vorbirea. Omul foloseşte vorbirea pentru a-şi exprima aspectul sufletesc sau şi numai pentru conversaţie, dar acest lucru este aşa numai în perioada materialistă, aşa cum o trăim acum. În perioada care a premers celei materialiste, epoca noastră, organele vorbirii erau în acelaşi timp organe de percepţie. Vorbirea a luat naştere prin faptul că fiinţele elementare ale apei, în timp ce pătrundeau în organele de germinare (baza de germinare) a laringelui, îl transformau pe acesta treptat în organul vorbirii aşa cum este el astăzi.

Oamenii din timpul de atunci nu se făceau încă inteligibili prin cuvinte, aşa cum relaţionăm noi astăzi unii cu alţii. Deoarece ei mai erau încă în posesia vechii clarvederi, ei vedeau în lumea spirituală, în lumea elementelor. Şi vieţuiau modul în care anumite fiinţe zbârnâiau în jurul lor în timp ce rosteau sunete asemănătoare cu vocalele noastre A, I, U, în timp ce lăsau să răsune din interiorul lor ceea ce trăiau sub formă de imagini. Aşa îşi exprimau şi trăirile şi sentimentele când, de exemplu, ceea ce vedeau le trezea simpatie sau antipatie. Tot astfel când rosteau cuvântul Tao care răsuna prin întreaga natură; atunci ştiau despre Marele Spirit, cauza tuturor celor existente.

Acest cuvânt, care era deci în acelaşi timp percepţie spirituală, s-a pierdut de când au devenit mai independente unul de celălalt organele de respiraţie şi cele de vorbire decât erau pe atunci.

[Aici se încheie această redactare ulterioară. Într-o alta se mai adaugă următoarele:]

Nu numai în plămâni avem un proces de respiraţie, ci şi în ochi. Numai că acolo nu este inspirat şi expirat aer, ci căldură. Atunci când vedem o culoare roşie, se expiră căldură (roşu, portocaliu, galben). Dacă este percepută o culoare precum albastru, indigo, violet, atunci ochiul inspiră. Ceea ce stă din punct de vedere eteric la baza ochilor – aşa cum aerul stă la baza

plămânului fizic – este căldura şi este inspirată şi expirată. În fond, fiecare organ de simţ este un organ de respiraţie.

Fiinţe mai înalte, care stau nemijlocit deasupra omului, nu au nici asemenea ochi, nici o asemenea vorbire precum omul. Ei direcţionează înspre un anumit loc căldură şi în locul acela se luminează o culoare. Prin aceasta ele îşi exprimă fiinţa şi aşa vorbesc una cu cealaltă. Cine a perceput vreodată astfel culorile în figura lor vie, acela percepe durere când vede culorile fixe care sunt ataşate de obiectele fizice – aşa cum în general îi produce durere întreaga lume fizică pentru început. Durerea încetează doar atunci când se învaţă să se perceapă culorile în mod moral. Atunci se simte în roşu pedepsirea egoismului, în albastru răsplata pentru depăşirea egoismului. Atunci încep culorile să vorbească un limbaj care va fi şi limbajul viitor al oamenilor.

În acea măsură în care oamenii se apropie de existenţa jupiteriană, vorbirea lor va deveni tot mai mult în acelaşi timp o percepţie; atunci organul de respiraţie şi cel de vorbire nu va mai fi atât de separat ca astăzi: Şi vederea şi senzaţia de căldură se vor uni. A fost necesar pentru dezvoltarea Eu-ului autonom ca aceste procese să fie separate o perioadă de timp. Dacă nu s-ar fi întâmplat acest lucru, atunci omul ar fi perceput într-adevăr mereu ceea ce se întâmplă în mediul său înconjurător, dar nu ar fi ajuns la conştienţă de sine. În viitor se va începe să se perceapă o corelaţie între cuvântul rostit şi culori. Se va percepe verde atunci când se va vorbi despre lucruri indiferente; galben va apărea atunci când se vorbeşte în mod egoist; roşul va fi prezent când este combătut egoismul.[166]

Această unificare a organelor este atinsă în fond numai prin înţelegerea Misteriului de pe Golgotha. Numai acest lucru ne poate capacita să percepem întreaga natură ca fiind morală. Dacă ridicăm atunci privirea către nori şi vedem cum străbate

[166] În notiţele scrise de o altă mână se spune: Culoarea roşie va fi simţită ca o pedeapsă pentru ceea ce e prost şi trebuie depăşit; galbenul arată ceea ce e egoist în om, albastrul ceea ce e ceresc, care pluteşte în faţa noastră.

fulgerul din ei, atunci îl vom putea vedea în aceasta pe Christos în figura sa eterică. Cu „norii”, deci cu elementele, vine el în figura sa spirituală. Acest chip va apărea cândva pentru fiecare om, mai devreme sau mai târziu. Numai Tatăl ştie ziua şi ora – aşa cum spune Evanghelia.[167]

Cartea lui Thot (Tarot)[168]
Din ora de instruire de la München,
12 decembrie 1906

Cartea lui Thot de la egipteni a constat din 78 de cărţi care conţineau tainele lumii. În iniţierea egipteană se cunoştea foarte bine acest lucru. Cărţile pentru jocul de cărţi provin de aici. Desemnarea rege, cavaler, paznicul turnului, comandatul sunt desemnări oculte.

Din conferinţa de la Berlin,
17 decembrie 1906, GA 96

Cei care erau iniţiaţi în misteriile egiptene înţelegeau să citească semnul

(simbolul pentru tarot). Ei înţelegeau să citească şi Cartea Thot, care era constituită din 78 de foi de cărţi, în care erau consemnate toate evenimentele lumii, de la început până la

[167] În aceleaşi notiţe, cu un alt scris, se spune în încheiere: „Sfântul Spirit sau esoterismul conduce treptat la vedere. Puţini vor fi chemaţi doar prin har, în calitate de aleşi, la vedere prin Christos, ceilalţi trebuie să se dezvolte prin meditaţie şi prin serviciu divin până la acesta. Ziua şi ora Pentru fiecare le ştie numai Tatăl singur, dar ea va veni pentru fiecare. «La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi un Dumnezeu era Cuvântul.»”

[168] În cel fel au fost folosite cărţile de tarot, nu s-a transmis.

sfârşit, de la Alfa la Omega şi care puteau să fie citite dacă erau unite şi alcătuite în succesiunea corectă. Ea conţinea în imagini viaţa care moare înspre moarte şi lăstăreşte din nou la nouă viaţă. Cine putea să unească între ele numerele corecte şi imaginile corecte, acela putea să citească în ea. Iar această înţelepciune a numerelor, această înţelepciune a imaginilor era instruită din vremuri străvechi. Ea mai juca încă un rol mare şi în Evul Mediu, de exemplu, la Raimundus Lullus, dar astăzi nu s-a mai păstrat mult din aceasta.

LĂMURIRI CU PRIVIRE LA LEGENDA TEMPLULUI

Legenda Templului

„Partea care interpretează simbolic evoluţia omenirii", aşa cum era transcrisă în primul grad.

Text după manuscrisul original al lui Rudolf Steiner.

La începutul dezvoltării Pământului a coborât unul din Spiritele Luminii sau Elohim din domeniul Soarelui în domeniul Pământului şi s-a unit cu Eva, Mama primordială a ceea ce este viu. Din această unire a luat naştere Cain, primul dintre oamenii pământeni. După aceea, un altul din şirul Elohimilor, Iahve sau Iehova, l-a format pe Adam; iar din unirea lui Adam cu Eva a luat naştere Abel, fratele vitreg al lui Cain. Inegalitatea descendenţei lui Cain şi a lui Abel (descendenţă sexuală şi non-sexuală) a produs ceartă între Cain şi Abel. Iar Cain l-a omorât pe Abel. Abel pierduse viaţa în lumea spirituală prin descendenţa sexuală, Cain prin căderea morală. Pentru Abel, Iehova i l-a dat perechii de părinţi pe fiul înlocuitor, Seth. De la Cain şi de la Seth provin două tipuri de oameni. Urmaşii lui Seth puteau să vadă în lumea spirituală în stări de conştienţă deosebite (ca de visare). Urmaşii lui Cain pierduseră cu totul această vedere. Ei au trebuit ca, pe parcursul generaţiilor, să lucreze pentru a urca, prin

formarea treptată a forţelor umane pământene, la cucerirea din nou a capacităţilor spirituale.

Unul dintre urmaşii lui Abel-Seth a fost înţeleptul Solomon. El îşi moştenise încă darul clarvederii ca de visare; ba chiar îl primise cu el ca substrat într-un grad deosebit; aşa s-a ajuns ca înţelepciunea sa să fie atât de departe renumită, încât se relatează simbolic despre el că stătea pe un tron de aur şi fildeş (aurul şi fildeşul ca simboluri ale înţelepciunii).

Din neamul lui Cain au provenit oameni care s-au preocupat tot mai mult pe parcursul timpului cu dezvoltarea în sus a forţelor Pământene umane. Unul dintre aceşti oameni a fost Lameh, Păstrătorul cărţilor T, în care, în măsura în care era posibil acest lucru prin forţe pământene, era reconstituită înţelepciunea primordială, astfel că aceste cărţi sunt de neînţeles pentru omul neiniţiat. Un alt urmaş al omenirii-Cain este Tubal-Cain, care a ajuns departe cu prelucrarea metalelor, ba chiar înţelegea să lucreze metalele în mod artistic, realizând instrumente muzicale. Iar drept contemporan al lui Solomon a trăit Hiram Abiff sau Adoniram din neamul lui Cain, care ajunsese cu arta sa atât de departe, încât aceasta se învecina nemijlocit cu vederea lumilor mai înalte, mai era de străpuns pentru el doar un perete subţire până la iniţiere.

Înţeleptul Solomon a gândit planul unui templu care trebuia să exprime simbolic în părţile formei sale dezvoltarea omenirii. Prin înţelepciunea sa de visare, el putea să cugete gândurile acestui templu în toate detaliile; însă îi lipsea cunoştinţa forţelor Pământului pentru construcţia reală, care erau de cucerit doar prin formarea forţelor pământene în neamul lui Cain. S-a unit de aceea Solomon cu Hiram-Abiff. Acesta a construit, aşadar, templul care exprima simbolic dezvoltarea omenirii.

Faima lui Solomon ajunsese până la regina din Saba, Balkis. Aceasta a pornit într-o zi către curtea lui Solomon, pentru a se căsători cu acesta. I-au fost arătate toate minunăţiile curţii solomonice; şi templul grozav. Ea nu putea să priceapă din reprezentările pe care le dobândise până atunci, cum putea un

meşter constructor, care avea la dispoziţie doar forţe omeneşti, să realizeze aşa ceva. Ea aflase numai că îndrumătorii muncitorilor au putut să adune la un loc prin posesia unor forţe magice atavice suficiente cete de muncitori pentru a alcătui vechile construcţii măreţe. Ea a cerut să-l vadă pe meşterul constructor cel straniu şi ciudat. Când l-a întâlnit, ochiul său a făcut imediat o impresie profund semnificativă asupra ei. Apoi, el a trebuit să-i arate cum conducea muncitorii doar prin simple lucruri stabilite între oameni. Ei şi-a luat ciocanul, a urcat pe un deal, iar la un semn cu ciocanul au alergat mari cete de muncitori la el. Regina din Saba a observat că se pot dezvolta forţe pământene-omeneşti până la o asemenea semnificaţie.

La scurt timp după aceasta, regina s-a preumblat cu doica sa (doică este o denumire simbolică pentru o persoană cu darul profeţiei) în faţa porţilor oraşului. Ele l-au întâlnit pe Hiram Abiff. În clipa în care cele două femei l-au văzut pe meşterul constructor, a coborât din aer pasărea Had-Had pe braţul reginei din Saba.

Doica profetesă a interpretat acest lucru în sensul că regina din Saba nu i-ar fi sortită lui Solomon, ci lui Hiram Abiff. Din acea clipă, regina se gândea doar cum poate să desfacă logodna cu Solomon. Se povesteşte mai departe că atunci, „la beţie", i-a fost scos regelui „*inelul*" de logodnă de pe deget, astfel că acum regina putea să se considere mireasa destinată lui Hiram Abiff. (La baza acestei direcţii a legendei se află faptul semnificativ că în regina din Saba este de văzut vechea înţelepciune a stelelor, care era legată până în acea epocă de vechile forţe sufleteşti atavice, care sunt simbolizate în Solomon. Legendele oculte exprimă în simboluri de persoane feminine înţelepciunea care se poate logodi cu partea masculină a sufletului. Odată cu timpul lui Solomon a intervenit epoca în care această înţelepciune trebuie să treacă de la forţele vechi, atavice la forţe pământene de Eu nou dobândite. „Inelul" este întotdeauna simbolul „Eu-lui". Solomon mai este considerat încă în posesia unui Eu care nu era încă deplin omenesc, ci care este doar oglindirea „Eu-iui mai înalt" al îngerilor în conştienţa

atavică de clarvăzător-visător. „Beţia" indică asupra faptului că *acest* Eu este pierdut din nou în cadrul forţelor sufleteşti pe jumătate conştiente, prin care este dobândit. De-abia Hiram este în posesia unui „Eu" real-uman.)

Începând din acest moment, regele Solomon este cuprins de o cumplită gelozie împotriva meşterului său constructor. Aşadar, le e uşor la trei calfe trădătoare să găsească deschisă urechea regelui pentru o faptă prin care vor să îl distrugă pe Hiram Abiff. Ei sunt oponenţii acestuia, pentru că a trebuit să fie respinşi de el pe când au cerut gradul de meşter şi cuvântul de meşter, pentru care nu erau maturi.

Aceste trei calfe trădătoare se hotărăsc acum să-i strice munca lui Hiram Abiff, pe care trebuie să o realizeze ca o încoronare a acţiunii sale la curtea lui Solomon. Aceasta este turnarea „Mării turnate din aramă". Aceasta este o formă artistic turnată, confecţionată din cele şapte metale de bază (plumb, cupru, zinc, mercur, fier, argint, aur) în asemenea proporţii, încât este cu totul transparentă. Lucrul era împlinit până la o ultimă lovitură, care trebuia să fie dată în faţa curţii adunate – şi a reginei din Saba –, şi prin intermediul căreia substanţa încă tulbure trebuia să se metamorfozeze până să atingă deplină claritate. Acum au amestecat cele trei calfe trădătoare ceva nepotrivit în topitură, astfel încât aceasta, în loc să se limpezească, scotea scântei. Hiram Abiff a căutat să liniştească focul prin apă. Asta nu i-a reuşit, ci flăcările au izbucnit în toate direcţiile. Oamenii adunaţi au fugit de acolo în toate părţile. Hiram Abiff a auzit însă din flăcări şi din masa dogoritoare un glas: „Aruncă-te în marea de flăcări; tu nu poţi fi rănit." El s-a aruncat în flăcări şi a observat curând că drumul său mergea către punctul central al Pământului. La jumătatea drumului l-a întâlnit pe strămoşul lui, Tubal-Cain. Acesta l-a condus la punctul central al Pământului, unde se afla marele strămoş Cain, în acea stare în care era înainte de păcat. Aici a primit Hiram Abiff de la Cain explicaţia că desfăşurarea energică a forţelor pământene omeneşti va duce în final la înălţimea iniţierii şi că iniţierea dobândită pe această cale va trebui să intre pe

parcursul existenţei Pământului în locul vederii fiilor lui Abel-Seth, care va dispărea. Simbolic este exprimată forţa care dă curaj, pe care o primeşte Hiram Abiff de la Cain, întrucât se spune că Hiram ar fi primit un nou ciocan de la Cain, cu care a atins, după ce s-a întors la suprafaţa pământului, Marea turnată din aramă şi prin aceasta a putut să producă transparenţa ei totală. (Cu această simbolică este dat acel lucru care ridică, în meditaţie corespunzătoare, entitatea interioară a dezvoltării umane pe Pământ la nivel de imaginaţie. Marea turnată din aramă poate fi considerată drept simbol pentru ceea ce ar fi devenit omul dacă nu ar fi ocupat loc în suflet cele trei forţe trădătoare: îndoiala, superstiţia, iluzia sinei personale. Prin aceste forţe a ajuns dezvoltarea pământeană a omenirii la desfăşurarea focului în timpul lemurian, care prin dezvoltarea apei timpului atlantean nu poate fi domolit. Trebuie mai degrabă să aibă loc o asemenea dezvoltare a forţelor pământene ale omului, încât să fie realizată în suflet din nou starea iniţială, care fusese prezentă în Cain înaintea uciderii fratelui. Nu se pot menţine forţele sufleteşti visătoare ale copiilor lui Abel-Seth în faţa forţelor pământene, ci numai cele ale urmaşilor lui Cain, care ajung la o dezvoltare de Eu deplină şi reală.)

O altă redactare a Legendei Templului

Text după manuscrisul original al lui Rudolf Steiner
[Prima parte lipseşte]

Începând din timpul acela s-a aprins Solomon în gelozie împotriva maestrului său constructor. De aceea au găsit sprijin la el trei calfe trădătoare, care în vanitatea lor ceruseră cuvântul meşter şi gradul de meşter de la maestrul constructor, pe care nu putea să le dea lor pentru că erau prea imaturi pentru asta. Aceştia au decis să se răzbune în modul următor.

Hiram Abiff trebuia să prezinte ca o încoronare a lucrărilor sale de la curtea lui Solomon aşa-numita Mare turnată din aramă. Trebuia să fie o minunată turnare metalică, în care

erau turnate toate metalele Pământului într-o asemenea proporţie, încât rezulta un întreg armonios superb. Toate fuseseră pregătite pentru aceasta de Hiram Abiff, până la ultima operaţie. Aceasta trebuia să fie realizată la o festivitate deosebită. Întreaga curte era adunată pentru aceasta, chiar şi regina din Saba. Cele trei calfe trădătoare au amestecat în momentul decisiv un adaos necorespunzător în topitură; şi în loc ca întregul să ajungă la o încheiere armonioasă, au sărit scântei din topitură. Hiram Abiff a căutat să liniştească flăcările adăugând apă. Dar atunci au urcat mase îngrozitoare de flăcări din topitură. Toţi oamenii adunaţi au luat-o la fugă în toate părţile. Însă Hiram Abiff a auzit o voce din foc, care îi spunea: nu te teme, aruncă-te în flăcări; tu nu poţi fi rănit. El s-a aruncat în marea de flăcări. A observat curând că zborul său mergea către punctul central al Pământului. La mijlocul drumului l-a întâlnit pe Tubal-Cain, care l-a condus la strămoşul său, Cain, la punctul central al Pământului. Cain era în figura *dinaintea* comiterii păcatului. El i-a dat lui Hiram Abiff un nou semn T şi i-a spus că, odată întors la suprafaţa Pământului va alcătui din nou topitura cu ajutorul cestuia. Şi de la el va porni un neam care va învinge pe Pământ copiii lui Adam şi va introduce iarăşi marele serviciu al focului, şi va duce de asemenea înapoi omenirea la cuvântul creator al lui Dumnezeu.

Şi în această parte a legendei se află un sens mai adânc. Înainte ca omul să fi coborât din poala divinităţii în întrupări pământene, el se afla într-un mediu spiritual, pe care putea să îl perceapă. El auzea cuvântul creator divin. El se întrupa în masele de metal care pe atunci mai erau încă fluide în foc. Înainte să aibă loc acest lucru, nimic nu puteau să îi facă trei calfe: îndoiala, superstiţia şi iluzia sinei personale. Îndoială nu putea să aibă faţă de lumea spirituală, căci ea era în jurul lui. Superstiţia nu putea să vină asupra lui, pentru că vedea spiritualul în figura sa adevărată. Superstiţia constă însă din reprezentarea spiritualului în figură greşită. Iluzia sinei personale nu putea să vină asupra lui, căci el se ştia în spiritualitatea generală; el nu era încă separat, prin închiderea în

corpul său, de această spiritualitate generală. Dacă aceste calfe trădătoare nu s-ar fi agăţat de călcâiele lui, trupul lui ar fi devenit o corelaţie armonioasă a substanţelor. Ele au amestecat un adaos în el, care l-a făcut să uite cuvântul creator dumnezeiesc-spiritual. Topitura a fost distrusă prin acest lucru. Reprezintă apoi călătoria lui Hiram Abiff către punctul central al Pământului, străbaterea omului pe calea ocultă. Prin aceasta ajunge omenirea din nou în posesia lui T, a cuvântului creator dumnezeiesc, învaţă să cunoască natura umană (Cain), aşa cum era înainte de cădere şi cum poate să creeze în puritate.

O altă imaginaţiune este următoarea:

Ochiul este ochiul de forţă dumnezeiesc din spatele oricărei entităţi trecătoare, ba chiar şi în spatele naturii umane cu şapte componente.

Dobândiţi o reprezentare despre acest lucru dacă vă amintiţi de cuvintele Sf. Augustin:

„Omul vede lucrurile aşa cum sunt.

Ele sunt aşa cum le vede Dumnezeu."

Vederea umană este pasivă, lucrurile trebuie să existe pentru ca omul să le poată vedea. Vederea lui Dumnezeu creează lucrurile prin intermediul privirii. Triunghiul din jurul ochiului este:

Sinea spirituală (Manas)
Spiritul vieţii (Budhi)
Omul spiritual (Atma)

Razele sunt „Eu-ul" – străluminează treimea superioară prin Eu în componentele inferioare ale naturii umane.

Acestea sunt simbolizate:

1. prin partea iluminată a norilor: trupul astral
2. prin partea neiluminată a norilor: trupul eteric
3. prin întunericul din jurul lor: trupul fizic.

Legenda Templului şi acest ochi de raze trebuie să formeze pentru [francmason] o substanţă continuă pentru meditaţie. El trebuie să îşi aducă tot mereu aminte de acestea; să le vadă ca imagini (imaginaţiuni) în spirit. Atunci el îşi va da seama, dacă aplică suficientă energie şi răbdare asupra acestui lucru, că ele trezesc forţe şi capacităţi care dormitau în el şi prin a căror trezire el poate să privească în lumile mai înalte. Căci nu prin mijloace tumultuoase, exterioare ajunge omul la organele de percepţie suprasenzoriale, ci prin asemenea mijloace intime precum cele numite, care sunt aplicate în interior fără odihnă şi în mod energic în muncă sufletească interioară, liniştită. –

A-şi însuşi expresii pentru:
unghi drept
a îndoi direcţia
a rosti alternativ litere
_____
cuvânt sf[ânt]
parolă
şorţ
mistrie şi tijă de mistrie.

Curenţii de forţă ascendenţi şi descendenţi din macrocosmos şi din microcosmos şi Legenda Templului

Probabil este vorba aici de o redactare a lui Rudolf Steiner, de la care lipseşte însă suportul de text original. Text după un document scris la maşină.

Dacă ne îndreptăm privirea înspre esenţa dezvoltării, atunci aflăm peste tot unde se revelează viaţa, fie în mersul dezvoltării lumii, fie în omul individual, doi mari curenţi care se reprezintă simbolic drept o linie ascendentă şi una descendentă, care se revelează în timp şi în spaţiu şi se transformă unul în celălalt. Forţele înseşi, care stau la baza acestor curenţi, sunt

dincolo de toată revelaţia şi pătrund în aşa fel înăuntrul acesteia, încât întreaga dezvoltare este ţesută între acestea. Ea păşeşte printre aceste două linii ca printr-o poartă.

În fiecare stare de dezvoltare planetară a Pământului, începând cu prima ei întrupare ca vechiul Saturn, sunt active aceste două forţe. Acolo există un spaţiu temporal în care acţionează în principal forţele ascendente; ele cheamă la iveală o stare de trezire, de înflorire, până la un anumit punct în care încep să se reveleze forţele ce au de-a face cu adormirea, cu moartea. Mereu ia naştere mai întâi o perioadă de înflorire, care apoi îşi atinge punctul culminant, iar după aceasta urmează o perioadă în care se dizolvă iarăşi totul şi se desfăşoară o descompunere a întregului. În fiecare perioadă de dezvoltare de pe Pământ este de găsit acelaşi lucru: acolo înfloreşte ceva nou, se desfăşoară până la o anumită înălţime, decade apoi şi moare treptat. Fiecare stare de pe Pământ, din decursul unui anumit spaţiu temporal, este de explicat în aşa fel, încât se acţionează şi ţes forţe întrepătrunse, unele care înfloresc şi altele care mor, cele care aparţin de linia ascendentă şi cele care aparţin de linia descendenta. Roşul zorilor de zi şi crepusculul serii şi între ele înălţimea amiezii, acolo unde cele două forţe se unesc şi trec una în cealaltă.

Privit dinspre orizontul său, omul vede pe cer stelele apărând la est şi urcând tot mai sus, până ce îşi ating în sud zenitul. De acolo coboară până ce apun în vest. Şi chiar dacă în vest dispar stelele din faţa privirii sale, el trebuie să-şi spună totuşi: Adevăratul punct de apus se află în sud şi este împreună cu punctul culminant, aşa cum adevăratul punct de răsărit este în nord şi cade la un loc cu punctul cel mai de jos, nadirul, căci de acolo începe urcuşul. Se descrie astfel un circuit care poate fi despărţit în două jumătăţi printr-o linie verticală, pornind de la sud până la nord. În partea în care se află punctul estic sunt active forţele ascendente, în acea parte în care se află punctul vestic sunt active forţele descendente. Punctul estic şi cel vestic taie semicercul drept prin mijloc. Sunt cele două puncte unde

începe şi se termină revelarea forţelor pentru ochiul fizic-senzorial al omului. Ele formează orizontul lui.

Acelaşi circuit care este perceptibil în macrocosmos poate fi regăsit în trupul fizic al omului sub forma circuitului sangvin. Acolo acţionează pentru început şi acele forţe care sunt înrudite cu înflorirea, cu viaţa, în sângele roşu, aşa cum curge dinspre inimă. Îşi revelează apoi treptat acţiunea lor acele forţe care au legătură cu decăderea, cu moartea, atunci când sângele roşu se transformă în cel albastru. Am putea separa acest circuit sangvin în acelaşi fel într-un semicerc ce aparţine de forţele ascendente şi într-unul care aparţine de cele descendente.

Aşa este şi în viaţa omului. În timpul zilei el este activ în lumea fizic-senzorială, acolo îşi manifestă impulsurile şi îşi foloseşte forţele pe care şi le scoate în somn, în timpul nopţii, din cosmos. Aşa cum sângele roşu curge dinspre inimă după ce este împrospătat prin oxigenul pe care şi-l ia din lumea exterioară cu plămânii săi, tot astfel se trezeşte omul dimineaţa cu forţe noi. Şi aşa cum sângele roşu cedează, pe parcursul mersului său prin corpul fizic, forţele de viaţă şi treptat devine sângele albastru, mort, tot astfel îşi epuizează omul forţele în starea de conştienţă şi trebuie să se adâncească în starea de somn, pentru ca să poată aduna forţe noi din mediul său, din macrocosmos. Starea de somn şi cea de trezie sunt precum inspirarea expirarea entităţii umane. Noaptea ea inspiră noi forţe, pe care ziua le expiră.

Dezvoltarea individualităţii umane într-o întrupare fizică pe Pământ cade pradă şi ea acestor două forţe, prin faptul că omul, până pe la 35 de ani, dezvoltă componentele entităţii sale din sine însuşi şi astfel pătrunde tot mai mult trăind în lumea fizic-senzorială. Aceasta este ca o expirare a entităţii sale pe planul fizic. Urmează apoi perioada în care omul nu mai formează nimic nou şi începe să se retragă tot mai mult din lumea fizic-senzorială. În calitate de om fizic, el moare treptat, are loc aici o inspirare a entităţii sale. În prima jumătate a vieţii sale este atât de preponderentă acţiunea forţelor constructive, încât este prezent mereu un surplus al acestor forţe, de aceea creşte omul cu privire la fiinţa sa, în calitate de om pământean,

în a doua jumătate însă sunt mai active forţele de descompunere, atunci rămâne mereu ceva în urmă, ce nu mai poate fi împrospătat, iar acest lucru duce treptat la descompunerea şi la moartea trupului fizic.

Cu mult timp înainte ca omul să-şi înceapă viaţa sa ca om pământean într-o întrupare fizică, aşadar să apară la orizont, se construieşte deja la entitatea sa prin forţe dumnezeiesc-spirituale din macrocosmos. Acest lucru a început la acel punct care se află în cel mai de jos loc de sub orizont, în nadir. În calitate de microcosmos, el răsare de fapt în punctul din est, el îşi trăieşte punctul culminant aproximativ la vârsta de 35 de ani în sud şi apune odată cu moartea în vest. Dar după aceea mai acţionează încă mult timp asupra descompunerii sale forţe dumnezeiesc-spirituale din cosmos.

Astfel aparţine semicercul care se află între punctul din est şi cel din vest şi care trece prin sud de viaţa activă conştientă a microcosmosului, iar semicercul care trece de la vest la est prin nord, de acţiunea forţelor macrocosmice asupra microcosmosului. Prima este de aceea pentru omul pământean partea luminoasă, acolo trăieşte şi acţionează el însuşi cu conştienţa trează de zi. În a doua, jumătatea întunecată, totul acţionează asupra lui în inconştient, pentru că el, în timp ce doarme, nu are nicio conştienţă proprie. În ambele jumătăţi, atât în cea luminoasă, cât şi în cea întunecată, sunt active forţele constructive, cât şi cele deconstructive. Astfel se împarte cercul în patru părţi şi iau naştere, atât în microcosmos, cât şi în macrocosmos două unghiuri drepte; unul în care lucrează forţele vieţii, ca în sângele roşu, şi un altul în care acţionează forţele morţii, ca în sângele albastru. Şi la fiecare revelaţie cosmică, la fiecare stare de dezvoltare planetară a Pământului de astăzi ia naştere o perioadă în care sunt supraponderente forţele constructive şi o perioadă în care sunt mai active forţele deconstructive, inspirarea şi expirarea cu privire la revelaţia fizic-senzorială. Aşa este şi aici perceptibil un răsărit şi un apus.

La dezvoltare este aşa, că de la început acţionează acolo unde se revelează forţele constructive în acelaşi timp şi forţele

deconstructive, aşa cum în sângele roşu, în acel moment în care el părăseşte inima, începe să devină activ elementul ucigător. În fiecare viaţă este la început conţinut deja germenele morţii, deşi acţiunea lui se arată de-abia mai târziu. Punctul de răsărit este în acelaşi timp punctul cel mai de jos, aşa cum punctul cel mai înalt este punct de apus. Aşa este în om, precum şi în cosmos.

Deoarece de la început sunt active şi aceste forţe deconstructive, multe cad deja pradă acestor forţe, deja înainte ca să fie atins punctul culminant desemnat pentru o anumită dezvoltare, înainte să fie cucerit ceea ce trebuia să fie dezvoltat. Astfel rămâne atunci mereu ceva în urmă, care are nevoie apoi de o nouă ocazie pentru a se dezvolta mai departe. Când este creată o nouă stare de dezvoltare, atunci este fixat [pentru] aceasta din nou un anumit punct culminant, care este o continuare a celui precedent, căci şi aici are loc o construire constantă până la un anumit punct. Ceea ce rămâne în urmă trebuie să formeze apoi în condiţii noi ceea ce nu a fost atins în timpul stării de dezvoltare de atunci. Dacă nu ar fi astfel situaţia, atunci fiecare stare de dezvoltare ar sta pe sine însăşi şi, atunci când ar fi trecut, nu ar exista niciun motiv pentru una următoare. Dar acum este pus într-o stare de dezvoltare germenele pentru starea pun ceea ce a rămas în urmă, acest lucru înşiruie stările una după cealaltă.

La dezvoltarea individualităţii umane acest lucru se arată în întrupările succesive de pe Pământ. Acolo este dezvoltat mai departe în vieţi pământene succesive ceea ce nu s-a format într-o întrupare conform punctului culminant desemnat al desăvârşirii. Aşa trăiesc şi ţes forţe rămase în urmă de la bun început înăuntrul vieţii omeneşti, din vieţi pământene anterioare. În timp ce se dezvoltă lucrul nou, lucrul vechi trăieşte înăuntrul lui cu el, adaptat la condiţiile modificate, deoarece şi pentru fiecare întrupare a omului este diferit punctul culminant de atins în mod normal. Drept ceva întunecat, care se opune lucrului nou, înfloritor, pătrunde trăind în noua întrupare. Aşa este şi în cosmos. Acolo se arată în fiinţele care rămân în urmă la fiecare stare de dezvoltare planetară a

Pământului de astăzi. Prin faptul să se poziţionează aceste forţe în mersul dezvoltării normale, drept ceva ce nu aparţine de această dezvoltare, ele formează ceva de poziţie contrară, care se află în afara aspectului normal al acestei dezvoltări, o lume exterioară pentru ceea ce se dezvoltă într-o anumită perioadă drept aspect normal. Astfel se desface dezvoltarea în ceea ce trăieşte şi înfloreşte înăuntrul ei şi ceea ce se îngrămădeşte în ea din stări anterioare şi care se află de fapt în afara dezvoltării şi are o direcţie către moarte.

De la bun început se revelează ambele într-o perioadă de dezvoltare, iar în dezvoltarea Pământului, care are ca sarcină interiorizarea macrocosmosului în microcosmos drept construcţie a individualităţii umane, aparţine doar acel lucru de linia ascendentă care [a] atins în fiecare stare planetară [anterioară] punctul culminant desemnat al dezvoltării. Celelalte cad pradă forţelor deconstructive, nu se interiorizează treptat ca să devină microcosmos, rămân în urmă în macro cosmos. Aşa este predispusă de la bun început prin acţiunea ambelor forţe o lume interioară şi o lume exterioară. Astfel există fiinţe saturniene care mai sunt active încă în starea solară asupra dezvoltării componentei fizice, fără a fi în stare să atingă ceea ce este sarcina pentru starea solară, formarea componentei eterice pe lângă cea fizică. În starea lunară acţionează fiinţe care de-abia atunci dezvoltă componenta fizică şi altele care formează atunci componenta eterică, în timp ce acolo sarcina este dezvoltarea componentei astrale. În starea de Pământ acţionează fiinţe care dezvoltă doar acolo componenta fizică, altele care o dezvoltă pe cea eterică şi altele care o dezvoltă pe cea astrală, în timp ce sarcina normală este dezvoltarea principiului de Eu în [trupul] fizic, eteric şi astral. Astfel există pe fiecare treaptă fiinţe rămase în urmă. Pentru acele fiinţe, care au dezvoltat pe Pământ conştienţa de Eu în cele trei învelişuri, oamenii, aceste fiinţe rămase în urmă se manifestă drept lumea exterioară fizic-senzorială, mediul lor înconjurător de pe Pământ. Ea se află în afara dezvoltării normale, cea a oamenilor, şi i se aşează înainte drept ceva ce nu aparţine de fiinţa sa. Ea are un alt tempo, prin

faptul că este expresia acelui lucru care pătrunde din stări anterioare în dezvoltarea actuală a Pământului. Ea nu poate să participe însă cu totul în aceasta şi aparţine de linia de dezvoltare descendentă.

Aşa cum aceste forţe rămase în urmă se manifestă fizic-senzorial drept lumea exterioară cu privire la aspectul uman, tot astfel se poate recunoaşte în spiritual acţiunea forţelor rămase în urmă. Şi aici pătrunde, în lucrul acelor fiinţe care îndrumă şi conduc mersul normal al dezvoltării pentru o anumită perioadă, activitatea fiinţelor rămase în urmă. Ele formează o contrapondere şi o bază pentru acţiunea fiinţelor mai avansate, iar aşa cum omul fizic-senzorial nu poate să trăiască şi să se dezvolte pe Pământ fără mediul său, tot astfel nu pot să îşi îndeplinească fiinţele mai înalt dezvoltate lucrul lor, dacă fiinţele rămase în urmă nu se pun în faţa lor cu forţele lor, formând astfel o opoziţie. De aceea trebuie să existe de la bun început fiinţe care acţionează preponderent în forţele constructive şi altele care se revelează în forţele deconstructive. Numai între aceste două forţe poate să se desfăşoare o dezvoltare. Astfel au existat fiinţe care s-au interiorizat tot mai mult în individualitatea umană şi şi-au revelat forţele dinăuntru spre afară în faptele omului; ele au atins punctul culminant desemnat al dezvoltării Pământului, formarea conştienţei de Eu în cele trei învelişuri microcosmice. Ele au trăit atunci şi s-au revelat în lucrul activ al forţei de Eu în lumea exterioară. În Eu-ul uman, aşa cum trăieşte el în cele trei învelişuri ale sale şi îşi revarsă forţa sa în mediu, acţionează aceste fiinţe spirituale. Omul le percepe în timpul vieţii sale treze de zi, ele acţionează în timp ce el se trăieşte pe sine conştient de sine, în semicercul luminos. Acele forţe ale luminii şi ale căldurii care urmaseră mersul normal al dezvoltării au acţionat în omul însuşi, se

interiorizaseră devenind microcosmos, de acolo ele iradiază în mediul înconjurător. Dar şi în semicercul luminos există o parte care aparţine de forţele constructive şi o parte care aparţine de forţele deconstructive, jumătate estică şi jumătate vestică. Acele forţe care iradiază în timpul zilei în

calitate de lumină şi căldură din afară, dinspre Soare înăuntru în Pământ, sunt acelea care nu au parcurs mersul dezvoltării cu privire la interiorizarea forţelor macrocosmice ca să devină microcosmos. Deja în timpul stării lunare, atunci când s-au separat Soarele şi Luna, aceste forţe rămăseseră pe treapta dezvoltării solare; la dezvoltarea ulterioară a vechii Luni nu au participat. Ele au rămas în macrocosmos, nu s-au interiorizat mai departe ca să devină microcosmos.

Acest fapt s-a repetat în starea de Pământ, atunci când din nou s-a separat Soarele şi lumina lui a strălucit din afară înăuntru. Acel corp cosmic pe care noi îl vedem ca Soare aparţine, cu privire la dezvoltarea microcosmică, de linia descendentă. Ceea ce s-a interiorizat în microcosmos ca forţe solare aparţine de linia ascendentă. Tot ceea ce se întinde în jurul omului în calitate de mediu, fie el fizic, fie el spiritual, aparţine de acele forţe care sunt deconstructive, căci numai până la o anumită treaptă s-a interiorizat. Drept [mediu înconjurător] acţionează atunci împreună la dezvoltare, acolo acţionează *constructiv* din afară spre înăuntru, în lăuntrul microcosmosului. Ceea ce s-a interiorizat tot mai mult devenind microcosmos şi *în acest fel* a colaborat la mersul dezvoltării Pământului, aparţine de forţele constructive. Prin ele se formează în macrocosmos un punct central, dinspre care strălucesc forţe în mediul înconjurător, care acţionează pentru început în acesta în sens *deconstructiv*, căci acest punct central se dezvoltă ca microcosmos pe cheltuiala mediului său înconjurător. Din mediul fizic îşi aduce hrana sa. În lumea spirituală trebuie să existe fiinţe macrocosmice care revarsă în el drept hrană noi forţe din afară, pentru ca el să se poată dezvolta mai departe.

Acele forţe care nu au participat la mersul normal al dezvoltării, care nu s-au interiorizat devenind microcosmos, acţionează în timpul nopţii în om. Ele nu participaseră la formarea Eu-ului şi a [trupului] astral în om, ele rămăseseră în urmă acolo, de aceea ele pot să acţioneze în microcosmos numai atunci când Eu-ul şi trupul astral s-au desprins, lucru care se

întâmplă în timpul stării de somn. În Eu-ul şi trupul astral microcosmic nu se interiorizaseră, acolo rămăseseră în urmă în exterior, în macrocosmos. Acum puteau să se interiorizeze din macrocosmos doar într-un microcosmos care era constituit dintr-un principiu eteric şi unul fizic. Aici ele sunt ca o lume exterioară, care se interiorizează în aşa fel în microcosmos, precum sunt preluate din lumea exterioară substanţele şi forţele ce îi servesc omului drept hrană. Numai o acţiune subconştientă, fără conştienţa umană de Eu poate să aibă loc. Căci pe cât de puţin fiinţele care trăiesc în mediul fizic-senzorial al omului au dezvoltat o conştienţă individuală de Eu, tot atât de puţin au format la om conştienţa de Eu aceste fiinţe cosmice din mediul său spiritual. Aceste forţe aparţin de semicercul întunecat. Se schimbă între ele în timpul zilei şi al nopţii fiinţele care aparţin de forţele ascendente şi cele care aparţin de cele descendente, în munca lor asupra microcosmosului. În timpul zilei acţionează în el forţele ascendente în conştienţa sa de Eu, în timpul nopţii ele sunt revărsate cu Eu-ul său în macrocosmos. Noaptea acţionează în microcosmos acele forţe care se revarsă în timpul zilei în macrocosmos. Atunci când omul doarme, este treaz macrocosmosul în el, atunci când microcosmosul este treaz, doarme macrocosmosul în jurul lui.

Un lucru asemănător cu cel care a avut loc în dezvoltarea vechii Luni, pe când s-au separat Soarele şi Luna, şi care se repetă în dezvoltarea Pământului, are loc atunci când Luna se separă de Pământ. Şi aici rămân în urmă fiinţe din dezvoltarea lunară, ele cad pradă liniei de dezvoltare descendentă, prin faptul că nu pot atinge punctul culminant determinat al dezvoltării Pământului. Ceea ce urmase în timpul stării lunare mersul normal şi atinsese punctul culminant corespunzător, a putut să preia acum în sine forţa de Eu şi să o formeze mai departe în microcosmos. Însă ceea ce a rămas atunci în urmă a trebuit să mai dezvolte în timpul stării de Pământ dimensiunea astrală, nu se interiorizase în mod corespunzător şi putea doar ca element lunar să acţioneze din afară în microcosmos. Fiinţele rămase în urmă din dezvoltarea lunară nu puteau să acţioneze

până în forţele de Eu ale omului pământean, ele acţionează în conştienţa de zi a omului până în trupul său astral. La punctul culminant al dezvoltării pământene nu participă, ele aparţin de forţele liniei descendente. Acţiunea lor în dezvoltarea Pământului apare acolo unde începe înflorirea forţei de Eu. Acest lucru a fost în perioada lemuriană, unde Eu-ul este interiorizat în microcosmos şi începe în trupul astral al omului acţiunea fiinţelor rămase în urmă din starea lunară, a fiinţelor luciferice.

Pe lângă ceea ce este nou în dezvoltare apare ceea ce pătrunde drept element vechi din starea antemergătoare. Amândouă se dezvoltă un timp în mod paralel, apoi vine momentul în care ceea ce este vechi trebuie să moară, prin faptul că ceea ce este nou se desfăşoară mai departe.

Evoluţia acelor forţe care trebuiau să se dezvolte în starea de Pământ şi a celor care aparţin de o stare anterioară şi îşi urmăresc dezvoltarea lor în condiţii noi şi de aceea au, pentru început, pe treapta lor o formare mai mare decât ceea ce abia începe, este în mod simbolic înfăţişată în *Legenda Templului*. Se povesteşte aici: Unul dintre Elohim a coborât, s-a căsătorit cu Eva, Mama Pământului, şi din această unire a luat naştere Cain, primul om pământean. Un altul dintre Elohim l-a creat pe Adam şi din unirea lui Adam cu Eva a luat naştere Abel.

Omul-Cain este fiul forţelor dumnezeiesc-spirituale, care au acţionat în aşa fel în dezvoltarea Pământului, încât au putut să scoată la iveală un microcosmos în care s-au interiorizat forţele macrocosmice. El aparţine de acele forţe care au putut să atingă în timpul dezvoltării Pământului punctul culminant desemnat, prin faptul că au predispus forţa de Eu în om şi mai târziu au dezvoltat-o.

Omul-Abel aparţine de alte forţe macrocosmice. Ele nu au putut să interiorizeze în el atât de direct forţa de Eu. Prin intermedierea a doi oameni a acţionat macrocosmosul. El nu era atât de direct un purtător al forţelor macrocosmice precum omul-Cain. Ele acţionau mai mult din afară asupra lui, nu în el, ci prin intermedierea a doi oameni. El a trebuit să treacă prin

sexualitate. Omul-Abel aparţine de acele forţe care pătrund dintr-o dezvoltare anterioară în starea de Pământ. În el acţionează din dezvoltarea lunară forţe rămase în urmă, care pe atunci nu au atins punctul culminant corespunzător şi de aceea nu pot să se interiorizeze mai departe pe Pământ în microcosmos decât până la trupul astral. Ele pot, de aceea, numai prin intermedierea unei perechi de oameni să intervină creativ în dezvoltarea Pământului. A trebuit ca ceea ce au lucrat în mod creator să treacă prin sexualitate, pentru că ele puteau să acţioneze în această forţă, care aparţine de dezvoltarea lunară. În starea lunară era activ principiul dualităţii, ca principiu de la două forţe care au acţionat creator una asupra celeilalte ca forţe solare şi lunare. Aparţinea de ceea ce trebuia să fie format atunci, la punctul culminant desemnat al dezvoltării Pământului. Forţele rămase în urmă, care s-au revelat în acelaşi timp în starea de Pământ, când a început dezvoltarea înfloritoare a forţei de Eu în om, au adus aceste forţe lunare înăuntrul dezvoltării Pământului şi le-au interiorizat aici în microcosmos, astfel că în el a luat naştere o dualitate, lucru prin care fie influenţa solară, fie cea lunară erau preponderente în trupul său fizic sau în cel eteric. Astfel au luat naştere sexele.

Omul-Cain, care aparţinea de dezvoltarea pământeană propriu-zisă, nu avea nevoie să treacă prin sexualitate. Aşa cum pe vechea Lună era valabil principiul dualităţii, aşa pentru Pământ era desemnată o trinitate: Soare, Lună şi Pământ. Omul pământean a putut să conţină în sine forţele ambelor sexe, aşa cum Pământul poartă în el torţe solare şi lunare. El a putut să acţioneze creator prin ceea ce este dezvoltat pe Pământ, prin forţa de Eu.

Se povesteşte însă în Legenda Templului mai departe că a devenit vinovat Cain prin faptul că şi-a ucis fratele, pe Abel. Prin acest lucru se lasă în seama acelor forţe care acţionează în Abel, forţele rămase în urmă din dezvoltarea lunară. Astfel au putut acestea să pătrundă trăind şi în el. Prin provocarea morţii el se face vinovat faţă de acele forţe care duc la moarte, forţele descendente, deconstructive.

Mai departe ne învaţă Legenda Templului: Cain a devenit agricultor, Abel-Seth, fiul înlocuitor al lui Adam şi al Evei, a devenit Păstor. Omul-Cain trăieşte împreună cu dezvoltarea Pământului, el instruieşte în el ceea ce e purtător de fruct, el îşi lucrează mai departe drumul în sus cu linia de dezvoltare crescătoare. El trebuie să acţioneze în mediul său de pe Pământ, cu forţele care s-au interiorizat în el.

În omul-Abel nu s-au interiorizat încă forţele cosmice atât, ele mai iradiază încă mai mult din afară în el, se revarsă către el din macrocosmos, ceea ce omul-Cain trebuie să-şi cucerească din mediul său înconjurător cu propriile forţe. El nu devine agricultor, pentru că nu poate să lucreze el însuşi în dezvoltarea Pământului precum omul-Cain, care aparţine de această dezvoltare. El devine un păstor, acţionează asupra dimensiunii astrale, el păstoreşte animalele.

Curentul oamenilor-Cain şi al oamenilor-Abel acţionează mai departe în dezvoltarea Pământului. Astfel povesteşte mai departe Legenda Templului cum exista un timp în care trăiau în acelaşi timp marele rege Solomon, urmaş din curentul Abel, şi marele său maestru constructor Hiram Abiff, urmaş din curentul Cain.

Regele Solomon avea acea înţelepciune care i se revărsa din lumea spirituală, din macrocosmos. Maestrul său constructor construia opere de artă prin propriile sale forţe. Cea mai mare operă de artă a sa trebuia să fie construirea unui templu în care s-ar afla tot ce există în lumea exterioară, o copie a acestei lumi exterioare trebuia să fie templul. Regele Solomon a putut să gândească planul acestui templu, dar de construit nu putea. În calitate de om-Abel nu putea să acţioneze până înăuntrul fizicului. Maestrul constructor a putut să construiască templul, căci în calitate de om-Cain el învăţase să lucreze în materia Pământului şi să o stăpânească. Omul-Cain putea să îşi construiască templul microcosmosului, în care erau interiorizate toate forţele ce acţionează în lumea exterioară; omul-Abel a ajuns numai până la reprezentarea imaginativă a templului.

Marea operă artistică finală a maestrului constructor, aşa se povesteşte mai departe, trebuia să fie turnarea Mării din aramă. În aceasta trebuiau să fie amestecate cele şapte metale ale Pământului într-o astfel de compoziţie, încât să ia naştere un lichid transparent în cele şapte metale (cupru, zinc, aur, plumb, fier, mercur, argint) acţionează cele şapte forţe care îşi găsesc expresia în cele şapte planete. Acolo unde se unesc în mod armonios, ele formează o unitate strălucitoare, care le conţine pe toate în ea, aşa cum lumina albă conţine cele şapte culori ale spectrului.

Omul-Cain poate să lucreze cu forţa sa de Eu atât de armonios în aceste forţe planetare, care se manifestă în el în calitate de şapte componente ale naturii sale (trei superioare, patru inferioare), încât ele se unesc într-o entitate umană care străbate cu privirea prin lumea fizic-senzorială într-o lume spirituală. Aceasta a fost marea operă de artă finală.

Din partea regelui Solomon se întâmplă în acest timp ceva, pentru a împiedica această turnare. Trei calfe trădătoare amestecă ceva în topitură, prin care este distrus totul. Deoarece cândva Cain se făcuse vinovat prin uciderea fratelui său Abel şi astfel a preluat în el acele forţe care aparţineau de linia descendentă, acum a putut să se apropie acest aspect deconstructiv de omul-Cain din partea omului-Abel, care s-a pus drept aspect distructiv în munca de construire. Se povesteşte mai departe cum maestrul constructor, la catastrofa care ia naştere datorită acestui lucru, este salvat dincolo şi este condus prin foc la marele său strămoş Cain, către punctul central al Pământului. Acolo primeşte un nou ciocan şi începe munca sa din nou, atunci ea îi reuşeşte. Omul-Cain este condus cu forţa de Eu, care îşi găseşte expresia în sânge şi în foc, prin sângele generaţiilor până la marele său strămoş. Acolo priveşte înăuntrul dimensiunii spirituale, prin faptul că vede drept punct central al dezvoltării Pământului Eu-ul lumii, care a interiorizat în el forţa sa. Prin aceasta el dobândeşte forţe noi, pentru a-şi îndeplini sarcina mai departe.

Apoi intervine pentru el şi o nouă perioadă de lucru, prin faptul că se uneşte cu el acea înţelepciune care înainte a curs către omul-Abel din lumea spirituală. Acest lucru îl povesteşte legenda drept logodire a reginei din Saba cu marele maestru constructor, care trebuia înainte să se unească cu regele Solomon. Începând din acel moment, scad acele forţe care acţionează în curentul Abel, ele şi-au atins acolo punctul lor culminant în dezvoltarea Pământului.

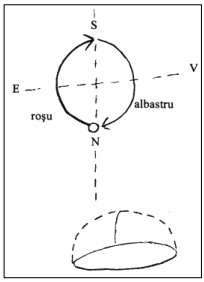
Pentru fiecare dezvoltare este desemnat un anumit punct culminant; acolo este atins ceea ce este sarcina pentru această dezvoltare. Acest punct poate fi desemnat drept înălţimea din miezul zilei. Până atunci înfloresc forţele, începând de acolo ele scad. Această înălţime de amiază este desemnată dinspre orizont, acolo ating forţele care se revelează în est cea mai mare desfăşurare a lor; până atunci se lucrează în sens constructiv, începând de acolo începe lucrul deconstrucţiei, înspre vest. Acele forţe care pătrund din stări de dezvoltare anterioare înăuntrul celor noi nu pot să atingă înălţimea de amiază desemnată, ele sunt precum corpurile cereşti care au un arc scurt de zi şi un arc lung de noapte. Ele rămân un timp mai scurt în partea luminoasă a cercului, mai lung în jumătatea întunecată, înălţimea lor de amiază (din perspectiva orizontului) este mică, traseul ei se află doar cu puţin deasupra orizontului. Astfel ele acţionează în principal în jumătatea întunecată a cercului. În timpul dezvoltării Pământului prin stările lui planetare anterioare până în starea de Pământ propriu-zisă, trebuiau să se interiorizeze treptat forţe macrocosmice şi să devină microcosmos. Acele forţe care au rămas în urmă nu se interiorizaseră în acest fel; ele au rămas în urmă în macrocosmos, prin faptul că microcosmosul şi-a format conştienţa de Eu. De aceea ele puteau să acţioneze doar în microcosmosul însuşi în acea jumătate a cercului care aparţine de viaţa subconştientă a microcosmosului. Lucrul lor se află în principal sub orizont. În viaţa conştientă de zi a microcosmosului, de deasupra orizontului, ele puteau să lucreze doar în afara microcosmosului. Liniile care sunt formate prin

orizont mergând de la est spre vest şi înălţimea de amiază desemnată vertical pe acestea, formează împreună figura simbolică a semnului Tao. Este ciocanul care este dat pentru construirea unei anumite perioade de dezvoltare. Cu acest ciocan a fost construit templul microcosmosului pornind de la macrocosmos şi se lucrează mai departe la acel templu. Forţa sa se revelează în cele trei puncte ale estului, sudului şi vestului, în jumătatea luminoasă a cercului, acolo unde microcosmosul poate să acţioneze conştient cu forţele care s-au interiorizat, acolo răsună lovitura sa.

În dezvoltarea Pământului, pe când în microcosmos se interiorizaseră forţele dumnezeiesc-spirituale pornind din macrocosmos, a avut loc marea interiorizare, când Dumnezeu însuşi a pătruns trăind în microcosmos. Atunci a fost atins punctul culminant pentru dezvoltarea Pământului. Începând de atunci trebuie să se reveleze treptat forţele care acţionează deconstructiv cu privire la microcosmos. Acolo se răsuceşte întregul mers al dezvoltării, începând din acest punct, microcosmosul trebuie să se lărgească devenind macrocosmos. S-a interiorizat până atunci totul în microcosmos, ce ţinuse pasul cu dezvoltarea. Acum trebuie şi microcosmos să preia în sine ceea ce a rămas mereu în urmă, pentru ca dezvoltarea să poată continua. Fiinţele dumnezeiesc-spirituale au trebuit să se retragă treptat de la om; atunci trebuie el însuşi să înceapă să acţioneze în macrocosmos. În loc să ia, trebuie să înceapă să dea. Către acele fiinţe care s-au ţinut departe şi care au rămas în urmă pentru ca omul să se poată dezvolta, trebuie atunci să vină de la sine în întâmpinare, astfel încât să poată să-şi unească şi cu ele conştienţa sa.

Omul-Cain trebuia ca până acolo, unde fusese atins punctul culminant, să lucreze la construirea microcosmosului şi să construiască în el toate forţele ce pornesc dinspre macrocosmos. În jumătatea luminoasă a cercului trebuia el să acţioneze în conştienţa microcosmică. Dar apoi vine timpul în care sarcina pentru lucrul său se modifică în aşa fel, încât el trebuie să lucreze asupra lumii exterioare pornind dinspre

templul microcosmosului, astfel încât forţele sale să curgă înăuntrul jumătăţii întunecate a cercului, acolo unde forţele macrocosmice acţionează subconştient în el. Atunci, întunericul care îl înconjoară drept mediu şi cel care trăieşte în el în calitate de subconştient va fi străluminat de lumina înţelepciunii, prin lucrul său din templul microcosmosului. Conştienţa sa se va întinde dincolo de mediu. Microcosmos şi macrocosmos se unesc, jumătatea luminoasă şi cea întunecată formează un cerc, în care omul poate fi activ în mod conştient, atunci când el se percepe în calitate de macrocosmos în microcosmos. Forţele constructive şi cele deconstructive, viaţa şi moartea devin una, se transformă una în cealaltă. Astfel păşeşte el conştient prin linia de dezvoltare ascendentă cea descendentă, prin poarta ce duce la spiritul dumnezeiesc însuşi, care se revelează în aceste forţe.

Îndrumare de meditaţie pentru începutul Legendei Templului

Text după un suport de text multiplicat, cu titlul „Pentru străbaterea primului grad”

Există necesitatea de a-şi însuşi Legenda Templului în calitate de impuls imaginativ de cunoaştere. Această legendă este astfel ordonată, încât din pătrunderea treptată în suflet cu imaginile sale – la o continuare a meditării asupra legendei – se formează o concepţie asupra evoluţiei omenirii care este independentă de aparatul de cunoaştere. În cele ce urmează va fi

dată legenda în felul, cum trebuie să formeze fundamentul meditaţiei atunci când este intenţionat efectul desemnat.

La începutul devenirii Pământului a coborât din înălţimi spirituale unul din Spiritele luminii sau Elohim şi s-a unit cu Eva, Mama Pământului. Din această unire a luat naştere Cain, primul om pământean, fiinţial trăind în aşa fel, încât respiraţia sa consta din preluare şi predare de substanţă de căldură.

Eva, Mama Pământului, trăia ca fiinţă, ţesând în elementul aerului. Meditaţia e nevoie să se refere la acest lucru, în măsura în care *aerul, în legătură cu lumina, produce respiraţia de căldură*.

Apoi a coborât un altul dintre Spiritele luminii, Iahve, din înălţimi spirituale şi l-a format pe Adam din elementul pământ atomizat (praf de pământ). Din unirea lui Adam cu Eva a luat naştere Abel, fratele vitreg al lui Cain.

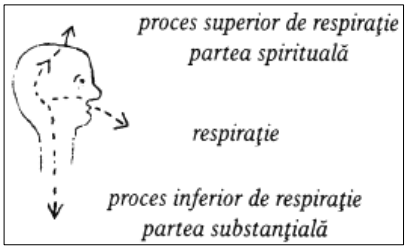
Meditaţia e nevoie să se refere la acest lucru, în măsura în care *omul elementului-pământ, în unire cu fiinţa de aer Eva, îl produce pe Abel, al cărui element substanţial este apa atomizată*.

A luat naştere o ceartă între Cain, fiinţa umană de foc, şi Abel, fiinţa umană de apă. Iar Cain l-a omorât pe Abel.

Fiinţa de foc i-a sustras planetei Pământ fiinţa umană de apă.

Cain avea o cunoaştere care iniţial pătrundea în lucruri ca element de foc; aceasta era cunoaşterea clarvăzătoare. Prin atingerea cu Abel – fiinţa omului de apă – se întunecă clarvederea lui Cain. De la el provin oamenii pământeni care trebuie să lucreze din întuneric în evoluţie progresivă în sus, către lumină. Iahve le-a dat lui Adam şi Evei pe Seth, drept înlocuitor. Abel-Seth este acum protopărintele neamurilor preoţeşti, care sunt într-adevăr oameni pământeni, dar respiră în elementul aerului. În aceşti părinţi primordiali ai omenirii se spiritualizează, prin locuirea lui Iahve, respiraţia de aer, care devine clarvedere de gen primitiv. În vise se revelează tainele dumnezeieşti.

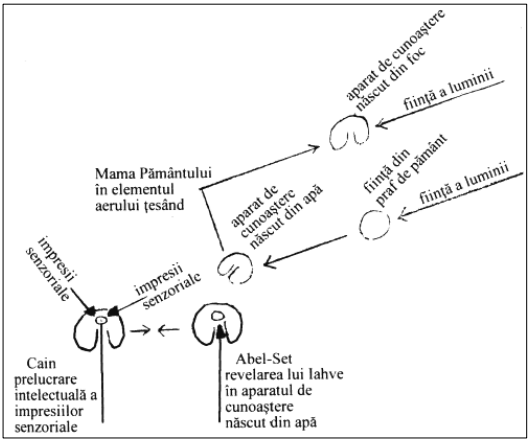
Conţinutul acestei evoluţii a omenirii trebuie meditat prin următorul semn de scriere ocultă.

Procesul de respiraţie spiritualizat, care merge în spaţiul capului ca un curent de respiraţie ascendent, devine în conştienţa părinţilor primordiali drept proces imaginativ de cunoaştere.

În aceste imagini sunt conţinute în genul misteriilor toate procesele conform cărora s-au dezvoltat cele două curente ale omenirii. Aparatul de cunoaştere format mai mult din elementul focului al fiilor lui Cain a preluat percepţiile senzoriale şi le-a prelucrat în mod intelectual. Aparatul de clarvedere format din elementul apei al fiilor lui Abel-Seth era mai puţin setat pe percepţia senzorială. Aparatul lor de cunoaştere se manifesta în viziuni care puteau să îşi aducă în conştienţă trăirile spirituale, fără percepţie senzorială nemijlocită.

Se dobândeşte o concepţie despre aceste procese prin următoarea schemă:

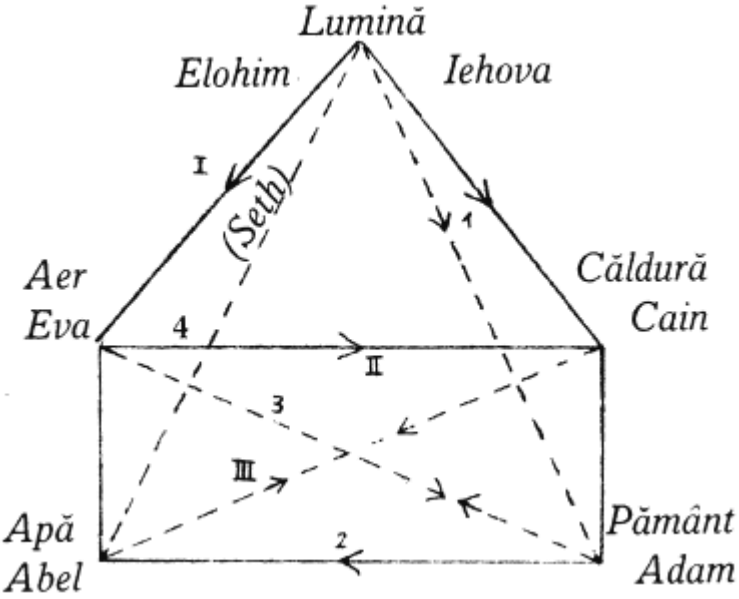
Procesele primordiale care au fost schițate aici pentru cunoașterea imaginativă trăiesc mai departe în interiorul uman. Ele nu pot fi *deplin* clarificate în noțiuni abstracte, pentru că acestea sunt grosiere şi incomplete în raport cu aspectul complicat al proceselor reale. Dar așa cum este dată aici reprezentarea, ea poate fi făcută vie imaginativ în suflet. Atunci acționează imaginile în suflet. Şi pentru că în suflet sunt conținute elementele care dau adevărul, imaginile trezesc încetul cu încetul concepția vie. Se dobândește pe această cale o cunoaștere nemijlocită a ceea ce s-a întâmplat.

Este bine dacă imaginile date sunt luate pentru discutarea în comun la adunări F.M. [Francmasonerie]. Atunci se face mai întâi cunoştinţă cu imaginile în grupul adunat. Apoi meditează, în intervalul până la următoarea adunare, fiecare membru despre imagini. Apoi sunt transmise reciproc şi discutate în următoarea adunare rezultatele dobândite prin meditație. Se poate dobândi astei o privire mai exactă şi mai extinsă în conținutul imaginilor. Cu această lărgire se meditează apoi iarăşi în perioada până la următoarea adunare. Acest proces este continuat mai departe. Un rezultat mulțumitor se va dobândi de-abia după o serie de multe adunări.

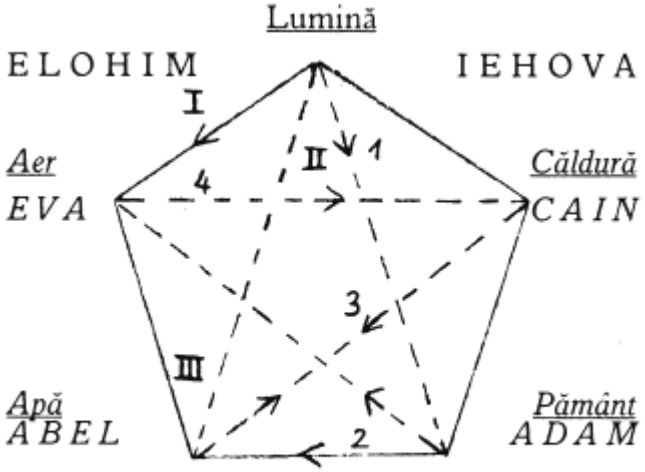
Este aceasta una dintre căi – şi anume una foarte sigură –, pe care se poate face apropierea de cunoașterea imaginativă. Aceasta a fost atinsă atunci când imaginile s-au identificat în așa fel cu mobilitatea interioară a sufletului, încât sunt simțite în suflet aceste imagini ca element interior de viață şi ca element de cunoaștere.

Ar trebui, de fapt, mai întâi să se înceapă cu această mică bucată a Legendei Templului şi astfel condus pe cale procesul imaginativ de cunoaștere.

După aceea se mai poate medita despre următorul semn de scriere ocultă, din care poate deveni în suflet un fundament de cunoaștere important:

Un alt exemplar al textului redă desenul astfel:

(Numerele şi săgeţile nu sunt sigure)

Lămuriri privitoare la începutul [Legendei Templului]
Oră de instruire de la Berlin,
martie 1908 (fără data zilei)

Dacă se cheamă că Elohim s-a unit cu Eva, atunci nu trebuie să credem că sub numele de Eva este de înţeles ceva asemănător cu femeia de astăzi. Eva era omenirea rasei polare, una cu totul diferită de omenirea de astăzi, şi anume una mult mai simplă. Dacă ne gândim la căldura sângelui şi ne sugerăm toate celelalte date la o parte, dacă ne gândim la aceasta [căldură a sângelui], care pulsează în fiecare colţ şi în fiecare unghi al corpului nostru din cap până în picioare, dacă ne-o reprezentăm în fiecare detaliu al corpului nostru, dar ne gândim că toate celelalte au dispărut şi nu a rămas nimic decât acest om cald de sânge, atunci putem să ne formăm o reprezentare a felului în care arăta Eva, cea cu care s-a unit Elohim. Pământul era atunci întunecat, dar într-a doua epocă, sau cea hiperboreană, Spiritele Soarelui au pătruns cu lumină în această Eva întunecată şi aceste raze de Soare nu conţineau doar lumină, ele conţineau şi hrană, iar ceea ce nu era utilizat drept hrană pentru a hrăni omenirea sau pe Eva, era disponibil în scopul reproducerii, şi în acest fel a luat naştere Cain din unirea lui Elohim cu Eva.

În epoca lemuriană sau epoca Lunii, Elohim Iahve, care era tot unul dintre Spiritele luminii şi fusese trimis pentru a conduce dezvoltarea lunară, l-a creat pe Adam, adică: el a împărţit omenirea în sexe, iar atunci când se zice că Adam s-a căsătorit cu Eva asta înseamnă că cele două sexe s-au unit în scopul reproducerii, iar din această unire a luat fiinţă Abel.

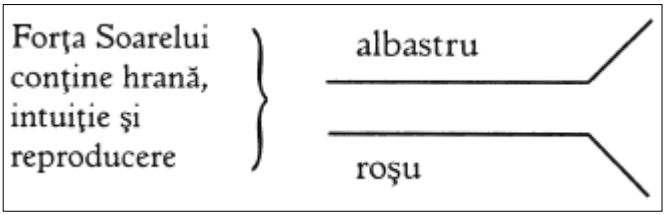
Forţele solare şi forţele de reproducere care erau iniţial unite se separaseră şi produceau două clase de oameni. Cain şi Abel se combat zi după zi în corpurile noastre, ba chiar în fiecare oră se ceartă între ei, căci Abel este reprezentat prin sângele arterelor, care vine din plămâni şi din inimă, plin cu spiritul dătător de viaţă al aerului, cu oxigenul pur şi întăritor. Cain, în schimb, este reprezentat prin sângele venos, care este plin de dioxidul de carbon otrăvitor, aducător de moarte.

Dacă asta ar fi totul, omenirea ar fi încetat atunci să existe. Însă Abel trăiește mai departe în Seth, Abel cel din nou întinerit, care a dobândit iar respirația vieții, oxigenul din plămâni. De aceea apare Seth, de fiecare dată când este ucis Abel, în locul acestuia.

Atunci când forța Soarelui s-a împărțit, neamul lui Abel-Seth a devenit purtătorul înțelepciunii dumnezeiești și al intuiției, cei care aparțineau de el erau preoți și regi „prin harul lui Dumnezeu".

Din perspectivă fizică, ei sunt negativi sau feminini (nu neapărat în mod fizic feminini).

Neamul lui Cain posedă forța reproducerii (nu neapărat din punct de vedere sexual) în locul înțelepciunii intuitive. El este pozitiv, masculin (nu neapărat în mod fizic masculin) și sunt lucrătorii lumii, cercetătorii științifici și așa mai departe. Acest lucru devine poate mai inteligibil din următoarea diagramă:

Fiii lui Dumnezeu . .. fizic feminin, eteric masculin, posedă intuiție: Abel

Fiicele omului .. fizic masculin, eteric feminin, posedă forța de reproducere: Cain.

În perioada atlanteană a fost făcută o încercare de a uni aceste două clase de ființe umane, însă acest lucru a dus la magie neagră de genul cel mai rău. Asupra acestui fapt se indică în pasajul din Biblie: „Fiii lui Dumnezeu s-au logodit cu fiicele omului." [Geneza, 6,2.]

Sosirea reginei din Saba înseamnă încercarea prezentului. Știința, care este reprezentată prin Hiram, se poate uni acum cu înțelepciunea sufletului, care este simbolizată prin regina din Saba. Doica este profetul care vede în viitor, pasărea Had-Had

este un Spirit al inteligenţei, care coboară la suflet şi îl îndreaptă dinspre revelaţie, aşa cum este reprezentată prin Solomon, spre cunoaşterea dobândită de omul însuşi, care îşi găseşte expresia în Hiram.

Templul reprezintă dezvoltarea Pământului. Solomon este ca o oglindă care oglindeşte înţelepciunea cosmică, fără vreun efort interior. Hiram, pe de altă parte, vede imaginea şi o lucrează practic. El nu posedă capacitatea de a se adăpa direct din izvorul dumnezeiesc; el este cunoaşterea materială, care poate să transforme în obiect ceea ce Solomon poate doar vedea.

De aceea devine Balkis, sufletul, nemulţumită şi îşi desface legătura cu Solomon, atunci când recunoaşte frumuseţea lui Hiram şi dobândeşte înapoi inelul de pe mâna lui Solomon atunci când acesta este beat.

Faptul că Hiram leagănă ciocanul Tau pentru a chema muncitorii la dorinţa lui Balkis reprezintă în mod simbolic modul în care au ajuns să fie realizate toate evenimentele mari, care au mişcat lumea, atunci când au lucrat ani de-a rândul, ca furnicile, pentru a îndeplini un anumit scop: prin puterea sugestiei maselor. Aceasta a fost utilizată în aşa fel, încât să se înfăţişeze la lucru ca din pornire proprie. Ar fi nedrept acum să se folosească o asemenea forţă, dar în acel timp oamenii nu erau atât de individualizaţi [ca astăzi], iar când trebuiau să fie construite temple care să folosească progresului omenirii, preoţii utilizau atunci cu totul pe bună dreptate asemenea mijloace pentru a-şi atinge scopul. Cruciadele şi armata lui Jeanne d'Arc sunt alte exemple despre asemenea sugestii ale maselor. Uneori fanaticii, care sunt parţial fără echilibru interior, sunt foarte puternici în această direcţie.

Atunci când Hiram se aruncă în foc, el îl întâlneşte pe drum pe Tubal-Cain. Acela îl conduce pe Hiram la punctul central al Pământului (acolo unde creşte planta Eu-lui; Cain era un agricultor), iar acolo ei îl găsesc pe Cain în starea sa de nevinovăţie. Cain îi dă lui Hiram un ciocan nou şi un cuvânt nou.

Din diferite însemnări ale participanţilor (fără date mai precise)

Pe când pregătirea dezvoltării Pământului era atât de mult avansată încât sufletul omului putea să fie încorporat, Soarele trecuse afară şi strălucea cu razele sale asupra Pământului, care era o minge de foc, înconjurat de o atmosferă de căldură sau aură de căldură. În mingea Pământului creşteau trupul fizic şi cel eteric ca o plantă din Pământ, iar prin faptul că Soarele strălucea asupra atmosferei de căldură, căldura pătrundea în trupul fizic şi cel eteric uman şi forma din acestea trupul astral, sufletul omului. Această strălucire dinspre fiinţele solare asupra formelor umane aducea forţele de înţelepciune ale acestor fiinţe solare înăuntrul oamenilor, iar acest lucru a devenit calitatea de Eu mai înaltă a omului. Aceasta este o înţelepciune dumnezeiască înnăscută lui, care îl face să fie o entitate ce cunoaşte în mod spiritual.Toate acestea trebuie să ni le gândim drept acţiunile sau faptele fiinţelor dumnezeieşti. Fiinţele solare, Elohim, trimiteau razele lor spre Pământ prin intermediul arhanghelilor şi produceau în formele umane curenţi care aduceau lumină prin aura de căldura şi deveneau creierul uman, în care se pot revela intelectul şi spiritualitatea, şi în acelaşi timp curenţi care au devenit sângele uman; prin aceasta devine căldura universală o căldură interioară. Primul curent reprezintă, la rândul lui, forţa activă a arhanghelilor, al doilea, forţa pasivă. Curentul care forma creierul din lumină era Cain, omul pământean de foc; curentul însoţitor, care aducea sângele în om, este Abel, care a luat naştere prin intermediul lui Adam. Substanţa apoasă era sângele. Acesta este omul de apă.

În Cain avem, aşadar, fiinţa care posedă toate capacităţile pentru a străbate până la înţelepciunea lumii, prin intermediul raţiunii care acţionează în întuneric; în Abel, fiinţa care odată cu lumina a preluat elementul apos, sângele şi astfel a dobândit un alt gen de atingere cu entităţile spirituale, latura pasivă a luminii.

Prin ciclul lucrării de şase zile se sugerează modul în care, la un anumit moment al dezvoltării Pământului, forţele din

mijlocul mingii de foc iradiază înspre spaţiul cosmic şi de acolo iarăşi înapoi către punctul central. Atmosfera de căldură ia naştere prin aceasta; un fel de substanţă intermediară, care opune rezistenţă. În timp ce are loc inspirarea şi expirarea, ia naştere rezistenţa în atmosfera de căldură şi fiinţele solare nu mai pot, ca la început, să îşi trimită razele în mod nemijlocit, prin atmosfera de căldură, asupra Pământului. În timp ce fiinţele care crescuseră în substanţa Pământului primeau trimis către ele focul pur al înţelepciunii, care a devenit primul substrat pentru creier, focul a fost mai târziu întunecat prin rezistenţă şi a ajuns sub formă de aer la fiinţele Pământului, din care a rezultat o altă formaţiune a creierului. Noi o găsim aşadar din nou pe Eva, Mama Pământului, constituită acum din substanţă mai atomizată, după ce l-a născut pe Cain în uniune cu Adam, curentul care s-a întunecat al fiinţelor solare, care face ca fiinţele Pământului să devină Abel odată cu respirarea aerului. La densificarea generală prin aer, şi Cain întâlneşte o rezistenţă; atingerea nemijlocită cu respiraţia de foc se întunecă, iar aceasta este uciderea lui Abel prin Cain. Cain este acum izolat de divinităţile de foc, dar a dobândit, aşezată în el, capacitatea de a dezvolta focul înţelepciunii dinspre interiorul său, prin intermediul raţiunii pe care a putut-o modifica, transformând-o în înţelepciune.

Ce înseamnă praful de Pământ din care este format Adam? Întreaga evoluţie este densificare, într-o anumită epocă, lucrare pentru configurarea formei. Aşa este şi pregătirea pentru starea de Pământ o lucrare către latura de formă, către condensare, către alcătuirea la un loc a forţelor spirituale.

Atunci când Eva, Mama Pământului, a luat naştere prin acţiunea Tronurilor şi a Elohim-ilor, are loc prima configurare de formă în Cain. Apoi latura activă a acestei configurări a trezit aspectul de foc, iar latura pasivă provoacă densificarea înspre latura de substanţă, spre elementul de aer. Cu alte cuvinte, mai simplu: substanţa pe care o vor influenţa începând de atunci s-a densificat, prin faptul că ea a fost deja o dată prelucrată, este mai fizică, dar a fost străbătută de spirit activ. Din această conlucrare

mai condensată ia naştere Adam, iar produsul acţiunii lui Adam şi al Evei este Abel, fiinţa apoasă sau fiinţa de aer. Întâlnirea la un loc a elementului de foc şi a celui de aer provoacă ceartă, rezistenţă; elementul de foc devine mai întunecat şi preia *în* sine ceva din elementul întunecos.

Deja în caracterul lui Cain şi al lui Abel se făcuseră remarcate două direcţii pronunţate: Cain era agricultor, el smulgea cu efort de la Pământ câştigul său; Abel era păstor, el lua fără efort ceea ce îi dădea turma. Ca urmare s-au reliefat în mod evident aceste două direcţii printre urmaşii celor doi fraţi, astfel că omenirea s-a scindat în două direcţii: cea cainică şi cea abel-sethică. Cei dintâi erau cei care se luptau prin forţe proprii să urce, artiştii din toate domeniile creaţiei umane. Ceilalţi primeau ştiinţa lor drept cadou. De la ei provin regii-preoţi iniţiaţi „prin harul lui Dumnezeu".

Uciderea fratelui înseamnă şi: sângele albastru a ucis sângele roşu.

Din curentul Seth-Abel provine Solomon, înţeleptul rege Solomon, care a primit înţelepciunea sa din inspiraţiile mai înalte. Acesta a putut să gândească planul pentru construcţia templului, dar să îl execute, să îi permită apariţia din propria forţă, asta nu putea. Pentru aceasta a trebuit să îl aibă pe Hiram Abiff, din neamul lui Cain. Solomon a vrut să alcătuiască templul în aşa fel, încât fiecare [parte] din el trebuia să exprime o bucată din dezvoltarea omenirii. O copie a acestui templu este templul nostru. Cele două coloane reprezintă, de exemplu, Coloanele lui Hercule la strâmtoarea Gibraltar, prin care trecea omenirea dinspre vest înspre est. Hiram Abiff construieşte acest templu.

Însemnare personală a lui Rudolf Steiner pentru o participantă, datată Stuttgart, 21 februarie 1912

Solomon era în posesia a trei taine: cele două Coloane ale lui Hercule, a trinităţii compuse din înţelepciune, frumuseţe şi tărie şi a tainei luminii şi a întunericului.

Natura lui Hiram este în noi toţi; noi trebuie să o aducem la înviere.

Lămuriri privitoare la Marea turnată din aramă

Oră de instruire fără indicarea locului şi a datei.

Marea turnată din aramă înseamnă natura umană pură, netulburată. Cele trei calfe trădătoare sunt îndoiala, superstiţia şi iluzia sinei personale. Prin coborârea în încarnarea terestră, omul a ajuns să se îndoiască de fiinţa sa spirituală, să îşi facă reprezentări greşite. Aceasta este superstiţia, de exemplu reprezentarea că el ar fi o fiinţă ce stă singură, că nu ar fi o parte a marelui întreg, iluzia sinei personale. Aceste trei calfe trădătoare distrug natura umană care iniţial a fost pură. Sare afară din aceasta focul pasiunilor.

Din ora de instruire de la Köln,
22 decembrie 1907

Marea turnată din aramă, dacă ar fi ajuns să fie realizată, ar fi făcut din Pământ o planetă transparentă, clară. Acum, cele trei calfe au distrus topitura. Îndoiala, superstiţia şi credinţa în sinea personală au tulburat topitura. În trupul eteric uman există trei puncte – inimă, splină şi în spate –, care sunt deosebit de semnificative. Cel din spate înseamnă în microcosmos Marea turnată din aramă. La oamenii la care mai sunt prezente îndoiala, superstiţia şi credinţa în sinea personală, acest punct este tulbure, străbătut de nori ca un topaz fumuriu. Sarcina noastră este să îl metamorfozăm în ceva strălucitor, clar.

Cain, în punctul central al Pământului, mai posedă forţa dumnezeiască pură a lui Elohim. Hiram Abiff coboară la el şi obţine cuvântul creator iniţial, scris pe triunghiul de aur.

Locul şi data acestor prezentări sunt necunoscute. Sunt redate după o redactare făcută de Mathilde Scholl, Landin, 31 august 1906

Marea turnată din aramă nu a putut să o alcătuiască Hiram Abiff înainte ca omul să treacă întru totul prin focul pasiunii, înainte ca el să se fi scufundat cu totul în focul terestru. Atâta timp cât nu se întâmpla aceasta, Marea turnată din aramă nu putea să devină densă. Trebuia să rămână unduitoare, căci dacă

se vroia să fie densificată în acel mod, ea trebuia să se spulbere. Pasiunea, devenită putere, este principiul distructiv, care duce totul la stricăciune. Însă după ce Hiram Abiff se cufundase în foc, înăuntrul jarului Mării turnate din aramă, ieşise iarăşi din acesta şi adusese cu el Triunghiul de Aur – principiile mai înalte: înţelepciune, frumuseţe şi domnie (Manas, Budhi, Atma) –, atunci a putut să ducă la îndeplinire Marea turnată din aramă. Marea turnată din aramă este contopirea principiilor inferioare şi superioare în existenţa fizică, în mediul mineral. Cu totul a putut fi realizată doar după cufundarea deplină în lumea minerală, în densificarea fizicului.

Marea turnată din aramă este densificarea astralului. Aşa cum era astralul înainte să aibă loc densificarea fizicului, nu era permis să fie densificat. Prin intermediul trecerii prin fizicul densificat, astralul a fost purificat în aşa fel, încât după aceea putea să iasă la iveală şi de-abia după aceea era permis să fie densificat. Doar atunci poate fi găsit şi cuvântul care stă scris pe Triunghiul de Aur. Căci numai când astralul este curăţat poate să învie din nou cuvântul, trupul eteric în noua sa figură, care exprimă principiul christic.

Educaţia omului este una către libertate. Pentru ca Eu-ul să poată trăi în om şi să îl poată dezvolta ca să devină o individualitate, a fost necesar să atragă la el o parte din toate forţele lumii. De aceea a fost o necesitate formarea egoismului începând de la mijlocul rasei lemuriene. Până la formarea egoismului, omul nu avea încă o Kama proprie; atunci tot ce era kamic era prezent doar cosmic. După scindarea în două sexe, a pătruns elementul kamic în omul distinct; Kama superfluă a fost expulzată în Lună. Acum avea loc formarea Kamei în omul distinct. Cu cât mai mult se densifica fizic omul, cu atât mai concentrată devenea şi Kama în el, deoarece el păşea acum tot mai mult în faţa lumii exterioare, tot mai mult învăţa să îşi distingă Eu-ul de restul lumii. El a uitat în final faptul că este o parte din restul lumii şi a păşit de aceea ca duşman în faţa mediului înconjurător. (Cain îl ucide pe fratele său, Abel.) El a vrut din acel moment să aibă totul numai pentru sine, să smulgă

totul la sine, pentru că simţea marea diferenţă între ceea ce era el însuşi şi ceea ce nu îi aparţinea, ce aparţinea de mediul înconjurător. Prin aceasta, forţa Kamei a fost dusă la extrem.

În timp ce acum, pe de o parte, omul a devenit tot mai vehement în lăcomia sa după posesie, a trebuit, pe de altă parte, să înveţe că nu poate să posede totul. A trebuit să înveţe să renunţe la multe. A trebuit să înveţe că în acest mod în care vroia el – exterior – niciodată nu poate să smulgă [totul] la sine, iar prin moarte i-a fost arătat că, deşi aparent poate să aducă multe în posesia sa, el trebuie totuşi să renunţe iarăşi la tot, atunci când moartea îl smulge afară din lumea fizică. Aşa a învăţat omul resemnarea. Prin multe vieţi a trebuit să înveţe să cunoască astfel diferenţa dintre ceea ce e trecător

şi netrecător. A trebuit să înveţe să afle că toată posesiunea exterioară nu are durată. Acum s-a uitat în jur după ceea ce e netrecător; pe acestea le-a găsit în lumile superioare. Astfel a învăţat să-şi direcţioneze dorinţa înspre ceea ce e netrecător. A învăţat să renunţe la posesiunea exterioară. Acum a început să se construiască în interior. Atâta timp însă cât mai era prezentă vreo dorinţă după o posesiune proprie, el nu putea să ducă la desăvârşire această lucrare a construirii interioare.

Mai întâi a trebuit să fie dusă la extrem forţa de Kama prin pătrunderea în densificarea minerală, dar apoi – tocmai prin această trecere prin lumea mineral-obiectivă – să fie din nou purificată şi să reiasă sub formă de iubire de oameni altruistă. Astfel a devenit căldura cosmică o căldură individuală, o forţă individuală. Aceasta se află pentru început în cucernicie. Cucernicia aduce ordine în pasiunea neînfrânată. Ea o configurează făcând-o armonie, frumuseţe. Cucernicia era bârna lipsă din Templul lui Solomon, care trebuia să unească cele două coloane. Aceea trebuia mai întâi să fie găsită, înainte să poată fi ridicat templul. De-abia după ce omul ajunsese la cucernicie, la dăruirea faţă de ceea ce e mai înalt, a putut fi condusă omenirea către desăvârşire. Această dăruire către ceea ce e mai înalt el a putut să o înveţe numai prin trecerea prin conştienţa de Eu şi densificarea în lumea fizică. Cucernicia îl conduce şi la găsirea

cuvântului maestrului, care îl duce la desăvârşire. După ce şi-a adus prin cucernicie corpul său astral în armonie, el a dobândit cuvântul de maestru, înţelepciunea cu care îşi reconfigurează trupul eteric făcându-l etern, făcându-l cuvântul răsunător, care este productiv.

I-au fost date omului coloanele Boas (tărie, corp fizic) şi Iachin (înţelepciune, corp eteric) şi mai departe mijloacele pentru atingerea propriei desăvârşiri (corp astral – Kama – focul).

El a trebuit să înveţe să lucreze cu focul: afară, în natură, cu focul fizic şi înăuntru, în om, cu focul sufletului (Kama). În afară trebuia să prelucreze regnul mineral cu ajutorul focului fizic, să îl configureze pentru a deveni armonie, operă de artă; în suflet a trebuit să dezvolte cu ajutorul forţei de Kama mai întâi conştienţă de sine şi apoi armonie interioară, cucernicie, entuziasm (a fi în Dumnezeu), să se cufunde cu totul în pasiune şi apoi să iasă la iveală din nou, precum Hiram Abiff cu Triunghiul de Aur, forţele mai înalte. Doar după ce a transpus pasiunea în cucernicie pe plan interior şi focul în frumuseţe pe plan exterior, numai atunci a putut să unească şi coloanele Iachin şi Boas. Asta înseamnă că putea să se dezvolte în sus spre înţelepciune şi tărie, spre Budhi şi Atma, pentru că el prelucrase Kama în mod manasic. El dobândeşte înţelepciune prin faptul că a purificat Kama prin cucernicie. Astfel devine Kama iubire umană pură şi, pe de altă parte, – prin faptul că îmbibă Manas, forţa cunoaşterii, de Kama cea purificată –, ea este reconfigurată devenind entuziasm. Astfel este străluminată Kama de Manas, iar căldura din Kama pătrunde în ceea ce este manasic.

Astfel duce bârna transversală, care este pusă peste cele două coloane, pe de o parte, la înţelepciunea mai înaltă (Budhi) prin cucernicie, iubire, Christos şi, pe de altă parte, la forţa de creaţie (Atma) prin cunoaştere, entuziasm, Lucifer. Astfel sunt unite cele două coloane ale templului.

Reconfigurarea regnului mineral într-un templu exterior merge mână în mână cu metamorfozarea corpului astral unduitor în iubirea de oameni armonioasă. Astfel este construită

Marea turnată din aramă, în exterior şi în interior. Lumea minerală va deveni în final o expresie a iubirii omului. Pe dinăuntru iubire, pe dinafară frumuseţe: aceasta va deveni atunci imaginea lumii.

Însemnările anterioare au ca anexă următoarele,sub denumirea de „Completare”:

Cele trei calfe ale lui Hiram Abiff sunt cele trei principii inferioare; Hiram Abiff este Eu-ul. Aceştia trei trebuie să îi fie de ajutor, dar maeştri nu au voie să devină. Ei distrug Marea turnată din aramă. Cele trei principii inferioare sunt mai întâi o piedică pentru om la construcţia lucrului mai înalt, la dezvoltarea Eu-lui ca să ajungă la libertate. Hiram Abiff se cufundă în interiorul Pământului prin faptul că se aruncă în marea de foc. El se scufundă în fizic prin focul kamic. Acolo este înzestrat cu cele trei principii mai înalte: Triunghiul de Aur. Dar atunci când iese din nou la iveală el este atacat şi ucis de cele trei calfe. Acest lucru reprezintă lupta pe care cele trei principii inferioare o duc în om cu cele superioare. Eu-ul este estul, prin care pătrund principiile superioare. (Aşa ca Soarele răsar ele în om.) Cele trei calfe vin din celelalte trei regiuni ale cerului.

Hiram Abiff mai scrie, înainte să moară, cuvântul de meşter pe Triunghiul de Aur şi îl cufundă într-o fântână adâncă. El indică prin aceasta asupra unui timp în care omul îşi va fi purificat corpul astral în aşa fel, încât Marea turnată din aramă este fixată, încât pasiunea odihneşte şi corpul său fizic şi cel astral formează atunci baza fermă pe care poate el să stea la dezvoltarea în continuare. În timpul lui Hiram Abiff, imediat după apariţia Eu-ului cu conştienţa de sine, atunci când mediul înconjurător a devenit obiectiv, Triunghiul de Aur nu putea să fie încă ridicat deasupra Mării turnate din aramă. Acest lucru a putut avea loc de-abia după purificarea deplină a corpului astral.

Iniţierea individualităţii lui Hiram Abiff prin Christos Iisus

I

Ora de instruire de la Berlin, 15 aprilie 1908
Pornind de la Biblia după Ioan, capitolul 11.

Sărbătoarea de Paşte nu este doar de aceea fixată în perioada aceasta, pentru că atunci avem începutul primăverii, ci acest lucru mai are o semnificaţie mult mai adâncă. În timpurile vechi trăia în oameni Eu-ul de grup, Eu-ul de trib. În iniţiaţi (Moise, Hermes, Buddha, Krishna, Zarathustra) se oglindea conştienţa întregului trib. Când au fost iniţiaţi, ei se aflau cu corpul eteric în afara trupului fizic şi vedeau fiinţa întregului trib. Acest lucru îl ancorau la întoarcerea lor, în mod ferm, în legea pe care o dădeau poporului lor. Prin acest lucru deveneau răspunzători pentru păcatele care erau comise împotriva acestei legi şi trebuiau să se încarneze din nou în poporul lor atâta timp, până ce karma poporului era consumată. Acest lucru era aşa pentru toţi iniţiaţii de dinaintea lui Christos, care au primit dinspre interior revelaţia în timpul somnului de iniţiere. De acest gen de iniţiaţi aparţinea Solomon, care era din neamul oamenilor Abel-Seth.[169] La aceşti vechi iniţiaţi se unea sufletul de grup al poporului cu corpul lor eteric în timpul iniţierii. Acesta trăia după aceea şi în ei. De aceea trebuiau cu toţii să parcurgă multe încarnări.

Cei care nu erau iniţiaţi în vechile timpuri şi nici nu aparţineau de un popor care primea revelaţiile prin asemenea iniţiaţi, – care trăiau răspândiţi, care trebuiau să adune ei înşişi cunoaşterea dinăuntrul lumii fizice, erau fiii lui Cain. Un asemenea om a fost Hiram Abiff, care adunase cunoaştere prin intermediul vieţii în trupul fizic şi o ridicase până la nivel de înţelepciune. El şi-a exprimat înţelepciunea în construcţia templului. Nu era Dumnezeul dinăuntru care îi revela

[169] Despre Solomon în calitate de iniţiat, a se vedea şi conferinţa ţinută la Berlin pe 8 februarie 1910, GA 116.

înţelepciunea, aşa ca neamului fiilor lui Abel-Seth, ci cunoaşterea cucerită în existenţa fizică. Iniţiaţii Abel-Seth stăteau sub influenţa lui Iehova. Lor le-a fost dată cunoaşterea mai înaltă în timpul conştienţei estompate, sub influenţa divinităţii lunare (Iahve).

Hiram Abiff a ajuns atunci până la limita iniţierii. Iniţiat a fost însă de-abia mai târziu. Pentru aceasta a trebuit să vină pe Pământ Soarele Spiritual. Acesta a coborât înăuntrul fizicului în Christos. Doar acela a putut să îl iniţieze pe Hiram Abiff. Soarele clar [spiritual] a trebuit să îl lumineze la iniţiere. El a fost Lazăr, cel care după înviere s-a numit Ioan. El a fost iniţiat de Christos Iisus. Ceea ce dobândise Hiram Abiff prin intermediul vieţii în domeniul fizic, acest lucru trebuia să rămână. Nu viaţa grupului, ci fiecare încarnare distinctă trebuia să devină acum importantă. Fiecare încarnare în parte trebuia să adauge o foaie la cartea vieţii, o foaie al cărei conţinut era dus dincolo în spiritual, ceva ce rămânea, ce nu mai putea să fie trecător, ci trebuia să rămână până în tot viitorul. Acest lucru îl reprezintă Hiram Abiff.

Se acordă importanţă nu unei trăiri interioare în care se manifestă genul tribului, ci acelei *unice* încarnări care are semnificaţie pentru întreg viitorul.

Înainte să se desfăşoare această iniţiere a lui Hiram Abiff prin Christos Iisus, a trebuit să apară mai întâi Soarele Spiritual, Soarele în primăvară şi vechiul principiu trebuia să se retragă. Soarele a trebuit mai întâi să lumineze cu lumina sa Luna plină, abia apoi putea să urmeze ziua învierii. Christos a adus noul principiu în locul vechiului principiu Iehova, de aceea îl urau fariseii, reprezentanţii vechiului principiu. Iar atunci când au recunoscut că el reprezenta acest lucru nou, că el aducea noua iniţiere, atunci au căutat să îl omoare după învierea lui Lazăr. („Acest om face multe semne şi minuni”)

În Christos Iisus s-a unit sufletul întregii omeniri cu trupurile lui Iisus. Christos a fost încarnat doar odată în carne. El va veni din nou, dar nu va mai veni în carne, ci abia atunci când omenirea îl va cunoaşte în corpul eteric.

Notă: Spiritul poporului, care s-a unit la iniţiere cu Moise şi care a trăit apoi în el, a fost Michael.

II

Ora de instruire de la Berlin, 15 aprilie 1908 (Însemnări scrise de altcineva)

1. Trezirea lui Lazăr.

2. De ce au vrut după aceasta să îl prindă fariseii pe Christos şi să îl ucidă?

3. De ce cade sărbătoarea Paştelui în prima duminică după prima Lună plină, de la începutul primăverii pe 21 martie?

Trezirea lui Lazăr reprezintă un fel de punct culminant al Evangheliei după Ioan. Este o iniţiere al cărei parcurs este povestit acolo – dar una cu totul deosebită, cu totul unică. Iniţierile care se desfăşuraseră până atunci în adâncurile aşezămintelor de misterii din timpul precreştin erau de un gen cu totul diferit. Au existat în aceste timpuri precreştine iniţiaţi mari, înalţi, precum şi mai puţin mari. Cei mai mari iniţiaţi: Moise, Hermes, Zoroastru – precum şi Buddha şi Krishna, care erau în acelaşi timp şi legiuitori ai poporului lor, străbătuseră în aşa fel iniţierea lor, încât trupul eteric era scos din trupul fizic pe un timp de trei zile şi jumătate, iar în acest timp cel care era de iniţiat trăia lumile spirituale în trupul său eteric.

Reciprocitatea în iubire era fondată înainte pe sângele comun: se iubeau acei oameni care erau de un neam. Eu-ul neamului trecea prin multe generaţii, omul în parte nu avea nicio valabilitate. Fiecare ridica privirea către tatăl neamului – evreul, de exemplu, la tatăl neamului său, Avraam. Simţeau că aparţin de el în calitate de evrei. Se spunea: Eu nu sunt nimic – eu şi Tatăl Avraam suntem unul. – Ca o fâşie de lumină mergea această apartenenţă de la fiecare membru al neamului la tatăl neamului. Iniţiatul vedea această fâşie de lumină, vedea întregul popor ca şi încorporat în esenţa sa spirituală, care se exprima în caracteristicile particulare ale poporului şi care se revărsa de la tatăl neamului. Toate acestea le vedea el clar în faţa lui, în timp ce stătea astfel în somnul de moarte. – Da, şi mai mult: Sufletul

de grup a poporului lui pătrundea în el. *El era* acum sufletul de grup al poporului. Astfel a fost unit Moise cu Michael în timpul iniţierii sale. Legile pe care le dădea un astfel de iniţiat apoi poporului său erau născute din dimensiunea sufletească a poporului însuşi. Şi în timp ce iniţiatul le formula, le fixa, el devenea în acelaşi timp răspunzător pentru ele. El trebuia să se încarneze iarăşi şi iarăşi în cadrul poporului său. Iar păcatele poporului său împotriva legii erau păcatele *sale*. El era legat karmic de acestea. Păcatele poporului stăteau pe karma sa. Aceştia erau marii iniţiaţi, care preluau acestea, deplin şi cu totul conştienţi.

Toţi aceşti vechi iniţiaţi aparţineau de linia Abel-Seth. Asta înseamnă că primeau iluminarea de sus. Iluminarea le venea de la forţele lunare. Forţe ale lui Iahve erau cele pe care le primeau. Şi nu în lumina senină a Soarelui, ci în întuneric le primeau. Trupul lor eteric primea aceste forţe-Iahve din lumea spirituală, în timp ce trupul fizic era ca într-un somn de moarte.

Acest lucru trebuia să devină acum altfel. Oamenii din curentul Cain, cei care îşi lucraseră drumul de jos în sus prin munca mâinilor lor, ajunseseră atât de departe, încât *ei* puteau să ridice ştiinţa, pe care şi-o cuceriseră ei singuri, la nivel de înţelepciune, adică puteau să fie iniţiaţi. Trupul *fizic* le impregnase trupurilor lor eterice impresiile sale. Prin munca proprie curăţaseră, înnobilaseră, spiritualizaseră trupul fizic şi sufletul lor. Peste tot prin lume erau răspândiţi aceşti copii ai lui Cain, iar Hiram Abiff este numit ca primul dintre aceşti copii ai lui Cain, răspândiţi în lume, care ajunsese prin muncă atât de departe în sus. Hiram Abiff, pustnicul singuratic, stătea în faţa iniţierii. La următoarea sa încarnare a primit-o. Atunci a fost numit „Lazăr" – căci Lazăr este în încarnarea sa anterioară Hiram Abiff.

Dar altfel a fost această iniţiere a lui Lazăr decât toate cele de până atunci. Până atunci primiseră iniţiaţii forţele lunare ale lui Iahve, adică forţele care se referă la misteriul naşterii, al reproducerii, şi fiecare primise forţele poporului său de care aparţinea. Acum, însă, nu mai trebuia să acţioneze forţa lunară.

Acum venise timpul în care omenirea trebuia să aibă parte de forţa solară atotcuprinzătoare, forţa christică, cea care este forţa întregii omeniri. Această forţă a întregii omeniri trebuia să îl iniţieze pe Lazăr. Forţele lunare trebuiau să fie învinse prin forţa solară mai cuprinzătoare, care strălucea pentru *toţi* oamenii. Nu mai trebuia să fie valabil doar singur sângele, care curge prin neam, prin popor. De acum încolo trebuia să fie valabil ceea ce fiecare om în parte îşi prelucra în sufletul său. Fiecare om în parte, în cadrul încarnării sale, trebuia să aibă valoare de acum începând, fiecare încarnare în parte trebuia să fie închinată străduinţei după sfinţire, spiritualizare, indiferent ce nume ar avea vreun om. Aceasta este ideea cea mai profundă a creştinismului.

De acum înainte trebuia fiecare încarnare să fie ca o foaie pe care pot fi însemnate valorile eterne ale sufletului uman care se zbate, care se străduieşte. Iar la sfârşitul unei astfel de încarnări trebuia să fie aşezată o asemenea foaie în cartea eternităţii, care trebuie să adune în sine valori tot mai mari, semnificaţii tot mai profunde, îmbogăţiri tot mai mari ale fiecărei individualităţi în parte. Acestea sunt fructele vieţii pe care trebuie să şi le prelucreze fiecare om în parte în individualitatea sa, pentru sine, singur, în străduinţă continuă. Iar apoi trebuie să depună jos aceste fructe ale vieţii în poala întregii umanităţi, astfel ca ele să se poată include în progresul întregii omeniri.

Christos este marea individualitate dumnezeiască ce a apărut *o dată* pe Pământ în carnea lui Iisus din Nazareth, a trăit în faţa noastră, drept model, o încarnare spre care pot privi toate sufletele umane ce se străduie, ce caută, ce aspiră ca la marele model şi ideal pentru străduinţa lor individuală. Numai o dată a apărut Christos în carne! Dar el va apărea din nou pe Pământ! Într-un trup spiritual va apărea el din nou, iar acei oameni care s-au spiritualizat atât de mult prin străduinţa lor sufletească îl vor recunoaşte în trupul său spiritual şi vor putea să trăiască cu el.

Acest Christos, înaltul Spirit al Soarelui, l-a iniţiat pe Lazăr, reîncarnatul Hiram Abiff.

Asta a însemnat însă o ruptură radicală cu principiul de iniţiere de până atunci. Acest lucru l-au recunoscut întru totul fariseii, care erau şi ei iniţiaţi, şi acest lucru i-a umplut de frică şi sperietură. Au recunoscut prea bine ce se petrecea acolo; dar vedeau şi faptul că începând de acum, dacă acest nou principiu s-ar impune, propria lor putere ar dispărea. Începând din acel moment căutau să vadă cum puteau să îl facă nedăunător pe purtătorul noului principiu de iniţiere, iar ei sunt şi aceia care au făcut posibil, în final, să fie dus la moarte Christos.

Despre Lazăr se spune că el era apostolul pe care Domnul l-a iubit. Iar mai târziu se spune că Ioan ar fi cel care odihnea pe pieptul Domnului. Se ascunde o taină profundă a dezvoltării sufleteşti în spatele acestor două indicii pe care le găsim în Evanghelia după Ioan.

Acum înţelegem şi de ce sărbătoarea de Paşte cade în acel moment al anului în care tânărul Soare de primăvară priveşte spre chipul Lunii care a devenit plin la începutul primăverii. El trebuie să fie învingător peste forţele lunare. Christos, divinitatea Soarelui, învinge divinitatea Lunii! De aceea trebuie ca primăvara, când Soarele şi-a dobândit iarăşi deplina sa putere, să privească odată deplin chipul Lunii, înainte ca ea să fie învinsă de el. Aşa ne este sărbătoarea de Paşte o sărbătoare care ne aduce aminte de faptul că învie din somnul de moarte din cadrul materiei *acel* suflet de om care, ridicând privirea spre Christos-Soare, trăind în lumina lui, străduindu-se în iubirea lui, poate să primească noua viaţă, viaţa de înviere.

III

Oră de instruire fără indicarea locului şi a datei, cu titlul „Misiunea omului pe Pământ”

Când omul începe să se întrebe cine este el de fapt, cum se poate percepe el aşa în interiorul său, atunci trebuie să-şi dea seama treptat că el se simte ca o entitate de Eu, şi că tot ce trăieşte el ca bucurie şi durere, tot ce îl împinge la acţiune este grupat în jurul acestui punct central şi îşi primeşte de aici adevăratul său impuls. Separat de celelalte fiinţe, diferit de ele

este omul în sentimentul său de Eu; şi totuşi tocmai prin acest Eu îi este posibil să se pună în legătură în mod conştient cu mediul său. Cu privire la corpul fizic, care înfăţişează vizibil, perceptibil pentru lumea exterioară ceea ce simte omul în interiorul său drept o poziţionare-pe-sine-însuşi, ca şi cum ar fi o fiinţă separată de mediu, lui îi devine clar că acolo inima reprezintă punctul central propriu-zis. Inima însufleţeşte celelalte organe, prin faptul că de aici este trimis în afară sângele înviorător până în cele mai mici părţi ale corpului fizic.

Aşa cum Eu-ul este punctul central interior, de la care curg în afară în mediu toate impulsurile pentru revelarea entităţii umane şi către care se întorc toate senzaţiile din lumea exterioară prin faptul că sunt preluate şi prelucrate aici, aşa curge dinspre inimă sângele înviorător prin întregul corp şi se întoarce iarăşi la acest punct central. Ca o expresie a acţiunii Eu-ului în corpul fizic se înfăţişează inima.

Există, atât în Eu-ul uman, cât şi în inima fizică, două feluri de acţiune: cea de trimitere-în-afară şi cea de preluare şi de prelucrare în interior. Căci aşa cum este din nou transformat sângele albastru care se întoarce, cu ajutorul procesului de respiraţie prin plămâni, din nou în sângele roşu şi viu, tot astfel trebuie ca experienţele pe care le preia în sine Eu-ul uman din mediu să treacă prin sentimentele şi senzaţiile trupului astral şi astfel să devină stimulent pentru o nouă activitate. Inima umană îşi îndeplineşte acţiunea după un anumit timp; trece o mică perioadă, un răstimp între bătăile de inimă succesive. Tot astfel are nevoie Eu-ul uman de un anumit răstimp între apariţia impulsului de acţiune şi prelucrarea în sine a senzaţiilor, care astfel acţionează dinspre lumea exterioară înapoi asupra Eu-ului. La fiecare om va fi diferit acest timp. În funcţie de dispoziţia individuală şi de treapta dezvoltării sale.

Dar atunci când omul vrea să pătrundă treptat la cunoaşterea propriei sale fiinţe, atunci el trebuie să încerce să înţeleagă propriul său tempo, care este pe măsura lui, să asculte propria sa bătaie a inimii şi să înveţe să cunoască viaţa interioară a fiinţei sale. Această proprie fiinţă a sa el trebuie să o

poată vedea ca şi cum nu ar aparţine de el. Trebuie să înveţe să o privească ca şi cum ar sta în afara lui şi de-abia atunci poate el treptat să coboare în aceasta. Aşa cum înainte trimitea de la el impulsurile sale în lume, aşa îşi va transforma atunci forţele sale şi, în loc să le îndrepte în afară, le va îndrepta înăuntru. Aşa devine pentru el interiorul exterior.

Ceea ce află omul acolo la coborârea în propriul său interior, mai întâi în cele trei învelişuri trupeşti ale sale, acest lucru este comunicat în mod frumos în acea Legendă a Templului care îi este transmisă omenirii din vremuri străvechi, în care este aşezat în mod simbolic întregul parcurs al dezvoltării Pământului cu privire la construcţia templului – a trupului uman – şi dezvoltarea Eu-ului omenirii.

Se povesteşte aici cum marele maestru constructor Hiram Abiff a vrut să mai meargă încă o dată în templu pentru a-şi vedea lucrarea de construcţie. Când a vrut să părăsească templul, l-a întâlnit la prima poartă pe prima dintre cele trei calfe trădătoare care i-a aplicat o lovitură la tâmpla stângă, astfel încât sângele i-a curs până pe umăr. Apoi s-a întors maestrul la cealaltă poartă, acolo l-a întâlnit pe cel de-al doilea dintre calfele trădătoare care i-a aplicat o lovitură la tâmpla dreaptă, astfel că sângele a curs în jos pe el. Atunci s-a întors maestrul către ultima dintre porţi, acolo l-a pocnit al treilea dintre calfele trădătoare cu o lovitură în frunte, astfel că maestrul a căzut mort la pământ.

Atunci când Eu-ul uman coboară în cele trei învelişuri ale sale, el întâlneşte mai întâi trupul astral. El percepe acest trup astral aşa cum este el în realitate. Ca printr-o lovitură devine conştient Eu-ul de sine şi se recunoaşte în acest înveliş astral. Se întâlneşte omul acolo cu *îndoiala* faţă de toate şi faţă de sine însuşi. Prin aceasta este atacat. Aceasta este prima dintre calfele trădătoare.

Mai apoi întâlneşte omul trupul său eteric, în care coboară. Şi din nou învaţă să se cunoască aşa cum este el în acest trup şi îi este atrasă atenţia asupra acestui lucru ca printr-o lovitură. Acolo îi iese în întâmpinare *superstiţia*: toată credinţa, toate

părerile care au fost însuşite prin educaţie. Aceasta e a doua dintre calfele trădătoare.

Apoi coboară omul în trupul său fizic şi învaţă să cunoască *iluzia sinei personale*. Aceasta e a treia dintre calfele trădătoare. Atunci când aceasta îl întâlneşte i se ia, ca printr-o lovitură, posibilitatea de a se percepe pe sine însuşi închis în sinele propriu faţă de lumea exterioară sau faţă de mediul său înconjurător. El învaţă să cunoască aparenţa şi adevărul şi iese din mărginirea sa strâmtă. Nemaifiind închis prin cele trei învelişuri, omul păşeşte liber din el însuşi în mediu şi se cunoaşte drept microcosmos în macrocosmos.

Dacă omul este reprezentat simbolic drept pentagramă, atunci el trebuie privit ca şi cum ar cuprinde în sine cele trei regnuri inferioare pe Pământ. Regnul mineral are numai trupul fizic pe Pământ, el poate fi sugerat simbolic printr-o linie: . Regnul vegetal mai are în afară de aceasta un al doilea principiu în el, trupul eteric, acesta trebuie să fie sugerat de aceea prin două linii care se ating una pe cealaltă: . Regnul animal mai are un al treilea principiu în el, trupul astral. Acest lucru poate fi sugerat prin trei linii:

Trupul eteric conţine principiul creşterii. S-ar adăuga în forma de plantă tot mereu frunză după frunză dacă nu ar fi încheiată prin dimensiunea astrală care îi vine în întâmpinare de sus, producând floarea. Principiul eteric, ce ar avea ca efect la plante creşterea continuă, s-a metamorfozat treptat la animale, astfel că îşi exercită forţele mai mult în interior, ca receptor al trupului astral. Linia dreaptă a dimensiunii eterice este încheiată şi îndoită printr-o nouă linie, care reprezintă simbolic principiul astral, iar această nouă linie îndoaie apoi din nou în partea cealaltă principiul fizic. De aceea şi forma fizică ce reprezintă la plante o linie verticală a devenit la animale îndoită şi orizontală. Animalul poate fi aşadar sugerat simbolic prin trei linii; la om se mai adaugă la cele trei principii şi Eu-ul. Se poate reprezenta simbolic acest Eu drept un punct deasupra celor trei linii ,

care îşi revarsă forţa în trupul eteric şi în trupul fizic, prin două linii ce trec prin astral, prin faptul că acţionează pe o parte prin lumină, pe de altă parte prin căldură. Prin această acţiune a Eu-ului este ridicată iarăşi forma umană într-o linie verticală şi astfel ia naştere simbolul pentagramei.

Dacă omul însuşi este pentagrama şi trăieşte cu totul înăuntrul ei, atunci el nu se va putea vedea ca atare. Numai asupra acelei părţi a entităţii sale va putea să privească în ansamblu, care se află sub Eu-ul său, cea dincolo de care a crescut. Acestea sunt cele trei linii care reprezintă simbolul pentru animal. De aceea şi vede omul de la partea din faţă a trupului său fizic numai acea parte care se află mai jos de umeri.

Dacă vrea însă să se cunoască pe sine realmente drept un Eu, atunci trebuie să păşească în afara lui, astfel încât să înveţe să cunoască în afară de aceasta şi partea superioară a pentagramei. Un nou centru de percepţie trebuie să îşi creeze, care se află în afara pentagramei; o poziţie supra-umană trebuie să poată ocupa, care se află în afara Eu-lui şi care este totuşi un centru de conştienţă.

Se povesteşte în Legenda Templului cum maestrul a primit prima lovitură pe tâmpla stângă, a doua lovitură pe tâmpla dreaptă, astfel că sângele a curs în jos, pe umăr, şi a treia lovitură pe frunte. Apoi intervine moartea fizică. Cu aceasta este sugerată tocmai această parte superioară a pentagramei. Odată cu moartea fizică, omul păşeşte în afara sinei sale personale şi se trăieşte în macrocosmos. Legenda Templului ne spune cum corpul neînsufleţit al maestrului a fost îngropat de cele trei calfe, cum maestrul însuşi, nou-născut în cosmos, a trăit stările de dezvoltare ale Pământului în calitate de veche Lună, de Soare cu cele şapte planete şi drept Saturn cu cele douăsprezece semne ale Cercului Zodiacal. Atunci când omul a păşit afară din cele trei învelişuri ale sale şi se trăieşte pe sine însuşi în cosmos, ca nou-născut, atunci primul lucru pe care îl percepe este fiinţa marii Mame, Mama Pământului, din care a crescut şi trăieşte stări de dezvoltare anterioare, în care el era mai dependent şi mai intens

legat de Pământ. Pe acestea le trăieşte ca starea de Lună, starea de Soare şi starea de Saturn.

Ceea ce nu putea însă să trăiască pe atunci marele maestru constructor Hiram Abiff, pentru că – aşa cum spune Legenda Templului – a trăit pe Pământ *înainte* de evenimentul christic, aceasta era lumina şi căldura entităţii christice în aura Pământului. Căci această entitate nu se unise pe atunci cu Pământul. În Soare putea să fie văzută, aşa cum odinioară o văzuse Zarathustra drept Ahura Mazdao, marea aură, drept inima cosmică, când i s-a revelat faptul că va trăi cândva această fiinţă solară pe Pământ într-un trup uman. Lui i s-a revelat marea sa misiune, de a acţiona pe parcursul mai multor încarnări şi în diferite moduri, pentru ca un astfel de trup uman să fie pregătit, care să fie capabil să poarte în sine Spiritul Solar. Trebuia să acordeze tempo-ul individual propriu al Eu-ului său în aşa fel, încât să fie în consonanţă cu acest Eu mai înalt al omenirii. Sunetul şi ritmul bătăii sale de inimă trebuia să cadă la un loc cu tonul şi ritmul marii inimi cosmice, de-abia atunci putea să trăiască într-un trup uman sublima fiinţă solară.

Atunci când marele maestru constructor Hiram Abiff a trăit pe Pământ, acest fapt grozav nu era încă îndeplinit. Dar mai departe a trăit individualitatea lui Hiram Abiff şi a fost renăscut pe Pământ în timpul în care a trăit în Iisus din Nazareth Entitatea Christică, Marele Spirit Solar. Cândva fusese condus marele maestru constructor Hiram Abiff la strămoşul său, pentru a primi noul ciocan cu care trebuia să realizeze mai departe munca. Trecând prin foc a fost condus la el. Eu-ul uman a trebuit să se ridice atunci prin sângele generaţiilor până la strămoşi, pentru a ajunge la înţelepciunea mai înaltă. Însă acum că Marele Spirit Solar coborâse pe Pământ şi trăia în trupul lui Iisus din Nazareth, însuşi Christos Iisus i-a aşezat în inimă renăscutului Hiram Abiff sămânţa pentru noua viaţă. Prin El însuşi a fost trezit la viaţă spirituală, nou-născut a fost în acel apostol pe care Domnul îl îndrăgea. Eu-ul uman a fost învigorat prin Eu-ul dumnezeiesc şi ridicat la o existenţă mai înaltă. După aceea a putut acest apostol să devină scriitorul acelei Evanghelii

care are ca punct de pornire Eu-ul uman şi Eu-ul dumnezeiesc. Şi i s-a revelat dezvoltarea acestui Eu uman prin perioadele de cultură postatlanteene înspre viitor, până la sfârşitul zilelor pământene, aşa cum a înfăţişat acest lucru în Apocalipsă. Iar în Evanghelia sa se spune cum Christos Iisus îl predă, cu ultimele sale cuvinte care răsună dinspre cruce, pe acest apostol mamei sale, care nu era mama sa trupească. În calitate de Fiu el predă Eu-ul uman Mamei Pământului, după ce el l-a învigorat cu forţele sale, pentru ca ea să îl ocrotească şi să îl îngrijească. Drept mamă i-o dă acestui Eu pe Terra, pentru ca fiul să îi dea mamei forţele sale. Eu-ul uman trebuie să elibereze Pământul, să îl ridice cu forţele sale în regiuni spirituale, cu conştienţa deplină că fără acest Pământ nu s-ar fi putut dezvolta pentru a deveni ceea ce este şi ceea ce trebuie să devină.

Odată cu evenimentul de pe Golgotha, când sângele a curs din rănile Marelui Mântuitor, când sângele inimii cosmice a pătruns în Pământ şi s-au revărsat forţele sale până în punctul central, atunci Pământul a devenit luminos, dinăuntru spre afară a strălucit lumină în mediul său. Atunci a fost dată şi posibilitatea pentru fiecare individualitate umană să trăiască în sine însuşi această lumină. Când Pământul a devenit trupul Marelui Spirit Solar, prin faptul că El a străbătut prin acesta cu forţele sale spirituale, atunci au fost înzestrate de asemenea toate fiinţele de pe Pământ cu aceste forţe. A fost pus germenele pentru reunirea Soarelui cu Pământul. Trupul fizic al lui Iisus din Nazareth a fost intermediarul, prin care forţele din cosmos s-au unit cu aura Pământului. Iar când sângele din acest trup a curs pe Golgotha, atunci Pământul a fost preluat din nou în forţa solară. De atunci iradiază această forţă christică dinspre punctul său central spre mediul înconjurător, iar din Soare străluceşte forţa Christică înăuntrul Pământului. Omul poate să trăiască această forţă, această lumină în el însuşi ca om pământean, atunci când se cunoaşte drept o parte a Pământului care este străbătut, în calitate de trup fizic al lui Christos, de entitatea sa. Atunci luminează în el lumina albă dinspre interiorul său, aşa cum străluceşte ea din punctul central al Pământului.

Omul poate să trăiască forţa christică şi lumina christică şi aşa cum străluceşte apropiindu-se din afară şi îl străbate cu viaţă mai înaltă. Atunci îl înconjoară şi îl străbate, luminând înăuntru din Soare, aşa cum străbate cu viaţă Pământul. Atunci se simte omul unit în spirit cu această forţă solară, el se simte ca şi crescând dinspre inima sa, împreună cu marea inimă cosmică. Drept fiinţă mai înaltă, trăind în acest Soare Spiritual, recunoaşte el adevărata sa Sine, unită cu acesta precum el este unit ca om pământean cu Pământul însuşi. Iar precum forţele solare străluminează şi învigorează Pământul, aşa străluminează şi învigorează această fiinţă mai înaltă omul pământean cu forţele sale.

În templul trupului uman se găseşte o Sfântă a Sfintelor. Mulţi oameni trăiesc în templu fără să ştie ceva despre asta. Dar cei care intuiesc acest lucru dobândesc prin aceasta forţa de a se purifica în aşa fel încât să aibă voie să intre în acest loc cel mai sfânt. Acolo se află vasul sfânt care a fost pregătit pe parcursul epocilor de timp, pentru ca, atunci când va veni timpul, să fie capabil să conţină în sine sângele lui Christos, viaţa lui Christos. Când omul a intrat înăuntru, atunci el a găsit şi calea către Sfânta Sfintelor în marele templu al Pământului. Şi acolo trăiesc mulţi pe Pământ fără să ştie nimic de asta; dar când omul s-a găsit pe sine în sanctuarul său cel mai lăuntric, atunci el va avea voie să păşească şi aici înăuntru şi să găsească Sfântul Graal. Ca şlefuit din cristale minunat scânteietoare, care formează simboluri şi litere, i se va arăta pentru început vasul, până ce el percepe treptat conţinutul sfânt, astfel încât pentru el să lumineze în strălucire aurie. În aşezământul de misterii al propriei sale inimi intră un om, apoi iese o fiinţă dumnezeiască din acest aşezământ şi se uneşte cu Dumnezeu afară, cu fiinţa christică. Ea trăieşte în lumina spirituală care străluceşte înăuntrul vasului şi astfel îl sfinţeşte pe acesta.

Pentru că omul trăieşte aşa ca dublă fiinţă, el poate să reverse forţa solară în Pământ şi să fie o componentă de legătură între Soare şi Pământ. Aşa cum, pornind din centrul de viaţă, dinspre inimă, curge sângele revigorant şi se revarsă prin

întregul organism fizic până în sistemul osos, pe care l-am putea considera – ca densificare exterioară şi rigidizare în organism – drept opoziţie faţă de inima vie, aflată mereu în mişcare, tot astfel trebuie fiecare individualitate umană să devină un canal pentru sângele care curge din centrul cosmic de viaţă, care străbate cu viaţă Pământul densificat. Ca un sistem osos cosmic poate fi gândit Pământul. El ar fi cu totul osificat şi uscat, dacă inima cosmică nu ar fi revărsat sângele ei de viaţă printr-un trup uman şi nu l-ar fi învigorat astfel din nou.

Cândva a trăit Marele Spirit Solar într-un trup uman ca model în faţa umanităţii, ceea ce trebuie fiecare om în el însuşi să trăiască imitând. Prin El este dată posibilitatea pentru acest lucru. A se umple de spiritul lui Christos, a se cunoaşte pe sine însuşi drept un punct central, trăind în acest spirit, prin care poate să se reverse înăuntru lumina spirituală, forţa spirituală şi căldura spirituală în Pământ, aceasta este misiunea omului în parte şi a întregii omeniri, căci prin aceasta va putea să elibereze Pământul şi să îl ridice către regiuni spirituale.

IV

Specificaţii transmise autentic

Lazăr, apostolul cel mai îndrăgit, iniţiat de însuşi Christos Iisus, autorul de mai târziu al Evangheliei după Ioan, este Hiram Abiff reîncarnat.

Adam-Eva
Abel Seth

Solomon
Cain
Lamech
Hiram Abiff
Lazăr-Ioan.[170]

[170] Însemnare a lui Rudolf Steiner pentru Helene Röchling în completarea Legendei Templului.

Individualitatea care a fost reîncarnată ca Hiram Abiff şi Lazăr-Ioan a fost din nou iniţiată în timpul întrupărilor ei din secolele al XIII-lea şi al XIV-lea şi poartă de atunci numele de Christian Rosenkreutz.[171]

V

Din ora de instruire de la Berlin, 10 februarie 1913 pentru gradul 3°

Legenda, scara cu şapte trepte[172] şi alte lucruri date trebuie să şi le menţină fiecare din noi în faţa sufletului în timpul zilei, iar atunci omul va simţi, ca urmare a acestui lucru – atunci când lucrurile care sunt făcute aici sunt făcute bine –, că atunci se revarsă forţele corecte.

În noaptea următoare poate să ajungă omul apoi în apropierea lui Hiram Abiff sau Adoniram, Lazăr, pe care Domnul însuşi l-a iniţiat. Pentru aceasta este dată meditaţia: „Eu nu sunt doar pentru mine pe lume, ci pentru a deveni asemănător cu imaginea mea primordială."

Această străduinţă este îndatorire, nu egoism. Aceste lucruri sunt date în primele scene din ***Încercarea sufletului*** şi

---

171 4 Comunicare a lui Rudolf Steiner transmisă de Marie Steiner în contextul cultului cunoașterii.

172 Așa-numita scară a lui Iacob. Cu privire la aceasta se spune la Schauberg („Vergleichendes Handbuch der Symbolik der Freimaurerei ..." – Manual comparativ de simbolica francmasoneriei...), vol. II, p. 402 ș. u.: „Simbolul persan al intrării sufletului celui decedat în cer, trecând prin cele șapte sfere planetare, se pare că a fost reprezentat prin trepte sau o scară care ducea la șapte uși diferite. (...) Conform lui Origene, la egipteni se reprezenta printr-un simbol asemănător coborârea sufletelor cereşti în Calea Lactee prin cele şapte sfere planetare, şi anume printr-o scară care ajungea de la cer la pământ şi care era împărţită în şapte trepte, fiecare cu o poartă. (...) Scara pe care Iacob a văzut-o în visul cunoscut şi care ajungea de asemenea de la pământ până la cer era, probabil, această scară egipteană, care ducea sufletele umane din cer jos pe pământ şi de aici iarăşi în cer şi care, aşadar, nu avea doar trei trepte", cum este în general obiceiul.

din ***Păzitorul Pragului***, aşa cum în dramele-misteriu, în general este dată multă, multă substanţă de meditaţie.

Nu trebuie să uitaţi că din partea puterilor spirituale se pune bază pe voi în conducerea omenirii.

Fiecare om este cetăţean al lumii spirituale, dar voi trebuie să fiţi acest lucru cu conştienţă! Mereu sunteţi noaptea într-o lume spirituală şi intraţi acolo în legătură cu fiinţe şi emiteţi judecăţi. Acest lucru poate să-i ajungă omului dintr-odată în conştienţă la trezire sau oricând în timpul zilei, astfel: „Eu am îndatorirea de a mă dezvolta pentru a deveni revelator al imaginii primordiale dumnezeieşti în mine."

Meditaţi despre moarte; acesta este un lucru foarte important.

Anexă

Despre cercetarea lui Rudolf Steiner privind individualitatea Hiram-Ioan Hella Wiesberger

Datele conţinute în secţiunea „Lămuriri privitoare la Legenda Templului", privitoare la reîntrupările lui Hiram Abiff ca Lazăr-Ioan şi Christian Rosenkreutz au nevoie de o completare, deoarece formează doar o parte din ceea ce se poate numi cercetarea lui Rudolf Steiner cu privire la Hiram, respectiv la Ioan în domeniul reîncarnării. Căci ea e valabilă nu numai pentru individualitatea lui Lazăr-Ioan, evanghelistul şi autorul Apocalipsei, ci pentru Ioan Botezătorul, precum şi pentru legătura tainică dintre cei doi.

Aceste cercetări despre reîncarnare care cuprind în aceeaşi măsură ambele figuri de Ioan, ocupă în biografia operei o poziţie ieşită din comun, pentru că stau ca Alpha şi Omega la începutul şi la sfârşitul activităţii de conferinţe despre ştiinţa spiritului a lui Rudolf Steiner şi se întind, dincolo de aceasta, ca un „fir roşu" prin întreaga operă (Marie Steiner).

Primul dintre aceste rezultate de cercetări se găseşte la începutul activităţii de prelegeri din ştiinţa spiritului (1901/02) în corelaţie cu tripla apărare a creştinismului ca fapt mistic şi ca

eveniment centrul al istoriei omenirii: cu ciclul de conferinţe *Von Buddha zu Christus* (***De la Buddha la Christos***) ţinut în Cercul literar-avangardist *Die Kommenden* (Cei care vin) din Berlin; cu ciclul de conferinţe despre fiinţa misteriilor egiptene şi greceşti şi creştinismul în cercul teosofilor din Berlin; cu scrierea ***Creştinismul ca fapt mistic***. Toate trei înfăţişările au culminat cu interpretarea Evangheliei după Ioan, începând de la trezirea lui Lazăr în calitate de iniţiere desfăşurată de Christos Iisus şi cu constatarea că Lazăr cel trezit a fost scriitorul Evangheliei după Ioan. Ciclul ***De la Buddha la Christos***, de la care nu există redactări ulterioare, s-a încheiat conform afirmaţiilor lui Rudolf Steiner din conferinţa sa de la Dornach din 11 iunie 1923 (GA 258) cu acest motiv; în notările ulterioare, din cadrul ciclului de conferinţe ţinute la teosofi, se găseşte sub data de 15 martie 1902. În scrierea ***Creştinismul ca fapt mistic*** nu se spune direct, într-adevăr, că Lazăr este scriitorul Evangheliei după Ioan, dar rezultă din întreaga prezentare.[173]

Imediat după începutul apărării creştinismului, Rudolf Steiner a început să introducă şi învăţăturile despre reîncarnare şi karma în viaţa spirituală europeană, deoarece pe ele se bazează toate cercetările din ştiinţa spiritului. În măsură deosebită cele despre istorie, mai ales că istoria este produsă prin sufletele umane care se reîntrupează, prin faptul că ele poartă rezultatele vieţii lor dintr-o epocă în vieţile lor din alte epoci. Şi întrucât acest lucru este valabil şi pentru conducătorii spirituali ai omenirii, este dedicat pentru impulsul acţiunii lor din diferitele perioade de timp un capitol esenţial din tematica foarte extinsă, de istorie şi reîncarnare. Celor două figuri de Ioan le este acordat aici un spaţiu larg.

Primele comunicări despre parcursuri pământeşti anterioare ale acestor figuri creştine de conducători le-a făcut

---

[173] Asupra acestui fapt indică Rudolf Steiner însuşi în ultima sa conferinţă din 28 septembrie 1924, GA 238. În conferinţa din 25 iulie 1904, GA 90a, s-a exprimat faptul că, în conformitate cu Cronica Akasha, Lazăr cel trezit a fost scriitorul Evangheliei după Ioan, acelaşi apostol pe care Domnul l-a îndrăgit şi care a stat sub cruce.

Rudolf Steiner în anul 1904, începând cu Ioan Botezătorul. În conferința publică ținută la Berlin despre creștinism și reîncarnare, din 4 ianuarie 1904, GA 52, se spune că a fost instruită reîncarnarea în cadrul misteriilor din toate timpurile, și de către Christos care, așa cum stă scris deja în Evanghelie, le-a indicat apostolilor săi apropiați că Ioan Botezătorul a fost Profetul Ilie reîncarnat. Alte comunicări au urmat la trecerea dintre anii 1908/1909. Fundalul din care s-a ajuns la aceasta îl înfățișează Marie Steiner într-un eseu de memorii scris după moartea lui Rudolf Steiner, după cum urmează:

„Era în timpul în care Rudolf Steiner mă încuraja să mă înfățișez tot mai mult cu recitarea. Încercam pe atunci să răzbesc prin Novalis. I-am comunicat că nu-mi era ușor faptul că nu găsisem încă cheia pentru Novalis. El mi-a dat sfatul de a mă transpune în dispoziția sfintelor călugărițe. Călugărițele nu m-au ajutat. Dimpotrivă. Nu știam prea bine ce să fac cu ele. Atunci, dintr-odată m-am luminat: figurile lui Raffael stăteau în jurul meu. Copilul lumina pe brațele mamei cu ochii săi adânci ca lumea. «Eu te văd în mii de imagini, Maria, drăgăstos exprimată ...» Marea lumii răsunătoare de jur-împrejur, armonii de culoare. – I-am spus lui Rudolf Steiner: Călugărițele nu au făcut-o. Dar altcineva a ajutat: Raffael. Acum îmi este Novalis cu totul transparent. – O lumină a trecut peste chipul blând al lui Rudolf Steiner. La câteva zile după aceea ne-a dat pentru prima oară taina Novalis-Raffael-Ioan-Ilie."[174]

Acest „la câteva zile după aceea" nu se poate data cu precizie.[175] Prima dată fixă este transmisă prin relatarea din

[174] Din „Am Vorabend des Michaeli-Tages" (În seara dinaintea zilei de Sf. Michael), în „Was in der Anthroposophischen Gesellschaft vorgeht. Nachrichten für deren Mitglieder" (Ce se întâmplă în Societatea Antroposofică. Știri pentru membrii acesteia), an. 2, 1925.]

[175] „Marienlieder" (Cântările Mariei) ale lui Novalis au fost recitate de Marie von Sivers pentru prima oară la serbarea de Crăciun în ramura Berlin, pe 22 decembrie 1908. De aceea s-ar putea ca acel „la câteva zile după aceea" să se fi referit la conferința din 28 decembrie 1908, cu care a fost introdusă acea tematică ce a fost desemnată drept

amintire a unei manifestații Novalis, care a avut loc la München pe 6 ianuarie 1906 şi despre care se spune: „Sub pomul de Crăciun, în încăperea ramurii München, am văzut-o şi am auzit-o pentru prima oară pe Marie von Sivers, în timp ce, înconjurată de reproduceri color ale picturilor lui Raffael, recita versuri de Novalis. Era în preajma trecerii dintre anii 1908/09. Întreaga încăpere era tapetată cu satin roz, o cruce cu trandafiri – ce avea pe atunci încă doisprezece trandafiri roşii – atârna la mijloc peste pupitrul vorbitorului, de unde tocmai auzisem prin Rudolf Steiner despre entitatea care a fost încarnată drept Ilie, Ioan Botezătorul, Raffael, Novalis."[176]

Trebuie, aşadar, să fi fost vorba despre o manifestație foarte festivă. Tot astfel, peste o jumătate de an, când în mijlocul ciclului de conferințe ținut la Kassel despre Evanghelia după Ioan în raport cu celelalte trei Evanghelii a avut loc iarăşi un matineu Novalis (Kassel, 4 iulie 1909). Şi despre aceasta există doar amintirea redactată mai târziu a unui participant: „După o introducere muzicală a anunțat Rudolf Steiner că Marie von Sivers va recita câteva poezii de Novalis. Cu adâncă trăire a vorbit Marie von Sivers, cu configurarea vorbirii care era de pe atunci specifică pentru ea. După aceea a început Rudolf Steiner cu conferința sa, în care a comunicat despre încarnările Ilie-Ioan Botezătorul-Raffael-Novalis, ca urmare a unor parcursuri de viață ale aceleiaşi individualități. ... Rudolf Steiner a vorbit, în continuarea atmosferei acestei recitări, nespus de cald, pătrunzător, ba chiar cu sacralitate. Conferința a avut de-a dreptul un caracter sacru. ... Şi astfel domnea la încheierea conferinței – al cărei singur obiect era acest şir de reîncarnări –

---

un capitol mai înalt al științei spiritului, la care însă Rudolf Steiner nu a permis să se scrie în timpul conferinței. Pentru această dată mai vorbeşte o situație, şi anume faptul că este improbabil ca tocmai în Berlin, locul principal de acțiune de atunci, să nu se fi vorbit despre acest lucru. Căci în conferințele ținute la Berlin este menționat acest şir de încarnări de-abia mult mai târziu şi drept ceva deja cunoscut.

[176] Max Gümbel-Seiling, în „Gedenkblatt für Marie Steiner-von Sivers" (Memorial pentru Marie Steiner-von Sivers), Stuttgart, 1949.

o adâncă fremătare peste ascultători şi câte un ochi lucea sub lacrimi – la bărbaţi reţinute, la femei revărsate."[177]

Faptul că evenimentul reîncarnării nu ar fi totuşi atât de simplu cum este reprezentat de obicei, acest lucru a fost indicat deja mai devreme odată:

„Oamenii, chiar şi teosofii, îşi reprezintă tainele reîncarnării de obicei mult prea simplu. Nu trebuie să ne reprezentăm că vreun suflet care este încorporat acum în cele trei trupuri ale lui pur şi simplu s-a întrupat într-o încarnare anterioară şi apoi iarăşi într-o încarnare anterioară, căreia i-a premers iarăşi una, tot mereu după aceeaşi schemă. Tainele sunt mult mai complicate. (...) Adesea nu putem să aducem o figură istorică într-o astfel de schemă, dacă vrem să o înţelegem corect. Trebuie să procedăm aici mult mai complicat." (Leipzig, 12 septembrie 1908, GA 106.)

Cu aceasta se anunţa într-o anumită măsură ceea ce apoi, de pe la sfârşitul anului 1908, a început să fie tratat drept un capitol mai înalt al învăţăturii despre reîncarnare. Pe baza unor exemple concrete ale unor figuri istorice s-a arătat felul în care, condiţionat prin legea economiei spirituale, pentru menţinerea celor valoroase spiritual pentru viitor, nu doar Eu-ul uman, ci şi alte componente fiinţiale se pot reîntrupa, şi anume în *alte* individualităţi. Relatările unor asemenea întrupări de întrepătrunderi la mari învăţători spirituali, dintre care cei mai înalţi în rang sunt aşa-numiţii Bodhisattva, au format una din temele principale din anii 1909 până în 1914.[178]

---

[177] Din însemnări din amintire ale lui Rudolf Toepell pentru Archiv der Rudolf Steiner-NachlaßVerwaltung.

[178] Vezi *Das Prinzip der spirituellen Ökonomie im Zusammenhang mit Wieder verkörperungsfragen* (***Principiul economiei spirituale în legătură cu chestiuni legate de încarnare***) (1909), GA 109; ***Evanghelia după Luca*** (1909), GA 114; ***Creştinismul esoteric şi conducerea spirituală a omenirii*** (1911/12), GA 130; ***Evanghelia după Marcu*** (1912), GA 139; ***Evanghelia a Cincea*** (1913/14), GA 148.

Printre figurile înfăţişate în acest fel se găseşte tot mereu şi Ioan Botezătorul. Îndeosebi în ciclul de conferinţe ***Evanghelia după Marcu*** (septembrie 1912), nu doar că îi este acordat un spaţiu larg, ci se mai indică şi asupra unei încarnări care se află înainte de timpul lui Ilie. De atunci sunt cunoscute cinci încarnări din istoria spirituală: Fineas (pe vremea lui Moise), Ilie, Ioan Botezătorul, Raffael, Novalis. Cu atât mai surprinzător este de aceea că în conferinţele ţinute la un an după aceea, despre ***Evanghelia a Cincea*** (1913/14), cu referire la Ioan Botezătorul se găseşte observaţia: „Eu nu spun acest lucru din A Cincea Evanghelie" – referindu-se la rezultatele cercetării despre figurile din Evanghelie „căci cu privire la A Cincea Evanghelie nu s-a ajuns încă la figura lui Ioan Botezătorul; dar o spun din ceea ce a putut rezulta altfel." (Berlin, 13 ianuarie 1914.) Pe baza acelor multe lucruri care fuseseră înfăţişate deja până atunci drept cercetări despre Botezător, se poate referi această observaţie numai la cercetarea încorporărilor de întrepătrunderi, aşa cum fuseseră deja cercetate şi prezentate pentru alte figuri din Evanghelie. O motivaţie pentru care aceasta cercetare despre Ioan Botezătorul a putut să fie realizată de-abia la câţiva ani după aceea este dată prin informaţia transmisă, conform căreia Rudolf Steiner a fost întrebat cândva în timpul războiului din 1914-1918 dacă observaţiile despre Evanghelia a Cincea nu ar putea fi duse mai departe şi el ar fi răspuns că, din cauza războiului, atmosfera spirituală ar fi mult prea neliniştită pentru asemenea cercetări; iar când a fost repetată întrebarea după sfârşitul războiului, ar fi sunat răspunsul că atunci erau mai urgente alte sarcini.[179] Faptul că mai târziu trebuie să se fi arătat totuşi o posibilitate, o arată ultima conferinţă a lui Rudolf Steiner din 28 septembrie 1924 (GA 238).

Şi despre cealaltă figură de Ioan, despre Lazăr-Ioan, fuseseră comunicate pe parcursul anilor, de asemenea începând cu 1904, cinci încarnări importante din perspectiva istoriei spirituale: Hiram Abiff, Lazăr-Ioan, Christian Rosenkreutz în

[179] Friedrich Rittelmeyer, în *Meine Lebensbegegnung mit Rudolf Steiner* (Întâlnirea vieţii mele cu Rudolf Steiner), Stuttgart (ediţia 1, 1928).

secolele al XIII-lea şi al XIV-lea, contele de St. Germain în secolul al XVIII-lea.[180] În conferinţa ţinută la Berlin pe 4 noiembrie 1904 a fost înfăţişat contele de St. Germain ca reîncarnare a lui Christian Rosenkreutz, iar corelaţia de încarnare cu Hiram Abiff rezultă din parcursul întregii conferinţe, chiar dacă nu este exprimată direct. Despre reîncarnarea lui Hiram ca Lazăr-Ioan s-a vorbit în contextul muncii la cultul cunoaşterii, probabil pentru prima oară de Paşte 1908; în ambele conferinţe din 27 şi 28 septembrie 1911 din Neuchâtel (GA 130) au fost prezentate cele două încarnări ale lui Christian Rosenkreutz din secolele al XIII-lea şi al XIV-lea. Singura dată ce nu se poate stabili cu exactitate este când s-a vorbit pentru prima oară despre contextul încarnării Lazăr-Ioan şi Christian Rosenkreutz, pentru că acest lucru a fost transmis verbal, fără indicarea exactă a timpului.[181]

Mai înainte ca de Paşte 1908 să se vorbească în cercul de lucru pentru cultul cunoaşterii despre Lazăr ca Hiram Abiff reîncarnat, fusese documentată într-o modalitate deosebită cercetarea Lazăr-Ioan, prin faptul că pentru congresul de la München ţinut de Rusalii 1907 au fost configurate experienţele din iniţierea lui Lazăr-Ioan din Apocalipsa acestuia, sub formă de imagini ale sigiliilor şi coloanelor oculte, care în acelaşi timp formau elementele fundamentale ale noului gând despre construcţie. În afară de aceasta se manifesta în cuvânt şi imagine faptul că drumul de şcolire care este pe măsura Occidentului

[180] Acest nume a fost alăturat şi altor persoane, „astfel că nu tot ce se spune în lumea exterioară ici şi colo despre contele de St. Germain poate fi valabil şi pentru adevăratul Christian Rosenkreutz.” (Neuchâtel, 27 septembrie 1911, GA 130)

[181] De Marie Steiner comunicat personal lui Günther Schubert şi de acesta comunicat editoarei acestui volum. Mai târziu, în anul 1923, a mai vorbit Rudolf Steiner încă o dată în cerc mic despre acest lucru; vezi M. Kirchner-Bockholt, în *Was in der Anthroposophischen Gesellschaft vorgeht. Nachrichten für deren Mitglieder* (Ce se întâmplă în Societatea Antroposofică. Ştiri pentru membrii acesteia), 1963, nr. 48 şi 49.

este cel creştin-rosicrucian fundamentat de Christian Rosenkreutz.[182] În conferinţele ţinute la congres şi în cele ce au urmat în anul 1907 este vorba tot mereu de această cale de instruire şi de fondatorul acesteia, Christian Rosenkreutz, ca despre marele conducător spiritual al Occidentului. Odată se spune: „... el a trăit mereu printre noi şi mai este şi astăzi încă la noi în calitate de conducător în viaţa spirituală." (München, 1 iunie 1907, oră esoterică, în GA 264.)

Legătura spirituală, manifestată la congresul de la München, a acestei individualităţi cu noul gând despre construcţie a luminat încă odată după câţiva ani, când Rudolf Steiner a intenţionat ca, pornind de asemenea din proiectul construcţiei, să fundamenteze un mod de lucru despre care s-a exprimat că ar avea ca punct de pornire direct acea individualitate pe care „o denumim cu numele Christian Rosenkreutz, începând din timpurile occidentale străvechi" (Berlin, 15 decembrie 1911, în GA 264). Această încercare de fondare fusese anunţată festiv deja cu puţin timp înainte, la o manifestare pentru cultul cunoaşterii din Stuttgart, pe 27 noiembrie 1911. Deoarece în afară de acest fapt nu a fost transmis nimic altceva, poate să fie doar presupus faptul că atunci – la puţin timp după cele două conferinţe despre viaţa şi opera lui Christian Rosenkreutz din secolele al XIII-lea şi al XIV-lea (septembrie 1911) – a fost comunicată pentru prima oară corelaţia încarnării lui Lazăr-Ioan şi a lui Christian Rosenkreutz.[183]

---

[182] Vezi „Bilder okkulter Siegel und Säulen. Der Münchner Kongreß Pfingsten 1907 und seine Auswirkungen" (***Imagini de sigilii oculte şi coloane. Congresul de la München de Rusalii 1907 şi efectele sale***), GA 284.

[183] O anumită fundamentare pentru această presupunere ar putea fi văzută în tripticul „Graal" de pictoriţa Anna May, care a fost realizat, conform unei relatări a Mariei Steiner, după conferinţele din Neuchâtel. El arată în partea centrală evenimentul de pe Golgotha şi pe Iosif din Arimathea, care adună sângele lui Christos; pe partea laterală din stânga figurile din Legenda Templului: regele Solomon, regina din Saba şi Hiram

În ce măsură şi individualitatea lui Ioan Botezătorul poate fi văzută în legătură cu gândul despre construcţie se poate citi din următoarele întâmplări. Atunci când a fost prevăzută iniţial aşezarea pietrei de temelie pentru construcţia care fusese planificată iniţial la München, pe data de 16 mai 1912, Rudolf Steiner a vorbit în timpul călătoriei sale acolo din nou şi de multe ori despre cele patru încarnări deja cunoscute: Ilie, Ioan Botezătorul, Raffael, Novalis; în final la München, şi anume în aceeaşi zi în care ar fi trebuit să aibă loc acolo punerea pietrei de temelie. Ca urmare a unor greutăţi care apăruseră datorită autorităţilor, ea nu a fost apoi totuşi realizată. În schimb a fost configurat în vară, în mod artistic-dramatic, ceea ce stă la baza gândului pentru construcţie – de a crea un aşezământ de misterii modern, însemnând cu aceasta *public* – chiar în prima mare scenă din noua dramă-misterii ***Păzitorul Pragului***. Această scenă se desfăşoară în antecamera unor încăperi ale unei uniuni de mistici, din care fuseseră chemaţi la un loc mai mulţi oameni pentru a le vesti că printr-o mare operă ştiinţifică tocmai apărută ar fi fost creată premisa necesară pentru ca, din acel moment, şi asemenea oameni să poată apărea în locul sacru, care până atunci – pentru că nu erau iniţiaţi – nu aveau voie. Marele maestru al uniunii de mistici motivează acest lucru într-o alocuţiune despre continuitatea conducerii spirituale a omenirii, care conform unei indicaţii regizorale a lui Rudolf Steiner este ţintă în faţa celor patru portrete afişate în fundal ale lui Ilie, Ioan Botezătorul, Raffael, Novalis şi care începe cu cuvintele:

În numele acelui spirit care sufletelor
Din locul nostru sacru se vesteşte,
Apărem în această clipă
În faţa oamenilor care până acum nu aveau voie să audă
Cuvântul care răsună aici în mod tainic ...

Abiff; pe partea laterală din dreapta iniţierea, înfăţişată de Rudolf Steiner la Neuchâtel pentru prima oară, a lui Christian Rosenkreutz în secolul al XIII-lea. Rudolf Steiner se pare că i-a dat Annei May pentru aceasta şi câteva indicaţii. Vezi Margarete Hauschka, în „Das Goetheanum", 1975, nr. 24, cu o reproducere alb-negru a picturii.

Iar când, cu opt ani mai târziu, în toamna anului 1920, a putut să fie pusă în funcţiune construcţia care între timp fusese ridicată pe dealul din Dornach de lângă Basel, Rudolf Steiner a modificat pentru prima manifestare din cadrul construcţiei aceeaşi expunere, cu formularea la persoana întâi care apare extrem de rar în creaţiile sale poetice, şi a lăsat să fie rostită de Marie Steiner la momentul festiv de deschidere, de la galeria pentru orgă înspre cele două încăperi-cupolă:

În numele acelui spirit care sufletelor
În locul nostru de strădanie se vesteşte,
Apar eu în această clipă
În faţa oamenilor care de acum vor să audă
Cuvântul care aici le răsună grav sufletelor ...

Prin texte preluate în programul artistic din *Chymische Hochzeit Christiani Rosenkreutz anno 1459* (Nunta chimică a lui Christian Rosenkreutz anul 1459) fusese inclusă şi cealaltă individualitate-Ioan, Lazăr-Ioan, în această primă manifestare din cadrul construcţiei.

Apoi, la încheierea activităţii lui Rudolf Steiner de susţinere a conferinţelor din ştiinţa spiritului, în septembrie 1924, exact la patru ani după primul eveniment din construcţie (în septembrie 1920), a fost exprimată încă o dată în mod imperios semnificaţia cercetării despre Ioan. Căci atunci când el, deja grav bolnav, şi-a adunat forţele duminică, pe 28 septembrie 1924, în seara dinainte de Sf. Michael, pentru a vorbi din nou în faţa membrilor prezenţi, care a fost chestiunea lui de interes? Cele două individualităţi Ioan! Într-un mod profund mişcător a vorbit despre cele patru încarnări ale lui Ilie, Ioan, Raffael, Novalis, pentru a duce de fapt la noul rezultat al cercetării despre Ioan: legătura tainică a celor doi la trezirea lui Lazăr. Însă forţele sale nu au mai ajuns pentru a prezenta acest nou rezultat de cercetare. S-a sugerat numai prin faptul că nu ca până atunci tot mereu Ioan Botezătorul, ci Lazăr-Ioan a fost numit drept Ilie cel reîncarnat. Dar pentru că nu a putut fi prezentat mai departe, a apărut pentru ascultători o dificultate de înţelegere. Unii

prieteni, care au mai putut să îl întrebe, au transmis ceea ce a răspuns la acestea, după cum urmează:

„La trezirea lui Lazăr a pătruns de sus, până la sufletul conştienţei, entitatea spirituală a lui Ioan Botezătorul, care a fost de la moartea sa spiritul ce umbrea ceata de apostoli, în Lazăr cel dinainte, iar de jos în sus entitatea lui Lazăr, astfel încât cele două s-au întrepătruns. Acesta este apoi după trezirea lui Lazăr Ioan, acel apostol pe care Domnul îl îndrăgea." Iar drept o altă explicaţie este transmis: „Lazăr putea, pornind de la forţele Pământului, să se dezvolte în acel timp în mod deplin numai până la sufletul afectiv sau al raţiunii; Misteriul de pe Golgotha are loc în perioada a patra postatlanteană, iar în acest timp a fost dezvoltat sufletul raţiunii sau al afectivităţii. De aceea trebuia să îi fie acordate de o altă entitate cosmică, de la sufletul conştienţei în sus, Manas, Budhi şi Atman. Cu aceasta a stat în faţa lui Christos un om care ajungea de la adâncurile Pământului până în cele mai înalte înălţimi ale cerului, care purta în desăvârşire trupul fizic prin toate componentele până la componentele spirituale Manas, Budhi şi Atman în sine, care de-abia în viitorul îndepărtat vor putea fi dezvoltate de toţi oamenii."[184]

La întrebarea care, dincolo de aceasta, a rămas deschisă cu privire la felul în care această unire a două individualităţi ar fi de înţeles din perspectiva încarnărilor ulterioare, Marie Steiner a indicat după cum urmează:

---

[184] Vezi ultima conferinţă din 28 septembrie 1924, cu completările aparţinătoare, din ***Consideraţii esoterice asupra legăturilor karmice vol. IV*** GA 238. A se vedea şi studiul lui Adolf Arenson, „Elias-Johannes-Lazarus (Ilie-Ioan-Lazăr), în *Ergebnisse aus dem Studium der Geisteswissenschaft Rudolf Steiners* (Rezultate din studiul ştiinţei spiritului a lui Rudolf Steiner), Freiburg i.Br., 1980, precum şi articolul de M. Kirchner-Bockhelt din „Was in der Anthroposophischen Gesellschaft vorgeht. Nachrichten für deren Mitglieder" (Ce se întâmplă în Societatea Antroposofică. Ştiri pentru membrii acesteia), 1963, nr. 48 şi 49.

„Am fost conduşi tot mereu la ea [taina Novalis-Raffael-Ioan-Ilie] dinspre cele mai diferite aspecte. Ultimul, cel mai greu, pentru că era încrucişat cu o altă linie de individualitate, ni l-a dat în seara dinaintea acelei zile de Sf. Michael – şi s-a întrerupt. El nu a adus conferinţa atât de departe cât ar fi vrut iniţial. El ne-a dat prima parte a misteriului lui Lazăr; atunci nu doar că mi-a spus, ci a şi scris mai târziu pe coperta de la prima redactare de după conferinţă: A nu se da mai departe, până ce nu voi fi dat partea a doua la acestea. – Cu toate acestea i-a fost luat apoi după insistenţe, aşa cum s-a întâmplat şi cu altele. Acum el nu va mai da această a doua parte. Va rămâne pe seama forţelor noastre de cunoaştere să distingem ceea ce este corect între tainele de încarnare şi încorporare, între încrucişările liniilor individualităţilor. El a încheiat cu ceea ce trecuse ca un fir roşu prin revelaţiile sale de înţelepciune: misteriul lui Novalis, Raffael, Ioan."

Cu aceasta, cercetarea Hiram-Ioan a lui Rudolf Steiner a devenit, cu misteriul legăturii dintre cele două individualităţi Ioan sugerat prin ultima conferinţă, o moştenire spirituală care adresează chemarea de a ne strădui tot mereu pentru înţelegerea acesteia, şi datorită faptului că întrebarea în legătură cu cei doi Ioan aparţine de acele întrebări a căror soluţionare este deosebit de importantă pentru viitor. Acest lucru este transmis ca o formulare a lui Rudolf Steiner la finalul vieţii sale.[185]

Acum va trebui să rămână într-adevăr pe seama unei cercetări viitoare a spiritului obţinerea unui răspuns deplin valabil la întrebarea abordată de Marie Steiner, cu privire la diferenţierea tainelor încarnării şi ale încorporării. Cu toate acestea, din rezultatele de cercetare existente poate totuşi să pătrundă puţină lumină în acea întrebare, ce sens trebuie să fie legat de taina întrepătrunderii celor două individualităţi Ioan. Astfel poate fi recunoscut faptul, dacă sunt adunate la un loc

[185] Transmis de Ludwig Polzer-Hoditz din discuţia sa cu Rudolf Steiner la 3 martie 1925.

prezentări ale lui Rudolf Steiner pe care le-a făcut în diverse contexte, că un lucru decisiv al acestui sens trebuie să constea în semnificaţia Misteriului de pe Golgotha drept „învingere a morţii pământene prin viaţa spiritului." (Berlin, 23 octombrie 1908, GA 107). Ce este de înţeles prin această formulare rezultă din următoarea lămurire fundamentală a raportului dintre individualitate şi personalitate:

„În ziua de astăzi sunt confundate uşor noţiunile de individualitate şi personalitate. Individualitatea este ceea ce e etern, ce trece de la viaţă pământeană la viaţă pământeană. Personalitatea este ceea ce aduce omul într-o viaţă pământeană la formarea sa. Dacă vrem să studiem individualitatea, atunci trebuie să ne uităm în străfundul sufletului uman, dacă vrem să studiem personalitatea, atunci trebuie să ne uităm cum se trăieşte sâmburele fiinţial. Sâmburele fiinţial este născut în popor, în profesie. Toate acestea determină entitatea interioară, o personalizează. La un om care se mai află încă pe o treaptă subordonată a dezvoltării, se va putea observa mai puţin din lucrul asupra interiorului său. Modul de exprimare, felul gesturilor şi aşa mai departe sunt întocmai cum le are de la poporul său. Aceia sunt însă oamenii avansaţi, care îşi dau modul de exprimare şi gesturile din interiorul lor. Cu cât mai mult poate lucra interiorul omului la exteriorul său, cu atât mai mult îl dezvoltă acest lucru pe om. Am putea spune acum că aşa ajunge să se exprime individualitatea în personalitate. Cel care are propriile sale gesturi, propria sa fizionomie, chiar în acţiunea sa şi cu privire la mediul său are un caracter particular, are o personalitate pregnantă, care iese în evidenţă. Se pierd oare toate acestea la moarte pentru viitor? Nu, nu se pierd. Creştinismul ştie foarte precis că nu aşa stau lucrurile. Ceea ce se înţelege prin învierea cărnii sau a personalităţii nu este nimic altceva decât menţinerea aspectului personal în cadrul tuturor încarnărilor următoare. Ceea ce omul a cucerit în calitate de personalitate i se păstrează, pentru că este întrupat în individualitate, iar pe aceasta o poartă mai departe în următoarele încarnări. Dacă am făcut ceva din trupul nostru care are un caracter particular, atunci învie din nou acest trup, această forţă care a

lucrat acolo. Atâta cât am lucrat asupra noastră înşine, atât cât am făcut din noi înşine este nepierdut din noi" (Berlin, 15 martie 1906, GA 54).

Conştienţa reală despre nemurire are de-a face aşadar cu personalizarea individualităţii, a componentelor mai înalte ale omului. Iar faptul că acest proces înseamnă în acelaşi timp christificarea omului, asupra acestui aspect arată următorul comentariu scurt, privitor la un pasaj din aşa-numita Evanghelie egipteană:

„Există o veche scriere în care cel mai mare ideal pentru dezvoltarea Eu-ului, Christos Iisus, este caracterizat astfel: Când cei doi devin una, când exteriorul devine ca interiorul, atunci omul a atins calitatea christică în el. Acesta este sensul unui anumit pasaj din Evanghelia egipteană" (München, 4 decembrie 1909, GA 117).

Şi mai clar se arată ce vrea să spună aici prin faptul că devin una interiorul şi exteriorul, individualitatea şi personalitatea, prin interpretarea pe care o dă Rudolf Steiner în conferinţa sa ţinută la Berlin pe 6 mai 1909 legendei provensale despre Flor şi Blancheflor. Această legendă – care stă în strânsă legătură cu cercetarea Hiram-Ioan, pentru că se spune că sufletul care este cântat în Flor a apărut reîncarnat în secolul al XIII-lea şi al XIV-lea în fondatorul rosicrucianismului, pentru fondarea unei noi şcoli de misterii care are de cultivat taina lui Christos într-un mod nou, corespunzător cu timpul actual – povesteşte despre o pereche ce s-a născut în aceeaşi zi, la aceeaşi oră, în aceeaşi casă şi a fost educată împreună şi care de la început trăia într-o mare iubire reciprocă. Datorită neînţelegerii altora au fost separaţi, iar Flor porneşte în căutarea lui Blancheflor. După pericole grele, ce ajung până la ameninţarea vieţii, au fost reuniţi în final, până la moartea lor care a avut loc în aceeaşi zi.

Rudolf Steiner interpretează acum aceste imagini astfel: Flor înseamnă floarea cu petalele roşii sau trandafirul, Blancheflor înseamnă floarea cu petalele albe sau crinul. Flor sau trandafirul este „simbolul pentru sufletul uman care a

preluat în sine impulsul personalităţii de la Eu, care lasă spiritualul din individualitatea sa să acţioneze, care a adus impulsul Eu-ului înăuntru până în sângele roşu. În crin însă se vedea simbolul sufletului, care numai aşa putea rămâne spiritual, prin faptul că Eu-ul rămâne în afara lui, ajunge numai până la graniţă. Astfel sunt trandafirul şi crinul două contrarii. Trandafirul are conştienţa de sine cu totul înăuntrul său, crinul cu totul în afara sa. Dar unirea sufletului, care este în interior, cu sufletul care vivifiază afară lumea în calitate de spirit al lumii a avut loc. Flor şi Blancheflor exprimă găsirea sufletului lumii, a Eu-ului lumii prin intermediul sufletului uman, al Eu-ului uman. (...) În unirea dintre sufletul-crin şi sufletul-trandafir s-a văzut ceea ce poate să afle unirea în Misteriul de pe Golgotha (Berlin, 6 mai 1909, GA 57).

Dacă se spune că a avut loc unirea sufletului care este înăuntru şi a sufletului care afară vivifiază lumea în calitate de spirit al lumii, atunci cu siguranţă este vorba despre unirea principiului christic, în calitate de aspect spiritual suprem, cu personalitatea, corpul pământean al lui Iisus din Nazareth. Căci numai prin faptul că aceştia doi au devenit cu desăvârşire unul până în fizic, a putut fi realmente învinsă moartea pământeană.

În ce măsură se potriveşte acum opoziţia dintre sufletul-trandafir şi sufletul-crin şi la cele două individualităţi Ioan, se arată în faptul că Hiram-Lazăr este caracterizat mereu drept reprezentant al forţelor de personalitate, în timp ce sufletul Ilie adesea este înfăţişat ca o entitate atât de înalt spirituală, încât poate fi legată de purtătorii ei pământeni, aşa cum a fost cazul cu Ioan Botezătorul.[186] Dacă unirea sufletului-trandafir şi a sufletului-crin poate să ducă la legarea de Misteriul de pe Golgotha, se poate trage concluzia, cu privire la unirea celor două suflete Ioan la trezirea lui Lazăr prin Christos Iisus, că acel apostol pe care Domnul îl îndrăgea a devenit acea entitate, asupra căreia a trecut taina christică a învingerii morţii şi este

[186] Vezi conferinţa de la Berlin, din 14 decembrie 1911 şi ***Evanghelia după Marcu***, GA 139

dusă mai departe de ea, așa cum se exprimă în cuvintele rostite despre Christian Rosenkreutz: „De această individualitate și acțiunea ei începând din secolul al XIII-lea" – în care a putut să cunoască o nouă inițiere – „legăm tot ceea ce include pentru noi continuarea impulsului care a fost dat prin apariția lui Christos Iisus pe Pământ și prin săvârșirea Misteriului de pe Golgotha" (Berlin, 22 decembrie 1912, GA 141).

Un alt aspect privitor la aceasta rezultă dacă combinăm cuvintele din Evanghelia egipteană: „Dacă cei doi devin una și exteriorul la fel cu interiorul" cu cele ce urmează după acestea: „și masculinul devine ca femininul, astfel încât nu există nici masculin, nici feminin." Aceste cuvinte de la urmă indică asupra faptului că nu va mai exista moarte atunci când nu va mai exista sexualitate, deoarece moartea și sexualitatea se condiționează reciproc. Deja lui Hiram Abiff i-a fost vestit în Legenda Templului că i se va naște un fiu care, chiar dacă el nu putea să îl vadă, va produce un nou sex care, conform lui Rudolf Steiner, nu va mai cunoaște moartea, pentru că reproducerea nu va mai avea loc prin sexualitatea care aduce moartea, ci prin cuvântul care este legai de inimă, prin vorbire (Berlin, 23 octombrie 1905, GA 93). De aceea, așa cum se spune în conferința de la Köln din 2 decembrie 1906, GA 97, desăvârșirea omului va consta în faptul că forțele de reproducere se vor ridica din poală în inimă și că „tocmai forța sufletească a lui Ioan" va avea ca efect faptul că inima iubitoare va trimite „curenți de iubire spirituală". Asupra acestui lucru este indicat în Evanghelie atunci când se spune, la înfățișarea Cinei de Taină, că apostolul pe care îl îndrăgea Domnul și care știa despre această taină a dezvoltării s-a ridicat de la poala Domnului la pieptul său.

Văzute pe acest fundal, toate documentele care relatează despre experiențele de inițiere ale individualității Hiram-Lazăr-Ioan în diferitele sale întrupări (Legenda Templului, Evanghelia după Ioan, legenda despre Flor și Blancheflor, *Chymische Hochzeit Christiani Rosenkreutz, anno 1459* – Nunta chimică a lui Christian Rosenkreutz anul 1459) precum și fapta cosmică a lui Christian Rosenkreutz de la începutul secolului al XVII-lea prin

care trebuia să se facă posibilă depăşirea opoziţiei Cain şi Abel, atât în omul ca parte, cât şi în omenire ca întreg, indică asupra tainei christice centrale a învingerii morţii.

Şi Rudolf Steiner vedea ţelul acţiunii sale în această linie. Acest lucru transpare dintr-o exprimare de la fondarea cercului de lucru pentru cultul cunoaşterii, atunci când a vorbit despre faptul că semnificaţia mişcării teosofice, respectiv antroposofice constă în faptul că prin înţelepciunea ei nici pur masculină, nici pur feminină, ci suprasexuală, trebuie pregătit în *domeniul spiritual* ceea ce se va întâmpla mai târziu pe planul fizic: reunirea sexelor (Berlin, 23 octombrie 1905). Cu aceasta dobândeşte o semnificaţie cu totul deosebită în biografia operei sale nu numai colaborarea deplină, practicată de el peste tot, dintre bărbaţi şi femei, chiar în chestiuni de cult, ci şi cuvintele care au fost rostite în aceeaşi conferinţă: „Eu am rezervat pentru mine realizarea înţelegerii dintre cei din neamul lui Abel şi cei din neamul lui Cain". Iar prin aceasta poate să devină în continuare de înţeles de ce cercetarea Hiram-Ioan stă ca Alpha şi Omega la începutul şi la sfârşitul activităţii sale de conferinţe despre ştiinţa spiritului şi străbate ca un „fir roşu" întreaga sa operă.

III

DOCUMENTE DESPRE UN NOU ÎNCEPUT DUPĂ PRIMUL RĂZBOI MONDIAL PÂNĂ ÎN 1923/24

Aşa cum această luptă cu armele (Primului Război Mondial) a fost una de aşa natură încât nu poate fi comparată cu nimic din istoria de până acum, aşa va fi urmată de o luptă cu spiritul, care de asemenea nu se va putea compara cu nimic din istorie. ... Se va vedea că la această luptă cu spiritul va participa întregul Pământ şi că, în această luptă cu spiritul, Orientul şi Occidentul se vor confrunta spiritual şi sufletesc, aşa cum nu s-a mai întâmplat până acum.

(Stuttgart, 15 iunie 1919, GA 192)

Observaţii preliminare ale editorului
Despre noile începuturi de după Primul Război Mondial până la noua fondare a Şcolii Esoterice ca „Şcoala Superioară Liberă pentru Ştiinţa Spiritului"

Primul Război Mondial devenise pentru Rudolf Steiner un semn de foc al faptului că pentru o dezvoltare fructuoasă pe mai departe a vieţii sociale generale, precum şi a celei esoterice trebuie găsite forme cu totul noi. Mult mai puternic decât înainte de război trebuie de aceea să fi stat el, pentru o nouă configurare a acţiunii sale esoterice în continuare, sub tensiunea care trebuia să rezulte în mod necesar din strădaniile care erau contrare unele faţă de celelalte, pe de o parte pentru menţinerea continuităţii faţă de principiul ierarhic valabil până atunci, pe de altă parte de a corespunde cerinţelor noului timp, adică să introducă şi în munca esoterică principiul democratic, aşadar deschidere pentru public. Acest lucru îl exprimă clar următoarele două afirmaţii. În timp ce una dintre ele sună (ea a fost făcută în cadrul conferinţei de la Dornach din 20 decembrie 1918, GA 186, aşadar imediat după terminarea războiului): „Pentru a menţine continuitatea dezvoltării omenirii, în acest

scop mai este astăzi încă necesar să ne legăm într-o anumită măsură de ritual şi simbolică", cealaltă afirmă (ea a fost făcută în contextul unei prezentări a francmasoneriei, ca răspuns la o întrebare referitoare la aceasta, din partea muncitorilor de la construcţia Goetheanumului): „În timpurile actuale, nici un lucru de genul acesta nu mai este pe măsura timpului. Căci, nu-i aşa, ce anume trebuie să respingem în principal la astfel de lucruri? Trebuie să respingem izolarea. Ia naştere prin aceasta de îndată şi o aristocraţie spirituală, care nu trebuie să fie. Iar principiul democratic, care trebuie tot mai mult şi mai mult să se evidenţieze, acesta se opune de fapt întru totul uniunii francmasone, precum şi preoţimii închise" (Dornach, 4 iunie 1924, GA 353).

Pe timpul acestei a doua afirmaţii, Rudolf Steiner începuse deja lucrul la noua configurare a Societăţii şi a Şcolii esoterice, prin care se pare că vroia să aducă opoziţia, dintre modul vechi de lucru ierarhic şi cerinţa noului timp pentru democraţie, la o sinteză mai înaltă. Paşii pe care i-a făcut în această direcţie începând de la sfârşitul războiului până la moartea sa au fost, în mare, următorii.

Atunci când, imediat după sfârşitul războiului în toamna târzie a anului 1918, fusese rugat din diferite părţi să reia învăţământul esoteric, el refuzase pentru început cu totul. Pe de o parte, din cauza comportamentului nepotrivit care se manifestase adesea, pe de alta, desigur, şi din cauză că noile forme necesare timpului nu fuseseră încă dezvoltate. Dar când, un an mai târziu, la sfârşitul lui 1919, la şcoala din Stuttgart i-a fost adresată întrebarea dacă nu ar putea fi organizată pentru elevii învăţământului religios liber o festivitate religioasă în zilele de duminică, el ar fi răspuns că ar trebui atunci să fie deja un cult şi a adăugat: Dacă ar putea fi dat acest cult, atunci ar fi în acelaşi timp prima legătură reluată cu esoterismul, care a fost

întreruptă de război[187] – probabil în măsura în care trebuia să fie vorba din nou de un cult non-bisericesc.

La scurt timp după ce luase naştere şi fusese desfăşurat pentru prima oară acest cult, „Actul de duminică" (1 februarie 1920)[188] – din consiliul profesoral de la Stuttgart din 16 noiembrie 1921 este transmisă propoziţia: „Un cult este cel mai esoteric lucru pe care ni-l putem gândi" –, Rudolf Steiner a reluat munca esoterică şi în cadrul Societăţii Antroposofice. Mai întâi la Dornach, cu două ore esoterice la 9 şi 17 februarie 1920. Acestea, deşi fusese prevăzut, nu au fost continuate, pentru că diferiţi membri se comportaseră din nou într-un mod neadecvat. De aceea a spus în consiliul profesoral din 16 noiembrie 1921, în care a fost întrebat în legătură cu orele esoterice, că acest lucru merge foarte greu şi că a trebuit să renunţe la acest lucru pentru că de tot ce este esoteric s-a „abuzat în mod ruşinos" până atunci. Esoterismul ar fi un capitol „dureros" al mişcării antroposofice. Cu toate acestea a ţinut o oră esoterică la scurt timp după aceea, pe 4 decembrie 1921, în Norvegia unde pe atunci au putut să fie ţinute iarăşi conferinţe pentru prima oară după izbucnirea războiului în vara lui 1914. În afară de aceasta, s-a ajuns acolo şi la o adunare cu aparteneţii secţiei pentru cultul cunoaşterii, la care – deşi au fost admişi chiar încă două sau trei persoane noi – cercul a fost închis în mod festiv, la fel cum se întâmplase acest lucru imediat după izbucnirea războiului în vara lui 1914. Asta nu înseamnă însă că ceea ce e vechi e mort – a declarat el la Kristiania –, ci va reînvia în formă metamorfozată. Pe parcursul anului 1922 au avut loc şi în Anglia (Londra) două ore esoterice, una în timpul şederii din aprilie şi cealaltă în timpul şederii din noiembrie. Cu puţin timp înainte, în octombrie, îl abordaseră pe Rudolf Steiner tineri antroposofi

[187] Informaţie transmisă de unul dintre primii doi profesori de religie, Herbert Hahn.

[188] Vezi „Konferenzen mit den Lehrern der Freien Waldorfschule in Stuttgart 1919 bis 1924" (***Consultări cu cadrele didactice din Şcoala Liberă Waldorf din Stuttgart, din 1919 până în 1924***), vol. I (Introducere), GA 300a-c.

privitor la cursul pentru tineret[189] care avusese loc la Stuttgart, cu rugămintea de o îndrumare esoterică pentru aprofundarea întăririi comunității lor. A luat naștere așa-numitul cerc esoteric de tineret, iar și acesta a primit ore esoterice. Pe parcursul anului 1923 până la începutul anului 1924 s-a mai ajuns la următoarele ore esoterice: la Kristiania în mai 1923; la Dornach pe 27 mai, 23 octombrie 1923 și 3 ianuarie 1924 pentru cercul numit „Grupul Wachsmuth-Lerchenfeld", după numele inițiatorilor; la Stuttgart pe 13 iulie și pe 13 octombrie pentru cercul esoteric de tineret; la Viena pe 30 septembrie 1923 pentru un mic cerc întrunit la rugămintea lui Polzer-Hoditz.

Dintre notițele transmise de la aceste ore au fost preluate în volumul de față numai acelea în care se poate recunoaște o legătură cu esoterismul anterior al cultului cunoașterii. Acestea sunt cele două ore ținute la Kristiania și cele trei ținute la Dornach pentru „Grupul Wachsmuth-Lerchenfeld".[190]

Metamorfoza care a devenit necesară, datorită condițiilor schimbate ale epocii, îndeosebi a modului de lucru pentru cultul cunoașterii, așa cum s-a sugerat la Kristiania în decembrie 1921 cu ocazia dizolvării festive a cursului, se găsește deja abordată imediat după sfârșitul războiului, în conferința de la Dornach din 20 decembrie 1918 (GA 186). Deja pe atunci se afirmase că progresele timpului condiționează faptul că pentru multe lucruri trebuie să vină o înnoire. Căci pornind de la prezent și devenind tot mai limpede în viitor, noi revelații năvălesc prin vălul evenimentelor în orizontul spiritual și sufletesc al oamenilor. Deoarece aceste noi revelații sunt expresia unui nou principiu creator, purtat de Spiritele personalității, viitorul va fi tot mai mult și mai mult determinat prin conturarea impulsurilor personalității. În legătură cu aceasta s-a clarificat diferența fundamentală dintre revelația veche și cea nouă și a fost caracterizată practica simbolurilor și a ritualurilor ca formă de

[189] Vezi ***Forțe spirituale active în conviețuirea vechii și noii generații. Curs pedagogic pentru tineret***, GA 217.

[190] Celelalte notițe transmise sunt prevăzute pentru un volum ulterior.

exprimare a vechii revelaţii, prin care se vorbea înainte omenirii. Vechea simbolică nu a jucat în ştiinţa spiritului de orientare antroposofică niciun rol esenţial. Dacă s-a indicat asupra unor simboluri, atunci acesta s-a făcut în sensul de „simboluri de împrumut", pentru a exemplifica una sau alta ori pentru a dovedi „concordanţa" între ceea „ce este nou găsit, ce îi poate servi noii omeniri şi ceea ce este prezent, învechit şi provenit din vechime" (Dornach, 20 decembrie 1918, GA 186).

Direcţia acestei conferinţe, în care ştiinţa spiritului de orientare antroposofică este descrisă în modul cel mai categoric drept formă de exprimare a *noii* revelaţii, se pare că a fost determinată şi de rugămintea diferiţilor prieteni de a relua munca esoterică, îndeosebi cea privitoare la cultul cunoaşterii. Asupra acestui fapt par să indice afirmaţiile:

„Există un anumit număr de persoane între dvs. care ştiu că nici în cercurile noastre nu a existat cu adevărat nicio reţinere, pentru cei care au putut să caute acest lucru, faţă de prezentarea aspectului simbolic şi de ritual care a rămas din timpurile vechi, dar mereu într-un alt spirit decât sunt cultivate în rest lucrurile, unde se pune cel mai mare preţ pe simboluri şi ritual, în sensul învechit. Pentru a menţine continuitatea dezvoltării omenirii, în acest scop mai este în ziua de astăzi necesar să ne legăm într-o anumită măsură de ritual şi simbolică. Dar niciodată nu a fost pus în cercurile noastre ritualul şi simbolica drept altceva decât acel lucru care trebuie să ducă la realitatea spirituală, la integrarea nemijlocită a realităţii spirituale în valori ale prezentului. De aici provine tocmai în cadrul ştiinţei spiritului de orientare antroposofică explicaţia pentru unele, de fapt pentru toate ritualurile, simbolurile din trecut. Se poate arăta pe această bază modul în care pe alte căi a fost primită de omenire o înţelepciune care astăzi este învechită şi care a adus oamenii, într-o anumită măsură, într-o stare lipsită de libertate, precum şi modul în care astăzi trebuie mers pe noi căi de înţelepciune. ... A avea în vedere acest lucru este extraordinar de important. A putea [să] fii în sensul cel mai interior, mai profund un om care se uneşte cu

ceea ce vor noile revelaţii ale cerurilor de la dezvoltarea Pământului, acest lucru este ceea ce contează astăzi."

De aceea nici nu mai merge ca în viitor să fie concepută viaţa zilnică doar drept viaţa sărmană, profană şi după aceea să te retragi în biserică sau în templul mason şi să laşi aceste două lumi cu totul separate una de alta.

De atunci trebuie să se fi gândit Rudolf Steiner la modul în care munca esoterică putea să primească o formă corespunzătoare timpului, în care „vechiul motiv secret învechit" ar putea fi înlocuit prin altceva (Dornach, 20 decembrie 1917). Marie Steiner relatează că în acel timp s-a gândit adesea la felul în care ar trebui să fie lucrul nou, că trebuia să fie „ceva ce leagă, ce este ferm, ce depăşeşte moleşeala şi totuşi este compatibil cu libertatea fiecăruia": „El nu era de părere că se mai putea lucra esoterism ca în timpurile vechi, în izolarea cea mai profundă, cu angajamente ce creau legături stricte. Acestea nu mai sunt compatibile cu sentimentul de libertate al fiecăruia. În faţa propriului Eu superior trebuie să păşească sufletul şi să cunoască ceea ce îi datorează el acestui Eu şi lumii spirituale drept tăcere plină de veneraţie."[191]

Aceste consideraţii care au reieşit din condiţiile schimbate ale timpului, pierderea tragică a construcţiei Goetheanum-ului prin incendiul din noaptea de Anul Nou, în 1922, reorganizarea necesară, dar atât de dificilă a Societăţii, toate au dus pe parcursul anului 1923 la decizia de a reconstitui Societatea de Crăciun 1923, dar nu numai Societatea sub formă cu totul publică, ci şi a-i da şcolii esoterice o formă care era pe potriva noii conştienţe a timpului. În calitate de „Şcoala Superioară Liberă pentru Ştiinţa Spiritului", care trebuia structurată în trei

[191] Marie Steiner în „Erinnerungsworte" (Cuvinte de amintire) pentru prima ediţie a conferinţelor „Consideraţii esoterice asupra legăturilor karmice. Legăturile karmice din cadrul Mişcării antroposofice", Dornach, 1926; retipărit în „Nachrichten der Rudolf Steiner-Nachlaß Verwaltung" (Ştiri de la Administraţia moştenirii lui Rudolf Steiner), nr. 23, Crăciun 1968.

clase şi diferite secţii ştiinţifice şi artistice, ea a fost ancorată în statutele Societăţii drept „un centru" al acţiunii acesteia şi fiecărui membru i s-a recunoscut dreptul de a putea solicita admiterea, după un anumit timp de apartenenţă la Societate. Cum vroia să fie înţeleasă această nouă Şcoală Esoterică drept „Şcoală Superioară Liberă pentru Ştiinţa Spiritului", a caracterizat acest lucru în mai multe scrieri. În ele se spune că această Şcoală Superioară nu va fi la fel ca universităţile obişnuite şi de aceea nici nu va intenţiona să intre cu acestea în vreo concurenţă sau să fie un înlocuitor pentru acestea. Dar ceea ce nu se poate găsi la universităţile obişnuite, aprofundarea esoterică, ceea ce caută sufletul în străduinţa sa după cunoaştere, ar trebui să poată fi primit. Pentru cel care vrea să caute drumurile către lumea spirituală în mod general uman, ar trebui să fie la dispoziţie secţiunea generală, pentru cel care caută o aprofundare esoterică într-o direcţie specială ştiinţifică, artistică şi aşa mai departe, se vor strădui celelalte secţiuni să indice căile. Aşa ar trebui fiecare om să găsească la „Şcoala Superioară Liberă de la Goetheanum" lucrul spre care vrea să se străduiască, conform condiţiilor deosebite ale vieţii sale. Şcoala Superioară Liberă nu trebuie, aşadar, să fie o organizaţie pur ştiinţifică, ci una pur umană, dar trebuie să vină întru totul în întâmpinarea necesităţilor esoterice ale omului de ştiinţă şi ale artistului, iar el însuşi vroia să se îngrijească pentru ca întotdeauna să se ştie cât mai pe larg ce face ea.[192]

Datorită imensei suprasolicitări şi îmbolnăvirii sale grave care a intervenit în toamna anului 1924 a putut fi organizată dintre cele trei clase intenţionate doar prima şi unele secţiuni ştiinţifice şi artistice. Cum ar fi fost configurate clasele a doua şi a treia şi faptul că în ele trebuia să figureze de asemenea elementul cultic este transmis doar ca sugestie. Marie Steiner

[192] Vezi *Die Konstitution der Allgemeinen Anthroposophischen Gesellschaft und der Freien Hoschule fur Geisteswissenschaft – Der Wiederaufbau des Goetheanum* (***Constituirea Societăţii Antroposofice Generale şi a Şcolii Superioare Libere pentru Ştiinţa Spiritului – Reconstrucţia Goetheanum-ului***), GA 260a.

menţionează mult mai târziu odată, într-o scrisoare, că s-ar fi exprimat faţă de ea în direcţia „că în clasa a II-a unele lucruri s-ar revărsa în mod imaginativ din cele pe care ni le-a dat în M.E. [Mystica Aeterna], iar că în clasa a III-a acest lucru se va fi transformat în forţă morală."[193] Iar în însemnările ei pentru o alocuţiune ţinută cu ocazia comemorării unui an de la moartea lui Rudolf Steiner la 30 martie 1926, se spune:[194]

„El ne-a părăsit înainte să poată duce la sfârşit lucrarea începută, înainte să ne poată da ceea ce desemna drept clasa a doua şi a treia. În cea de a doua vroia să ne dea cultul care ar fi corespuns cu ceea ce au fost revelaţiile revărsate în imaginaţiuni ale şcolii suprasenzoriale a lui Michael de la ...[sfârşitul secolului al XVIII-lea şi începutul secolului al XIX-lea]."

La puţin timp după aceste sugestii a murit Rudolf Steiner. Deja de mult timp era într-o stare de epuizare şi a decedat la 30 martie 1925 din cauza eforturilor excesive pe care le luase asupra sa de la Crăciunul anului 1923, prin decizia sa de a configura Societatea şi şcoala esoterică pe răspunderea lui singură şi personală într-un mod nou, încât prin aceasta să poată fi făcută puntea peste abisul ce se căsca între fiinţa aristocratică a dimensiunii spiritualului şi cerinţele pentru democraţie ale timpului nou, ce deveneau tot mai puternice, despre care vorbise în ora esoterică din 27 octombrie 1923 ca despre o „tragedie eroică în istoria omenirii". Soarta nu i-a permis să desăvârşească această lucrare de viitor pornită pe scară largă. Cu toate acestea a fost, în sensul unui cuvânt din dramele sale misterii, „aşezat ca model pe Pământ" şi „va acţiona spiritual mai departe în viaţă, chiar dacă nu se menţine în existenţa senzorială. Este creată în el o parte a forţei care trebuie să ducă în final la unirea dintre ţeluri spirituale şi fapte senzoriale."

[193] În scrisoarea din 8 noiembrie 1947 către Helga Geelmuyden din Norvegia.

[194] În carnetul de notiţe, nr. arhivă 133.

DOCUMENTE

Însemnare manuscrisă în carnetul de notițe nr. arhivă 98, fără indicarea datelor, probabil pentru Kristiania (Oslo), decembrie 1921

Der Weltenbau muß werden
Aus Menschen muß er erbaut werden

Construcţia lumii trebuie să devină
Din oameni trebuie ea să fie construită

Brüder der Vorzeit
Euer Schaffen werde unsere Weisheit, wir
wollen des Kreises Rundsinn und der
Geraden Richtkraft aus Euerer königlichen Kunst
gebrauchen; Eure getane Arbeit sei
Kraft unserer Seele, sei Kraft unserer
Hände.
Brüder der Gegenwart
So Ihr weiser seid als wir, lasset
strömen Eure Weisheit in unsre
Seelen, auf daß wir Glieder
werden Eurer Gottesgedanken.
Brüder der Zukunft
So Ihr des Baues Plan in Eurem
Willen traget, lasset strömen Euere
Kraft in unsere Glieder, auf daß
wir Leib werden den großen Seelen.
M.E.

Fraţi ai timpului dinainte
lucrarea voastră să devină înţelepciunea noastră;
vrem să folosim sensul rotund al cercului şi
forţa de direcţionare a dreptei din arta voastră regală;
munca voastră executată, să fie

forţa sufletului nostru, să fie forţa
mâinilor noastre.
Fraţi ai prezentului
Pentru că sunteţi mai înţelepţi decât noi, lăsaţi
să se reverse înţelepciunea voastră
în sufletele noastre, pentru ca noi să devenim
membre ale gândurilor voastre dumnezeieşti.
Fraţi ai viitorului
Pentru că purtaţi planul construcţiei în
voinţa voastră, lăsaţi să se reverse tăria
voastră în membrele noastre, pentru ca noi
să devenim trup pentru marile suflete.

Meister der Vorzeit:
In schaudernder Ehrfurcht
Erblickt mein Geistesauge
Eure lichte Weisheit
In Eure Regionen strebe
Mein Seelensinn
Mit Euch zu bauen an dem Menschen-Welten-Bau.
Meister der Gegenwart:
In williger Andacht
Erhöre mein Seelenohr
Euer schaffend Weltenwort
Daß nicht ewiglich verloren
Der Mensch dem Weltenziele
Und Lucifer verfallen müsse.
Meister der Zukunft:
Im lieberfüllten Wollen
Verbind ich Eigen-Ich
Mit eurem Weltenwollen
Es soll vereinen sich
Des Menschen Willenskraft
Mit Kraft erzeugendem *Weltenwort*,

Im lieberfüllten Wollen

Verbinde sich das Eigen-Ich
Mit Eurem Weltenwollen
In ihm nur darf es hoffen
Von Ahrimans Seelenkälte
Verschont sich selbst zu finden.

Lehrling
der Welt und des Lebens
Verlieren uns selbst.

Genosse
der Menschen
Finden den Andern

Meister
seiner Selbst.
Die wankende lichtvolle Säule
Die feste dunkle Säule

Maeştri ai timpului dinainte:
În veneraţie înfiorată
Priveşte ochiul meu spiritual
Înţelepciunea Voastră luminoasă
În regiunile Voastre să tindă
Simţul sufletului meu
Să construiască cu voi la construcţia lumii oamenilor.
Maeştri ai prezentului:
În închinăciune voită
Ascultă urechea mea sufletească
Al Vostru creator cuvânt al lumii
Că nu e veşnic pierdut
Omul pentru ţelul lumii
Şi nu trebuie să îi cadă pradă lui Lucifer.
Maeştri ai viitorului:
În voirea plină de iubire
Leg eu Eu-ul propriu

De voinţa Voastră pentru lume
Să se unească
A omului forţă de voinţă
Cu de forţă producătorul *cuvânt al lumii*,

În voirea plină de iubire
Să se lege Eu-ul propriu
De voinţa Voastră pentru lume
În el doar poate să spere
De răceala sufletească a lui Ahriman
Cruţat să se găsească pe sine însuşi.

Învăţăcel
al lumii şi al vieţii
A ne pierde pe noi înşine.

Tovarăş
al oamenilor
A-l găsi pe celălalt

Meşter
al său însuşi.

Dizolvarea festivă a cercului de lucru pentru cultul cunoaşterii din Norvegia, în decembrie 1921

Raport din amintire de Ingeborg Möller-Lindholm într-o scrisoare din Follebü din 20 februarie 1952

În 1923 a ţinut dr. Steiner o oră esoterică, dar nu un M.D. (înainte F.M.). A făcut însă asta în 1921, când a venit după şapte ani (Primul Război Mondial şi primii ani de după război l-au separat de noi) iarăşi în Norvegia. Atunci a adunat toţi membrii dinainte ai M.D., dar *fără* ritual şi *fără* îmbrăcămintea cultică. În această oră a dizolvat vechiul M.D. În mod festiv – atunci nu mai era posibil (din multe motive) să se lucreze mai departe după liniile directoare dinainte. Situaţia modificată a timpului cere

ceva diferit. Dar cele vechi nu sunt moarte – vor învia în formă metamorfozată, şi aici sus la noi, a spus el. Probabil se referea la clasele a 2-a şi a 3-a, care nu au apărut însă niciodată pe Pământ, pentru că moartea l-a luat pe el înainte.

Legenda Templului *nu* a fost povestită atunci în 1921, în măsura în care îmi aduc aminte. Acest lucru se întâmpla de altfel numai la „introducerile" în primul grad, nu mai târziu.

De la ora esoterică (numită O.E. şi a *nu* se confunda cu M.D.) de la Oslo nu am nicio notiţă – nu ni s-a permis să scriem.

Ora esoterică de la Kristiania (Oslo),18 sau 20 mai 1923

Raport din amintire de mai târziu, nedatat, de Helga Geelmuyden

La vizita doctorului la Oslo – ultima – mai 1923 – doctorul a ţinut o adunare M.E.[195]

La adunare a povestit foarte impresionant, mai departe, Legenda Templului. Şi a trecut mai departe, să vorbească despre felul în care fiii lui Abel se întâlniseră cu fiii lui Cain, prin faptul că teologii l-au rugat să le dea noul cult. Acest lucru a provocat o duşmănie crescută din partea fiilor lui Abel şi a fiilor lui Cain din lumea exterioară. (Era vorba despre iezuiţi şi despre frăţiile oculte, cel puţin aşa am înţeles eu.)

Şi a vorbit mai departe apoi despre faptul că în aceeaşi sală în care le-a fost dat teologilor noul cult a fost pus focul care a distrus Goetheanum-ul.

În continuarea Legendei Templului s-a spus apoi că ar fi necesar să fie construit din nou Goetheanum-ul. S-a spus aproximativ aşa: Templul lui Solomon nu a existat fizic, material niciodată. Dar el ar trebui să fie cândva pe Pământ. (Mie mi-a spus doctorul înainte, cândva, că fiii lui Abel nu ar putea fi primiţi în M.E. Acest lucru a fost spus în legătură cu faptul că

[195] Desemnarea „adunare M.E." pentru ora esoterică se explică din caracterul ei, care seamănă cu o oră de instruire M.E.

cineva vroia să aducă înăuntru pe cineva care avea clarvedere atavică.)

Lucrurile pe care le-a spus doctorul cu privire la reconstrucţia Goetheanum-ului au făcut o puternică impresie asupra mea. Mai târziu – în vară – am fost prezentă la adunarea generală a Asociaţiei Goetheanum-ului [la Dornach], unde a fost tratată chestiunea despre reconstrucţie. L-am întrebat atunci pe doctor dacă nu ar vrea să spună ceea ce ne-a spus în Norvegia. A dat din cap că nu şi a spus scurt: cu totul imposibil.

Acum trebuie să mărturisesc: noul Goetheanum nu m-a putut satisface niciodată, pe fundalul acestei amintiri impresionante, îndeosebi este dureros pentru mine să văd grupul statuar cu Christos, cum e cu totul şi cu totul izolat. În anul 1916, când am vorbit cu doctorul la Berlin, când eram în trecere spre Dornach, mi-a spus: Acum trebuie să vă imaginaţi, atunci când vizitaţi construcţia, tot timpul grupul pe locul lui. – Am şi făcut acest lucru şi aşa a luat naştere o mişcare vie prin întregul şir de coloane şi arhitrave şi ceea ce era mişcător era Eu-ul lui Christos, aşa cum se înfăţişa în grup. Vechiul Goetheanum a murit, ca şi cum fără a fi încorporat cu totul acest Eu – se afla încă în afară. În noul Goetheanum nu există nicio posibilitate pentru o legătură organică.

Unirea fiilor lui Abel şi a fiilor lui Cain nu s-a realizat nici ea cu totul niciodată.[196]

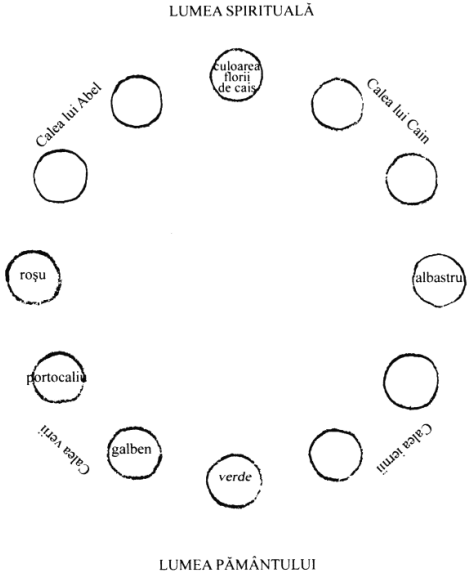
„... Dar să purtaţi mereu în conştienţă: Iezuiţii le-au luat oamenilor religiozitatea, cucernicia, sunt cu totul identici cu domnia statului roman. Lupta, adică păcatul împotriva spiritului, este mijlocul lor de dominaţie prin forţă, singurul păcat despre care Scriptura spune că nu este iertat. Şi cu toate acestea spiritul nu poate fi eradicat cu totul, dar numai puţini vor fi aceia care îl vor purta cu ei în viitor. Acest curent se simte şi în cadrul

[196] O completare la acest fapt poate fi văzută în următoarea afirmaţie a lui Rudolf Steiner (după însemnarea de jurnal a lui Ludwig Polzer-Hoditz, transmisă sub formă dactilografiată de Paul Michaelis, despre ultima vizită a acestuia la patul de suferinţă al lui Rudolf Steiner, din 3 martie 1925):

Societăţii în mod puternic şi el speră că l-a paralizat prin Congresul de Crăciun (vezi GA 260). Căci nu fără motiv ar fi încercat să păstreze un anumit echilibru între spiritul feminin şi cel masculin în cadrul consiliului, deoarece tendinţele sunt totuşi perceptibile, cum spiritul feminin trebuie exclus din cauza vechilor relaţii. Acest lucru l-am subliniat deja la începuturi, atunci când am vorbit despre Legenda Templului. Dar probabil că nu a fost înţeles şi cu toate acestea este un curent ce curge pe dedesubt, semnificativ, în cadrul Societăţii."

Sugestie a lui Rudolf Steiner pentru prof. Hans Wohlbold, München

(nedatat, cca 1923)

Calea verii este calea Comunităţii Creştinilor în amintirea unei comunităţi (prenatal) din lumea spirituală (calea lui Abel).

Calea iernii este calea antroposofilor prin singurătatea rece către cunoaştere (calea lui Cain).

Trei ore esoterice cu conţinuturi în conexiune cu lucrul anterior pentru cultul cunoaşterii

Ţinute la Dornach în 27 mai 1923, 23 octombrie 1923 şi 3 ianuarie 1924 pentru „Grupul Wachsmuth-Lerchenfeld”[197]

Text de Maria Röschl-Lehrs, „redactat din amintire, imediat după aceea”.

I

Drept introducere s-a spus de ce este posibil din nou acum un asemenea grup. Conştienţa clară este o necesitate. Înainte fusese abordate chestiunile antroposofiei cu o conştienţă prea scăzută, o conştienţă spirituală prea mică.

Dacă ceea ce a fost dat în acele vechi contexte esoterice ar fi fost publicat, atunci ar fi luat naştere prin aceasta multe culte în lume. Dar pentru că nu a fost publicat, a rezultat ură şi trădarea lucrului.

Aceşti oameni de aici nu sunt chemaţi de el împreună, ei s-au adunat singuri. El a refuzat faţă de lumea spirituală să mai formeze în continuare el însuşi asemenea grupuri. – A nu fi trufaş! Există mai mulţi oameni care ar fi de luat în considerare pentru aceasta, şi unii care sunt mai avansaţi! Aici sunt doar aceia care s-au adunat ei singuri la un loc. Despre meditaţie. Nu este doar o chestiune personală, ci are importanţă pentru lume. Cosmosul este interesat de faptul că facem sau nu acest lucru.

O, omule ...[198]

Legenda [Legenda Templului] nouă anexă

---

[197] Numit astfel de Rudolf Steiner pentru că iniţiativa pornise de la cei doi fraţi Wachsmuth, contele Lerchenfeld şi Harriet von Vacano. Drept participanţi ni s-au transmis nominal: Marie Steiner, dr. Ita Wegman, dr. Elisabeth Vreede, Albert Steffen, dr. Günther Wachsmuth, Wolfgang Wachsmuth şi soţia, dr. Kurt Piper, dr. Otto Palmer, dr. von Baravalle, dr. Maria Röschl, contele Lerchenfeld, Harriet von Vacano, Jürgen von Grone, Margarita Woloschin.

[198] Această mantră a fost introdusă mai târziu printre mantrele primei clase a Şcolii Superioare Libere pentru Ştiinţa Spiritului.

două direcţii – în Ioan centrul. A cunoaşte ceea ce vine din ambele direcţii. Valuri care se sparg, pentru că amândouă sunt unite împotriva centrului. Ură împotriva continuării acestui centru.

A deveni treaz! Treaz faţă de aceste două direcţii, dar şi în general. A deveni treaz prin meditaţie corectă! Goethe era cu totul treaz, Schiller numai pe jumătate treaz, Herder şi Lessing dormeau complet.

Înaintea Misteriului de pe Golgotha au fost cuvintele unui iniţiat: Salem. Acum reversul: Melas ... Cercul se închide.

Completare: Înainte Mach ben ach – Fiu pământean al suferinţei sau aspectul fizic-trupesc s-a separat de aspectul sufletesc-spiritual.

Exerciţiu cu vocale – pelerinaj către Eu[5]

[5] Vezi însemnarea originală de la p. 492.

O A I A O : Eu în mijlocul luminii şi al spaţiului

A I O I A : Spaţiu pentru Eu şi lumină

I O A O I : Lumină prin spaţiu şi m[ine]

Eu sunt

Numai acum despre cele două direcţii şi foc.[199]

Legenda Templului

Formulările din Legenda Templului în cadrul orei esoterice din 27 mai 1923 au fost reconstruite de diferiţi participanţi ulterior din memorie, şi după texte din contextul lucrului anterior pentru cultul cunoaşterii. Desemnarea „varianta nouă, dată în primăvara anului 1923", sub care a fost transmisă mai departe această formulare, este valabilă de fapt numai pentru ultima încheiere (în notiţele Mariei Lehrs-Röschl desemnată drept „anexă nouă"). În prima parte, textul legendei corespunde cuvânt cu cuvânt cu cel din redactarea lui Rudolf Steiner din anul 1906 (p. 383). Prezentarea ce îi urmează,

[199] Cu privire la aceasta, însemnarea Mariei Röschl-Lehrs: „Aici notiţe foarte succinte. Succesiunea nu e clară."

despre Marea turnată din aramă şi moartea lui Hiram indică în schimb câteva variante faţă de prezentările anterioare. Prezentarea din varianta din 1923, care începe după propoziţia din redactarea lui Rudolf Steiner (p. 385): „De-abia Hiram este în posesia unui Eu real-uman", sună după cum urmează:

Începând din acest moment, regele Solomon este cuprins de o cumplită gelozie împotriva maestrului său constructor Hiram Abiff. Acesta avea la construcţia templului trei calfe, care au cerut de la el gradul de meşter. Ei şi-au arătat însă nevrednicia prin faptul că tăiaseră prea scurtă o bârnă uriaşă, care era de neînlocuit pentru construcţia templului. Hiram a reparat nenorocirea prin faptul că prin forţele sale deosebite a putut să întindă bârna până la lungimea corectă. Ei sunt acum oponenţii lui Hiram Abiff, pentru că a trebuit să fie respinşi de el atunci când au cerut de la el gradul de meşter şi cuvântul de meşter, pentru care nu erau încă maturi. Celor trei calfe trădătoare le e uşor să găsească deschisă urechea regelui pentru fapta prin care vor să îl distrugă pe Hiram Abiff.

Desăvârşirea construcţiei templului trebuia să fie încoronată printr-o lucrare în care Hiram Abiff se gândea să împace tensiunea şi duşmănia dintre fiii lui Cain şi fiii lui Abel. Era Marea turnată din aramă, a cărei topitură trebuia să fie amestecată în aşa fel din cele Şapte metale de bază (plumb, zinc, fier, aur, cupru, mercur şi argint) şi apă, metalul Pământului, încât topitură finală trebuia să fie cu totul transparentă. Lucrul era împlinit, până la o ultimă lovitură, care trebuia să fie dată în faţa curţii adunate şi a reginei din Saba, şi prin intermediul căreia substanţa încă tulbure trebuia să fie metamorfozată până să atingă deplină claritate.

Acum au amestecat cele trei calfe trădătoare, care aveau ca sarcină să adauge ultima componentă, apa, într-o măsură greşită, iar în loc să devină transparentă, a pulverizat topitura în flăcări mistuitoare. Hiram Abiff a căutat să liniştească focul, dar asta nu i-a reuşit, ci flăcările au izbucnit în toate părţile.

Hiram Abiff a auzit însă din flăcări şi din masa dogoritoare un glas: Aruncă-te în marea de foc; tu nu poţi fi rănit. El s-a aruncat în

flăcări şi a observat că drumul său mergea către punctul central al Pământului. La jumătatea drumului l-a întâlnit pe Tubal-Cain, strămoşul lui. Acesta l-a condus la punctul central al Pământului, unde se afla marele strămoş Cain, în acea stare în care era înainte de păcat, de uciderea lui Abel. Acesta i-a dat triunghiul de aur cu cuvântul de maestru. La jumătatea drumului în sus, Tubal-Cain i-a înmânat un ciocan şi l-a îndrumat să atingă cu acesta topitura Mării turnate din aramă. Primeşte Hiram Abiff de la Cain explicaţia că desfăşurarea energică a forţelor pământene omeneşti va duce în final la înălţimea iniţierii şi că iniţierea dobândită pe această cale va trebui să intre pe parcursul Pământului în locul vechii vederi, că aceasta va dispărea. Cu ciocanul merge Hiram înapoi la suprafaţa Pământului; el atinge cu acesta Marea turnată din aramă, turnarea reuşeşte şi el poate să pregătească transparenţa ei totală.

Hiram a vrut să vadă lucrarea sa, templul, pentru ultima oară şi s-a dus noaptea în el. Acolo l-au pândit calfele trădătoare. Primul i-a aplicat, la una din porţi, o lovitură la tâmpla stângă, încât sângele i-a curs în jos până pe umăr. Hiram Abiff s-a îndreptat spre a doua poartă, pentru a părăsi templul. Atunci a doua calfă i-a dat o lovitură la tâmpla dreaptă, încât sângele i-a curs până pe umăr. El s-a îndreptat spre a treia poartă. Acolo l-a nimerit lovitura celei de-a treia calfe în frunte, astfel încât a căzut la pământ. El s-a mai târât afară până la o fântână, în care a cufundat triunghiul de aur. Cele trei calfe i-au îngropat cadavrul. Pe mormântul său a crescut un copac kassia, un salcâm. Celor cunoscători le era ştiut faptul că din mormântul unui iniţiat creşte un copac kassia. Atunci când a fost găsit corpul său neînsufleţit a răsunat noul cuvânt de meşter: „Mach ben ach”.[200]

[200] Aici lipseşte, conform celor transmise de obicei, partea intermediară: Solomon a dat însărcinarea să fie căutat corpul neînsufleţit al lui Hiram. Deoarece se credea că ucigaşii îl siliseră pe Hiram să dea cuvântul de meşter, s-a stabilit să se tacă în timpul căutării. Primul cuvânt pe care unul dintre meşteri l-ar rosti fără intenţie la dezgroparea cadavrului urma să fie valabil drept nou cuvânt de meşter. Atunci când a fost găsit cadavrul după o lungă străduinţă, i-a

Asta înseamnă: Spiritual-sufletescul s-a separat de fizic-trupesc – sau: Starea diferită a trupului.[201] A fost căutat apoi triunghiul de aur şi a fost găsit în fântână. S-a pus pe triunghi o piatră cubică cu cele zece porunci şi astfel a fost zidit ascuns în templu.

Cu această simbolică este dat ceea ce ridica în meditaţie înţelepciunea interioară a dezvoltării umane pe Pământ la nivel de imaginaţiune. Marea turnată din aramă poate să fie considerată simbol pentru ceea ce ar fi devenit omul dacă nu ar fi găsit loc în sufletul său cele trei forţe trădătoare. Aceste trei forţe trădătoare sunt: îndoiala, superstiţia, iluzia sinei personale.

Hiram Abiff a fost renăscut ca Lazăr, cel care a fost iniţiat primul de Christos. Cu el a început reconcilierea luptei existente între curentul lui Cain şi cel al lui Abel.

După o altă însemnare, sună astfel „noua anexă":

Hiram Abiff a fost renăscut ca Lazăr şi a devenit astfel cel care a fost iniţiat primul de Christos. Cu el a început curentul de mijloc, care stătea între curentul lui Cain şi cel al lui Abel. Curentul lui Cain a găsit în decursul timpurilor reprezentanţii săi principali în F. (curentul francmason), în timp ce curentul lui Abel şi-a găsit expresia în curentul preoţesc al bisericii (catolice?). Amândoi curenţii omenirii au rămas strict duşmănoşi unul faţă de celălalt. Numai o dată s-au unit în concordie: în ura lor împotriva curentului de mijloc. Rezultatul acestei uniuni paşnice a ambelor direcţii, care în rest se duşmănesc, a fost nimicirea construcţiei lui Ioan (a Goetheanum-ului).

---

scăpat în acea clipă unuia dintre ei cuvântul „Mach ben ach". Acesta a fost acceptat drept noul cuvânt de meşter.

[201] O altă explicaţie pentru aceasta este: „Fiul pământean al suferinţei".

II

La început s-a dat pentru prima oară mantra indiană [de asemenea] s-a dat, pentru prima dată traducerea. După această mantră indiană a fost făcută apelarea regulară: „Fraţi ai ..."

Adevăratul esoterism este pentru început de neînţeles. Drept exemplu să ne reprezentăm într-un om viu modul în care el nu exprimă în afară absolut nicio viaţă spirituală. Viaţa sa spirituală este orientată cu totul spre înăuntru; în ciuda unei vieţi interioare intense. –

Despre vocale: ierarhiile participă la acestea.

I A O Serafimi, Heruvimi şi parţial Tronuri participă.
U Kyriotetes, Exusiai, Dynamis
E Arhai, Arhangheloi, Angheloi.

Toate împreună înseamnă străvechiul sfânt cuvânt-Iahve în locul lui Eu-Sunt. A crea acest cuvânt-Iahve pornind de la ierarhii înseamnă o faptă. Desfăşurarea acestei fapte pe Pământ: Meditaţia Fluturelui:

Fange den Falter
Sende ihn in eisige Höhen
Wo die Weltenträume walten.
Wird er dir zum Vogel
Dann hast du der Arbeit
Hälfte vollbracht.
Den Vogel tauche
In Meerestiefen J A O U E
Wo der Weltenwille wirket.
Ertrinkt der Vogel,
Dann bleibt dir noch zu tun,
Die Vogelleiche
Im Feuer läuternd zu verbrennen.
Dann verzehr' die Asche
Und du bist
Das Licht im Weltendunkel. –

Prinde fluturele
Trimite-l în înălţimi îngheţate
Unde domnesc visele lumii.
Dacă îţi devine ţie pasăre
Atunci munca ai
Săvârşit-o pe jumătate.
Pasărea cufund-o
În adâncuri de mare I A O U E
Unde acţionează voinţa lumii.
De se îneacă pasărea,
Atunci îţi mai rămâne de făcut
Leşul păsării
În foc purificând să-l arzi.
Atunci consumă cenuşa
Şi tu eşti
Lumina în întunericul lumii. –

Imaginaţiunea acestei Meditaţii a fluturelui are un efect eteric. Doar interpretare simplă. A căuta în amintire cu cei trei ani şi jumătate în continuarea Meditaţiei fluturelui. De efectul ei eteric este legat faptul că ea produce o preocupare cu propria voinţă, iar în verificarea în retrospectivă a propriei voinţe se poate găsi un punct în propria viaţă în care această voinţă a avut un impuls foarte precis pentru sarcini precise. Este adesea de găsit că, la căutarea unor astfel de momente de voinţă a căror neducere la îndeplinire a produs insatisfacţie, se ajunge la un punct care se află în urmă cu aproximativ trei ani şi jumătate. (Împiedicare prin condiţii exterioare, de exemplu tripartiţie.)

Dacă este găsit acest punct, atunci este vorba de a cultiva conţinutul acestui dor, nu aşa încât să se caute cumva să se desfăşoare acum acea faptă, doar conţinutul să fie cultivat după posibilităţi, în modul cel mai înalt. Atunci va fi dată posibilitatea de realizare, socotit din momentul în care a devenit conştient, iarăşi după trei ani şi jumătate. Iar atunci va fi vorba de a realiza o faptă *altruistă*, care nu are nimic de-a face cu punctul de pornire de acum 7 ani. Acest lucru poate să fie şi o faptă cu totul aparent neînsemnată în afară.

Prezentarea timpului, situaţia timpului. Conferinţele de acum şi această oră sunt, comparativ cu fanatismul care domneşte pe punctul culminant al democraţiei de afară, tocmai contrariul la acestea; ele înseamnă punctul culminant al aristocraţiei şi al ierarhiei. Prăpastie îngrozitoare, peste care trebuie să sară dezvoltarea pentru a depăşi aceste contrarii. Înfăţişarea acestei prăpăstii, peste care unii sar cu curaj, alţii sunt târâţi, alţii sunt smulşi. Totul este o tragedie eroică în istoria omenirii.

Meditaţia fluturelui
Invocare
Mantră indiană

III

Fraţi ai...
Mantră indiană

Indicare asupra noii Societăţi, faptul că a avut loc fondarea fără a numi motivul esoteric. (El spusese înainte că fondarea ar avea un fundal esoteric.) Esoterismul nu suportă jocuri, totul de până atunci ar fi fost în joacă [luat]. Acum trebuie purtat esoterismul în mod deschis şi serios în viaţă, dinspre Dornach, drept centru. Acum nu ar fi însă realmente permis să se joace cu esoterismul. Pentru aceasta este nevoie de modestie, mai ales modestie în faţa Eu-ului.

De aceea trezire! A deveni conştienţi că dormim! Cu fiecare trezire ajungem într-o nouă sferă a lumii, căci trăim cu totul înconjuraţi de sfere ale lumii, doar că dormim şi nu ştim de ele. Până acum se întâmplă totul la om doar în visare. Importanţa Meditaţiei fluturelui (despre care a spus data trecută că tot ce spune despre acţiunea acestei meditaţii şi corelaţia ei cu cei de două ori trei ani şi jumătate este valabil doar pentru oameni care au trecut de 28 de ani). Citirea acesteia – I A O U E.

Trebuie să fie dat ceva ce întăreşte această Meditaţie a fluturelui în acţiunea ei:

4 trepte ale somnului:
4 trepte ale trezirii:
în gândire, simţire, voinţă, în Eu
în gândire, simţire, voinţă, în Eu

Gândire:

Capul este ca un fruct, inima ca un potir luminos. Trebuie să ne simţim capul nostru ca luminând el însuşi până la inimă. Trebuie să ne simţim gândirea noastră ca organ eteric, care îşi palpează drumul către tot ce vrea să cuprindă. Ocultistul se distinge de ne-ocultist prin faptul că este conştient de acest organ ca strălucind în eteric. Trebuie să ne trăim ca şi un melc ce îşi întinde coarnele de palpare. Gândirea trebuie să devină o palpare! Pentru aceasta ajutor:

În gândire trezeşte-te: tu eşti în lumina spirituală a lumii.

Trăieşte-te ca luminând, ceea ce luminează *palpând*.

Printr-o astfel de gândire devine întreaga natură luminătoare. Piatră şi plantă încep să lumineze în pământesc,... ca animal şi om ... în aspectul moral. Prin trăirea gândirii ca palpare dezvoltăm ceva ca o conştienţă de atingere: vedem o păpădie şi o trăim ca pe nisip; vedem o cicoare şi o trăim ca pe mătase, o floarea-soarelui ca pe un animal ţepos ...

Simţire:

Acesta este încă un vis adânc. Trebuie să trăim inima noastră ca luminând, dar în aşa fel că preia lumină din întregul mediu şi străluceşte în afară ca Luna. Prin simţirea noastră care se trezeşte trebuie să trăim lumea cu totul altfel; Pământul ca fiinţă simţitoare, care râde şi plânge. În veştejirea toamnei este ca o plângere a naturii, dar bucurie a fiinţelor ahrimanice, primăvara bucurie a fiinţelor luciferice. Procesele din natură ca fapte ale entităţilor spirituale! – Copaci – iarna sunt doar trup fizic, ceea ce e eteric e afară. Se poate ajunge să se vadă cum copacii rezolvă sarcini în eteric.

Dacă ne trezim în gândire, ne extindem la nesfârşit. Dacă ne trezim în simţire, ne punem în mişcare, ne părăsim.

În simţire trezeşte-te: tu eşti în faptele spirituale ale lumii.

Trăieşte-te, faptele spiritului *simţind*.

Voinţă:

Aici mai domneşte la omul din prezent un somn profund. În voinţă însă este omul cu totul lăsat în seama sa. Gândirea sa o are numai în această întrupare, nu ia nimic din ea în viaţa de după moarte. De gândirea noastră au nevoie divinităţile, de simţirea şi voinţa noastră nu au nevoie. – Un om este, poate, genial – dar numai pentru că divinităţile au nevoie de asta în acest fel. Geniile sunt lămpile de care au nevoie divinităţile. Capacităţile noastre de gândire se întorc după moarte la divinităţi.

Voinţa noastră, în schimb, merge cu noi prin întrupările noastre, este un rezultat al întrupărilor noastre, noi lucrăm pe parcursul vieţilor pământene la ea. În cadrul colaborării noastre la configurarea lumii, voinţa noastră este elementul caracteristic esenţial. Voinţa este proprietatea omului, în timp ce gândirea omului le aparţine divinităţilor. Gelozia divinităţilor! –

În voinţă avem viaţă proprie. Însă oamenii mai dorm încă în voinţă. Ei îşi iubesc voinţa, deoarece cred mereu că ceea ce vor este şi corect. Dar cu voinţa noastră acţionăm şi noi la configurarea lumii. Noi ne trezim în voinţă prin faptul că devenim conştienţi că nu suntem pentru noi singuri, ci suntem responsabili pentru faptele celorlalţi. De exemplu, Kully: Ceea ce face el, tocmai ce ne enervează cel mai mult, de acel lucru suntem noi vinovaţi, noi participăm de fapt; afacerea Goesch = Maya. Dacă nu ne mai percepem separaţi ca fiinţe singulare, ci legaţi în aşa fel de făptuirea generală, atunci ne trezim în voinţă, de-abia atunci ajungem la voinţa vie, atunci gândim fiinţele spirituale:

În voinţă trezeşte-te: tu eşti în fiinţele spirituale ale lumii.

Te trăiesc fiinţele spirituale *gândind*.

Trezire în Eu:

Noi dormim în Eu. Noi folosim cuvântul „Eu” doar pentru că l-au rostit cândva divinităţile pentru noi – ai noştri Angeloi – şi în imitaţie îl rostesc acum oamenii. Dar trebuie să ne trezim în Eu! Imaginaţiune pentru aceasta: Altar, deasupra Soare. Ne apropiem de altar şi ne trăim cu totul drept umbră, cu totul lipsiţi de fiinţă. Până atunci spuneam: Eu sunt. Acum spunem conştienţi: Eu nu sunt. – Atunci se ridică din Soarele de deasupra altarului o divinitate şi înviorează umbra. Noi suntem ca o tipsie care primeşte lumina divinităţii care urcă din Soare. – Datorită harului primim această divinitate, ea ni se dăruieşte. – Acest lucru îl trăieşte Fichte, dar într-un mod cu totul umbrit. De aceea este cu totul abstract ceea ce spune despre asta.

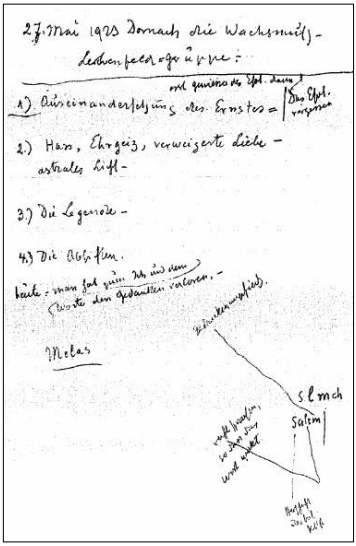
În Eu trezeşte-te: tu eşti în propria ta fiinţă spirituală.

Trăieşte-te fiind de divinităţi primitor şi ţie însuţi dându-ţi. Apoi s-a rostit:

Pietrele sunt mute ...

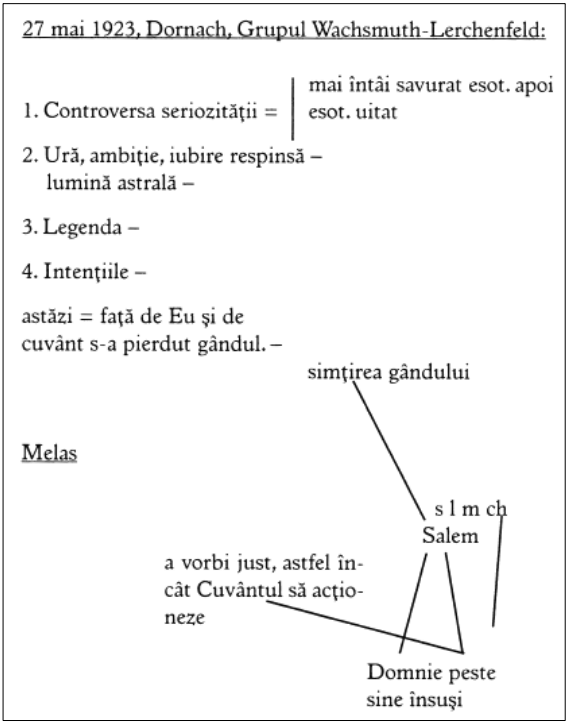
Fraţi ai...

Mantră indiană

Despre cele trei ore esoterice pentru „Grupul Wachsmuth-Lerchenfeld”

Redactările lui Rudolf Steiner în carnetul lui de notițe, nr. arhivă 281. Câte ceva din acestea s-ar putea să fi fost dat şi în ora esoterică din Kristiania (Oslo) la 18 sau 20 mai.

Esot. M.L.

1.) Anrufung.

2.) Die Tempellegende: Eloshim Eva Kain Jehovah
Eva Abel
Söhne des Feuers – Söhne der Erde.
Enoch
Irad
Methusael T
Tubalkain –
Hiram – Salomo
Baltis.

Tempel
Ehernes Meer.
|
Lazarus – Johannes.
|
Nun in der Gegenwart.

Das Göttliche wird geoffenbart durch die Zeichen.
Das Menschliche wird vermittelt durch die Berührung
Das Untermenschliche wird abgewendet durch das Wort.

3.) Die Steine sind stumm; ich habe das ewige
Schöpferwort in sie gelegt und verborgen;
kühl und schamvoll halten sie es in den Tiefen.
Mat. prima. Die Materie verhüllt in sich

Die Pflanzen leben und wachsen. Ich habe das
ewige Schöpferwort in gelegt; sprießend
und gedeihend tragen sie es in die Tiefen.
M. s. Die Materie öffnet sich dem Geist

Die Tiere empfinden und wollen. Ich habe das
ewige Schöpferwort in sie gelegt; formend
und brütend halten sie es in den Tiefen.
M. t. Die Materie glänzt im
Licht der Seele.

Der Mensch denket und handelt, ich habe den
ewige Schöpferwort in ihn gelegt; er soll es
holen aus den Tiefen.

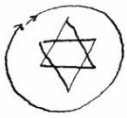
S. 4. Das Ich findet sich in der Welt

Die Seele erkennt und spricht frei; ich
habe ihr mein ewiges Schöpferwort
aus. ihr, dass sie es trage in die
Höfen der Reinheit und Frömmigkeit.

S. 5. Das Ich opfert sich dem Gott.

Der Geist bricht sich lösend das All - Ich
spreche in ihn mein ewiges Schöpfer-
wort, wirkend und erlösend in
Reinheit die Welt.

S. 6. Das Ich wirkt in dem Gott.

I

Brüder der Vorzeit: Euer Schaffen werde unsere
Wirklichkeit, wir nehmen den Umkreis und das
Lot der Räte aus Euren Händen; Euere
getane Arbeit sei Kraft unserer Seele, sei
Kraft unserer Hände.

Brüder der Gegenwart: so Ihr weiser seid als
wir, lasset einfließen Euere Weisheit in unsere
Seelen, auf dass wir offenbarer werden
Euerer Gottesgedanken.

Brüder der Zukunft: so Ihr den Baues Plan
in Euerem Willen traget, lasset strömen Euere
Kraft in unsre Glieder, auf dass wir
Leib werden den Großen Seelen. —

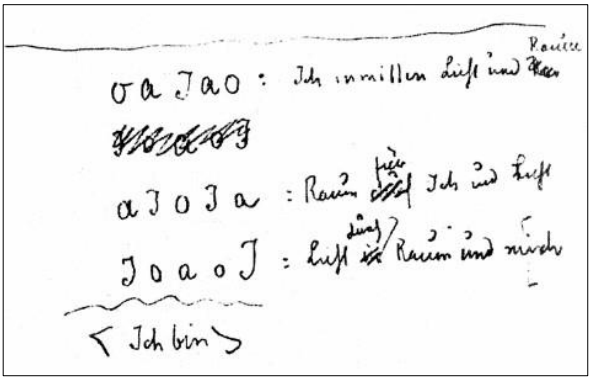
„Fraţi ai.. ." (altă variantă)

După manuscrisul lui Rudolf Steiner din carnetul de notiţe nr. arhivă 281

Göttliche Bildner des Weltenalls
Erfühlet den Seelen-Opferrauch
Den wir in Eure Lichtes-Höhen
Verehrend möchten strömen lassen.
Göttliche Denker des Weltenalls
Nehmet auf in Euer Denken das Opferwort
Das wir den Luftkreisen vertrauen
Die Euch begegnen, wenn Euere Kräfte
Welten durch den Raum hindurch führen.
Göttliche Schöpfer des Weltenalls
Nehmet hin in Euer Wesen unser eignes Wesen
Daß wir in Eurem Schutze gedeihen
Wenn Ihr aus den Erdentiefen
Eine Welt gegen die Lichteshöhen wachsend hebt.

Formatori dumnezeieşti ai Cosmosului
Simţiţi fumul de jertfă al sufletelor
Pe care în înălţimile Voastre de lumină
Venerând dorim să îl lăsăm să se reverse.
Gânditori dumnezeieşti ai Cosmosului
Preluaţi în gândirea Voastră cuvântul de jertfă
Pe care îl încredinţăm cercurilor de aer
Care vă întâlnesc atunci când forţele Voastre
Lumi trecând prin spaţiu conduc.
Creatori dumnezeieşti ai Cosmosului
Preluaţi în fiinţa Voastră propria noastră fiinţă
Ca noi în protecţia voastră să prosperăm
Atunci când Voi, din adâncuri de Pământ,
O lume contra înălţimilor de lumină crescând ridicaţi.

Meditaţia din ora esoterică de la Dornach, 27 mai 1923

Mantra indiană

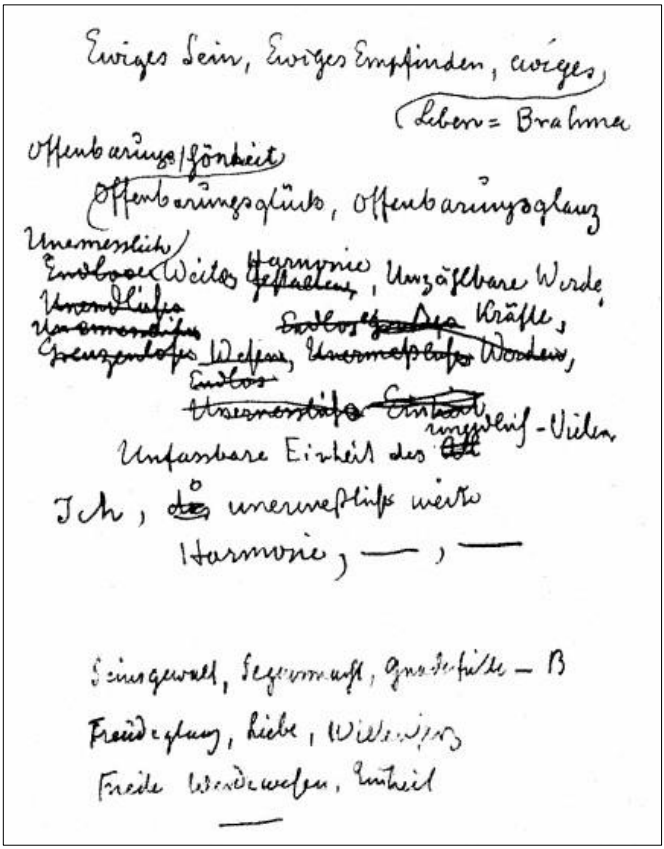
Cuvintele nu au fost transmise.

Printre însemnările manuscrise ale lui Rudolf Steiner pentru aceste ore esoterice se găsesc două mantre indiene:

Yasmāt jātam jagat sarvam, yasminn eva praliyate yenedam dhriyate caiva, tasmai jnānātmane namah.

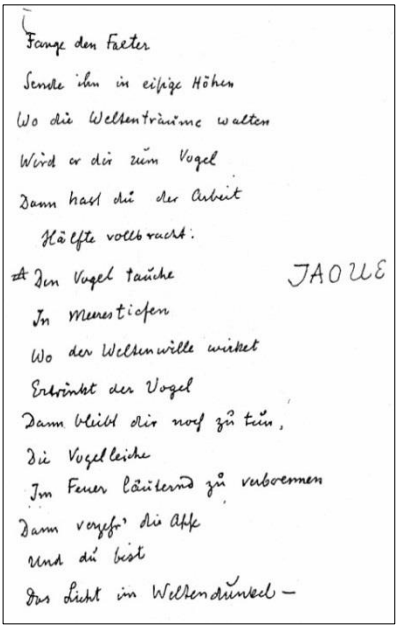
Dinspre cel de la care provine întreaga lume, la care se întoarce iar, prin care este sigur sprijinită Lui, Sinelui, care ştie, să îi fie toată cinstirea.

Cealaltă mantră indiană este însemnată în carnetul de notiţe după cum urmează:

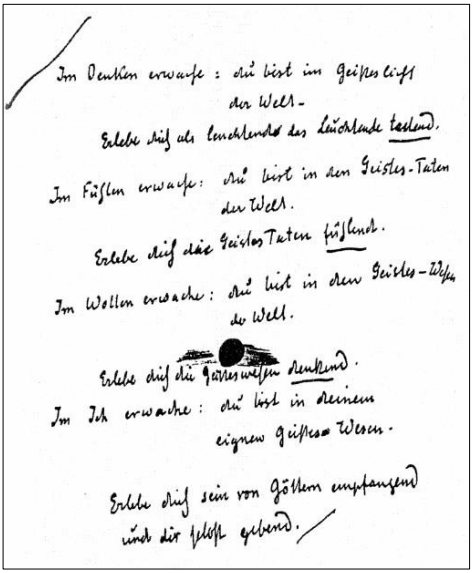

Formularea indiană, care lipseşte la Rudolf Steiner, este:

Satyam ananda	gnanam rupam		anatam amritam	Brahma vibharti
Shantam Shanti		Shivam Shanti		advaitam Shanti.

Fange den Frater
Sende ihn in eisige Höhen
Wo die Weltenträume walten
Wird er dir zum Vogel
Dann hast du der Arbeit
Hälfte vollbracht.
Den Vogel tauche JAOUE
In Meerestiefen
Wo der Weltenwille wirket
Ertrinkt der Vogel
Dann bleibt dir noch zu tun,
Die Vogelleiche
Im Feuer läuternd zu verbrennen
Dann vergeht die Asche
Und du bist
Das Licht im Weltendunkel –

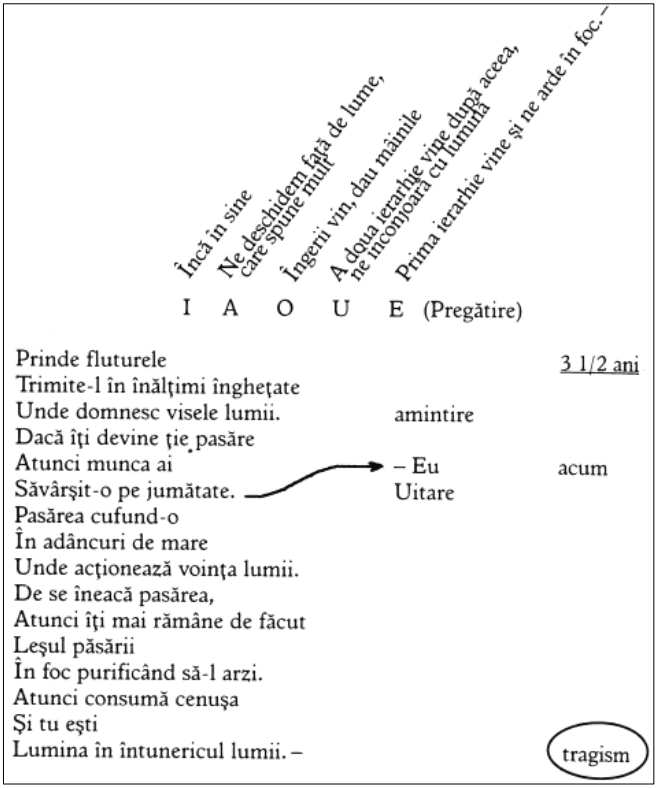

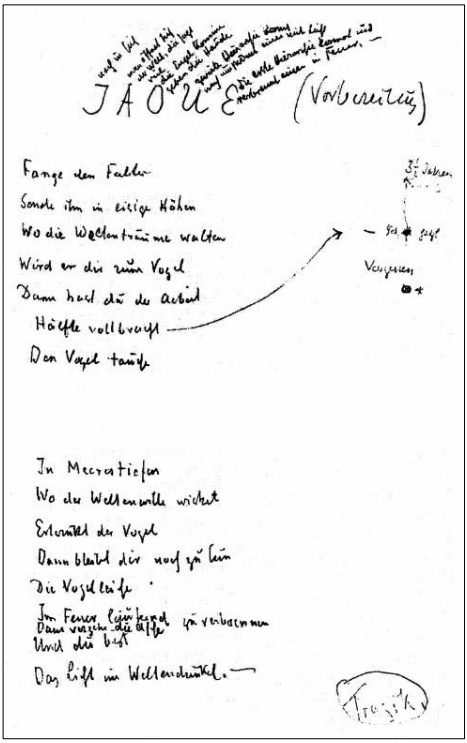
Im Denken erwache: du bist im Geistesleib
der Welt-
Erlebe dich als leuchtendes Licht tastend.
Im Fühlen erwache: du bist in den Geistes-Taten
der Welt.
Erlebe dich als Geistes-Taten fühlend.
Im Wollen erwache: du bist in dem Geistes-Wesen
der Welt.
Erlebe dich als Geisteswesen denkend.
Im Ich erwache: du bist in deinem
eignen geistes-Wesen.
Erlebe dich sein von Göttern empfangend
und die Welt gebend.

Formulările din următoarele două manuscrise ale lui Rudolf Steiner

Cele două manuscrise care probabil că au fost redactate împreună provin din moştenirea sculptoriţei engleze Edith Maryon, care a fost colaboratoarea lui Rudolf Steiner la grupul statuar din lemn şi care s-a îmbolnăvit după incendiul de la construcţie. Rudolf Steiner, care a vizitat-o tot mereu în timpul cât a fost bolnavă se pare că i-a relatat despre ora esoterică din 27 mai 1923 şi a scris pentru ea cele două mantre.

Filă din carnet de notiţă cu nr. arhivă 5852.

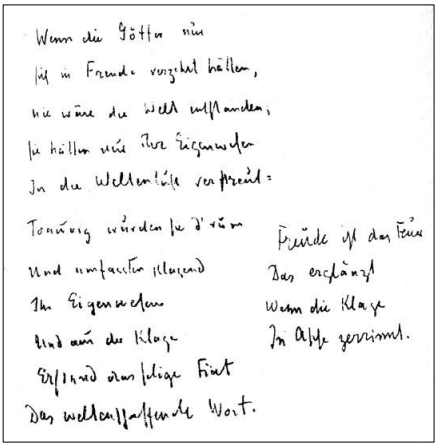

Pe spatele paginii se găsesc următoarele observații făcute de Edith Maryon, care se referă probabil la îndrumările pentru meditație date de Rudolf Steiner:

„Mai întâi de învățat să gândești – numai ochii se mișcă în timp ce el citește.
Apoi conținutul, literele îl unesc cu ierarhiile.
Apoi de spus: IAOUE
Fluture = Gând
3 1/2 ani luni sau săptămâni sau zile
3 1/2 mai târziu apare cu entuziasm
Trăire în alternanță a democrației (cu) semenii și a singurătății și tragismului aristocrației gândirii.
Singurătate de străbătut până la conținut”

Filă din carnet de notițe, nr. arhivă 5853

Wenn die Götter nur
sich in Freude verzehrt hätten,
wie wäre die Welt entstanden;
sie hätten nur ihr Eigenwesen
In die Weltenluft verstreut:
Traurig wurden sie d'rum
Und umfaßten klagend
Ihr Eigenwesen
Und aus der Klage
Erstand das selige Fiat
Das weltenschaffende Wort.
Freude ist das Feuer
Das erglänzt
Wenn die Klage
In Asche zernnt

Dacă zeii numai
s-ar fi consumat în bucurie,
cum ar fi luat naştere lumea;
ei doar propria lor fiinţă
în aerul lumii ar fi împrăştiat-o:
Trişti au fost pentru aceasta
Şi au cuprins văitându-se

Propria lor fiinţă
Iar din vaiet
A luat naştere binecuvântatul „Fiat”
Cuvântul creator de lumi.
Bucuria este focul
Care străluceşte
Atunci când vaietul
În cenuşă se scurge.

EPILOG

Cu ocazia împlinirii unui an de la moartea lui Rudolf Steiner, pe 30 martie 1926, Marie Steiner-von Sivers, care ocupase în cercul de lucru pentru cultul cunoaşterii o poziţie deosebită nu numai în calitate de cofondatoare şi împreună-conducătoare a lui, ci şi prin competenţă interioară[202], a organizat în cadrul primei clase a Şcolii Superioare Libere pentru Ştiinţa Spiritului o festivitate de comemorare cu caracter simbolic-cultic. Pe scena drapată cu cortină neagră din sala de la tâmplăria Goetheanum-ului, în care aveau loc pe atunci toate manifestările din Dornach, a pus să fie amplasate trei altare, dintre care la altarul din est ea slujise întotdeauna alături de Rudolf Steiner. În următoarea schiţă pentru alocuţiunea ei se

[202] Un participant a transmis o afirmaţie a lui Rudolf Steiner privitoare la aceasta, făcută în contextul de lucru al cultului cunoaşterii, după cum urmează: „La vârf, drept cap al şcolii şi mijlocitor al realităţilor spirituale stătea Rudolf Steiner; alături de el, în calitate de tovarăşă şi colaboratoare, Marie von Sivers. ... În timpul unui act dintr-un grad mai înalt, la care aveau voie să fie prezenţi doar un mic număr de participanţi, am fost anunţaţi de Rudolf Steiner însuşi că este de considerat colaborarea Mariei von Sivers într-un sens deplin îndreptăţit – nu simbolic ca şi la noi toţi ceilalţi. Şi anume aşa, că s-a indicat asupra unei realităţi care trece dincolo de naştere şi moarte.” Relatat de Adolf Arenson într-o scrisoare circulară către membrii Societăţii Antroposofice, din octombrie 1926.

exprimă ceea ce a însemnat pentru ea fapta de viaţă a lui Rudolf Steiner, şi anume: de a fi trăit Legenda Templului.

Marie Steiner

Ne-am adunat aici pentru a-l comemora pe cel care, acum un an, şi-a luat rămas bun de la acest Pământ, cel care a activat aici, în acest aşezământ, pentru noi, printre noi, care ne-a dat linii directoare pentru acţiunea noastră, pentru serviciul la altarele înţelepciunii, frumuseţii şi tăriei, drept semn pentru care am aşezat aceste altare, care ne simbolizează activitatea sa. Am pus, ca semn al lucrării sale active, aceste unelte pe altare. Cu ele i-a impregnat lemnului noile forme. Sunt compasul şi rigla lui, mistria şi ciocanul lui. Ele mai sunt încă străbătute sufleteşte de focul mâinilor sale, ele vorbesc către noi şi cer să fie făcute fapte.

Cu gândul la el şi la cele pe care le avem de făcut, noi aprindem aceste lumânări:

1. Lumina pe care el a aprins-o în inima noastră, să se aprindă puternic şi să devină înţelepciune.

2. Să se ridice în puritate la el, aşa de pură precum a cufundat-o el în sufletele noastre.

3. Să se întărească prin el în lucrare activă, pentru ca făptuirea noastră să servească spiritul său, spiritul nostru să se întărească în christificarea Eu-lui.

Stăm în această încăpere îndoliată, gândindu-ne la cel mare, care ne-a părăsit. Cele trei altare stau ca semn şi sigiliu al acţiunii sale în faţa noastră. Conducătorul care a stat în faţa acestei cotituri a omenirii a slujit în permanenţă la aceste altare. I-a fost permis să le scoată din adâncurile templului în care au stat de când au existat misterii şi i-a fost permis să le predea omenirii. El ni le-a dat în imagine, în artă, prin faptul că le-a introdus în dramele sale misteriu, la etapele progresului elevilor spirituali. El ni le-a dat în cuvântul său, prin faptul că a pus în punctul central al acţiunii sale idealurile înţelepciunii, frumuseţii, tăriei, ni le-a prezentat încontinuu în faţa ochilor în efectul lor individual şi în interacţiunea lor. El le-a permis celor

două, cele mai semnificative, personalităţi de poeţi dintre elevii săi să pună în faţa lumii legenda în cuvânt şi în imagine[203].

O recunoaşteţi din creaţiile lor. Numai în măsura în care ea îi este dată acum în mod artistic omenirii, numai atât să ne gândim acum la ele. Iar cu lovitura de ciocan cu care Rudolf Steiner a realizat, la punerea Pietrei Fundamentale, legătura cu serviciul spiritual etern, să ne gândim acum la el.[204] De el ne legăm şi ne punem sub protecţia lui, de a le servi puterilor către care ne-a condus servind.

De ce i-a fost permis lui Rudolf Steiner să facă acest lucru, care înseamnă o cotitură în omenire şi în cadrul esoterismului, o secţiune şi o nouă cale?

Atunci când stă foarte aproape de noi lucrul care este mare, atunci nu îl vedem, peretele muntelui ne depăşeşte, el îl striveşte pe unul, împiedică privirea pentru altul. Noi nu vedem dincolo de el, simţim doar: acest lucru este mare.

Mult timp durează până urcăm pe vârful muntelui şi putem avea cuprinderea priveliştii; dar în timpul urcuşului obositor luceşte din când în când o întrevedere şi cuprindem părţi ale uriaşelor corelaţii.

---

[203] Drama lui Albert Steffen, „Hieram und Salomo" [Hieram şi Solomon] şi scrierile poetice ale lui Kurt Piper.

[204] Este vorba despre punerea Pietrei Fundamentale pentru formarea Societăţii Antroposofice Generale la Congresul de Crăciun 1923. Adolf Arenson relatează despre aceasta: „Rudolf Steiner a deschis Congresul de Crăciun nu cu cuvinte, ci cu lovituri simbolice şi cu aceasta a făcut să aibă efect legea continuităţii. Căci pentru fiecare dintre cei care aparţineau de instituţia pe care o înfăţişează Rudolf Steiner în capitolul 36 din ***Cursul vieţii*** sale, aceste lovituri spuneau: «Lucrul nou pe care vreau să vi-l dau, îl leg prin aceasta de ceea ce era înainte prezent, fidel faţă de legea esoterismului.» ... Cred că nu e nevoie să fie subliniat faptul că această legare de ceea ce era înainte include în ea posibilitatea de a aduce ceva cu totul nou, ba chiar ceva nou ca un salt, aşa cum şi la plantă floarea se leagă de formarea frunzei şi totuşi este ceva cu totul nou." (Scrisoarea lui Adolf Arenson către Albert Steffen din 24 decembrie 1926.)

Nouă ne-a fost făcută uşoară vederea, nouă ni s-a permis să trăim acest lucru, dar poate că lumina a fost prea orbitoare ca să fi putut vedea cu exactitate.

Noi am trăit construcţia, am trăit cum Rudolf Steiner a ridicat ciocanul pentru lucru şi cum elevii săi s-au revărsat pentru a servi lucrului; templul se ridicase sublim şi strălucitor din forţa spiritului său şi din îndemânarea mâinilor sale, iar nouă ni s-a permis să învăţăm şi să lucrăm. Dar şi noi, pe lângă slăbiciunile şi neajunsurile noastre, am avut printre noi cele trei calfe rele, care au mers până la trădare şi până la voinţa de nimicire. Semănarea urii şi-a arătat roadele. Construcţia a stat în flăcări, aşa cum a stat cândva în flăcări Marea turnată din aramă. Rudolf Steiner a trăit legenda; el a realizat-o în fapta fizică; el a devenit legenda. El a vestit-o omenirii prin viaţa lui.

Iar Rudolf Steiner s-a aruncat el însuşi în focul dogoritor al punctului central. Noi am fost pentru el acest foc dogoritor, noi, copiii lui Cain. El a luat asupra lui karma noastră, pentru ca să devenim mai liberi pentru servit. Dar karma noastră a fost prea aspră şi prea grea şi a rupt forţa sa fizică, aproape imediat după ce a realizat uniunea. Ultimul său an de viaţă a fost o imensă expiraţie a spiritului său ...

Când ne adunăm aşa ca astăzi, atunci este pentru că suntem conştienţi că am trăit un moment în istoria lumii care a fost un punct de agăţare, nu doar un punct de cotitură. Spiritul s-a coborât în curenţi niciodată bănuiţi, printr-un om care s-a făcut capabil ca să primească spiritul în spirit, suflet, trup. Noi nu vrem să facem astăzi nimic altceva decât să lăsăm să lucreze acest spirit printre noi, în cuvintele pe care ni le-a lăsat drept izvor al vieţii şi al forţei, în cuvintele şi muzica inspirată de el în spaţiul înconjurat cu negru, care este culoarea fizică a spiritului, la cele trei altare, a căror semnificaţie vă este cunoscută prin dramele-misteriu, la lumina celor trei lumânări, care sunt luminătoarele acestor trei altare.

Gândurile noastre se ridică la cel care ne-a părăsit acum un an, care a revărsat în inimile noastre înţelepciunea sa în blândeţe şi bunătate inepuizabilă, nicicând secătuită, a cărui

iubire a cuprins în ea şi a purtat sufletele noastre toate, a cărui putere a ridicat Pământul nostru din cârligele ahrimanice de substanţă în care ameninţa să se sufoce şi l-a purtat înspre spirit, pe aripile christificării Eu-ului, pe care o trăia şi o instruia. „Christos în mine" – aceasta a fost viaţa sa, lucrarea sa şi cuvântul său.

În cuvântul său, el a creat o construcţie de forţă, claritate şi frumuseţe indestructibilă. Acest cuvânt trebuie să rămână viu printre noi, acesta să fie ţelul nostru, spre care să tindă gândirea, simţirea şi voinţa noastră!

Am aşezat pe altarele înţelepciunii, frumuseţii şi forţei, în faţa cărora a servit el, uneltele cu care a creat activ, care mai sunt străbătute de însufleţirea focului călduros al mâinilor sale, care au cuprins viitorul. Cu ele a lucrat înăuntrul materiei, până ce a devenit artă revelatoare de spirit, desluşind pentru noi astfel cele mai ascunse legi ale naturii care se împing la revelare prin apariţia frumoasă. Sunt acestea compasul lui, rigla lui, mistria lui, ciocanul lui, maiul lui cu care a creat formele lucrării sale de sculptură: (Trei lovituri de ciocan: lung scurt scurt; lung scurt scurt; lung scurt scurt).

În spiritul său ne adunăm astăzi, rugându-ne pentru ca să acopere slăbiciunile noastre şi neajunsurile noastre cu strălucirea fiinţei sale, în numele lui apelăm la Arhanghelul în al cărui serviciu el ne-a închinat, căutând să cunoaştem păzitorul care stă în faţa porţii templului către împărăţia de dincolo: (Trei lovituri de ciocan: lung scurt scurt; lung scurt scurt; lung scurt scurt). De acest păzitor încercăm să ne apropiem în semnul iubirii sale, care a devenit în revărsare plină de înţelepciune pentru noi o virtute darnică, a cuvântului său care, transpunându-se în faptă, pentru noi a devenit sabia îndrumătoare, activă a lui Michael, a vieţii sale aflate în revărsare, care în crearea de cunoaştere ne-a condus înapoi la starea noastră primordială şi, depăşind spaţiu şi timp, a devenit pentru noi viitorul. Pe ele le invocăm, puterile existenţiale, acţionatoare, domnitoare:

Pe ea, pe care a creat-o nouă: Antroposofia.

Pe el, pe care ne-a îndemnat să îl urmăm: Michael
Fundamentul primar cuprinzător, care poartă viitorul în el: Iehova-Adonai
Viaţă – Iubire – Logos
Christos în mine
Ex deo nascimur / In Christo morimur / Per Spiritum Sanctum reviviscimus
(3 lovituri de ciocan: lung scurt scurt; lung scurt scurt; lung scurt scurt).

Note suplimentare
Schuster, Hugo (1876 – 1925)

Elveţian. În calitate de tânăr neguţător în St. Gallen în anii 1903/04, a participat cu spirit de iniţiativă la construcţia muncii antroposofice din Elveţia, de exemplu la fondarea ramurilor din St. Gallen, Berna şi Basel. Prin intermediul expunerilor făcute despre Christos de către Rudolf Steiner, el s-a simţit îmboldit să se îndrepte spre profesia de preot. În 1918 a fost hirotonisit preot al bisericii vechi-catolice şi a slujit prima dată la Basel. La începutul anului 1919 a primit de la Rudolf Steiner ritualul de înmormântare. Rudolf Steiner rostise într-adevăr deja adesea cuvinte de comemorare în cadrul înmormântării unor membri ai Societăţii Antroposofice, dar nu a acţionat niciodată în mod ritualic, întrucât, aşa cum a spus Marie Steiner cândva, la fel de puţin vroia el să exercite slujba de preot, pe cât şi profesia de medic. Însă deoarece un membru al Societăţii avea funcţia de preot, a rezultat o colaborare. Cu ocazia unui astfel de caz de deces a desfăşurat preotul Schuster ritualul de îngropăciune dat de Rudolf Steiner, pentru prima oară, la 14 ianuarie 1919 la Arlesheim şi Rudolf Steiner a rostit după aceea cuvinte de comemorare. Dintr-o redactare de telegramă a lui Rudolf Steiner prezentă sub formă manuscrisă în Arhiva Rudolf Steiner-Nachlass Verwaltung (Administraţia moştenirii lui Rudolf Steiner) reiese faptul că în cazul decesului unui membru din mai 1920 l-a întrebat el însuşi pe preotul Schuster dacă poate să

săvârşească ceremonia de îngropăciune. Şi din octombrie 1920 se poate documenta o asemenea festivitate desfăşurată împreună. Conform unei exprimări dintr-o scrisoare a Mariei Steiner, Rudolf Steiner vorbea la înmormântări şi la incinerări ale membrilor atunci când „rudele îl rugau să facă aceasta. La început au fost desigur cazuri izolate. Întrucât treptat au devenit tot mai numeroase şi între timp le fusese dat cultul preoţilor care îl abordaseră pentru aceasta (din Comunitatea Creştinilor), el dorea ca lucrul să fie tratat în acest mod, deoarece vroia la fel de puţin să exercite slujba de preot, cât şi profesia de medic." Deoarece Schuster a trebuit să renunţa la activitatea sa deja în 1921 datorită îmbolnăvirii sale, ritualul de înmormântare a trecut la Comunitatea Creştinilor.

Pentru reverendul Schuster, Rudolf Steiner a transpus în 1919 ritualul Messei în formă nouă. Pe 20 aprilie 1919, chiar înainte de plecarea către Stuttgart, unde în ziua următoare îşi începea activitatea mişcarea populară pentru o tripartiţie a organismului social, cu o şedinţă a semnatarilor documentului „Aufrufes an das deutsche Volk und die Kulturwelt" (Chemare către poporul german şi lumea culturală), Rudolf Steiner i-a trimis lui Schuster primele părţi – „Evangelium" şi „Offertorium" – din Messă. Scrisoarea însoţitoare sună astfel: „Dornach, 20 aprilie 1919. Dragă domnule Rector Schuster! Alăturat primiţi mai întâi din liturghie tot ce este deja gata în aşa măsură, încât pot să le dau din mână. Dar vreau să iau lucrurile cu mine şi în timpul călătoriei, iar părerea mea este că, acum că este gata cartea mea (***Puncte centrale ale problemei sociale*** ...), în curând va ajunge totul în mâinile dvs. Să nu vă supăraţi pe mine că deocamdată primiţi doar atât de puţin; doar că lucrurile merg mai departe. Cordial, Rudolf Steiner." Celelalte părţi au urmat ceva mai târziu. Data exactă nu este cunoscută.

Sellin, Albrecht Wilhelm (Berlin-Ludwigslust, 1841 – 1933, München)

Colonizator în Brazilia, mai târziu neguţător angrosist în Hamburg. A jucat un rol în calitate de pregătitor şi cofondator al

„Gesellschaft für Experimentalpsychologie" (Societatea pentru psihologie experimentală). În cadrul acesteia a experimentat în anii 1888-1892 împreună cu Max Dessoir, Albert Moll ş.a., pentru a răspunde la chestiunea privind diferenţa dintre magnetismul animal şi hipnotism. A cunoscut atunci şi teosofia lui Blavatsky, care însă nu îl mulţumea. Din 1902, redactor al revistei francmasone „Bundesblatt", organ al „Große Nationalmutterloge zu den drei Weltkugeln" (Marea Lojă Mamă Naţională pentru Cele Trei Sfere ale Lumii) şi mai târziu mare arhivar al acestei mari loje. Dc când l-a auzit în 1904 pe Rudolf Steiner ţinând o conferinţă la Hamburg s-a dedicat întru totul studiului ştiinţei spiritului de orientare antroposofică şi a interpretat, fiind deja în vârstă de 70 de ani, roluri importante în cadrul prezentării dramelor-misteriu ale lui Rudolf Steiner de la München din anii 1910-1913.

A se vedea A.W. Sellin, *Erinnerungen aus dem Berufs-und Seelenleben eines alten Mannes* (Amintiri din viaţa profesională şi sufletească ale unui bărbat bătrân), Konstanz, 1920.

Masoneria egipteană (Ritul Memphis-Misraim)

O istorie dovedită prin documente a acestei direcţii, care nu este recunoscută de francmasoneria regulară, nu există. Pe baza diferitelor tradiţii literare rezultă următoarea imagine.

Prin masonerie egipteană se înţelege în primul rând Ritul Misraim, în timp ce Ritul Memphis este considerat imitaţia acestuia care a luat naştere în secolul al XIX-lea. Amândouă riturile au fost unite, însă trebuie să fi fost prelucrate cu toate acestea mereu separat, astfel că sub denumirea de „Memphis-Misraim" nu un rit, ci două rituri sunt de înţeles.

Ritul Misraim a fost răspândit puternic în prima jumătate a secolului al XIX-lea în Franţa, interzis în diverse locuri, până ce pe parcursul celei de a doua jumătăţi a secolului a dispărut mai mult sau mai puţin din peisaj. Pe o cale oarecare ajunsese în America şi de aici a primit Yarker carta sa pentru aceste două rituri în Marea Britanie şi Irlanda. El a unificat Ritul Memphis, Ritul Misraim şi Ritul Scoţian Cerneau de 33° într-o singură

organizaţie. De la Yarker au primit Reuß, Hartmann şi Klein în anul 1902 o scrisoare cu dreptul de a introduce această „Vereinigte Schottische–, Memphis und Misraim-Maurerei" (Masonerii Reunite Scoţiene, Memphis şi Misraim) în Germania. Bărbatul care stimulase şi intermediase acest lucru a fost marele industriaş şi inventator austriac Karl Kellner (1850-1905), în acord cu Möller/Howe (vezi şi nota referitoare la Reuß), unul dintre „cei mai remarcabili ocultişti ai acelui timp din spaţiul vorbitor de germană". El a avut ideea unei academii francmasone şi a crezut că o poate realiza cel mai bine prin sistemul masoneriei egiptene. Denumirea „Orientalischer Templer Orden" (O.T.O) (Ordinul Templier Oriental) se consideră că provine de la el. Aceste denumiri nu spun însă de fapt nimic, niciuna dintre ele. Ele au şi fost modificate mereu. A se compara, cât de diferit apar ele chiar şi numai pe documentele lui Reuß. Pentru Rudolf Steiner, toate acestea nu aveau niciun fel de importanţă. El s-a lăsat doar îndreptăţit nominal de acest curent, pornind de la îndatorirea ocultă de a păstra continuitatea istorică, de a-şi organiza şi a-şi conduce autonom propria sa muncă simbolic-cultică. Pentru orice cunoscător este evident că textele de ritual folosite de el sunt creaţiile sale originale. Pentru cine vrea să aibă o dovadă documentară privind acest lucru, indicăm traducerea germană publicată a cărţii *Rituale des Misraim-Ritus* (Rite Egyptien dit de Misraim) (Ritualuri ale Ritului Misraim) de Bernh. Beyer, tipărite de „Das Freimaurer-Museum. Archiv für freimaurerische Ritualkunde und Geschichtsforschung. In zwangloser Folge herausgegeben vom Geschichtlichen Engbund des Bayreuther Freimaurer-Museums" (Muzeul francmason. Arhiva pentru ştiinţa ritualurilor şi cercetarea istorică francmasonă. Editate în succesiune liberă de Departamentul istoric al Muzeului francmason din Bayreuth). Editor: dr. Bernh. Beyer. Vol. 7, Bernhard Sporn Verlag, Zeulenroda/Leipzig, 1932.

Yarker, John (1833-1913)

Iniţial a fost cu grad înalt în cadrul francmasoneriei regulare. Pe baza experienţei sale că, prin modul în care este condusă francmasoneria, ea a devenit „lucrarea, aproape paradisul bonvivanţilor, al făţarnicilor drăgălaşi", „paradisul vânzătorilor de zorzoane masone inutile ... paradisul «împăraţilor» masoni sau al şarlatanilor, care scot putere şi bani din pretenţiile aristocratice", el a ieşit din francmasoneria regulară şi a fondat diferite sisteme de grad înalt pe bază mistică. Din 1872 a fost reprezentant al riturilor egiptene pentru Marea Britanie şi Irlanda. Conform lui H.P. Blavatsky, el a fost la timpul lui una dintre autorităţile masone cele mai înalte, cu o mare învăţătură şi ştiinţă autentică. A participat în bună măsură la fondarea Societăţii Teosofice, a fost membru de onoare al acesteia. După apariţia primei mari lucrări a lui H.P. Blavatsky, *Isis Unveiled* (Isis dezvăluită) (1877), el i-a acordat pe 24 noiembrie 1877 cel mai mare grad de adopţie al masoneriei egiptene. În 1902 el a emis o cartă pentru introducerea acesteia în Germania (vezi nota privind „Masoneria egipteană").

Reuß, Theodor (Augsburg, 1855 – 1923, München)

O imagine clară despre această personalitate lipsită de transparenţă abia dacă se poate obţine, deşi de curând există o descriere a vieţii sale, în care a fost adunat mult material. Vezi Helmut Möller/Ellic Howe *Merlin Peregrinus. Vom Untergrund des Abendlandes* (Pelerinul Merlin. Despre subteranul Occidentului), Würzburg, 1986. Viaţa lui Reuß a decurs în principal într-un cadru care era format de politică, activitate scriitoricească şi francmasonerie. Scrierile ocazionale de politică şi francmasonerie sunt nesemnificative, mărturiile despre el contradictorii şi nesigure. În schimb, sigur este faptul că el se afla mereu în lipsă de bani şi activitatea sa francmasonă i-a servit şi ca mijloc pentru asigurarea traiului. În anii săi de viaţă, interesele francmasone au depăşit orice altceva. A participat la numeroase grupări, care însă existau uneori doar pe hârtie. De la Yarker a primit în 1902, împreună cu Franz Hartmann şi

Heinrich Klein, o cartă pentru a introduce „Vereinigte Schottische-, Memphis- und Misraim-Maurerei" (Masoneria Unită Scoțiană, Memphis și Misraim) în Germania (vezi nota referitoare la „Masonerie egipteană"). Rudolf Steiner, care din motive de continuitate istorică vroia să lege propriul său cerc de lucru simbolic-cultic de vechiul curent de misterii egiptean a negociat cu Reuß de la sfârșitul anului 1904 până la trecerea dintre anii 1905/06 condițiile în care putea să își organizeze autonom cercul său cu îndreptățire nominală și a asigurat atunci printr-un contract faptul că va trece asupra lui singur conducerea ritului Misraim, imediat ce a preluat în cercul lui al 100-lea membru. Acesta a fost motivul principal pentru care a luat legătura cu reprezentantul german al masoneriei egiptene. La reproșul că a intrat în relație cu un asemenea om ca Reuß, Rudolf Steiner a răspuns următoarele în ***Cursul vieții*** sale:

Bineînțeles că ulterior este ușor să stai să cântărești cu cât ar fi fost totuși mai „deștept" să nu faci legătura cu organizații care s-au lăsat folosite mai târziu și ele de calomniatori. Dar doresc, cu toată modestia, să fac observația că, la vârsta de viață ce este luată aici în considerare, mai aparțineam încă de oamenii care presupuneau că la ceilalți, cu care aveau de lucru, ar exista verticalitate și nu strâmbătate în căi. La această credință în oameni nu a schimbat nimic nici vederea spirituală. De aceasta nu trebuie abuzat pentru a cerceta intențiile interioare ale semenilor, atunci când această cercetare nu este la cererea oamenilor respectivi înșiși. În alte cazuri, cercetarea interiorului altor suflete rămâne ceva interzis pentru cunoscătorul de spirit, așa cum rămâne ceva interzis deschiderea neîndreptățită a unei scrisori. Și așa se face că stai în fața unor oameni cu care ai de-a face, așa ca oricare altul care nu are cunoașterea spiritului. Dar există tocmai diferența dintre a considera că celălalt are verticalitate în intențiile sale până ce afli contrariul, sau de a sta în fața lumii întregi cu gând rău. O conlucrare socială a oamenilor este imposibilă într-o dispoziție ca aceasta din urmă, căci așa ceva poate să numai pe *încredere, nu pe neîncredere*.

Masonerie de adopţie şi Annie Besant

Până la sfârşitul secolului al XVII-lea erau cu totul excluse femeile din francmasonerie. De-abia când la începutul secolului al XVIII-lea au luat naştere în Franţa asociaţii care se asemănau cu cele ale francmasoneriei şi permiteau şi accesul femeilor, s-a ajuns la aşa-numita masonerie de adopţie, loje ale femeilor, care erau subordonate celor ale bărbaţilor, adică fiecare demnitar de gen feminin era adoptat de unul asemănător de gen masculin. Prima asemenea lojă de adopţie – pornind de la Grand Orient de France – a luat naştere în 1775 la Paris. În timpul acela primise şi Cagliostro femei în masoneria sa egipteană. Ca primă femeie care a găsit acces cu un secol mai târziu într-o lojă *regulară* a bărbaţilor este de obicei numită luptătoarea franceză pentru drepturile femeii, Marie Deraismes (1828-1894). După primirea ei a ţinut o cuvântare, în care s-a exprimat după cum urmează: „Din ce motiv ne-a exclus francmasoneria pe noi, femeile? Este ea oare în posesia unor adevăruri mai înalte care ar fi accesibile doar unei elite iluminate? Se ocupă cu probleme transcendente abstracte, care au nevoie de studii pregătitoare? Nu. Căci eşti admis fără vreo diplomă sau vreun certificat de absolvire. Are oare francmasoneria de oferit poate secrete, arcane sau misterii care ar fi permis să fie comunicate doar unui mic număr de aleşi? Nu, căci timpul misteriilor, al secretelor şi al arcanelor s-a terminat definitiv!" (Citat după A. Meilor, Logen, Rituale, Hochgrade – *Loje, ritualuri, grade înalte* –, ed. a 2-a germană, 1985, fără menţionarea editurii sau a locului, p. 202).

Deoarece admiterea ei într-o lojă regulară de bărbaţi în anul 1882 a rămas totuşi un caz de excepţie, ea a fondat împreună cu câţiva masoni din ritul scoţian 33°, în anul 1882, la Paris un nou ordin, „Ordre Maçonnique Mixte International" (Ordinul masonic mixt internaţional), cunoscut sub numele de Loja Franceză „Le droit humain" (Dreptul uman), a cărui îndreptăţire este însă controversată.

În acest ordin a fost admisă Annie Besant în 1902. În 1903 a primit un document de fondare pentru Londra şi a ajutat, pe lângă activităţile ei teosofice, la extinderea lui în lumea

vorbitoare de engleză, cunoscut acolo ca „Order of Universal Co-Masonry" (Ordinul Co-Masoneriei Universale). Potrivit unei comunicări a lui Emil Adrianyi către Rudolf Steiner, Reuß i-ar fi declarat la întrebarea sa dacă Annie Besant este membră a Ritului Memphis-Misraim, că ea ar fi solicitat într-adevăr la Yarker şi la Reuß să fie admisă, dar că ar fi fost respinsă din ambele părţi.

Legenda Templului

Conform conferinţei lui Rudolf Steiner ţinută la Berlin pe 4 noiembrie 1904 (GA 93), legenda provine de la Christian Rosenkreutz, fondatorul rosicrucianismului în secolele XIV/XV. Pe ce căi a devenit legenda, care astfel are origine rosicruciană, baza pentru întreaga francmasonerie, despre acest lucru nu s-a exprimat însă, dar a făcut observaţia, în conferinţa de la Berlin din 11 noiembrie 1904 (GA 93), că francmasoneria s-ar fi unit cu rosicrucienii. Aşa se explică, probabil, şi desemnarea „masoni rosicrucieni" din anumite texte ritualice ale lui Rudolf Steiner.

În literatura francmasonă se consideră că Legenda Templului în general a luat naştere la începutul secolului al XVIII-lea, pentru că atunci a apărut pentru prima oară sub formă literară. Însă se presupune că trebuie să fi aparţinut deja mai înainte la bunurile de gândire ale masoneriei, dar acest lucru nu este atestat prin documente. Despre formulare nu există nicio variantă fără echivoc. În diferitele forme transmise se găsesc tot mereu variante.

În afara francmasoneriei ea a fost cunoscută pentru prima oară în secolul al XIX-lea, odată prin prelucrarea literară de către Gerard de Nerval (pseudonim pentru Gerard Labrunie, Paris, 1828-1858), apărută la mijlocul secolului al XIX-lea la Paris, tradusă în limba germană de Manfred Krüger (*Die Geschichte der Königin aus dem Morgenland und von Soliman, dem Fürsten der Genien* – Povestea Reginei din Orient şi a lui Soliman, prinţul geniilor – Stuttgart, 1967), apoi prin Charles William Heckethorn în lucrarea sa *Secret Societies of all Ages and Countries* (Societăţi secrete din toate timpurile şi ţările), Londra,

1875, prima traducere germană *Geheime Gesellschaften, Geheimbünde und Geheimlehren* (Societăţi secrete, uniuni secrete şi învăţături secrete), Leipzig, 1900. Varianta cuprinsă în aceasta a fost folosită de Rudolf Steiner în conferinţele din volumul ***Legenda Templului şi Legenda de Aur*** (GA 93).

În 1923, în contextul orelor esoterice pentru „Grupul Wachsmuth-Lerchenfeld", Rudolf Steiner le-a dat celor doi scriitori care au participat la ea, Kurt Piper şi Albert Steffen, sugestia de a configura artistic legenda. Din aceasta a luat naştere încă înaintea morţii lui Rudolf Steiner (martie 1925) drama lui Albert Steffen, *Hieram und Salomo* (Hieram şi Solomon), în care a prelucrat şi părţi din Legenda de Aur. Prima publicare a avut loc în 1925 în revista săptămânală „Das Goetheanum". În anul 1935, a fost prezentată în premieră, pusă în scenă de Marie Steiner pe scena Goetheanum-ului; în 1937, la Expoziţia Internaţională de la Paris a fost prezentată ca piesă de oaspeţi în Théatre des Champs Elysées. Kurt Piper a configurat legenda într-un ciclu de poezii *Kain und Abel-Seth. Mysterienlegende in 10 Tafeln am Grabe Rudolf Steiners* (Cain şi Abel-Seth. Legendă de misterii în 10 tablouri la mormântul lui Rudolf Steiner), publicată în revista lunară „Die Drei" (Cele trei), an. 6,1926/27, nr. 1.

Legenda de Aur

Această legendă a fost povestită şi explicată începând de la pregătirea cercului de lucru pentru cultul cunoaşterii şi în conferinţele pentru membri. Vezi conferinţele de la Berlin, 29 mai 1905 (GA 93); Leipzig, 15 decembrie 1906 (GA 97); Berlin, 17 decembrie 1906 (GA 96); München, 21 mai 1907 (GA 287); Kassel, 29 iunie 1907; Basel, 25 noiembrie 1907 (GA 100); Dornach, 19 decembrie 1915 (GA 165). La prima prezentare din conferinţa ţinută la Berlin pe 29 mai 1905, ea a fost numită Legenda lemnului crucii din Evul Mediu, începând de atunci mereu „Legenda de Aur". Această denumire cu siguranţă nu i-a fost dată după numele culegerii de legende „Legenda aurea" a lui Jacopo da Varagine din secolul al XIII-lea, ci ar avea mai degrabă

o motivaţie esoterică. Căci, conform explicaţiilor, imaginile legendei sunt o expresie a celei de a patra trepte a iniţierii rosicruciene, care este desemnată drept găsirea pietrei înţelepţilor, care este numită şi cea „de aur".

În culegerea „Legenda aurea" se găseşte legenda sub desemnarea „Despre găsirea Sfintei Cruci". Partea corespunzătoare din ea sună după cum urmează:

„Când Adam era bolnav, a mers fiul său Seth, la poarta paradisului pământesc şi a cerut ulei din pomul milei, ca să ungă cu acesta trupul tatălui său Adam şi să îl facă sănătos. Atunci i-a apărut Arhanghelul Michael şi i-a spus: «Nu căuta să obţii uleiul din pomul milei şi nu plânge pentru aceasta, căci acest lucru nu îţi poate fi ţie dat, până nu au trecut cinci mii şi cinci sute de ani.» Însă se crede că de la Adam până la patimile lui Christos nu s-ar fi scurs mai mult de cinci mii o sută nouăzeci şi nouă de ani. Se citeşte de asemenea că Îngerul i-ar fi dat lui Seth o crenguţă şi i-a poruncit să o planteze pe muntele Liban. Într-o poveste grecească, ce este însă apocrifă, se găseşte scris faptul că Îngerul i-a dat lui Seth din lemnul la care a păcătuit Adam şi a spus: «Atunci când această creangă va aduce fructe, *atunci să fie* tatăl tău sănătos». Când a ajuns Seth acasă, tatăl său murise deja; atunci a plantat creanga pe mormântul său, iar creanga a crescut şi s-a făcut un copac mare, şi a ţinut până în timpurile lui Solomon. Dacă acest lucru este adevărat sau nu, lăsăm în seama judecăţii cititorului, căci în nicio istorie sau cronică valabilă nu găsim asta scris. Deoarece Solomon a văzut cât de frumos era copacul, a pus să fie tăiat şi l-a dat spre construcţie la casa din pădure. Însă lemnul nu se potrivea la niciun loc din casă, aşa cum povesteşte Johannes Beleth, căci mereu era fie prea lung, fie prea scurt; căci dacă era scurtat după măsura corectă pentru un loc, era atunci aşa de scurt încât nu se potrivea deloc acolo. Atunci s-au supărat constructorii şi au aruncat lemnul; şi l-au pus peste un lac, să le fie punte celor care vroiau să treacă. Dar pentru că regina din Saba auzise despre înţelepciunea lui Solomon şi a vrut să călătorească la el peste lac, ea a văzut în spirit că Mântuitorul lumii va trebui să spânzure cândva de acest

lemn; de aceea nu a vrut să meargă peste acel lemn, ci a îngenuncheat şi s-a rugat la el. În *Historia Scholastica* se spune însă că Regina din Saba a văzut lemnul în casa din pădure şi când s-a întors acasă în ţara ei, i-a trimis veste lui Solomon că de acel lemn va fi spânzurat unul, prin a cărui moarte urmează să fie stricat regatul evreiesc. De aceea a luat Solomon lemnul şi a pus să fie îngropat adânc în pământ. Deasupra acelui aşezământ a fost făcut după vreme îndelungată balta pentru oi, în care nathaniţii spălau animalele de sacrificiu; şi astfel a avut loc mişcarea apei şi vindecarea bolnavilor nu numai prin venirea îngerului, ci şi prin forţa lemnului. Deoarece acum se apropia jertfa lui Christos, lemnul s-a ridicat la suprafaţă; când au văzut evreii acest lucru, l-au luat şi au pregătit din el crucea Domnului."

Drept cea mai veche sursă literar-istorică a Legendei este considerată tradiţia care provine de la Părintele bisericii alexandrine Origene din secolul al II-lea, despre îngroparea lui Adam pe Golgotha, la care se adaugă textul transmis prin Evanghelia lui Nicodim în secolul al III-lea, despre trimiterea lui Seth în paradis; iniţial, cu versiunea că Seth aduce pentru tatăl său bolnav, Adam, uleiul milei de la pomul vieţii. De-abia în secolele următoare a apărut corelaţia genealogică a lemnului din pomul paradisului cu crucea lui Christos, în diferite versiuni. Legenda cu cei trei sâmburi formează în cadrul „încâlcelii nespus de complicate a legendelor" un grup propriu, care apare începând cu secolul al XII-lea. (A se vedea cercetările din perspectiva istoriei religiilor realizate de Otto Zöckler în *Das Kreuz Christi* – Crucea lui Christos –, capitolul „Die Kreuzesholzlegenden des Mittelalters" – Legendele din Evul Mediu despre lemnul crucii – Gütersloh, 1875.)

Rudolf Steiner, care în diferitele sale redări foloseşte liber aceste elemente şi unele care merg dincolo de aceasta, îndeosebi însă când relatează despre Seth care aduce cei trei sâmburi de la cei doi pomi ai paradisului ce sunt încolăciţi unul în jurul celuilalt şi au devenit unul, duce originea legendei cu mult mai departe, până în misteriile precreştine. Atunci când a fost

întrebat, după prima discutare a legendei în conferința de la Berlin din 29 mai 1905, dacă ea e foarte veche, el a răspuns că apare într-adevăr, din perspectiva istoriei literaturii, abia în Evul Mediu, dar că ar fi fost configurată deja în misterii, numai că nu a fost notată. Ea se leagă de misteriile lui Adonis din Antiohia, în care ar fi fost deja sărbătorite crucificarea, punerea în mormânt și învierea drept copie exterioară a inițierii interioare. Atunci ar fi apărut deja și femeile ce se jeluiau la cruce, care apar în creștinism în Maria și Maria din Magdala. Ceva asemănător s-a întâmplat și la misteriile lui Apis, ale lui Mithras și ale lui Osiris. Ceea ce pe atunci era încă apocaliptic, s-a împlinit în creștinism. Așa cum Ioan înfățișa în Apocalipsa lui viitorul, în mod asemănător se transformau vechile apocalipse în nouă legendă. Regina din Saba era cea cu privirea mai profundă, care a cunoscut înțelepciunea propriu-zisă. Și în conferința de la Kassel din 29 iunie 1907, legenda este caracterizată drept conținut de instruire al ocultismului din „timpuri străvechi". Despre Seth se spune că „trimiterea lui " este înțeleasă întotdeauna așa, că el vede „ceea ce este la sfârșitul timpurilor: echilibrarea celor două principii în omul însuși." Cu cele două principii sunt numite aici pomul de sânge roșu și cel de sânge roș-albastru, simbolizate aici prin cele două coloane.

Acestea nu figurau numai în cultul cunoașterii, ci formau și un element esențial în configurarea congresului de la München de Rusalii 1907. Ele erau postate în fața scenei și de altfel erau reprezentate pictural în a patra imagine murală a celor șapte sigilii apocaliptice, unite printr-un curcubeu cu șapte culori. De la prezentarea în premieră a celei de a treia drame-misteriu „Păzitorul Pragului" (1912), ele aparțin, conform indicației regizorale a lui Rudolf Steiner, de scenografia ultimului tablou (templu).

Dacă se spune, în conferința de la München din 21 mai 1907, cu privire la configurarea sălii congresului, că se denumește coloana roșie (la stânga privitorului) cu I, cea albastră (la dreapta privitorului) cu B și că aceste litere ar fi literele de început de la două cuvinte pe care nu e îndreptățit să

le rostească acolo, atunci nu se referea cu siguranţă la numele de Iachin şi Boas, care sunt cunoscute din Biblie (1. Regi, 7,21), care au fost preluate de francmasonerie. Rezultă acest lucru din raportul despre congres, pentru revista „Luzifer-Gnosis", conform căruia aceste litere de pe coloane indică „într-un fel cunoscut doar pentru iniţiaţi" asupra tainei de evoluţie legată de aceasta şi prezentată în modul modern al ştiinţei spiritului de Rudolf Steiner. Toate interpretările date în scrierile publice sau în anumite societăţi rămân totuşi numai la o explicare exoterică superficială.

Totuşi se va aborda aici o astfel de explicare, pentru că ilumineză semnificaţia coloanelor în cadrul istoriei culturii. În *Vergleichendes Handbuch der Symbolik der Freimaurerei mit besonderer Rücksicht auf die Mythologien und Mysterien des Altertums* (Ghid comparativ al simbolicii francmasoneriei, cu deosebită considerare asupra mitologiilor şi misteriilor Antichităţii) de Joseph Schauberg, Schaffhausen, 1861 (în Biblioteca Rudolf Steiner), se spune în volumul I, p. 205 şi urm. că în loja masonă, Soarele care urcă şi Luna care coboară nu stau faţă în faţă cu cele două coloane fără semnificaţie. Semnificaţia lor drept eternul schimb între „zi şi noapte, lumină şi întuneric, devenire şi trecere, viaţă şi moarte, bine şi rău, curat şi necurat, adevărat şi fals" aparţinea de cea mai înaltă Antichitate a egiptenilor şi semiţilor şi „probabil din acestea au reieşit şi la germanicii creştini din Evul Mediu cele două turnuri ale domului şi ale bisericilor ... Adesea au fost ridicate în Egipt în faţa intrării în templu două obeliscuri înalte şi aceste obeliscuri se numesc în egipteană razele de Soare ... La popoarele semite, îndeosebi la triburile siriene şi la fenicieni, apar în sanctuarele zeilor două coloane de lemn, metal sau piatră ca simboluri divine. Aşa stăteau la Tyr, în vechiul templu al lui Melkarth, adică al regelui oraşului, care strălucea de aur ca simbol al strălucirii luminii Soarelui, două coloane renumite, una din aur pur, pe care o ridicase regele Hiram, contemporanul şi prietenul regelui Solomon; cealaltă din piatră de smaragd, care lumina minunat în timpul nopţii. Şi în templul lui Melkarth din Gades stăteau două

coloane de bronz înalte de opt picioare, pe care erau însemnate costurile construcţiei templului de acolo. Cele mai mari coloane însă trebuie să şi le fi ridicat Dumnezeu însuşi la capătul Pământului, stâncile Calpe şi Abyle la strâmtoarea Gibraltar. Conform unor monede găsite, par să fi stat şi în Siria la intrarea câte unui templu doi copaci, îndeosebi doi chiparoşi, drept simboluri ai Soarelui şi ai Lunii. În faţa părţii estice a templului solomonic stăteau cele două coloane Iachin şi Boas, ale căror nume au fost transpuse pe cele două coloane ale lojelor masonice. Movers explică proveniența numelui Iachin din feniciană, drept cel care stă ferm, cel vertical, Boas drept cel care se mişcă sau păşeşte mai departe ...

De la zeul Soarelui coloanele se numesc şi coloanele lui Seth sau Seth, deoarece Seth – după Bunsen, *Ägyptens Stelle in der Weltgeschichte* (Locul Egiptului în istoria lumii), V, p. 291 – este cel mai vechi nume documentat al zeului Soarelui... Seth înseamnă de altfel în ebraică, precum şi în egipteană, şi coloana însăşi, în general ceea ce e vertical, ridicat, înalt..."

În volumul II, la pagina 203 se mai prezintă următorul pasaj din documentul de constituire a ritului francmason York, din anul 926: „Fiul lui Cain, Enoh, era îndeosebi un mare meşter constructor şi cunoscător al stelelor. Se pare că el a văzut dinainte în stele că lumea va pieri o dată prin apă şi altă dată prin foc, şi a pus de aceea două coloane mari, una din piatră, cealaltă din lut, pe care a scris învăţăturile de bază ale artelor, pentru ca ştiinţele lui Adam şi ale urmaşilor lui să nu se piardă."

„Acestea sunt aşadar Coloanele lui Seth sau Coloanele lui Enoh, cum mai sunt numite cele două coloane Iachin şi Boas, fără însă ca în masoneria de astăzi să fie făcut un uz mai mare de acest mit ebraico-mason ..."

O explicaţie care rezonează cu aceasta, a coloanelor drept „coloane ale lumii", drept coloane ale naşterii şi ale morţii, precum şi numele Iachin şi Boas, o dă Rudolf Steiner în conferinţa de la Berlin din 20 iunie 1916: „Omul păşeşte prin Iachin înăuntrul vieţii pământene, asigurând prin Iachin: Ceea ce este afară, în macrocosmos, acest lucru trăieşte acum în tine, tu

eşti acum un microcosmos, căci asta înseamnă cuvântul «Jakin»: în tine dumnezeiescul care este revărsat peste lume." „Boas, cealaltă coloană: intrarea prin moarte în lumea spirituală. Ceea ce este cuprins cu cuvântul Boas înseamnă aproximativ: Ceea ce am căutat până acum în mine, tăria, pe aceasta o voi găsi revărsată peste toată lumea, în ea voi trăi."

După această caracterizare mai urmează indicaţia esenţială că viaţa o reprezintă coloanele doar unilateral, căci numai în starea de echilibru între cele două ar fi viaţa: „Nici Iachin nu este viaţa, căci este trecerea de la spiritual la trup, nici Boas nu este viaţa, căci este trecerea de la trup la spirit. Echilibrul este cel care contează." Acest echilibru a fost reprezentat imaginativ de Rudolf Steiner pe cel de-al patrulea sigiliu apocaliptic – faţă de tradiţie, drept element nou – prin curcubeul care leagă cele două coloane.[205]

Calea Abel-Calea Cain

Diferenţa dintre aceste două căi a fost caracterizată pe scurt şi clar de Jan K. Lagutt în lucrarea sa *Grundstein der Freimaurerei* (Piatra de temelie a francmasoneriei), Zürich, 1958, în secţiunea „Das Wesen des Priestertums und das Wesen der Initiation" (Esenţa preoţimii şi esenţa iniţierii):

Aspectul preoţesc al tuturor religiilor [calea Abel] se bazează pe *consacrare*. Prin ea sunt transpuse asupra

[205] Prezentări despre cele două coloane vezi în: mapa „Bilder okkulter Siegel und Säulen. Der Münchner Kongreß Pfingsten 1907 und seine Auswirkungen" (***Imagini de sigilii oculte şi coloane. Congresul de la München de Rusalii 1907 şi efectele sale***), GA 284; conferinţele de la Nürnberg din 25 şi 26 iunie 1908 în ***Apocalipsa lui Ioan***, GA 104; Berlin, 20 iunie 1916 în *Weltenwesen und Ichheit* (***Fiinţa cosmică şi calitatea de Eu***), GA 169; Dornach, 29 decembrie 1918 în ***Cum îl poate omenirea regăsi pe Christos?*** *Tripla existenţă de umbră a timpului nostru şi noua lumină a lui Christos*, GA 187; în continuare, configurarea picturală cu motivul I-A-O din marea cupolă a primului Goetheanum în *Zwölf Entwürfe fur die Malerei der Großen Kuppel des ersten Goetheanum* (Douăsprezece proiecte pentru pictura cupolei mari de la primul Goetheanum) o mapă artistică, Dornach, 1930; şi în Hilde Raske *Das Farbenwort* (Cuvântul culorii), Stuttgart, 1982.

purtătorului, a preotului, forţe mai înalte, extrapersonale, care sunt considerate drept revărsare a harului dumnezeiesc. Hirotonisirea are drept efect faptul că acţiuni de milă divină pot fi purtate prin intermediul preotului în lumea fizică. Exprimat figurat, preotul consacrat devine un canal prin care se revarsă acţiuni dumnezeieşti în lumea pământeană.

Cu aceasta ar putea, cel puţin teoretic, un preot să fie de o moralitate personală îndoielnică şi totuşi să producă efecte, pentru că acestea nu provin din sfera sa personală, ci dintr-una supraomenesc-dumnezeiască. Cu aceasta preotul ar deveni un magician, care prin puterea hirotonisirii sale şi cu folosirea anumitor formule verbale cu caracter sacru sileşte dumnezeirea să lase să curgă acţiunile ei de har. O asemenea concepţie extremă asupra preoţiei, aşa cum iese din când în când la iveală, cu siguranţă că trece pe lângă adevăr. Dar ea indică originea foarte veche a naturii preoţiei, o epocă a omenirii care e trecută, care este desemnată drept cea magică.

În această prezentare nu este vorba despre critică. Este vorba numai de o caracterizare lămuritoare.

Acel curent care stă, printre altele, şi la baza francmasoneriei, merge pe alte căi [calea lui Cain]. Aici nu are loc o hirotonisire în sensul transpunerii de forţe mai înalte, ci o *iniţiere* sau o *trezire*. Esenţa acesteia este caracterizată de faptul că ea cheamă forţe care sunt deja predispuse în om. Actele simbolic-cultice care sunt adesea legate de iniţiere au singurul sens de a trezi forţele latente şi a le pune în acţiune.

Ca în toate marile religii şi culturi ale Antichităţii, şi în creştinism merg două curente unul pe lângă celălalt, cel preoţesc şi cel iniţiatic. Este ca şi cum în Iisus converg ambele curente, care sunt străvechi, pentru a se revărsa din nou de la el, nou învigorate.

Când Iisus îşi trimite apostolii (Marcu, 6,7; Luca, 9,1) el îi înzestrează cu forţe care se află cu totul pe linia preoţească şi nu provin din sfera uman-personală a apostolilor. Se spune: „... le-a dat putere şi stăpânire ...”

În Evanghelia după Ioan, Iisus apare limpede ca marele iniţiator, ca iniţiat în sensul cel mai înalt. Este sugerat deja în primul capitol din Evanghelie, unde îl cheamă pe Natanael la apostolat. În sensul esenţei iniţierii, el i se adresează lui Natanael într-un mod deosebit, iar acesta recunoaşte în el imediat iniţiatul mai înalt. Cu totul în public se înfăţişează Iisus ca mare iniţiat, ca hierofant în sensul vechilor misterii, atunci când desfăşoară trezirea lui Lazăr (cap. 11). Iisus trezeşte din nou viaţa lui Lazăr, cel adormit în somnul de moarte. Iar pe lângă procesul de trezire „exterior" se desfăşoară în Lazăr, „cel pe care îl îndrăgea Domnul", un alt proces adânc. În Lazăr străpunge eternitatea. Iar acest etern este viaţa despre care Iisus spune că EL este aceasta. Oriunde în om străpunge spiritul, eternul, sinea mai înaltă sau, altfel spus, unde se apropie omul în strădania sa sârguincioasă de izvorul adevăratei sale fiinţe, el trăieşte marea trezire.

Este oare de mirare că Evanghelia după Ioan ocupă un loc atât de central în curentul esoteric creştin?

Dacă la începutul adevăratei preoţii stă *harul*, care este de natură supraumană, atunci iniţierea *autentică* ar trebui să se încheie în har. Dacă i se acordă preotului forţe extra-personale de natură mai înaltă prin hirotonisire, atunci de el depinde să se arate demn de acestea, să se trezească prin ele şi să personalizeze forţele, într-un fel. Iniţierea, în măsura în care nu este ceremonie goală, cheamă forţele mai adânci, individuale ale omului. Iar prin ele trebuie să se maturizeze omul înspre acele sfere în care se află patria harului dumnezeiesc.

Lucrul cel mai înalt este aşadar preotul care devine un iniţiat. Invers, omul iniţiat îşi însuşeşte demnitatea preoţească atunci când aspectul profund uman, care este unul dumnezeiesc, ajunge să se desfăşoare în el. Atunci el stă în har.

Aici se încheie cercul aparentelor contrarii. Unul nu îl exclude pe celălalt. Amândouă sunt cărări pe marea cale a omului către fiinţa sa adevărată. Iar aceasta este Dumnezeu.

Registru cronologic al conferinţelor menţionate în text *cu indicaţii bibliografice*

Data şi locul conferinţei		Titlul publicaţiei în care este tipărită conferinţa GA = Rudolf Steiner Gesamtausgabe (Opere complete)
1902		
15 martie	Berlin	Notiţe netipărite
1904		
4 ian.	Berlin	Spirituelle Seelenlehre und Weltbetrachtung (Psihologie spirituală şi privire asupra lumii), GA 52
1 iulie	Berlin	Die okkulten Wahrheiten alter Mythen und Sagen. (Adevărurile oculte ale miturilor şi legendelor antice) GA 92
8 iulie	Berlin	Selbsterkenntnis und Gotteserkenntnis I. Theosophie, Christologie und Mythologie (Cunoaşterea de sine şi cunoaşterea lui Dumnezeu I. Teosofie, christologie şi mitologie) GA 90a
25 iulie	Berlin	Idem
4 nov.	Berlin	Legenda Templului şi Legenda de Aur, GA 93
11 nov.	Berlin	Idem
9 dec.	Berlin	Idem
16 dec.	Berlin	Idem
23	Berlin	Idem

dec.		
1905		
16 feb.	Berlin	Originea şi ţelul omului. Noţiunile fundamentale ale teosofiei, GA 53
5 mai	Berlin	Die okkulten Wahrheiten alter Mythen und Sagen (Adevărurile oculte ale miturilor şi legendelor antice), GA 92
15 mai	Berlin	Legenda Templului şi Legenda de Aur, GA 93
29 mai	Berlin	Idem
16 oct.	Berlin	Selbsterkenntnis und Gotteserkenntnis II. Theosophie, Christologie und Mythologie (Cunoaşterea de sine şi cunoaşterea lui Dumnezeu II. Teosofie, christologie şi mitologie) GA 90b
22 oct.	Berlin	Răspuns la întrebări în „Was in der Anthroposophischen Gesellschaft vorgeht. Nachrichten für deren Mitglieder" (Ce se întâmplă în Societatea Antroposofică. Ştiri pentru membrii acesteia), 1945, nr. 34-35
23 oct	Berlin	Legenda Templului şi Legenda de Aur, GA 93
25 oct	Berlin	Grundelemente der Esoterik (Elemente fundamentale ale esoterismului), GA 93a
26 oct.	Berlin	Die Welträtsel und die Anthroposophie (Enigmele lumii şi antroposofia), GA 54
1906		
2 ian.	Berlin	Legenda Templului şi Legenda de Aur, GA 93
29 ian.	Berlin	Ursprungsimpulse der

		Geisteswissenschaft (Impulsuri originare ale ştiinţei spiritului), GA 96
15 martie	Berlin	Die Welträtsel und die Anthroposophie (Enigmele lumii şi antroposofia), GA 54
9 aprilie	Bremen	Notiţe netipărite
8 oct.	Berlin	Ursprungsimpulse der Geisteswissenschaft (Impulsuri originare ale ştiinţei spiritului), GA 96
13 oct.	Leipzig	Misteriul creştin, GA 97
4 nov.	München	Teosofia pe baza Evangheliei după Ioan, GA 94
30 nov.	Köln	Misteriul creştin, GA 97
2 dec.	Köln	Idem
15 dec.	Leipzig	Idem
17 dec.	Berlin	Ursprungsimpulse der Geisteswissenschaft (Impulsuri originare ale ştiinţei spiritului), GA 96
1907		
21 mai	München	Bilder okkulter Siegel und Säulen. Der Münchner Kongreß Pfingsten 1907 und seine Auswirkungen (Imagini de sigilii oculte şi coloane. Congresul de la München de Rusalii 1907 şi efectele sale), GA 284
29 iunie	Kassel	Cunoaşterea lui Christos, GA 100
7 oct.	Berlin	Mythen und Sagen. Okkulte Zeichen und Symbole (Mituri şi legende. Semne oculte şi simboluri), GA 101

25 nov.	Basel	Cunoaşterea lui Christos, GA 100
27 dec.	Köln	Mythen und Sagen. Okkulte Zeichen und Symbole (Mituri şi legende. Semne oculte şi simboluri), GA 101
28 dec.	Köln	Idem
29 dec.	Köln	Idem
1908		
1 iunie	Berlin	Das Hereinwirken geistiger Wesenheiten in den Menschen (Acţiunea entităţilor spirituale înăuntrul omului), GA 102
5 aug.	Stuttgart	Universul, Pământul şi Omul, GA 105
16 aug.	Stuttgart	Idem
12 sept.	Leipzig	Mituri şi misterii egiptene, GA 106
23 oct.	Berlin	Geisteswissenschaftliche Menschenkunde (Antropologia din perspectiva ştiinţei spiritului), GA 107
24 oct.	Berlin	Wo und wie findet man den Geist? (Unde şi cum este de găsit spiritul?), GA 57
26 oct.	Berlin	Geisteswissenschaftliche Menschenkunde (Antropologia din perspectiva ştiinţei spiritului), GA 107
22 dec.	Berlin	Die Beantwortung von Welt- und Lebensfragen durch Anthroposophie (Răspunsuri la întrebări despre lume şi viaţă prin antroposofie), GA 108
28 dec	Berlin	Fără notare ulterioară

1909		
6 ian.	München	Fără luare de notiţe
21 ian.	Heidelberg	Goethe und die Gegenwart (Goethe şi prezentul), GA 68c
6 mai	Berlin	Wo und wie findet man den Geist? (Unde şi cum este de găsit spiritul?), GA 57
4 iulie	Kassel	(Matineu) fără notare ulterioară
7 iulie	Kassel	Evanghelia după Ioan în raport cu celelalte trei Evanghelii, îndeosebi cu Evanghelia după Luca, GA112
4 dec.	München	Die tieferen Geheimnisse des Menschheitswerdens im Lichte der Evangelien (Enigmele mai profunde ale devenirii omenirii în lumina Evangheliilor), GA 117
1910		
8 febr.	Berlin	Der Christus-Impuls und die Entwickelung des Ich-Bewusstseins (Impulsul lui Christos şi dezvoltarea conştienţei de Eu), GA 116
28 nov.	Hamburg	Tod und Unsterblichkeit im Lichte der Geisteswissenschaft (Moarte şi nemurirea în lumina ştiinţei spirituale), GA 69d
1911		
5 ian.	Mannheim	Die Mission der neuen Geistesoffenbarung (Misiunea noii revelaţii a spiritului), GA 127
27 sep.	Neuchâtel	Creştinismul esoteric şi conducerea spirituală a omenirii, GA 130
28	Neuchâtel	Idem

sep.		
13 oct.	Karlsruhe	De la Iisus la Christos, GA 131
14 dec.	Berlin	Despre istoricul şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, din 1904 până în 1914, GA 264
1912		
23 aprilie	Berlin	Der irdische und der kosmische Mensch (Omul pământean şi cel cosmic), GA 133
22 dec.	Berlin	Viaţa între moarte şi o nouă naştere în relaţie cu realităţile cosmice, GA 141
1913		
6 febr.	Berlin	Ergebnisse der Geistesforscung (Rezultate ale cercetării spiritului), GA 62
1914		
6 ian.	Berlin	Din Cronica Akasha. Evanghelia a Cincea, GA 148
13 ian.	Berlin	Idem
1 iunie	Basel	Trepte premergătoare Misteriului de pe Golgota, GA 152
16 iulie	Norrköping	Christos şi sufletul uman, GA 155
1915		
2 martie	Berlin	Sorţile oamenilor şi sorţile popoarelor. Formarea soartei şi viaţa după moarte, GA 157
6 iulie	Berlin	Idem
11 oct.	Dornach	Die okkulte Bewegung im 19. Jahrhundert und ihre Beziehung zur Weltkultur (Mişcarea ocultă din secolul

		al XIX-lea şi raportul ei cu cultura lumii), GA 254
19 dec.	Dornach	Die geistige Vereinigung der Menschheit durch den Christus-impuls (Unirea spirituală a omenirii cu impulsul christic), GA 165
1916		
4 aprilie	Berlin	Gegenwärtiges und Vergangenes im Menschengeiste (Prezent şi trecut în spiritul uman), GA 167
20 iunie	Berlin	Weltwesen und Ichheit (Fiinţa cosmică şi calitatea de Eu), GA 169
20 sept.	Dornach	Architektur, Plastik und Malerei des ersten Goetheanum (Arhitectura, sculptura şi pictura primului Goetheanum), GA 288
26 nov.	Dornach	Das Karma des Berufes des Menschen in Anknüpfung an Goethes Leben (Karma profesiei omului în legătură cu viaţa lui Goethe), GA 172
27 nov.	Dornach	Idem
1917		
20 febr.	Berlin	Pietre fundamentale pentru cunoaşterea Misteriului de pe Golgotha, GA 175
1918		
6 ian.	Dornach	Alte Mythen und ihre Bedeutung (Vechi mituri şi semnificaţia lor), GA 180
29 apr.	Heidenheim	Der Tod als Lebenswandlung (Moartea ca metamorfoză a vieţii), GA 182
9 oct.	Zürich	Idem

20 dec.	Dornach	Die soziale Grundforderung unserer Zeit (Cerinţa socială fundamentală a timpului nostru), GA 186
27 dec.	Dornach	Cum îl poate omenirea regăsi pe Christos? Tripla existenţă de umbră a timpului nostru şi noua lumină a lui Christos, GA 187
29 dec.	Dornach	Idem
1919		
11 ian.	Dornach	Der Goetheanismus, ein Menschen-Umwandlungs impuls und Auferstehungsgedanke (Goetheanismul, un impuls de metamorfozare a omului şi gând de înviere), GA 188
15 iunie	Stuttgart	Geisteswissenschaftliche Behandlung sozialer und pädagogischer Fragen (O tratare din perspectiva ştiinţei spiritului a chestiunilor sociale şi pedagogice), GA 192
1920		
23 ian.	Dornach	Architektur, Plastik und Malerei des ersten Goetheanum (Arhitectura, sculptura şi pictura primului Goetheanum), GA 288
13 febr.	Dornach	Geistige und soziale Wandlungen in der Menschheitsentwickelung (Transformări spirituale şi sociale în evoluţia omenirii), GA 196
25 sept.	Dornach	Zur Geschichte der Deutschen Sektion der Theosophischen Gesellschaft 1902–1913 (Despre istoria secţiunii germane a Societăţii Teosofice 1902–1913), GA 250

1921		
14 iunie	Stuttgart	Erster Theologen-Kurs (Primul curs pentru teologi), GA 342
2 oct.	Dornach	Zweiter Theologen-Kurs (Al doilea curs pentru teologi), GA 343
16 nov.	Stuttgart	Konferenzen mit den Lehrern der Freien Waldorfschule in Stuttgart. Zweiter Band (Consfătuiri cu cadrele didactice ale Școlii Libere Waldorf din Stuttgart. Volumul II), GA 300b
1922		
5 martie	Berlin	Das Innere der Natur und das Wesen der Menschenseele (Interiorul naturii și esența sufletului uman), GA 80b
29 sept.	Dornach	Die Grundimpulse des weltgeschichtlichen Werdens der Menschheit (Impulsurile fundamentale ale devenirii omenirii din perspectiva istoriei universului), GA 216
9 dec.	Stuttgart	Fără luare de notițe
23 dec.	Dornach	Das Verhältnis der Sternenwelt zum Menschen und des Menschen zur Sternenwelt – Die geistige der Kommunion Menscheit (Raportul dintre lumea stelelor și om și dintre om și lumea stelelor – Comuniunea spirituală a omenirii), GA 219
30 dec.	Dornach	Idem
31 dec.	Dornach	Idem
1923		

3 martie	Dornach	Anthroposophische Gemeinschaftsbildung (Formarea antroposofică a comunității), GA 257
11 iunie	Dornach	Die Geschichte und die Bedingungen der anthroposophischen Bewegung im Verhältnis zur Anthroposophischen Gesellschaft (Istoria și condițiile mișcării antroposofice în raport cu Societatea Antroposofică), GA 258
5 aug.	Ilkley	Gegenwärtiges Geistesleben und Erziehung (Viața spirituală din prezent și educația), GA 307
31 aug.	Penmaenmawr	Initiations-Erkenntnis (Cunoașterea inițiatică), GA 227
11 sept.	Dornach	Rhythmen im Kosmos und im Menschenwesen. Wie kommt man zum Schauen der geistigen Welt? (Ritmuri în cosmos și în ființa omului. Cum se ajunge la vederea lumii spirituale?), GA 350
2 sept.	Londra	Das Schicksalsjahr 1923 in der Geschichte der Anthroposophischen Gesellschaft (Anul fatidic 1923 din istoria Societății antroposofice), GA 259
1924		
5 apr.	Praga	Considerații esoterice privind legăturile karmice Vol. V, GA 239
9 apr.	Stuttgart	Considerații esoterice privind legăturile karmice Vol. VI, GA 240
4 iunie	Dornach	Die Geschichte der Menschheit und die Weltan-schauungen der Kulturvölker (Istoria omenirii și concepțiile despre lume ale popoarelor culturale), GA 353

27 iunie	Dornach	Considerații esoterice privind legăturile karmice Vol. II, GA 236
8 iulie	Dornach	Considerații esoterice privind legăturile karmice Vol. III, GA 237
20 aug.	Torquay	Conştiinţa iniţiatului, GA 243
16 sept.	Dornach	Considerații esoterice privind legăturile karmice Vol. IV, GA 238
28 sept.	Dornach	Idem

Desene şi manuscrise, facsimilate, parţial micşorate:

Rudolf Steiner: pag. 19, 20, 184, 185, 187, 189, 212, 213, 225, 251, 321, 333, 334, 349, 388, 472, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 492, 493, 494, 495, 497, 498

Elisabeth Vreede: p. 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332

Theodor Reuß: 91, 98

Justina Schachenmann: (fotografie)

Toate celelalte desene după suporturile de text transmise, executate de Carlo Frigeri (pagina 333 după originalul aflat în Rudolf Steiner-Nachlass Verwaltung).

Despre însemnările de la conferinţe

Din autobiografia lui Rudolf Steiner, Cursul vieţii mele

Din activitatea mea antroposofică au rezultat două lucruri: în primul rând, cărţile pe care le-am publicat pentru a fi citite de oricine doreşte, în al doilea rând un foarte mare număr de cursuri care iniţial au fost destinate să apară în ediţii restrânse şi să fie vândute numai membrilor Societăţii Teosofice (mai târziu acelora ai Societăţii Antroposofice). Acestea erau stenograme luate mai mult sau mai puţin fidel la conferinţele mele şi pe care – din lipsă de timp – nu le-am putut revizui eu însumi. *Aş fi preferat ca ceea ce a fost cuvânt rostit, să rămână cuvânt rostit*. Dar membrii voiau cursurile ca tipărituri. Şi de

aceea cursurile au fost tipărite. Dacă aş fi avut timp pentru a le revizui, restricţia „numai pentru membri" de la bun început n-ar mai fi fost necesară. Acum am renunţat la ea de mai bine de un an de zile.

Aici, în această „Autobiografie" este necesar să spun, înainte de toate, cum se încadrează acestea două: cărţile pe care le-am publicat şi cursurile tipărite, în ceea ce eu am elaborat ca antroposofie.

Cel ce vrea să urmărească munca şi căutările mele pentru a pune antroposofia în faţa conştienţei epocii contemporane, trebuie să facă acest lucru pe baza scrierilor generale pe care le-am publicat. În ele mă ocup şi de căutările din domeniul cunoaşterii ale epocii. Am prezentat acolo ceea ce prin „percepţie spirituală" a luat în mine o formă din ce în ce mai clară drept antroposofie – în orice caz, în mod imperfect din multe puncte de vedere.

La necesitatea aceasta de a clădi „antroposofia" şi de a transmite lumii cultivate de azi comunicări din lumea spirituală, s-a adăugat aceea de a satisface pe deplin nevoile sufleteşti, dorurile care veneau de la membrii societăţii.

Aici exista, înainte de toate, dorinţa intensă de a auzi conţinutul Evangheliilor şi al Bibliei, în general, prezentat în lumina antroposofiei. Ei doreau să audieze cursuri legate de aceste revelaţii date omenirii.

Pe lângă aceste cursuri interne, ţinute în spiritul cerinţelor caracterizate, a mai venit altceva. La cursuri participau numai membri, şi ei erau familiarizaţi cu noţiunile elementare ale antroposofiei. Puteam să le vorbesc, deci, ca unor avansaţi în antroposofie. Ca urmare, cursurile interne aveau un aspect pe care nu-l puteau avea scrierile destinate publicului larg.

În cadrul acestor cercuri interne am putut vorbi despre unele lucruri într-o manieră pe care ar fi *trebuit* s-o schimb cu totul, dacă aş fi intenţionat de la bun început să le dau tiparului.

Aşadar, caracterul diferit al celor două feluri de scrieri, cele publice şi cele pentru uz intern, are două substraturi diferite. Scrierile destinate de la bun început publicului sunt

rezultatul căutărilor şi luptelor din propriul meu suflet; în scrierile pentru uz intern societatea caută şi luptă, şi munceşte împreună cu mine. Eu ascult vibraţiile din viaţa sufletească a membrilor şi aspectul conferinţelor se naşte din trăirile vii pe care mi le dă transpunerea în ceea ce aud.

N-am spus nicăieri, nici în cea mai mică măsură, ceva care să nu fi fost produsul cel mai pur al antroposofiei în dezvoltare. Nu poate fi vorba de nici o concesie făcută prejudecăţilor sau presimţirilor membrilor. Cine citeşte scrierile pentru uz intern poate să le ia în cel mai deplin înţeles al cuvântului drept ceea ce antroposofia are de spus. De altfel, când cererile în acest sens au devenit prea insistente, am putut să renunţ fără a mai sta pe gânduri la restricţia de a răspândi aceste scrieri numai în rândul membrilor societăţii. Numai că trebuie să se ţină seama de faptul că în scrierile tipărite şi nerevizuite de mine există erori.

Dreptul de a emite judecăţi despre conţinutul acestor scrieri de uz intern va fi acordat, în orice caz, numai celui care cunoaşte ceea ce noi presupunem drept premisă a unei asemenea judecăţi. Şi aceasta este, pentru majoritatea acestor scrieri, cunoaşterea antroposofică a omului, a cosmosului, în măsura în care fiinţa sa e descrisă în antroposofie, precum şi comunicările date din lumea spirituală drept „istorie antroposofică".

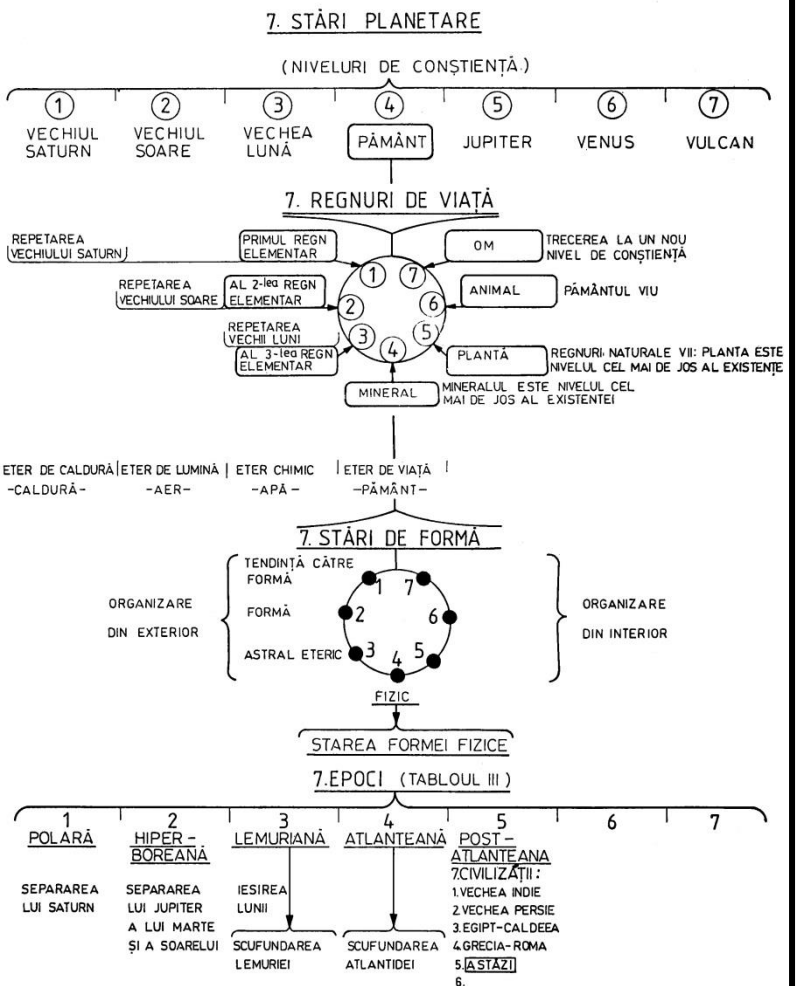
EPOCI DIN ISTORIA PĂMÂNTULUI ȘI PERIOADE GEOLOGICE

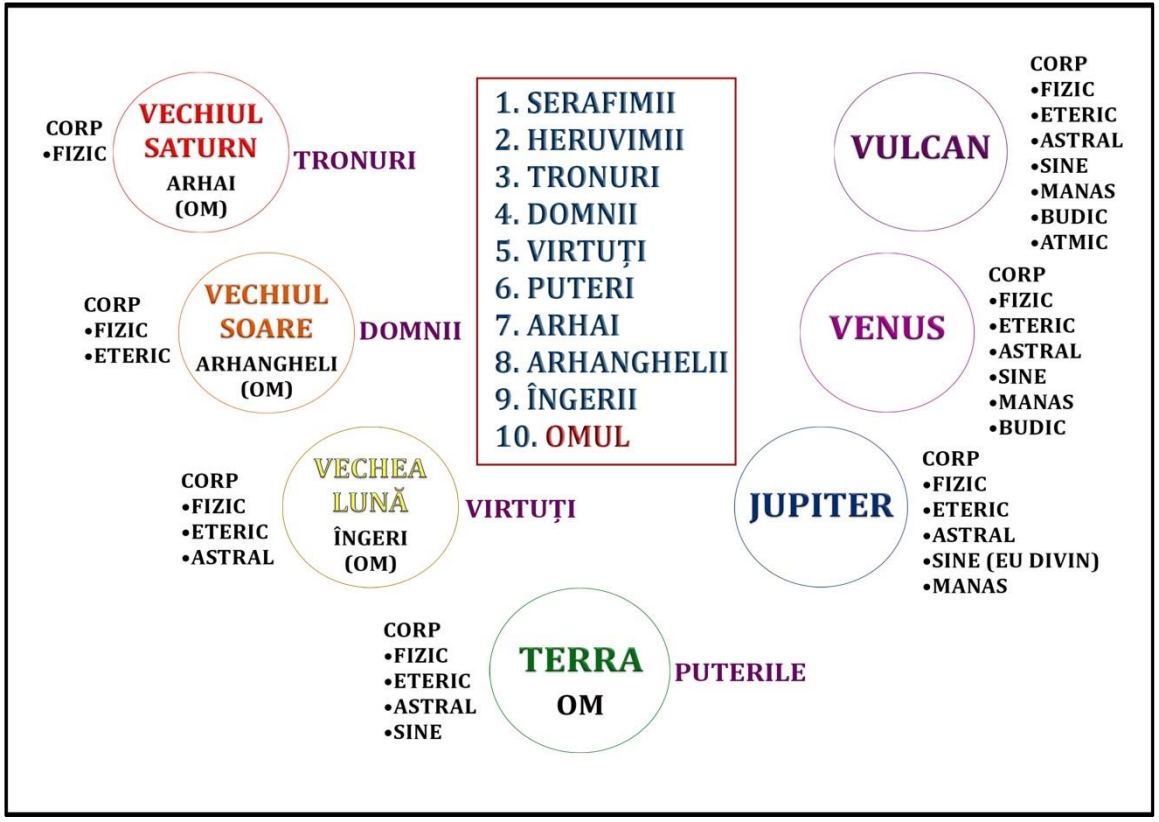
(cf. G. WACHSMUTH – Die Entwicklung der Erde)

REPETAREA FAZELOR MAI VECHI LA UN NIVEL SUPERIOR	ERA	ÎMPĂRȚIREA ÎN EPOCI			FAUNA	FLORA	FORMAREA ȘI STRUCTURA PĂMÂNTULUI
REPETAREA VECHIULUI SATURN	FAZE COSMICE	1. EPOCA POLARĂ		Stadii cosmice preliminare ale formării sistemului solar			
				Formarea sferei și a corpului lui Saturn			Diferențierea prin contracție a sferelor planetare
REPETAREA VECHIULUI SOARE		2. EPOCA HIPERBOREANĂ		Formarea sferei și a corpului lui Jupiter Formarea sferei și a corpului lui Marte Separarea Pământului și a Soarelui Pământul, organism planetar (înglobând și Luna) începe să evolueze în jurul Soarelui			
REPETAREA VECHII LUNI	PALEOZOIC	3. EPOCA LEMURIANĂ	INCEPUT	Epocă vitalizată Biosfera generatoare Diferențierea învelișurilor și a nucleului Archaic	Procese de schimb în atmosferă. Compuși albuminoizi Coloizi – suspensii		Formarea straturilor periferice. Atmosfera (TABLOU IV)
REPETAREA EPOCII POLARE ÎN EPOCA LEMURIANĂ					Primele forme animale și vegetale în atmosfera vitalizată.		Precipitare de substanțe primitive, viitoare roci primare
REPETAREA EPOCII HIPERBOREENE ÎN EPOCA LEMURIANĂ				Diferențierea internă și formarea straturilor	Nevertebrate marine Trilobiți. Brahiopode. Corali.	Forme vegetale primitive între două ape, alge, varec.	Sedimentare. Tendința de formare a unei suprafețe terestre plastice.
				Cambrian	Pești primitivi		
				Silurian Devonian	Înmulțirea cochiliilor calcaroase	Primele plante de uscat.	Atmosferă apoasă și caldă.
MIJLOCUL EPOCII LEMURIENE			MIJLOC	Carbonifer	Amfibii	Ferigi Criptogame Lycopode	Cutarea suprafeței terestre (climat tropical în emisfera nordică)
				Permian Triasic	Reptile	Păduri de conifere	(Tendință puternică dar trecătoare de durificare)
SFÂRȘITUL EPOCII LEMURIENE	MEZOZOIC		SFÂRȘIT	Jurasic	Archeopterix Animale uriașe Saurieni Mamifere inferioare	Ferigi arborescente	Ieșirea Lunii Purificarea atmosferei Puternice transgresiuni marine.
				Cretacic Scufundarea Lemuriei	Păsări cu dinți Saurieni	Primii arbori foioși și plante cu flori angiosperme	Mobilitate reînoită a suprafeței terestre. Scufundarea Lemuriei
EPOCA ATLANTEANĂ	NEOZOIC (CENOZOIC)	4. EPOCA ATLANTEANĂ		1. Tertiar: Paleocen, Eocen	Primele copitate sălbatice.	Continuarea diferențierii plantelor până la flora actuală.	Atmosferă caldă încă, dar în curs de răcire.
				2. Tertiar: Oligocen	Mamifere superioare		Deformarea plastică a Pământului până în Cuaternar.
				3. Tertiar: Miocen, Pliocen	Vite Primate		(TABLOU VII, VIII, IX)
				4. ♍ Cuaternar: Diluviu	(Schelete umane)		Glaciații
				5. ♎ Cuaternar: Glaciații (TABLOU X)	Nici o nouă specie, însă modificări geografice ale florei și ale faunei.		
				6. ♍ Cuaternar			
				7. Scufundarea Atlantidei			Scufundarea Atlantidei
EPOCA POST-ANTLANTEANĂ		5. EPOCA POST-ATLANTEANĂ		1. ♋ Vechea Indie	Actuală	Actuală	Creșterea căldurii și micșorarea căldurii pe Pământ (TABLOU XI)
				2. ♊ Vechea Persie			
				3. ♉ Egipt-Caldeea			
				4. ♌ Grecia – Roma			
				5. ♐ Astăzi			
				6. ♒			
				7. ♑			

STADII PRELIMINARE ȘI PERIOADE EVOLUTIVE IN ORGANISMUL COSMIC

(cf. G. WACHSMUTH – Die Entwicklung der Erde)

CORP
•FIZIC
VECHIUL SATURN
ARHAI (OM)
TRONURI
CORP
•FIZIC
•ETERIC
VECHIUL SOARE
ARHANGHELI (OM)
DOMNII
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
VECHEA LUNĂ
ÎNGERI (OM)
VIRTUȚI
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE
TERRA
OM
PUTERILE
1. SERAFIMII
2. HERUVIMII
3. TRONURI
4. DOMNII
5. VIRTUȚI
6. PUTERI
7. ARHAI
8. ARHANGHELII
9. ÎNGERII
10. OMUL
VULCAN
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE
•MANAS
•BUDIC
•ATMIC
VENUS
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE
•MANAS
•BUDIC
JUPITER
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE (EU DIVIN)
•MANAS